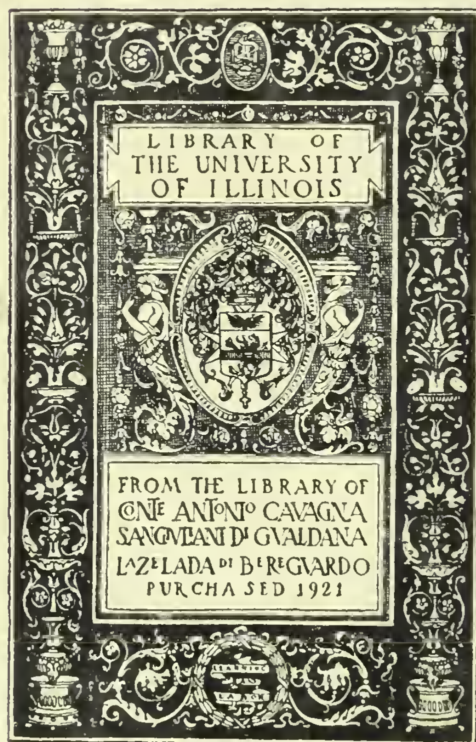

LIBRARY OF
THE UNIVERSITY
OF ILLINOIS
FROM THE LIBRARY OF
CONTE ANTONIO CAVAGNA
SANGIULIANI DI GUALDANA
LAZELADA DI BEREGUARDO
PURCHASED 1921

SACROSANCTUS

EVANGELIORUM CODEX

SANCTI EUSEBII

VERCELLENSIS

MANU EXARATUS

PARS POSTERIOR

CONTINENS EVANGELIA

SECUNDUM LUCANUM, ET MARCUM,

NECNON

NOTAS, ET CONCORDANTES LECTIONES.

SACROSANCTUS
EVANGELIORUM CODEX
S. EUSEBII MAGNI
EPISCOPI ET MARTYRIS
MANU EXARATUS

EX AUTOGRAPHO BASILICAE VERCELLENSIS

Ad unguem exhibitus

NUNC PRIMUM IN LUCEM PRODIT

OPERA ET STUDIO

JOANNIS ANDREAE IRICI

TRIDINENSIS,

COLLEGII AMBROSIANI DOCTORIS,

Cum ejusdem Praefatione, Notis, & Concordantibus aliorum Codicum, & SS. PP. Lectionibus.

MEDIOLANI,

IN REGIA CURIA MDCCXLVIII.

Prostat apud Bibliopolam Josephum Bonacinam.

SECUNDUM LUCANUM.

(a) QVONIAM QVI
DEM MVLTI
(1) TEM . . . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

(2) NOSCAS EORV̄.
SERMONEM
. . . . . . IBVS
. . . . TV
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

(1) Vulg. *Conati sunt &c.*

(2) Vulg. *Cognoscas eorum verborum &c.*

DATIS ET (1) IVSTI
FICATIONIS
DMI - - - - - - -
- - - - - - - -

CENSVM PO
NERET INGRES
- - - - - - TEM
- - - - - - - -

(1) Vulg. *Justificationibus &c.*

(a) (1) NIAM ECCE
EXAVDITA EST
ORATIO TVA
ET VXOR TVA
ELISABET PA
RIET TIBI FILI
VM ET VOCA
RIS NOMEN
EIVS IOHAN
NEM ERITQVE
GAVDIVM TI
BI ET EXVLTA
TIO ET MVLTI
IN NATIVITA
TE EIVS GAVDE
BVNT ERIT
ENIM MAG
NVS (2) IN CONS
PECTV DMI
ET VINVM ET
SICERA NON
BIBET ET SP - -
SANCTO IN
PLEBITVR AD

HVC EX VTE
RO MATRIS
SVAE ET MVL
TOS FILIORVM
ISTRAHEL CON
VERTET AD
DOM. DM. IP
SORVM ET
IPSE (3) PRAEIBIT
IN CONSPEC
TV EIVS IN SPV
ET VIRTVTE
HELIAE AD CO.
VERTENDA
CORDA PATRV.
(a) AD FILIOS ET IN
CREDIBILES
AD PRVDEN
TIAM IVSTO
RVM PARA
RE DMO PO
PVLVM PER
FECTVM
ET AIT ZACHA - -

(1) Vulg. *Quoniam exaudita est deprecatio tua: & uxor tua Elizabeth pariet tibi filium, & vocabis nomen ejus Joannem: & erit gaudium tibi &c.*

(2) *Coram Domino: & vinum, & siceram non bibet, & Spiritu Sancto replebitur &c.*

(3) Vulg. *Praecedet ante illum in spiritu, & virtutae Eliae; ut convertat corda patrum in filios, & incredulos ad prudentiam justorum, parare Domino plebem perfectam. Et dixit &c.*

AS AVD ANGE
LVM VNDE HOC
SCIAM EGO
(1) ENIM SENEX
SVM ET VXOR
MEA PROCES
SIT IN DIEBVS
SVIS
ET RESPONDENS
ANGELVS DI
XIT EI EGO SVM
GABRIEL QVI
(2) ADSISTO IN
CONSPECTV
DEI ET MISSVS
SVM LOQVI
AD TE ET VENI N
VNTIARE TIBI
HAEC ET ECCE
ERIS TACENS
ET NON POTE
RIS LOQVI VS
- VE IN DIEM
(3) - - O FIANT HAEC
(4) QVONIAM NO.
CREDIDISTI
VERBIS ME
IS QVA - - MPLE
BVNTVR TEM
PORE SVO
ET ERAT POPV
LVS EXPECTANS
ZACHARIAM
ET MIRABAN
TVR QVOD MO
RAM FACERET
IN TEMPLO
EGRESSVS AV
TEM NON PO
TERAT LOQVI
(5) AD EOS ET COG
NOVERVNT
QVIA VISIONE.
VIDIT IN TEM
PLO ET IPSE ERAT
- - NVENS IL
LIS ET PERMA.
SIT MVTVS

(1) Vulg. *Enim ſum ſenex &c.*
(2) *Aſto ante Deum: & miſſus ſum loqui ad te, & haec tibi evangelizare.*
(3) *Quo haec fiant.*
(4) Vulg. *Pro eo quod non credidiſti verbis meis, quae implebuntur in tempore ſuo. Et erat plebs expectans Zachariam; & mirabantur quod tardaret ipſe in Templo.*
(5) *Ad illos, & cognoverunt quod viſionem vidiſſet in Templo.*

ET FACTVM EST
VT IMPLETI SVNT
DIES (1) SACERDO
TII EIVS ABIIT
IN DOMVM
SVAM POST IS
TOS AVTEM DI
ES CONCEPIT
ELISABET VXOR
EIVS ET OCCVL
TABAT SE MEN
SIBVS QVIN
QVE DICENS
(2) QVID ITA MIHI
FECIT DMS. IN
DIEBVS QVIBVS
RESPEXIT AV
- EFRE OBPRO
- RIVM MEVM
INTER HOMI
NES (3) EODE.
- - TEM TEM - -
RE MI - - - - - - -
ANGELVS

GABRIEL A DO
IN CI - - - - - - -
GALILAE - - - - -
NOM - - - -
ZARE - - - - - - -
GINE - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
DE D - - - - -
VI - - - - - - - - -
VIR - - - - - - -
RIA E - - - - - - -
SVS - - - - - - -
(a) BEN - - - - - -
EAM D - - - - -
HABE G - - - - -
PLENA - - - - - - -
TECVM - - - -
(b) DICTA TV (4) IN
TER MV - - - - - -
- - SA AVTE -
VT VIDIT - - - - -
TA EST IN - - - - -

(1) Vulg. *Officii ejus, abiit in domum suam: post hos autem dies concepit Elizabeth &c.*
(2) *Quia sic fecit mihi Dominus &c.*
(3) Vulg. *In mense autem sexto &c.*
(4) *In mulieribus. Quae cum audisset turbata est &c.*

(a) (1) ITV EIVS ET ERAT
- - - - - NS QVOD
- - - - - - BENE
- - - - - - - ET
- - - - - - ANGE
- - - - - - - TIME
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - CE
- - - - - - - CIP
- - - - - - - ERO
- - - - - ES FIL
- - - - - - - CA
- - - - - - - EN
- - - - HM HIC
- - - - MAGNVS
- - - - - - - VS ALTIS
- - - I VOCA
- - TVR ET - -
(2) - - - EI DMS
- - DEM DA
- - - PATRIS
- - - S ET REG

(3) NAVIT IN DO
MVM IACOB
IN SAECVLA
ET REGNI EIVS
NON ERIT FI
NIS ET AIT
ILLI MARIA
QVOMODO
ERIT HOC QVO
NIAM NON
NOVI VIRVM
ET RESPON
DENS ANGE
LVS DIXIT EI
SPS SANCTVS
SVPERVENI
ET IN TE ET VIR
TVS ALTISSI
MI (4) INVMB - -
VIT TIBI IDE -
QVE QVOD - - -
CETVR EX - - - - - -
TVM VOCA
VITVR FILIVS

---

(1) Vulg. *Sermone ejus, & cogitabat qualis esset ista salutatio.*
(2) *Dabit illi &c.*
(3) *Regnabit in domo Jacob in aeternum, & regni ejus non erit finis. Dixit autem Maria ad Angelum: quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?*
(4) Vulg. *Obumbrabit tibi. Ideoque & quod nascetur &c.*

DĔI ET ECCE
ELISABET COG
NATA TVA ET
IPSA CONCEPIT
FILIVM (1) IN SE
NECTA SVA
ET HIC MEN
SIS SEXTVS EST
EI QVAE VOCA
TVR STERILIS
QVIA NON EST
IMPOSSIBILE
APVT DOM
OMNE V - -
BVM ET DIXIT
MARIA ECCE
ANCILLA D - - - - -
FIAT M - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -

MARIA IN
DIEBVS IL
LIS (2) ET ABIIT
IN MONTA
NAM CVM
FESTINA - - -
NE IN CI - - - -
TEM IV - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -

(1) Vulg. *In ſenectute ſua: & hic menſis ſextus eſt illi, quae vocatur ſterilis: quia non erit impoſſibile apud Deum omne verbum. Dixit autem Maria &c.*

(2) Vulg. *Abiit in montana.*

ET EXCLAMA
VIT VOCE MAG
NA (1) ET AIT
BENEDICTA TV
INTER MVLI
ERES ET BE
- - - ICTVS
- - - - TVS VE.
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -

(2) TA ES QVAE CRE
DIDISTI QVOD
ERIT CONSVM
ATIO EORV.
QVAE TIBI DIC
TA SVNT A DMO
(a) ET AIT ELISABET
MAGNIFICAT
ANIMA MEA
DOM. ET EXVL
TAVIT SP - - - -
VS IN D - - - -
(3) LVTARE MEO
- - - A RESPE
XIT HVMI - -
TATEM ANCIL
- - E SVAE
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -

(1) Vulg. *Et dixit : Benedicta tu &c.*

(2) Vulg. *Beata quae credidisti , quoniam perficientur ea , quae dicta sunt tibi a Domino . Et ait Maria :*
(3) *Salutari &c.*

POTENS EST ET
(1) SANCTVM EST
NOMEN EIVS
ET MISERICOR
(a) DIA EIVS IN SAE
CVLA SAECVLO
RVM SAECV
LA TIME.
TIBVS EVM
FECIT POTES
TATEM IN BRA
CHIO SVO DIS
SIPAVIT SVPER
(b) BOS MENTE
ET CORDA EO
RVM DEPOSV
IT POTENTES
DE SEDE - -
- XALTA - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
DIVITES DIMI
SIT INANES

SVSCEPIT IS
TRAHEL PVE
RVM SVVM
RE - - - - - - - -
MISERICOR
DIAE - - - - - - - - - - - O
CVTVS E - - - -
PATRES NOS
TROS AB - - HA.
(a) ET SEM - - -
EIVS IN - -
(2) TERNVM
MANSIT AVTEM
MARIA CVM
EA MENSIB - -
TRIBVS ET RE
- - RSA EST - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -

(1) Vulg. *Et sanctum nomen ejus. Et misericordia ejus a progenie in progenies timentibus eum. Fecit potentiam in brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui.*

(2) Vulg *In saecula. Mansit autem Maria cum illa quasi mensibus tribus.*

PERIT FILIV .
ET AVDIERVNT
VICINI ET
COGNATI EIVS
QV - - MAG
- - - - - - VIT
- - - - - MISE
- - CORDIAM
SVAM CVM
(1) E - - - CONGRA
TVLABANTVR
EI ET FAC
TVM EST - - -
OCTAVO
VENERVNT
CIRCVMCI
DERE - - -
RVM - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -

DENS MATER
(2) IPSIVS DIXIT
NON SED VO
CABITVR IO
HANNES ET
DIXERVNT
AD EVM NE
MO EST IN COG
NATIONE TVA
QVI VOCETVR
NOMINE IS
TO
ADNVEBANT
ETIAM PATRI
EIVS QVEM
VELLET VO
CARI EVM ET
(a) ACCEPTO PV
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -

(1) Vulg. *Illa &c.*

(2) Vulg. *Ejus, dixit: Nequaquam, sed vocabitur Joannes. Et dixerunt ad illam: quia nemo est in cognatione tua, qui vocetur hoc nomine. Innuebant autem patri ejus, quem vellet vocari eum. Et postulans pugillarem &c.*

(a) (1) SOLVTA EST LIN
GVA EIVS ET
MIRATI SVNT
OMNES
APERTVM EST
AVTEM OS EIVS
ET LOQVEBA
TVR BENEDI
CENS DM. ET
- - CTVS EST SV
- - R OMNES
- - MOR QVI CIR
- VM ILLOS HA
- ITABANT
- N OMNI
MONTANA IV
DEAE DIVVLGA
BANTVR OM
- - - HAEC VER
- - POSVE
- - - - OMNES
- - - AVDIE
- - NT IN CO -
DE SVO DICEN

(a) TES (2) QVIDNAM
PVER ISTE ERIT
- - - - - - - - -
NVS - - - - - - - - - CV
ILLO ET ZA
C - - - - - - -
(b) TER EIVS (3) IMPLE
TVS EST SPV
SANCTO ET P - -
PHETAVIT - -
CENS
(4) BENEDICTVS
DS ISTRAHEL
- - - A VISITA
- - T ET FECIT
REDEMPTIO
(c) NE - POPV
LO - - - - - COR
N - - - - - - -
- - NOBIS IN
- - - O DA - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -

(1) Vulg. *Nomen ejus. Et mirati sunt universi. Apertum est autem illico os ejus, & lingua ejus, & loquebatur benedicens Deum Et factus est timor super omnes vicinos eorum: & super omnia montana Judaeae divulgabantur omnia verba haec.*

(2) Vulg. *Quis putas puer iste erit?*
(3) *Repletus est &c.*
(4) *Benedictus Dominus Deus Israel; quia visitavit, & fecit redemptionem plebis suae.*

TVS EST PER
OS SANCTORV̆.
(a) (1) P - - - H - - - RV̆.
SV - - - M QVI
- SECVLO SVNT
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -
MICIS NOS
(b) - RIS ET DE MA
- - OMNIV̆.
(2) - - - NOS ODE
RVNT FACERE
MISERICOR
DIAM CVM
PATRIBVS N - -
TRIS ET - - - -
RA - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -

TRVM (3) DARE
NOBIS VT SI
NE TIMORE
DE MANV INI
MICORVM
NOSTRORVM
LIBERATOS
SERVIRE IPSI
IN CASTITATE
ET IVSTI - - -
IN CONSP - -
TV EIVS OM
NES DIES - - -
TROS
ET TV PVER - - -
PHETA ALT - -
SIMI VOCA
BERIS PRAE
IBIS ENIM - -
TE FACIE -
D̆MI P - - - - -
VIAS EIVS - -
- ANDAM - - -
ENTIAM SA

(1) Vulg. *Qui a saeculo sunt, Prophetarum ejus.*
(2) *Qui oderunt nos. Ad faciendam misericordiam &c.*
(3) Vulg. *Daturum se nobis. Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, serviamus illi: in sanctitate, & justitia coram ipso, omnibus diebus nostris.*

LVTIS (1) POPVLO
EIVS IN RE
MISSIONE.
PECCATORVM
IPSORVM PER
VISCERA MI
SERICORDI
AE DEI. NOS
TRI IN QVIBVS
VISITAVIT NOS
ORIENS EX AL
TO (2) INLVMINA
RE I IN TENE
BRIS ET VM
BRA MORTIS
SEDENTES AD
DIRIGENDOS
PEDES NOS
TROS IN VIAM
PACIS PVER
AVTEM CRES
CEBAT (3) ET CON
FIRMABATVR
IN SPV ET ERAT

IN DESERTIS
VSQVE IN DI
EM OSTENSIO
NIS SVAE AD
ISTRAHEL
FACTVM EST AV
TEM (4) IN ILLIS
DIEBVS EXIIT
EDICTVM
A CAESARE A -
(a) GVSTO VT PRO
FITERETVR
PER VNIVER
SVM O - BEM
HAEC - - - MA
FAC - - - - - - PRO
FES - - - - - AESIDE
SYRIX - - - CYRI
NO ET IBANT
OMNES PRO
FI - - RI VNVS
- - - - QVE IN
- - - M CIVI
- - - - M

(1) Vulg. *Plebi ejus, in remissionem peccatorum eorum.*
(2) *Illuminare his, qui in tenebris, & in umbra mortis &c.*
(3) *Et confortabatur spiritu &c.*

(4) Vulg. *In diebus illis, exiit edictum a Caesare Augusto, ut describeretur universus orbis. Haec descriptio prima facta est a Praeside Syriae Cyrino: & ibant omnes ut profiterentur singuli in suam civitatem.*

ASCENDIT AVTE.
ET IOSEPH A GA
LILAEA DE CI
VITATE NAZA
RET (1) IN TERRAM
IVDEAM IN
CIVITATEM
DAVID QVAE
VOCATVR BE
THLEM EO QVOD
(a) ESSET DE DO
MO (2) ET PATRIA
DAVID PROFI
TER - - VM MA
RI - - - - - - - N
S - - - - - - - - - REG
NAN - -
FACTVM EST AV
(3) TEM - - M IBI
ESSENT IN
PLETI SVNT
DIES VT - - - -
RET ET PE - -
RIT FILI - -

SVVM PRI
MOGENITV.
ET PANNIS
EVM INVOLV
VIT (4) ET CONLO
CAVIT EVM
IN PRAESEPIO
(a) QVONIAM
NON ERAT LO
CVS IN DIVER
SORIO
PASTORES AV
TEM ERANT
IN ILLA REGIO
NE VIGILAN
TES ET CVSTO
DIENTES VIGI
LIAS NOCTIS
SVPER GRE
GEM SVVM ET
ECCE ANGE
LVS DMI. STE
TIT (5) SVPER EOS
(b) ET MAIESTAS

---

(1) Vulg. *In Judaeam &c.*
(2) *Et familia David, ut profiteretur &c.*
(3) *Cum essent ibi &c.*
(4) Vulg. *Reclinavit eum in praesepio; quia non erat eis locus in diversorio. Et pastores erant in regione eadem &c.*
(5) *Juxta illos, & claritas &c.*

(1) DMI CIRCVM
LVXIT EOS ET TI
MVERVNT
TIMORE MAG
NO DIXIT
QVAE EIS AN
GELVS NOLITE
TIMERE ECCE
ENIM EVAN
GELIZO VOBIS
GAVDIVM
MAGNVM
QVOD ERIT OM
NI POPVLO QVIA
NATVS EST VO
BIS HODIE SAL
VATOR QVI EST
XPS. DMS. IN
CIVITATE DA
(a) VID (2) ET HVIVS
HOC VOBIS
SIGNVM IS
TVT INVE
NIETIS INFAN

TEM PANNIS
(3) INVOLVTVM
POSITVM IN
PRAESEPIO
ET SVBITO FAC
TA EST CVM
ILLIS ANGELO
RVM MVLTI
(a) TVDO EXER
CITVS CAELES
TIS LAVDAN
TIVM DM. ET
DICENTIVM
(b) (4) GLORIA IN EX
C - - - IS DEO
ET SVPER TER
RAM PAX HO
MINIBVS BO
NE VOLVNTA
TIS ET FAC
TVM EST VT
ABIERVNT
- - - - - - N CAE
LVM ANGELI

(1) Vulg. *Dei circumfulsit illos, & timuerunt timore magno. Et dixit illis Angelus :*
(2) *Et hoc vobis signum :*
(3) *Involutum, & positum in praesepio. Et subito facta est cum Angelo multitudo militiae coelestis &c.*
(4) Vulg. *Gloria in altissimis Deo, & in terra pax hominibus bonae voluntatis. Et factum est, ut discesserunt ab eis Angeli in coelum &c.*

PASTORES LO
QVEBANTVR
(1) AD INVICEM
ET DIXERVNT
PERTRANSEA
MVS VSQVE
BETHLEM ET
VIDEAMVS
HOC VERBVM
QVOD FACTVM
EST (2) SICVT DMS
OSTENDIT NO
BIS ET VENE
RVNT FESTI
NANTES E - - N
VENERVNT
MARIAM ET
IOSEF ET INFA
TEM POSITVM
IN PRAESEPIO
(3) VIDENTES AV
TEM ET COG
NO - - - - - -
DE VER - -

(4) QVOD EIS DIC
TVM ERAT DE
PVERO ET OM
NES QVI AVDIE
RVNT (5) MIRA
(a) TI SVNT DE IIS
QVAE AD EOS
LOCVTI SVNT
PASTORES
MARIA VERO
CONSERVABAT
OMNIA VER
BA ISTA COM
MITTENS IN
CORDE SVO
ET REVERSI SVNT
PASTORES MAG
NIFICANTES
ET LAVDANTES
DM IN OMNI
BVS QVAE AV
DIERVNT ET
VIDERVNT SI
CVT DICTA SVNT

(1) Vulg. *Ad invicem : Transeamus &c.*
(2) *Quod Dominus &c.*
(3) *Videntes autem cognoverant &c.*
(4) *Quod dictum erat illis de puero hoc .*

(5) Vulg. *Mirati sunt ; & de his , quae dicta erant a pastoribus ad ipsos . Maria autem conservabat omnia verba haec conferens in corde suo . Et reversi sunt pastores glorificantes , & laudantes Deum , in omnibus , quae audierant , & viderant , sicut dictum est &c.*

(1) AD EOS
ET CVM IMPLETI
SVNT DIES OC
(a) TO VT EVM CIR
CVMCIDERENT
VOCATVM EST
NOMEN EIVS
IHM QVOD VO
CATVM ERAT
AB ANGELO PRI
VSQVAM CON
CIPERETVR
IN VTERO ET
CVM EXPLETI
ESSENT DIES
PVRGATIO
NIS EIVS SE
CVNDVM LE
GEM MOYSI
DVXERVNT
EVM IN HIE
RVSALEM
VT OFFERRENT
EVM DMO

SICVT SCRIP
TVM EST IN
LEGE DMI.
QVIA OMNE
MASCVLINV .
(2) QVOD APERIT
VOLVAM SANC
TVM DMO
VOCABITVR
ET VT DARENT
(3) HOSTIAS SE
CVNDVM
QVOD DICTV .
EST IN LEGE
DMI PAR TVR
TVRVM VEL
DVOS PVLLOS
COLVMBA
RVM
(4) ET ECCE ERAT
HOMO IN HIE
RVSALEM
CVI NOMEN
SYMEON ET

(1) Vulg. *Ad illos. Et postquam consummati sunt dies octo, ut circumcideretur puer: vocatum est nomen ejus Jesus, quod vocatum est ab Angelo priusquàm in utero conciperetur. Et postquam impleti sunt dies purgationis ejus secundum legem Moysi, tulerunt illum in Jerusalem, ut sisterent eum Domino &c.*

(2) Vulg. *Adaperiens &c.*

(3) *Hostiam &c.*

(4) *Et ecce homo erat in Jerusalem &c.*

HOMO ISTE IVS
TVS ET TIMORA
TVS EXPECTANS
(1) EXORTATIO
NEM ISTRAHEL
ET SPS. SANC
TVS ERAT SVPER
EVM ET ERAT
EI RESPONSV.
A SPV. SANCTO
NON VISVRV.
EVM MORTE.
PRIVSQVAM
VIDERET XPM
DMI.
ET VENIT IN SPV.
IN TEMPLVM
(2) ET CVM INDV
CERENT PA
RENTES PVE
RVM IHM.
VT FACERENT
DE ILLO SECV.
DVM CONSVE
TVDINEM (3) LE
(a) GIS ET IPSE AC
CEPIT EVM
IN AMPLEXV.
ET BENEDIXIT
DVM ET AIT
NVNC DIMIT
TIS SERVVM
TVVM DME
SECVNDVM
VERBVM TV
VM IN PACE
QVIA VIDERVNT
OCVLI MEI SA
LVTARE TVVM
(4) QVOD PRAE
PARASTI SE
CVNDVM O.
NIVM FACI
EM POPVLO
RVM LVME.
REVELATIO
NE GENTIVM
ET GLORIAM

(1) Vulg. *Consolationem Israel, & Spiritus Sanctus erat in eo. Et responsum acceperat a Spiritu Sancto, non visurum se mortem, nisi prius videret Christum Domini.*

(2) *Et cum inducerent puerum Jesum parentes ejus, ut facerent secundum consuetudinem &c.*

(3) Vulg. *Legis pro eo: & ipse accepit eum in ulnas suas, & benedixit Deum, & dixit:*

(4) *Quod parasti ante faciem omnium populorum. Lumen ad revelationem gentium &c.*

(1) POPVLI TVI IS
RAHEL
(a) ET ERAT IOSEPH
ET MATER EIVS
MIRANTES
IN HIS QVAE
DICEBANTVR
DE EO ET BENE
DIXIT ILLOS SY
MEON ET AIT
AD MARIAM
MATREM EIVS
ECCE HIC POSI
TVS EST IN RVI
NAM ET RESVR
RECTIONEM
MVLTORVM
IN ISRAHEL ET
(b) IN SIGNVM
QVOD CONTRA
DICITVR ET
TVAM VERO IP
SIVS ANIMA
PERTRANSI

(a) IT GLADIVS (2) VTI
REVELENTVR
MVLTORVM
CORDIVM CO
GITATIONES
ET ERAT ANNA
PROP - - - ISSA
FILIA P - - NV
EL DE TRIB - A
SERI HAEC PRO
CESSERAT IN
DIEBVS MVL
TIS (3) QVAE VI
XERAT CVM
VIRO ANNIS
VII. A VIRGI
NITATE SVA
ET HAEC VIDVA
ANNORVM
LXXXIIII. QVAE
NON DESCEN
DEBAT DE TEM
PLO IN IEIV
NIIS ET ORA

(1) Vulg. *Plebis tuae Iſrael. Et erat Pater ejus, & Mater mirantes ſuper his, quae dicebantur de illo. Et benedixit illis Simeon, & dixit ad Mariam Matrem ejus: Ecce poſitus eſt hic in ruinam, & in reſurrectionem multorum in Iſraël: & in ſignum, cui contradicetur: & tuam ipſius animam pertranſibit &c.*

(2) Vulg. *Ut revelentur ex multis cordibus cogitationes.*

(3) *Et vixerat cum Viro ſuo annis ſeptem a Virginitate ſua. Et haec Vidua uſque ad annos octoginta quatuor; quae non diſcedebat de Templo, jejuniis, & obſecrationibus &c.*

TIONIBVS SER
VIENS NOC
(a) TE AC DIE (1) ET HAEC
STANS IPSA HO
RA C - NFITE
BATVR DM.
ET LO - - EBA
TVR - - - - OM
N - BVS EXPEC
TANTIBVS RE
DEMPTIONE.
ISTRAHEL
ET VT PERFECE
RVNT OMN - - - -
QVVN - - - - - - - -
DVM LEGEM
DMI. REGRES
SI SVNT IN GA
LILEAM IN CI
VITATEM SV
AM NAZARET
SICVT DICTV.
EST PER PRO
PHETAM QV - -

NAZAREVS
VOCABITVR
PVER AVTEM
CRESCEBAT
ET CONFORTA
BATVR (2) REPLE
TVS IN SAPIEN
TIA ET GRATIA
DEI ERAT SVPER
EVM ET IBANT
IOSEPH ET MA
RIA PER OM
NES ANNOS IN
HIERVSALEM
DIE SOLLEM
NI PASCHE
ET CVM ESSENT
ILLI ANNI DVO
DECIM ET AS
CENDERVNT
(a) IN HIEROSO
LYMA SECVN
DVM CONSVE
TVDINEM DI

(1) Vulg. *Et haec ipsa hora superveniens, confitebatur Domino, & loquebatur de illo omnibus, qui expectabant redemptionem Israel. Et ut perfecerunt omnia secundum legem Domini, reversi sunt in Galilaeam in civitatem suam Nazareth.* Quae sequuntur usque ad *Puer autem* Vulgata silet.

(2) Vulg. *Plenus sapientia, & gratia Dei erat in illo. Et ibant parentes ejus per omnes annos in Jerusalem in die solemni Paschae. Et cum factus esset annorum duodecim, ascendentibus illis Jerosolymam &c.*

(1) EI SOLLEMNI
AZYMORVM
ET CVM CON
SVMMASSENT
DIES REVER
TENTIBVS IL
LIS REMANSIT
IHS. IN HIERV
SALEM ET NES
CIERVNT PA
RENTES EIVS
ARBITRATI ENĪ.
ESSE EVM IN
COMITATV VE
NERVNT ITER
DIEI ET QVAE
REBANT EVM
INTER COG
NATOS ET NO
TOS ET NON IN
VENIENTES
EVM REVER
SI SVNT HIE
RVSALEM Q - - E
RENTES EVM
ET FACTVM EST
(2) POST DIES TRES
INVENERVNT
EVM ET IN
TEMP - - SEDĒ.
TEM IN ME
DIO DOCENTI
VM - - DIEN
TEM ILLOS ED
INTERROGAN
(a) TEM STVPE
- - - - - - VTEM
OMNES QVI
AVDIEBANT
EVM SVPER
SAPIENTIA
ET RESPON
(b) SIS EIVS ET VI
DENTES EVM
EXPAVERVNT
ET AIT AD ILLV̄.
MATER EIVS
FILI QVID ITA

(1) Vulg. *Diei feſti; conſummatiſque diebus, cum redirent, remanſit puer Jeſus in Jeruſalem, & non cognoverunt parentes ejus. Exiſtimantes autem illum eſſe in comitatu, venerunt iter diei, & requirebant eum inter cognatos, & notos. Et non invenientes, regreſſi ſunt in Jeruſalem, requirentes &c.*

(2) Vulg. *Poſt triduum invenerunt illum in Templo, ſedentem in medio Doctorum, audientem illos, & interrogantem eos. Stupebant autem omnes, qui eum audiebant, ſuper prudentia, & reſponſis ejus, & videntes admirati ſunt. Et dixit Mater ejus ad illum: Fili, quid feciſti nobis ſic?*

Vu

(1) FECISTI NOBIS
(a) DOLENTES ET
TRISTES QVAE
REBAMVS TE
ET AIT AD ILLOS
QVID E - - QVOD
ME QV - ERE
BATIS NESCI
(b) TIS QV - - IN
PATRIS MEI
OPORTET ME
ESSE ET - - - -
NON - - - - -
LEXERV - -
VERBVM
QVOD LOCV
TVS EST ILLIS
ET DESCEN
DIT CVM ILLIS
ET VENIT NA
ZARET ET ERAT
SVBIECTVS
ILLIS ET MA
TER EIVS CON

SERVABAT (2) VER
BA EIVS OM
NIA IN COR
DE SVO
ET IHS. PROFI
CIEBAT AETA
TE ET SAPIEN
TIA ET GRATIA
APVT .DM. ET
HOMINES
IN ANNO AV
TEM QVINTO
DECIMO IM
PERII TIBERI
CAESARIS PRO
CVRANTE
PONTIO PILA
TO (3) IVDAEAE TE
TRARCHA AV
TEM GALILAE
AE HERODE
PHILIPPO AV
TEM FRATRE
EIVS TETRAR

---

(1) Vulg. *Feciſti nobis ſic? Ecce pater tuus, & ego dolentes quaerebamus te. Et ait ad illos: Quid eſt quod me quaerebatis? Neſciebatis quia in his, quae Patris mei ſunt, oportet me eſſe? Et ipſi non intellexerunt verbum, quod locutus eſt ad eos. Et deſcendit cum eis, & venit Nazareth; & erat ſubditus illis.*

(2) Vulg. *Omnia verba haec in corde ſuo. Et Jeſus proficiebat ſapientia, & aetate, & gratia apud Deum, & homines. Anno autem quintodecimo &c.*

(3) *Judaeam.*

CHA (1) ITVRE ET
DRACHONI
TIDIS REGIO
NIBVS ET LY
SANIAE ABI
LIANAE TETRAR
CHA SVB PRI.
CIPIBVS SACER
DOTVM AN
NA ET CAIPHA
FACTVM EST
(2) VERBVM DEI.
SVPER IOHA.
NEM FILIVM
ZACHARIAE
IN DESERTO
ET VENIT IN
TOTAM REGIO
NEM IORDA
NIS PRAEDI
CANS BAPTIS
MVM PAENI
TENTIAE (3) SI
CVT SCRIPTV.

(4) ET IN LIBRO
SERMONVM
ESAEIAE PRO
PHAETAE VOX
CLAMANTIS
IN DESERTO
PARATE VIAM
(5) DMO RECTAS
FACITE SEMI
TAS EIVS OM
NIS VALLIS IN
PLEBITVR ET
OMNIS MONS
ET COLLIS HV
MILIABITVR
ET ERVNT PRA
VA IN DIREC
TA ET ASPERA
IN VIAS PLA
NAS ET VIDE
BIT OMNIS
CARO (6) SALVTA
REM DEI.
DICEBAT ERGO

(1) Vulg. *Itureae, & Trachonitidis regionis, & Lysania Abilinae &c.*
(2) *Verbum Domini super Joannem, Zachariae filium in deserto. Et venit in omnem regionem &c.*
(3) Vulg. addit *In remissionem peccatorum.*
(4) *Est.*
(5) *Domini.*
(6) *Salutare.*

(1) PROCEDENTI
BVS TVRBIS VT
AB EO BAPTIZA
RENTVR PRO
GENIES VIPE
RARVM QVIS
OSTENDIT VO
BIS FVGERE
AB IRA VENTV
RA FACITE ITA
QVE FRVCTVS
DIGNOS PAE
NITENTIAE
NE VELLITIS
DICERE PATRE.
HABEMVS
ABRAHAM
DICO ENIM
VOCABIS QVIA
POTENS EST
DS DE LAPIDI
BVS ISTIS SVS
CITARE FILIOS
ABRAHA -

IAM (2) QVID ENIM
SECVRIS AD
RADICEM AR
BORVM POSI
(a) TA EST (3) OMNIS
ITAQVE ARBOR
NON FACIENS
FRVCTVM EX
CIDETVR ET
IN IGNEM MIT
TETVR
ET INTERRO
GABANT EVM
TVRBAE DICEN
TES QVID ERGO
FACIEMVS
RESPONDENS
AVTEM (4) DIXIT
ILLIS QVI HABET
DVAS TVNICAS
DET NON HA
BENTI ET QVI
(5) HABENT ES
CAS SIMILITER

(1) Vulg. *Ad turbas, quae exibant ut baptizarentur ab ipso : genimina viperarum, qui ostendit vobis fugere a ventura ira ? Facite ergo fructus dignos poenitentiae, & ne coeperitis dicere :*

(2) Vulg. non habet *Quid* .

(3) *Omnis ergo arbor non faciens fructum bonum &c.*

(4) *Dicebat illis ;*

(5) *Habet &c.*

(1) FACIANT
VENERVNT AV
TEM ET PVBLI
CANI (2) SIMILI
TER VT BAPTI
ZARENTVR
ET DIXERVNT
AD EVM MA
GISTER QVID
FACIEMVS QVI
BVS IPSE AIT NI
(a) HIL PLVS EXE
GERITIS QVAM
QVOD CONSTI
TVTVM EST VO
BIS INTER
ROGABANT AV
TEM EVM ET
MILITES DICE.
TES (3) ET NOS QVID
FACIEMVS ET
AIT ILLIS NEMI
NEM CONCVS
SERITIS NEQVE
CALVMNIAM
(4) FECERITIS ET
SVFFICIENTES
ESTOTE STIPE.
DIIS VESTRIS
ARBITRANTE
AVTEM POPV
LO ET COGITAN
TIBVS IN CORDI
BVS SVIS DE
IOHANNEM
NE FORTE IP
SE ESSET XPS
RESPONDIT
OMNIBVS DI
CENS.
EGO QVIDEM
VOS AQVA BAP
TIZABO IN PAE
NITENTIAM
(a) VENIT AVTE.
FORTIOR ME
- - - VS NON

(1) Vulg. *Faciat*.

(2) Silet *Similiter*. Tum prosequitur: *Ut baptizarentur, & dixerunt ad illum: Magister quid faciemus? At ille dixit ad eos: Nihil amplius, quàm quod constitutum est vobis, faciatis*.

(3) *Quid faciemus & nos? Et ait illis: Neminem concutiatis &c.*

(4) Vulg. *Faciatis; & contenti estote stipendiis vestris. Existimante autem populo, & cogitantibus omnibus in cordibus suis de Joanne, ne fortè ipse esset Christus: respondit Joannes, dicens omnibus: Ego quidem aqua baptizo vos: veniet autem fortior me &c.*

SVM DIGNVS
(1) CALCIAMEN
TA PORTARE
IPSE VOS BAP
TIZABIT IN SPV.
SANCTO ET IG
NI (2) HABENS
VENTI LABRV.
IN MANV SVA
AD PVRGAN
DAM AREAM
SVAM ET CON
GREGAT TRI
TICVM IN HOR
REVM SVVM
PALEAS VERO
COMBVRET
IGNI INEXSTIN
TIBILI.
MVLTA QVI
DEM ET ALIA
(3) HORTATVS PO
PVLVM EVA.
GELIZAB - - -

(4) ERODES AVTEM
TETRARCHAS
CVM ARGVE
RETVR AB EO
DE HERODIA
DE VXORE FRA
TRIS SVI ET DE
OMNIBVS
MALIS QVAE
FECIT HERODES
(5) ADIECIT HOC
SVPER OMNIA
ET INCLVSIT
IOHANNEM
(a) (6) IN CARCERE.
FACTVM EST
(b) AVTEM CVM
BAPTIZATVS
ESSET OMNIS
POPVLVS ET
IHV BAPTIZA
TO ET ORANTE
APER TV.
EST CAELVM

(1) Vulg. *Solvere corrigiam calceamentorum ejus :*
(2) *Cujus ventilabrum in manu ejus, & purgabit aream suam, & congregabit triticum in horreum suum, paleas autem &c.*
(3) *Exhortans evangelizabat populo &c.*
(4) Vulg. *Herodes autem Tetrarcha, cum corriperetur ab illo &c.*
(5) *Adjecit & hoc &c.*
(6) *In carcere. Factum est autem cum baptizaretur omnis populus &c.*

ET DESCENDIT
SPS SANCTVS
C - RPORALI SPE
CIE SICVT (1) CO
LVMBAM IN
EVM ET VOX
DE CAELO FAC
(a) TA EST FILIVS
MEVS ES TV
EGO HODIE GE
NVI TE
ET IPSE IHS ERAT
FERE ANNO
RVM XXX. IN
CIPIENS FILI
VS VT EXISTI
MABATVR IO
SEPH
(b) QVI FVIT HELI
QVI FVIT MAT
THAE QVI LE
VI QVIBVS
MELCHI QVI
ANNE QVI IO

SEPH (2) QVI NA
VM QVI SED
DI QVI NAN
CE QVI MATTA
THIAE QVI SE
MEIA QVI IO
SEPH QVI IO
DA QVI IOHAN
NA QVI RESAE HD
RI QVI MELCHI
QVI AD - - QVI
COSAN QVI
ELMADAN QVI
ER QVI IESE
QVI ELIGER
QVI IORIM QVI
MATTHATAE
QVI LEVI QVI
SIMON QVI
IVDA QVI IOSE
PH QVI IONA
QVI ELIACIM
QVI ERAM
- - - MATTHA

(1) Vulg. *Columba in ipsum : Et vox de coelo facta est : Tu es Filius meus dilectus, in te complacui mihi. Et ipse Jesus erat incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur filius Joseph, qui fuit Heli, qui fuit Mathat, qui fuit Levi, qui fuit Melchi, qui fuit Janne, qui fuit Joseph.*

(2) *Qui fuit Mathathiae, qui fuit Amos, qui fuit Nahum, qui fuit Hesli, qui fuit Nagge, qui fuit Mahath, qui fuit Mathathiae, qui fuit Semei, qui fuit Joseph, qui fuit Juda, qui fuit Joanna, qui fuit Resa, qui fuit Zorobabel, qui fuit Salathiel, qui fuit Neri, qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit Cosan, qui fuit Elmadan, qui fuit Her, qui fuit Jesu qui fuit Eliezer, qui fuit Jorim, qui fuit Mathat, qui fuit Levi, qui fuit Simeon, qui fuit Juda, qui fuit Joseph, qui fuit Jona, qui fuit Eliakim, qui fuit Melcha, qui fuit Menna.*

THA QVI NATHA.
QVI DAVID QVI
IESSAE QVI O
BETH QVI BOOS
QVI SALMON
QVI NA - SON
QVI AMINA
DAB QVI ARAM
QVI ESROM
QVI FARES QVI
IVDAE QVI IA
COB QVI ISAC
QVI ABRAHA.
QVI THARA QVI
NACHOR QVI
SERVCH QVI
REGAV QVI
FALEG QVI EBER
QVI SALE QVI
CAINAN QVI ARFA
XAD QVI SEM
QVI NOE QVI
LAMECI QVI
MATHVS - - - -

(2) QVI ENOC QVI
IARET QVI MA
LEEL QVI C - - N
AN QVI ENOS
QVI SET QVI A
DAM QVI DEI
IHS AVTEM PLE
NVS SPV. SANC
TO REVERSVS
EST AB IORDA
(a) NEN ET FERE
BATVR A SPV.
IN DESERTO
DIEBVS XXXX
CVM TEMPTA
RETVR A DIA
BVLO ET NON
ED QVICQVA.
IN DIEBVS ILLIS
ET CONSVM
MATIS EIS ESV
RIIT
DIXIT AVTEM IL
LI DIABOLVS

(1) Vulg. *Qui fuit Mathatha, qui fuit Nathan, qui fuit David, qui fuit Jesse, qui fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon, qui fuit Naasson, qui fuit Aminadab, qui fuit Aram, qui fuit Esron, qui fuit Phares, qui fuit Judae, qui fuit Jacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abrahae, qui fuit Thare, qui fuit Nachor, qui fuit Sarug, qui fuit Ragau, qui fuit Phaleg, qui fuit Heber, qui fuit Sale, qui fuit Cainan, qui fuit Arphaxad, qui fuit Sem, qui fuit Noe, qui fuit Lamech, qui fuit Mathusale.*

(2) Vulg. *Qui fuit Henoch, qui fuit Jared, qui fuit Malaleel, qui fuit Cainan, qui fuit Henos, qui fuit Seth, qui fuit Adam, qui fuit Dei. Jesus autem plenus Spiritu Sancto regressus est a Jordane, & agebatur a Spiritu in desertũ diebus quadraginta, & tentabatur a diabolo. At nihil manducavit &c.*

SI FILIVS DEI
ES (1) DIC LAPIDI
BVS - - - - FIANT
PAN - -
ET RESPONDIT
AD ILLVM .IHS.
ET DIXIT SCRIP
TVM EST QVIA
(a) NON IN PANE
SOLO VIVET HO
MO SED IN OM
NI VERBO DEI
(b) ADDVXIT EV.
HIERVSALEM
ET STATVIT EV.
SVPRA PINNA.
TEMPLI ET OS
TENDIT ILLI OM
NIA REGNA OR
BIS TERRARV.
IN MOMEN
TO TEMPORIS
(c) ET DIXIT AD IL
LVM DIABOLVS

TIBI DABO PO
TESTATEM HANC
(2) OMNEM ET
GLORIAM IP
SORVM QVO
NIAM MI - I
TRADITA EST
ET CVICVM
QVO VOLO DO I
LLAM TV ERGO
(a) SI PROCIDENS
ADORAVERIS
ANTE ME ERINT
TVA OMNIA
ET RESPONDENS
DIXIT ILLI IHS.
SCRIPTVM EST
DILIGES DOM.
DM. TVVM
ET IPSI SOLI
SERVIES.
ET ADDVXIT IL
LVM IN HIE
- - - ALEM ET

(1) Vulg. *Dic lapidi huic, ut panis fiat. Et reſpondit ad illum Jeſus: Scriptum eſt: quia non in ſolo pane vivit homo, ſed in omni verbo Dei. Et duxit illum diabolus in montem excelſum, & oſtendit illi omnia regna orbis terrae in momento temporis, & ait illi:*

(2) Vulg. *Univerſam, & gloriam illorum: quia mihi tradita ſunt: & cui volo do illa. Tu ergo ſi adoraveris coram me, erunt tua omnia. Et reſpondens Jeſus dixit illi: Scriptum eſt: Dominum Deum tuum adorabis, & illi ſoli ſervies. Et duxit illum in Jeruſalem &c.*

(1) STATVIT ILLVM
SVPER PINNA.
TEMPLI ET DI
XIT ILLI SI FILI
VS ES DI. MITTE
TE HINC SCRIP
TVM EST ENIM
QVONIAM AN
GELIS SVIS MA.
DAVIT DE TE
VT CVSTODI
ANT TE SVPER
MANVS TOL
LENT TE NE FOR
TE OFFENDAS
AD LAPIDEM
PEDEM TVV.
(2) ET RESPON
DENS DIXIT
ILLI IHS. QVIA
SCRIPTVM
EST NON TEMP
TABIS DOM.
DM. TVV -

ET CONSV.
MATA OMNI
TEMPTATIO
NE DIABOLVS
(3) DISCESSIT AB EO
VSQVE IN TE.
PORE
ET REVERSVS
EST IHS. IN VIR
TVTE SPS. IN
GALILAEAM
ET FAMA EXI
IT PER OMNE.
FINITIMAM
REGIONEM
DE ILLO ET IPSE
DOCEBAT IN
SYNAGOGIS
HONOREM
ACCIPIENS
AB OMNIBVS
ET VENIT IN
NAZARET V
BI ERAT NV

(1) Vulg. *Statuit eum super pinnam Templi, & dixit illi: Si Filius Dei es, mitte te hinc deorsum. Scriptum est enim quod Angelis suis mandavit de te, ut conservent te: & quia in manibus tollent te &c.*

(2) *Et respondens Jesus, ait illi: Dictum est:*

(3) Vulg. *Recessit ab illo; usque ad tempus. Et regressus est Jesus in virtute Spiritus in Galilaeam, & fama exiit per universam regionem de illo. Et ipse docebat in Synagogis eorum, & magnificabatur ab omnibus. Et venit Nazareth &c.*

TRITVS
ET INTRAVIT
SECVNDVM
(1) CONSVETV
DINEM DIE
SABBATO IN SY
NAGOGA ET SVR
REXIT LEGERE
ET PORRECTVS
EST ILLI LIBER
PROPHAETAE
ESAIAE ET RE
VOLVENS LI
BRVM INVE
NIT LOCVM V
BI ERAT SCRIP
TVM
SPS. DMI SVPER
ME PROPTER
QVOD VNXIT
ME EVANGE
LIZARE (2) HV
MILIBVS MI
(a) SSIT ME PRAE

(3) DICARE CAP
TIVIS REMIS
SIONEM ET
CAECIS VISV.
(a) DIMITTERE
CONFRACTOS
IN REQVIEM
PRAEDICARE
ANNVM DM.
ACCEPTVM
ET DIEM RE
DEMPTIONIS
ET REVOLVENS
LIBRVM ET
REDDENS MI
NISTRO SEDET
ET OMNIVM
IN SYNAGOGA
OCVLI ERANT
(4) INTVENTES
IN EVM CAE
PIT AVTEM
DICERE AD
ILLOS (5) QVONI

(1) Vulg *Consuetudinem suam die Sabbati in Synagogam, & surrexit legere; Et traditus est illi liber Isaiae Prophetae. Et ut revolvit librum, invenit locum ubi scriptum erat:*

(2) *Pauperibus misit me, sanare &c.*

(3) Vulg. *Contritos corde, praedicare captivis remissionem, & caecis visum, dimittere confractos in remissionem, praedicare annum Domini acceptum, & diem retributionis. Et cum plicuisset librum, reddidit ministro, & sedit.*

(4) *Intendentes in eum.*

(5) *Quia.*

AM HODIE IN
PLETA EST (1) SCRIP
TVRAM HAEC
IN AVRIBVS
VESTRIS
ET OMNES TES
TIMONIVM
DABANT ILLI
ET MIRABAN
TVR IN VER
BIS GRATIAE
QVAE PRODI
BANT DE ORE
ILLIVS ET DICE
BANT NONNE
FILIVS IOSEPH
HIC ET DI
XIT AD ILLOS
FORSITAM DI
CETIS MIHI
PARABOLAM
HANC MEDI
CE CVRA TE
IPSVM QVAE

CVMQVE AV
DIVIMVS FAC
TA IN CAPHAR
NAVM FAC ET
HIC IN PATRIA
TVA
(2) DIXIT AVTEM
AMEN DICO VO
BIS QVIA NVL
LVS PROPHE
TA ACCEPTVS
EST IN PATRIA
SVA IN VERI
TATE DICO VO
BIS MVLTAE
VIDVAE ERANT
IN DIEBVS HE
LIAE (3) QVANDO
CLAVSVM EST
CAELVM PER
TRIENNIVM
ET MENSES
SEX QVOMO
DO FACTA EST

(1) Vulg. *Haec ſcriptura in auribus veſtris. Et omnes teſtimonium illi dabant: & mirabantur in verbis gratiae, quae procedebant de ore ipſius, & dicebant: Nonne hic eſt filius Joſeph? Et ait illis: Utique dicetis mihi hanc ſimilitudinem: Medice cura te ipſum: quanta &c.*

(2) Vulg. *Ait autem: Amen dico vobis, quia nemo &c.*

(3) *In Iſrael, quando clauſum eſt coelum annis tribus, & menſibus ſex, cum facta eſſet &c.*

FAMIS MAG
NA (1) SVPER OM
NEM TERRA .
ET AD NVLLAM
MEARVM MIS
SVS EST HELI
AS NISI IN SA
REPTA (2) SIDONIA
AD MVLIERE .
VIDVAM
ET MVLTI LE
PROSI ERANT
IN ISRAHEL
SVB HELISEO
PROPHETA (3) SET
NVLLVS EORV .
PVRGATVS EST
(3) NISI INEMA .
SIRVS .
ET REPLETI SVNT
OMNES IRA
IN SYNAGO
GA AVDIEN
TES H - - C ET

(4) SVRGENTES
EICIEBANT
ILLVM EXTRA
CIVITATEM
ET ADDVXE
RVNT EVM
VSQVE AD SV
PERCILIM
MONTIS SV
PER QVEM CI
VITAS AEDIFI
CATA ERAT IP
SORVM ET PRAE
TERIENS PER
MEDIO ILLO
RVM IBANT
ET DEVENIT IN
CAPHARNA
VM CIVITA
TEM GALILAE
AE ET ERAT DO
CENS ILLOS SAB
BATIS ET STV
PEBANT IN

(1) Vulg. *In omni terra : & ad nullam illarum &c.*
(2) *Sidoniae .*
(3) *Et nemo eorum mundatus est nisi Naaman Syrus . Et repleti sunt omnes in Synagoga ira , haec audientes .*
(4) Vulg. *Surrexerunt , & ejecerunt illum extra civitatem : & duxerunt illum usque ad supercilium montis , super quem Civitas illorum erat aedificata, ut praecipitarent eum . Ipse autem transiens per medium illorum ibat . Et descendit in Capharnaum civitatem Galilaeae, ibique docebat illos Sabbatis.*

DOCTRINA
EIVS (1) QVONI
AM IN POTES͝.
TE ERAT VER
BVM ILLIVS
ET ERAT IN SY
NAGOGA HO
MO HABENS
DAEMONI
VM INMVN
DVM ET EX
CLAMAVIT VO
CE MAGNA
(2) DICENS QVID
NOBIS EST ET
TIBI IH͝V. NA
ZARENE VE
NISTI PERDE
RE NOS SCIO
(a) TE QVI SIS SANC
TVS DEI
ET OBIVRGA
VIT ILLVM
IH͝S DICENS

(3) OMMVTES
CE ET EXI AB IL
LO ET CVM PRO
IECISSET ILLV͝.
(4) DEMONI
VM EXIIT AB
ILLO NIHIL NO
CENS ILLVM
ET FACTVS EST
PAVOR SVPER
OMNES ET
(a) CONLOQVE
BANTVR AD
ALTERVTRV͝.
DICENTES
QVOD EST HOC
VERBVM
QVIA IN PO
TESTATE ET VIR
TVTE IM
PERAT IMMV͝.
DIS SPIRITI
BVS ET EXE
VNT (5) ET EXIBAT

(1) Vulg. *Quia in potestate erat sermo ipsius. Et in Synagoga erat homo &c.*

(2) *Dicens: Sine, quid nobis, & tibi Jesu Nazarene? Venisti perdere nos? Scio te quis sis Sanctus Dei. Et increpavit illum Jesus, dicens:*

(3) Vulg. *Obmutesce, & exi ab eo.*

(4) *Daemonium in medium, exiit ab illo, nihilque illum nocuit. Et factus est pavor in omnibus, & colloquebantur ad invicem dicentes: quid est hoc verbum &c.*

(5) *Et divulgabatur &c.*

(1) FAMA DE EO
IN OMNEM
FINITIMAM
REGIONEM
SVRGENS AV
(a) TEM DE SYNA
GOGA INTRA
VIT IN DOMV̆.
SIMONIS
SOCRVS AVTĔ.
SIMONIS DE
TINEBATVR
FEBRE MAG
NA ET ROGA
VERVNT IL
LVM PRO EA
ET ADSTANS
SVPER EAM
IMPERAVIT
FEBRI ET RE
LIQVID EAM
CONFESTIM
AVTEM SVR
GENS MINIS

(2) TRABAT IS
OCCIDENTE
AVTEM SOLE
OMNES QVOD
QVOD HABE
BANT AEGROS
LANGVORI
BVS VARIIS
ADDVCEBANT
ILLOS AD EVM
QVI VNICVI
QVE EORVM
MANIBVS IN
POSITIS CVRA
BAT ILLOS
EXIBANT AV
(a) TEM ET DAE
MONIA A
MVLTIS EX
CLAMANTIA
ET DICENTIA
TV ES FILIVS
DEI ET ABIIVR
GANS NON SI

(1) Vulg. *Fama de illo in omnem locum regionis. Surgens autem Jesus de Synagoga, introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus, & rogaverunt illum pro ea. Et stans super illam imperavit febri, & dimisit illam. Et continuò surgens &c.*

(2) Vulg. *Ministrabat illis. Cum autem Sol occidisset, omnes qui habebant infirmos variis languoribus, ducebant illos ad eum. At ille singulis manus imponens curabat eos. Exibant autem Daemonia a multis clamantia, & dicentia: quia tu es Filius Dei: & increpans &c.*

NEBAT EA LOQVI
(1) QVONIAM
SCIEBANT .XP̆M.
ILLVM ESSE
ORTA AVTEM
DIE EGRESSVS
ABIIT IN DE
SERTVM LO
CVM ET TVR
BAE REQVIRE
BANT ILLVM
ET VENERVNT
(2) VSQVE AD EV̆.
ET DETINE
BANT ILLVM
NE DISCEDE
RET AB IPSIS
QVI DIXIT AD
ILLOS QVONI
AM ET ALIIS
CIVITATIBVS
OPORTET ME
EVANGELI
ZARE REGNV̆.

DEI (3) QVIA HAB
HOC MISSVS
SVM ET ERAT
PRAEDICANS
IN SYNAGOGIS
GALILAEAE
(5) FACTVM EST AV
TEM DVM TVR
BA INCVM
BIT EI AD AV
DIENDVM
VERBVM DEI
ET IPSE ERAT
STANS IVXTA
STAGNVM
GENNESARET
VIDIT NAVI
CVLAS DVAS
STANTES AD
LITVS DE QVI
BVS PISCATO
RES EGRES
SI LATABANT
RETIAS SVAS

---

(1) Vulg *Quia ſciebant ipſum eſſe Chriſtum. Facta autem die egreſſus ibat &c.*

(2) *Uſque ad ipſum, & detinebant illum, ne diſcederet ab eis. Quibus ille ait: quia &c.*

(3) Vulg. *Quia ideo miſſus ſum.*

(4) *Factum eſt autem, cum turbae irruerent in eum, ut audirent verbum Dei, & ipſe ſtabat ſecùs ſtagnum Genezareth. Et vidit duas naves ſtantes ſecùs ſtagnum; piſcatores autem deſcenderant, & lavabant retia.*

ASCENDENS
AVTEM IN V
NAM (1) NAVI
CVLEAM QVAE
ERAT SIMO
(a) NIS ROGAVIT
EVM VT PRO
DVCERENT
TERRA QVAN
TVLVMCVM
QVE
SEDENS AVTEM
DOCEBAT
DE NAVICV
LA TVRBAS CV
QVE DESIIT LO
QVI DIXIT AD
SIMONEM
LEVA IN ALTO
ET EXPANDI
TE RETIAS VES
TRAS AD CAPI
ENDVM
ET RESPONDENS

SIMON DI
XIT ILLI (2) MA
GISTER PER
TOTAM NOC
TEM LABORA
TES NIHIL CE
PIMVS (3) SED
IN VERBO TVO
EXPANDAM
RETIAM
ET CVM HOC
FECISSENT
CONCLVSE
RVNT PISCI
VM MVLTI
TVDINEM
(4) MAGNAM
RVMPEBAN
TVR AVTEM
RETIAE EORVM
(a) ET ADNVEBANT
SOCIOS IN ALIA
NAVIC - - - - T
VE - - - - - -

(1) Vulg. *Navim, quae erat Simonis, rogavit eum a terra reducere pusillum. Et sedens docebat de navicula turbas. Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem: Duc in altum, & laxate retia vestra in capturam.*

(2) Vulg. *Praeceptor.*

(3) *In verbo autem tuo laxabo rete.*

(4) *Copiosam, rumpebatur autem rete eorum, & annuerunt sociis, qui erant in alia navi, ut venirent.*

ET ADIVVARENT
EOS ET VENE
RVNT (1) ET REPLE
VERVNT AM
BAS NAVES ITA
(a) VT MERGERE.
TVR HOC
VISO SIMON
PROCIDIT GE
NIBVS IHV
DICENS EXI A
ME QVIA VIR
PECCATOR SV.
DME.
PAVOR ENIM
ADPREHEN
DERAT EVM
ET OMNES
QVI CVM IL
LO ERANT IN
CAPTVRA PIS
CIVM (2) QVAE
CEPERANT SI
MILITER IA

(3) COBVS ET IOHA.
NES FILII ZE
BEDEI QVI E
RANT SOCIIS
SIMONIS
ET DIXIT AD SI
MONEM IHS.
NOLI TIME
RE IAM AMO
(a) DO ERIS VIVI
FICANS HOMI
NES ET DEDVC
TIS NAVICV
LIS AD TERRA.
RELICTIS OM
NIBVS SECV
TI SVNT EVM
ET FACTVM EST
(4) DVM ESSET
IPSE IN VNA
CIVITATVM
(b) ET ECCE VIR
PLENVS LE
PRA (5) ET IPSE

(1) Vulg. *Et impleverunt ambas naviculas, itaut pene mergerentur. Quod cum videret Simon Petrus, procidit ad genua Jesu, dicens: Exi a me, quia homo peccator sum, Domine. Stupor enim circumdederat eum &c.*

(2) *Quem coeperant. Similiter autem &c.*

(3) Vulg. *Jacobum, & Joannem, filios Zebedaei, qui erant socii Simonis. Et ait ad Simonem Jesus: Noli timere: ex hoc jam homines eris capiens. Et subductis ad terram navibu &c.*

(4) *Cùm esse in una &c.*

(5) *Et videns &c.*

(1) PROSTRATVS
IN FACIEM ORA
BAT ILLVM DI
CENS QVONI
AM SI VIS PO
TEST ME MVN
DARE
ET EXTENDENS
MANVM TE
TIGIT ILLVM
DICENS VOLO
ET PROTINVS
LEPRA DISCES
SIT AB ILLO ET IP
SE PRECE
PIT EI NEMI
NI DICERET
SED VADE ET
OSTENDE TE
SACERDOTI
ET OFFERS PRO
PVRGATIONE
TVA SICVT PRAE
CEPIT MOYSES

(a) (2) VT SIT IN TES
TIMONIVM
HOC VOBIS
DIVVLGABATVR
AVTEM MA
GIS FAMA DE
EO ET CONVE
NIEBANT TVRB
AE MVLTAE
AVDIRE ET CO
TRARI A LAN
GORIBVS
SVIS IPSE AV
TEM ERAT SE
CEDENS IN
DESERTIS ET
ORABAT
ET FACTVM EST
IN VNA DIE
RVM ET IPSE
(3) ERAT DOCENS
ET E - - - - A
VISAE - - - E
TE - - - - -

(1) Vulg *Jesum, & procidens in faciem, rogavit eum dicens: Domine, si vis, potes me mundare. Et extendens manum, tetigit eum dicens: Volo: Mundare. Et confestim lepra discessit ab illo. Et ipse praecepit illi, ut nemini diceret: Sed, vade, ostende te Sacerdoti, & offer pro emundatione tua &c.*

(2) Vulg. *In testimonium illis. Perambulabat autem magis sermo de illo: & conveniebant turbae multae, ut audirent, & curarentur ab infirmitatibus suis. Ipse autem secedebat in desertum, & orabat.*

(3) *Sedebat docens &c.*

DOCTORES QVI
(1) CONVENERANT
EX OMNI MV
NICIPIO GALI
LAEE ET DE IV
DEA ET HIERV
SALEM ET VIR
TVS ERAT DMI.
AD SANAN
DVM EOS
ET ECCE VIRI
ADFERENTES
SVPER LECTVM
HOMINEM
QVI ERAT PARA
LYTICVS ET QVAE
REBANT IN
FERRE ILLVM
ET PONERE AN
TE EVM
ET CVM NON
- - - - - ISSENT
- - - - - - R
RE - - - - - -

(2) PROPTER TVR
BAM ASCEN
DERVNT SVPER
LECTVM ET PER
TEGVLAS DIMI
SERVNT EVM
CVM LECTV
LO IN CONSPEC
TV IHV.
ET VISA FIDE IL
LORVM DIXIT
(a) HOMINI RE
MISSA SVNT
TIBI PECCATA
TVA ET CEPE
RVNT COGITA
RE SCRIBAE
ET PHARISAEI
DICENTES QVIS
EST QVI LOQV -
TVR BLASPHE
MIAS QVIS PO
TERIT DIMIT
TERE PECCA

(1) Vulg. *Qui venerant ex omni castello Galilaeae, & Judaeae, & Jerusalem: & virtus Domini erat ad sanandum eos. Et ecce viri portantes in lecto hominem, qui erat paralyticus; & quaerebant eum inferre, & ponere ante eum. Et non invenientes &c.*

(2) Vulg. *Prae turba, ascenderunt super tectum, & per tegulas summiserunt eum cum lecto in medium ante Jesum. Quorum fidem ut vidit, dixit: Homo remittuntur tibi peccata tua.*

TA NISI (1) VNUS
DS. COGNI
TIS - - - - - IHS.
COGITATIO
NIBVS EORVM
DIXIT AD ILLOS
QVID COGITA
TIS IN CORDIBVS
VESTRIS QVID
EST FACILIVS
(a) DICERE (2) REMIT
TVNTVR TIBI
PECCATA TVA
AVT DICERE
SVRGE ET AM
BVLA
VT SCIATIS AV
TEM QVIA PO
TESTATEM HA
BET FILIVS HO
MINIS IN TER
RA REMITTEN
DI PECCATA AIT
PARALYTICO TI

BI DICO (3) SVRGE
ET TOLLE LECTV.
TVVM ET
VADE IN DOMV.
TVAM
ET CONFESTIM
(a) (4) SVRGENS CO
RAM OMNI
BVS SVSTVLIT
GRABATTVM
(b) SVVM IN QVO
IACEBAT ABIIT
IN DOMVM
SVAM HONO
RIFICANS DM.
ET PAVOR AD
PREHENDIT
OMNES ET IN
PLETI SVNT TI
MORE DICEN
TES QVONIAM
VID - - - -
MI - - - - - - -
ET - - - - - - -

(1) Vulg. *Nisi solus Deus? Ut cognovit autem Jesus cogitationes eorum, respondens, dixit &c.*

(2) *Dimittuntur tibi peccata; an dicere surge, & ambula? Ut autem sciatis quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata &c.*

(3) Vulg. *Surge, tolle &c.*

(4) *Consurgens coram illis tulit lectum, in quo jacebat, & abiit in domum suam magnificans Deũ. Et stupor apprehendit omnes, & magnificabant Deum: & repleti sunt timore, dicentes: quia vidimus mirabilia hodie.*

EXIIT (1) ET INTV
ITVS EST PVBLI
CANVM - - - -
NE LEVI SEDEN
TEM AD THELO
NEVM ET DI
XIT ILLI SEQVE
RE ME ET RE
LICTIS OMNI
BVS SVRGENS
(2) SEQVEBATVR
ILLVM
ET FECIT ILLI CE
NAM MAGNA.
LEVI IN DO
MO SVA ET E
RAT TVRBA IN
GENS PVBLI
CANORVM
ET ALIORVM
QVI - RANT CV.
ILLIS D - - COM
B - - - - - ET
(a) M - - - VRA

VERVNT PHA
RISAEI ET SCRI
BAE EORVM
DICENTES AD
DISCIPVLOS
(3) ILLIVS QVARE
CVM PVBLICA
NIS ET PECCAT
(a) TORIBVS MAN
DVCAT ET BIBIT
ET RESPONDENS
IHS. DIXIT AD
ILLOS NON E
GENT (4) SANI ME
DICO SED QVI SE
MALE HABENT
NON VENI
VOCARE IVS
TOS SED PECCA
TORES (5) IN PAE
NITENTIAM
QVI DIXERVNT
AD ILLVM QVA
RE DISCIPVLI

(1) Vulg. *Et vidit Publicanum nomine Levi, sedentem ad Telonium, & ait illi: Sequere me.*
(2) *Secutus est eum. Et fecit ei convivium magnum Levi in domo sua: & erat turba multa publicanorum, & aliorum, qui cum illis erant discumbentes.*
(3) Vulg. *Ejus: quare cum publicanis, & peccatoribus manducatis, & bibitis?*
(4) *Qui sani sunt medico, sed qui male habent.*
(5) *Ad poenitentiam. At illi dixerunt ad eum:*

IOHANNIS IE
IVNANT (1) FRE
QVENTER
ET PHARISAEO
RVM ET ORA
TIONES FACI
VNT TVI AVTE.
MANDVCANT
ET BIBENT
QVI DIXIT AD IL
LOS NVNCQVID
(a) POSSVNT FILI
SPONSI QVA.
DIV SPONSVS
CVM ILLIS CV.
ILLIS EST IEIV
NARE VENI
(b) ENT DIES ET
CVM ABLA
TVS FVERIT
AB ILLIS SPON
SVS TVNC IE
IVNABVNT
IN ILLIS DIE

BVS. (2) DIXIT
AVTEM ET PA
RABOLAM AD
EOS QVIA NE
MO INSVME.
TVM TVNI
CAE RVDIS
ADSVIT PAN
NO VETERI
ALIOQVIN ET
NOVVM SCI.
DET ET VETE
RI NON CON
VENIET IN
SVMENTVM
A NOVO
ET NEMO MIT
TIT VINVM
NOVVM IN
VTRES VETERES
ALIOQVI
RVMPET VI
NVM N - - V.
VTRES (3) ET IPSE

(1) Vulg. *Frequenter, & obsecrationes faciunt, similiter & Pharisaeorum: tui autem edunt, & bibunt? Quibus ipse ait: Numquid potestis filios Sponsi, dum cum illis est Sponsus, facere jejunare? Venient autem dies, cum ablutas &c.*

(2) Vulg. *Dicebat autem & similitudinem ad illos: quia nemo commissuram a novo vestimento immittit in vestimentum vetus, alioquin & novum rumpit, & veteri non convenit commissura a novo.*

(3) *Et ipsum &c.*

(1) EFFONDITVR
ET VTRES PERI
BVNT SED VI
NVM IN VTRES
NOVOS MIT
TVNT ET AM
BO SERVAN
TVR ET FAC
TVM EST IN
SABBATO SE
CVNDO PRI
MO CVM TRA.
SIRET PER SA
TA (2) ET VELLE
RENT DI - CI
PVLI ILLIVS
SPICAS MANIBVS
CONTERE.
TES ET EDEBANT
QVIDAM AV
TEM PHARI
- - - - - ERVNT
- - - - - ANT
QVID - - - - - - -

(3) SABBATIS QVOD
NON LICET
ET RESPONDENS
DIXIT ILLIS
IHS. NEC HOC
LEGISTIS QVOD
FECIT DAVID
(4) CVM ESVRIIT
IPSE ET QVI CV.
EO ERANT QVO
MODO INTRA
VIT IN DOMV.
DEI ET PANES
PROPOSITIO
NIS (5) ACCEPIT
ET MANDV
CAVIT ET DE
DIT EIS QVI
SECVM ERANT
QVOS NON LI
CET EDE - E - -
SI SO - - - - ACER
DOTIBVS ET
DICEB - - ILLIS

(1) Vulg. *Effundetur, & utres peribunt. Sed vinum novum in utres novos mittendum est, & utraque conservantur. Et nemo bibens vetus, statim vult novum, dicit enim: Vetus melius est. Factum est autem &c.*

(2) *Vellebant discipuli ejus spicas, & manducabant confricantes manibus: Quidam autem Pharisaeorum, dicebant illis:*

(3) Vulg. *Quod non licet in Sabbatis? Et respondens Jesus ad eos dixit:*

(4) *Cum esurisset ipse, & qui cum illo erant:*

(5) *Sumpsit, & manducavit, & dedit his, qui cum ipso erant: quos non licet manducare nisi tantùm Sacerdotibus?*

(1) QVONIAM
DMS. EST FILI
VS HOMINIS
ETIAM SAB
BATI
FACTVM EST
(a) AVTEM IN ALI
O SABBATO IN
TRARE ILLVM
IN SYNAGO
GA ET DOCE
RE ET ERAT
IBI HOMO ET
MANVS ILLI
VS DEXTRA
ERAT ARIDA
OBSERVABANT
AVTEM SCRI
BAE ET PHARI
SAE (2) - - - SAB
BATI - - VR -
RET - - - - - -
NIR - - - ET
AC - - - AR - - -

(3) ILLVM IPSE
AVTEM SCIE
BAT COGITA
TIONES ILLO
RVM
DIXIT AVTEM
HOMINI QVI
HABEBAT MA
NVM ARIDA.
SVRGE ET STA
(4) IN MEDIO ET
SVRGENS STE
TIT DIXIT
AVTEM IHS.
(a) AD ILLOS IN
TERROGABO
VOS SI LICET
SABBATIS BE
- - - ACERE
- - - ALE
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -

(1) Vulg. *Quia Dominus eſt filius hominis etiam Sabbati. Factum eſt autem & in alio Sabbato, ut intraret in Sy agogam, & doceret. Et erat ibi homo, & manus ejus dextera &c.*

(2) *Si in Sabbato curaret, ut invenirent undè accuſarent &c.*

(3) Vulg. *Eum. Ipſe verò ſciebat cogitationes eorum: & ait homini &c.*

(4) *In medium. Et ſurgens ſtetit. Ait autem ad illos Jeſus: Interrogo vos ſi licet Sabbatis benefacere, an male?*

(a) (1) CIRCVNSPI
CIENS OMNES
ILLOS ESSE IN
TRA DIXIT HO
MINI EXTEN
DE MANVM
TVAM ET EX
TENDIT ET RES
TITVTA EST MA
NVS (2) ILLIVS
IPSI AVTEM
IMPLETI SVNT
STVPORE ET
CONLOQVE
BANTVR AD
INVICEM
QVID NAM
FACERENT
T - - V
FACTVM - - - -
\- - - - - - - - - -
\- - - - - - - - - -
\- - - - - - - - - -
\- - - - - - - - - -

ERAT PERNOC
TANS IN ORA
TIONE DEI ET
(3) CVM DIES HOR
TA EST VOCA
VIT DISCIPV
LOS SVOS ET ELI
GENS EX EIS
DVODECIM
QVOS ET APOS
TOLOS NOMI
NAVIT
(4) SIMONEM QVĔ.
ET COGNOMI
NAVIT PETRV̆.
ET ANDREAM
FRATREM EIVS
ET IACOBVM
ET IOHANNĔ.
ET PHILIPPVM
\- - BA - - - - -
\- - - - - - ET
MA - - HEVM
ET THOMAM

(1) Vulg. *Et circumſpectis omnibus, dixit homini :*
(2) *Ejus. Ipſi autem repleti ſunt inſipientia &c.*
(3) *Cùm dies factus eſſet, vocavit diſcipulos ſuos ; & elegit duodécim ex ipſis &c.*
(4) Vulg. *Simonem quem cognominavit Petrum, & Andream fratrem ejus, Jacobum, & Joannem, Philippum, & Bartbolomaeum, Matthaeum &c.*

(1) ET IACOBVM
ALPHEI ET SI
MONEM QVI
APPELLATVR
ZELOTES ET
IVDAM IACO
BI ET IVDANT
QVI ERAT PRO
DITOR
ET DESCENDENS
CVM ILLIS STE
TIT IN LOCO
(2) CAMPENSE ET
TVRBA DISCI
PVLORVM EIVS
ET MVLTITV
DO (3) INGENS
POPVLI AB OM
NI IVDEA ET
(a) HIERVSALEM
ET TRANSFRE
TVM ET MA
RITIMA TY
RI ET SIDONIS

QVI VENE
RANT (4) AVDI
RE ILLVM
ET CVRARI
A LANGVORI
BVS SVIS ET
QVI VEXA
BANTVR AB
SPIRITIBVS
IMMVNDIS
CVRABANTVR
REBANTVR
ET OMNIS TVR
BA QVAERE
BAT TANGERE
EVM QVO
NIAM VIR
TVS AB ILLO
EXIBAT ET SA
NABAT OMNES
ET IPSE
ADLEVANS
OCCVLOS IN
DISCENTES

(1) Vulg. *Jacobum Alphaei, & Simonem, qui vocatur Zelotes, & Judam Jacobi, & Judam Iscariotem, qui fuit proditor.*

(2) *Campestri.*

(3) *Copiosa plebis ab omni Judaea, & Jerusalem, & maritima, & Tyri, & Sidonis.*

(4) Vulg *Ut audirent eum, & sanarentur a languoribus suis. Et qui vexabantur a spiritibus immundis, curabantur. Et omnis turba quaerebat eum tangere: quia virtus de illo exibat, & sanabat omnes. Et ipse elevatis oculis in discipulos &c.*

SVOS DICEBAT
(a) (1) BEATI PAVPE
RES .SPV. QVO
NIAM VES
TRVM EST REG
NVM DEI
BEATI QVI ESV
RITIS NVNC
ET SITITIS QVO
NIAM SATV
RI ERITIS
BEATI QVI PLO
RATIS NVNC
QVONIAM VI
DEBITIS
BEATI ESTIS CV.
ODIERINT VOS
HOMINES
(b) ET CVM SEGRE
GAVERINT
VOS ET CVM
EIECERINT
VOS ET CVM
EXPROBRAVE
RINT NOME.
VESTRVM
TAMQVAM (2) NE
QVAM CAV
SAM FILI HO
MINIS GAVDE
TE IN ILLA HO
RA ET EXVLTA
MINI ECCE E
NIM MERCES
(a) VESTRA (3) COPIO
SA EST IN CAE
LO SIMILITER
FACIEBANT
PROFETIS PA
TRES ILLORV.
VERVNTAMEN
VAE VOBIS DI
VITIBVS QVO
NIAM HABE
TIS CONSOLA
TIONEM VES
TRAM VAE VO
BIS (4) SATVRIS

(1) Vulg. *Beati pauperes : quia vestrum est regnum Dei . Beati qui nunc esuritis ; quia saturabimini . Beati qui nunc fletis , quia ridebitis . Beati eritis cum vos oderint homines , & cum separaverint vos , & exprobraverint., & ejecerint &c.*

(2) Vulg. *Malum propter filium hominis . Gaudete in illa die , & exultate &c.*

(3) *Multa est in coelo : secundum haec enim faciebant Prophetis patres eorum . Verumtamen vae vobis divitibus , quia habetis &c.*

(4) *Qui saturati estis &c.*

QVIA ESVRIE
TIS VAE VOBIS
QVI RIDETIS
NVNC QVIA
LVGEBITIS ET
FLEBITIS VAE
(1) CVM BENE
VOBIS DIXE
(a) RINT OMNES
HOMINES SI
MILITER FACI
EBANT PSEV
DO PROPHETIS
PATRES EORV.
SED VOBIS DICO
AVDIENTIBVS
DILIGITE INI
MICOS VES
TROS BENEFA
CITE EIS QVI
ODERVNT VOS
BENEDICITE
MALEDICEN
TES VOS ORA

TE (2) PRO EIS QVI
CALVMNIAN
TVR VOS PER
CVTIENTI TE
IN MAXILLA
PREVE EI AL
TERAM ET
AB EO QVI AVT
FERET VESTI
MENTVM
TVVM ET PAL
LEVM VETA
RE NOLI OM
NI AVTEM
POSCENTI TE
DA ET AB EO
QVI TOLLIT TVA
REPETERE
NOLI ET QVEM
ADMODVM
VVLTIS VT FA
CIANT VOBIS
HOMINES
SIC FACITE EIS

(1) Vulg *Cum benedixerint vobis homines: ſecundum haec enim faciebant Pſeudoprophetis patres eorum, ſed vobis dico, qui auditis; diligite inimicos veſtros, benefacite his, qui oderunt vos. Benedicite maledicentibus vobis, & orate &c.*

(2) Vulg. *Pro calumniantibus vos. Et qui te percutit in maxillam, praebe & alteram. Et ab eo qui aufert tibi veſtimentum, etiam tunicam noli prohibere. Omni autem petenti te, tribue, & qui aufert quae tua ſunt, ne repetas. Et prout vultis ut faciant vobis homines, & vos facite illis ſimiliter.*

ET SI (1) DILIGI
TES EOS QVI
VOS DILIGVNT
QVAE VOBIS
GRATIA EST
NAM ET PEC
CATORES EOS
QVI SE DILI
GENT DILIGVNT
ET SI BENEFE
CERITIS QVI
BENE FACI
VNT VOBIS
QVAE GRATIA
EST VOBIS ET
ENIM PEC
CATORES HOC
FACIVNT ET
SI FENERE
TIS EIS A QVIB.
SPERATIS RE
CIPERE QVAE
GRATIA EST
VOBIS ETENI.

(2) PECCATORES
PECCATORIBVS
FENERANT VT
RECIPIANT
VERVNTAME.
DILIGITE INI
MICOS VES
TROS (3) ET BENE
(a) FACITE ET FE
NERATE NIHIL
DESPERAN
TES ET ERIT MER
CES VESTRA
MVLTA IN CAE
LO ET ERITIS
FILI EXCELSI
QVONIAM
IPSE SVAVIS
EST SVPER IN
GRATOS ET NE
QVAS
(b) ESTOTE MISE
RICORDES SI
CVT ET PATER

---

(1) Vulg. *Diligitis eos, qui vos diligunt, quae vobis est gratia? Nam & peccatores diligentes se diligunt. Et si benefeceritis his, qui vobis benefaciunt; quae vobis est gratia? Siquidem & peccatores hoc faciunt. Et si mutuum dederitis his, a quibus speratis recipere; quae gratia est vobis? nam &c.*

(2) Vulg. *Et peccatores peccatoribus foenerantur, ut recipiant aequalia.*

(3) *Benefacite, & mutuum date, nihil indè sperantes. Et erit merces vestra multa, & eritis filii Altissimi, quia ipse benignus est super ingratos & malos. Estote ergo &c.*

VESTER (1) MISE
RETVR NOLI
TE IVDICARE
NE IVDICEMI
(a) NI NOLITE CO͜.
DEMNARE
VT NON CON
DEMNEMI
NI DIMITTI
TET DIMITTE
MINI DATE ET
DABITVR VO
BIS MENSV
RAM BONAM
AGITATAM
CVMVLATAM
SVPERFLVEN
TEM DABVNT
IN SINV VES
TRO EADEM
MENSVRAM
QVA METITIS
REMETIETVR
VOBIS

(2) DICEBAT AV
TEM ET PARA
BOLAM ILLIS
NVNQVID
POTEST CAE
CVS CAECVM
DVCERE (3) NO͜.
NE VTRIQVE
IN FOVEAM
(a) INCIDENT NO͜.
EST DISCENS
SVPER MA
GISTRVM
CONSVMA
TVS AVTEM
OMNIS ERIT
SI SIT SICVT
MAGISTER
ILLIVS
QVID AVTEM
VIDES FESTV
CAM IN OCV
LO FRATRIS
TVI TRABEM

(1) Vulg. *Misericors est. Nolite judicare, & non judicabimini: nolite condemnare, & non condemnabimini: dimittite, & dimittemini. Date, & dabitur vobis: mensuram bonam, & confertam, & coagitatam, & supereffluentem dabunt in sinum vestrum. Eadem quippe mensura, qua mensi fueritis, remetietur vobis.*

(2) Vulg. *Dicebat autem illis & similitudinem:*

(3) *Nonne ambo in foveam cadunt? Non est discipulus super magistrum: perfectus autem omnis erit, si sit sicut magister ejus.*

AVTEM QVAE
IN OCVLO TVO
EST NON CON
SIDERAS AVT
QVOMODO (1) PO
TEST DICERE
FRATRI TVO SI
(a) NE EICIAM
FESTVCAM DE
OCVLO TVO ET EC
CE IN OCVLO TVO TRA
BES SVBIACET
HYPOCRITA
EICE PRIMV
TRABEM DE
OCVLO TVO ET
(b) TVNC PERSPI
CIES (2) EICERE
FESTVCAM
DE OCVLO FRA
TRIS TVI (3) NON
EST ARBOR
BONA FACIENS
FRVCTVS MA
LOS NEC AR

BOR MALA FA
CIENS (4) FRVC
TVS BONOS V
NAQVAEQVE
ARBOR EX FRVC
TV SVO DINOS
(a) CITVR NEQVE
LEGVNT DE
SPINIS FICVS
SED NEC DE
RVBO VINDE
MIANT VVA
BONVS ENIM
HOMO DE BO
NO THESAV
RO CORDIS SVI
PROFERT BO
NVM (5) ET NE
QVA DE MALO
PROFERT MA
LVM EX ABVN
DANTIA COR
(b) DIS OS ILLIVS
LOQVITVR

(1) Vulg. *Potes dicere fratri tuo : frater , ſine ejiciam feſtucam de oculo tuo : ipſe in oculo tuo trabem non videns ?*
(2) *Ut educas &c.*
(3) *Non eſt enim arbor bona , quae facit fructus malos , neque &c.*
(4) Vulg. *Fructum bonum . Unaquaeque enim arbor de fructu ſuo cognoſcitur . Neque enim de ſpinis colligunt ficus , neque de rubo vindemiant uvam . Bonus homo &c.*
(5) *Et malus homo de malo theſauro profert malum . Ex abundantia enim cordis os loquitur .*

(1) QVID AVTEM ME
VOCATIS .DME.
DME. ET NON
FACITIS QVAE
DICO OMNIS
QVI VENIT AD
ME ET AVDIT
(2) VERBA MEA
ET FACIT ILLA
DEMONSTRA
BO VOBIS CVI
SIT SIMILIS
SIMILIS EST HO
MINI AEDIFI
CANTI DOMV.
QVI FODIT IN
ALTVM ET PO
(a) SVIT (3) FVNDA
MENTA SVPER
PETRAM TEM
PESTATE HOR
(b) TA IMPVLIT FLV
MEN DOMVI
ILLI NEC VALV

(4) IT MOVERE
ILLAM FVNDA
TA ENIM ERAT
SVPRA PETRAM
QVI AVTEM
AVDIT ET NON
FACIT SIMILIS
EST HOMINI
AEDIFICANTI
DOMVM (5) SV
PRA TERRAM
SINE FVNDA
(a) MENTO IMPV
LIT FLVMEN
DOMV ILLI ET
CECIDIT ET
FACTA EST RVI
NA DOMVS IL
LIVS MAGNA
(b) (6) FACTVM EST
AVTEM CVM
INPLESSET
OMNIA VER
BA IN AVRIB.

(1) Vulg *Quid autem vocatis me, Domine, Domine.*

(2) *Sermones meos, & facit eos: Ostendam vobis, cui similis sit:*

(3) *Fundamentum super petram. Inundatione autem facta, illisum est flumen domui illi, & non potuit &c.*

(4) Vulg. *Eam movere: fundata enim erat super petram.*

(5) *Suam super terram sine fundamento: in quam illisus est fluvius, & continuò cecidit.*

(6) *Cùm autem implesset omnia verba sua in aures &c.*

(1) POPVLI INTRA
VIT IN CAPHAR
NAVM CEN
TVRIONIS AV
TEM CVIVS
DAM SERVVS
MALE HABENS
(2) INCIPIEBAT
MORI QVI E
RAT EI CARVS
AVDIENS AVTEM
DE IHV. MISIT
SENIORES IV
DAEORVM
ROGANS ILLV
(a) VT VENIRET
ET SANARET
SERVVM IL
LIVS
QVI CVM VENIS
SENT ROGA
BANT .IHM.
SOLLICITE DI
(b) CENTES QVO

NIAM DIG
NVS EST (3) VT IL
LI PRAESTES
HOC DILIGIT
ENIM GENTE.
NOSTRAM ET
SYNAGOGA.
IPSE
AEDIFICAVIT
NOBIS (4) IBAT
AVTEM CVM
ILLIS .IHS. CVM
QVE IAM NO.
LONGE ABES
SET A DOMO
MISIT AD ILLV.
CENTVRIO
AMICOS DI
CENS EI
DME NOLI VE
XARE TE NO.
SVM ENIM
DIGNVS VT
SVB TECTVM

---

(1) Vulg. *Plebis, intravit Capharnaum.*
(2) *Erat moriturus: qui illi erat pretiosus. Et cùm audisset de Jesu, misit ad eum seniores Judaeorum, rogans eum ut veniret, & salvaret servum ejus. At illi cum venissent ad Jesum, rogabant eum sollicitè, dicentes ei: quia &c.*
(3) Vulg. *Ut hoc illi praestes.*
(4) *Jesus autem ibat cum illis. Et cum jam non longè esset a domo, misit ad eum Centurio amicos, dicens: Domine noli vexari: non enim sum dignus &c.*

(a) MEVM INTRES (1)
SED DIC VER
BO ET SANABI
TVR PVER ME
VS NAM ET
EGO HOMO SVM.
(2) POTESTATIS
SVBIECTVS
HABEO SVB ME
MILITES DICO
HVIC VADE ET
VADIT ET ALIO
VENI ET ET
SERVO MEO
FAC HOC ET FA
CIT HIS AV
DITIS IHS. MI
RATVS EST ET
CONVERSVS
SEQVENTI SE
TVRBAE DIXIT
AMEN DICO
(b) VOBIS IN NVL
LO TANTAM

FIDEM INVE
NI IN ISTRA
HEL (3) ET RE
VERSI SVNT
DOMVM QVI
MISSI ERANT
(a) INVENERVNT
SERVVM SANVM
ET FACTVM EST
DEINCEPS
IBAT IHS. IN
CIVITATEM
QVAE APPEL
LATVR NAIN
ET COMITA
BANTVR CVM
ILLO DISCIPV
LI SVI ET TVR
BA MAGNA
FACTVM EST
AVTEM CVM
ADPROPIN
QVARET POR

(1) Vulg. addit: *Propterquod & me ipsum non sum dignum arbitratus ut venirem ad te. Sed dic verbo &c.*

(2) *Sub potestate constitutus, habens sub me milites, & dico huic vade, & vadit, & alii veni, & venit, & servo meo, fac hoc, & facit. Quo audito Jesus miratus est, & conversus sequentibus se turbis dixit: Amen dico vobis, nec in Israel tantam fidem inveni.*

(3) Vulg. *Et reversi, qui missi fuerant, domum, invenerunt servum, qui languerat, sanum. Et factum est: deinceps ibat in civitatem, quae vocatur Naim: & ibant cum eo discipuli ejus, & turba copiosa. Cum autem appropinquaret &c.*

TAE CIVITATIS
(1) ET ECCE EFFE
REBATVR MOR
TVVS FILIVS
VNICVS MA
TRIS SVAE ET HAEC
ERAT VIDVA
ET TVRBA CIVI
TATIS MAGNA
CVM ILLA ET
VISAM EAM
DMS. MISER
TVS EST EI ET DIXIT EI NO
LI FLERE
ET ACCEDENS
TETIGIT LOCV
TVM ET QVI
PORTABANT
STETERVNT
ADVLESCENS
ADVLESCENS
TIBI DICO SVR
GE ET CONSE
DIT MORTV

VS ET COEPIT
LOQVI ET DEDIT
(2) EVM MATRI
SVAE
ADPREHENDIT
AVTEM TIMOR
OMNES ET HO
NORIFICA
BANT DM. DI
CENTES QVO
NIAM PROPHE
TA MAGNVS
SVRREXIT IN
NOBIS ET QVIA
(a) VISITAVIT DS.
POPVLVM SV
VM IN BONO
ET EXIBIT VER
BVM HOC IN
TOTA IN IVDAEA
(b) DE ILLO ET IN
OMNI FINITI
MA REGIONE
ET RENVNTIA

(1) Vulg. *Ecce defunctus efferebatur filius unicus matris ſuae : & haec vidua erat : & turba civitatis multa cum illa. Quam cum vidiſſet Dominus miſericordia motus ſuper eam, dixit illi: Noli flere. Et acceſſit, & tetigit loculum (hi autem, qui portabant, ſteterunt) & ait: Adoleſcens tibi dico, ſurge ; Et reſedit qui erat mortuus.*

(2) Vulg. *Illum matri ſuae. Accepit autem omnes timor, & magnificabant Deum, dicentes : quia Propheta magnus ſurrexit in nobis : & quia Deus viſitavit plebem ſuam. Et exiit hic ſermo in univerſam Judaeam de eo, & in omnem circa regionem. Et nuntiaverunt &c.*

VERVNT IO
HANNI (1) DISCI
PVLI SVI ET CO.
VOCATIS DVO
BVS QVIBVS
DAM EX DISCI
PVLIS SVIS IO
HANNES MI
SIT AD DOM.
DICENS
TV ES QVI VEN
TVRVS ES AN A
LIVM EXPEC
TAMVS (2) ET VE
NERVNT VI
RI AD EVM
ET DIXERVNT
IOHANNES
BAPTISTA MI
SIT NOS DICENS
TV ES QVI VEN
TVRVS ES AN
ALIVM EXPEC
TAMVS (3) EADEM

(4) HORA CVRA
BAT MVLTOS
A LANGVORI
BVS ET VER
BERIBVS ET
SPIRITIBVS
MALIGNIS
ET CAECIS MVL
TIS DONAVIT
VISVM ET RES
PONDENS DI
XIT ILLIS EVN
TES RENVN
TIATE IOHAN
NI (5) QVAE VIDIS
TIS CAECI VI
DENT CLODI
AMBVLANT
LEPROSI PVR
GANTVR SVR
DI AVDIVNT
MORTVI RE
SVRGENT PAV

(1) Vulg. *Discipuli ejus de omnibus his. Et convocavit duos de discipulis suis Joannes, & misit ad Jesum, dicens :*

(2) *Cùm autem venissent ad eum viri, dixerunt : Joannes Baptista misit nos ad te dicens :*

(3) *In ipsa autem &c.*

(4) Vulg. *Hora multos curavit a languoribus, & plagis, & spiritibus malis &c.*

(5) *Quae audistis, & vidistis : quia caeci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt &c.*

PERES EVAN
GELIZANTVR
(1) ET BEATVS
ERIT QVICV̆ .
QVE NON SCĂ .
DALIZABITVR
IN ME .
CVMQVE DIS
CESSISSENT
NVNTII IOHĂ .
NIS COEPIT
DICERE DE
IOHANNEN
AD TVRBAS
QVID EXISTIS
IN DESERTO
(a) VIDERE HA
RVNDINEM
A VENTO MO
VERI SED QVID
EXISTIS VIDE
RE HOMINĔ .
MOLLIBVS VES
TIMENTIS IN

DVTVM EC
(a) CE QVI IN VES
TE (2) PRAETIOSA
ET IN DELICI
IS SVPER ABV̆ .
DANT IN DO
MIBVS REGV̆ .
SVNT
SED QVID EXIS
TIS VIDERE
PROPHETAM
(3) ETIAM DICO
VOBIS NEMO
MAIOR IN NA
TIS MVLIERV̆ .
AMPLIVS EST
IOHANNEN
(b) BAPTISTA ET
AMPLIVS QVĂ .
PROPHETA
HIC EST DE QVO
SCRIPTVM
EST ECCE MIT
TO ANGELVM

---

(1) Vulg. *Et beatus eſt quicumque non fuerit ſcandalizatus in me . Et cum diſceſſiſſent nuntii Joannis , coepit de Joanne dicere ad turbas : Quid exiſtis in deſertum videre? Harundinem vento agitatam ?*

(2) Vulg. *Pretioſa ſunt , & deliciis , in domibus Regum ſunt .*

(3) *Utique dico vobis , & pluſquam Prophetam : hic eſt , de quo ſcriptum eſt &c.*

MEVM ANTE
FACIEM TV
AM (1) QVI PRAE
PARAVIT VI
AM TVAM
DICO AVTEM VO
BIS MAIOR IN
NATIS MVLIE
RVM IOHAN
NEN BAPTIS
TA NEMO EST
(a) ET QVI MINI
MVS EST IN
REGNO DEI
MAIOR ILLO
EST ET OMNIS
POPVLVS CV.
AVDISSENT
ET PVBLICANI
IVSTIFICAVE
RVNT .DM.
(b) BAPTIZATI BAP
TISMVM IO
HANNIS PHA

RISAEI AVTE.
(2) ET LEGIS DOC
TORES CONSI
LIVM - EI SPRE
VERVNT IN
SE CVM NON
- - - - NT BAP
- - - ATI.
CV - ERGO ADSI
MILABO HO
MINES GEN
TIS HVIVS ET
CVI SVNT SI
MILES SIMI
LES SVNT IN
FANTIBVS IN
FORO SEDEN
TIBVS QVI CLA
MANT AD AL
TERVTRVM
DICENTES
CANTAVIMVS
VOBIS ET NON
SALTASTIS LA

(1) Vulg. *Qui praeparabit viam tuam ante te. Dico enim vobis: Major inter natos mulierum Propheta Joanne Baptista nemo est. Qui autem minor est in regno Dei, major est illo. Et omnis populus audiens, & publicani justificaverunt Deum, baptizati baptismo Joannis.*

(2) Vulg. *Et legis periti consilium Dei spreverunt in semetipsos, non baptizati ab eo. Ait autem Dominus: Cui ergo simile dicam homines generationis hujus? Et cui similes sunt? Similes sunt pueris sedentibus in foro, & loquentibus ad invicem, & dicentibus: cantavimus vobis tibiis &c.*

(1) MENTAVIMVS
VOBIS ET NO.
PLANXISTIS
VENIT
IOHANNIS - AP
(a) TISTA NE - - - -
DERE NE - - -
BIBENS E - - -
CITIS DAEM -
NIVM HABET
VENIT FILIVS
HOMINIS MA.
DVCANS ET BI
BENS ET DICI
TIS ECCE HO
MO DEVORA
TOR ET BIBENS
VINVM AMI
CVS (2) PVBLICA
NORVM ET
IVSTIFICATA
EST SAPIENTIA
AB OMNIBVS
FILIIS SVIS

(3) ROGAVIT AV
TEM EVM QVI
DAM PHARI
SAEVS VT CIBV.
CAPERET SECV.
ET INGRESSVS
IN DOMVM
PHARISAEI DIS
CVBVIT
- T ECCE MVLI
ER IN CIVITA
TE QVAE ERAT
PECCATRIX
COGNITO EO
ACCVMBERE
IN DOMO PHA
RISAEI ADFE
REBAT AMPVL
LAM VNGV
ENTI ET STAS
A RETRO PE
DES ILLIVS FLENS
LACRIMIS IR
RIGABAT ET CA

(1) Vulg. *Lamentavimus, & non plorastis. Venit enim Joannes Baptista, neque manducans panem, neque bibens vinum &c.*

(2) *Publicanorum, & peccatorum.*

(3) Vulg. *Rogabat autem illum quidam de Pharisaeis, ut manducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisaei discubuit. Et ecce mulier, quae erat in civitate peccatrix, ut cognovit quod accubuisset in domo Pharisaei, attulit alabastrum unguenti; & stans retro secus pedes ejus, lacrymis coepit rigare pedes ejus &c.*

PILLIS CA
PITIS SVI (1) EXTER
GEBAT ET OSCV
LABATVR PE
DES ILLIVS ET
VNGEBAT VN
GVENTO.
VIDENS AVTEM
PHARISAEVS
QVI INVITA
VERAT EVM
DIXIT INTRA
SE DICENS HIC
SI ERAT PRO
PHETA SCIRET
VTIQVE QVAE
ET QVALIS EST
MVLIER QVAE
(2) TANGIT ILLVM
QVONIAM PEC
CATRIX EST
ET RESPONDENS
IHS. DIXIT
AD ILLVM SIMO.

HABEO TIBI
ALIQVID DICE
RE (3) QVI AIT DIC
MAGISTER
DVO DEBITORES
ERANT CVI
DAM FENERA
TORI VNVS DE
BEBAT DENA
RIOS QVINGE.
TOS (4) ET ALIVS
DENARIOS
QVINQVAGIN
TA NON HABE.
TIBVS ILLIS VN
DE REDDERENT
VTRISQVE DO
(a) NAVIT QVIS
ERGO ILLVM
AMPLIVS DI
LIGET
RESPONDENS
AVTEM SIMO.
DIXIT AESTI

(1) Vulg. *Tergebat, & osculabatur pedes ejus, & unguento ungebat. Videns autem Pharisaeus, qui vocaverat eum, ait intra se dicens: Hic si esset Propheta &c.*

(2) *Quae tangit eum; quia peccatrix est.*

(3) Vulg. *At ille ait: Magister dic.*

(4) *Et alius quinquaginta. Non habentibus illis undè redderent, donavit utrisque. Quis ergo eum plus diligit? Respondens Simon &c.*

MO (1) QVOD IS
CVI AMPLIVS
REDONAVIT
QVI DIXIT EI
RECTE IVDI
CASTI .
ET CONVER
SVS AD MVLI
EREM DIXIT
SIMONI VI
DES HANC MV
LIEREM IN
TRAVI IN DO
MVM TVAM
(a) (2) AQVAM IN PE
DIBVS MIHI
NON DEDIS
TI HAEC AVTE .
LACRIMIS IR
RIGAVIT MI
HI PEDES ET
CAPILLIS SVIS
EXTERSIT

OSCVLVM MI
HI NON DEDIS
TI HAEC AVTE .
EX QVO INTRA
VIT (3) NON DESI
IT OSCVLANDO
PEDES MEOS
(a) OLEO NON V .
XISTI PEDES
MEOS HAEC
AVTEM VN
GVENTO VN
XIT QVA EX CAV
SA TIBI DICO
REMITTVN
TVR EI PECCA
TA MVLTA QVO
NIAM DILE
XIT MVLTVM
CVI AVTEM
MINVS DI
MITTITVR
MINVS DILI
GIT (4) ET AIT AD

(1) Vulg. *Quia is , cui plus donavit . At ille dixit ei :*

(2) *Aquam pedibus meis non dedisti: haec autem lacbrymis rigavit pedes meos , & capillis suis tersit .*

(3) Vulg. *Non cessavit osculari pedes meos. Oleo caput meum non unxisti : haec autem unguento unxit pedes meos . Propter quod dico tibi &c.*

(4) *Dixit autem ad illam :*

(a) (1) ILLAM IHS.
REMITTVN
TVR TIBI PEC
CATA.
ET COEPERVNT
QVI DISCVM
BEBANT PARI
TER DICERE
INTRA SE QVIS
EST HIC QVI PEC
CATA REMIT
TIT DIXIT AV
TEM AD MV
LIEREM FI
DES TVA TE SAL
VAM FECIT VA
DE IN PACE.
ET FACTVM EST
DEINCEPS ET
(2) IPSE CIRCVI
BAT PER CIVI
TATES ET VICOS
PRAEDICANS
ET ADNVN
TIANS REG

NVM DEI ET
(3) DVODECIM
DISCIPVLI CV.
ILLO.
ET MVLIERES
QVAEDAM
QVAE ERANT
CVRATAE AB S
PIRITIBVS IN
MVNDIS MA
RIA QVAE COG
NOMINATVR
MAGDALENE
EX QVA DAE
MONIA SEP
TEM EXIE
RANT ET IOHA.
NA VXOR CHV
SE PROCVRA
TORIS ERO
DIS ET SVSAN
NA ET ALIAE
CONPLVRES
QVAE ET MI

(1) Vulg. *Illam: remittuntur tibi peccata. Et coeperunt qui simul accumbebant, dicere intra se: Quis est hic, qui etiam peccata dimittit?*

(2) *Ipse iter faciebat per civitates, & castella, praedicans, & evangelizans &c.*

(3) Vulg. *Duodecim cum illo, & mulieres aliquae, quae erant curatae a spiritibus malignis, & infirmitatibus: Maria, quae vocatur Magdalene, de qua septem daemonia exierant. Et Joanna uxor Chusae procuratoris Herodis, & Susanna, & aliae multae, quae ministrabant &c.*

NISTRABANT
(1) ILLI DE FACVL
TATIBVS SVIS
CONVENIEN
TE AVTEM TVR
BA MAGNA ET
EORVM QVI
EX CIVITATI
BVS ADVENI
ERANT DIXIT
PARABOLAM
(a) ECCE EXIIT
QVI SEMINAT
SEMINARE
SEMEN SVV̆.
DVM SEMINAT QVODDAM CECIDIT
(2) IVXTA VIAM
ET CONCVLCA
TVM EST ET VO
LVCRES COME
DERVNT IL
LVD ET ALIVD
CECIDIT SV
PER PETRAM
ET ENATVM

(3) EXARVIT PROP
TER QVOD NON
HABERET VMO
REM
ET ALIVT CECI
DIT INTER SPI
NAS (4) ET CREVE
RVNT SPINAE
ET SVFFOCAVE
RVNT ILLVD ET
ALIVD CECIDIT
SVPER TERRĂ.
OPTIMAM ET
BONAM ET OR
TVM FECIT FRVC
TVM CENTIES
TANTVM.
ET HAEC DICENS
CLAMABAT QVI
HABET AVRES
AVDIENDI AV
DIAT INTERRO
GABANT AV
TEM (5) ILLVM

(1) Vulg. *Ei de facultatibus suis. Cum autem turba plurima convenirent, & de civitatibus properarent ad eum, dixit per similitudinem:*

(2) *Et dum seminat, aliud cecidit secus viam, & conculcatum est, & volucres coeli comederunt illud. Et aliud cecidit supra petram, & natum.*

(3) Vulg. *Aruit, quia non habebat humorem.*

(4) *Et simul exortae spinae suffocaverunt illud. Et aliud cecidit in terram bonam: & ortum fecit fructum centuplum. Haec dicens clamabat:*

(5) *Eum.*

(1) DISCIPVLI QVID
NAM ESSET HAEC
PARABOLA QVI
(a) DICIT VOBIS
TRADITVM EST
MYSTERIVM
REGNI DI. CE
TERIS AVTEM
IN PARABOLIS
VT VIDENTES
NON VIDEANT
ET AVDIEN
TES NON INTEL
LEGANT.
EST AVTEM HAEC
PARABOLA SE
MEN EST VER
BVM DEI QVI
AVTEM SECVS
VIAM HI SVNT
QVI AVDIVNT
(2) VENIT AVTEM
DIABOLVS ET
TOLLET DE COR

DE (3) EORVM
VERBVM NE
CREDENTES
SALVI FIANT
QVI AVTEM
SVPER PETRA.
HI SVNT QVI
CVM AVDIE
RINT CVM GAV
DIO RECIPIENT
VERBVM ET
IPSI RADICES
NON HABENT
QVI AD TEM
PVS CREDVNT
ET IN TEMPO
RE TEMTA
TIONIS (4) DISCE
DVNT QVOD
AVTEM IN SPI
NAS CECIDIT
HI SVNT QVI
(5) AVDIVNT VER
BVM ET A SOLLICI

(1) Vulg. *Discipuli ejus, quae esset haec parabola. Quibus ipse dixit: Vobis datum est nosse mysterium &c.*
(2) *Deinde venit diabolus, & tollit verbum de corde &c.*
(3) Vulg. *Eorum ne credentes salvi fiant. Nam qui supra petram: qui cum audierint, cum gaudio suscipiunt verbum, & hi radices non habent.*
(4) *Recedunt.*
(5) *Audierunt, & a sollicitudinibus &c.*

TVDINIBVS ET
DIVITIIS (1) ET LV.
XVRIIS SAECV
LI INGREDIEN
TES SVFFOCAN
TVR ET NON
DANT FRVC
TVM.

QVOD AVTEM
IN TERRAM
BONAM HI SVNT
QVI IN CORDE BO
NO AVDIENTES
VERBVM RE
TINENT ET FRVC
TVM DANT IN
PATIENTIA.

NEMO AVTEM
(a) LVCERNAM
ACCENSAM
OPERIET ILLAM
VASE AVT SVP
TVS LECTVM
PONIT SED SV
PRA CANDELA
BRVM PONIT
(2) VT OMNES IN
TRANTES VI
DEANT LVME.
NIHIL ENIM
EST OCCVLTVM
QVOD NON PA
LAM FIAT SED
(a) NEC ABSCON
SVM NISI VT
COGNOSCATVR
ET IN PALAM
VENIAT.

VIDETE QVOMO
DO AVDIATIS
QVISQVE ENI.
HABVERIT DA
BITVR ILLI ET
QVI NON HA
BVERIT ET QVOD
PVTAT SE HA
BERE AVFE
RETVR AB EO

(1) Vulg. *Et voluptatibus vitae euntes suffocantur, & non referunt fructum. Quod autem in bonam terram: hi sunt qui in corde bono, & optimo audientes verbum retinent, & fructum afferunt in patientia. Nemo autem lucernam accendens operit eam vase &c.*

(2) Vulg. *Ut intrantes videant lumen. Non est enim occultum, quod non manifestetur; nec absconditum, quod non cognoscatur, & in palam veniat. Videte ergo quomodo audiatis. Qui enim habet, dabitur illi: & quicumque non habet, etiam quod putat se habere auferetur ab illo.*

VENERVNT
AVTEM AD ILLV͡.
MATER ET FRA
TRES (1) ILLIVS
SET NON POTE
RANT CONLO
QVI EI PROPTER
TVRBAM NVN
TIATVM EST AV
TEM ILLI QVO
NIAM MATER
TVA ET FRATRES
TVI STANT FO
RIS VOLENTES
TE VIDERE
QVI RESPON
DENS DIXIT
(2) AD ILLOS MA
TER MEA ET
FRATRES MEI
ILLI SVNT QVI
VERBVM DEI
AVDIVNT ET
FACIVNT

FACTVM EST
AVTEM IN VNA
DIERVM ET
IPSE ASCEN
DIT IN NAVI
CVLAM ET DIS
CIPVLI EIVS
(3) ET DIXIT AD
(a) ILLOS TRANS
FRETEMVS
STAGNVM
ET SVSTVLE
RV - -
(b) NAVIGANTI
BVS AVTEM
EIS CONDOR
MIIT ET DES
CENDIT TVR
BO IN STAG
NVM VEN
TI ET CONPLE
BANTVR ET
(4) PERICVLA
BANTVR AC

(1) Vulg. *Ejus, & non poterant adire eum prae turba. Et nnnciatum est illi :*
(2) *Ad eos : Mater mea, & fratres mei, hi sunt &c.*

(3) Vulg. *Et ait ad illos : Transfretemus trans stagnum, & ascenderunt. Et navigantibus illis, obdormivit, & descendit procella venti in stagnum.*
(4) *Periclitabantur.*

CIDENTES (1) AV
TEM DISCIPV
LI SVSCITAVE
RVNT ILLVM
DICENTES MA
GISTER PERI
MVS TVNC
(3) SVRGENS IM
PERAVIT VE.
TO ET TEMPES
TATI AQVAE
ET DESTITERVNT
ET FACTA EST
TRANQVILLI
TAS DIXIT AV
TEM ILLIS VBI
EST FIDES VES
TRA (2) - - MEN
TES AVTEM
MIRATI SVNT
AD ALIS ALIVM
DICENTES QVIS
NAM VT HIC
EST QVI ET VE.

(3) TIS IMPERAT
ET AQVAE ET OB
AVDIVNT ILLI
(a) ENAVIGAVE
RVNT AVTEM
IN REGIONE.
GERASENO
RVM QVAE
EST TRANS FRE
TVM GALILAE
AEGRESSO AV
TEM ILLO OC
CVRRIT IL
LI VIR QVI DAE
MONEM HA
BEBAT EX TEM
PORIBVS MVL
TIS ET VESTI
MENTVM
NON INDVE
BATVR NEQVE
DOMO MANE
BAT SED IN MO
NVMENTIS

(1) Vulg. *Autem suscitaverunt eum, dicentes: Praeceptor perimus. At ille surgens, increpavit ventum, & tempestatem aquae, & cessavit.*

(2) *Qui timentes mirati sunt ad invicem, dicentes: Qui putas hic est, quia & ventis &c.*

(3) Vulg. *Et mari imperat, & obediunt ei? Et navigaverunt ad regionem Gerasenorum, quae est contra Galilaeam. Et cum ingressus esset ad terram occurrit illi Vir quidam, qui habebat daemonium jam temporibus multis, & vestimento non induebatur, neque in domo manebat &c.*

(1) VIDENS AVTEM
IHM. PROSTRA
VIT SE ET ET EX
CLAMANS VO
CE MAGNA DI
XIT QVID MIHI
EST TECVM IHV.
FILI DEI SVM
MI ORO TE NE
ME TORQVEAS
PRAECIPIEBAT
ENIM SPIRITVI
IMMVNDO (2) EXI
RE DE HOMINE
MVLTIS ENIM TEMPO
RIBVS ARRIPV
(a) ERAT ILLVM AL
LIGABATVR
ENIM CATENIS
ET CONPEDI
BVS VT CVSTO
DIRETVR ET
ET ERVMPENS
VINCVLA FV

GABATVR (3) A DAE
MONE IN DE
SERTIS
INTERROGAVIT
AVTEM ILLVM
IHS. QVOD TI
BI NOMEN EST
QVI DIXIT LE
GIO QVONIAM
DAEMONIA
MVLTA ERANT
IN EO ET ROGA
BANT I - - VM
NE IMPERA
RET EIS IN ABY
SVM IRE
ERAT AVTEM
IBI GREX POR
CORVM MAG
NA QVAE PAS
CEBATVR ET
(a) ROGAVERVNT
ILLVM VT IN
EIS INTRARENT

(1) Vulg *Is ut vidit Jesum, procidit ante illum; & exclamans voce magna dixit: Quid mihi, & tibi est Jesu Fili Dei altissimi? Obsecro te, ne me torqueas.*

(2) *Ut exiret ab homine. Multis enim temporibus arripiebat illum, & vinciebatur catenis, & compedibus custoditus, & ruptis vinculis agebatur &c.*

(3) Vulg. *A daemonio in deserta. Interrogavit autem illum Jesus, dicens: Quod tibi nomen est? At ille dixit: Legio: quia intraverant daemonia multa in eum. Et rogabant illum ne imperaret illis, ut in abyssum irent. Erat autem ibi grex porcorum multorum pascentium in monte: & rogabant eum, ut permitteret eis in illos ingredi.*

ET PERMISIT
ILLIS
(1) ET CVM EXIS
SENT DAEMO
NIA AB HOMI
NE INTRAVE
RVNT IN POR
COS ET INPE
TVM FECIT GREX
PER PRAECEPS
(a) IN MARE ET SVF
FOCATA EST VI
DENT - S AVTE.
PASTORES FV
GERVNT ET RE
NVNCIAVE
RVNT QVOD
FACTVM EST
IN CIVITATEM
ET IN AGROS
EXIERVNT AV
TEM VIDERE
QVOD FACTVM
EST ET VENE

RVNT AD IHM.
(2) ET INVENE
RVNT SEDEN
TEM HOMINE.
A QVO DAEMO
NIA EXIERANT
VESTITVM (3) ET
CONSTANTEM
MENTE ANTE
PEDES IHV.
ET TIMVERVNT
ADNVNTIA
VERVNT AV
TEM ILLIS QVI
VIDERANT
QVOMODO
SANATVS EST IS
QVI A DAEMO
NIIS ERAT VE
XATVS.
(b) ROGAVIT AVTEM
ILLVM OMNIS
MVLTITVDO
REGIONIS GE

(1) Vulg. *Exierunt ergo daemonia ab homine, & intraverunt in porcos; & impetu abiit grex per praeceps in stagnum, & suffocatus est. Quod ut viderunt factum qui pascebant, fugerunt, & nunciaverunt in civitatem, & in villas.*

(2) Vulg. *Et invenerunt hominem sedentem.*
(3) *Ac sana mente ad pedes ejus, & timuerunt. Nunciaverunt autem illis & qui viderant, quomodo sanus factus esset a Legione. Et rogaverunt illum &c.*

RASENORVM
VT DISCEDE
RET (1) AB EIS QVO
NIAM TIMO
RE MAGNO
DETINEBAN
TVR IPSE AV
TEM ASCEN
DENS IN NA
VE REVERSVS
EST ROGABAT
AVTEM EVM
ILLE VIR A QVO
EXIERANT DA
EMONIA VT ES
SET SECVM
DIMISIT AV
TEM IHS IL
LVM DICENS
REVERTERE
DOMI APVT
TE ET ENARRA
QVANTA TIBI
(a) FECERIT DEVS

ET ABIIT PER
(2) TOTAM CIVI
TATEM PRAE
DICANS QVA
TA IHS. FECIS
SET ILLI
FACTVM EST AV
TEM DVM RE
VERTERETVR
IHS. ET EXCI
PER - - - VM
TVR - - ERANT
ENIM - - - - S
EXPECTANTES
EVM
ET ECCE VENIT
VIR (3) NOMINE
IAIRVS ET HIC
ERAT PRINCEPS
SYNAGOGAE
ET PROSTRA
TVS AD PEDES
IHV. ROGA
BAT ILLVM VT I

(1) Vulg. *Ab ipsis; quia magno timore tenebantur Ipse autem ascendens navim, reversus est. Et rogabat illum vir, a quo daemonia exierant, ut cum eo esset Dimisit autem eum Jesus dicens: Redi in domum tuam, & narra quanta tibi fecit Deus.*

(2) Vulg. *Universam civitatem, praedicans quanta illi fecisset Jesus. Factum est autem cum rediisset Jesus, excepit illum turba &c.*

(3) *Cui nomen Jairus, & ipse princeps Synagogae erat, & cecidit ad pedes Jesu, rogans eum &c.*

TRARET IN
DOMVM (1) SVA͞ .
QVIA FILIA VNI
CA ERAT ILLI FE
RE ANNORVM
DVODECIM
ET HAEC MORI
EBATVR .
(2) ET FACTVM EST
DVM IRET TVR
BA - - - - AT ET
CON - - - ME
- - - - - - ITA
VT SVFFOCARENT
(a) EVM ET MVLI
ER QVAE ERAT
IN PROFLVIO
SANGVINIS AB
ANNIS DVO
DECIM QVAE
(b) IN MEDICIS
CONSVMPSE
RAT OMNEM
SVBSTANTIAM

SVAM (3) NEC PO
TVIT AB ALIQVO
CVRARI ACCE
DENS DE RE
TRO TETIGIT
VESTIMENTV͞ .
EIVS ET PRO
TINVS STETIT
FLVXVS SAN
GVINIS EIVS
IHS. AVTEM SCI
ENS QVOD EXI
ERIT AB EO VIR
TVS DIXIT QVI
TETIGIT ME NE
GANTIBVS
AVTEM OM
NIBVS (4) AIT PE
TRVS ET QVI CV͞ .
ILLO ERANT MA
(a) GISTER TVRBAE
TAM MAGNAE
CONPRIMVNT
TE ET DICIS QVIS

(1) Vulg. *Ejus , quia unica filia erat ei &c.*

(2) *Et contigit, dum iret , a turbis comprimabatur . Et mulier quaedam erat in fluxu sanguinis ab annis duodecim , quae in medicos erogaverat &c.*

(3) Vulg. *Nec ab ullo potuit curari : accessit retro , & tetigit fimbriam vestimenti ejus : & confestim stetit fluxus sanguinis ejus . Et ait Jesus : Quis est, qui me tetigit?*

(4) *Dixit Petrus , & qui cum illo erant : Praeceptor , turbae te comprimunt , & affligunt , & dicis &c.*

(1) TETIGIT ME
QVI DIXIT
TETIGIT ME
(a) ALIQVIS EGO
ENIM COGNO
VI VIRTVTEM
EXISSE A ME
VT VIDIT AVTEM
(b) MVLIER SE NO.
STATVISE VE
NIT TREMENS
VT PROCIDENS
ANTE PEDES IL
LIVS ET OB QVA.
CAVSAM TETI
GIT EVM IN
DICAVIT CORAM
OMNI POPV
LO ET QVOMO
DO SANATA EST
COMFESTIM
QVI DICIT EI
FILIA FIDES TVA
TE SALVAM FE

CIT VADE IN
PACE
(2) ADHVC LOQVE.
TE EO VENIT
(a) A PRINCIPE
SYNAGOGAE
DICENS EI - - - - - OR
TVA EST FILIA
TVA NOLI V
ARE ILLVM
IHS. AVTEM
(3) CVM AVDIS
SET - - - - - -
DIXIT SAT - - - -
PVELLAE NO
LI TIMERE
TANTVM CRE
DE ET VIVET
CVMQVE VE
NISSET DOMI
NON EST PAS
SVS INTRARE
SECVM QVE.
QVAM NISI PE

(1) Vulg *Me tetigit ? Et dixit Jesus : tetigit me aliquis , nam ego novi virtutem de me exiisse . Videns autem mulier , quia non latuit : tremens venit , & procidit ante pedes ejus , & ob quam causam tetigerit eum , indicavit coram omni populo : & quemadmodum confestim sanata sit . At ipse dixit ei : Filia fides tua salvam te fecit .*

(2) Vulg. *Adhuc illo loquente , venit quidam ad principem Synagogae &c.*

(3) *Audito hoc verbo, respondit patri puellae : Noli timere , crede tantùm, & salva erit . Et cum venisset domum , non permisit intrare &c.*

TRVM (1) ET IO
HANNEM ET
IACOBVM ET
PATREM ET
MATREM PV
ELLAE
(2) PL - RABANT AV
TEM OMNES
ET PLANGEBANT
EVM QVI DI
XIT NOLITE FLE
(a) RE NO - - NI .
MO - - - A EST
S - D DORMIT
ET - - RIDEBANT
(b) EVM SIENTES
EAM MOR
TVAM ESSE
IPSE AVTEM AD
PRAEHENSA
MANVM EIVS
EXCLAMAVIT
DICENS PVEL
LA SVRGE ET RE

VERSVS EST
SPS EIVS ET
SVRREXIT (3) STA
TIM ET IVSSIT
DARI EI MAN
DVCARE
OBSTVPVERVNT
AVTEM PARE .
TES EIVS PRAE
CEPITQVE IL
LIS VT NEMI
NI DICERENT
QVOD FACTV .
EST . CON
VOCATIS AV
TEM DVODE
CIM APOSTO
LIS DEDIT ILLIS
VIRTVTEM
ET POTESTA
TEM SVPER
OMNIA DAE
MONIA (4) ET LA .
GVORES CVRA .

(1) Vulg. *Et Jacobum, & Joannem :*
(2) *Flebant autem omnes, & plangebant illam. At ille dixit: Nolite flere, non est mortua puella, sed dormit. Et deridebant eum, scientes quod mortua esset. Ipse autem tenens manum ejus clamavit, dicens: &c.*

(3) Vulg. *Continuò. Et jussit illi dari manducare. Et stupuerunt parentes ejus, quibus praecepit ne alicui dicerent quod factum erat.*
(4) *Et ut &c.*

(1) DI ET MISIT ILLOS
PRAEDICARE
REGNVM DI.
ET SANARE
(2) AEGROTOS ET DI
XIT AD ILLOS
NIHIL TOLLATIS
IN VIA NEQVE
(a) VIRGAM NE
QVE PERA.
NEQVE CALCE
AMENTA NE
QVE PANEM
NEQVE PECV
NIAM NEQVE
DVAS TVNICAS
HABEATIS
(3) IN QVANCVN
QVE DOMVM
INTRAVERI
(b) TIS IBI MANE
TE (4) ET INDE EXI
TE ET QVICVN
QVE NON RE

CEPERINT VOS
EXEVNTES
DE CIVITATE
(a) ILLA (1) PVLVE
REM VESTRVM
DE PEDIBVS
EXCVTITE - N
TESTIMONI
VM ILLIS
(b) EXEVNTES AV
TEM CIRCVI
B - - - - - R MV
NI - - - - - EVA.
GELI - - NTES
ET CVRANTES
VBIQVE
AVDIIT AVTEM
HERODES TE
TRARCHA OM
NIA QVAE FIE
(c) BANT (6) ET STV
PEBAT EO QVOD
DICERETVR
A QVIBVSDAM

(1) Vulg *Curarent .*
(2) *Infirmos . Et ait ad illos: Nihil tuleritis in via , neque virgam, neque peram , neque panem , neque pecuniam &c.*
(3) *Et in quamcumque &c.*
(4) *Et inde ne exeatis .*

(5) Vulg. *Etiam pulverem pedum vestrorum excutite in testimonium supra illos . Egressi autem circuibant per castella evangelizantes , & curantes ubique . Audivit &c.*
(6) *Ab eo , & haesitabat &c.*

QVIA IOHANNES
SVRREXIT A
MORTVIS A QVI
BVSDAM (1) AV
TEM QVIA HE
LIAS APPARV
- - AB ALIIS AV
TEM QVIA PRO
PHETA (2) DE AN
TIQVIS SVRRE
XIT . (3) DIXIT
AV - - - - - -
- - - - - - - - - - - HA
IO - - - - - NE .
- - - - - COLLA
(a) VI QVIS AVTE .
EST HIC DE QVO
AVDIO EGO
TALIA ET QVAE
REBAT VIDE
RE ILLVM
ET REVERSI
APOSTOLI (4) NON
TIAVERVNT

ILLI QVAECV .
QVAE FE
CERVNT (5) ET AD
SVMENS EOS
SECESSIT SE
ORSVM IN LO
CVM DESER
TVM QVI VO
CABATVR BE
- - - - - DA TVRBAE
AVTEM CVM
COGNOVISSENT
SECVTAE SVNT
EVM ET EXCI
PIENS ILLOS
LOQVEBATVR
ILLIS DE REG
NO DEI (6) EOS
(a) NECESSE HA
BEBANT CV
RARI SANA
BAT DIES AV
TEM CAEPE
RAT DECLINARE

(1) Vulg. *Verò &c.*
(2) *Unus &c.*
(3) *Et ait Herodes : Joannem ego decollavi : quis est autem iste , de quo ego talia audio ?*
(4) *Narraverunt &c.*
(5) Vulg. *Et assumptis illis secessit seorsum in locum desertum , qui est Bethsaidae . Quod cum cognovissent turbae , secutae sunt illum : & excepit eos &c.*
(6) *Et eos , qui curâ indigebant , sanabat .*

(1) ACCEDENTES
AVTEM DVO
DECIM DIXE
RVNT ILLI DI
MITTE TVRBA.
(a) VT EVNTES ADIA
CENTES VICOS
ET AGROS RE
FICIANT SE ET IN
VENIANT ES
CAS QVONIAM
HIC IN DESER
TO LOCO SVMVS
DIXIT AVTEM
AD ILLOS DATE
EIS MANDV
CARE QVI DI
XERVNT NO.
SVNT NOBIS
PLVSQVAM
QVINQVE PA
NES (2) ET PISCES
DVO NISI SI
(b) NOS EVNTES

(3) EMAMVS IN
OMNEM PO
PVLVM HVNC
ESCAS ERANT
AVTEM VIRI
FERE QVIN
QVE MILIA
DIXIT AVTEM
AD DISCIPV
LOS SVOS FACI
TE ILLOS RECV.
BERE PER COR - -
QVIN - - - - - - -
NO - - - - - - - -
RVNT S - - - - -
RECV - - - - - NT
OMNES
ACCEPTIS AVTEM
QVINQVE PA
NIBVS ET DVO
BVS PISCIBVS
(4) RESPICIENS
IN CAELVM
BENEDIXIT

(1) Vulg. *Et accedentes duodecim dixerunt illi : Dimitte turbas , ut euntes in castella, villasque , quae circa sunt , divertant , & inveniant escas; quia hic in loco deserto sumus . Ait autem ad illos : Vos date illis manducare . At illi dixerunt :*

(2) *Et duo pisces : nisi forte nos eamus &c.*

(3) Vulg. *Et emamus in omnem hanc turbam escas . Erant autem ferè viri quinque millia . Ait autem ad discipulos suos ; Facite illos discumbere per convivia quinquagenos . Et ita fecerunt . Et discumbere fecerunt omnes .*

(4) *Respexit in coelum, & benedixit &c.*

(a) (1) SVPER ILLOS
ET CONFREGIT
ET DABAT DIS
CIPVLIS VT AD
PONERENT TVR
BIS ET MANDV
CAVERVNT
ET SATIATI SVNT
ET SVBLATVM
EST QVOD SV
PERFVIT ILLIS
FRAGMENTO
RVM COPHI
N - - - - - DECI.
E - - - - - VM EST
- - - - - (2) ESSET IN
- - - - - - - RETO ADE
RANT ILLI DIS
CIPVLI SVI ET
INTERROGA
VIT EOS DICENS
QVEM ME DI
CVNT TVRBAE
ESSE QVI RES

(3) PONDENTES
DIXERVNT IO
HANNEM BAP
TISTAM ALII AV
TEM HELIAM
(4) ALIQVI VERO
QVIA PROFE
TA VNVS DE
PRIORIBVS
SVRREXIT DI
XIT AVTEM
ILLIS. VOS AV
TEM QVEM
ME (5) DICITIS
ESSE RESPON
DENS AVTEM
PETRVS DIXIT
XPM. QVI CVM
OBIVRGASSET
ILLOS PRAECE
PIT NE CVI DI
CERENT HOC
(6) DICENS QVO

---

(1) Vulg. *Illis, & fregit, & distribuit discipulis suis, ut ponerent ante turbas. Et manducaverunt omnes, & saturati sunt.*

(2) *Esset orans, erant cum illo & discipuli: & interrogavit illos dicens: Quem me dicunt esse turbae? At illi &c.*

(3) Vulg. *Responderunt, & dixerunt:*

(4) *Alii verò, quia unus Propheta &c.*

(5) *Esse dicitis? Respondens Simon Petrus dixit: Christum Dei. At ille increpans illos &c.*

(6) *Dicens: quia &c.*

NIAM OPORTET
FILIVM HOMI
NIS MVLTA PA
TI ET REPROBA
RI A SENIORI
BVS (1) ET PONTI
FICIBVS ET SCRI
BIS ET INTER
FICI ET POST TER
TIVM DIEM RE
SVRGERE DI
CEBAT AVTEM
AD OMNES
SI QVIS VVLT
POST ME VENI
RE ABNEGET
(a) (2) SE IPSVM ET
SEQVATVR ME
QVISQVE ENI .
VOLVERIT ANI
MAM SVAM
SALVAM FACE
RE PERDET IL
LAM (3) ET QVI PER

DIDERIT ANI
MAM SVAM
(4) CAVSA MEA
(a) SALVABIT IL
LAM QV - -
ENIM PRO - - - - -
OMINI LV
CRARI MVN
DVM TOTVM
SE AVTEM IP
SVM PERDE
RE AVT IAC
TVRAM FA
CIAT QVISQV -
ENIM CON
FVSVS FVER
ME ET M - - -
HVNC FIL - - -
HOMI - - - - - -
FONDET - - - - -
CVM VEN -
RIT IN GLO
RIA SVA ET - -
TRIS ET SAN -

(1) Vulg. *Et principibus Sacerdotum , & Scribis , & occidi , & tertia die resurgere .*
(2) *Semetipsum , & tollat crucem suam quotidie , & sequatur me . Qui enim &c.*
(3) *Nam qui &c.*

(4) Vulg. *Propter me , salvam faciet illam. Quid enim proficit homo , si lucretur universum mundum , se autem ipsum perdat , & detrimentum sui faciat ? Nam qui me erubuerit , & meos sermones : hunc Filius hominis erubescet , cum venerit in majestate sua , & Patris &c.*

TORVM ANGE
LORVM
- - CO AVTEM VO
- - - VERE SVNT
(1) - - - - DAM HIC
- - - NTES QVI
NON GVSTA
BVNT MORTE .
- ONEC VIDE
- NT REGNVM
- EI . FAC
- VM EST AVTE .
- OST HAEC VER
- A (2) CIRCITER
- OST DIES OC
- O ADSVMPTIS
(a) - - - ON PETRO
- - - OHANE ET
- - - - BO ASCE .
- - - IN MON
- - M VT ORA
- - T ET FACTV .
(b) - ST DVM O
- - - AT IPSE ET FAC

TA EST FACIES
VVLTVS EIVS
(3) ALIA ET VES
TIS EIVS CAN
DIDA PRAESVR
GENS ET ECCE
VIRI DVO CON
LOQVEBANTVR
EI ERAT AVTE .
MOYSES ET HE
LIAS APPAREN
TES IN GLORIA .
DICEBANT CO .
SVMMATIO
NEM ILLIVS
QVAM IMPLE
TVRVS ERAT IN
HIERVSALEM
PETRVS AVTE .
ET QVI CVM
EO ERANT GRA
VATI SVNT SO .
NO EVIGILAN
TES AVTEM VI

(1) Vulg. *Aliqui &c.*
(2) *Ferè dies octo , & assumpsit Petrum , & Jacobum , & Joannem , & ascendit in montem , ut oraret . Et facta est , dum oraret species vultus ejus &c.*

(3) Vulg. *Altera : & vestitus ejus albus , & refulgens . Et ecce duo Viri loquebantur cum illo . Erant autem Moyses & Elias , visi in majestate : & dicebant excessum ejus , quem completurus erat in Jerusalem . Petrus verò , & qui cum illo erant , gravati erant somno , & evigilantes viderunt &c.*

DERVNT (1) GLO
RIAM EIVS ET
DVOS VIROS AD
SISTENTES EI
ET FACTVM EST
DVM DISCERENT
AB ILLO DIXIT
PETRVS MAGIS
TER BONVM
EST NOS HIC ES
SE ET FACIAMVS
TABERNACV
LA TRIA VNVM
TIBI ET VNVM
MOYSI ET VNV .
HELIAE NESCI
ENS QVID DI
CERET HAEC
AVTEM (2) EO DI
CENTE FACTA
EST NVBS ET OB
VMBRABAT IL
LOS TIMVERVNT
AVTEM DVM

(3) ILLI INTRARENT
IN NVBEM ET
VOX FACTA EST
DE NVB - - I
CENS - - - - - T
FILIVS - - - S
(a) (4) ELECTVS IPSVM
AVDITE
ET CVM FACTA
EST VOX IN
VENTVS EST
IHS SOLVS ET
IPSI TACVERVNT
ET NEMINI
(5) INDICAVERVNT
IN ILLIS DIEB
QVIDQVAM
EX IIS QVAE VI
DERANT
(b) FACTVM EST AV
(6) - - - PER DIE .
DESCENDEN
TIBVS EIS DE
MONTE OC

---

(1) Vulg. *Majeſtatem ejus, & duos Viros, qui ſtabant cum illo. Et factum eſt cum diſcederent ab illo, ait Petrus ad Jeſum: Praeceptor bonum eſt nos hic eſſe: & faciamus tria tabernacula, unum tibi &c.*

(2) *Illo loquente facta eſt nubes, & obumbravit eos: & timuerunt, intrantibus &c.*

(3) Vulg. *Intrantibus illis in nubem &c.*

(4) *Dilectus, ipſum audite. Et dum fieret vox &c.*

(5) *Dixerunt &c.*

(6) *In ſequenti die deſcendentibus illis de monte &c.*

CVRRIT ILLIS
TVRBA (1) MAG
NA ET ECCE VIR
DE - - - BA EX
C - - - AVIT DI
CENS MAGIS
TER (2) ORO TE RES
PICIAS IN FILI
VM MEVM
QVIA VNICVS
MIHI EST ET
ECCE SPS AR
RIPIT ILLVM
SVBITO ET CO.
CIDIT ET DIS
CARPIT ILLVM
CVM SPVMA
ET VIX RECE
DI - AB ILLO CO.
TRIBVLANS
EVM ET P - -
CATVS SVM
DISCIPVLOS
TVOS VT EICE

RENT ILLVM E -
NON POTVE
RVNT
RESPONDENS
AVTEM IHS.
DIXIT O GENE
RATIO (3) INCRE
DIBILIS QVO
VSQVE ERO
APVT VOS
ET SVFFERAM
VOS ADHVC
HOC FILIVM
TVVM ADHVC
AVTEM ACCE
DENTE ILLO
ADLISIT ILLVM
ILLE SPS MA
LVS ET CONCARP
SIT IMPERAVIT
AVTEM IHS.
SPIRITVI IMMV.
DO ET SANAVIT
PVERVM ET

(1) Vulg. *Multa &c.*
(2) *Obsecro te, respice in filium meum, quia unicus est mihi: & ecce Spiritus apprehendit eum: & subitò clamat, & elidit, & dissipat eum cum spuma, & vix discedit dilanians eum: & rogavi discipulos tuos &c.*

(3) Vulg. *Infidelis, & perversa usquequò ero apud vos, & patiar vos? Adduc huc filium tuum. Et cum accederet, elisit illum daemonium, & dissipavit. Et increpavit Jesus Spiritum immundum.*

(1) REDDET IL
LVM PATRI SVO
STVPEBANT AV
TEM OMNES
IN MAGNALIA
(a) DEI OMNIB̃
AVTEM MIRA
TIBVS DE OM
NIBVS QVAE
FACIEBAT DI
XIT AD DISCI
PVLOS PONITE
VOS IN AVRI
BVS VESTRIS
VERBA HAEC
FILIVS ENIM
HOMINIS IN
CIPIT TRADI IN
MANIBVS HO
MINVM AD
ILLI IGNORA
BANT VERBV̆.
(b) HOC ET ERAT
OCCVLTVM

(2) AB EIS NE IN
TELLIGERENT
ET TIMEBANT
INTERROGA
RE EVM DE VER
BO HOC I - TRA
VIT AVTEM
COGITATIO IN
EIS QVIS NAM
ESSET MAIOR
ILLORVM
IHS̆. AVTEM VI
SA COGITATIO
NE CORDIS
(a) ILLORVM AD
PREHENSVM
INFANTEM
STATVIT APVD
(b) SE ET DIXIT QVI
CVMQVE ME
RECIPIT NON
ME RECIPIT
SED EVM QVI
ME MISIT QVI

(1) Vulg. *Reddidit illum patri ejus. Stupebant autem omnes in magnitudine Dei: omnibusque mirantibus in omnibus, quae faciebat, dixit ad discipulos suos: Ponite vos in cordibus vestris sermones istos: Filius enim hominis futurum est, ut tradatur in manus hominum. At illi ignorabant verbum istud, & erat velatum &c.*

(2) Vulg. *Ante eos, ut non sentirent illud: & timebant eum interrogare de hoc verbo. Intravit autem cogitatio in eos, quis eorum major esset. At Jesus videns cogitationes cordis illorum, apprehendit puerum, & statuit illum secus se. Et ait illis: quicumque susceperit puerum istum in nomine meo, me recipit: & quicumque me receperit, recipit eum, qui me misit. Nam qui &c.*

(1) ENIM MINI
MVS IN OMNI
BVS VOBIS EST
HIC EST MAG
NVS .
RESP - NDENS
AVTEM IOHA .
NES DIXIT (2) MA
GISTER VIDI
MVS QVENDA .
IN NOMINE
TVO EICIEN
TEM DAEMO
NIA (3) ET PROHI
BEBAMVS IL
LVM QVONI
AM NON SEQVI
TVR NOBISCV .
DIXIT AVTEM
AD ILLVM IHS.
(a) SINITE ILLVM
ET NOLITE PRO
HIBERE QVI
ENIM NON

EST (4) ADVERSVS
VOS PRO VOBIS
EST NEMO EST
ENIM QVI NO .
FACIAT VIRTV
TEM IN NOMI
NE MEO ET PO
TERIT MALE
LOQVI DE ME
FACTVM EST
(a) AVTEM DVM
CONPLEREN
TVR DIES RECEP
TIONIS EIVS
ET IPSE DIRE
XIT FACIEM
SVAM IRE IN
HIERVSALEM
ET MISIT NVN
TIOS ANTE CONS
PECTVM SV
VM ET EVN
TES INTRAVE
RVNT IN CIVI

(1) Vulg. *Qui minor est inter vos omnes, hic major est.*
(2) *Praeceptor, vidimus &c.*
(3) *Et prohibuimus eum, quia non sequitur nobiscum. Et ait ad illum Jesus: Nolite prohibere &c.*

(4) Vulg. *Adversùm vos, pro vobis est. Factum est autem dum complerentur dies assumptionis ejus, & ipse faciem suam firmavit, ut iret in Jerusalem.*

(1) TATE SAMARI
TANORVM TA.
QVAM PARA
TVRI ILLI ET
NON RECEPE
RVNT EVM
QVONIAM FA
CIES ILLIVS ERAT
TENDENS IN
HIERVSALEM
VIDENTES AVTE.
DISCIPVLI EIVS
IACOBVS ET IO
HANES DIXE
RVNT DME.
VIS DICIMVS
VT IGNIS (2) DE
CAELO DESCEN
DAT SVPER IL
LOS ET CONSV
(a) MAT EOS SICVT
HELIAS FECIT
ET CONVERSVS
OBIVRGAVIT IL

LOS DICENS
NESCITIS CV
IVS SPS ESTIS
FILIVS HOMI
NIS NON VE
(a) NIT (3) ANIMAS
HOMINVM
PERDERE SED
SALVARE
ET ABIERVNT
IN ALIVT CAS
TELLVM ET
FACTVM EST
(b) EVNTIBVS IL
LIS IN VIA DI
XIT . QVIDAM
AD EVM SEQVAR
TE QVOCVM
(c) QVE IERIS (4) ET
DIXIT EI IHS.
VVLPES CVBI
LIA HABENT
ET VOLVCRES
CAELI NIDOS V

(1) Vulg. *Civitatem Samaritanorum, ut pararent illi, & non receperunt eum, quia facies ejus erat euntis in Jerusalem. Cum vidissent autem discipuli ejus &c.*

(2) *Descendat de coelo, & consumat illos? & conversus increpavit &c.*

(3) Vulg. *Animas perdere, sed salvare. Et abierunt in illud Castellum. Factum est autem, ambulantibus illis in via, dixit quidam ad illum:*

(4) *Dixit illi Jesus: Vulpes foveas habent, & volucres coeli nidos: Filius &c.*

(1) BI REQVIES
CANT FILIVS
AVTEM HOMI
NIS NON HA
BET VBI CAPVD
RECLINET (2) DI
XIT AVTEM
AD ILLVM SE
QVERE ME
QVI DIXIT DME
PERMITTE
MIHI PRIVS
IRE ET SEPELI
RE PATREM
MEVM DIXIT
(a) AVTEM ILLI SI
NE MORTVOS
SEPELIRE MOR
TVOS SVOS TV
AVTEM VADE
(b) ADNVNTIA
REGNVM DEI
DIXIT AVTEM
ET ALIVS SEQVAR TE

(a) (3) MIHI IRE ET NO.
TIARE EIS QVI
IN DOMO SVNT
DIXIT AVTEM
AD ILLVM IHS.
NEMO RETRO
RESPICIENS
ET EXTENDENS
MANVM SV
PER ARATRVM
APTVS EST REG
NO DEI . ELE
GIT AVTEM ET
ALIOS LXXII.
ET MISIT ILLOS
BINOS ANTE
FACIEM SVAM
IN OMNEM
(4) LOCVM ET CI
VITATEM VBI
INTRATVRVS
ERAT DICE
BAT AVTEM IL
LIS MESSIS CO

(1) Vulg. non habet *Ubi requiescant*.

(2) *Ait autem ad alterum : Sequere me. Ille autem dixit : Domine permitte mihi primùm ire, & sepelire patrem meum. Dixitque ei Jesus : sine ut mortui sepeliant mortuos suos : tu autem vade, & annuncia regnum Dei. Et ait alter : Sequar te.*

(3) Vulg. *Domine, sed permitte mihi primùm renunciare his, quae domi sunt. Ait ad illum Jesus : Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retro, aptus est regno Dei. Post haec autem designavit Dominus, & alios &c.*

(4) *Civitatem, & locum, quo erat ipse venturus. Et dicebat illis : Messis quidem multa &c.*

(1) PIOSA OPERA
RI AVTEM PAV
CI PRAECAMI
NI ERGO DOM
MESSIS VT MIT
TAT OPERARI
OS IN MESSEM
SVAM
(2) ECCE MITTO
VOS TAMQVA
AGNOS IN ME
DIO LVPORVM
NOLITE POR
TARE SACCV
LVM (3) NON PE
RAM NEC CAL
CIAMENTVM
ET NEMINE
CIRCA VIAM
SALVTAVE
RITIS IN QVA
CVMQVE PRI
MVM DOMV
INTRAVERI

TIS (4) DICITE PAX
HVIC DOMVI
SI IBI FVERIT
FILIVS PACIS
REQVIE - CET
SVPER VOS RE
VERTETVR
IN EADEM DO
MO MANE
TE EDENTES
ET BIBENTES
QVAE AB ILLIS
APPONVN
TVR VOBIS
DIGNVS EST
ENIM OPERA
RIVS MERCE
DEM SVAM
NOLITE MIGRA
RE DE DOMO
IN DOMVM
ET IN (5) QVACVN
QV - - - VITA
TE INTRAVE

(1) Vulg. *Multa, operarii autem pauci. Rogate &c.*

(2) *Ite: Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos.*

(3) *Neque peram, neque calceamenta, & neminem per viam salutaveritis. In quamcumque domum intraveritis &c.*

(4) Vulg. *Primum dicite: Pax huic domui: & si ibi fuerit filius pacis requiescet super illum pax vestra: sin autem, ad vos revertetur. In eadem autem domo manete edentes, & bibentes, quae apud illos sunt: Dignus est enim operarius mercede sua. Nolite transire de &c.*

(5) *Quamcumque civitatem &c.*

RITIS (1) ET RECE
PERINT VOS
MANDVCATE
QVAE ADPO
NVNTVR VO
BIS (2) ET CVRA
TE QVI IN EA
SVNT INFIR
MOS ET DICI
TE ILLIS ADPRO
PINQVAVIT
IN VOS REG
NVM DEI
(3) IN QVACVNQVE
AVTEM CIVI
TATE INTRA
VERITIS ET
NON RECEPE
RINT VOS EX
EVNTES IN
PLATEA EIVS
DIC - - - ETIAM
PVLV - - - -
QVI AD - - - - - -

NOBIS DE CI
VITATE VESTRA
(4) IN PEDES EX
CVTIMVS SV
PER VOS
AD TAMEN SCI
TOTE ADPROPI
QVASSE REG
NVM DEI DI
CO AVTEM VO
BIS SODOMIS
IN REGNO RE
MISSIVS ERIT
QVAM CIVITA
TI ILLI
VAE TIBI CORO
ZAIN ET BED - - -
DA QVIA SI IN
TYRO ET SIDO
NE FACTAE
FVISSENT VIR
TVTES QVAE
FACTAE SVNT
IN VOBIS OLIM

(1) Vulg *Et susceperint vos &c.*
(2) *Et curate infirmos, qui in illa sunt.*
(3) *In quamcumque autem civitatem intraveritis, & non susceperint vos, exeuntes in plateas ejus: dicite: Etiam pulverem &c.*
(4) Vulg. *Extergimus in vos: tamen hoc scitote, quia appropinquavit regnum Dei. Dico vobis, quia Sodomis in die illa remissius erit quàm illi civitati. Vae tibi Corozain, vae tibì Bethsaida &c.*

(1) FORS IN CINE
RE ET CILICIO
SEDENTES PAE
NITENTIAM
EGISSENT VE
RVMTAMEN
TYRO ET SIDO
NI IN IVDICI
O REMISSI
VS ERIT QVAM
VOBIS .
ET TV CAPHAR
NAVM NVM
QVIT VSQVE
AD CAELVM
EXALTAVERIS
- - - - VSQVE
AD INFEROS
DEMERGE
RIS QVI AV
DIT VOS ME
AVDIT ET QVI S
PERNIT VOS
ME SPERNIT

(2) ET EVM QVI
ME MISIT QVI
AVTEM ME
AVDIT AVDIT
EVM QVI
ME MISIT.
REVERSI SVNT
AVTEM LXX
ET DVO CVM
GAVDIO DICE
TES .DME. ETI
AM DAEMO
NES SVBIA
CENT NOBIS
IN NOMINE
TVO DIXIT AV
TEM ILLIS V
- - - BAM SATA
NAM TAM
QVAM FVLGVR
DE CAELO CA
- - NTEM EC
CE - - - - - - -
- - - - - - STA

(1) Vulg. *In cilicio, & cinere ſedentes poeniterent. Verumtamen Tyro, & Sidoni remiſsius erit in judicio, quàm vobis. Et tu Capharnaum uſque ad coelum exaltata, uſque ad infernum demergeris. Qui vos audit, me audit: & qui vos ſpernit, me ſpernit.*

(2) Vulg. *Qui autem me ſpernit, ſpernit eum, qui miſit me. Reverſi ſunt autem ſeptuaginta duo cum gaudio, dicentes: Domine, etiam daemonia ſubjiciuntur nobis in nomine tuo. Et ait illis: Videbam Satanam ſicut fulgur &c.*

TEM CALCAN
DI (1) SVPER VI
PERAS ET SCORP
IONES ET SV
PER OMNEM
VIAM INIMI
CI NIHIL VOS
NOCEBIT
VERVM IN HOC
NOLITE GAV
DERE QVOD
SPS. VOBIS AB
AVDIVNT GAV
DETE AVTEM
QVIA NOMI
NA VESTRA
SCRIPTA SVNT
IN CAELO
IN ILLA HORA
(a) EXVLTAVIT
IN SPV SANC
TO ET DIX - - - CO.
FITEO - - - - -
DME - - - - - - - - -

ET TERRAE
(2) QVONIAM ABS
CONDISTI HAEC
A SAPIENTIB
ET SENSATIS
ET REVELAS
TI (3) EA PARVO
LIS ITA PATER
QVIA SIC PLA
CVIT ANTE TE
OMNIA MIHI
TRADITA SVNT
A PATRE ET NE
MO NOBIS QVIS
EST PATER NI
SI FILIVS ET
CVICVNQVE
VOLVERIT FI
LIVS REVELA
VIT
ET CONVERSVS
AD DISCIPV
LOS DIXIT BE
ATI OCCVLI QVI

(1) Vulg. *Supra ſerpentes , & ſcorpiones , & ſuper omnem virtutem inimici ; & nihil vobis nocebit . Verumtamen in hoc nolite gaudere , quia ſpiritus vobis ſubjiciuntur : gaudete autem , quòd nomina veſtra ſcripta ſunt in coelis . In ipſa hora exultavit Spiritu Sancto &c.*

(2) Vulg. *Quod abſcondiſti haec a ſapientibus , & prudentibus .*

(3) *Etiam Pater : quoniam ſic placuit ante te . Omnia mihi tradite ſunt a Patre meo . Et nemo ſcit quis ſit Filius , niſi Pater : & quis ſit Pater , niſi Filius , & cui voluerit Filius revelare . Et converſus ad diſcipulos ſuos dixit :*

(1) VIDETIS QVAE
VOS VIDETIS
DICO ENIM
VOBIS QVIA
MVLTI PROPHE
TAE VOLVERVNT
VIDERE QVAE
VOS VIDETIS
ET NON VIDE
RVNT (2)
ET ECCE QVIDA .
LEGIS DOCTOR
SVRREXIT TEMP
TANS ILLVM
DICENS MA
GISTER QVID
FACIENS VI
TAM AETER
NAM POSSIDE
BO (3) ET DIXIT
AD ILLVM
IN LEGE QVID
SCRIPTVM
EST QVOMO

DO LEGIS (4) QVI
RESPONDENS
DIXIT DILIGES
DOM. DM TV
VM IN TOTO
CORDE TVO
ET IN TOTTA ANI
MA TVA ET EX
TOTTIS VIRIB
(a) TVIS ET DILI
GES PROXIMV .
TVVM TAN
QVAM TE IP
SVM DIXIT AV
TEM ILLI REC
TE RESPONDIS
TI HOC FAC ET
VIBES
QVI CVM SE VEL
LET IVSTIFI
CARE DIXIT
AD IHM. ET
QVIS EST MI
HI PROXIMVS

(1) Vulg. *Vident, quae vos videtis. Dico enim vobis, quòd multi Prophetae, & Reges &c.*

(2) Addit: *Et audire, quae auditis, & non audierunt.* Tum prosequitur: *Et ecce quidam Legisperitus surrexit tentans illum, & dicens: Magister, quid faciēdo &c.*

(3) *At ille dixit ad eum:*

(4) Vulg. *Ille respondens dixit: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex omnibus viribus tuis, & ex omni mente tua: & proximum tuum sicut te ipsum. Dixitque illi: Rectè respondisti: hoc fac, & vives. Ille autem volens justificare seipsum, dixit ad Jesum: Et quis est meus proximus?*

SVSCIPIENS
AVTEM IHS
DIXIT HOMO
QVIDAM DES
CENDEBAT AB
HIERVSALEM
IN HIERICO
(1) ET HIC INCIDIT
IN LATRONES
QVI EXPOLIA .
TES EVM ET PLA
GIS INPOSITIS
ABIERVNT (2) SE
MIVIVO EO
RELICTO FOR
TVITO SACER
DOS QVIDAM
DESCENDE
BAT PER VIAM
ILLAM ET VI
SO ILLO PRAE
TERIIT
SIMILITER AV
TEM ET LEVI
(3) TES CVM TRAN
SIRET PER EO .
DEM LOCO ET
VIDISSET ILLV .
PERTRANSIIT
SAMARITANVS
AVTEM QVI
DAM ITER FA
CIENS VENIT
(4) PER EVM ET VI
DENS EVM
MISERTVS EST
ET COLLIGA
VIT VVLNERA
EIVS INFVN
DENS OLEVM
ADQVE VINV .
ET INPOSITVM
EVM IN SVO
IVMENTO
DVXIT IN STA
BVLO ET CVRA .
HABVIT EIVS
ET IN CRASTI

(1) Vulg. *Et incidit in latrones, qui etiam despoliaverunt eum.*

(2) *Semivivo relicto. Accidit autem, ut Sacerdos quidam descenderet eadem via: & viso illo praeterivit. Similiter & Levita &c.*

(3) Vulg. *Levita, cum esset secus locum, & videret eum &c.*

(4) *Secùs eum; & videns eum, misericordia motus est. Et appropians alligavit vulnera ejus, infundens oleum, & vinum: & imponens illum in jumentum suum, duxit in stabulum, & curam ejus egit. Et altera die &c.*

(1) NVM DIEM
PROTVLIT DVOS
DENARIOS ET
DEDIT STABVLA
RIO (2) ET DIXIT IL
LI DILIGENTER
CVRAM ILLIVS
HABE ET QVODCV.
(a) REVERTENS
REDDAM TIBI
QVIS HORVM VI
DETVR PROXI
MVS FVISSE
EIVS QVI INCI
DERAT IN LA
TRONES AD IL
LE DIXIT QVI
FECIT MISERI
CORDIAM IN IL
LO DIXIT
AVTEM ILLI IHS.
RECTE RESPON
DISTI VADE ET
TV FAC SIMILITER

FACTVM EST AV
TEM DVM IRENT
(3) IPSE INTRAVIT
IN VICVM
QVENDAM MVLIER
AVTEM QVAE
DAM NOMI
NE MARTHA
EXCEPIT ILLVM
IN DOMO SVA
ET HVIC ERAT
SOROR QVAE
VOCABATVR
MARIA QVAE
CVM CONSE
DISSET AD PE
DES DMI AV
DIEBAT VER
BVM EIVS MAR
THA AVTEM
(a) TVRBABATVR
CIRCA PLVRI
MVM MINIS
TERIVM

(1) Vulg. *Et altera die &c.*
(2) *Et ait : Curam illius habe : & quodcumque ſupererogaveris, ego cum rediero reddam tibi. Quis horum trium videtur tibi proximus fuiſſe illi, qui incidit in latrones? At illi dixit: qui fecit miſericordiam in illum. Et ait illi Jeſus : Vade & tu fac ſimiliter.*

(3) Vulg. *Et ipſe intravit in quoddam caſtellum : & mulier quaedam Martha nomine, excepit illum in domum ſuam, & huic erat ſoror nomine Maria, quae etiam ſedens ſecus pedes Domini, audiebat verbum illius. Martha autem ſatagebat circa frequens miniſterium.*

(1) ADSTANS AVTĒ.
DIXIT DM̄E NON AD
TINET AT TE QVOD
SOROR MEA
RELIQVID ME
SOLA MINISTRA
RE DIC ERGO
EI VT ADIVVET
ME RESPON
DENS AVTEM
DIXIT EI DM̄S
MARTHA MAR
(a) THA MARIA
OPTIMAM PAR
TEM SIBI ELE
(b) GIT QVAE NON
AVFERETVR
EI ET FAC
TVM EST CVM
ESSET IPSE IN
QVODAM LO
CO ORANS ET
VT QVIEVIT
DIXIT QVIDĀ.

(2) EX DISCENTI
BVS EIVS .DM̄E
DOCE NOS ORA
RE SICVT IOHĀ.
NES DOCVIT
DISCIPVLOS
SVOS
DIXIT AVTEM
ILLIS CVM ORA
BITIS DICITE
(a) PATER SANCTE
QVI ES IN CAE
LIS SANCTIFI
CETVR NOMĒ.
TVVM ADVE
NIAT REGNV̄.
TVVM FIAT VO
LVNTAS TVA PA
NEM NOSTRVM
COTIDIANVM
DA NOBIS HO
DIE ET DIMIT
TE NOBIS PEC
CATA NOSTRA

---

(1) Vulg. *Quae ſtetit, & ait: Domine, non eſt tibi curae, quòd ſoror mea reliquit me ſolam miniſtrare? Dic ergo illi, ut me adjuvet. Et reſpondens dixit illi Dominus: Martha, Martha, ſollicita es, & turbaris erga plurima. Porrò unum eſt neceſſarium. Maria optimam partem elegit, quae non auferetur ab ea. Et factum eſt, cum eſſet in quodam loco orans, ut ceſſavit, dixit unus.*

(2) Vulg. *Ex diſcipulis ejus ad eum: Domine, doce nos orare, ſicut docuit & Joannes diſcipulos ſuos. Et ait illis: Cum oratis dicite: Pater, ſanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Panem &c.*

(1) SICVT ET IPSI
DIMITTIMVS
OMNI DEBI
TORI NOSTRO
ET NE IND -
CAS - - - - -

(2) ADPONAM IL
LI ET ILLE DE - -
TRO RESP - -
DENS DI - - -

(1) Vulg. *Siquidem & ipsi dimittimus omni debenti nobis. Et ne nos inducas &c.*

(2) Vulg. *Ponam ante illum, & ille de- de intus &c.*

(1) GENS DABIT IL
(a) - - QVANTOS DE
- - - - - RAT
- - - - - VOBIS
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -

(2) SI PETIERIT PIS
CEM NVM
QVID PRO PIS
CEM SERPEN
- - M ILLI POR
- - - - - SI PE
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -

Abest folium in Autographo .

(1) Vulg. *Surget , & dabit illi quotquot habet necessarios .*

(2) Vulg. *Aut piscem : Numquid pro pisce serpentem dabit illi ?*

ET ADSVMIT
(1) ADHVC ALIOS
SEPTEM SPIRI
(a) TVS NEQVIOR
ES SE ET INTRA.
TES INHABITANT
ET FIVNT NOBIS
SIMA HOMI
NIS ILLIVS PE
IORA PRIORV.
FACTVM EST AV
TEM CVM DI
CERET HAEC
IPSE LEVATA
VOCE QVAE
DAM MVLI
ER DIXIT ILLI
BEATVS VEN
TER QVI TE POR
TAVIT ET VBE
RA QVAE SV
XISTI (2) QVI A - T
(b) ILLI BEATI
QVI AVDIVNT

VERBVM DEI
(a) (3) ET CVSTODI
VNT
TVRBA AVTEM
CONVENIEN
TE COEPIT DI
CERE GENS
HAEC GENS
NEQVA EST SIG
NVM QVAE
RIT ET NON
DABITVR EI
NISI SIGNVM
(b) IONAE
SICVT ENIM
FVIT IONAS
SIGNVM NI
NEVITIS SIC
ERIT ET FILI
VS HOMINIS
HVIC GENE
RATIONI ET
SICVT IONAS
IN VENTRE

(1) Vulg. *Septem alios spiritus secum, nequiores se, & ingressi habitant ibi. Et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus. Factum est autem, cum haec diceret, extollens vocem quaedam mulier de turba dixit illi :*

(2) *At ille dixit : Quinimmo beati &c.*

(3) Vulg. *Et custodiunt illud. Turbis autem concurrentibus, coepit dicere : Generatio haec generatio nequam est. Signum quaerit, & signum non dabitur ei, nisi signum Jonae Prophetae. Nam sicut fuit Jonas signum Ninivitis : ita erit & Filius hominis generationi isti. Regina &c.*

(1) COETI FVIT SIC
ERIT ET FILIVS HÒ
MINIS IN TER
RAM REGINA
AVSTRI SVR
GET IN IVDICI
O CVM VIRIS
GENERATIO
NIS HVIVS ET
(2) CONDEMNA
VIT EOS QVO
NIAM VENIT
DE FINIBVS
TERRAE AVDI
RE SAPIENTIA
SOLOMONIS
(a) ET ECCE HIC
PLVS SOLOMO
NE VIRI
NINEVITAE
SVRGENT IN
IVDICIO CVM
GENT - HAC
ET CONDEM

NABVNT (3) EAM
QVIA PAENI
TENTIAM EGE
RVNT IN PRAE
DICATIONAE
(a) IONAE ET EC
CE HIC PLVS
QVAM IONA
NEMO LVCER
NAM ACCEN
SAM IN OCCVL
TO PONIT NE
QVE SVB MO
DIVM SED SV
PER CANDELA
BRVM VT IN
TRANTES LV
MEN VIDE
ANT LVCER
NA CORPORIS
TVI EST OC -
- - - TVVS SI
OCVLV - - - - -
(4) SIMPLEX FVE

(1) Vulg. non habet quae leguntur in duabus postremis lineis paginae superioris, & prioribus hujus usque ad *Regina &c.*

(2) *Et condemnabit illos : quia venit a finibus terrae, audire Sapientiam Salomonis : & ecce plusquam Salomon bic. Viri Ninivitae surgent in judicio cum generatione hac.*

(3) Vulg. *Illam : quia poenitentiam egerunt ad praedicationem Jonae, & ecce plusquam Jonas bic. Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio ; sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur &c.*

(4) *Fuerit simplex &c.*

RIT TOTVM COR
PVS TVVM LV
(a) CIDVM (1) EST SI
VERO OCVLVS
TVVS NEQVA
FVERIT ET COR
PVS TVVM TE
NEBRO
(b) SVM ERIT SI ER
GO LVMEN QVOD
EST IN TE TENE
BRAE SVNT TE
NEBRAE RESE
- - ATAE SVNT
LOQVENTAE
AVTEM EO RO
GAVIT EVM
QVIDAM PHA
(c) RISAEVS VT
PRANDERET
SECVM IN
GRESSVS AV
TEM - - CV
BVIT PHARISAE
VS AVTEM COE
PIT (2) RECOGITANS
INTRA SE DI
CERE QVOD
NON PRIVS
BAPTIZATVS
ESSET
DIXIT AVTEM
DMS. AD ILLVM
NVNC VOS
PHARISAEI
VTRVM NE
EXTERIORE.
PARTEM CALI
CIS ET CATINI
MVNDATIS
QVOD AVTEM
INTVS EST VES
TRVM PLENV.
EST RAPINA
(3) ET NEQVITIA
STVLTI
NON NE QVI
FECIT VERV.

(1) Vulg. *Erit: si autem nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum erit. Vide ergo ne lumen, quod in te est, tenebrae sint. Si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit, non habens aliquam partem tenebrarum, erit lucidum totum, & sicut lucerna fulgoris illuminabit te. Et cum loqueretur, rogavit illum quidam Pharisaeus, ut pranderet apud se. Et ingressus recubuit.*

(2) Vulg. *Intra se reputans dicere, quare non baptizatus esset ante prandium. Et ait Dominus ad illum: Nunc vos Pharisaei, quod de foris est calicis, & catini &c.*

(3) *Et iniquitate. Stulti, nonne qui fecit quod de foris est &c.*

(1) INTERIORA
ET EXTERIO
(a) RA FECIT VE
RVM QVOD SV
PEREST DATE
ELEMOSYNA.
ET ECCE OM
NIA MVNDA
VOBIS ERVNT
SED VAE VO
BIS PHARISAE
IS (2) QVONIAM
DECIMATIS
MENTAM ET
RVTAM ET OM
NEM OLVS
(3) ET PRAETER
ISTIS IVDICI
VM ET CARI
TATEM DEI
(4) HAEC OPOR
TET FIERI ET IL
LA NON RELIN
QVERE

VAE VOBIS (5) PHA
RISAEI QVO
NIAM DILIGI
TIS PRIMOS
CONSESSVS
IN SYNAGOGIS
ET SALVTATIO
NES IN FORO
VAE VOBIS QVO
NIAM ESTIS
MONVMEN
TA IGNOBI
LIA ET HOMI
NES AMBVLA.
TES SVPRA IG
NORANT
RESPONDENS AVTE.
QVIDAM EX
(6) LEGIS DOCTO
RIBVS DIXIT
EI MAGISTER
HAEC DICENS
ET NOBIS CON
TVMELIAM

(1) Vulg. *Etiam id, quod de intus est, fecit? Verumtamen quod superest date eleemosynam; & ecce omnia munda sunt vobis.*
(2) *Quia decimatis mentham &c.*
(3) *Et praeteritis &c.*
(4) *Haec autem oportuit facere, & alia non omittere.*

(5) Vulg. *Pharisaeis, quia diligitis primas cathedras in Synagogis, & salutationes in foro. Vae vobis, quia estis ut monumenta, quae non apparent, & homines ambulantes supra, nesciunt.*
(6) *Legisperitis ait illi: Magister, haec dicens etiam contumeliam nobis &c.*

FACIS (1) QVI DI
XIT ET VOBIS
LEGIS DOCTO
RIBVS VAE QVI
A HONERATIS
HOMINES SAR
CINAS INPOR
TABILES ET IP
SI VNO DIGITO
RVM VESTRO
RVM NON AT
TINGITIS EA
VAE VOBIS QVO
NIAM AEDI
FICATIS MO
NVMENTA
PROPHETA
RVM NAM PA
TRES VESTRI
OCCIDERVNT
ILLOS ERGO
TESTIMONIV .
PERHIBETIS
NON CONSE .

TIENTES OPE
RIBVS PATRV .
VESTRORVM
(2) QVONIAM IL
LI QVIDEM OC
CIDERVNT
EOS VOS AVTE .
AEDIFICATIS
IDEO ET SAPIEN
TIA .DEI. DICIT
MITTAM IN
ILLIS PROPHE
TAS ET APOSTO
LOS
ET EX ILLIS OCCI
DENT ET PER
SEQVENTVR
VT EXQVIRA
TVR SANGVIS
OMNIVM
PROPHETARV .
QVI EFFVSVS
ET (3) AB ORIGI
NE MVNDI

(1) Vulg. *At ille ait : Et vobis Legiſperitis vae, quia oneratis homines oneribus, quae portare non poſſunt, & ipſi uno digito veſtro non tangitis ſarcinas. Vae vobis, qui aedificatis monumenta Prophetarum; Patres autem veſtri occiderunt illos. Profectò teſtificamini, quod conſentitis &c.*

(2) Vulg. *Quoniam ipſi quidem eos occiderunt, vos autem aedificatis eorum ſepulchra. Propterea & Sapientia Dei dixit: Mittam ad illos Prophetas, & Apoſtolos; & ex illis occident, & perſequentur, ut inquiratur &c.*

(3) *A conſtitutione mundi.*

(1) VSQVE IN GEN
TE HAC
A SANGVINE A
BEL VSQVE AD
SANGVINEM
ZACHARIAE
(2) QVEM OCCI
DERVNT IN
TER ALTARIVM
ET AEDEM IT
A DICO VOBIS
EXQVIRETVR
A GENTE HAC
VAE VOBIS LE
GIS DOCTORI
BVS QVONIAM
ABSCONDISTIS
CLAVEM SCI
ENTIAE ET IP
SI NON INTRA
TIS ET INTRO
EVNTES PRO
HIBVISTIS
DICENTE AVTEM

(2) ILLO HAEC CO
RAM OMNI PO
PVLO COEPE
RVNT TAM SCRI
BAE QVAM ET
LEGIS DOCTO
RES MALE SE
HABERE ET CO
MINARE ILLI
DE PLVRIBVS
QVAERENTES
OCCASIVONEM
ALIQVAM IN
VENIRE AB IL
LO VT ACCVSA
RENT EVM
MVLTA AVTEM
TVRBA - - - - -
TINEN - - - - - CI
IN - - - - - T
ITA VT - - - - ALI
VM - - -
CVLCARENT
COEPIT DICE

(1) Vulg. *A generatione ista.*
(2) *Qui periit inter altare, & aedem. Ita dico vobis requiratur ab hac generatione. Vae vobis Legisperitis, quia tulistis clavem scientiae, ipsi non introistis, & eos, qui introibant, prohibuistis. Cum autem haec ad illos diceret &c.*

(3) Vulg. *Coeperunt Pharisaei, & Legisperiti graviter insistere, & os ejus opprimere de multis, insidiantes ei, & quaerentes aliquid capere de ore ejus, ut accusarent eum. Multis autem turbis circumstantibus, itaut se invicem conculcarent &c.*

RE (1) AD DISCEN
TES PRIMVM
CAVETE A FER
MENTO PHARI
SAEORVM QVOD
EST ADFECTA
TIO NIHIL ENI.
OPERTVM EST
QVOD NON RE
VELABITVR ET
OCCVLTVM
QVOD NON
CO - - - - - EAT
QVA - - N TENE
BRIS - - - - RITIS
IN LV - - - - RAE
T - - BVRITVR ET
QVOD AD AVREM
LOCV - - FVERI
TIS - - CVBICV
LIS PRAEDICA
BITVR SVPRA
T - - - A D.CO VO
BIS QVASI AMICIS

(2) NOLITE TERRE
RI AB HIS QVI
OCCIDVNT
ET POST HAEC
NON HABENT
(a) AMPLIVS (3) QVOD
FACIANT
DEMONSTRA
BO AVTEM VO
BIS QVEM TI
MEATIS EVM
QVI POSTQVAM
OCCIDERIT HA
BET POTESTA
TEM MITTEN
DI IN GEHEN
NAM DICO VO
BIS HVNC TI
METE
NONNE QVIN
QVE PASSERES
(b) DEPONDIO VE
NIVNT ET V
NVS EORVM

(1) Vulg. *Ad discipulos suos : Attendite a fermento Pharisaeorum, quod est Hypocrisis. Nihil autem opertum est, quod non reveletur; neque absconditum, quod non sciatur. Quoniam quae in tenebris dixistis, in lumine dicentur, & quod in aurem locuti estis in cubiculis, praedicabitur in tectis. Dico autem vobis amicis meis :*

(2) Vulg. *Ne terreamini ab his, qui occidunt corpus &c.*

(3) *Quid faciant. Ostendam autem vobis quem timeatis : Timete eum, qui postquam occiderit, habet potestatem mittere in gehennam. Ita dico vobis, hunc timete. Nonne quinque passeres vaeneunt dipondio, & unus ex illis &c.*

NON EST IN OBLI
VIONE (1) IN CONS
PECTV DMI. SE
D ET CAPILLI CA
PITIS VESTRI
OMNES NVME
RATI SVNT (2) NO
LITE TIMERE
MVLTO VOS PAS
SERIBVS DIF
FERTIS
DICO VOBIS OM
NIS QVICVM
QVE CONFES
SVS FVERIT ME
CORAM HOMI
NIBVS ET FILI
VS HOMINIS
CONFITEBITVR
(3) EVM CORAM
ANGELIS .DEI.
QVI AVTEM
NEGAVERIT
ME CORAM HO

(a) MINIBVS (4) AB
NEGABITVR
CORAM ANGE
LIS .DEI. ET OM
NIS QVI DIXE
RIT VERBVM
IN FILIVM HO
MINIS REMIT
TETVR ILLI QVI
AVTEM BLAS
PHEMAVERIT
SPM. SANCTV.
NON REMIT
TETVR ILLI
CVM AVTEM
ADDVCENT
VOS AD SYNA
GOGAS ET PRIN
CIPES ET PO
TESTATES NO
LITE SOLLICITI
ESSE QVOMO
DO RATIONEM
REDDATIS AVT

(1) Vulg. *Coram Deo ?*
(2) *Nolite ergo timere : multis passeribus pluris estis vos. Dico autem vobis : Omnis quicumque &c.*
(3) *Illum &c.*

(4) Vulg. *Negabitur coram Angelis Dei. Et omnis, qui dicit verbum in Filium hominis, remittetur illi : ei autem, qui in Spiritum Sanctum blasphemaverit, non remittetur. Cum autem inducent vos in Synagogas, & ad magistratus, & potestates, nolite solliciti esse qualiter aut quid respondeatis &c.*

QVID DICATIS
(1) SANCTVS ENI.
SPS. DOCEBIT
VOS EADEM
(a) HORA QVAE
OPORTEAT DI
CERE.
DIXIT AVTEM
ILLI QVIDAM
DE TVRBA MA
GISTER DIC
FRATRI MEO
VT PA - TIATVR
MECVM HE
REDITATEM
QVI DIXIT EI
HOMO QVIS
. . . . VIT
. . . . R VOS
. . . . M
. . . . . AVTEM
. . . .
. . . CAV -
TE AB OMNI

AVARITIA QVIA
(2) NON IN SVPE
RANDO ALICVI
VITA IPSIVS
EST DE FACVL
TATE SVA DI
XIT AVTEM
PARABOLAM
AD ILLOS DICENS
HOMINIS CVI
IVSDAM DIVI
TIS VBERES
FRVCTVS (3) ATTV
LIT AGER ET RE
COGITABAT IN
TRA SE DICENS
QVID FACIAM
QVOD NON HA
BEO VBI CON
GERAM FRVC
TVS MEOS ET
COGITANS DI
XIT HOC FACI
AM DEPONA.

(1) Vulg. *Spiritus enim Sanctus docebit vos in ipsa hora, quid oporteat vos dicere. Ait autem ei quidam de turba: Magister, dic fratri meo; ut dividat mecum haereditatem. At ille dixit illi: Homo, quis me constituit judicem, aut divisorem super vos? Dixitque ad illos: Videte &c.*

(2) Vulg. *Non in abundantia cujusquam vita ejus est, ex his quae possidet. Dixit autem similitudinem ad illos, dicens:*

(3) *Ager attulit: & cogitabat intra se dicens: Quid faciam, quia non habeo quo congregem fructus meos? Et dixit: hoc faciam. Destruam &c.*

(1) HORREA ET MA
IORA AEDIFICA
BO ET IBI CON
GERAM OM
NES FRVCTVS
(a) MEOS ET DIC - -
ANIME MEAE
HABES MVLTA
BONA AEPVLA
RE DIXIT AVTE.
ILLI .DS. STVLTE
HAC NOCTE ANI
MAM TVAM
(2) REPOSCVNT
A TE QVAE ER
GO PARASTI CV
IVS ERINT
DIXIT AVTEM
AD DISCIPVLOS
SVOS PROPTE
REA VOBIS DI
CO NOLITE SOL
LICITI ESSE DE
ANIMA VESTRA

(3) QVID EDATIS
NEQVE DE COR
PORE VESTRO
QVID INDVAMI
NI ANIMA PLV
RIS EST QVAM ES
CA ET CORPVS
PLVSQVAM VES
TITVS
CONSIDERATE
CORVOS QVIA
NON - - - - - -
NEQV - - - - NT
QVI - - - - N EST
CEL - - - - MN - -
- - - - - - ET
DS. P - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - TEST - - - -
(4) CERE STÀ - - - -

(1) Vulg. *Horrea mea, & majora faciam: & illuc congregabo omnia, quae nata sunt mihi, & bona mea, & dicam animae meae: Anima habes multa bona posita in annos plurimos: requiesce, comede, bibe, epulare.*

(2) *Repetent a te: quae autem parasti, cujus erunt? Sic est qui sibi thesaurizat, & non est in Deum dives. Dixitque ad discipulos suos: Ideo dico vobis: Nolite solliciti esse animae vestrae &c.*

(3) Vulg. *Quid manducetis, neque corpori quid induamini. Anima plus est quàm esca, & corpus plusquam vestimentum.*

(4) *Adjicere ad staturam &c.*

(1) SVAE CVBITVM
(1) VNVM ET DE
CETERIS QVID
SOLLICITI ESTIS
CONSIDERA
TE LILIA AGRI
QVOMODO
(b) NON TEXVNT
NEQVE NEVNT
DICO VOBIS NEC
SOLOMON IN
OMNI GLORIA
- - - - - - TVS ER - -
TANQVAM V
NVM EX ISTIS
QVOD SI FAE
NVM - - - -
HODIE - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - VM
- - - - - - - VR - - -
- - - - VESTIT
QVANTO MA
(c) GIS VOS (2) PARVAE

FIDEI ET VOS
NOLITE QVAE
RERE (3) QVID E
(a) DATIS AVT QVID
BIBATIS NOLI
TE SOLLICITI ES
SE HAEC ENIM
OMNIA GEN
TES SAECVLI
QVAERVNT
SCIT ENIM PA
TER VESTER
QVIA HAEC OM
NIA OPVS SVNT
(b) VOBIS QVAE
RITE AVTEM
REGNVM EIVS
ET HAEC ADICI
ENTVR VO
BIS NOLI
TE TIMERE MI
NIMA GREX
QVONIAM PLA
CVIT PATRI VES

---

(1) Vulg. *Suam cubitum unum. Si ergo neque quod minimum est potestis, quid de caeteris solliciti estis? Considerate lilia quomodo crescunt: non laborant, neque nent: dico autem vobis, nec Salomon in omni gloria sua vestiebatur sicut unum ex istis. Si autem foenum &c.*

(2) *Pusillae &c.*

(3) Vulg. *Quid manducetis, aut quid bibatis, & nolite in sublime tolli: Haec enim omnia gentes mundi quaerunt. Pater autem vester scit, quoniam his indigetis. Veruntamen quaerite primum regnum Dei, & justitiam ejus: & haec omnia adjicientur vobis. Nolite timere pusillus grex, quia complacuit &c.*

TRO DARE VO
BIS REGNVM
(1) VENDITE BO
NA VESTRA ET
DATE ELEMO
SYNAM FACI
TE VOBIS SAC
CVLOS QVI NO.
VETERASCVNT
THENSAVRV.
NON DEFICI
ENTEM IN
CAELIS (2) VBI FVR
NON ACCEDIT
NEC TINEA CO.
SVMIT VBI ENI.
FVERIT THEN
SAVRVS VES
TER IBI ERIT
ET COR VESTRV.
ET SINT LVMBI
(a) VESTRI SVC
CINCTI ET LV
CERNAE AR

(a) DENTES (3) ET VOS
SIMILES HOMI
NIBVS EXPEC
TANTIBVS .DOM.
SVVM QVAN
DO REVERTA
TVR A NVPTI
IS (4) ET CVM VE
NERIT ET PVL
SAVERIT CON
FESTIM APE
RIANT ILLI
BEATI SERVI IL
LI QVOS CVM
VENERIT DMS.
INVENERIT
VIGILANTES
AMEN DICO
VOBIS (5) QVONI
AM SV - - - -
GET SE ET - - -
CVMBERE
FACIET ILLOS
ET TRANSIENS

Duo folia in Autographo desiderantur .

---

(1) Vulg. *Vendite quae possidetis .*
(2) *Quò fur non appropiat , neque tinea corrumpit . Ubi enim thesaurus vester est , ibi & cor vestrum erit . Sint lumbi vestri praecincti &c.*
(3) Vulg. *In manibus vestris , & vos &c.*
(4) *Ut &c.*
(5) *Quòd praecinget se , & faciat illos discumbere &c.*

(1) VENERVNT AV
TEM QVIDAM
EODEM TEM
PORE NVNTI
ANTES EI DE
GALILAEIS QVO
RVM SANGVI
NEM PILATVS
MISCVIT (2) CVM
VICTIMIS
SVIS ET RES
PONDENS
DIXIT ILLIS
PVTATIS (3) QVO
NIAM ISTI GA
LILAEI PRAE
OMNIBVS
GALILAEIS FVE
RVNT PECCA
TO - - - QVONI
AM PERPESSI
SVNT TALIA
NON DICO VO
BIS NISI PAE

NITENTIAM
(2) EGERITIS OM
NES SIMILI
TER PERIETIS
(a) SICVT ET ILLI DECE.
ET OCTO SVPER
QVOS CECIDIT
TVRRIS IN SI
LOA ET OCCI
DIT EOS PVTA
TIS QVIA IPSI
DEBITORES
FVERVNT
PRAE OMNI
BVS HOMI
NIBVS INHA
BITANTIBVS
IN HIERVSA
LEM
NON DICO VO
BIS SED NISI
PAENITEN
TIAM EGERI
TIS OMNES

(1) Vulg. *Aderant autem quidam ipso in tempore, nunciantes illi de Galilaeis &c.*

(2) *Cum sacrificiis eorum &c.*

(3) *Quod hi Galilaei prae omnibus Galilaeis peccatores fuerint, quia talia passi sunt? Non, dico vobis: sed nisi poenitentiam &c.*

(4) Vulg. *Habueritis, omnes similiter peribitis. Sicut illi decem & octo, supra quos cecidit turris in Siloe, & occidit eos: Putatis quia & ipsi debitores fuerint praeter omnes homines habitantes in Jerusalem? Non, dico vobis; sed si poenitentiam non egeritis &c.*

SIMILITER (1) PE
RIETIS DICE
BAT AVTEM PARA
BOLAM ILLIS
ARBOREM FI
CVS HABEBAT
QVIDAM
PLANTATAM
IN VINEA SVA
ET VENIT QVAE
REVS FRVC
TVM (2) IN EA ET
NON INVE
NIT DIXIT
AVTEM AD CVL
TOREM VI
NEAE (3) ECCE
TRIENNIV̆.
EST EX QVO VE
NIO QVAE
RENS FRVCTV̆.
IN FICV HAC
ET NON INVE
NIO EXCIDE

ERGO ILLAM
(4) VT QVOD ET TER
RAM OCCVPET
QVI - - - - - - -
- - - - - - DI
- - - DM̆E SI - -
EAM ET HVNC
ANNVM DO
NEC FODIAM
CIRCA ILLAM
(a) ET MITTAM
COPHINVM
STERCORIS
ET SI QVIDEM
FECERIT FRVC
TVM C - - - -
OQVIN IN FV
TVRVM EX
CIDES
ERAT AV - - M
DOCENS IN S -
NAGOG - - - - -
BATIS ET EC
CE MVLIER

(1) Vulg. *Peribitis. Dicebat autem & hanc ſimilitudinem. Arborem fici &c.*
(2) *In illa &c.*
(3) *Ecce anni tres ſunt, ex quo venio quaerens fructum in ficulnea hac, & non invenio. Succide &c.*

(4) Vulg. *Ut quid etiam terram occupat? At ille reſpondens, dicit illi: Domine, dimitte illam & hoc anno, uſque dum fodiam circa illam, & mittam ſtercora; & ſiquidem fecerit fructum: ſin autem in futurum ſuccides eam.*

(1) QVAE .SPM. HA
BVIT LANGVO
RIS - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - RVM
QVAM CVM
(a) VIDISSET .IHS.
VOCAVIT EAM
ET DIXIT EI MV
LIER ABSOLV
TA ES AB INFIR
MITATE TVA
ET INPOSVIT
- - - - NVS ET
SVBITO EREC
- - EST ET HONO
- - BAT .DM.
- - - - - - - EN -
AVTEM ARCHI
SYNAGOGVS
INDIGNANS
DICEBAT TVR

BAE (2) QVOD SAB
BATO CVRA
RET - - - - - EX
DIE - - - NT IN
QVIBVS OPOR
TET OPERARI
IN HIS ERGO
VENIENTES
CVRAMINI
ET NON DIE
SABBATI
RESPONDENS
AVTEM AD IL
LVM (3) .DOM.
DIXIT HYPO
CRITAE VNVS
QVISQVE VES
TRVM SABBA
TO NON SOL
VET BOVEM
SVVM AVT
ASINVM A PRAE
SEPIO ET DV
CIT (4) ET ADAQVAT

(1) Vulg. *Quae babebat ſpiritum infirmitatis annis decem & octo; & erat inclinata, nec omnino poterat ſurſum reſpicere. Quam cum videret Jeſus, vocavit eam ad ſe, & ait illi: Mulier, dimiſſa es ab infirmitate tua. Et impoſuit illi manus, & confeſtim erecta eſt, & glorificabat Deum. Reſpondens autem Archiſynagogus, indignans quia Sabbato curaſſet Jeſus &c.*

(2) Vulg. *Sex dies ſunt, in quibus oportet operari: In bis ergo venite, & curamini, & non in die Sabbati.*

(3) *Dominus dixit:*

(4) *Et ducit adaquare?*

HANC AVTEM
(1) CVM SIT FILIA
ABRAHAE QVAM
ALLIGAVIT SA
TANAS ECCE
XVIII (2) ANNI
NON OPORTE
BAT SOLVI A VIN
CVLO HOC DIE
SABBATI
HAEC DICENTE
EO CONFVN
DEBANTVR
OMNES QVI
ADVERSABAN
TVR EI ET OM
NIS POPVLVS
(a) GAVDEBAT IN
OMNIBVS
MIRIFICIS
QVAE FIEBANT
AB ILLO .
DICEBAT ERGO
CVI SIMI

LE EST REGNVM .
DEI ET CVI (3) AD
SIMILABO IL
LVD SIMILE EST
GRANO SINA
PIS (4) QVO ACCEP
TO HOMO MISIT
IN ORTO SVO
ET CREVIT ET
FACTA EST AR
BOR ET VOLV
CRES CAELI RE
QVIEVERVNT
IN RAMIS EIVS
ET ITERVM
DIXIT
(5) CVI EST SIMILE
REGNVM DEI
ET CVI ADSI
MILA - - - - - - -
SIMILE EST
FERMENTO
QVOD ACCEP
TVM

(1) Vulg. *Filiam Abrahae &c.*
(2) *Annis , non oportuit solvi a vinculo isto die Sabbati ? Et cum haec diceret , erubescebant omnes adversarii ejus , & omnis populus gaudebat in universis , quae gloriosè fiebant ab eo .*

(3) Vulg. *Simile aestimabo illud ?*
(4) *Quod acceptum homo misit in hortum suum , & crevit , & factum est in arborem magnam &c.*
(5) *Cui simile aestimabo regnum Dei? simile est fermento &c.*

MVLIER ABSCO.
(a) DIT (1) IN FARINA
DONEC FERME.
TARETVR
ET CIRCVIBAT
PER CIVITA
TES ET VICOS
DOCENS HIE
ROSOLYMIS
DIXIT AVTEM
QVIDAM ILLI
DME. SI PAV
CI SVNT QVI
SALVI FVTV
RI SVNT
QVI DIXIT AD IL
(b) LOS INTRATE
PER ANGVS
TVM OSTIVM
QVONIAM MVL
TI DICO VOBIS
QVAERENT
NEC POTERINT
INTROIRE

CVM AVTEM
INTRAVERIT
PATERFAMI
LIAS (2) ET ADCLV
SERIT OSTIVM
(a) ET INCIPIETIS
FORIS STARE
DICENTES DME.
APERI NOBIS
ET RESPON
DENS DICET
NESCIO VOS
VNDE SITIS
TVNC INCIPIE
TIS DICERE
MANDVCA
VIMVS CORA.
TE ET BIBIMVS
ET IN PLATAEIS
NOSTRIS DO
CVISTI ET DI
CET VOBIS NES
CIO VOS VNDE
SITIS DISCEDI

(1) Vulg. *In farinae sata tria, donec fermentaretur totum: Et ibat per civitates, & castella, docens, & iter faciens in Jerusalem. Ait autem illi quidam: Domine, si pauci sunt, qui salvantur? Ipse autem dixit ad illos: Contendite intrare per angustam portam: quia multi, dico vobis, quaerent intrare, & non poterunt.*

(2) Vulg. *Et clauserit ostium, incipietis foris stare, & pulsare ostium, dicentes: Domine, aperi nobis. Et respondens dicet vobis:*

TE A ME OMNES
(1) OPERARI INI
(a) QVITATIS ILLIC
ERIT FLETVS ET
STRIDOR DE.
TIVM
CVM VIDERITIS
ABRAHAM ET
ISAC ET IACOB
ET OMNES PRO
PHETAS DEI. IN
TROEVNTES
IN REGNO .DEI.
VOS AVTEM
PROICI FORIS
ET VENIENT
AB ORIENTE
ET OCCIDEN
TE (3) ET AB AQVI
LONE ET AVS
TRO ET DISCV.
BENT IN REG
NO DEI. ET EC
CE SVNT NO

VISSIMI QVI
ERVNT PRIMI
ET SVNT PRIMI
QVI (4) FVERVNT
NOVISSIMI
EADEM DIE AC
CESSERVNT
QVIDAM PHA
RISAEORVM
DICENTES ILLI
(5) DISCEDE ET VA
DE HINC QVO
NIAM HERO
DES VVLT TE
OCCIDERE IP
SE AVTEM DI
XIT EIS EVN
TES INDICATE
VVLPI HVIC
ECCE EICIO DAE
MONIA ET SA
NITATES PER
FICIO HODIE
ET CRAS (6) ET DIE

(1) Vulg. *Operarii iniquitatis. Ibi erit &c.*
(2) *In regno Dei, vos autem expelli foras.*
(3) *Et Aquilone, & Austro, & accumbent in regno Dei.*
(4) Vulg. *Erunt novissimi. In ipsa die accesserunt &c.*
(5) *Exi, & vade hinc; quia Herodes vult te occidere. Et ait illis: Ite, & dicite vulpi illi &c.*
(6) *Et tertia die &c.*

(1) TERTIA CONSV.
MOR SED OPOR
TET ME HODIE
ET CRAS ET IN FVTV
RVM QVONIAM NO.
OPORTET PRO
PHETAM PERI
RE EXTRA HIE
RVSALEM
HIERVSALEM
HIERVSALEM
QVAE OCCIDIS
PROPHETAS
ET LAPIDAS EOS
(a) (2) QVI MISSI SVNT
(b) AT TE SAEPIVS
VOLVI CON
GREGARE FILI
OS TVOS QVEM
ADMODVM
GALLINA NI
DVM SVVM
SVB ALAS SVAS
ET NOLVISTIS

(3) ECCE RELIN
QVITVR VO
BIS DOMVS VES
TRA DESERTA
DICO ENIM VO
BIS QVIA NON
VIDEBITIS ME
DONEC VENI
AT DIES QVAN
DO DICATIS BE
NEDICTVS QVI
VENIT IN NO
MINE DMI.
ET FACTVM EST
(4) CVM INTRAS
(a) SET IN DOMV.
CVIVSDAM
PRINCIPIS PHA
RISAEORVM
SABBATO MAN
DVCARE PA
NEM (5) ET IBI
ERANT OBSER
VANTES ILLVM

(1) Vulg. *Tertia die consummor: verumtamen oportet me hodie, & cras, & sequenti die ambulare: quia non capit Prophetam perire extra Jerusalem.*

(2) *Qui mittuntur ad te, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum avis nidum suum sub pennis, & noluisti?*

(3) Vulg. *Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta. Dico autem vobis quia non videbitis me, donec veniat cum dicetis:*

(4) *Cum intraret Jesus in domum &c.*

(5) *Et ipsi observabant eum.*

ET ECCE HOMO
QVIDAM HY
DROPICVS ERAT
ANTE ILLVM
ET RESPONDENS
(1) DIXIT .IHS. AD
LEGIS AD LEGIS
DOCTORES ET
PHARISAEOS
SI LICET SAB
BATIS CVRA
RE AD ILLI TA
CVERVNT IP
SE ITAQVE AD
PRHENDENS
MANVM IL
LIVS CVRATV.
EVM DIMISIT
ET DIXIT AD
ILLOS CVIVS
VESTRVM ASI
NVS AVT BOS
(2) SI CECIDERIT
IN PVTEVM

(3) SABBATO NON
CONTINVO
EXTRHAET IL
LVM IN DIE
SABBATI ET NO.
POTERANT EI
RESPONDERE
AD HAEC.
DICEBAT AVTEM
ET AD INVITA
TOS PARABO
LAM (4) DENO
TANS EOS QVO
MODO QVO
MODO PRI
MOS DISCV
BITOS ELIGE
RENT DICENS
AD EOS
(a) CVM INVITA
TVS FVERIT
ALIQVIS AD
NVPTIAS NO.
DISCVMBAT
IN PRIMO LO

(1) Vulg. *Jesus dixit ad Legisperitos, & Pharisaeos, dicens: Si licet Sabbato curare? At illi tacuerunt. Ipse vero apprehensum sanavit eum, ac dimisit. Et respondens ad illos dixit:*

(2) *In puteum cadet.*

(3) Vulg. *Et non continuo extrahet illum die Sabbati? Et non poterant ad haec respondere illi.*

(4) *Intendens quomodo primos accubitus eligerent, dicens ad illos. Cum invitatus fueris ad nuptias, non discumbas in primo loco &c.*

CO NE FORTE
HONORATIOR
TE (1) ALIQVIS IN
VITATVS ET
VENIENS QVI
TE ET ILLVM
INVITAVIT
DICAT TIBI DA
HVIC LOCVM
ET TVNC INCI
PIES CVM CO
FVSIONE NO
BISSIMVM
LOCVM DETI
NERE
SED CVM INVI
TATVS FVERIS
VADE ET DIS
CVMBE IN
NOVISSIMO
LOCO VT CVM
VENERIT QVI
TE INVI
TAVIT DICAT

(2) AMICE ACCE
DE SVPERIVS
TVNC ERIT
GLORIA TIBI
CORAM DIS
CVMBENTI
BVS QVONI
AM OMNIS
QVI EXALTAT
SE VMI
LIABITVR ET
QVI SE HVMI
LIABERIT EXAL
TABITVR
(a) DICEBAT AV
TEM ET INVI
TATORI CVM
FACIES PRAN
DIVM ET CE
NAM NOLI IN
VITARE AMI
COS NEQVE
FRATRES TV
OS SED NEC VI

(1) Vulg. *Sit invitatus ab illo : & veniens is, qui te & illum vocavit, dicat tibi : da huic locum : & tunc incipias cum rubore novissimum locum tenere. Sed cum vocatus fueris, vade, recumbe in novissimo loco &c.*

(2) Vulg. *Tibi : Amice: ascende superiùs : Tunc erit tibi gloria coram simul discumbentibus; quia omnis qui se exaltat humiliabitur; & qui se humiliat exaltabitur. Dicebat autem & ei, qui se invitaverat: Cum facis prandium, aut coenam, noli vocare amicos tuos, neque fratres tuos, neque cognatos &c.*

(a) (1) CINOS NEC DI
VITES NE FOR
TE IPSI TE
INVITENT
ET FIAT RED
ITIO TIBI
SED CVM FACI
ES PRANDIVM IN
VITA PAVPE
RES DEBI
LES - - ODOS
ET CAECOS ET BEA
TVS ERIS QVIA
NON HABENT
VNDE REDDE
RE TIBI RED
DETVR ENI.
TIBI IN RESVR
RECTIONE
IVSTORVM
(2) AVDIENS AV
TEM QVIDAM
EX DISCVM
BENTIBVS

(3) HAEC DIXIT IL
LI BEATVS QVI
MANDVCAVE
RIT PANEM
IN REGNO DI.
QVI DIXIT
HOMO QVIDAM
FECIT CENAM
MAGNAM (4) ET
INVITAVIT MVL
TOS ET MISIT
SERVVM SV
VM HORA CE
NAE DICERE
INVITATIS (5) VE
NITE QVONI
AM OMNIA
PRAEPARA
(a) TA SVNT ET COE
PERVNT OM
NES SI - - -
EXCVSARE
SE PRIOR
AIT VILLAM

(1) Vulg. *Cognatos, neque vicinos divites: ne forte te & ipsi reinvitent, & fiat tibi retributio Sed cum facis convivium, voca pauperes, debiles, claudos, & coecos: & beatus eris, quia non habent retribuere tibi: retribuetur enim &c.*

(2) *Haec cum audisset quidam de simul discumbentibus &c.*

(3) Vulg. *Dixit illi: Beatus, qui manducabit panem in regno Dei. At ipse dixit ei:*

(4) *Et vocavit multos.*

(5) *Ut venirent, quia jam parata sunt omnia. Et coeperunt simul omnes excusare. Primus dixit ei: Villam &c.*

EMI ET NECES
SE HABEO EXI
RE ET VIDERE
ILLAM ROGO
TE HABE ME
EXCVSATVM
(1) ET ALIVS DIXIT
IVGA BOVVM
CONPARAVI
PARIA QVIN
(a) QVE ET VADO
EXPERIMEN
TVM ACCIPE
RE ILLORVM
ET PROPTER
HOC VENIRE
NON POSSVM
ET ALIVS DIXIT
VXOREM DV
XI ET NON POS
SVM VENI
RE ET REVER
SVS SERVVS
RENVNTIA

VIT (2) DMO SVO
HAEC TVNC
IRATVS PATER
FAMILIAS DI
XIT SERVO
SVO (3) EXI ALA
CRITER IN - - -
TEA - - - - - COS
- - - - - - - TIS ET
PAVPERES
ET DEB - - ES ET
CAECO - - (4) T CLO
DOS IN - - -
DVC HOC - - - -
- - - - SER - VS
D - - - - - OS - - -
- - - - - DOMI
NE FACTVM
EST SICVT PRAE
CEPISTI
ET ADHVC LO
CVTVS EST ET
DIXIT DMS
SERVO SVO EXI

(1) Vulg. *Et alter dixit: juga bovum emi quinque, & eo probare illa: rogo te habe me excusatum. Et alius dixit: Uxorem duxi, & ideo non possum venire.. Et reversus servus nunciavit haec &c.*

(2) Vulg. *Haec Domino suo. Tunc &c.*

(3) *Exi cito &c.*

(4) *Et claudos introduc huc. Et ait servus: Domine factum est ut imperasti, & adhuc locus est. Et ait Dominus servo: exi &c.*

(a) (1) EXI CIRCA VIA
S ET SAEPES ET
COGE INTRA
(b) RE QVOSCVM
QVE INVENE
RIS VT IMPLEA
TVR DOMVS
MEA - - CO
ENIM - OBIS
QVONIAM
NV - - VS VIRO
RVM ILLORVM
QVI - OCATI
SVNT ET NON
VENERVNT
GVSTABVNT
DE CENA MEA
COMITABATVR
AVTEM CVM
EO TVRBA ET
CONVERSVS
DIXIT AD ILLOS
SI QVIS VENIT
AD ME ET NON

ODIT PATREM
SVVM (2) AVT
MATREM AVT
VXOREM AVT
FILIOS AVT FRA
TRES ET SORO
RES INSVPER
ET ANIMAM
SVAM NON
POTEST MEVS
DISCIPVLVS
ESSE ET QVI
NON PORTAT
CRVCEM SV
AM ET VENIT
POST ME NON
POTEST DISCI
PVLVS MEVS
ESSE
QVIS EX VES
TRVM VOLENS
TVRREM AE
(a) DIFICARE NON
NE PRIVS SE

(1) Vulg. *Exi in vias & sepes : & compelle intrare , ut impleatur domus mea . Dico autem vobis , quod nemo virorum illorum , qui vocati sunt , gustabit coenam meam . Ibant autem turbae multae cum eo .*

(2) Vulg. *Et matrem , & uxorem , & filios , & fratres , & sorores , adbuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus . Et qui non bajulat crucem suam , & venit post me , non potest meus esse discipulus . Quis enim ex vobis volens turrim aedificare , non prius sedens &c.*

DENS (1) COM
PVTAVIT INPEN
(a) DIA SI HABE
AT QVAE OPVS
SVNT AD CON
SVMMAN
DVM EAM
NE SI POSITO
FVNDAMEN
TO NON VALV
ERIT CONSV.
MARE OM
NES QVI VI
DENT DICENT
HIC HOMO
COEPIT AEDI
FICARE NEC
VALVIT CON
SVMMARE.
AVT QVIS REX
ITVRVS COM
MITTERE
CVM ALIO RE
GE BELLVM

(2) NONNE SE
DENS PRIVS
COGITAVIT
SI POTENS EST
CVM DECEM
(a) MILIBVS OB
VIARE EI QVI
CVM VIGIN
TI MILIBVS
VENTVRVS
EST AD ILLVM
ALIOQVIN DV.
ADHVC CVM
LONGE EST LE
GATIONEM
(b) MITTENS RO
GAT PACEM
SIC ERGO OM
NIS EX VOBIS
QVI NON RE
NVNTIAT OM
NIBVS (3) FACVL
TATIBVS SV
IS NON POTEST

(1) Vulg. *Computat sumptus, qui necessarii sunt, si habeat ad perficiendum; ne, postequam posuerit fundamentum, & non potuerit perficere, omnes, qui vident, incipiant illudere ei, dicentes: quia hic homo coepit aedificare, & non potuit consummare? Aut quis rex iturus committere bellum adversùs alium regem &c.*

(2) Vulg. *Non sedens priùs cogitat, si possit cum decem millibus occurrere ei, qui cum viginti millibus venit ad se? Alioquin adhuc illo longè agente, legationem mittens, rogat ea, quae pacis sunt.*

(3) *Quae possidet &c.*

(1) ESSE MEVS
DISCIPVLVS
BONVM EST SAL
(a) QVOD SI ET SAL
INFATVATVM
FVERIT IN QVO
(b) CONDIETVR NEQVE IN TERRA
NEQVE IN STER
CORE VTILE
EST NISI VT FO
RIS PROICIA
TVR.
QVI HABET AV
RES AVDIEN
(c) DI AVDIAT E
RANT AVTEM
(2) ACCEDENTES
AD EVM OM
NES PVBLICA
NI ET PECCA
TORES AVDI
RE EVM ET MVR
MVRATI SVNT
PHARISAEI ET SCRIBAE

DICENTES (3) QVA
RE HIC PECCA
TORES RECI
PIT ET VESCI
TVR CVM EIS
DIXIT AVTEM
AD EOS PARA
BOLAM HANC
DICENS.
QVIS EX VESTRIS
HOMO QVI HA
BET OVES CEN
TVM ET SI PE
RIERIT VNA
EX EIS NON
NE RELINQVIT
XCVIIII IN DE
SERTO ET VA
DIT AD ILLAM
QVAE PERIT
QVAERENS
DONEC INVE
NIAT ILLAM
ET CVM INVE

(1) Vulg. *Meus esse discipulus. Bonum est sal. Si autem sal evanuerit, in quo condietur? Neque in terram, neque in sterquilinium utile est, sed foras mittetur.*

(2) *Appropinquantes ei publicani, & peccatores, ut audirent illum. Et murmurabant &c.*

(3) Vulg. *Quia hic peccatores recipit, & manducat cum illis. Et ait ad illos parabolam istam, dicens: Quis ex vobis homo, qui habet centum oves: etsi perdiderit unam ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deserto, & vadit ad illam, quae perierat, donec inveniat eam?*

NERIT (1) INPO
NIT ILLAM SVPER
VMEROS SV
OS GAVDENS
ET CVM VENE
RIT DOMVM
CONVOCAT
AMICOS ET VI
CINOS DICENS
ILLIS CONGRA
TVLAMINI MI
HI (2) QVONIAM
INVENI OVĒ.
MEAM QVAE
PERIERAT
DICO VOBIS QVO
NIAM SIC GAV
DIVM ERIT IN
CAELO SVPER
VNVM PEC
CATTOREM PAE
NITENTIAM
AGENTEM
QVAM SVPER

XCVIIII. (3) IVS
TOS QVIBVS
NON EST NE
CESSARIA PAE
NITENTIA
AVT QVAE MV
LIER HABENS
DRACHMAS
X (4) ET SI PERDE
DERIT VNAM
EX ILLIS NON
NE ACCENDIT
LVCERNAM
(a) ET SCOPIS COM
MVNDAT DO
MVM ET QVAE
RIT DILIGEN
TER QVOADVS
QVE INVENI
AT ET CVM IN
VENERIT EĀ.
VOCAT AMI
CAS SVAS ET
VICINAS DICENS

(1) Vulg *Eam, imponit in humeros ſuos gaudens: & veniens domum &c.*

(2) *Quia inveni ovem meam, quae perierat? Dico vobis, quod ita gaudium erit in coelo ſuper uno peccatore poenitentiam agente &c.*

(3) Vulg. *Juſtis, qui non indigent poenitentia.*

(4) *Si perdiderit drachmam unam, nonne accendit lucernam, & everrit domum, & quaerit diligenter donec inveniat? Et cum invenerit convocat amicas, & vicinas, dicens:*

CONGRATVLA
MINI MIHI
(1) QVONIAM IN
VENI DRAC
MAM QVAM
PERDIDERAM
(2) SIC DICO VO
BIS GAVDIVM
ERIT CORAM
ANGELOS DEI
SVPER VNVM
PECCATOREM
PAENITENTI
AM AGENTE.
DIXIT ERGO
HOMO QVIDAM
(a) HABEBAT DV
(b) OS FILIOS ET
DIXIT ILLI ADV
LESCENTIOR
PATER DA MI
HI PORTIONE.
SVBSTANTIAE
QVAE ME CO.

TINGIT ET DI
VISIT ILLIS SVB
STANTIAM
ET NON POST
MVLTOS DIES
(3) COLLECTIS OM
NIBVS ADV
LESCENTIOR
FILIVS PERE
GRE PROFEC
TVS EST IN RE
GIONEM LON
GINQVAM
ET IBI DISSIPA
VIT SVBSTAN
TIAM SVAM
(4) VIVENS LVXV
RIOSE
CVMQVE CON
(a) SVMPSISSET
OMNIA FACTA
(b) EST FAMIS VA
LIDA PER RE
GIONEM ILLAM

(1) Vulg. *Quia &c.*
(2) *Ita dico vobis: gaudium erit coram Angelis Dei super uno peccatore poenitentiam agente. Ait autem: Homo quidam habuit duos filios; & dixit adolescentior ex illis patri:*

(3) Vulg. *Congregatis omnibus &c.*
(4) *Vivendo luxuriosè. Et postquam omnia consummasset, facta est fames valida in regione illa &c.*

ET IPSE COEPIT
(1) EGERI ET ABIIT
ET CONIVN
XIT SE VNI DE
MVNICIPB.
REGIONIS IL
LIVS QVI MISIT
ILLVM IN AGRO
SVO VT PASCE
RET PORCOS
ET CVPIEBAT
SATVRARE
VENTREM
SVVM DE SILI
QVIS QVAS POR
CI EDEBANT
NEC QVISQVA.
DABAT ILLI IN
SE AVTEM CO.
VERSVS DIXIT
(a) QVANTI MER
CENARII
PATRIS MEI
ABVNDANT

(2) PANE EGO AV
TEM HIC FAME
PEREO SVR
GENS IBO AD
PATREM ME
VM ET DICAM
ILLI PATER PEC
CAVI IN CAE
LVM ET CORA.
TE IAM NON
SVM DIGNVS
VOCARI FILI
VS TVVS FAC
ME SICVT V
NVM (3) EX MER
CENARIIS
TVIS ET SVR
GENS VENIT
VSQVE AD PA
TREM SVVM
CVMQVE AD
HVC LONGE
ESSET VIDIT
ILLVM PATER

(1) Vulg *Egere. Et abiit, & adhaesit uni civium regionis illius, & misit illum in villam suam, ut pasceret porcos. Et cupiebat implere ventrem suum de siliquis, quas porci manducabant, & nemo illi dabat. In se autem reversus, dixit: Quanti mercenarii in domo patris mei abundant.*

(2) Vulg. *Panibus, ego autem hic fame pereo? Surgam, & ibo ad patrem meum, & dicam ei:*

(3) *De mercenariis tuis. Et surgens venit ad patrem suum. Cum autem adhuc longè esset &c.*

PATER IPSIVS
ET MISERICOR
DIA MOTVS
EST (1) ET PROCVR
RENS INCV
BVIT SVPER
COLLVM IPSI
VS ET OSCVLA
TVS EST EVM
DIXIT AVTEM
ILLI FILIVS PA
TER PECCAVI
IN CAELVM
ET CORAM TE
IAM NON SVM
DIGNVS VO
CARI FILIVS TV
VS DIXIT
AVTEM PATER
(2) AD PVEROS SV
OS CELERIVS
PROFERTE
STOLAM PRIO
REM ET INDV

ITE ILLVM ET
DATE ANVLVM
(3) IN MANV ILLI
VS ET CALCIA
MENTA IN PE
DIBVS EIVS ET
(a) ADDVCITE VI
TVLVM ILLVM
SAGINATVM
ET OCCIDITE
ET MANDVCE
MVS ET AEPV
LEMVR (4) QVO
NIAM HIC FILI
VS MEVS MOR
TVVS FVERAT
ET REVIXIT PE
RIERAT ET IN
VENTVS EST
ET COEPERVNT
(5) AEPVLARE
ERAT AVTEM
FILIVS ILLIVS
SENIOR IN A

(1) Vulg. *Et accurrens cecidit super collum ejus, & osculatus est eum. Dixitque ei filius :*

(2) *Ad servos suos : Citò proferte stolam primam &c.*

(3) Vulg. *In manum ejus, & calceamenta in pedes ejus, & adducite vitulum saginatum.*

(4) *Quia hic filius meus mortuus erat &c.*

(5) *Epulari. Erat autem filius ejus senior &c.*

GRO ET CVM
VENIRET (1) AD
PROPINQVA
VIT DOMVI ET
AVDIIT SYM
PHONIAS ET
CHORVM ET
VOCAVIT VNV̆.
DE PVERIS ET
(a) INTERROGA
VIT QVID NAM
ESSENT HAEC
QVI AIT ILLI QVO
NIAM FRATER
TVVS VENIT
ET OCCIDIT PA
TER TVVS VI
TVLVM ILLVM
SAGINATVM
QVONIAM IN
COLVME ILLV̆.
RECEPIT IRA
TVS EST AVTEM
ET NOLVIT IN

(2) TRARE
EGRESSVS AV
TEM PATER IL
LIVS COEPIT
ROGARE EV̆.
IPSE AVTEM
RESPONDENS
AIT PATRI SVO
ECCE TOT AN
NIS SERVIO
TIBI ET NVN
QVAM MAN
DATVM TV
VM PRAETER
IBI ET NVM
QVAM DEDIS
TI MIHI HAE
DVM VT CVM
AMICIS ME
IS AEPVLARER
(3) CVM AVTEM
FILIVS TVVS
HIC QVI COME
DIT OMNEM

(1) Vulg. *Et appropinquaret domui, audivit symphoniam, & chorum: & vocavit unum de servis, & interrogavit quid haec essent. Isque dixit illi: Frater tuus venit, & occidit pater tuus vitulum saginatum, quia salvum illum recepit. Indignatus est autem, & nolebat.*

(2) Vulg. *Introire. Pater ergo illius egressus, coepit rogare illum. At ille respondens, dixit patri suo:*

(3) *Sed postquam filius tuus hic, qui devoravit substantiam &c.*

(1) FACVLTATEM
SVAM VIVENS
CVM FORNI
CARIIS VENIT
ET OCCIDISTI
VITVLVM ILLV.
SAGINATVM
IPSE AVTEM
DIXIT ILLI TV
MECVM FV
ISTI SEMPER
ET ES ET OM
NIA MEA TVA
SVNT AEPVLA
RI AVTEM
NOS OPORTE
BAT ET GAVDE
RE QVONIAM
HIC FRATER
TVVS MORTV
VS FVERAT ET
REVIXIT PE
RIERAT ET IN
VENTVS EST

DICEBAT AV
TEM ET AD DIS
CIPVLOS SVOS
HOMO QVIDAM
ERAT DIVES
QVI HABEBAT
VILICVM ET
HIC (2) DIFFAMA
TVS FVERAT
APVT ILLVM
TANQVAM DIS
SIPARET BO
NA IPSIVS
ET VOCABIT EV.
DOMINVS SV
VS ET AIT ILLI
QVID HOC AV
DIO DE TE RED
DE RATIONE.
VILICATIONIS
TVAE IAM ENI.
NON POTERIS
(3) AMPLIVS AC
TVM MEVM

(1) Vulg. *Substantiam suam cum meretricibus, venit, occidisti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi: Fili, tu semper mecum es, & omnia mea tua sunt: epulari autem, & gaudere oportebat, quia frater tuus hic mortuus erat, &c.*

(2) Vulg. *Diffamatus est apud illum, quasi dissipasset bona ipsius. Et vocavit illum, & ait illi:*

(3) *Villicare.*

(1) ADMINISTRA
RE DIXIT
AVTEM ILLE
VILICVS IN
TRA SE QVID FA
CIAM QVONI
AM DOMINVS
MEVS AVFE
RET VILICATIO
NEM MEAM
A ME FODERE
NON VALEO
MENDICARE
CONFVNDOR
(a) COGNOVI QVID
FACIAM VT CV.
AMOTVS FVE
RO DE VILICA
TIONE RECI
PIANT ME IN
(b) DOMVS SVAS
ET CONVOCATO
VNOQVOQVE
EX DEBITORI

BVS DMI SVI
DICEBAT (2) PRI
ORI QVANTV.
DEBES DOMI
NO MEO QVI
DIXIT CENTV.
(a) VATOS OL - I DI
XIT AVTEM
ILLI ACCIPE CAV
TIONEM TV
AM (3) ET SEDENS
CELERIVS SCRI
BE QVINQVA
GINTA
DEINDE ALII
DIXIT (4) TV AV
TEM QVAN
TVM DEBES
DMO. MEO
QVI DIXIT CEN
TVM COROS
TRITICI DIXIT
AVTEM ET
HVIC ACCIPE

(1) Vulg. *Villicare. Ait autem villicus intra ſe : Quid faciam , quia Dominus meus auſert a me villicationem ? Fodere non valeo , mendicare erubeſco . Scio quid faciam , ut cum amotus fuero a villicatione recipiant me in domos ſuas . Convocatis itaque ſingulis debitoribus &c.*

(2) Vulg. *Primo : quantum debes Domino meo ? At ille dixit : Centum cados olei . Dixitque illi :*

(3) *Et ſede cito &c.*

(4) *Tu verò quantum debes ? Qui ait: Centum coros tritici . Ait illi : Accipe &c.*

(1) CAVTIONEM
TVAM ET SCRI
BO OCTOGIN
TA ET DAVDAVIT
DMS. VILICV.
INIQVITATIS
(2) QVIA PRVDE.
TER FECERIT
DIXIT AVTEM
AD - - - MV - - -
SE - - - DICO VO
BIS - - LI HV
IVS SECVLI
PRV - ENTI -
RES SVNT SV
PER FILIOS LV
CIS IN GENTE
HAC.
ET EGO DICO VO
BIS FACITE VO
BIS AMICOS
DE INIQVO
MAMONA
VT CVM DEFE

(3) CERIT VOBIS
RECIPIANT
VOS IN AETER
NA TABERNA
CVLA
(4) QVID FIDELIS
EST IN MINI
MO ET IN MVL
TO FIDELIS EST
ET QVI IN MINI
MO INIQVVS
EST ET IN MAG
NO INIQVVS
EST.
SI ERGO IN INI
QVO MAMO
NA FIDELES
NON FVISTIS
(5) QVOD VOBISCV.
EST QVIS DABIT
VOBIS ET SI IN
ALIENO FIDE
LES NON FV
ISTIS QVOD

(1) Vulg. *Literas tuas &c.*
(2) *Quia prudenter fecisset : Quia filii hujus saeculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. Et ego vobis dico: Facite vobis amicos de mammona iniquitatis ; ut cum defeceritis &c.*
(3) Vulg. *Defeceritis &c.*
(4) *Qui fidelis est in minimo , & in majori fidelis est : & qui in modico iniquus est , & in majori iniquus est .*
(5) *Quod verum est , quis credet vobis ?*

(1) VESTRVM EST
QVIS CREDET
VOBIS
NEMO POTEST
SERVVS DVO
BVS DOMINIS
SERVIRE AVT
ENIM VNVM
ODIET ET ALI
VM DILIGET
AVT VNVM
PATIETVR ET
ALIVM CON
TEMNET NON
POTESTIS DEO
SERVIRE ET
MAMONAE
(2) HEC OMNIA
CVM AVDIS
SENT PHARI
SAEI QVI E
RANT AMA
TORES PECV
NIAE IRRIDE

(3) BANT EVM
ET DIXIT EIS
VOS ESTIS
QVI IVSTIFI
CATIS VOS CO
R - M HOMI
NIBVS DS. AV
TEM (4) SCIT COR
DA VESTRA
QVONIAM
QVOD APVT
HOMINES SVB
LIME EST ABO
MINATIO EST
ANTE CONS
PECTVM DEI.
LEX ET PROPHAE
TAE VSQVE
AD IOHANNEM
(a) (5) EX QVO REG
NVM DEI EVA.
GELIZANTVR
ET OMNES IN
ILLVM FESTI

(1) Vulg. *Vestrum est quis dabit vobis? Nemo servus potest duobus dominis servire: Aut enim unum odiet, & alterum diliget; aut uni adhaerebit, & alterum contemnet.*

(2) *Audiebant autem omnia haec Pharisaei, qui erant avari, & deridebant &c.*

(3) Vulg. *Illum. Et ait illis:*

(4) *Novit corda vestra: quia quod hominibus altum est, abominatio est ante Deum.*

(5) *Ex eo regnum Dei evangelizatur, & omnis in illud vim facit.*

NANT FACILI
VS EST AVTEM
CAELVM ET
TERRAM (1) TRA.
SIRE QVAM
DE LEGE VNV.
APICEM EX
CEDERE
OMNIS QVI DI
MITTIT VXO
REM SVAM
(2) ET NVBIT ALI
AM ADVLTE
RIVM FACIT
ET QVI DI
MISSAM A MA
RITO DVCIT
MOECATVR
HOMO QVIDAM
ERAT DIVES
QVI (3) VESTIEBA
TVR PVRPV
RAM ET BYS
SVM ET AE

(4) PVLABANTVR
COTIDIE SPLE.
DIDE
PAVPER AVTE.
QVIDAM NO
MINE LAZA
RVS IACEBAT
AD IANVAM
DIVITIS ILLI
VS VLCERI
BVS PLENVS
ET CVPIEBAT
SATIARI DE
MICIS QVAE
CADEBANT
DE MENSA
(a) DIVITIS SED ET
CANES VENI
ENTES LAM
(b) BEBANT VVL
NERA EIVS
FACTVM EST AV
TEM VT MO
RERETVR (5) PAV

(1) Vulg. *Praeterire, quàm de lege unum apicem cadere.*

(2) *Et alteram ducit moechatur: & qui dimissam a viro ducit moechatur.*

(3) *Induebatur purpura, & bysso.*

(4) Vulg. *Epulabatur quotidie splendidè. Et erat quidam mendicus nomine Lazarus, qui jacebat ad januam ejus ulceribus plenus, cupiens saturari de micis, quae cadebant de mensa divitis, & nemo illi dabat: sed & canes veniebant, & lingebant ulcera ejus.*

(5) *Mendicus &c.*

PER ET PORTA
RETVR AB AN
GELIS (1) IN SINV
ABRAHAE
MORTVVS EST
AVTEM ET DI
VES ET SEPVL
TVS EST (2) APVT
INFEROS
(a) ET DE INFERNO
ELEVANS OCCV
LOS SVOS CVM
ESSET IN TOR
MENTIS VIDET
ABRAHAM
A LONGE ET LA
ZARVM IN
SINV EIVS
(3) ET IPSE EXCLA
MANS DIXIT
PATER ABRHA
HAM MISE
RERE MIHI
ET MITTE LA

ZARVM VT
INTINGAT EX
TREMVM
DIGITI SVI IN
AQVAM (4) ET
REFRIGERET
LINGVAM
MEAM QVO
NIAM CRV
CIOR IN HAC
FLAMMA DI
XIT AVTEM
ILLI ABRAHĀ.
FILI MEMOR
ESTO
QVONIAM RECE
PISTI BONA
IN VITA TVA
ET LAZARVS
SIMILITER
MALA
NVNC AVTEM
HIC CONSO
LATVR (5) TV AV

(1) Vulg *In sinum &c.*
(2) *In inferno. Elevans autem oculos suos cum esset in tormentis, vidit &c.*
(3) *Et ipse clamans, dixit: Pater Abraham, miserere mei &c.*
(4) Vulg. *Ut refrigeret linguam meam, quia crucior in hac flamma. Et dixit illi Abraham: Fili, recordare, quia recepisti &c.*
(5) *Tu verò &c.*

(1) TEM CRVCIA
RIS ET SVPER
OMNIBVS IS
TIS INTER NOS
(a) ET VOS HIATVS
TERRAE MAG
NVS CONFIR
MATVS EST VT
HI QVI VENI
VNT HOC TRA.
SIRE NON POS
SINT AD VOS
NEQVE INDE
HOC TRANS
MEARE
DIXIT AVTEM
ILLI ROGO ER
GO TE PATER
VT MITTAS IN
DOMVM PA
TRIS MEI HA
BEO ENIM
QVINQVE FRA
(b) TRES (2) VT TESTI

(3) FICETVR ILLIS
NE ET IPSI VE
NIANT IN HVNC
LOCVM CRV
CIATVS
DIXIT AVTEM IL
LI HABRAM
HABENT MOY
SEN ET PROPHE
TAS AVDIANT
ILLOS (4) QVI DIXIT
NON PATER
ABRAHAM SED
SI QVIS EX MOR
TVIS SVRRE
XERIT PAENI
TENTIAM A
GENT
DIXIT AVTEM
ILLI SI MOYSE.
ET PROPHETAS
NON AVDIVNT
(5) NEC SI QVIS
EX MORTVIS

(1) Vulg. *Verò cruciaris. Et in his omnibus inter nos & vos chaos magnum firmatum eſt; ut hi, qui volunt hinc tranſire ad vos, non poſſint, neque inde huc tranſmeare. Et ait: Rogo ergo te pater, ut mittas eum &c.*

(2) *Ut teſtetur &c.*

(3) Vulg. *Teſtetur illis, ne & ipſi veniant in hunc locum tormentorum. Et ait illi Abraham:*

(4) *At ille dixit: Non, pater Abraham, ſed ſi quis ex mortuis ierit ad eos, poenitentiam agent: Ait autem illi:*

(5) *Neque ſi quis &c.*

(1) AD ILLOS IERIT
CREDENT
DIXIT AVTEM
AD DISCIPVLOS
SVOS DIFFICI
LE EST VT NON
VENIANT SCA.
DALA VERVM
TAMEN VAE
ILLI PER QVEM
(a) VENIVNT VTI
LIVS EST AVTE.
ILLI NE NASCE
RETVR AVT
LAPIS MOLARIS
INPOSITVS
FVISSET COLLO
ILLIVS ET PRO
IECTVS ESSET
IN MAREM
QVAM VT SCA.
DALIZET VNV.
DE PVSILLIS
ISTIS

ATTENDITE VO
(a) BIS (2) SI PECCAVE
RIT FRATER TV
VS CORRIPE IL
LVM ET SI PAE
NITENTIAM
EGERIT REMIT
TE ILLI ET SI SEP
TIENS PECCA
VERIT IN DIE
IN TE ET SEPTI
ES CONVER
SVS FVERIT AT
TE DICENS AGO
PAENITENTIA.
REMITTE ILLI
ET DIXERVNT
APOSTOLI DMO.
(3) AVGE NOBIS
FIDEM QVIB.
ILLE DIXIT SI HA
BVERITIS FI
DEM TANQVA.
GRANVM SI

(1) Vulg. *Resurrexerit, credent. Et ait ad discipulos suos: Impossibile est, ut non veniant scandala. Vae autem illi, per quem veniunt. Utilius est illi, si lapis molaris imponatur circa collum ejus, & projiciatur in mare.*

(2) Vulg. *Si peccaverit in te frater tuus, increpa illum: & si poenitentiam egerit, dimitte illi. Et si septies in die peccaverit in te, & septies in die conversus fuerit ad te, dicens: poenitet me, dimitte illi.*

(3) *Adauge nobis fidem. Dixit autem Dominus: Si habueritis fidem sicut &c.*

NAPIS DICETIS
(1) MVRO HVIC
ERADICARE
ET PLANTARE
(a) IN MARE ET
OBAVDISSET
VOBIS
QVIS AVTEM VES
TRVM HABENS
SERVVM ARA͝.
TEM AVT PAS
(b) CENTEM OVES
QVI REGRES
SO EO DE AGRO
STATIM DICET
ILLI TRANSI ET
RECVMBE SED
DICET ILLI PRAE
PARA MIHI
QVOD CENEM
ET SVCCINT
TVS MINISTRA
MIHI DONEC
MANDVCEM

ET BIBAM ET
(2) POSTEA TV MA͝.
DVCABIS ET
BIBET NVM
(a) QVID AGET GRA
TIAS SERVO
QVONIAM FE
CIT QVAE PRAE
CEPTA SVNT
EI SIC ET
VOS CVM FECE
RITIS QVAE
PRAECEPTA
SVNT DICITIS
SERVI INVTI
LES SVMVS
FACERE FECI
MVS
ET FACTVM EST
(b) DVM IRET IN
HIERVSALEM (3)
ET IPSE TRAN
SIEBAT PER
MEDIAM SA

(1) Vulg. *Huic arbori moro : eradicare, & transplantare in mare ; & obediet vobis. Quis autem vestrum habens servum arantem, aut pascentem, qui regresso de agro dicat illi : statim transi, recumbe. Et non dicat ei : para quod coenem, & praecinge te, ministra mihi donec manducem &c.*

(2) Vulg. *Post haec tu manducabis, & bibes ? Numquid gratiam habet servo illi, quia fecit quae ei imperaverat ? Non puto. Sic & vos, cum feceritis omnia, quae praecepta sunt vobis, dicite : Servi inutiles sumus ; quod debuimus facere, fecimus.*

(3) *Transibat &c.*

MARIAM ET GA
(a) LILAEAM (1) ET IE
RICHO INGRE
DIENS AVTEM
IN QVENDAM
VICVM ET EC
CE DECEM VI
RI LEPROSI S
TETERVNT
A LONGE ET LE
VAVERVNT
VOCEM SVAM
DICENTES IHM.
MAGISTER
MISERERE NO
BIS ET CVM
AVDISSET IL
LOS DIXIT ILLIS
EVNTES OSTE.
DITE VOS SACER
DOTIBVS.
ET FACTVM EST
DVM IRENT
EMVNDATI

SVNT VNVS
AVTEM (2) EX E
I - CVM VIDIS
SET QVIA SANVS
EST REVER
SVS EST CVM
VOCE MAG
NA HONORIFI
CANS .DM.
ET PROCIDIT
IN FACIEM
AD PEDES ILLI
VS GRATI - -
AGENS ET IP
SE ERAT SAMA
RITANVS
RESPONDENS
AVTEM .IHS.
(a) DIXIT HI DE
CEM MVNDA
TI SVNT NO
VEM VBI SVNT
EX HIS NON
EST INVEN

(1) Vulg. *Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi, qui steterunt a longè, & levaverunt vocem, dicentes: Jesu praeceptor, miserere nostri. Quos ut vidit, dixit: Ite, ostendite vos Sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mundati &c.*

(2) Vulg. *Ex illis, ut vidit quia mundatus est, regressus est, cum magna voce magnificans Deum; & cecidit in faciem ante pedes ejus, gratias agens: & hic erat Samaritanus. Respondens autem Jesus dixit: Nonne decem mundati sunt? Et novem ubi sunt? Non est inventus &c.*

TVS (1) QVI REVER
SVS HONOREM
DARET DEO NI
SI HIC ALIENI
GENA ET DIXIT IL
LI SVRGE ET
VADE QVONIA͡.
FIDES TVA TE SAL
VM FECIT
INTEROGATVS
AVTEM A PHA
RISAEIS (2) QVAN
DO VENTVRV͡.
- - - - T REGNVM
DEI DIXIT EIS
NON VENIT
REGNVM CV͡.
OBSERVATIO
NE SED NEC
DICENT ECCE
HIC AVT ECCE
ILLIC ECCE ENI͡.
REGNVM DEI.
INTRA VOS EST

(3) DIXIT AVTEM
AD DISCIPVLOS
SVOS VENIENT
DIES VT CONCV
PISCATIS VIDE
RE VNVM DI
EM FILII HOMI
NIS NON VIDE
BITIS ET DICENT
VOBIS ECCE
HIC AVT ECCE
ILLIC NOLITE
IRE NEC SEQVI
SICVT ENIM FVL
GVL CORVS
CANS SIC ERIT
FILIVS HOMI
NIS PRIVS AV
TEM OPORTET
ILLVM MVLTA
PATI ET PREPRO
BARI A GENE
RATIONE HAC
ET SICVT FACTVM

(1) Vulg. *Qui rediret, & daret gloriam Deo, nisi hic alienigena. Et ait illi: Surge, vade; quia fides tua &c.*

(2) *Quando venit regnum Dei? Respondens eis, dixit: Non venit regnum Dei cum observatione; neque dicent: Ecce hic, aut ecce illic.*

(3) Vulg. *Et ait ad discipulos suos: Venient dies, quando desideretis videre unum Filii diem hominis, & non videbitis. Et dicent vobis: Ecce hic, & ecce illic. Nolite ire, neque sectemini. Nam sicut fulgur coruscans de sub coelo, in ea, quae sub coelo sunt, fulget, ita erit Filius hominis in die sua. Primum autem oportet illum multa pati: & reprobari &c.*

EST IN DIEBVS
NOE (1) SIC ERIT
ET IN DIEBVS
FILI HOMINIS
EDEBANT BI
BEBANT NVBE
BANT NVBEBA
TVR VSQVE IN
DIEM QVO IN
TROIRET NOE
IN ARCAM ET
VENIT DILV
BIVM ET PER
DIDIT OMNES
(a) SIMILITER (2) ET
FACTVM EST
ET IN DIEBVS
LOT EDEBANT
BIBEBANT EME
BANT VENDE
BANT PLANTA
BANT AEDIFI
CABANT QVA
DIE EXIIT LO
T A SODOMIS
(a) PLVIT IGNEM (3)
DE CAELO ET PER
DIDIT OMNES
SIMILITER E
RIT IN DIE QVA
FILIVS HOMI
NIS REVELA
BITVR.
IN ILLA HORA
QVI ERIT SV
PER TECTVM
ET VASE ILLIVS
IN DOMO NO
DESCENDAT
TOLLERE EA
ET QVI IN AGRO
SIMILITER
NON REVER
TATVR RETRO
MEMORES
ESTOTE VXO
RIS LOT
QVICVNQVE

(1) Vulg. *Ita erit & in diebus Filii hominis. Edebant, & bibebant: Uxores ducebant, & dabantur ad nuptias, usque in diem, qua intravit Noe in arcam &c.*

(2) *Sicut factum est in diebus Lot: edebant, & bibebant: emebant, & vendebant: plantabant, & aedificabant: qua die autem exiit Lot &c.*

(3) Vulg. *Et sulphur de coelo, & omnes perdidit: secundùm haec erit qua die Filius hominis revelabitur. In illa hora, qui fuerit in tecto, & vasa ejus in domo, ne descendat tollere illa; & qui in agro similiter non redeat retro.*

(1) ERGO QVAE
SIERIT ANI
MAM SVAM
SALVAM FACE
RE PERDET IL
LAM ET (2) QVI
PERDIDERIT
SALVAM EAM
FACIET DICO
ENIM VOBIS
HAC NOCTE
ERINT DVO
IN LECTO VNO
VNVS ADSV
METVR ET ALI
VS RELINQVE
TVR ERINT
DVAE MOL
LENTES IN
VNVM VNA
RELINQVE
TVR ET ALIA
ADSVMETVR
DVO IN AGRO

VNVS ADSV
METVR ET
(3) ALIVS RELIN
QVETVR
ET RESPONDE̅.
TES DIXERVNT
ILLI VBI DM̅E.
QVI DIXIT ILLIS
VBICVNQVE
FVERIT COR
PVS ILLVC (4) CO̅.
VENIVNT
AQVILAE
DICEBAT AVTE̅.
PARABOLAM
ILLIS OB HOC
QVOD DEBE
RENT SEMPER
ORARE ET NO̅.
DEFICERE DI
CENS .
IVDEX QVIDAM
ERAT IN QVA
DAM CIVITA

(1) Vulg. non habet *Ergo*.
(2) *Quicumque perdiderit illam, vivificabit eam. Dico vobis: In illa nocte erunt duo in lecto uno; unus aſſumetur, & alter relinquetur: Duae erunt molentes in unum; una aſſumetur, & altera relinquetur.*
(3) Vulg. *Alter relinquetur. Reſpondentes dicunt illi:*
(4) *Congregabuntur & aquilae. Dicebat autem & parabolam ad illos; quoniam oportet ſemper orare, & non deficere &c.*

TATE QVI DM.
NON TIME
BAT (1) SED NEC
HOMINEM
REVEREBA
TVR VIDVA AV
TEM QVAEDA .
ERAT IN EA
DEM CIVITA
TEM ET VENIE
BAT AD ILLVM
DICENS VIN
DICA ME DE
ADVERSARIS
MEIS ET NO
LEBAT PER TE .
PVS .
POST HAEC AV
TEM DIXIT IN
(a) TRA SE SI DM.
NON TIMEO
NEC HOMI
NEM REOR
ATTAMEN QVIA

MOLESTA EST
MIHI (2) VIDVA
HAEC VINDI
CABO ILLAM
NE PER TEM
PORE VENI
ENS SVGGIL
LET ME
DIXIT AVTEM
DMS. AVDITE
QVID IVDEX
INIQVITATIS
DICET DS. AV
TEM NON FA
CIET VINDIC
TA ELECTORV .
SVORVM
CLAMANTIV . (3)
DIE AC NOC
TE PATIENTI
AM HABENS
IN ILLIS DICO
VOBIS QVIA
FACET VINDIC . . .

(1) Vulg. *Et hominem non reverebatur. Vidua autem quaedam erat in civitate illa, & veniebat ad eum, dicens: Vindica me de adversario meo, & nolebat per multum tempus. Post haec autem dixit intra se: & si Deum non timeo, nec hominem revereor: tamen &c.*

(2) Vulg. *Haec vidua, vindicabo illam, ne in novissimo veniens suggillet me. Ait autem Dominus: Audite quid judex iniquitatis dicit:*

(3) *Ad se die ac nocte, & patientiam habebit in illis? Dico vobis quia cito faciet vindictam &c.*

ILLORVM (1) CE
LERITER ATTA
MEN FILIVS
HOMINIS VE
NIENS INVE
NIET PVTAS
FIDEM SVPER
TERRAM
DIXIT AVTEM
ET AD QVOS
DAM (2) FIDEN
TES SIBI QVA
SI SINT IVSTI
ET SPERNEN
TES CETEROS
PARABOLAM
HANC
DVO HOMINES
ASCENDE
RVNT IN TEM
PLO ORARE
VNVS PVBLI
CANVS ET A
LIVS PHARI

SAEVS (3) STANS
ITAQVE PHA
RISAEVS IN
TRA SE HAEC
ORABAT .DS.
GRATIAS AGO
TIBI QVIA NO.
SVM SICVT
CETERI HOMI
NVM RAPTO
RES INIVSTI
(a) ADVLTERI VEL
VT (4) HIC PVBLI
CANVS IEIV
NO BIS IN SAB
BATO DECI
MAS DONO
(b) OMNIVM
QVAECVM
QVE POSSIDEO
ET PVBLICANVS
A LONGE STANS
NOLEBAT (5) NEC
QVIDEM OCV

(1) Vulg. *Verumtamen Filius hominis veniens, putas, inveniet fidem in terra?*

(2) *Qui in se confidebant tamquam justi, & aspernabantur caeteros, parabolam istam Duo homines ascenderunt in Templum, ut orarent; unus Pharisaeus, & alter Publicanus.*

(3) Vulg. *Pharisaeus stans haec apud se orabat.*

(4) *Etiam hic publicanus. Jejuno bis in Sabbato; Decimas do omnium, quae possideo.*

(5) Vulg. *Nec oculos &c.*

LOS (1) SVOS IN
CAELVM AD
LEVARE SET
PERCVTIEBAT
PECTVS SVVM
DICENS .DS.
PROPITIVS ES
TO MIHI PEC
CATORI
(2) DICO VOBIS QVIA
DESCENDIT
(a) HIC IVSTIFI
CATVS IN DO
MO SVA PRAE
ILLVM PHA
RISAEVM QVO
NIAM OMNIS
QVI SE EXAL
TAT HVMILIA
BITVR ET QVI
SE HVMILIAT
EXALTABITVR
(3) OFFEREBANT
AVTEM EI IN
FANTES (4) VT IL
LOS TANGE
RET VIDEN
TES AVTEM
DISCIPVLI OB
IVRGABANT
EOS.
IHS. AVTEM
IMPERAVIT
EIS DICENS
SINITE INFA.
TES VENIRE
AD ME ET NO
LITE PROHIBE
RE ILLOS TALI
VM EST ENIM
REGNVM CAE
LORVM
AMEN DICO
VOBIS QVIS
QVE NON AC
CEPERIT REG
NVM .DEI TA.
QVAM INFANS

(1) Vulg. *Ad coelum levare &c.*
(2) *Dico vobis, deſcendit hic juſtificatus in domum ſuam ab illo; quia omnis &c.*
(3) *Afferebant autem ad illum, & infantes &c.*
(4) Vulg. *Ut eos tangeret. Quod cum viderent diſcipuli, increpabant illos. Jeſus autem convocans illos dixit: Sinite pueros venire ad me, & nolite vetare eos: talium eſt enim regnum Dei. Amen dico vobis: quicumque non accepit regnum Dei ſicut puer &c.*

NON INTRA
BIT IN ILLVT
(1) INTERROGA
VIT AVTEM
(a) EVM QVIDA͡.
DICENS MA
GISTER BONE
QVID FACIENS
VITAM AETER
NAM POSSI
DEBO
DIXIT AVTEM
(2) ILLI .IH͡S. QVID
ME DICIS BO
NVM NEMO
EST BONVS
NISI VNVS
D͡S. MANDA
TA NOSTI AIT
QVAE NON
HOMICIDI
VM FACIES
NON ADVL
TERABIS NO͡.

FVRTVM FA
CIES NON
FALSVM TES
TIMONIVM
DICES HONO
RA PATREM
TVVM ET MA
TREM (3) TVAM
QVI DIXIT
HAEC OMNI
A CVSTODIVI
A IVVENTV
TE MEA
(4) QVOD CVM AV
DISSET .IH͡S.
DIXIT EI AD
HVC VNVM
TIBI DEEST
OMNIA QVAE
CVMQVE
HABES VEN
DE (5) DA PAVPE
RIBVS ET HA
BEBIS THEN

(1) Vulg. *Et interrogavit eum quidam princeps, dicens :*
(2) *Ei Jesus : quid me dicis bonum? nemo bonus nisi solus Deus. Mandata nosti : non occides : non moechaberis : non &c.*
(3) Vulg non habet *Tuam*; tum subdit : *Qui ait &c.*
(4) *Quo audito Jesus ait ei :*
(5) Addit *Et &c.*

SAVRVM IN
(1) CAELIS ET VE
NI SEQVERE
ME. QVI
CVM AVDIS
SET HAEC TRIS
TES FACTVS EST
ERAT ENIM
DIVES VALDE
QVEM CVM
VIDISSET IHS.
CONTRISTA
TVM DIXIT
QVAM DIFFI
CILE QVI PECV
NIAS HABENT
IN REGNO
DEI. INTRA
BVNT FACILI
VS EST ENIM
CAMELLVM
PER FORAME.
ACVS
TRANSIRE

(2) QVAM DIVI
TES IN REGV.
DEI.
DIXERVNT AV
TEM QVI AV
DIEBANT ET
QVIS POTE
RIT SALVVS
FIERI DIXIT
AVTEM ILLIS
QVAE INPOSS
IBILIA SVNT
APVT HOMI
NES POSSIBI
LIA VERO APVT
DM. SVNT
DIXIT AVTEM
PETRVS EC
(a) CE NOS RELIC
TIS OMNIBVS
NOSTRIS SE
CVTI SVMVS
TE QVI DIXIT
EIS AMEN DI

(1) Vulg. *Coelo: & veni, sequere me. His ille auditis, contristatus est, quia dives erat valdè. Videns autem Jesus illum tristem factum, dixit: Quam difficile, qui pecunias habent in regnum Dei intrabunt.*

(2) Vulg. *Quàm divitem intrare in regnum Dei. Et dixerunt qui audiebant: Et quis potest salvus fieri? Ait illis: Quae impossibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud Deum. Ait autem Petrus: Ecce nos dimisimus omnia, & secuti sumus te.*

CO VOBIS NE
MO EST QVI
(1) RELIQVERIT
DOMVM AVT
PARENTES
AVT FRATRES
AVT VXOREM
AVT FILIOS
PROPTER REG
(a) NVM DEI (2) QVI
NON ACCIPI
ET SEPTIES
TANTVM IN
TEMPORE ISTO
ET IN FVTVRO
SAECVLO VI
TAM AETER
NAM POSSIDE
BIT
CONVOCATIS
AVTEM DVO
DECIM DIS
CIPVLIS DIXIT
AD ILLOS ECCE

ASCENDIMVS
(3) IN HIEROSO
LYMA ET CON
SVMMABV.
TVR OMNIA
QVAE SCRIP
TA SVNT PER
PROPHETAS
DE FILIO HO
MINIS
TRADETVR ENI.
GENTIBVS ET
INLVDETVR
(a) (4) ET CONSPVE
TVR ET FLAGEL
LATVM OCCI
DENT ILLVM
ET DIE TERTIA
RESVRGET ET
IPSI NIHIL HO
RVM INTEL
LEXERVNT
(5) SED ERAT VER
BVM ABSCON

---

(1) Vulg. *Reliquit &c*
(2) *Et non recipiat multo plura in hoc tempore, & in saeculo venturo vitam aeternam. Assumpsit autem Jesus duodecim, & ait illis: Ecce &c.*
(3) Vulg. *Jerosolymam &c.*
(4) *Et flagellabitur, & conspuetur: & postquam flagellaverint, occident eum, & tertia die resurget.*
(5) *Et erat verbum istud absconditum &c.*

SVM AB EIS (1) ET
NON INTELLE
XERVNT QVAE
DICEBANTVR
AD EOS
FACTVM EST AV
TEM DVM AD
PROPINQVA
RET IN IERICHO
QVIDAM CAE
CVS SEDEBAT
SECVS VIAM
MENDICANS
QVI CVM AV
DISSET TVR
BAM PRAETER
EVNTEM IN
TERROGABAT
QVID NAM
HOC ESSET IN
DICAVERVNT
AVTEM EI
QVIA IHS. NA
ZARENVS

(2) TRANSIT ET
EXCLAMAVIT
DICENS
IHV. FILI DAVID
MISERERE
MEI (3) ET QVI
PRAETERIBANT
INCREPABANT
EVM VT TACE
RET AD ILLE
MVLTO MA
GIS CLAMA
BAT FILI DAVID
MISERERE
MEI
STANS AVTEM
IHS. IVSSIT IL
LVM ADDV
CI (4) CVMQVE
ADPROPIN
QVA - - - - IN
TERROGAVIT
ILLVM DICENS
QVID TIBI VIS

(1) Vulg. *Et non intelligebant, quae dicebantur. Factum est autem, cum appropinquaret Jericho, coecus quidam sedebat secùs viam mendicans. Et cum audiret turbam praetereuntem, interrogabat quid hoc esset. Dixerunt autem ei quod &c.*

(2) Vulg. *Transiret. Et clamavit, dicens:*

(3) *Et qui praeibant increpabant eum ut taceret Ipse verò multò &c*

(4) Addit *Ad se. Et cum appropinquasset &c.*

FACIAM (1) QVI
DIXIT VT VI
DEAM
ET RESPONDENS
DIXIT ILLI .IHS.
RESPICE FI
DES TVA TE
SALVVM FE
CIT ET CONFES
TIM (2) VIDERE
CAEPIT ET SE
QVEBATVR
EVM HONO
RIFICANS .DM.
ET OMNIS PO
PVLVS CVM
VIDISSET DE
DERVNT LAV
DEM DEO
ET INGRESSVS
CIRCVIBAT
HIERICHO ET
ECCE VIR NO
MINE ZACCHE

VS (3) ET HIC ERAT
PRINCEPS PV
BLICANORVM
ET IPSE ERAT
LOCVPLES ET
QVAEREBAT
VIDERE IHM.
(4) QVI ESSET ET
NON POTERAT
PRAE TVRBA
QVONIAM
STATVRA BRE
VI ERAT ET PRO
CVRRENS AS
SCENDIT IN AR
BOREM SYCO
MORI VT VI
DERET ILLVM
QVONIAM
PER ILLA PAR
TE TRANSITV
RVS ERAT
ET FACTVM EST
DVM TRANSI

(1) Vulg. *At ille dixit : Domine , ut videam . Et Jesus dixit illi :*

(2) *Vidit , & sequebatur illum magnificans Deum . Et omnis plebs , ut vidit , dedit laudem Deo. Et ingressus perambulabat Jericho . Et ecce vir nomine Zachaeus &c.*

(3) Vulg. *Et hic princeps erat publicanorum ; & ipse dives &c.*

(4) *Quis esset : & non poterat prae turba , quia statura pusillus erat. Et praecurrens ascendit in arborem Sycomorum , ut videret eum: quia inde erat transiturus . Et cum venisset ad locum &c.*

RET (1) IHS. VIDIT
ILLVM ET RES
PICIENS DIXIT
EI ZACCHEE
FESTINANS
DESCENDE
QVONIAM
HODIE IN DO
MO TVA OPOR
TET ME MA
NERE
ET FESTINANS
DESCENDIT
ET EXCEPIT IL
LVM GAVDENS
(2) ET CVM VIDIS
(a) SENT OMNES
MVRMVRA
TI SVNT QVOD
APVT VIRVM
PECCATOREM
INTROISSET
MANERE
STANS AVTEM

ZACCHEVS DI
XIT AD DM.
(3) ECCE DIMI
DIAM PARTE.
BONORVM
MEORVM
DME. DO PAV
PERIBVS ET
(a) SI CVI QVID
FRAVDAVI
QVADRVPLV.
REDDAM.
DIXIT AVTEM
IHS AD ILLOS
QVIA HODIE
SALVS DOMVI
HVIC FACTA
EST (4) QVONIA.
QVIDEM ET
HIC FILIVS EST
ABRAHE VE
NIT ENIM FI
LIVS HOMI
NIS (5) SALVVM

---

(1) Vulg. *Ad locum, suspiciens Jesus vidit illum, & dixit ad eum: Zachaee festinans descende; quia &c.*

(2) *Et cum viderent omnes, murmurabant, dicentes, quod ad hominem peccatorem divertisset. Stans &c.*

(3) Vulg. *Ecce dimidium bonorum meorum, Domine, do pauperibus: & si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum. Ait Jesus ad eum:*

(4) *Eo quod & ipse filius sit Abrahae.*

(5) *Quaerere, & salvum &c.*

FACERE (1) ET QVE
RERE PERDI
TVM
AVDIENTIBVS
AVTEM HAEC
ILLIS ADDIDIT
(a) DICENS PARA
BOLAM EO QVOD
ESSET IVXTA
HIERVSALEM
ET QVOD PVTA
BANT QVIA
CONFESTIM
REGNVM DEI.
MANIFESTA
RETVR
DIXIT ERGO HO
MO QVIDAM
(2) PATERFAMI
LIAS PROFEC
TVS EST IN RE
GIONEM LON
GINQVAM AC
CIPERE REG

NVM ET REVER
TI VOCATI - AV
TEM DECEM
SERVIS SVIS
(3) DEDIT ILLIS
DECEMNAS
ET DIXIT AD EOS
NEGOTIAMI
NI DONEC VE
NIO CIVES AV
TEM ILLIVS ODI
EBANT EVM
ET MISERVNT
LEGATIONEM
POST ILLVM
(4) DICENTES QVIA
NOLVMVS
HVNC REGNA
RE SVPER NOS
ET FACTVM
EST (5) REVER
TENTE ILLO
ACCEPTO REG
NO IVSSIT VO

(1) Vulg. *Quod perierat . Haec illis audientibus , adjiciens dixit parabolam , eo quod esset prope Jerusalem , & quia existimarent, quod &c.*

(2) *Nobilis abiit in regionem longinquam , accipere sibi regnum &c.*

(3) Vulg. *Dedit eis decem mnas , & ait ad illos : Negotiamini dum venio. Cives autem ejus oderant eum .*

(4) *Dicentes : nolumus &c.*

(5) *Ut rediret accepto regno, & jussit &c.*

CARI (1) SERVOS
SVOS QVIBVS
DEDERAT PE
CVNIAM VT
SCIRET QVIS
QVID NEGO
TIATVS FVIS
SET.
VENIT AVTEM
PRIOR DICENS
DME OMNIA
TVA DECEM
ADQVISIVIT
MNAS ET DI
XIT ILLI TAN
TO MELIOR
BONE SERVE
QVIA IN MI
NIMO FIDE
LIS FVISTI ERIS
POTESTATEM
HABENS SV
PRA DECEM
CIVITATES

(1) ET VENIT ALI
VS DICENS
DNE MNA
TVA FECIT ALIAS
QVINQVE M
NAS DIXIT ET
HVIC ET TV
ESTO SVPRA
QVINQVE CI
VITATES PO
TESTATEM HABENS
ET ALIVS VENIT
DICENS .DME
ECCE MNA
TVA QVAM HA
BEBAM RE
POSITVM IN
SVDARIO QVO
NIAM TIME
BAM TE QVIA
HOMO AVS
TERVS ES TOL
LIS QVOD NO.

(1) Vulg. *Servos, quibus dedit pecuniam, ut sciret quantum quisque negotiatus esset. Venit autem primus dicens: Domine, mna tua decem mnas acquisivit. Et ait illi: Euge bone serve, quia in modico fuisti fidelis, eris potestatem habens super &c.*

(2) Vulg. *Et alter venit, dicens: Domine, mna tua fecit quinque mnas. Et huic ait: Et tu esto super quinque civitates. Et alter venit dicens: Domine, ecce mna tua, quam habui repositam in sudario: timui enim te:*

POSVISTI ET
(1) METES QVOD
NON SEMINAS
TI AIT IL
LI EX ORE TVO
(a) IVDICABO TE
INFIDELIS SER
VE ET MALE
SCIEBAS ME
QVIA HOMO
AVSTERVS SVM
(b) TOLLO QVOD
NON POSVI
ET METO QVOD
NON SEMI
NAVI ET QVA
RE NON DE
DISTI PECV
NIAM MEA.
AD MENSAM
(c) (2) ET EGO CVM
VENISSEM
CVM VSVRIS
EXEGISSEM

(3) EAM
CIRCVMSTA.
TIBVS AVTE.
DIXIT AVFER
TE AB ILLO ET
DATE EI QVI
DECEM MNAS
HABET ET DI
XERVNT ILLI
DME. HABET
DECEM MNAS
DICO VOBIS
OMNI QVI HA
BVERIT DABI
(a) TVR ILLI AB EO
AVTEM QVI
NON HABET
ET QVOD HA
BET AVFERE
TVR AB EO
VERVNTA
MEN INIMI
COS MEOS IL
LOS QVI NOLVE

---

(1) Vulg. *Metis quod non ſeminaſti . Dicit ei : De ore tuo te judico ſerve nequam , ſciebas quod ego homo auſterus ſum , tollens quod non poſui , & metens quod non ſeminavi :*

(2) *Ut ego veniens cum uſuris utique &c.*

(3) Vulg. *Illam? Et aſtantibus dixit : Auferte ab illo mnam , & date illi , qui decem mnas habet . Et dixerunt ei : Domine , habet decem mnas . Dico autem vobis , quia omni habenti dabitur , & abundabit , &c.*

RVNT ME REG
NARE SVPER
SE ADDVCITE
(1) HOC ET IVGV
LATE IN CONS
PECTV MEO
ET HIS DICTIS
IBAT HIERO
SOLYMIS AS
CENDENS
ET FACTVM EST
CVM ADPRO
PINQVASSET
(a) BETPHAGE ET
BETHANIA
AD MONTEM
QVI APELLA
TVR OLIVETI
MISIT DVOS
EX DISCIPV
LIS SVIS DI
CENS.
ITE IN VICVM
CONTRA IN

(2) QVO INGRE
DIENTES IN
VENIETIS
ASINAM CV.
PVLLVM AL
LIGATVM SV
PER QVEM
NVLLVS SEDIT
SOLVITE ILLA.
ET ADDVCI
TE ET SI QVIS
VOS INTER
ROGAVERIT
QVARE SOLVI
TIS (3) DICE
TIS ILLI QVO
(a) NIAM DMS
OPERAM
EIVS DESSI
DERAT
ABIERVNT
AVTEM QVI
MISSI ERANT (4)
SICVT DIXE

(1) Vulg. *Hùc: & interficite ante me. Et his dictis praecedebat ascendens Jerosolymam. Et factum est, cum appropinquasset ad Bethphage, & Bethaniam, ad montem, qui vocatur Oliveti, misit duos discipulos suos, dicens: Ite in castellum, quod contra est: in &c.*

(2) Vulg. *Quod introeuntes, invenietis pullum asinae alligatum, cui nemo unquam hominum sedit: Solvite illum, & adducite.*

(3) *Sic dicetis ei: quia &c.*

(4) *Et invenerunt sicut dixit &c.*

(1) RAT ILLIS IN
VENERVNT
ASINAM STA.
TEM ET SOLVE.
TIBVS EIS ASI
NAM CVM PVL
LO DIXERVNT
DOMINI ILLI
VS AD ILLOS
QVID SOLVITIS
PVLLVM QVI
DIXERVNT
QVIA DMO
SVO NECES
SARIVS EST
ET ADDVXE
RVNT ILLVM
AD IHM ET
SVBSTERNE.
TES VESTIME.
TA SVA SVPER
PVLLVM IN
POSVERVNT
IHM.

(2) EVNTEM AV
TEM ILLO SVBS
TERNEBANT
EI VESTIME.
TA SVA IN VIA
ADPROPIN
QVANTE AV
TEM EO AD DIS
CENSVM MO.
TIS OLIVETI
COEPIT OMNIS
MVLTITVDO
GAVDENS CO.
LAVDARE DM
VOCE MAG
NA DE QVIBVS
VIDEBANT O.
NIBVS VIR
(a) TVTIBVS DI
CENTES BE
NEDICTVS
QVI VENIT IN
NOMINE DMI
BENEDICTVS

(1) Vulg. *Dixit illis, stantem pullum. Solventibus autem illis pullum dixerunt Domini ejus ad illos : Quid solvitis pullum ? At illi dixerunt :* quia *Dominus eum necessarium habet. Et duxerunt illum ad Jesum. Et jactantes vestimenta sua &c.*

(2) Vulg. *Eunte autem illo substernebant vestimenta sua in via. Et cum appropinquare jam ad descensum montis Oliveti, coeperunt omnes turbae discipulorum gaudentes laudare Deum voce magna super omnibus, quas viderant, virtutibus, dicentes : Benedictus, qui venit Rex in nomine Domini.* Vulg autem non habet *Benedictus*.

(1) REX PACIS IN
CAELO ET GLO
RIA ET
QVIDAM PHA
RISAEORVM
(2) DE TVRBA DI
XERVNT AD
(a) ILLVM MAGIS
TER OBIVRGA
ILLOS QVI DI
XIT EIS DICO
VOBIS SI ISTI
TACVERINT
LAPIDES CLA
MABANT.
ET CVM ADPRO
PINQVASSET
VISA CIVITA
TE FLEVIT SV
PER EAM DI
CENS QVONI
AM SI SCIRES
TV QVAMQVA.
IN HAC TVA DIE

QVAE AD PACE.
(3) TVAM ABSCO.
SA ESSENT AB
OCVLIS QVO
NIAM VENI
ENT DIES SV
PER TE ET INI
CIENT INIMI
CI TVI SEPE
ET CIRCVM
DABVNT TE
ET CONTINE
BVNT TE VN
DIQVE ET PA
VIMENTABVNT
TE ET NATOS
TVOS QVI IN
TE SVNT ET NO.
RELINQVENT
LAPIDEM SV
PRA LAPIDEM
IN TE OB HOC
QVOD IGNO
RASTI TEM

(1) Vulg. *Pax in coelo, & gloria in excelſis.*
(2) *De turbis dixerunt ad illum: Magiſter increpa diſcipulos tuos. Quibus ipſe ait: Dico vobis: quia ſi bi tacuerint, lapides clamabunt. Et ut appropinquavit, videns civitatem, flevit ſuper illam, dicens: quia ſi cognoviſſes & tu, & quidem in hac die tua &c.*

(3) Vulg. *Tibi, nunc autem abſcondita ſunt ab oculis tuis. Quia venient dies in te: & circumdabunt te inimici tui vallo, & circumdabunt te, & coanguſtabunt te undique: & ad terram proſternent te, & filios tuos, qui in te ſunt, & non relinquent in te lapidem ſuper lapidem: eo quod non cognoveris tempus &c.*

PVS VISITATI
ONIS TVAE
ET INGRESSVS
(1) IN TEMPLO
COEPIT EICE
RE VENDEN
TES IN ILLO ET
(a) EMENTES ET
MENSAS NV͝ .
MVLARIORV͝ .
ET VERTIT ET
CATHEDRAS
VENDENTI
VM COLVM
BAS DICENS
EIS
SCRIPTVM EST
DOMVS MEA
DOMVS ORA
TIONIS EST VOS
AVTEM ILLAM
FECISTIS SPE
LVNCAM LA
TRONVM

ET ERAT DO
CENS COTTI
DIE IN TEM
PLO (2) PONTIFI
CES AVTEM
ET SCRIBAE
ET PRINCIPES
(a) POPVLI QVAE
REBANT ILLV͝ .
PERDERE ET
NON INVENIE
BANT QVID
FACERENT (3)
POPVLVS ENI͝ .
OMNIS SVS
PENSVS ERAT
AVDIENS
EVM
ET FACTVM EST
AVTEM IN
VNA DIERV͝ .
DOCENTE IL
LO POPVLVM
IN TEMPLO

(1) Vulg. *In templum, coepit ejicere vendentes in illo, & ementes, dicens illis: Scriptum est: quia domus mea domus orationis est. Vos autem fecistis illam &c* Caetera intermedia desunt in Vulgata.

(2) Vulg. *Principes autem Sacerdotum, & Scribae, & principes plebis quaerebant &c.*

(3) *Illi. Omnis enim populus suspensus erat, audiens illum. Et factum est in una dierum &c.*

(1) ET ADNVNTI
ANTE ADSTE
TERVNT PON
TIFICES ET SCRI
BAE CVM SE
NIORIBVS DI
CENTES DIC
NOBIS IN QVA
POTESTATE
HAEC FACIS
(2) ET QVIS EST
QVI DEDIT TI
BI HANC PO
TESTATEM
RESPONDENS
(a) AVTEM DIXIT
AD ILLOS IN
(b) TERROGABO
VOS ET EGO (3)
ET RESPON
DETE MIHI
(c) BAPTISMV .
IOHANNIS
DE CAELO E

RAT AN EX HO
MINIBVS
(4) SED ILLI COGITA
BANT INTRA
SE DICENTES
QVIA SI DIXE
RIMVS DE
CAELO DICET
(5) NOBIS QVA
RE ERGO NON
CREDIDISTIS
ILLI (6) ET DI
XERIMVS
AB HOMINI
BVS OMNIS
POPVLVS LA
PIDABIT NOS
(a) SCIVNT ENIM
IOHANNEM
PROPHETAM
FVISSE ET RES
PONDERVNT
SE NESCIRE
VNDE ET DI

(1) Vulg. *Et evangelizante, convenerunt principes Sacerdotum, & Scribae, cum senioribus. Et ajunt dicentes ad illum:*
(2) *Aut: quis est, qui dedit tibi hanc potestatem? Respondens autem Jesus &c.*
(3) *Unum verbum. Respondete mihi: &c.*
(4) Vulg. *At illi &c.*
(5) Non habet *Nobis*.
(6) *Si autem dixerimus, ex hominibus, plebs universa lapidabit nos: certi sunt enim Joannem Prophetam esse. Et responderunt se nescire undè esset. Et Jesus ait &c.*

(1) XIT ILLIS .IH̃S.
NEC EGO DICO
VOBIS IN QVA
POTESTATE HAEC
FACIO CAEPIT
AVTEM DICE
RE (2) PARABO
LAM HANC VI
NEAM PLANTA
VIT HOMO
ET LOCAVIT
ILLAM COLO
NIS ET IPSE
PREGRINA
TVS EST TEM
PORIBVS MVL
TIS ET TEMPO
RE QVODDAM
MISIT AD ILLOS
COLONOS SER
VVM VT EX
FRVCTVVM
VINEAE DA
RENT ILLI ET

(a) CAESVM (3) ILLVM
DIMISERVNT
VACVVM ET
ADPOSVIT ALI
VM MITTE
RE SERVVM
QVOQVE ET
ILLVM CAE
SVM DIMISE
RVNT VACV
VM ET ADPO
SVIT TERTIV̄
MITTERE ET
ILLVM VVL
NERATVM
PROIECERVNT
DIXIT AVTEM
DOMINVS
VINEAE QVID
FACIAM MIT
(b) TAM FILIVM
MEVM (4) CARIS
SIMVM FOR
SITAN HVNC

(1) Vulg. *Et Jeſus ait illis: neque ego &c.*
(2) *Ad plebem parabolam hanc: Homo plantavit vineam, & locavit eam colonis: & ipſe peregrè fuit multis temporibus. Et in tempore miſit ad cultores ſervum, ut de fructu vineae darent illi. Qui &c.*
(3) Vulg. *Dimiſerunt eum inanem. Et addidit alterum ſervum mittere. Illi autem hunc quoque caedentes, & afficientes contumelia, dimiſerunt inanem. Et addidit tertium mittere, qui & illum vulnerantes ejecerunt.*
(4) *Dilectum: forſitan, cum hunc &c.*

(1) REVEREBVN
TVR QVEM VT
VIDERVNT
COLONI COGI
TAVERVNT
(a) INTER SE DI
CENTES HIC
EST HAERES OC
CIDAMVS
(2) EVM VT NOS
TRA FIAT HEREDI
TAS ET PROIECTV.
ILLVM EXTRA
VINEAM OC
CIDERVNT
QVID ERGO FA
CIET (3) DMS. VI
NEAE VENI
ET ET PERDET
COLONOS IS
TOS ET (4) TRA
DET VINEAM
(b) ALIIS QVI CO.
AVDISSENT

DIXERVNT (5)
ABSIT
QVIQVE INTV
ENS EOS DIXIT
QVID ERGO
SCRIPTVM
EST LAPIDEM
QVE REPRO
BAVERVNT
AEDIFICAN
TES HIC·FAC
TVS EST IN CA
PITE ANGV
LI OMNIS
QVI OFFEN
DIDERIT SV
PER ILLVM
LAPIDEM CO.
QVASSABITVR
SVPER QVEM
CECIDERIT
AVTEM COM
MINVET IL
LVM ET QVAE

(1) Vulg. *Viderint, verebuntur. Quem cum vidissent coloni, cogitaverunt intra se dicentes :*
(2) *Illum, ut nostra fiat haereditas. Et ejectum &c.*
(3) *Illis Dominus &c.*
(4) *Dabit vineam aliis. Quo audito &c.*

(5) Vulg. *Illi : Absit. Ille autem aspiciens eos, ait : Quid est ergo hoc, quod scriptum est : Lapidem, quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli? Omnis qui ceciderit super illum lapidem, conquassabitur : super quem autem ceciderit &c.*

(1) SIERVNT PŌ.
TIFICES ET SCRI
BAE INICERE
ILLI MANVS
EADEM HO
RA ET TIMVE
RVNT POPV
LVM (2) SCIERVNT
ENIM QVOD
AD ILLOS DI
XISSET PARA
BOLAM HANC
ET CVM DIS
CESSISSENT
(a) SVBMISE
RVNT
FINGENTES
ITAVT CAPE
RENT SERMO
NES ILLIVS
VT TRADERENT
EVM POTES
TATI PRAESI
DIS ET INTERO

GAVERVNT
(3) ILLVM DICEN
TES MAGISTER
SCIMVS QVO
NIAM DICIS
VERA ET NŌ.
ACCIPES PER
SONAM HOMI
NVM SED IN
VERITATE
VIAM DEI
DOCES LICET
NOBIS TRI
BVTVM DA
RE CAESARI
(4) AVT NON
QVORVM VI
SA NEQVITIA
DIXIT AD ILLOS
QVID ME TEMP
TATIS OSTEN
DITE MIHI
DENARIVM
CVIVS HABET

---

(1) Vulg. *Quaerebant principes Sacerdotum, & Scribae mittere in illum manus illa hora .*

(2) *Cognoverunt enim quod ad ipſos dixerit ſimilitudinem hanc . Et obſervantes miſerunt inſidiatores, qui ſe juſtos ſimularent , ut caperent eum in ſermone , ut traderent illum principatui , & poteſtati praeſidis .*

(3) Vulg. *Eum , dicentes : Magiſter , ſcimus quia rectè dicis & doces : & non accipis perſonam , ſed viam Dei in veritate doces , &c.*

(4) *An non ? Conſiderans autem dolum illorum , dixit ad eos :*

IMMAGINEM
ET INSCRIP
TIONEM RES
PONDENTES
(a) DIXERVNT (1)
CAESARIS QVI
DIXIT REDDI
TE CAESARI
QVAE SVNT
CAESARIS CAE
SARI VT QVAE
DEI SVNT DEO
ET NON POTV
ERVNT SER
MONEM EIVS
CAPERE CORA.
POPVLO ET MI
RATI IN RES
PONSO EIVS
TACVERVNT
(2) ACCEDENTES
AVTEM QVI
DAM SADDV
CEORVM QVI

(3) CONTRADI
CVNT RESVR
RECTIONEM
NON ESSE IN
TERROGABANT
ILLVM DICEN
TES .
MAGISTER MOY
SES SCRIPSIT
NOBIS SI VN
IVS FRATER
MORTVVS
FVERIT HABENS
VXOREM ET
HIC FILIOS
NON HABVE
RIT VT ACCI
PIAT FRATER
ILLIVS VXO
REM EIVS
ET RESVSCI
TET FRATRI
SVO SEMEN
SEPTEM FRA

(1) Vulg. *Ei Caesaris . Et ait illis : Reddite ergo quae sunt Caesaris Caesari , & quae sunt Dei Deo . Et non potuerunt verbum ejus reprehendere coram plebe :*

(2) *Accesserunt autem quidam Sadducaeorum .*

(3) Vulg *Negant esse resurrectionem , & nterrogaverunt eum , dicentes : Magister , Moyses scripsit nobis : Si frater alicujus mortuus fuerit habens uxorem , & hic sine liberis fuerit , ut accipiat eam frater ejus uxorem , & suscitet semen fratri suo . Septem ergo fratres &c.*

RES ERANT
(1) ET PRIOR AC
CEPIT VXOREM
ET DECESSIT SI
NE FILIIS ET SE
QVENS ACCE
PIT EAM ET IP
(a) SE DECESSIT SI
NE FILIIS TER
TIVS SIMILI
TER AVTEM ET
SEPTEM ET NŎ.
RELIQVERVNT
FILIVM ET DE
FVNCTI SVNT
SED ET MVLI
ER IN RESVR
RECTIONE CV
IVS EORVM
ERIT VXOR
SEPTEM ENĬ.
HABVERVNT
ILLAM VXO
REM

(2) DIXIT ILLIS IHS̆.
(a) FILI HVIVS SAE
CVLI GENE
RANT ET GENE
RANTVR ET NVBV̆.
TVR QVI AVTĔ.
DIGNI FVERINT
SAECVLVM
ILLVM ATTING
ERE IN RE
SVRRECTIO
NEM A MOR
(b) TVIS NON NV
BVNT NEC NV
BVNTVR NEC
ENIM IAM
MORITVRI
SVNT AEQVA
LES ENIM AN
GELIS SVNT (3) DEI
RESVREC
TIONIS FILI CV̆.
SINT

(1) Vulg. *Et primus accepit uxorem, & mortuus eſt ſine filiis; & ſequens accepit illam, & ipſe mortuus eſt ſine filio. Et tertius accepit illam, ſimiliter, & omnes ſeptem, & non reliquerunt ſemen, & mortui ſunt. Noviſſimè omnium mortua eſt & mulier. In reſurrectione ergo, cujus eorum erit uxor? Siquidem ſeptem habuerunt eam uxorem.*

(2) Vulg. *Et ait illis Jeſus: Filii hujus ſaeculi nubunt, & traduntur ad nuptias. Illi verò, qui digni habebuntur ſaeculo illo, & reſurrectione ex mortuis, neque nubent, neque ducent uxores: neque enim ultra mori poterunt.*

(3) *Et filii ſunt Dei, cum ſint filii reſurrectionis.*

(1) QVIA AVTEM SVR
GVNT MORTVI
MOYSES DE
MONSTRAVIT
VOBIS DICIT DE
RVBO DM.
ABRAHAM DM.
ISAC ET DM. IA
COB NON EST
DS. MORTVO
RVM SED VI
VENTIVM O.
NES ENIM ILLI
VIVENT.
RESPONDEN
TES AVTEM
QVIDAM (2) DE
SCRIBIS DIXE
(a) RVNT MAGIS
TER BENE DI
XISTI NEC AM
PLIVS AVDE
BANT INTER
ROGARE EVM
QVICQVAM
DIXIT AVTEM
(3) AD EOS QVO
MODO DICVNT
XPM. FILIVM
DAVID ESSE
ET IPSE DAVID
DICIT IN LIBRO
SALMORVM
DICIT DMS
DMO MEO
SEDE AD DEX
TERAM ME
AM DONEC PO
(a) NAM INIMI
COS TVOS SVB
PEDIBVS TVIS
DAVID DOM. IL
LVM VOCAT ET
QVOMODO
FILIVS ILLIVS
EST AVDI
ENTE AVTEM
OMNI POPV

(1) Vulg. *Quia verè resurgant mortui, & Moyses ostendit secus rubum, sicut dicit Dominum, Deum Abraham, & Deum Isaac, & Deum Jacob. Deus autem non est mortuorum, sed vivorum: omnes enim vivunt ei.*

(2) *Scribarum dixerunt ei: Magister, bene dixisti. Et amplius non audebant eum quidquam interrogare.*

(3) Vulg. *Ad illos: Quomodo dicunt Christum filium esse David? Et ipse David dicit in libro Psalmorum: Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. David ergo Dominum illum vocat: & quomodo filius ejus est?*

LO DIXIT (1) AD DIS
CIPVLOS SVOS
CAVETE A SCRI
BIS QVI VOLVNT
AMBVLARE I.
STOLIS ET AMANT
SALVTATIO
NES IN FORO
ET PRIMOS CO.
SESSVS IN SY
NAGOGIS ET
PRIMOS DIS
CVBITOS IN
CONVIVIIS
QVI (2) COME
DVNT DOMOS
VIDVARVM
(a) FINGENTES
LONGAM ORA
TIONEM HI
ACCIPIENT
AMPLIVS PAE
NAE
RESPICIENS AV

(3) TEM IHS. VIDIT
MITTENTES
DONA IN ALTA
RIO DIVITES
VIDIT ETIAM
QVEMDAM VI
DVAM PAVPER
CVLAM MIT
TENTEM DV
OS QVADRAN
TES ET DIXIT VE
RE DICO VO
BIS QVIA VIDVA
(a) PAVPERA HAEC
PLVS OMNIVM
MISIT OMNES
ENIM ISTI DE
QVO SVPER IL
LIS FVIT MISE
RVNT IN DO
MO DEI. HAEC
AVTEM DE EXI
GVITATE SVA
OMNEM FA

(1) Vulg. *Discipulis suis : Attendite a Scribis , qui volunt ambulare in stolis , & amant salutationes in foro , & primas cathedras in Synagogis .*

(2) *Devorant domos viduarum , simulantes longam orationem . Hi accipient damnationem majorem .*

(3) Vulg. *Autem , vidit eos , qui mittebant munera sua in gazophylacium divites. Vidit autem & quamdam viduam pauperculam mittentem aera minuta duo . Et dixit : Verè dico vobis, quia vidua haec pauper plusquam omnes misit . Nam omnes hi ex abundanti sibi miserunt in munera Dei : haec autem ex eo quod deest illi omnem victum &c.*

(1) CVLTATEM SV
AM QVAM HA
BEBAT MISIT
ET QVIBVSDAM
DICENTIBVS
DE TEMPLO
(2) QVOD LAPIDI
BVS OPTIMIS
ET BONIS EX
TRVCTVM
ESSET DIXIT
HAEC VIDE
TIS VENIENT
DIES IN QVI
(a) BVS NON RE
LINQVETVR
LAPIS SVPER
LAPIDEM (3) IN
PARIETE HIC
QVI NON DES
TRVATVR
INTERROGA
VERVNT AV
TEM EVM DI

CENTES (4) MA
GISTER QVAN
DO HAEC ERVNT
ET QVOD SIG
NVM CVM
HAEC INCIPI
ENT FIERI AD
ILLE DIXIT VI
DETE NEC SE
DVCAMINI
MVLTI ENIM
VENIENT IN
NOMINE MEO
DICENTES QVIA
EGO SVM ET
TEMPVS AD
PROPINQVA
VIT NOLITE (5) SE
QVI POST ILLOS
CVM AVTEM
AVDIERITIS
BELLA ET SEPA
RATIONES
NOLITE TER

(1) Vulg. *Victum suum, quem habuit, misit.*

(2) *Quod bonis lapidibus, & donis ornatum esset, dixit: haec quae videtis &c.*

(3) Non habet *in pariete hic*. Subdit: *qui non destruatur. Interrogaverunt autem illum &c.*

(4) Vulg. *Praeceptor, quando haec erunt, & quod signum, cum fieri incipient? Qui dixit:*

(5) *Ergo ire post eos. Cum autem audieritis praelia, & seditiones &c.*

RERI (1) OPORTET
ENIM HAEC
FIERI PRIMVM
(a) SED NVNDVM
ERIT FINIS IN
ILLIS SVRGET
ENIM GENS
SVPER GENTE͞.
ET REGNVM
SVPER REGNVM
TERRIMOTVS
QVOQVE MAG
NI PER LOCA
ET PESTES ET
FAMES ERVNT
FORMIDINES
QVAE ET CAE
(b) LO ET SIGNA
MAGNA ERVNT
ET HIEMES AN
TE HAEC AVTE͞.
OMNIA IN
MITTENT SV
PER VOS MA

NVS SVAS ET
PERSEQVEN
TVR (2) ET TRADENT
VOS IN SYNA
GOGIS ET CAR
CERIBVS ET DV
CEMINI AD RE
GES CAVSA NO
MINIS MEI VT
SIT IN TESTI
MONIO VOBIS
PONITE ERGO
IN CORDIBVS
VESTRIS NON
(3) PRIVS MEDE
TARE QVOMO
DO RATIONE͞.
REDDATIS EGO
ENIM DABO
VOBIS (4) ET SA
PIENTIAM CVI
NON POTERINT
(a) RESISTERE
QVI ADVER

(1) Vulg. *Oportet primùm haec fieri, ſed nondum ſtatim finis. Tunc dicebat illis: Surget gens contra gentem, & regnum adversùs regnum. Et terraemotus magni erunt per loca, & peſtilentiae, & fames, terroreſque de coelo, & ſigna magna erunt. Sed ante haec omnia injicient vobis manus &c.*

(2) Vulg. *Tradentes in ſynagogas, & cuſtodias, trahentes ad reges, & praeſides propter nomen meum: continget autem vobis in teſtimonium.*

(3) *Praemeditari quemadmodum reſpondeatis.*

(4) *Os, & ſapientiam, cui non poterunt reſiſtere, & contradicere omnes &c.*

(1) SANTVR VO
BIS TRADEMI
MI AVTEM ET
A PARENTIBVS
ET COGNATIS
ET AMICIS ET
MORTI ADFI
CIENT EX VO
BIS ET ERITIS
ODIO OMNI
BVS CAVSA NO
MINIS MEI
ET CAPILLVS
DE CAPITE VES
TRO NON PERI
ET IN TOLERA
TIA VESTRA
POSSIDEBITIS
ANIMAS VES
TRAS
CVM AVTEM VI
DERITIS (2) CIR
CVMDATAM
(a) AB EXERCITI

BVS HIERVSA
LEM TVNC SCI
TOTE (3) QVONI
AM ADPROPI
QVAVIT - - - O
TETO EIVS TVNC
QVI SVNT IN
IVDAEA FVGI
ANT IN MON
TIBVS ET QVI
IN MEDIO EIVS
SECEDANT ET
QVI IN REGIO
NIBVS NE IN
TRENT IN EAM
QVONIAM DI
ES IVDICII HI
SVNT VT IN
PLEANTVR O
NIA QVAE SCRIP
TA SVNT
(a) (4) VAE PRAEGNA
TIBVS ET LAC
TANTIBVS IN

(1) Vulg. *Adverſarii veſtri. Trademini autem a parentibus, & fratribus, & cognatis, & amicis, & morte afficient ex vobis: & eritis odio omnibus propter nomen meum: & capillus de capite veſtro non peribit. In patientia veſtra &c.*

(2) *Circumdari ab exercitu &c.*

(3) Vulg. *Quia appropinquavit deſolatio ejus. Tunc qui in Judaea ſunt, fugiant ad montes, & qui in medio ejus diſcedant: & qui in regionibus non intrent in eam. Quia dies ultionis hi ſunt.*

(4) *Vae autem praegnantibus, & nutrientibus in &c.*

IN ILLIS DIEB.
(a) (1) ERIT NECESSI
TAS MAGNA
SVPER TERRAˇ.
ET IRA POPV
LO HVIC ET CA
DENT IN ORE
GLADII ET CAP
TIVI DVCEN
TVR (2) IN GEN
TES VNIVER
SA ET HIERV
SALEM ERIT
IN CONCVLCA
TIONEM NA
(b) TIONVM DO
NEC REPLEAN
TVR TEMPO
RA GENTIVM
ET ERINT SIG
NA IN SOLE
ET LVNA ET STEL
LIS (3) SVPER TER
(c) RAM COMPRES

SIO GENTIVM
(4) IN STVPORE
SONVS MARIS
ET VNDIS ARE
FRIGESCEN
TIBVS HOMI
NIBVS A TI
MORE ET EX
PECTATIONE
SVPERVENI
ENTIVM OR
BI TERRARVM
(a) VIRTVTES ENIˇ.
QVAE SVNT
IN CAELO MO
VEBVNTVR
TVNC VIDEBVNT
FILIVM HOMI
NIS VENIEN
TEM IN NV
BE CVM POTES
TATE MAGNA
(5) ET GLORIA
INCIPIENTIB.

(1) Vulg. *Erit enim pressura magna super terram.*
(2) *In omnes gentes, & Jerusalem calcabitur a gentibus; donec impleantur tempora nationum. Et erunt &c.*
(3) *Et in terris pressura &c.*
(4) Vulg. *Prae confusione sonitus maris, & fluctuum; arescentibus hominibus prae timore & expectatione, quae supervenient universo orbi. Nam virtutes coelorum movebuntur. Et tunc videbunt &c.*
(5) *Et majestate. His autem fieri incipientibus &c.*

AVTEM HIS FIE
RI RESPICITE
ET LEVATE CA
PITA VESTRA
QVONIAM
ADPROPINQVA
TE (1) LIBERATIO
VESTRA
ET DIXIT PARA
BOLAM ILLIS
(a) VIDETE FICV͞.
ET OMNES AR
BORES CVM
FLORIENT A SE
SCITIS IN PRO
XIMO ESSE AES
TATEM SIC ET
VOS CVM VIDE
RITIS HAEC
SCITOTE QVO
NIAM IN PRO
XIMO EST REG
NVM DI.
AMEN DICO VO
BIS QVIA NON
(2) TRANSIET GENS
ILLA DONEC O͞.
NIA FIANT CAE
LVM ET TER
RA TRANSIET
VERBA AVTE͞.
(a) MEA NON PRAE
TERIBVNT
ATTENDITE AV
TEM VOBIS
NE (3) QVANDO
GRAVENTVR
CORDA VES
(b) TRA GRATVLA
TIONE ET EBRI
ETATIBVS ET
SOLLICITVDI
NIBVS SAECV
LARIBVS ET
INSTET SVPER
VOS REPEN
TANEVS DIES
ILLE TANQVA͞.

(1) Vulg *Appropinquat redemptio vestra. Et dixit illis similitudinem: Videte ficulneam, & omnes arbores: cum producunt jam ex se fructum, scitis quoniam propè est aestas. Ita & vos cum videritis haec fieri, scitote quoniam propè est regnum Dei.*

(2) Vulg. *Praeteribit generatio haec, donec omnia fiant: coelum, & terra transibunt: verba autem mea non transibunt.*

(3) *Fortè graventur corda vestra in crapula, & ebrietate, & curis hujus vitae: & superveniat in vos repentina dies illa:*

LAQVEVS (1) IN
TRAVIT ENIM
SVPER OM
NES QVI SE
DENT SVPER
FACIEM TOTI
VS TERRAE
VIGILATE AVTĒ.
IN OMNI TEM
PORE ORAN
TES VT DIGNI
HABEAMINI
(a) EFFVGERE OM
NIA HAEC QVAE
FVTVRA SVNT ET STA
BITIS ANTE FI
FILIVM HOMI
NIS ERAT AV
TEM PER DIES
IN TEMPLO DO
CENS NOCTI
BVS VERO E
GREDIEBATVR
ET DEMORA

BATVR IN MŌ.
TE (2) QVI DICITVR
OLIVETVM
ET OMNIS POPV
(a) LVS DE LVCE VI
GILABANT AD E
VM IN TEM
PLO AVDIRE IL
ILLVM
ADPROPINQVA
BAT AVTEM
DIES FESTVS
ADZYMORVM
QVI DICITVR
PASCHA ET
QVAEREBANT
(3) PONTIFICES
ET SCRIBAE
QVOMODO
INTERFICE
(b) RENT ILLVM
TIMEBANT
ENIM POPV
LVM

(1) Vulg. *Enim ſuperveniet in omnes, qui ſedent ſuper faciem omnis terrae. Vigilate itaque, omni tempore orantes, ut digni habeamini fugere iſta omnia, quae futura ſunt, & ſtare ante Filium hominis. Erat autem diebus docens in Templo: noctibus verò exiens, morabatur &c.*

(2) Vulg. *Qui vocatur Oliveti. Et omnis populus manicabat ad eum in Templo audire eum.*

(3) *Principes Sacerdotum, & Scribae, quomodo Jeſum interficerent: timebant verò plebem.*

INTRAVIT AV
TEM SATANAS
IN IVDAM
QVI COGNO
(a) MINATVR (1) IS
CARIOTH VNV͝ .
DE NVMERO
XII. ET ABIIT
ET CONLOCV
TVS EST PON
TIFICIBVS ET
SCRIBIS QVE͝ .
ADMODVM
TRADERET IL
LVM ET GAVI
SI SVNT ET POL
LICITI SVNT
SE PECVNI
AM DATVROS
ET QVAERE
BAT OPPORTV
NITATEM TRA
DENDI ILLVM
(b) SINE TVRBA

VENIT AVTEM
DIES (2) PASCHAE
ET MISIT PE
TRVM ET IO
HANNEM DI
CENS EVNTES
PARATE NO
BIS PASCHA
(3) MANDVCA
RE QVI
DIXERVNT EI
VBI VIS PA
REMVS DIXIT
AVTEM AD E
OS ECCE IN
TRANTIBVS
VOBIS IN CI
VITATEM OC
CVRRET VO
(a) BIS HOMO A͝ .
PORAM AQVAE
PORTANS SE
QVIMINI IL
LVM IN DOMO

---

(1) Vulg. *Iſcariotes, unum de duodecim. Et abiit, & locutus eſt cum principibus Sacerdotum, & magiſtratibus, quemadmodum illum traderet eis. Et gaviſi ſunt, & pacti ſunt pecuniam illi dare Et ſpopondit. Et quaerebat opportunitatem ut traderet illum ſine turbis.*

(2) Vulg. *Azymorum, in qua neceſſe erat occidi paſcha.*

(3) *Ut manducemus. At illi dixerunt: Ubi vis paremus? Et dixit ad eos: Ecce introeuntibus vobis in civitatem, occurret vobis homo quidem amphoram aquae portans: ſequimini eum in domum &c.*

(1) QVA INGRE
(a) DITVR ET DI
CETIS PATRI
FAMILIAE DO
MVI DICIT TI
BI MAGISTER
VBI EST REFEC
TIO VBI PAS
CHA CVM DIS
CIPVLIS MEIS
EDAM ET ILLE
VOBIS OSTEN
(b) DET MAEDIA
NVM STRA
TVM MAGNV.
IBI PARATE

EVNTES AVTEM
INVENERVNT
(2) SICVT DIXE
RAT ILLIS ET PA
RAVERVNT
PASCHA

ET CVM FACTA ES
EST HORA

(3) CVBVIT ET A
POSTOLI CVM
ILLO ET DIXIT
AD EOS DESI
DERIO CVPI
VI HOC PASCHA
MANDVCA
RE VOBISCVM
ANTEQVAM
PATIAR DICO
ENIM VOBIS
(4) QVONIAM
NON EDAM
ILLVD DONEC
INPLEATVR
IN REGNO DEI.

ET ACCEPTO CA
LICE GRATIAS
EGIT (5) DICENS
(a) SVMITE HOC
ET PARTIMI
NI IN VOBIS
DICO ENIM
VOBIS QVONI

---

(1) Vulg. *In quam intrat, & dicetis patrifamilias domus: Dicit tibi Magister: ubi est Diversorium, ubi Pascha cum discipulis meis manducem? Et ipse ostendet vobis coenaculum magnum stratum, & ibi parate.*

(2) *Sicut dixit illis &c.*

(3) Vulg. *Discubuit, & duodecim Apostoli cum eo. Et ait illis: Desiderio desideravi &c.*

(4) *Quia ex hoc non manducabo illud &c.*

(5) *Et dixit: Accipite, & dividite inter vos. Dico enim vobis quod &c.*

AM NON BI
BAM (1) DE FRVC
TV VINEAE
DONEC REG
NVM DEI
VENIAT
ET ACCEPTO PA
NE GRATIAS
EGIT ET (2) CON
FREGIT ET DE
DIT ILLIS DIEC
(a) CENS HOC EST
CORPVS ME
VM ATTAMEN
ECCE MANVS
PRODITORIS
MEI MECVM
SVPER MEN
SAM
FILIVS QVIDE͠
HOMINIS SE
CVNDVM
QVOD DEFI
NITVM EST

VADIT
(3) VERVM VAE
HOMINI ILLI
PER QVEM
TRADITVR ET
(a) IPSI INQVIRE
BANT INTER
SE QVIS NAM
ESSET QVI HOC
FACTVRVS
ESSET
FACTA EST AVTE͠
(4) CONTENTIO
INTER ILLOS
QVIS NAM
ESSE MAIOR
AD ILLE DIXIT
EIS REGES
GENTIVM
DOMINAN
TVR EORVM
ET QVI POTES
TATEM (5) IN EOS
EXERCVNT

(1) Vulg. *De generacione vitis &c.*

(2) *Fregit, & dedit eis, dicens: Hoc eſt Corpus meum*; tum Vulg. proſequitur: *quod pro vobis datur: hoc facite in meam commemorationem. Similiter & Calicem poſtquam coenavit, dicens: Hic eſt Calix novum teſtamentum in ſanguine meo, qui pro vobis fundetur. Verumtamen ecce manus tradentis me, mecum eſt in menſa. Et quidem Filius hominis &c.*

(3) Vulg. *Verumtamen vae homini illi, per quem tradetur. Et ipſi coeperunt quaerere inter ſe, quis eſſet ex eis &c.*

(4) *Et contentio inter eos, quis eorum videretur eſſe major. Dixit autem eis:*

(5) *Habent ſuper eos &c.*

(1) BENEFICIO
RVM LARGI
TORES DICVN
TVR
VOS AVTEM NO̅.
ITA SED QVI
MAIOR EST IN
VOBIS FIAT SI
CVT MINOR
(2) ET QVI PRAE
(a) EST VT QVI MI
NISTRAT QVIS
ENIM MAIOR
EST QVI RECV̅.
BIT AVT QVI
MINISTRAT
(b) IN GENTIBVS
QVIDEM QVI
RECVMBIT
IN VOBIS AV
TEM NON SIC
SED QVI MI
NISTRAT EGO
AVTEM SVM

IN MEDIO VES
TRVM SICVT
QVI MINIS
TRAT VOS AV
TEM ESTIS QVI
PERMANSIS
TIS MECVM
IN TEMPTA
TIONIBVS ME
IS ET EGO DISPO
NO VOBIS SI
CVT DISPOSV
IT MIHI PATER
MEVS REGNV̅.
VT EDATIS ET
BIBATIS SVPER
MENSAM
MEAM IN REG
NO MEO ET SE
DEATIS (3) IN XII.
SEDIBVS IV
DICANTES XII.
TRIBVS ISRA
EL DIXIT

---

(1) Vulg. *Benefici vocantur. Vos autem non sic:*

(2) *Et qui praecessor est, sicut ministrator. Nam quis major est, qui recumbit, an qui ministrat? Nonne qui recumbit? Ego autem in medio vestrum sum &c.*

(3) Vulg. *Super thronos judicantes duodecim tribus Israel. Ait &c.*

AVTEM DMS.
(1) PETRO SIMO.
(a) SIMON ECCE
SATANAS POS
TVLAVIT VOS
VT SCRIBAR
ET TAMQVAM
TRITICVM
EGO AVTEM
ROGAVI PRO
TE NE DEFICE
RET FIDES TVA
ET TV TANDE.
CONVERSVS
(b) CONFIRMA
FRATRES TVOS
ET ROGATE NE
INTRETIS IN
TEMPTATIO
NE DIXIT
AVTEM EI PE
TRVS .DME.
TECVM PARA
TVS SVM ET

ET IN CARCERE.
ET IN MORTE.
IRE (2) QVI A - - DI
CO TIBI PETRE
NON CANTA
BIT HODIE GAL
LVS (3) DONEC
TV ME TER AB
NEGES
ET DIXIT EIS QVA.
DO MISI VOS
SINE SACCV
LO ET PERA ET
CALCIAMEN
TIS NVMQVID
ALIQVID DEFV
IT VOBIS AD IL
LI DIXERVNT
NIHIL DIXIT
ERGO (4) SED NVNC
QVI HABET SAC
CVLVM TOL
LAT SIMVLITER
ET PERAM ET

(1) Vulg. non habet *Petro*. Subdit : *Simon , Simon , ecce Satanas expetivit vos , ut cribraret ficut triticum . Ego autem rogavi pro te , ut non deficiat fides tua : & tu aliquando conversus confirma fratres tuos . Qui dixit ei : Domine &c.*

(2) Vulg. *At ille dixit :*
(3) *Donec ter abneges nosse me .*
(4) *Eis : Sed nunc qui habet sacculum , tollat similiter &c.*

QVI NON HA
BET VENDAT
T - NICAM SV
AM ET EMAT
GLADIVM
DICO ENIM VO
BIS QVONIAM
ADHVC HOC
QVOD SCRIB
(a) TVM EST OPOR
TET INPLERI
IN ME (1) QVOD
ET CVM IN
IVSTIS DEPV
TATVS EST
ET DE ME QVAE
SVNT FINEM
HABENT AD IL
LE DIXIT DME.
ECCE GLADII
DVO HIC QVI
DIXIT EI SAT
EST ET E
GRESSVS (2) ABI
IT SECVNDVM
CONSVETVDI
NEM IN MON
TEM (3) OLIVETI
SECVTI SVNT
AVTEM ILLVM
ET DISCIPV
LI EIVS ET CV
ESSET IN EO
LOCO DIXIT IL
LIS ORATE NE
INTRETIS IN
TEMPTATIO
NEM
(4) ET IPSE ABOLSVS
EST AB ILLIS TA
QVAM LAPIDIS
ICTVS ET POSI
TIS GENIBVS
ORABAT DICENS
(a) (5) PATER NON
VOLVNTAS
MEA SED TVA
FIAT TRANS

(1) Vulg. *Et cum iniquis deputatus est. Etenim ea, quae sunt de me, finem habent. At illi dixerunt: Domine, ecce duo gladii hic. At ille dixit eis: Satis est.*

(2) *Ibat &c.*

(3) Vulg. *Olivarum. Secuti sunt autem illum & discipuli. Et cum pervenisset ad locum &c.*

(4) *Et ipse avulsus est ab eis quantùm jactus est lapidis.*

(5) *Pater si vis transfer calicem istum a me: Verumtamen non mea voluntas, sed tua fiat.*

(1) FERS CALICEM
HVNC A ME
APPARVIT AV
TEM ILLI AN
GELVS DE CAE
LO CONFORTI
ANS EVM
ET FACTVS IN
AGONIA ET .
PROLIXIVS
ORABAT ET FAC
TVS EST SVDOR
ILLIVS QVASI
GVTTAE SAN
GVINIS DECVR
RENTIS SV
PER TERRAM
ET SVRGENS
AB ORATIO
NE VENIT AD
DISCIPVLOS
SVOS ET INVENIT ILLOS DORMI
ENTES A MAE
RORE ET DIXIT

(2) FIS QVID DOR
MITIS SVRGI
TE ORATE NE
INTRETIS IN
TEMPTATIO
NEM (3) ET AD
HVC EO LOQVE.
TE ECCE TVR
BA ET QVI VO
CABATVR IV
DAS VNVS
DE DVODECIM
(4) PRAECEDEBA
(a) BAT ILLOS ET AC
CEDENS OS
CVLATVS EST
IHM. DIXIT
AVTEM IHS.
IVDA OSCVLO
FILIVM HOMI
NIS TRADIS
VIDENTES AV
TEM (5) QVI ERANT
CIRCA ILLVM

---

(1) Vulg. *Transfer calicem hunc a me: Verumtamen non mea voluntas, ſed tua fiat. Apparuit autem illi Angelus de coelo confortans eum. Et factus in agonia, prolixiùs orabat. Et factus eſt ſudor ejus, ſicut guttae ſanguinis decurrentis in terram. Et cum ſurrexiſſet ab oratione, & veniſſet ad diſcipulos ſuos, invenit eos dormientes prae triſtitia. Et ait:*

(2) Vulg. *Illis:*

(3) Non habet *Et*.

(4) *Antecedebat eos: & appropinquavit Jeſu, ut oſcularetur eum. Jeſus autem dixit illi:*

(5) *Hi, qui circa ipſum erant &c*

QVOD FVTVRV.
(1) ESSET DIXERVNT
(a) ILLI DME. SI PER
CVTIEMVS I.
GLADIO ET PER
CVSSIT VNVS
QVIDAM EX IL
LIS SERVVM
PONTIFICIS
ET ABSCIDIT
AVREM ILLIVS
DEXTERAM DI
XIT AVTEM
(b) ILLI .IHS. SINE
VSQVE HOC
ET EXTENDENS
MANVM SV
AM TETIGIT
EVM ET RE
INTEGRATA
EST AVRIS EIVS
DIXIT AVTEM
IHS. AD EOS QVI
VENERANT

AD SE (2) PONTI
FICES ET ANTIS
TITES TEMPLI
ET SENIORES
(a) TAMQVAM AD
LATRONEM
EXISTIS CVM
GLADIIS ET FVS
TIBVS CVM
COTTIDIE ES
SEM VOBIS
CVM IN TEM
PLO NON EX
TENDEBATIS
MANVS SV
PER ME SED HAEC
EST VESTRA HO
RA ET POTES
TAS TENE
BRAE
COMPREHEN
SVM AVTEM
EVM ADDVXE
RVNT IN DO

(1) Vulg. *Erat, dixerunt ei: Domine, si percutimus in gladio? Et percussit unus ex illis servum principis Sacerdotum, & amputavit auriculam ejus dexteram. Respondens autem Jesus, ait: Sinite usque hùc. Et cum tetigisset auriculam ejus, sanavit eum.*

(2) Vulg. *Principes Sacerdotum, & magistratus templi, & seniores: Quasi ad latronem existis cum gladiis, & fustibus? Cum quotidie vobiscum fuerim in templo, non extendistis manus in me: Sed baec est bora vestra, & potestas tenebrarum. Comprebendentes autem eum, duxerunt ad domum &c.*

MVM (1) PONTI
FICIS PETRVS
AVTEM SEQVE
BATVR A LON
GE INCENSO
AVTEM IGNE
(a) IN MEDIO ATRI
O ET CONSEDEN
TIBVS SEDEBAT
PETRVS IN ME
DIO ILLORVM
QVEM CVM VI
DISSET QVAE
DAM ANCIL
LA INTVENS
EVM DIXIT ET
HIC EX ILLIS EST
QVI CVM EO
ERANT AD ILLE
NEGAVIT DI
CENS MVLIER
NON NOVI
EVM ET EGRES
SVS IN ILLVM

(2) AD IANVAM
VIDIT ALIA ET
AIT ET - - - - BI
ERANT ET HIC
FVIT CVM IHV.
NAZARENO
ET RVRSVS
NEGAVIT CV.
IVRE IVRAN
DO QVEM PAV
LO POST CVM
VIDISSET QVI
DAM DIXIT
VERE ET HIC
CVM IHV. E
RAT NAM ET
GALILAEVS
EST
DIXIT AVTEM
PETRVS HO
MO NESCIO
QVID DICIS
ET PROTINVS
ADHVC LOQVE.

(1) Vulg. *Principis Sacerdotum: Petrus verò ſequebatur a longè. Accenſo autem igne in medio atrii, & circumſedentibus illis, erat Petrus in medio eorum. Quem cum vidiſſet ancilla quaedam ſedentem ad lumen, & eum fuiſſet intuita, dixit: Et hic cum illo erat. At ille negavit eum, dicens: Mulier non novi illum. Et poſt poſt puſillum alius &c.*

(2) Vulg. *Videns eum dixit: Et tu de illis es. Petrus verò ait: O homo, non ſum. Et intervallo facto quaſi horae unius, alius quidam affirmabat, dicens: Verè & hic cum illo erat: nam & Galilaeus eſt. Et ait Petrus: homo, neſcio quid dicis. Et continuo adhuc illo loquente &c.*

(1) TE ILLO GALLVS
CANTAVIT
ET CONVER
SVS .DMS. RES
PEXIT PETRV̆.
(2) ET REMEMO
RATVS EST PE
TRVS VERBVM
D̆MI. SICVT
DIXIT ILLI AN
TE QVAM GAL
LVS CANTET
TER ME NEGA
BIS TE SCIRE
ET VIRI QVI CŎ.
TINEBANT
ILLVM DERI
DEBANT EVM
ET COPERIEN
TES FACIEM
ILLIVS PERCV
TEBANT ET IN
TERROGABA - -
ILLVM DICEN

TES (3) PROFETI
ZA QVIS EST
QVI PERCVS
SIT TE
ET ALIA MVLTA
BLASFEMAN
TES DICEBANT
(4) AD EVM ET CV̆.
DIES HORTA EST
CONVENE
RVNT SENIO
RES POPVLI
PONTIFICES
ET SCRIBAE
ET DEDVXE
RVNT ILLVM
IN CONCILI
VM SVVM
ET INTERRO
GABANT EVM
DICENTES
SI TV ES .X̆PS.
DIC NOBIS
DIXIT AVTEM

(1) Vulg. *Illo loquente, cantavit gallus.*
(2) *Et recordatus est Petrus verbi Domini, sicut dixerat: Priusquam gallus cantet, ter me negabis: & egressus foras Petrus flevit amarè. Et viri, qui terebant illum, illudebant ei, caedentes. Et velaverunt eum, & percutiebant faciem ejus; & interrogabant eum, dicentes:*

(3) Vulg. *Prophetiza, quis est, qui te percussit?*
(4) *In eum. Et ut factus est dies, convenerunt Seniores plebis, & principes Sacerdotum, & Scribae, & duxerunt illum in concilium suum, dicentes: Si tu es Christus, dic nobis. Et ait &c.*

(a) ILLIS SI VOBIS
DIXERO NON
(1) CREDITIS SI IN
TERROGAVE
RO NON RES
PONDEBITIS
SED NEC DIMIT
TETIS ME AMO
DO AVTEM
ERIT FILIVS HO
MINIS SEDENS
AD DEXTRAM
VIRTVTIS .DEI.
DIXERVNT AV
TEM EI OM
NES TV ES FILI
VS DEI DIXIT
AVTEM ILLIS
VOS DICITIS
QVIA EGO SV.
QVI DIXERVNT
QVID ADHVC
EGEMVS TES
TIMONIO AV

(2) DIVIMVS ENI.
DE ORE ILLIVS
ET SVRGENS
VNIVERSA
MVLTITVDO
EORVM ADDV
XERVNT ILLV.
AD PILATVM
COEPERVNT
AVTEM ACCV
SARE ILLVM
DICENTES
HVNC INVE
NIMVS EVER
TENTEM GEN
TEM TR - BV
- - - DARE CAE
SARI DICEN
TEM SE .XPM.
REGEM ES
SET PILATVS
AVTEM IN
TERROGAVIT
EVM DICENS

(3) Vulg. *Credetis mihi : Si autem & interrogavero, non reſpondebitis mihi, neque dimittetis. Ex hoc autem erit Filius hominis ſedens a dextris virtutis Dei. Dixerunt autem omnes : Tu ergo es Filius Dei? Qui ait : Vos dicitis, quia ego ſum. At illi dixerunt : Quid adhuc deſideramus teſtimonium? Ipſi enim*

(2) Vulg. *Audivimus de ore ejus. Et ſurgens omnis multitudo eorum, duxerunt illum ad Pilatum. Coeperunt autem illum accuſare, dicentes : Hunc invenimus ſubvertentem gentem noſtram, & probibentem tributa dare Caeſari, & dicentem ſe Chriſtum Regem eſſe.*

TV ES REX IV
DAEORVM (1) QVI
RESPONDIT
ILLI TV DICIS
PILATVS AV
TEM AIT AD PŌ.
TIFICIS ET TVR
BAM NVLLAM
INVENIO CVL
PAM IN HOMI
NE HOC
AD ILLI INVALES
CEBANT DICĒ.
TES COMMO
VET POPVLVM
DOCENS PER
TOTAM IV - - E
AM INCHO
ANS A GALILAE
A VSQVE HIC
PILATVS AVTĒ.
VT AVDIIT GA
LILAEAM IN
TERROGAVIT

(a) (2) AN A GALILAE
A HOMO ISTE
ESSET ET CVM
COGNOVIS
SET EVM DE
HERODIS PO
TESTATEM ES
SE REMISIT
ILLVM AD HE
RODEM QVI
ERAT ET IPSE
HIEROSOLY
MIS IN HIS
DIEBVS
HERODES AV
TEM VISO .IH̄V.
GAVISVS EST
VALDE ERAT
ENIM CVPI
ENS (3) VIDERE
ILLVM PROP
TEREA QVOD
(b) AVDIRET FRE
QVENTER DE

(1) Vulg. *At ille reſpondens ait: Tu dicis. Ait autem Pilatus ad principes Sacerdotum, & turbas: Nihil invenio cauſae in hoc homine. At illi invaleſcebant, dicentes: Commovet populum, docens per univerſam Judaeam, incipiens a Galilaea usque huc. Pilatus autem audiens Galilaeum &c.*

(2) Vulg. *Si homo Galilaeus eſſet. Et ut cognovit, quod de Herodis poteſtate eſſet, remiſit eum ad Herodem, qui & ipſe Jeroſolymis erat illis diebus.*

(3) *Ex multo tempore videre eum: eo quod audierat multa &c.*

ILLO ET SPERA
BAT (1) ALIQVOD
SIGNVM VI
DERE AB ILLO
FIERI
INTERROGABAT
AVTEM ILLVM
VERBIS PLVRI
BVS IPSE VERO
NIHIL RESPO.
DEBAT ILLI STA
BANT AVTEM
PONTIFICES
VEHEMENTER
ACCVSANTES
EVM SPER
NENS AVTEM
ILLVM ET HE
RODES CVM
EXERCITV SVO
ET DELVSVM
INDVENS VES
(a) TE CANDIDA
REMISIT PILA

TO (2) FACTI
SVNT AVTEM
IN AMICITIA.
HERODES ET
PILATVS EA
DEM HORA
PRAEERANT
ENIM IN INI
MICITIAM
PILATVS AVTEM
CONVOCANS
PONTIFICES
ET PRINCI
PES POPVLI DI
XIT AD ILLOS
DETVLISTIS
MIHI HOMI
NEM HVNC
TAMQVAM AD
VERTENTEM
POPVLVM ET
ECCE EGO CO
RAM VOS IN
TERROGANS

(1) Vulg. *Signum aliquod videre ab eo fieri. Interrogabat autem eum multis sermonibus. At ipse nihil illi respondebat. Stabant autem principes Sacerdotum, & Scribae constanter accusantes eum. Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo, & illusit indutum veste alba, & remisit ad Pilatum.*

(2) Vulg. *Et facti sunt amici Herodes, & Pilatus in ipsa die: nam antea inimici erant ad invicem. Pilatus autem convocatis principibus Sacerdotum, & Magistratibus, & plebe, dixit ad illos: Obtulistis mihi hunc hominem quasi avvertentem populum, & ecce coram vobis interrogans &c.*

(1) NIHIL INVE
NI DIGNVM
IN HOMINE
HOC DE IIS QVAE
ACCVSATIS
EVM SED NEC
HERODES RE
MISI ENIM
VOS AD ILLVM
ET ECCE NIHIL
DIGNVM MOR
TE GESTVM
EST ILLI CASTI
GATVM ERGO
ILLVM DIMIT
TAM
(2) EXCLAMABANT
AVTEM TO
TVS POPVLVS
DICENTES TOL
LE HVNC DI
MITTE AVTĒ.
NOBIS BARAB
BANT QVI E

RAT PROPTER
SEDITIONEM
QVANDAM
FACTAM IN
(3) CIVITATEM
CONIECTVS
IN CARCERĒ.
QVIA HOMICI
DIVM FECE
RAT
RVRSVS AVTĒ.
PILATVS AD
LOCVTTVS EST
EIS VOLENS
DIMITTERE
IHM. QVI PRO
CLAMABANT
DICENTES
(a) CRVCIFIGE
ILLVM QVI TER
TIO DIXIT AD
ILLOS QVID
ENIM MALI
FECIT HIC NI

(1) Vulg. *Nullam causam inveni in homine isto ex his, in quibus eum accusatis. Sed neque Herodes: nam remisi vos ad illum, & ecce nihil dignum morte actum est ei. Emendatum ergo illum dimittam.* Tum Vulg. subdit: *Necesse autem habebat dimittere eis per diem festum unum.*

(2) Vulg. *Exclamavit autem simul universa turba dicens: Tolle hunc, & dimitte nobis Barabbam.*

(3) *Civitate, & homicidium, missus in carcerem. Iterum autem Pilatus locutus est ad eos, volens dimittere Jesum. At illi succlamabant, dicentes: Crucifige, crucifige eum. Ille autem tertiò dixit ad illos: Quid enim mali fecit iste? nullam &c.*

(1) HIL DIGNVM
(a) MORTIS IN
VENI IN ILLO
CASTIGATV.
ERGO ILLVM
DIMITTAM
QVI IMMI
NEBANT VO
CIBVS MAG
NIS POSTVLA.
TES XFICE IL
LVM INVA
LESCEBANT
VOCES ILLO
RVM
ET PILATVS DE
CREVIT FIE
RI PETITIONE.
ILLORVM DI
MISIT AVTEM
EVM QVI PROP
TER HOMICI
DIVM ET SE
DITIONEM

(2) CONIECTVS
ERAT IN CAR
CEREM .IHM.
AVTEM TRA
DIDIT VOLVN
TATI IPSORVM
ET CVM DEDV
CERENT EVM
SIMONEM
QVENDAM
CYRENEVM
VENIENTE.
A VILLA ADPRE
HENDENTES
INPOSVERVNT
ILLI CRVCEM
FERRE POST
IHM. SEQVE
BATVR AVTE.
(a) EVM MVL
TITVDO IN
GENS POPV
LI ET MVLIE
RVM QVAE

---

(1) Vulg. *Nullam cauſam mortis invenio in eo: corripiam ergo illum, & dimittam. At illi inſtabant vocibus magnis poſtulantes ut crucifigeretur: Et invaleſcebant voces eorum. Et Pilatus adjudicavit fieri petitionem eorum. Dimiſit autem illis eum &c.*

(2) Vulg. *Miſſus fuerat in carcerem, quem petebant: Jeſum verò tradidit voluntati eorum. Et cum ducerent eum, apprehenderunt Simonem quemdam Cyrenenſem, veniente de Villa: & impoſuerunt illi Crucem portare poſt Jeſum. Sequebatur autem illum multa turba populi, & mulierum &c.*

PLANGEBANT
(1) SE ET LAMEN
TABANT
AD QVAS CON
VERSVS .IHS.
DIXIT FILIAE
HIERVSALEM
(a) NOLITE FLERE
ME VERVM
VOS FLETE ET
NATOS VES
(b) TROS QVONI
AM VENIENT
DIES IN QVI
BVS DICENT
FELICES STERI
LES ET VEN
TRES QVI NON
GENVERVNT
(c) ET VBERA QVAE
NON (2) EDVCA
VERVNT
TVNC INCIPI
ENT DICERE

MONTIBVS
CADITE SV
PER NOS ET COL
LIBVS (3) TEGITE
NOS QVONI
(a) AM IN VMI
DO LIGNO HAEC
FACIVNT IN
ARIDO QVID
FIET
DVCEBANTVR
AVTEM ET ALI
I DVO (4) LATRO
NES CVM IL
LO INTERFICI
ET CVM VE
NISSENT AD
LOCVM QVI
APPELLATVR
CALVARIAE
CRVCIFIXE
RVNT EVM ET
LATRONES
VNVM QVI

---

(1) Vulg. *Et lamentabantur eum. Conversus autem ad illas Jesus, dixit: Filiae Jerusalem, nolite flere super me; sed super vos ipsas flete, & super filios vestros. Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent: Beatae steriles &c.*

(2) *Lactaverunt.*

(3) Vulg. *Operite nos. Quia si in viridi ligno haec faciunt &c.*

(4) *Nequam cum eo ut interficerentur. Et postquam venerunt in locum, qui vocatur Calvariae, ibi crucifixerunt eum; & latrones, unum a &c.*

(1) DEM AD DEX
TRAM ET ALIV.
AD SINISTRAM
(2) ET DIVIDEN
TES VESTIME.
TA IPSIVS MIT
TEBANT SOR
TES ET STABAT
(a) POPVLVS EX
PECTANS SVB
SANNABANT
AVTEM EVM
PRINCIPES
INTRA SE DI
CENTES ALIOS
SALVOS FE
CIT SE SALVV.
SE FACIAT SI
HIC EST XPS
DEI ELECTVS
(3) INRIDEBANT
AVTEM EVM
ET MILITES
ACCEDEN

TES (4) ACETVM
OFFERENTES
EI ET DICEN
TES TV ES REX
IVDAEORVM
SALVA TE IP
SVM ERAT
AVTEM ET
INSCRIPTIO
SCRIPTA SV
(a) PER EVM REX
IVDAEORVM
HIC
VNVS AVTEM
EX IIS QVI
SVSPENSI
ERANT MA
LEFICI BLAS
PHEMABAT
EVM DICENS
(b) NON NE TV
ES XPS LIBE
RA TE ET NOS
RESPONDENS

---

(1) Vulg. *A dextris, & alterum a ſiniſtris.* Et ſubdit: *Jeſus autem dicebat: Pater dimitte illis: non enim ſciunt quid faciunt.*
(2) *Dividentes verò veſtimenta ejus miſerunt ſortes. Et ſtabat populus ſpectans, & deridebant eum principes cum eis, dicentes:*
(3) *Illudebant autem ei &c.*

(4) Vulg. *Et acetum offerentes ei, & dicentes: Si tu es Rex Judaeorum: ſalvum te fac. Erat autem & ſuperſcriptio ſcripta ſuper eum litteris graecis, & latinis, & hebraicis. Hic eſt Rex Judaeorum. Unus autem de his, qui pendebant, latronibus, blaſphemabat eum, dicens: Si tu es Chriſtus, ſalvum fac te metipſum & nos.*

AVTEM (1) ALI
VS OBIVRGA
BAT EVM DI
CENS NEC TI
MES DM. QVO
NIAM IN EO
DEM IVDICI
O ES ET NOS
QVIDEM
IVSTE DIGNA
ENIM QVO
RVM GESSI
MVS RECE
PIMVS
HIC AVTEM NI
HIL MALI FE
CIT ET DICE
BAT AD IHM.
MEMENTO
MEI CVM
VENERIS IN
REGNO TVO
ET DIXIT ILLI
IHS. AMEN

DICO TIBI HO
DIE MECV.
ERIS IN PA
RADISO (2) ET
(a) ERAT CIRCI
TER HORA SEX
TA ET TENE
BRAE FACTAE
SVNT SVPER
OMNEM
TERRAM ET
VSQVE HO
RAM NONA.
INTENEBRI
CATVS EST
SOL ET VELV.
TEMPLI SCIS
SVM EST ME
DIVM (3) ET EX
CLAMANS
VOCE MAG
NA IHS.
PATER IN MA
NIBVS TVIS

(1) Vulg. *Alter increpabat eum, dicens: Neque tu times Deum, quod in eadem damnatione es. Et nos quidem justè, nam digna factis recipimus. Hic verò nihil mali gessit. Et dicebat ad Jesum: Domine, memento mei, cum veneris in regnum tuum.*

(2) Vulg. *Erat autem ferè hora sexta, & tenebrae factae sunt in universam terram, usque in horam nonam. Et obscuratus est Sol.*

(3) *Et clamans voce magna Jesus, ait: Pater in manus tuas &c.*

COMMENDO
SPM. MEVM
(1) ET EMISIT SPM.
QVOD CVM VI
DISSET CEN
TVRIO HONO
RIFICAVIT
DM DICENS
VERE HOMO
HIC IVSTVS
ERAT ET OM
NES QVAE CO.
VENERVNT
TVRBAE AD
SPECTACVLV.
HOC VIDEN
TES EX EA QVAE
FIEBANT PER
CVTIENTES
PECTORA SVA
REVERTEBA.
TVR STA
BANT AVTEM
OMNES NO

TI (2) ILLIVS A LO.
GE ET MVLIE
RES QVAE SE
CVTAE FVE
RANT ILLVM
A GALILAEA
VIDENTES
HAEC
ET ECCE VIR
NOMINE IO
SEPH QVI E
RAT DECVRIO
(3) BONVS ET IVS
TVS HIC NON
CONSENSE
RAT CONSILIO
ET OPERE IL
LORVM AB A
RIMATHIA
CIVITATE IV
DAEORVM
QVI EXPECTA
BAT REGNV.
DEI. HIC

(1) Vulg. *Et haec dicens expiravit. Videns autem Centurio quod factum fuerat, glorificavit Deum dicens: Verè hic homo justus erat. Et omnis turba eorum, qui simul aderant ad spectaculum istud, & vidébant, quae fiebant &c.*

(2) Vulg. *Ejus a longè, & mulieres, quae secutae eum erant a Galilaea, haec videntes.*

(3) *Vir bonus, & justus: hic non consenserat consilio, & actibus eorum, ab Arimathaea civitate Judaeae, qui expectabat & ipse regnum Dei.*

ACCESSIT AD
PILATVM ET
(1) PETIT CORPVS
IHV. ET DEPO
SITVM INVOL
VIT EVM IN
SINDONEM
ET POSVIT IL
LVM IN MO
NVMENTO
SCVLPTILI V
BI NONDVM
ALIQVI ERAT
(a) POSITVS ET DI
ES ERAT CENA
PVRAE ET SAB
BATVM INLV
CESCEBAT CON
SECVTAE DV
AE MVLIERES
QVAE SECV
TAE FVERANT
ILLVM DE GA
LILAEA VIDE

RVNT (2) MONI
MENTVM
ET QVOMODO
POSITVM EST
CORPVS ILLI
VS REVER
SAE AVTEM
PARAVERVNT
AROMATA ET
VNGVENTA
ET SABBATO
QVIDEM (3) QVI
EVERVNT SE
CVNDVM MA
DATVM
PRIMA AVTEM
DIE SABBATO
RVM VENE
RVNT ANTE
LVCEM VAL
DE AD MONV
MENTVM
(a) ADFERENTES
QVAE PARA

(1) Vulg. *Petiit Corpus Jesu, & depositum involvit Sindone, & posuit eum in monumento exciso, in quo nondum quisquam positus fuerat. Et dies erat Parasceves, & Sabbatum illucescebat. Subsecutae autem mulieres, quae cum eo venerant de Galilaea &c.*

(2) Vulg. *Monumentum, & quemadmodum positum erat Corpus ejus. Et revertentes paraverunt &c.*

(3) *Siluerunt secundum mandatum. Una autem Sabbati valde diluculo venerunt ad monumentum, portantes &c.*

VERVNT (1) IN
VENERVNT
AVTEM LAPI
DEM REVOLV
TVM A MONV
MENTO IN
GRESSAE AV
TEM NON IN
VENERVNT
(a) CORPVS
ET FACTVM EST
DVM STVPE
RENT DE HOC
ECCE VIRI DV
O ADSTITERVNT
IVXTA ILLAS
IN VESTE FVL
GENTI TIMO
RE AVTEM
ADPREHEN
SAE INCLINA͂.
TES FACIEM
AD TERRAM
DIXERVNT AD

AD ILLAS QVID
QVAERITIS
(2) VIVVM CV͂.
(a) MORTVIS
MEMORAMI
NI SICVT LO
CVTVS EST
VOBIS DVM
ADHVC ESSET
IN GALILAEA
DICENS QVO
NIAM FILIV͂.
HOMINIS
OPORTET TRA
DI ET TERTIA
DIE RESVR
(b) GERE ET MAE
MORATAE
SVNT VER
BORVM HO
RVM
ET REVERSAE
RENVNTIA
VERVNT HAEC

(1) Vulg *Aromata: & invenerunt lapidem revolutum a monumento. Et ingressæ non invenerunt Corpus Domini Jesu. Et factum est, dum mente consternatae essent de isto, ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgenti. Cum timerent autem, & declinarent vultum in terram &c.*

(2) Vulg. *Viventem cum mortuis? Non est hic, sed surrexit: Recordamini qualiter locutus est vobis, cum adhuc in Galilaea esset, dicens: quia oportet Filium hominis tradi in manus hominum peccatorum, & crucifigi, & die tertia resurgere. Et recordatae sunt verborum ejus. Et regressae a monumento, nunciaverunt haec &c.*

OMNIA ILLIS
VNDECIM
ET CETERIS O.
NIBVS ERAT
AVTEM (1) MAG
DALENA ET
MARIA IACO
BI ET IOHAN
NA ET RELI
QVE CVM EIS
QVE DICEBANT
AD APOSTO
LOS HAEC ET
VISA SVNT
(2) ILLIS TANQVA.
DELERA VER
(a) BA HAEC ET
NON CREDE
BANT EIS
ET ECCE DVO
ERANT EX IL
LIS (3) EVNTES
IN MVNICI
(b) PIVM STADI

(4) OS HABENTE.
LX. AB HIERV
SALEM CVI NO
(a) MEN AMMAVS
I ET IPSI TRAC
TABANT DE O.
NIBVS QVAE
HIS CONTEGE
RANT ET FAC
TVM EST DV.
TRACTARENT
IPSI ET IHS. AS
CENDENS CO
MITABATVR
CVM ILLIS O
CVLI AVTEM
EORVM EO
RVM TENE
BANTVR NE
AGNOSCERENT
ILLVM
DIXIT AVTEM
AD EOS QVAE
SVNT VERBA

(1) Vulg. *Maria Magdalene, & Joanna, & Maria Jacobi, & caeterae, quae cum eis erant &c.*

(2) *Ante illos ſicut deliramentum verba iſta: & non crediderunt illis.* Tum ſubdit: *Petrus autem ſurgens cucurrit ad monumentum, & procumbens vidit linteamina ſola poſita, & abiit ſecum mirans quod factum fuerat. Et ecce &c.*

(3) Vulg. *Ibant ipſa die in caſtellum, quod erat in ſpatio*

(4) *Stadiorum ſexaginta ab Jeruſalem, nomine Emmaus. Et ipſi loquebantur ad invicem de his omnibus, quae acciderant. Et factum eſt dum fabularentur, & ſecum quaererent: & ipſe Jeſus appropinquans ibat cum illis. Oculi autem illorum tenebantur, ne eum agnoſcerent. Et ait ad illos. Qui ſunt hi ſermones &c.*

(1) ISTA QVAE TRAC
(a) TATIS AD ALTER
VTRVM EST
ESTIS TRISTES
RESPONDENS
AVTEM VNVS
EX EIS CVI NŎ.
MEN EST CLEO
PHAS DIXIT
AD ILLVM
TV SOLVS PERE
GRINVS ES IN
HIERVSALEM
(2) NESCIS QVAE
GESTA SVNT
IN ILLA IN DI
EBVS ISTIS
QVI AIT ILLIS
QVAE ET IPSI
DIXERVNT
DE .IH̆V. NA
ZARENO QVI
(3) FVIT PROPHE
TA POTENS IN

(a) OPERE (4) ET VER
BO CORAM
DEO ET OM
NI POPVLO
QVOMODO
HVNC TRA
DIDERVNT
PONTIFICES
NOSTRI IN
IVDICIO MOR
TIS ET CRVCI
FIXERVNT
ILLVM NOS
VERO SPERA
VIMVS IPSV̆.
ESSE QVI RE
DEMPTVRVS
ESSET ISTRA
HEL NVNC
TERTIA DIES
EST HODIE
(b) EX QVO FAC
TA SVNT HAEC
ET SVPER HIS

---

(1) Vulg. *Quos confertis ad invicem ambulantes, & estis tristes? Et respondens unus, cui nomen Cleophas, dixit ei:*
(2) *Et non cognovisti quae facta sunt in illa his diebus? Quibus ille dixit: quae? Et dixerunt &c.*
(3) *Fuit vir &c.*

(4) Vulg. *Et sermone coram Deo, & omni populo. Et quomodo eum tradiderunt Summi Sacerdotes, & principes nostri in damnationem mortis, & crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus, quia ipse esset redempturus Israel: & nunc super haec omnia tertia dies est hodie, quod haec facta sunt. Sed & &c.*

(1) OMNIBVS
MVLIERES
QVAEDAM EX
NOBIS EXTER
RVERVNT NOS
QVAE FVERVNT
MANE AD
MONVMEN
TVM ET CVM
NON INVE
NISSENT COR
PVS EIVS VE
NERVNT DI
CENTES
ETIAM VISIO
NEM ANGE
LORVM SE VI
DISSE QVI DI
CVNT EVM
VIVERE
ET ABIERVNT
QVIDAM (2) EX
NOBIS AD MO
NVMENTV̆.

(3) ET INVENE
RVNT ITA VT
MVLIERES DI
(a) XERVNT IPSV̆.
AVTEM NON
VIDERVNT
ET IPSE DIXIT AD ILLOS
INSENSATI
ET GRAVES COR
DE IN CREDĔ.
DO OMNIBVS
QVIBVS LO
CVTI SVNT
PROPHAETAE
NONNE HAEC
(4) OPORTEBAT PA
TI XP̆M. ET IN
TRARE IN GLO
RIAM SVAM
(b) ET ERAT INCHO
ANS A MOY
SEN ET OMNI
BVS PROPHE
TIS INTERPRAE

(1) Vulg. *Sed & mulieres quaedam ex nostris terruerunt nos, quae ante lucem fuerunt ad monumentum, & non invento corpore ejus, venerunt dicentes, se etiam visionem Angelorum vidisse &c.*

(2) *Ex nostris &c.*

(3) Vulg. *Et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt, ipsum verò non invenerunt. Et ipse dixit ad eos: O stulti, & tardi corde ad credendum in omnibus, quae locuti &c.*

(4) *Oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam? Et incipiens a Moyse &c.*

(1) TANS EIS IN O̅.
NIBVS SCRIP
TVRIS DE SE
ET ADPROPIN
QVAVERVNT
IN VICVM
QVEM IBANT
ET IPSE ADFEC
TABAT SE LON
GIVS IRE ET
COEGERVNT
ILLVM DICEN
TES MANE NO
(a) BISCVM QVO
NIAM (2) AD VES
PERVM IAM
DECLINAVIT
DIES
ET INTRAVIT
(3) VT CVM EIS
MANERET
ET FACTVM
EST CVM DIS
CVBVISSET

(4) CVM ILLIS AC
CEPTVM PA
NEM BENE
DIXIT ET FRA̅.
GENS PORRI
GEBAT ILLIS
ET ADAPERTI
SVNT OCVLI
EORVM ET
COGNOVE
RVNT ILLVM
(a) ET IPSE NVS
QVAM CON
PARVIT AB IL
LIS ET DI
XERVNT AD
ALTERVTRV̅.
NONNE COR
NOSTRVM
ERAT IN NO
BIS ARDENS IN VIA CVM AD
APERIEBAT NOBIS SCRIPTV
RAS ET SVR
GENTES EA
DEM HORA

(1) Vulg. *Interpretabatur illis in omnibus Scripturis, quae de ipso erant Et appropinquaverunt castello, quò ibant: & ipse se finxit longiùs ire &c.*

(2) *Advesperascit, & inclinata est jam dies.*

(3) *Cum illis. Et factum est dum recumberet*

(4) Vulg. *Cum eis, accepit panem, & benedixit, ac fregit, & porrigebat illis Et aperti sunt oculi eorum, & cognoverunt eum: & ipse evanuit ex oculis eorum. Et dixerunt ad invicem: Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in via, & aperiret nobis Scripturas?*

(1) REVERSI SVNT
IN HIERVSA
LEM ET INVE
NERVNT COL
LECTOS XI. ET
EAS QVI CVM
ILLIS ERANT
DICENTES
(a) (2) QVONIAM
VERE RESVR
REXIT .DMS.
ET VISVS EST
SIMONI
ET IPSI ENARRA
BANT QVAE
IN VIA GES
TA ERANT ET
SICVT AGNI
TVS EST ILLIS
IN FRACTIO
NE PANIS ET
DVM HAEC
LOQVVNTVR
IPSE STETIT
IN MEDIO EO
RVM (3) EXTER
RITI AVTEM
ET TIMORE
ADPREHEN
SI PVTABANT
SE SPM. VIDE
RE QVI DI
XIT ILLIS QVID
TVRBATI ESTIS
(a) ET QVARE CO
GITATIONES
ASCENDVNT
IN CORDE VES
TRO VIDETE
MANVS ME
AS ET PEDES
(b) MEOS QVONI
AM EGO SVM
IPSI TRACTA
TE ET VIDETE
QVONIAM
SPS. CARNE.
(c) ET OSSVM NO.

---

(1) Vulg. *Regreſſi ſunt in Jeruſalem, & invenerunt congregatos undecim.*

(2) *Quod ſurrexit Dominus verè, & apparuit Simoni. Et ipſi narrabant quae geſta erant in via: & quomodo cognoverunt eum in fractione panis. Dum autem haec loquuntur, ſtetit Jeſus &c.*

(3) Vulg. hìc habet: *& dicit eis: Pax vobis: ego ſum: nolite timere. Conturbati verò:* Tum proſequitur: *Et conterriti exiſtimabant ſe ſpiritum videre. Et dixit eis: Quid turbati eſtis, & cogitationes aſcendunt in corda veſtra? Videte manus meas, & pedes, quia ego ipſe ſum. Palpate, & videte: quia Spiritus carnem & oſſa &c.*

HABET SICVT
ME VIDEBIS
(1) HABENTEM
ADHVC AVTE .
NON CREDEN
TIBVS ILLIS ET
STVPENTIBVS
PRAE GAVDIO
(a) DIXIT HABE
TIS ALIQVID
QVOD EDAMVS
HIC QVI POR
REXERVNT
ILLI PISCES ASSI
PARTEM ET FA
VVM ET ACCI
PIENS MAN
DVCAVIT COR
(b) AM ILLIS ET
DIXIT EIS HAEC
VERBA QVAE
LOCVTVS SVM
APVT VOS CV .
ADHVC ESSEM

VOBISCVM
QVONIAM
(2) OPORTET IN
PLERI OMNIA
QVAE SCRIP
TA SVNT IN LE
GE MOYSI ET
PROPHETIS ET
PSALMIS DE
ME TVNC
(a) APERVIT (3) SE .
SVM ILLORVM
AD INTELLI
GENDVM
SCRIPTVRAS
ET DIXIT EIS
QVONIAM
(b) SIC SCRIPTV .
EST (4) XPM. PA
TI ET RESVR
GERE A MOR
TVIS TERTIA
DIE ET PRAEDI
CARI IN NO

(1) Vulg. *Habere* . Mox subjicit : *Et cum hoc dixisset ostendit eis manus, & pedes* . Prosequitur : *Adhuc autem illis non credentibus, & mirantibus prae gaudio , dixit : Habetis hic aliquid , quod manducetur ? At illi obtulerunt ei partem piscis assi , & favum mellis . Et cum manducasset coram eis , sumens reliquias dedit eis . Et dixit ad eos : Haec sunt verba , quae locutus sum ad vos &c.*

(2) Vulg *Necesse est &c.*

(3) *Illis sensum , ut intelligerent Scripturas .*

(4) *Et sic oportebat Christum pati.*

MINE (1) ILLIVS
PAENITENTIA .
(a) ET REMISSIO
NEM PECCATO
RVM IN OM
NIBVS GENTI
BVS INCIPIENS
AB HIERVSA
LEM VOS AV
TEM ESTIS TES
TES HORVM
(b) ET EGO MITTA .
REPROMISSI
ONEM PATRIS
SVPER VOS
VOS AVTEM
SEDETE IN CI
VITATEM DO
NEC INDVA
(c) MINI VIRTV
TEM A SVM
MO SEDV
XIT AVTEM
ILLOS VSQVE

(2) AD BETHANI
AM ET EXTOL
LENS MANVS
SVAS BENEDI
XIT EOS
ET FACTVM EST
DVM BENE
DICERET ILLOS
DISCESSIT AB
(a) EIS ET IPSI RE
VERSI SVNT
IN HIERVSA
LEM CVM GAV
DIO - - - NO
ET ERANT SEM
PER IN TEM
PLO CONLAV
(b) DANTES .DM.

(1) Vulg. *Ejus poenitentiam , & remissionem peccatorum in omnes gentes incipientibus ab Jerosolyma . Vos autem testes estis horum. Et ego mitto promissum Patris mei in vos . Vos autem sedete in civitate , quoadusque induamini virtute ex alto . Eduxit autem eos foras &c.*

(2) Vulg. *In Bethaniam ; & elevatis manibus suis benedixit eis. Et factum est dum benediceret illis , recessit ab eis, & ferebatur in coelum . Et ipsi adorantes , regressi sunt in Jerusalem cum gaudio magno : & erant semper in Templo , laudantes , & benedicentes Deum . Amen .*

SECUNDUM MARCUM.

(a) EVANG. SECVN.

LVCANVM

EXP. INC.

SECVNDVM

MARCVM

INITIVM EVAN
GELII .IHV. XPI.
FILI DI. SICVT
SCRIPTVM EST
(1) IN ESEIAM
PROPHETAM
(a) ECCE MIT
TO ANGELV.
MEVM AN
TE FACIEM
TVAM ET
PARAVIT
VIAM TV
(b) AM ET ITE
RVM VOX
CLAMAN
TIS IN DE
SERTO (2) PRAE
PARATE
VIAM DMO.
RECTAS FA
(c) CITE SEMI
TAS DEI NOS
TRI.

(1) Vulg. *In Isaïa Propheta: Ecce ego mitto Angelum meum ante faciem tuam, qui praeparabit viam tuam ante te.* Tum non habet: *Et iterum.*

(2) *Parate viam Domini, rectas facite semitas ejus.*

FVIT IOHANNES
IN DESERTO
BAPTIZANS
ET PRAEDI
CANS BAPTIS
MVM PAENI
TENTIAE IN
(1) REMISSIO
NE PECCATO
RVM ET EGRE
DIEBATVR
(a) AD EVM (2) TOTA
REGIO IVDAEAE
ET HIEROSO
LYMITAE OM
NES BAPTI
ZABANTVR
(b) IN IORDANE
AB EO CONFI
TENTES PEC
CATA SVA
ET DICEBAT ILLIS
EGO QVIDEM
VOS BAPTIZA
(a) VI IN AQVA IN
PAENITENTI
AM VENIT AV
TEM POST ME
FORTIOR ME
CVIVS NON
SVM DIGNVS
SOLVERE COR
RIGIAM CAL
CIAMENTO
RVM EIVS
IPSE VOS BAP
TIZAVIT IN
SPV̆. SANCTO
ERAT AVTEM
IOHANNÊS
INDVTVS PEL
LEM CAMEL
LI ET EDEBAT
LVCVSTAS
ET MEL SILVES
TRE
IN ILLIS DIEBVS
VENIT IHS̆.

(1) Vulg. *Remiſſionem .*

(2) *Omnis Judaeae regio , & Jeroſolymitae univerſi , & baptizabantur ab illo in Jordanis flumine confitentes peccata ſua .* Tum addit : *Et erat Joannes veſtitus pilis cameli , & zona pellicea circa lumbos ejus , & locuſtas , & mel ſilveſtre edebat . Et praedicabat dicens : Venit fortior me poſt me : cujus non ſum dignus procumbens ſolvere corrigiam calceamentorum ejus . Ego baptizavi vos aqua, ille verò baptizabit vos Spiritu Sancto . Et factum eſt in diebus illis venit Jeſus &c.*

A NAZARET
GALILAEAE ET
BAPTIZATVS
EST (1) IN IORDA
NEN AB IO
HANNEN ET
ASCENDENS
DE AQVA VI
DIT ADAPERI
RI CAELOS ET
SPM. TANQVA.
COLVMBAM
(a) DESCENDEN
TEM (2) IN EVM
ET VENIT
VOX DE CAE
LIS TV ES FILI
VS MEVS DI
(b) LECTVS IN TE
(3) BENE SENSI
(c) ET PROTINVS
SPS. DVXIT IL
LVM IN DESER
TO PER LX. DI

(4) ES ET TEMP
TABATVR A SA
TANAN ET
ERAT CVM
BESTEIS ET A.
GELI MINIS
TRABANT EI
ET POSTQVAM
TRADITVS
EST IOHAN
NES VENIT
IHS. IN GALI
LAEAM PRAE
DICANS EVA.
GELIVM REG
NI DEI (5) DICENS
(d) QVIA INPLE
TA SVNT TEM
PORA ET AD
PROPINQVA
VIT REGNV.
DEI PAENITE.
TIAM AGITE
ET CREDITE IN

---

(1) Vulg *A Joanne in Jordane: & ſtatim aſcendens de aqua, vidit coelos apertos.*

(2) *Et manentem in ipſo. Et vox facta eſt de coelis.*

(3) *Complacui. Et ſtatim Spiritus expulit eum in deſertum. Et erat in deſerto quadraginta &c.*

(4) Vulg. *Diebus, & quadraginta noctibus: & tentabatur a Satana: eratque cum beſtiis, & Angeli miniſtrabant illi. Poſtquam autem traditus eſt Joannes &c.*

(5) *Et dicens: quoniam impletum eſt tempus, & appropinquavit regnum Dei. Poenitemini, & credite Evangelio.*

EVANGELIO
(1) ET TRANSIENS
SECVS MARE
GALILAEAE
VIDIT SIMO
NEM ET AN
DREAM FRA
TREM (2) SIMO
NIS MITTEN
TES RETIAS IN
MARE ERANT
ENIM PISCA
TORES ET DIXIT
EIS IHS. VENI
TE (3) SEQVIMI
NI ME ET FA
CIAM VOS VT SITIS
PISCATORES HOMINVM ET
(a) STATIM RELIC
TIS OMNIBVS
SECVTI SVNT
EVM
ET PAVLVM PRO
GRESSVS VI
DIT IACOBVM

ZEBAEDAEI
ET IOHANNEN
FRATREM (4) IL
(a) LIVS ET IPSOS
IN NAVICVLA
REFICIENTES
RETIAS ET PRO
TINVS VOCA
VIT EOS ET RE
LICTO PATRE
SVO ZEBAEDEO
(5) IN NAVICV
LA CVM MER
CENARIIS SE
CVTI SVNT EV.
(6) ET INGRESSI
SVNT IN CA
PHARNAVM
ET STATIM SAB
BATIS INTRA
VIT IN SYNA
GOGA ET DOCE
BAT ILLOS ET STV
PEBANT IN

Deest folium in Autographo.

(1) Vulg. *Et praeteriens &c.*
(2) *Ejus, mittentes retia in mare.*
(3) *Post me, & faciam vos fieri piscatores hominum. Et protinus relictis retibus secuti sunt eum. Et progressus indè pusillum &c.*
(4) Vulg. *Ejus, & ipsos componentes retia in navi; & statim vocavit illos.*
(5) *In navi &c.*
(6) *Et ingrediuntur Capharnaum: & statim Sabbatis ingressus in Synagogam, docebat eos. Et stupebant super &c.*

BVS ET DAE
MONIA MVL
TA EICIEBAT
(1) ET NON PA
TEBATVR EA
LOQVI QVO
NIAM SCIE
BANT EVM
ET PRIMA LV
CE EXIIT ET
ABIIT IN DE
SERTO ET IBI
(a) ORABAT ET
CONSECV
TI SVNT EVM
SIMON ET
QVI CVM IL
LO ERANT ET
CVM INVE
NISSENT EV̆.
DIXERVNT
(2) ILLI QVIA OM
NES TE QVAE
RVNT

(3) ET DIXIT EIS
EAMVS IN
PROXIMA CAS
TELLA ET CIVI
TATES VT ET
IBI PRAEDI-
CEM AD HOC
ENIM VENI
ET ERAT PRAE
DICANS IN
SYNAGOGIS
EORVM (4) IN
OMNEM GA
LILAEAM ET
DAEMONIA
EICIENS ET
VENIT AD EV̆.
LEPROSVS
(a) DEPRECANS
EVM (5) ET DI
CENS QVIA
SI VIS POTES
ME MVN
DARE ET IRA

(1) Vulg. *Et non sinebat ea loqui, quoniam sciebant eum. Et diluculo valde surgens, egressus abiit in desertum locum, ibique orabat. Et prosecutus est eum Simon &c.*
(2) *Ei: quia omnes quaerunt te.*
(3) Vulg. *Et ait illis: Eamus in proximos vicos &c.*
(4) *Et in omni Galilaea.*
(5) *Et genuflexo dixit ei: Si vis, potes me mundare. Jesus autem misertus ejus &c*

(a) TVS (1) EXTEN
DENS MANV̆.
SVAM ET TAN
GENS ILLVM
AIT EI VOLO
EMVNDARE
ET STATIM
DISCESSIT A
B EO LEPRA ET
MVNDATVS
EST ET COM
MINATVS
EST (2) ET STATĬ.
DIMISIT EVM
ET DIXIT EI
VIDE NEMI
NI DIXERIS
SED VADE OS
(b) TENDE TE (3) SA
CERDOTI ET
OFFERS PRO
PVRGATIO
NE TVA QVOD
PRAECEPIT

MOYSES IN
TESTIMONI
VM ILLIS
AD ILLE EGRES
SVS COEPIT
PRAEDICARE
ET DIFFAMA
RE SERMO
NEM ITA VT
IAM NON POS
SET (4) PALAM IN
CIVITATEM
INTROIRE
SED FORIS IN
DESERTA LO
CA ERAT ET CŎ.
VENIEBANT
AD EVM VN
DIQVE
(5) ET CVM INTRO
ISSET ITERV̆.
IN CAPHAR
NAVM POST
DIES COGNI

(1) Vulg. *Extendit manum ſuam : & tangens eum, ait illi : Volo : Mundare. Et cum dixiſſet, ſtatim &c.*
(2) *Ei, ſtatimque ejecit illum : & dicit ei &c.*
(3) *Principi Sacerdotum, & offer pro emundatione tua, & quae praecepit &c.*
(4) Vulg. *Manifeſtè introire in Civitatem, ſed foris in deſertis locis eſſet.*
(5) *Et iterum intravit Capharnaum poſt dies, & auditum &c.*

TVM EST QVOD
IN DOMO ES
SET (1) ET PROTI
NVS CONVE
NERVNT MVL
TI IN TANTVM
(a) VT IAM NON
POSSET CAPE
RE VSQVE AD
IANVAM ET
LOQVEBATVR
ILLIS VERBVM
ET VENIVNT
AD EVM AD
FERENTES
PARALYTICVM
QVI TOLLEBA
TVR A QVATTV
OR ET CVM
NON POSSENT
ACCEDERE
PROPTER TVR
BAM ASCEN
DENTES DE

(a) NVDAVE
RVNT TECTV
VBI ERAT (2) IHS.
ET DIMISE
RVNT GRA
BATTVM VBI
PARALYTICVS
DECVMBE
BAT
CVM VIDISSET
AVTEM IHS.
FIDEM ILLO
RVM AIT PA
RALYTICO FI
LI REMITTVN
TVR TIBI PEC
CATA TVA
ERANT AVTEM
QVIDAM EX
SCRIBIS IBI
SEDENTES ET
COGITANTES
IN CORDIBVS
SVIS DICEN

(1) Vulg. *Et convenerunt multi, ita ut non caperet, neque ad januam, & loquebatur eis verbum. Et venerunt ad eum ferentes paralyticum, qui a quatuor portabatur. Et cum non possent offerre eum illi prae turba, nudaverunt &c.*

(2) Vulg. *Et patefacientes submiserunt grabatum, in quo paralyticus jacebat. Cum autem vidisset Jesus fidem illorum, ait paralytico: Fili dimittuntur tibi peccata tua. Erant autem illic quidam de Scribis sedentes, & cogitantes in cordibus suis: Quid hic &c.*

TES QVID HIC
SIC LOQVITVR
BLASPHEMAT
QVIS POTEST
(1) REMITTERE
PECCATA NISI
VNVS DS.
ET CVM COGNO
VISSET .IHS.
IN SPV. QVOD
COGITARENT
INTRA SE DI
XIT ILLIS QVID
HAEC COGI
TATIS IN COR
DIBVS VESTRIS
QVID EST FACI
LIVS DICERE
SVRGE ET TOL
LE GRABATTVM
TVVM ET VA
DE DOMVI TV
AE AVT DICE
RE REMIT

TVNTVR TIBI
PECCATA TVA
VT AVTEM SCIA
TIS QVIA (2) PO
TESTATEM HA
BET FILIVS HO
MINIS SVPER
TERRAM RE
MITTENDI
PECCATA AIT
PARALYTICO
TIBI DICO SVR
GE TOLLE GRA
BATTVM TV
VM ET VADE
(3) DOMVI TVAE
ET ILLE CONFES
TIM SVRGENS
SVBLATO GRA
BATTO CORAM
OMNIBVS
ABIIT ITA VT
STVPERENT
OMNES ET HO

(1) Vulg. *Dimittere peccata nisi solus Deus? Quo statim cognito Jesus Spiritu suo, quia sic cogitarent intra se, dicit illis: Quid ista cogitatis in cordibus vestris? Quid est facilius, dicere paralytico: dimittuntur tibi peccata; an dicere: surge: tolle grabatum tuum, & ambula?*

(2) Vulg. *Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata (ait paralytico)*

(3) *In domum tuam. Et statim surrexit ille: & sublato grabato, abiit coram omnibus, itaut mirarentur omnes &c.*

NORIFICARENT
DM̆. DICEN
(a) TES (1) NVMQVĂ.
TALITER VIDIS
SE SE
ET EXIIT ITERV̆.
IH̆S. AD MARE
ET OMNIS TVR
BA CONVENIT
AD EVM ET DO
CEBAT ILLOS
ET PRAETERI
(b) ENS VIDIT IA
COBVM ALPHE
I SEDENTEM
AT TELONEV̆.
ET AIT ILLI SE
QVERE ME
(2) ET EXSVRGENS
SECVTVS EST
EVM
(c) ET FACTVM EST
DISCVMBEN
TIBVS EIS IN

DOMO ILLIVS
MVLTI PVBLI
CANI ET PEC
CATORES SI
MVL (3) RECVM
BEBANT CVM
IH̆V. ET DISCI
PVLIS EIVS
ERANT ENIM
(a) MVLTI QVI (4) SE
CVTI SVNT
EVM SCRIBAE
AVTEM ET
PHARISAEI
CVM VIDIS
SENT ILLVM
EDENTEM
CVM PECCA
TORIBVS ET
PVBLICANIS
DIXERVNT
DISCIPVLIS
EIVS QVA
RE CVM PEC

(1) Vulg. *Quia numquam sic vidimus. Et Et egressus est rursus ad mare: omnisque turba veniebat ad eum, & docebat eos. Et cum praeteriret, vidit Levi Alphaei.*
(2) *Et surgens secutus est eum. Et factum est, cum accumberet &c.*

(3) Vulg. *Discumbebant &c.*
(4) *Et sequebantur eum. Et Scribae, & Pharisaei videntes quia manducaret cum publicanis, & peccatoribus, dicebant discipulis ejus: Quare cum publicanis &c.*

(1) CATORIBVS
ET PVBLICA
(a) NIS EDIT
ET CVM AVDIS
SET IHS DIXIT
NON EGENT
SANI MEDICOS
SED QVI MA
LE HABENT
NON VENI
VOCARE IVS
TOS SED PECCA
(b) TORES IN PAE
NITENTIAM
ERANT AVTEM
DISCIPVLI
IOHANNIS
ET PHARISEO
RVM IEIVNA.
TES ET VENE
RVNT ET DI
XERVNT EI
QVARE DISCI
PVLI IOHAN

NIS (2) ET PHARI
SAEI IEIVNANT
TVI AVTEM
DISCIPVLI NO.
IEIVNANT
(3) ET DIXIT EIS IHS.
NVMQVID
POSSVNT FILI
SPONSI QVAN
DIV SPONSVS
CVM ILLIS EST
IEIVNARE (4) VE
NIET DIES CV.
AVFERETVR
AB EIS SPON
SVS ET TVNC
IEIVNABVNT
IN ILLIS DIE
BVS
(5) NEMO AVTE.
INSVMENTV.
PANNI RV
DIS MITTIT
TVNICAE VE

---

(1) Vulg. *Publicanis, & peccatoribus manducat, & bibit magister vester? Hoc audito Jesus ait illis: non necesse habent sani medico, sed qui malè habent: Non enim veni vocare justos, sed peccatores. Et erant discipuli Joannis, & Pharisaei jejunantes: & veniunt, & dicunt illi:*

(2) Vulg. *Et Pharisaeorum &c.*

(3) *Et ait illis Jesus: Numquid possunt filii nuptiarum &c.*

(4) *Quanto tempore habent secum sponsum, non possunt jejunare. Venient autem dies &c.*

(5) *Nemo assumentum panni rudis assuit vestimento veteri &c.*

TERI ALIOQVIN
(1) TOLLIT SVPPLE
MENTVM
NOVVM A VE
TERI ET PEIOR
SCISSVRA FIT
ET NEMO MIT
TIT VINVM
NOVVM IN
VTRES (2) VETE
RES SED IN NO
(a) VOS ALIOQVI.
RVMPENTVR
VTRES ET VI
NVM ET V
TRES PERIBVNT
ET FACTVM EST
ITERVM EV.
(b) SABBATIS AM
BVLARE PER
SEGETEM ET
DISCIPVLI EIVS
COEPERVNT
ITER FACIEN
(a) (3) TES VELLERE
SPICAS ET EDE
RE PHARISAEI
AVTEM DICE
BANT EI ECCE
(b) QVID FACIVNT
DISCIPVLI TVI
SABBATIS QVOD
NON LICET IL
LIS ET RES
PONDENS DI
XIT EIS NVM
QVAM LEGIS
TIS QVID FECIT
DAVID CVM
OPVS FVIT ET
ESVRIIT IPSE
ET QVI CVM IL
LO ERANT ET
INTROIVIT
IN DOMVM
(c) DEI ET PANES
PROPOSITIO
NES EDIT ET DE

(1) Vulg. *Aufert ſupplementum novum a veteri, & major ſciſſura fit.*
(2) *Veteres: alioquin dirumpet vinum utres, & vinum effundetur, & utres peribunt. Sed vinum novum in utres novos mitti debet Et factum eſt iterum cum Dominus Sabbatis ambularet per ſata, & diſcipuli ejus coeperunt progredi &c.*

(3) Vulg. *Et vellere ſpicas. Phariſaei autem dicebant ei: Ecce: quid faciunt Sabbatis quod non licet? Et ait illis: Numquam legitis quid fecerit David, quando neceſſitatem habuit, & eſuriit ipſe, & qui cum eo erant? Quomodo introivit in domum Dei ſub Abiathar principe Sacerdotum, & panes propoſitionis manducavit, quos non licebat &c.*

DIT EIS QVI
SECVM ERANT
QVOS NON LI
CEBAT (1) EDERE
NISI SACER
DOTIBVS
(a) DICO AVTEM
VOBIS QVO
NIAM FILIVS
HOMINIS
DMS. EST ETI
AM IPSIVS
SABBATI
(b) (2) ET CVM AVDIS
SENT QVI A
B EO ERANT
EXIERVNT
DETINERE
EVM DICE
BANT ENIM
QVIA EXTITIT
MENTE
ET INTRAVIT
ITERVM IN

(3) SYNAGOGA
ET ERAT IBI
HOMO HA
BENS ARIDA.
MANVM ET
OBSERVA
BANT EVM A.
SABBATIS CV
RARET VT AC
CVSARENT
ILLVM EVM
DIXIT HOMI
NI QVI MA
NVM HABE
BAT ARIDAM
SVRGE IN ME
DIVM ET DI
XIT AD ILLOS
LICET SABBA
TIS BENEFA
CERE AVT MA
LE FACERE
ANIMAM
SALVAM FACE

(1) Vulg. *Manducare, nisi Sacerdotibus, & dedit eis, qui cum eo erant? Et dicebat eis: Sabbatum propter hominem factum est, & non homo propter Sabbatum. Itaque Dominus est Filius hominis, etiam Sabbati.*

(2) Quae hic leguntur usque ad *Et intravit*, in Textu Vulgatae non habentur.

(3) Vulg. *Synagogam, & erat ibi homo habens manum aridam. Et observabant eum, si Sabbatis curaret, ut accusarent illum. Et ait homini habenti manum aridam: Surge in medium. Et dicit eis: Licet Sabbatis benefacere, an malè?*

RE AN PERDE
RE (1) AD ILLI TA
CVERVNT
(a) ET CIRCVM
SPICIENS EOS
CVM IRACV̆.
DIA DOLENS
SVPER CECI
TATEM COR
DIS EORVM
AIT HOMINI
EXTENDE
MANVM TV
AM ET EXTEN
(b) DIT ET RESTI
TVTA EST MA
NVS (2) EIVS SI
CVT ET ALIA
ET PROTINVS
EXIERVNT
PHARISAEI
CVM HERO
DIANIS CON
SILIVM FACI

(2) ENTES DE EO
(a) VT PERDERENT
ILLVM
ĬHS. AVTEM CV̆.
DISCIPVLIS
SVIS SECESSIT
AD MARE (4) ET
CVM - IDIS
SENT T - - BA
MAGNA A GA
LILAEA ET IV
DAEA ET AB HIE
ROSOLYMIS
ET AB IDVMEA
ĖÀ ET TRAN
IORDANEM
ET QVI CIRCA
TYRVM ET SI
DONEM (5) QVAE
FACIEBAT VE
NERVNT AD
EVM ET DIXIT
DISCIPVLIS
SVIS VTI NA

(1) Vulg. *At illi tacebant . Et circumſpiciens eos cum ira , contriſtatus ſuper coecitate cordis eorum , dicit homini :*

(2) *Illi . Exeuntes autem Phariſaei , ſtatim cum Herodianis conſilium faciebant &c.*

(3) Vulg. *Faciebant adversùs eum , quomodo eum perderent .*

(4) *Et multa turba a Galilaea , & Judaea ſecuta eſt eum , & ab Jeroſolymis .*

(5) *Multitudo magna , audientes &c.*

VICVLA SIBI
DESERVIRET
PROPTER TVR
BAM (1) NE EVM
MVLTI CON
PRIMERENT
CVRABAT E
NIM - VLTOS
IT - - - INRV
ERENT IN EV̆.
VT ILLVM TAN
GERENT (2) QVI
CVMQVE HA
BEBANT VER
BERA ET SPI
(a) RITOS INMV̆.
DOS CVM IL
LVM VIDE
RENT PROCI
DEBANT EI
ET CLAMABANT
DICENTES
TV ES FILIVS
DEI (3) ET MVL

(4) TA OBIVRGA
BAT EOS NE EV̆.
PALAM FACE
RET QVONI
AM SCIEBANT
EVM XP̆M.
ESSE
ET ASCENDIT
IN MONTEM
ET CONVOCA
VIT AD SE QVOS
VOLVIT IPSE
ET VENERVNT
AD ILLVM
ET FECIT VT ES
SENT DVODE
CIM CVM (5) EO
ET VT MITTE
RET EOS PRAE
DICARE (6) ET HA
BERENT PO
TESTATEM CV
RANDI LAN
GVORES ET EI

(1) Vulg. *Ne comprimerent eum. Multos enim ſanabat.*
(2) *Quotquot habebant plagas. Et Spiritus immundi, cum illum videbant, procidebant ei:*
(3) *Et vehementer &c.*
(4) Vulg. *Comminabatur eis, ne manifeſtarent illum: Et aſcendens in Montem vocavit ad ſe quos voluit ipſe; & venerunt ad eum.*
(5) *Illo:*
(6) *Et dedit illis poteſtatem curandi infirmitates &c.*

CIENDI DEMO
(a) NIA (1) ET CIRCV̆.
IRENT PRAE
DICANTES
EVANGELIV̆.
ET INPOSVIT
SIMONI NO
(b) MEN (2) PETRV̆.
ET IACOBVM
ZEBAEDAEI
ET IOHANNEM
FRATREM IA
COBI ET INPO
SVIT ILLIS NO
MINA (3) BEAN
ERGES QVOD
EST FILIVS TO
NITRVI ET AN
DREAN ET PHI
LIPPVM ET BAR
THOLOMAEVM
ET MATTHAE
VM ET THO
MAN ET IACO

BVM ALPHEI
(a) E - - L - - - - VM
ET - - - - NEM
CHA - - - - - V̆.
ET I - - - - - CA
RIOT - - - - - -
TRAD - - - - - - V̆.
(4) ET IN - - - - - -
DOM - - - - - -
CON - - - - - -
- - - - - - VS TVR
- - - - A VT N - N
POSSENT (5) NEC
- - NEM MAN
(b) DVCARE QVOD
VT AVDIERVNT
DE ILLO SCRI
BAE ET CETE
RI EXIERVNT
- - - - - E EVM
DI - - - - - T
ENIM - - ONI
A - - (6) EXCVTIAT
EOS : ET SCRI

(1) Quae ſequuntur non habet Vulgata, uſque ad *Et impoſuit &c.*
(2) Vulg. *Petrus :*
(3) *Boanerges , quod eſt , filii tonitrui .*
(4) Vulg. *Et veniunt ad domum .*
(5) *Neque panem manducare . Et cum audiſſent ſui , exierunt tenere eum .*
(6) *In furorem verſus eſt .*

BAE (1) ET QVI AB
HIE - O - OL -
MI - - - - - EN
DE - - - T DI
C - - - - - QVO
N - - - - EEL
Z - - - - - BET
- - - - - - PE DAE
- - - - ORVM
- - - - - - VM
E - CIT DAE - -
NIA
(2) ET CONVOCANS
EOS DICE - - -
ILLIS IN PARA
BOLIS .DMS.
IHS. QVOMO
DO POTEST SA
NTANAS S -
TANAN - - PEL
LERE - - REG
NV - - - - - SE
DIVIDA - - R
NON POTEST

(3) STARE REGIA
ILLA ET SI DO
MVS SVPER
SE DIVISA FVE
RIT NON PO
TERIT STARE
DOMVS ILLA
(2) ET SI SATANAS
SATANAN EI
CIT DISPERTI
TVS SVPER SE
NON POTEST
STARE REGNV.
EIVS SED FINE.
HABET
NEMO AVTEM
POTEST VASA
FORTIS INTRA
RE IN DOMV.
ET DIRIPERE
NISI PRIVS
FORTEM ALLI
GET ET TVNC
DOMVM (4) ILLI

(1) Vulg. non habet *Et* .
(2) *Et convocatis eis : in parabolis dicebat illis : Quomodo poteſt Satanas Satanam ejicere ?*

(3) Vulg. *Regnum illud ſtare . Et ſi domus ſuper ſemetipſam diſpertiatur , non poteſt domus illa ſtare . Et ſi Satanas conſurrexerit in ſemetipſum , diſpertitus eſt , & non poter t ſtare , ſed finem habet . Nemo poteſt vaſa fortis ingreſſus in domum diripere &c.*
(4) *Ejus &c.*

VS DIRIPIET
AMEN DICO VO
BIS (1) QVIA OM
NIA REMIT
TENTVR FILI
IS HOMINVM
- - - CATA ET
BLASPHEMI
AE QVI AVTE.
BLASPHEMA
VERIT SPM.
SANCTVM
(a) NON HABET
REMISSIO
NEM SED RE
VS ERIT AETER
NI PECCATI
QVIA DICE
BANT ILLVM
SPM. IMMV.
DVM HABE
- ET VE
- IT MATER
ILLIVS ET FRA

TRES ET FORIS
STANTES MI
SERVNT AD EV.
(2) TVRBAE ET DI
XERVNT EI
(a) ECCE MATER
TVA ET FRA
TRIS - - - - - - -
RORIS - - - -
FO - - - - - - - -
QVAEREN
TES TE
ET RESPONDIT
ILLIS QVAE
EST MATER
(b) MEA (3) ET QVI
SVNT FRATRES
MEI ET RES
PICIENS QVI
CIRCA EVM
SEDEBANT
DIXIT ECCE
MATER MEA
ET FRATRES

(1) Vulg. *Quoniam omnia dimittentur filiis hominum peccata, & blaſphemiae, quibus blaſphemaverint: Qui autem blaſphemaverit in Spiritum Sanctum, non habebit remiſſionem in aeternum, ſed reus erit aeterni delicti Quoniam dicebant: Spiritum immundum habet. Et veniunt mater ejus, & fratres &c.*

(2) Vulg. *Vocantes eum. Et ſedebat circa eum turba; & dicunt ei: Ecce mater tua, & fratres tui foris quaerunt te. Et reſpondens eis, ait:*

(3) *Et fratres mei? Et circumſpiciens eos, qui in circuitu ejus ſedebant, ait:*

MEI (1) ET QVI
CVMQVE FE
CER - - VOLVN
TATEM DEI HIC
EST FRATER
MEVS ET SO
ROR MEA ET
- - - - - MEA
E - - -
ET - - - - - - - -
RVM DOCE
RE AD MARE
ET CONGRE
GATA EST AD
ILLVM TVR
BA MAGNA
(a) ITA VT IN NA
VICVLAM
ASCENDERET
ET SEDERET
CIRCA LITVS
MARIS ET O.
NIS TVRBA
CIRCA MA

RE (2) ERAT ET DO
CEBAT EOS I -
PARABOLIS
MVLTA ET DI
CEBAT ILLIS
IN DOCTRINA
SVA AVD - - -
ECCE EXIIT (3) QV -
SEMINAT SE
MINARE ET
FACTVM EST
CVM SEMI
NAT QVODDAM
IVXTA VIAM
ET VENERVNT
VOLVCRES
CAELI ET CO
MEDERVNT
ILLVD (4) ET ALIVD
CECIDIT SV
PER PET - - - - -
TERRAM - - -
BI NON ER - -
TERRA MVL

(1) Vulg. *Qui enim fecerit voluntatem Dei, hic frater meus, & soror mea, & mater est. Et iterum coepit docere ad mare, & congregata est ad eum turba multa, ita ut navim ascendens sederet in mari.*

(2) Vulg. *Super terram erat.*

(3) *Seminans ad seminandum. Et dum seminat, aliud cecidit circa viam.*

(4) *Aliud verò cecidit super petrosa, ubi non habuit terram multam.*

TA ET STATIM
EXORTVM
EST QVONIAM
NON HABEBAT
ALTITVDINE.
(a) TERRAE (1) SOLE
AVTEM ORTO
EXESTVAVE
RVNT QVIA
NON HABEBANT
RADICEM ET
EXARVIT
ET ALIVD CECI
(b) DIT IN SPINIS
ET CREVERVNT
SPINAE ET
SVFFOCAVE
RVNT ILLVD
ET FRVCTVM
NON DEDIT
ET ALIVD CE
CIDIT IN TER
RAM BONAM
ET DABAT FRVCTV.

ASCENDEN
TEM (2) ET ADFE
RENTEM CV.
INCREMEN
TO VNVM XXX.
ET VNVM
LX. - - - - V.
C. ET - - - - BAT
QVI - - - ET
AVRES AVDI
ENDI AVDI
(a) AT (3) ET QVI IN
TELLEGIT IN
TELLEGAT
ET CVM ESSET
(4) SEORSVM
(b) INTERROGA
BANT EVM
DISCIPVLI
SVI QVAE NA.
ESSET HAEC
PARABOLA
ET DICIT EIS
VOBIS DATV.

(1) Vulg. *Et quomodo exortus est, Sol exaestuavit: & eo quod non habebat radicem exaruit. Et aliud cecidit in spinas: & ascenderunt spinae:*

(2) Vulg *Et crescentem: & afferebat unum triginta, unum sexaginta, & unum centum.*

(3) Sequentia verba desunt in Vulgata usque *Et cum esset.*

(4) *Singularis, interrogaverunt eum ... bi, qui cum eo erant duodecim, parab... m. Et dicebat eis:*

EST (1) COGNOS
CERE MYSTE
RIVM REG
NI DEI.
ILLIS AVTEM
QVI FORIS SVNT
IN - - RABOLIS
OM - - - (2) DICV.
TVR - - - - - VIDE.
TES VIDEANT
ET NON VI
DEANT ET AV
DIENTES (3) NO.
INTELLEGANT
NE FORTE RE
VERTANTVR
ET DIMITTAN
TVR ILLIS DE
LICTA
ET DIXIT EIS NES
CITIS HANC
PARABOLAM
ET QVOMODO
OMNES PA

RABOLAS (4) SCIE
TIS QVI LOQVITVR
VERBVM SE
RIT HI AVTEM
SVNT QVI SE
CVS VIAM SE
MINATI SVNT
QVI NEGLEGEN
TER VERBVM
SVSCIPIVNT
ET CVM AVDIE
RVNT CON
FESTIM VE
NIT SATANAS
ET TOLLIT VER
BVM QVOD
SEMINATVM
EST IN CORDI
BVS EORVM
(5) ET HI SVNT QVI
SVPER PETRO
SA SEMINA
TI SVNT QVI
CVM AVDIE

(1) Vulg. *Noſſe &c.*
(2) *Fiunt.*
(3) *Audiant, & non intelligant: ne quando convertantur, & dimittantur eis peccata. Et ait illis: Neſcitis parabolam banc?*
(4) Vulg. *Cognoſcitis? Qui ſeminat, verbum ſeminat. Hi autem ſunt, qui circa viam, ubi ſeminatur verbum, & cum audierint, confeſtim venit Satanas, & aufert verbum &c.*
(5) *Et bi ſunt ſimiliter, qui ſuper petroſa ſeminantur, qui &c.*

RINT VERBV̆.
(1) P - - - - NVS CV̆.
GAVDIO EXCI
PIVNT ILLVT
ET NON HABENT
- - - - - EM IN
SE. SED TE - - -
RANEI SVNT
ORTA DEIN
- E PRESSVR -
VEL PE - - - - -
TIONE - - - - - -
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

DI SIMVL - - - -
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

(1) Vulg. *Statim cum gaudio accipiunt illud, & non habent radicem in se, sed temporales sunt: Deinde orta tribulatione, & persecutione &c.*

. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

(1) QVE ENIM HA
BET AD - - - - -
BITVR EI ET QVI
NON HABET
ETIAM AV - -
RETVR - - - -
ET DICEBAT SIC
EST REGNVM
DEI QVEMA -
MODVM (2) - - - -
M - MITTAT
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

(1) Vulg. *Qui enim habet, dabitur illi; & qui non habet, etiam quod habet auferetur ab eo.*

(2) *Si homo jaciat &c.*

SPICAM DEIN
D - - - - NVM
FRVMENT -
I - SPICA ET CV̆.
(1) FRVCTVM FE
CE - - - - RO - -
NVS INM - - - -
- ALCEM QV - -
- - NIT ME - - - -
- - - DICEBA - - -
- - - - ADS - - -
BIMVS - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
(2) SEMINVM

QVAE SVNT
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - (3) SE
CRETO AVTEM

(1) Vulg. *Produxerit fructus, statim mittit falcem, quoniam adest messis.*
(2) *Seminibus &c.*
(3) Vulg. *Seorsum autem &c.*

DISCIPVLIS
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
(1) BANT IN NA
VICVLAM

(2) ITA VT IAM
INPLER . . . R
. . VIS IPSE AV
TEM ERAT I .
PVPPE SVPER
CERVI . . . . . .
MIENS ET SVS
. . . AVERVNT
. VM DICE . . . .
. . MAGIST . .
. . . PERTINET
. . . . . VONI,
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
(3) ET DIXIT ILLIS

(1) Vulg. *Mittebat in navim &c.*

(2) Vulg. *Ita ut impleretur navis. Et erat ipse in puppi super cervical dormiens: & excitant eum, & dicunt illi: Magister non ad te pertinet quia perimus?*

(3) *Et ait illis:*

QVID TIMIDI
ESTIS (1) NONDV̆.
HABETIS FI - - -
ET TIMVERVNT
TIMORE MAG
NO ET DICE
BANT AD AL
- - RVTRVM
(2) - - IS EST
- - T - MA - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - *e* - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
TV INMVN

DO QVI (3) HABE
B - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - (4) VĬ.
CERE ET QVOD
PER OMNEM

(1) Vulg. *Necdum habetis fidem?*
(2) *Quis putas est iste, quia & ventus, & mare obediunt ei?*
(3) Vulg. *Domicilium habebat &c.*
(4) *Domare. Et semper &c.*

(1) NOCTEM ET
DI - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
TOR - VEAS
DICEBAT ENIṬ
ILLI EXI SPIRI

(2) TE INMVNDE
DE HOMINE
- - INTERRO
GAVIT EV -
- VOD TIB - - O
- - N EST - T
RESPONDIT
LEGIO NOM - -
- - HI QV - - -
- - MV - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
(3) RVNT ILLVM

(1) Vulg. *Die ac nocte &c.*

(2) Vulg. *Spiritus immunde ab homine. Et interrogabat eum: quod tibi nomen est? Et dicit ei: Legio mihi nomen est, quia multi sumus.*

(3) *Deprecabantur eum &c.*

(1) VNIVERSA DAE
MONIA DICE .
TES MITT - . - OS .
IN PORCOS - - -
IN ILLIS - - - - E
MVS ET PR -
TINVS DMS
IHS. PERMIS - -
IPSIS ET E
VNTES SPS. IN
MVNDI IN
TROIERVNT
- - PORC - - - - - - -
MAGNO IM
PETV GREX
PRAECIPITA
TVS EST (2) IN MA
REM ERANT
AVTEM CIR
- - - - - - - - - -
LIA ET - - - - - -
CABA - - -
IN MARI ET
PASTORES ILLO

RVM FVGERVNT
ET - - - - - -
. E - - - - - - - -
- - TA - - - - -
AGROS - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
G - - - - - - -
(3) VEXABATVR

---

(1) Vulg *Spiritus dicentes: Mitte nos in porcos, ut in eos introeamus. Et conceſſit eis ſtatim Jeſus Et exeuntes &c.*

(2) *In mare ad d[illegible] millia, & ſuffocati ſunt in mari. Qui autem paſcebant eos &c.*

(3) Vulg. *Qui daemonium habuerat &c.*

A DAEMONIIS
E - - - - ORCIS
(1) E - - - - - BANT
EVM VT - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - IS
QV - - - - - - - - -
(2) BI FECE - - -
DMS ET MI

SERTVS (3) EST
TVI ET ABIIT
ET - AEPIT PRAE
- - - ARE IN DE
- APOLI QVAN
TA (4) FECISSET
ILLI IHS. ET PRO
TINVS OMNES
MIRABANTVR
ET CVM TRANS
FRETASSET
- HS. IN CON
- - - RATET - - -
VENIT - - -
BA MAGNA
AD EVM ET IP
SE ERAT AD
MAREM ET
VENIT QVIS
DE - - - - - - -
BV - - - NAGO
(a) GAE E - CVM
VIDISSET EV -
PROCIDIT ILLI

(1) Vulg. *Et rogare coeperunt &c.*
(2) *Tibi Dominus fecerit &c.*

(3) Vulg. *Sit tui .*
(4) *Sibi fecisset Jesus , & omnes mirabantur . Et cum transcendisset Jesus in navi rursum trans fretum , convenit turba multa ad eum , & erat circa mare . Et venit quidam de Archisynagogis , nomine Jairus : & videns eum procidit ad pedes ejus &c.*

AD PEDES (1) DE
PRECANS EVM
MVLTA ET DI
CENS FILIOLA
MEA IN EX
TREMIS EST
(a) VT VENIAS ET
INPONAS MA
NVS EI VT SAL
VA SIT ET VI
BAT ET ABIIT
CVM ILLO
ET SEQVEBA
TVR EVM TVR
BA MVLTA ET
CONPRIME
BANT EVM
ET MVLIER (2)
QVAEDAM
HABENS PRO
FLVVIVM
SANGVINIS
PER ANNOS
DVODECIM

(3) ET MVLTA PAS
SA A MEDICIS
MVLTIS ET IN
PENDENS OM
NEM SVBS
TANTIAM SV
AM E . . . R
PRO - - - - - -
SED P - - - - -
DE - ERIVS
HABEBAT
CVM AVDIS
SET DE IHV. VE
NIT A RETRO
ET TETIGIT
TVNICAM
(a) ILLIVS INTER TVRBAM DICEBAT
ENIM INTRA SE VEL SI VES
TIMENTVM ILLIVS TETI
GERO SALVA
ERO ET PRO
TINVS SICCA
TVS EST FONS
SANGVINIS
EIVS ET (4) COG
NOVIT COR

(1) Vulg. *Ejus, & deprecabatur eum multum, dicens: Quoniam filia mea in extremis est. Veni, impone manum super eam.*

(2) *Quae erat in profluvio sanguinis annis duodecim &c.*

(3) *Et fuerat multa perpessa a compluribus medicis, erogaverat omnia sua, nec quidquam profecerat, sed magis deterius habebat: Cum audisset de Jesu venit in turba retro, & tetigit vestimentum ejus: dicebat enim: quia si vel vestimentum ejus tetigero, salva ero. Et confestim &c.*

(4) Vulg. *Et sensit corpore &c.*

PORE QVIA SA
NATA (1) EST PLA
GA SVA
ET - - ATIM SCI
ENS IHS IN
TR - - - VIRTV
T - - - - - - -
- - - - ERAT
C - - - - - - VS
AD - - - - - - - -
XIT QVIS - -
TIGIT VESTI
MENTA MEA
DISCIPVLI AV
TEM EIVS DI
XERVNT MA
GISTER VIDES
TVRBAM CO.
PRIMENTEM
TE ET DICES
QVIS ME TE
(a) TIGIT ET CIR
CVMSPICIE
BAT VIDERE

EAM QVAE
HOC FECERAT
MVLIER (2) AVTEM
(a) TIMENS ET
TREMENS AB
HOC QVOD FE
CERAT ABSCO.
SE SCIENS QVOD
EI CONTIGIT
VENIT ET PRO
STRAVIT SE
EI ET INDICA
VIT ILLI OM
NEM VERI
TATEM
IHS. AVTEM
DIXIT - - - -
FIDES TVA TE
SALVAM FE
CIT - - - - - - -
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
TVA
ADHVC EO LO

(1) Vulg. *Esset a plaga. Et statim Jesus in semetipso cognoscens virtutem, quae exierat de illo, conversus ad turbam, ajebat: Quis tetigit vestimenta mea? Et dicebant ei discipuli sui: Vides turbam comprimentem te, & dicis: Quis me tetigit?*

(2) Vulg. *Verò timens, & tremens, sciens quod factum esset in se, venit, & procidit ante eum, & dixit ei omnem veritatem. Ille autem dixit ei:*

QVENTE VE
NIVNT AB AR
CHISYNAGO
GO DICENTES (1)
FILIA TVA
MORTVA EST
QVID ADHVC
VEXAS MA
GISTRVM STA
TIM IHS. VT
AVDIIT VER
BVM AIT AR
CHISYNAGO
GO NOLI TIME
RE TANTVM
CREDE
ET NON EST PAS
SVS QVEM
QVAM SEQVI
SE NISI PETRV.
ET IACOBVM
ET IOHANNE.
FRATEREM |
(2) EIVS ET VENIT

IN DOMVM
ARCHISYNAGO
(a) GI ET VIDET
TVMVLTVM
(3) PRORANTIV.
ET LAMENTA.
TIVM - - L
TVM - - - - RANS EIS
QVID TVMVL
TVAMINI ET
PLORATIS PV
ELLA NON EST
MORTVA SED
DORMIT (4) AD
ILLI INRIDE
BANT EVM
IPSE VERO EIEC
TIS OMNIBVS
ADSVMPSIT
MATREM ET
PATREM PVEL
LAE ET QVI
ERANT SECV.
ET INTRAVIT

(1) Vulg. *Quia filia tua mortua est : quid ultra vexas Magistrum . Jesus autem audito verbo, quod dicebatur, ait Archisynagogo : noli timere, tantummodo crede. Et non admisit quemquam se sequi &c.*

(2) *Jacobi . Et veniunt &c.*

(3) Vulg. *Et flentes, & ejulantes multùm . Et ingressus ait illis : Quid turbamini &c.*

(4) *Et irridebant eum . Ipse verò ejectis omnibus, assumit patrem, & matrem puellae, & qui secum erant, & ingreditur &c.*

(1) VBI ERAT PVEL
LA ET TENENS
MANVM EIVS
(a) DICIT EI TABI
THA QVOD EST
INTERPRAETA
TVM PVELLA
TIBI DICO SVR
GE ET PRO
TINVS EXSVR
REXIT PVEL
LA ET AMBV
LABAT ERAT
AVTEM AN
NORVM XII.
(2) ET OBSTIPVE
RVNT PAVO
RE MAGNO
ET PRAECEPIT
ILLIS MVLTV̆.
NE QVIS HOC
SCIRET ET
(b) IVSSIT DARI
EI MANDV
CARE
(3) ET EXIIT INDE
ET VENIT IN
PATRIAM SVĂ.
ET SECVTI SVNT
EVM DISCIPV
LI SVI ET SAB
BATO FACTO
CAEPIT IN SY
NAGOGA DO
CERE ET CVM
AVDISSENT
MVLTI STVPE
BANT IN DOC
TRINA ILLIVS
DICENTES V̆.
DE HVIC HAEC
ET QVAE SA
PIENTIA QVAE
DATA EST EI
ET VIRTVTES
TALES PER MA
NVS ILLIVS
EFFICIVNTVR

(1) Vulg. *Ubi puella erat jacens, & tenens manum puellae, ait illi: Talitha cumi, quod eſt interpretatum: Puella (tibi dico) ſurge. Et confeſtim ſurrexit puella, & ambulabat:*

(2) *Et obſtupuerunt ſtupore magno. Et praecepit illi vehementer, ut nemo id ſciret: & dixit dari illi manducare.*

(3) Vulg. *Et egreſſus inde abiit in patriam ſuam, & ſequebantur eum diſcipuli ſui. Et facto Sabbato coepit in Synagoga docere: & multi audientes admirabantur in doctrina ejus dicentes: Unde huic haec omnia? Et quae eſt Sapientia, quae data eſt illi, & virtutes tales, quae per manus ejus efficiuntur?*

(1) NON NE HIC
(a) EST FABRI FI
LIVS ET MARI
AE FRATER IO
(b) COBI ET IOSE
TIS ET IVDAE
ET SIMONIS
NON NE ET SO
RORES HVIVS
HIC APVT NOS
SVNT ET SCA.
DALIZABAN
TVR IN ILLO
ET DICEBAT (2) EIS
IHS. QVIA NO.
EST PROPHE
TA SINE HO
NORE NISI IN PA
TRIA SVA (3) ET I.
COGNITIS ET
IN DOMO SVA
ET NOLVIT IBI
NVLLAM FACE
RE VIRTVTE.

(4) NISI IN PAVCIS
AEGRIS INPO
NENS MANV.
CVRABAT ET
MIRABATVR
PROPTER IN
CRVDELITATE.
(5) ILLORVM ET CIR
CVIBAT PER
MVNICIPIA
DOCENS
ET CONVOCA
TIS XII. MISIT
ILLOS BINOS
DATA EIS PO
TESTATEM SPI
RITVVM IM
MVNDORVM
PRAECIPI
ENS ILLIS NE
QVID TOLLE
RENT IN VIA.
(6) NISI VIRGA
TANTVM NE

(1) Vulg. *Nonne hic est faber, filius Mariae, frater Jacobi, & Joseph, & Judae, & Simonis? Nonne & sorores ejus hic nobiscum sunt?*
(2) *Illis Jesus:*
(3) *Et in domo sua, & in cognatione sua. Et non poterat ibi virtutem ullam facere &c.*

(4) Vulg. *Nisi paucos infirmos impositis manibus curavit:*
(5) *Eorum, & circuibat castella in circuitu docens. Et vocavit duodecim, & coepit eos mittere binos, & dabat illis potestatem Spirituum immundorum. Et praecepit eis &c.*
(6) *Nisi virgam tantum; non &c.*

(1) QVE PERAM
NEQVE PANE.
(a) SED NEC NV.
MOS IN ZONA.
SED CALCIATOS
SOLEIS ET NO
LITE INDVI
DVAS TVNI
CAS
ET DICEBAT ILLIS
VBICVMQVE
INTRAVERI
TIS IBI MANE
TE DONEC EXEA
TIS INDE ET
QVICVMQVE
NON RECE
PERINT VOS
NEC AVDIE
RINT VOS EX
EVNTES IN
DE EXCVTITE
PVLVEREM
(2) PEDVM VES

(3) TRORVM IN
TESTIMONI
(a) VM EIS AME.
DICO VOBIS
REMISSIVS
ERIT SODO
MIS ET GOMO
RIS IN DIE IV
DICII QVAM
CIVITATI ILLI
(4) ET CVM EXIS
SENT PRAEDI
CABANT VT
PAENITENTI
AM AGERENT
ET DAEMO
NIA MVLTA
EICIEBANT
ET VNGEBANT
OLEO MVLTOS
AEGROS ET
SANABANT
(5) ET AVDIIT HE
RODES REX

---

(1) Vulg. *Non peram, non panem, neque in zona aes; ſed calceatos ſandaliis, & ne induerentur duabus tunicis. Et dicebat eis: Quocumque introieritis in domum: illic manete donec exeatis inde:*

(2) *De pedibus veſtris &c.*

(3) Vulg. *Veſtris in teſtimonium illis*. Quae ſequuntur, in Vulgata deſunt.

(4) *Et exeuntes praedicabant, ut poenitentiam &c.*

(5) *Et audivit rex Herodes &c.*

(1) PALAM FACTV͞.
EST ENIM NO
MEN ILLIVS
(a) ET DICEBANT
QVIA IOHAN
NES BAPTIS
TA RESVRRE
XIT A MOR
TVIS ET (2) IDEO
VIRTVTES
OPERANTVR
(b) IN EO ALII AV
TEM DICEBANT
QVIA ELIAS
EST (3) ALII AVTEM
QVIA PROPHE
TA EST
CVM AVDISSET
AVTEM HERO
DES DIXIT QVE͞.
EGO DECOLLA
VI HIC EST IO
HANNES HIC
A MORTVIS RE

SVRREXIT IPSE
ENIM HERO
DES (4) MITTENS
DETINVIT IO
HANNEM ET
ALLIGAVIT EV͞.
ET MISIT IN
CARCEREM
PROPTER HE
RODIADAM
VXOREM PHI
LIPPI FRATRIS
SVI QVOD NVP
SISSET EAM
DICEBAT ENI͞.
IOHANNES
HERODI QVIA
NON LICET TE
HABERE VXO
REM FRATRIS
TVI HERODI
AS AVTEM IN
SIDIABATVR
EI ET QVEREBAT

---

(1) Vulg. (*Manifestum enim factum est nomen ejus*) *& dicebat* :

(2) *Propterea virtutes operantur in illo* .

(3) *Alii verò dicebant: quia Propheta est, quasi unus ex Prophetis. Quo audito Herodes, ait: Quem ego decollavi Joannem, hic &c.*

(4) Vulg. *Misit , ac tenuit Joannem , & vinxit eum in carcere propter Herodiadem uxorem Philippi fratris sui , quia duxerat eam . Dicebat enim Joannes Herodi : Non licet tibi habere uxorem fratris tui . Herodias autem insidiabatur illi ; & volebat &c.*

(1) INTERFICERE
EVM ET NON
POTERAT HE
RODES ENIM
TIMEBAT IO
HANNEN SCI
ENS ILLVM
VIRVM IVS
TVM ET SANC
TVM ET CVS
TODIEBAT EV̄.
(2) ET CVM AVDIS
SET EVM MVL
TA FACIAT ET
LIBENTER EVM
AVDIEBAT
DIE AVTEM OP
PORTVNO
(a) HERODES NA
TALI SVO CE
NAM FECIT
MAGISTRA
TIBVS ET TRI
BVNIS ET PRI

MIS GALILAE
AE (3) CVM
INTRASSET
AVTEM FILIA
IPSIVS HERO
DIADIS ET SAL
TASSET ET PLA
CVISSET HE
RODI (4) ET DISCV̄.
BENTIBVS
DIXIT REX
PVELLAE PE
TE ME QVOD
VIS ET DABO
(a) TIBI ET IVRA
VIT ILLI MVL
TVM QVONIĀ.
QVODCVM
QVE ME PETIE
RIS DABO TI
BI LICET DIMI
DIAM PARTĒ.
REGNI MEI
AD ILLA CVM

(1) Vulg. *Occidere eum, nec poterat. Herodes enim metuebat Joannem, sciens eum &c.*
(2) *Et audito eo multa faciebat, & libenter eum audiebat. Et cum dies opportunus accidisset, Herodes natalis sui coenam fecit principibus &c.*

(3) Vulg. *Cumque introisset filia &c.*
(4) *Simulque recumbentibus: Rex ait puellae: Pete a me quod vis, & dabo tibi: & juravit illi: quia quidquid petieris, dabo tibi, licet dimidium regni mei. Quae cum &c.*

(1) EXISSET DIXIT
MATRI SVAE
QVID PETAM
(2) ET ILLA DIXIT
CAPVT IOHAN
NIS BAPTISTAE
(3) ET CVM IN
TRASSET AD RE
GEM DIXIT CO.
FESTIM DA MI
HI SVPER DIS
CVM CAPVT
IOHANNIS BAP
TISTAE
ET TRISTIS FAC
TVS EST REX
PROPTER IVS
IVRANDVM
ET PROPTER
SIMVL RECV.
BENTIBVS
NOLVIT EAM
SPERNERE
SED STATIM

(a) (4) MITTENS SPE
CVLATORE IVS
SIT ADFERRI
CAPVT EIVS
ET CVM ABIS
SET DECOLLA
VIT EVM IN
CARCEREM
(b) ET ATTVLIT
CAPVT SVPER
DISCVM ET
DEDIT ILLVD
PVELLAE ET
PVELLA DEDIT
MATRI SVAE
(5) ET CVM AVDIS
SENT DISCIPV
LI ILLIVS VE
NERVNT ET
SVSTVLERVNT
CORPVS EIVS
ET POSVERVNT
ILLVD IN MO
NIMENTO ET

---

(1) Vulg *Exiiſſet &c.*
(2) *Et illa &c.*
(3) *Cumque introiſſet ſtatim cum feſtinatione ad Regem, petivit dicens: Volo ut protinus des mihi in diſco caput Joannis Baptiſtae. Et contriſtatus eſt Rex, propter jusjurandum, & propter ſimul diſcumbentes, noluit eam contriſtare, ſed miſſo &c.*

(4) Vulg. *Miſſo ſpiculatore praecepit afferri caput ejus in diſco. Et decollavit eum in carcere, & attulit caput ejus in diſco &c.*
(5) *Quo audito, diſcipuli ejus venerunt, & tulerunt corpus ejus, & poſuerunt illud in monumento.*

(1) ET CONVENE
RVNT APOSTO
LI AD IHM. ET
RENONTIA
VERVNT ILLI
(a) OMNIA QVAE
CVMQVE FE
CERVNT ET
DOCVERVNT
ET DIXIT EIS
IHS. VENITE
EAMVS SEOR
SVM IN DESER
TO LOCO ET RE
QVIESCITE
PVSILLVM
ERANT ENI.
QVI VENIE
BANT (2) MVL
TI NEC CI
BVM POTE
RANT ENIM
QVI VENIE
BANT CAPERE

ET ASCENDE.
TES (3) IN NAVI
ABIERVNT
IN DESERTV.
LOCVM SEOR
SVM ET VIDE
RVNT EOS
ABEVNTES
ET COGNOVE
RVNT MVLTI
(4) ET PEDESTRE
EX OMNIBVS
CIVITATIBVS
CONCVRRE
RVNT IBI ET
(a) VENERVNT
ET EGRESSVS
VT VIDIT TVR
BAM MAG
NAM IHS. MI
SERTVS EST
EIS QVI ERANT
VELVTI PECO
RA QVAE NON

(1) Vulg. *Et convenientes Apoſtoli ad Jeſum, renunciaverunt ei omnia, quae egerant, & docuerant, & ait illis: Venite ſeorſum in deſertum locum &c.*
(2) *Et redibant multi: & nec ſpatium manducandi habebant.*
(3) Vulg. *In navim &c.*
(4) *Et pedeſtres de omnibus Civitatibus concurrerunt illùc, & praevenerunt eos. Et exiens vidit turbam multam Jeſus: & miſertus eſt ſuper eos, quia erant ſicut oves non habentes &c.*

(1) HABEBANT
PASTOREM ET
COEPIT DOCE
RE EOS MVL
TA IAM
AVTEM CVM
ESSET HORA
MVLTA AC
CESSERVNT
DISCIPVLI IL
LIVS DICEN
TES EI QVIA DE
SERTVS EST LO
CVS HIC
(a) ET HORA IAM
MVLTA DIMIT
TE ITAQVE IL
LOS VT EVN
TES IN PROXI
MAS VILLAS
ET MVNICI
(b) PIA EMANT SI
BI QVOD MA͝.
DVCENT ET

RESPONDENS
(2) DIXIT EIS IH͝S.
DATE ILLIS
MANDVCA
RE ET DI
XERVNT EI
EVNTES EME
MVS DENA
RIS DVCEN
TIS PANES ET
DABIMVS IL
LIS VT MAN
DVCENT ET
DIXIT EIS QVOD
PANES HABE
TIS ITE ET VI
DETE ET CV͝.
COGNOVIS
SENT DIXE
(a) RVNT EI QVI͝.
QVE PANES
ET DVOS PIS
CES ET PRAE
CEPIT EIS IH͝S.

(1) Vulg. *Non babentes paftorem, & coepit illos docere multa. Et cum jam bora multa fieret, acceſſerunt diſcipuli ejus, dicentes: deſertus eſt locus bic, & jam bora praeteriit: dimitte illos, ut euntes in proximas villas, & vicos, emant ſibi cibos, quos manducent. Et &c.*

(2) Vulg. *Ait illis: date illis vos manducare. Et dixerunt ei: Euntes emamus ducentis denariis panes, & dabimus illis manducare. Et dicit eis: quot panes babetis? Ite, & videte. Et cum cognoviſſent, dicunt: quinque, & duos piſces. Et praecepit illis:*

(1) VT DISCVM
BERENT OM
NES SVPER
VIRIDEM
FAENVM ET
DISCVBVE
RVNT CEN
TENI ET QVI.
QVAGENI
ET ACCEPTIS
V. PANIBVS
ET DVOBVS
PISCIBVS (2) RES
PICIENS IN
CAELVM
BENEDIXIT
ET CONFRE
GIT PANES
ET DABAT DIS
CIPVLIS SVIS
VTI ADPONE
RENT ANTE
EOS ET DVOS
PISCES PAR

(3) TITVS EST OM
NIBVS ET MA.
DVCAVERVNT
OMNES ET SA
TIATI SVNT
ET SVSTVLE
RVNT RELI
QVIAS FRAG
MENTORVM
XII COPHI
NOS PLENOS
ET DE PISCI
BVS (4) ET ERANT
QVI EDERANT
V. MILIA VI
RORVM ET
PROTINVS
EXSVRGENS
COEGIT DIS
CIPVLOS SV
OS ASCEN
DERE IN NA
VICVLAM
ET PRAECEDE

(1) Vulg. *Ut accumbere facerent omnes secundum contubernia super viride foenum. Et discubuerunt in partes per centenos, & quinquagenos.*

(2) *Intuens in coelum, benedixit, & fregit panes, & dedit discipulis suis, ut ponerent ante eos: & duos pisces divisit &c.*

(3) Vulg. *Divisit omnibus. Et manducaverunt omnes, & saturati sunt*

(4) *Erant autem qui manducaverunt quinque millia virorum. Et statim coëgit discipulos suos ascendere navim, ut praecederent &c.*

(1) RE SE IN CON
TRA BESSAI
DA CVM IPSE
DIMITTERET
TVRBAM ET
CVM DIMISIS
SET EOS ABIIT
IN MONTEM
ORARE
ET CVM SERO (2)
FACTVM ES
SET IAM ERAT
NAVIS IN ME
DIO MARI ET
IPSE SOLVS SV
PER TERRAM
ET CVM VIDIS
SET REMIGA.
TES ET LABO
RANTES ERAT
ENIM ILLIS
VENTVS CO.
TRARIVS CIR
CA QVARTAM

VIGILIAM
NOCTIS VE
NIT (3) AMBV
LANS IHS. SV
PER M - - EM
ET VOLE - - -
PRAETERIRE
ILLOS - - - - LI
CVM VIDIS
SENT EVM
AMBVLAN
- - - - VPER
MARE PVTA
VERVNT PHA.
TASMA ESSE
ET EXCLAMA
VERVNT OM
NES (4) ET CON
TVRBATI SVNT
STATIMQVE
ALLOCVTVS
EST AD EOS
DICENS ANI
MAEQVI ES

(1) Vulg. *Ut praecederent eum trans fretum ad Betbsaidam, dum ipse dimitteret populum. Et cum &c.*

(2) *Esset, erat navis in medio mari, & ipse solus in terra, & videns eos laborantes in remigando (erat enim ventus contrarius eis) & circa &c.*

(3) Vulg. *Ad eos ambulans supra mare: & volebat praeterire eos. At illi ut viderunt eum ambulantem supra mare &c.*

(4) *Enim viderunt eum, & conturbati sunt. Et statim locutus est cum eis, & dixit eis: Confidite &c.*

TOTE EGO SVM
NOLITE TIME
RE ET ASCEN
DIT (1) - AVEM
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
TVS ET - - - -
M - - - - - NTER
SE STVPEBANT
CVM ADMI
RATIO - - - - -
ENIM - - - - -
LEXERVNT
DE PANIBVS
ERAT ENIM
COR ILLORVM
(a) OBTVSVM
ET INDE CVM
TRANSFRE
TASSENT PER
VENERVNT
- - TERRAM
GENNEZA
(b) RET CVM EXIS

SENT DE NA
VI CONTINVO
- - NOVERVNT
(a) EVM (2) CIRCVM
EVNTES AV
TEM VNIVER
- AM REGIO
NEM ILLAM
COEPERVNT
SVPER GRAB
BATOS ADFER
RE OMNES
QVI SE MALE
HABEBANT
CIRCVMFE
REBANT ENI̅.
EOS VBICVM
QVE AVDIS
SENT IH̆M. ES
SE ET QVOCVM
QVE INTROI
BAT IN MVNI
CIPIA VEL A
GROS AVT IN

(1) Vulg. *Ad illos in navim , & cessavit ventus . Et plus magis intra se stupebant : non enim intellexerant de panibus : erat enim cor eorum obcoecatum . Et cum transfretassent , venerunt in terram Genezareth , & applicuerunt . Cumque egressi essent &c.*

(2) Vulg *Et percurrentes universam regionem illam coeperunt in grabatis eos , qui se malè habebant , circumferre , ubi audiebant eum esse . Et quocumque introibat in vicos , vel in villas , aut &c.*

(1) IN CIVITATIS
IN FORO ET IN
PLATAEIS - -
NEBANT AE
- ROS ET ROGA
- - NT EVM VT
VEL FI - BR - A .
VESTIMENTI
EIVS TANGE
RENT (2) ET QVICV .
QVE TETIGE
RVNT SANATI
SVNT
ET CONVENI
VNT AD EVM
PHARISAEI
ET QVIDAM
DE SCRIBIS
(3) QVI VENE
RANT AB HIE
ROSOLYMIS
QVI CVM VI
DISSENT QVOS
DAM EX DISCI
PVLIS EIVS (4) IM
MVNDIS MA
NIBVS HOC
EST INL - - IS E
DENTES PANES
- - - - - ERAVE
RVNT PHARI
SAE - - - - ET
OMNES IVDAEI
(a) NISI (5) MOME .
TO LAVERINT
- - - VS NON
- - - - DVNT PANE .
TENENTES
TRA - - - IONE .
SENIORVM
(b) ET A FORO (6) CV .
VENERINT
NISI BAPTIZA
- - FVERINT NO .
EDVNT
ET ALIA MVLTA
SVNT ILLIS QVAE
ACCEPERVNT

(1) Vulg. *Civitates in plateis porebant infirmos, & deprecabantur eum &c.*
(2) *Et quotquot tangebant eum salvi fiebant.*
(3) *Venientes ab Jerosolymis. Et cum vidissent &c.*
(4) Vulg. *Communibus manibus, idest non lotis, manducare panes, vituperaverunt.*
(5) *Crebro laverint manus, non manducant &c.*
(6) *Nisi baptizentur, non comedunt: Et alia multa sunt, quae tradita sunt &c.*

(1) TRADITA BAP
TISMOS CALI
CVM ET VR
CEORVM ET
CACCABORV̆.
ET LECTORVM
ET INTERRO
GA - - - - NT
EVM PHARI
SAEI ET SCRI
BAE DICEN
(a) TES QV - - -
DISCIPVLI
TVI NON SE
CVN - - R SE
CVNDVM
TRADITIONĔ.
SENIORVM
SED IMMVN
DIS MANIBVS
EDVNT PANĔ.
AD ILLE RESPON
DENS DIXIT
BENE PROPHE

TAVIT ESEIAS
DE VOBIS (2) SI
MVLATORI
BVS QVI DI
XIT POPVLV.
LABIIS ME DI
LIGIT COR AV
TEM ILLORVM
LONGE EST A
(a) ME VANE AV
TEM COLVNT
ME DOCEN
TES DOCTRI
NAS ET MAN
DATA HOMI
NVM
BAPTIZANTES
VRCEOS ET CA
LICES ET ALIA
MVLTA HIS SI
MILIA QVAE
FACITIS DERE
LICTO MANDA
TO DEI TENEN

(1) Vulg. *Quae tradita ſunt illis ſervare, baptiſmata calicum, & urceorum, & aeramentorum, & lectorum. Et interrogabant eum Phariſaei & Scribae: Quare diſcipuli tui non ambulant juxta traditionem ſeniorum, ſed communibus manibus manducant panem? At ille reſpondens dixit eis:*

(2) Vulg. *Hypocritis, ſicut ſcriptum eſt. Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longè eſt a me. In vanum autem me colunt, docentes doctrinas, & praecepta hominum. Relinquentes enim mandatum Dei, tenetis traditionem hominum, baptiſmata urceorum & calicum: & alia ſimilia his facitis multa.*

TES TRADITIO
NEM HOMINV.
(1) ET DIXIT ILLIS BE
NE IRRITVM
FACITIS PRAE
CEPTVM DEI
(a) VT TRADITIO
NEM VESTRA.
(2) STATVATIS MOY
SES ENIM DI
XIT HONORI
FICA PATREM
TVVM ET MA
TREM TVAM
ET QVI MALE
DIXERIT (3) PATRE.
AVT MATRE.
MORTI MORI
ATVR
VOS AVTEM DI
CITIS SI DIXE
RIT HOMO (4) PA
TRI SVO AVT MA
TRI DONVM

(5) QVOD EST MV
NVS QVO A ME
MELIOR FAC
TVS FVERIS NO.
SINETIS AM
PLIVS ALIQVIT
FACERE PATRI A
VT MATRI SPER
NENTES VER
(a) BVM DEI PER
TRADITIONE.
VESTRAM
STVLTAM QVA.
TRADIDISTIS ET
SIMILIA HV
IVSMODI
MVLTA FACI
TIS (6) ET CO.
VOCANS TVR
BAM ITERVM
DIXIT ILLIS
AVDITE ME
OMNES ET IN
TELLEGITE NI

---

(1) Vulg *Et dicebat illis :*
(2) *Servetis. Moyses enim dixit: honora patrem &c.*
(3) *Patri vel matri, morte moriatur.*
(4) *Patri, aut matri: Corban &c.*
(5) Vulg. (*Quod est donum*) *quodcumque ex me, tibi profuerit: & ultra non dimittitis eum quidquam facere patri suo, aut matri, rescindentes Verbum Dei per traditionem vestram, quam tradidistis :*
(6) *Et advocans iterum turbam, dicebat illis :*

(1) HIL EST A FORIS
QVOD HOMI
NEM INTRANS
IN EVM POSSIT
EVM COIN
QVINARE SED
QVAE DE HO
MINE PROFIS
CISCVNTVR
ILLA SVNT QVAE
COINQVINANT
HOMINEM
SI QVIS HABET
AVRES AVDI
ENDI AVDIAT
ET CVM INTRO
ISSET IN DOMV.
(2) PRAE MVLTI
TVDINEM IN
TERROGABANT
EVM DISCIPV
LI EIVS SIMI
LITVDINEM
ET AIT ILLIS SIC
ET VOS INPRV
DENTES ESTIS
(3) NON INTELLE
GITIS QVIA OM
NE QVOD A FO
RIS INTROIT I.
HOMINE NON
POTEST EVM CO
INQVINARE
NEC ENIM IN
TROIT IN COR
EIVS SED IN
VENTRE EIVS
ET IN SECESSV
EXIT PVRGANS
OMNES ESCAS
ET EXIT IN RI
VVM
DICEBAT AVTEM
QVIA QVAE DE
HOMINE EXE
(a) VNT ILLA COI.
QVINANT HO
MINEM EX I.

(1) Vulg. *Nihil est extra hominem introiens in eum quod possit eum coinquinare, sed quae de homine procedunt, illa sunt quae communicant hominem.*

(2) *A turba, interrogabant eum discipuli ejus parabolam. Et ait illis:*

(3) Vulg. *Non intelligitis, quia omne extrinsecus introiens in hominem, non potest eum communicare: quia non intrat in cor ejus, sed in ventrem vadit, & in secessum exit purgans omnes escas? Dicebat autem quoniam quae de homine exeunt, illa communicant hominem. Ab intus &c.*

(1) EX INTERIORI
BVS ENIM DE
CORDE HOMI
NVM PROCE
DVNT COGITA
TIONES MALE
ADVLTERIA
FVRTA FORNI
CATIONES HO
MICIDIA AVA
RITIA NEQVI
TIA DOLVS IN
PVDICITIA
OCVLVS NE
QVA BLASPHE
MIA SVPERBIA
STVLTITIA OM
NIA HAEC MA
LA DE INTVS
PROCEDVNT
ET COINQVI
NANT HOMI
NEM
ET EXSVRGENS

(2) ABIIT IN FINI
(a) BVS TYRI ET CV.
INTRASSET IN
D - - - M NE
MINEM VOL
VIT SCIRE ET
NON POTVIT
LATERE (3) CVM
AVDISSET ENI.
MVLIER - - - -
- - - - - LI
- - - EBAT SPI
RITVM INMV.
DVM (4) VENIT
ET PROCIDIT
AD PEDES EIVS
MVLIER AV
(b) TEM ERAT GRE
CA NATIONE SY
RAPHOENIS
SA ET ROGA
BAT ILLVM VT
DAEMONIV.
EICERET DE

(1) Vulg *Ab intus enim de corde hominum malae cogitationes procedunt, adulteria, fornicationes, homicidia, furta, avaritiae, nequitiae, dolus, impudicitiae, oculus malus, blaſphemia, ſuperbia, ſtultitia, omnia haec mala ab intus procedunt, & communicant hominem. Et inde ſurgens &c.*

(2) Vulg. *Abiit in fines Tyri, & Sidonis: & ingreſſus &c.*

(3) *Mulier enim ſtatim ut audivit de eo &c.*

(4) *Intravit, & procidit ad pedes ejus. Erat enim mulier gentilis, Syrophœniſſa genere. Et rogabat eum &c.*

FILIA EIVS (1) ET DI
CIT EI SINE PRI
MVM SATIA
RI FILIOS NON
EST ENIM BO
NVM SVME
RE PANEM FI
LIORVM ET
(2) PROICERE CA
NIBVS
AD ILLA RESPON
DIT EI DICENS
ITA .DME. NA.
ET CATELLI SVB
TVS MENSAM
(a) EDENT DE MI
CIS PVERORV.
ET DIXIT EI VA
DE PROPTER
HVNC VERBV.
TVVM EXI
IT DAEMONI
VM A FILIA TVA
ET CVM ISSET

(3) DOMI APVT SE
INVENIT DAE
MONEM EXIS
SE ET FILIAM
SVAM RECV.
BENTEM IN
LECTO ET DEIN
CEPS INGRES
SVS DE FINI
BVS TYRII
VENIT PER SI
(a) DONEM AD
MARE GALI
LAEAE INTER
MEDIOS FI
NES (4) DECAPO
LIS ET OF
FERVNT EI SVR
DVM ET MV
TVM ROGAN
TES VT INPO
NERET EI MA
NVS ET ADPRE
HENDENS EVM

(1) Vulg. *Qui dixit illi : Sine priùs ſaturari filios .*

(2) *Mittere canibus . At ille reſpondit , & dixit illi : Utique Domine, nam & catelli comedunt ſub menſa de micis puerorum . Et ait illi : Propter hunc ſermonem vade : exiit daemonium a filia tua . Et cum abiiſſet &c.*

(3) Vulg. *In domum ſuam , invenit puellam jacentem ſupra lectum , & daemonium exiiſſe . Et iterum exiens de finibus Tyri , venit &c.*

(4) *Decapoleos . Et adducunt ei ſurdum & mutum , & deprecabantur eum , ut imponat illi manum .*

DE TVRBA SE
ORSVM (1) EXPV
ENS MISIT DI
GITOS SVOS IN
AVRIBVS EIVS
ET TETIGIT LIN
GVAM EIVS
ET ASPICIENS
IN CAELVM
- NGEMV - T ET
AIT ILLI EPI
TA QVOD EST
ADAPERIRE
ET APERTAE
SVNT AVRES
EIVS ET SO
LVTVM EST VIN
CVLVM LIN
GVE EIVS
(a) ET LO - VEBATVR
(2) DISERTE ADEO
VT OMNIS STV
PERENT PRAE
CEPITQVE

(3) EIS NE CVI DI
CERENT CVM
PRAE - - - ERET
ILL - - - - - - - O
MAGIS - - A
MABANT ET
EO AM - - IVS
ADMIRABA .
TVR DICEN
TES BENE OM
NIA FECIT ET
(a) SVRDOS (4) FACIT
AVDIRE ET MV
TOS LOQVI
IN ILLIS AVTEM
DIEBVS ITE
RVM CVM
TVRBA MAG
NA ESSET ET
NON HABE
RENT QVOD
EDERENT CO .
VOCANS DIS
CIPVLOS DIXIT

(1) Vulg. *Misit digitos suos in auriculas ejus, & expuens tetigit linguam ejus Et suspiciens in coelum, ingemuit, & ait illi: Ephpheta, quod est adaperire. Et statim apertae sunt &c.*

(2) *Rectè. Et praecepit &c.*

(3) Vulg. *Illis ne cui dicerent. Quantò autem eis praecipiebat, tantò magìs plus praedicabant &c.*

(4) *Fecit audire, & mutos loqui. In diebus illis iterum cum turba multa esset, nec haberent, quod manducarent, convocatis discipulis, ait &c.*

(1) EIS MISERE
(a) OR TVRBAE HVIC
QVO - - - M
IAM - - - - V
VM - - - QVO
HI - - - - - ET
NON HABENT
QVOD EDANT
(b) E - - - - - - MITTERE
ILLOS IEIVNOS
DOM - - - - -
NE PATIAN
TVR IN VIA
QVONIAM QVI
DAM ILLORVM
A LONGE VE
NERVNT
ET RESPONDE
RVNT - - DIS
CIPVLI SVI V.
DE (2) HIC TAN
TOS POTERIT
ALIQVIS SATV
RARE PANI

BVS (3) IN AERE
MIA ET INTER
ROGABAT ILLOS
QVOD PANES
HABETIS QVI
DIXERVNT
VII. ET PRAE
CEPIT TVRBAE
DISCVM - -
- - SVPER T - -
RAM
ET (4) ACCEPIT SEP
TEM PANES - -
GRATIAS AGENS
FREGIT ET (5) DE
DIT DISCIPV
LIS SVIS VT AP
PONERENT
ET AP - - - VE
RVNT T - - BAE
ET HABEBANT
PISCICVLOS
PAVCOS ET IP
SOS BENEDI

(1) Vulg. *Illis : Miſereor ſuper turbam, quia ecce jam triduo ſuſtinent me, nec habent quod manducent. Et ſi dimiſero eos jejunos in domum ſuam, deficient in via: quidam enim ex eis de longè venerunt.*

(2) *Illos quis poterit hic ſaturare panibus &c.*

(3) Vulg. *In ſolitudine? Et interrogavit eos: quot panes habetis?*

(4) *Accipiens &c.*

(5) *Dabat &c.*

XIT ET IVSSIT
APPONI ET MA .
DVCAVERVNT
ET (1) SATIATI SVNT
ET SVSTVLE
RVNT QVOD
SVPERAVE
R - - - - - - (2) GM - -
TORVM V - -
- - ORTAS ERANT
AVTEM QVI
MANDVCA
(a) VERVNT AD
QVATTVOR
MILIA HOMI
NVM
ET DIMISIT IL
LOS ET - - -
TINVS ASCE .
DIT NAVICV
LAM CVM DIS
CIPVLIS SVIS
VENIT IN PAR
(b) TES MAGEDAN

(3) ET EXEVNTES
PH - - ISAEI
E - - - - - - - - - NT
DI - - - - - -
CVM - - - - VAE
RE - - - - AB IL
LO SIGNVM
DE CA - - - TEMP
TANTES (4) ILLV .
ET INGEMIS E
- - - - - - - SVO
DIXIT QVID
GENERATIO
HAEC QVAE
RIT SIGNVM
AMEN DICO VO
BIS SI DABITVR
GENERATIO
NI HVIC SIG
NVM ET DI
MISSIS HIS
RVRSVM AS
CENSA NA
VE ABIIT TRANS

(1) Vulg. *Saturati sunt .*
(2) *De fragmentis , septem sportas . Erant autem qui manducarant quasi quatuor millia , & dimisit eos . Et statim ascendens navim cum discipulis suis , venit in partes Dalmanutha .*

(3) Vulg. *Et exierunt Pharisaei , & coeperunt conquirere cum eo &c.*
(3) *Eum . Et ingemiscens Spiritu, ait : Quid generatio ista signum quaerit ? Amen dico vobis , si dabitur generationi isti signum . Et dimittens eos , ascendit iterum navim , & abiit trans &c.*

FRETVM ET
OBLITI SVNT
(1) SVM - - E PA
NES - - - - - - VNV.
PAN - M HA
BEBANT SE
CVM IN NA
VE ET PRAECE
PIT ILLIS DICENS
(a) CAVETE A FER
MENTO PHA
RISAEORVM
ET A FERMEN
TO HERODIS
(b) ET COGITABANT
AD ALTERV
TRVM QVOD
PANES NON
HABERENT
ET CVM RESCIS
SET .IHS. AIT
ILLIS QVID
(c) COGITATIS IN
CORDIBVS

VESTRIS QVIA
PANES NON
(a) HABETIS (2) NO.
DVM INTEL
LEGITIS N - C
PERSPICITIS
OBTVSVM
EST COR VES
TRVM OCV
LOS HABEN
TES NON VI
DETIS ET AV
RES HABEN
TES NON AV
DITIS
(3) NEC MEMO
RES ESTIS CV.
CONFREGI
QVINQVE PA
NES IN QVIN
QVE MILIA
HOMINVM
EX QVIBVS
QVOD CORBES

(1) Vulg. *Panes sumere ; & nisi unum panem non habebant secum in navi. Et praecipiebat eis, dicens: Videte, & cavete a fermento Pharisaeorum, & fermento Herodis; & cogitabant ad alterutrum, dicentes: quia panes non habemus. Quo cognito, ait illis Jesus: Quid cogitatis, quia panes &c.*

(2) Vulg. *Nondum cognoscitis, nec intelligitis? Adhuc caecatum habetis cor vestrum.*

(3) *Nec recordamini, quando quinque panes fregi in quinque millia: quot cophinos &c.*

FRAGMENTO
RVM SVSTV
LISTIS (1) AD ILLI
DIXERVNT
DVODECIM
QVANDO AV
TEM VII. IN
QVATTVOR
MILIA QVOD
SPORTAS FRAG
MENTORVM
SVSTVLISTIS
QVI DIXERVNT
VII. ET DIXIT IL
LIS QVOMO
DO NONDVM
INTELLEGITIS
ET VENERVNT
(a) IN BETHANIA
ET OFFERVNT
EI CAECVM
DEPRAECAN
TES ILLVM VT
EVM TANGE

RET ET ADPRAE
HENSA MA
NV CAECI (2) PRO
DVXIT ILLVM
EXTRA MVNI
CIPIVM ET EX
PVENS IN OCV
LOS EIVS INPO
SVIT ILLI MA
NVS ET INTER
ROGABAT EV.
(a) AN ALIQVID
VIDERET
ET RESPICIENS
AIT VIDEO
HOMINES
VELVTI AR
BORES AM
BVLANTES
(3) DEINCEPS IN
PONENS MA
NVM SVPER
OCVLOS EIVS
ET FECIT ILLVM

(1) Vulg. *Dicunt ei duodecim. Quando & septem panes in quatuor millia: quot sportas fragmentorum tulistis? Et dicunt ei: septem. Et dicebat eis: Quomodo nondum intelligitis? Et veniunt Bethsaidam, & adducunt ei coecum, & rogabant eum, ut illum &c.*

(2) Vulg. *Eduxit eum extra vicum: & expuens in oculos ejus, impositis manibus suis, interrogavit eum si quid videret, & aspiciens, ait:*

(3) *Deinde iterum imposuit manus super oculos ejus, & coepit videre.*

VIDERE (1) ET CV
RATVS EST ITA
VT VIDERET
CLARE OMNIA
ET DIMISIT IL
LVM IN DOMV̄.
SVA DICENS
VADE DOMI
APVT TE ET NE
IN MVNICI
PIO INTRES
NEC CVIQVĀ.
DICAS
ET EXIIT .IH̄S. CV̄.
DISCIPVLIS
SVIS IN CAE
SAREAM FILIP
PI ET IN ITINE
RE INTERRO
GABAT DISCI
PVLOS SVOS
DICENS QVĒ.
ME DICVNT
ESSE HOMINES

(1) AD ILLI RESPON
DERVNT ET DI
CENTES IOHĀ.
NEN BAPTIS
TAM ALII AVTĒ.
HELIAN ALII
VERO QVASI
VNVM EX PRO
PHETIS IPSE AV
TEM INTERRO
GABAT ILLOS
VOS AVTEM
QVEM ME DI
CITIS ESSE
ET RESPONDENS
PETRVS DICIT
EI TV ES XP̄S.
ET OBIVRGA
VIT EOS NE CVI
DICERENT DE
SE ET COEPIT
DOCERE ILLOS
QVIA OPORTET
FILIVM HOMI

---

(1) Vulg. *Et reſtitutus eſt , itaut clarè videret omnia . Et miſit illum in domum ſuam , dicens : Vade in domum tuam , & ſi in viam introieris , nemini dixeris . Et egreſſus est Jeſus , & diſcipuli ejus in caſtella Caeſareae Philippi : & in via interrogabat diſcipulos ſuos , dicens eis :*

(2) Vulg. *Qui reſponderunt illi dicentes : Joannem Baptiſtam , alii Eliam , alii verò quaſi unum de Prophetis Tunc dicit illis : Vos verò quem me eſſe dicitis ? Reſpondens Petrus , ait ei : Tu es Chriſtus . Et comminatus eſt eis, ne cui dicerent de illo. Et coepit docere eos : quoniam oportet &c.*

NIS (1) MVLTA PA
TI ET REPROBA
RI A SAENIORI
BVS ET PRIN
CIPIBVS ET SCRI
BIS ET OCCIDI
EST POST TERTI
VM DIEM RE
SVRGERE ET
PALAM VERBV̆.
LOQVEBATVR
ET ADPREHEN
DENS (2) PETRVS
(a) EVM COEPIT
OBIVRGARE
EVM DICENS
DM̆E PROPITI
VS ESTO NAM
HOC NON ERIT
QVI CONVER
SVS VT VIDIT
DISCIPVLOS
SVOS OBIVR
GAVIT

(3) PETRVM DICENS
VADE POST ME
SATANA QVO
NIAM NON
SAPIS QVAE
DEI SVNT SED
QVAE SVNT
HOMINVM
ET CONVOCATA
TVRBA CVM
DISCIPVLIS SV
IS DIXIT (4) SI QVIS
VVLT SEQVI
(a) ME ABNEGET
SE IPSVM ET
TOLLAT CRVCĔ.
SVAM ET SE
QVATVR ME
(5) QVISQVE ENĬ.
VOLVERIT ANI
MAM SVAM
SALVARE PER
DET EAM QVI
AVTEM PER

(1) Vulg. *Pati multa, & reprobari a Senioribus, & a Summis Sacerdotibus, & Scribis, & occidi: & post tres dies resurgere.*

(2) *Eum Petrus coepit increpare eum. Qui conversus, & videns discipulos suos, comminatus est &c.*

(3) Vulg. *Petro, dicens: Vade retro me Satana:*

(4) *Eis: Si quis vult me sequi, deneget semetipsum &c.*

(5) *Qui enim voluerit animam suam salvam facere, &c.*

DIDERIT ANI
MAM SVAM
(1) CAVSA EVAN
GELIVM SAL
VAVIT EAM
QVID ENIM PRO
DEST HOMINI
SI LVCRATVS
FVERIT TOTVM
SAECVLVM ET
IACTVRATVS
FVERIT ANI
MAM SVAM
AVT QVAM
DABIT HOMO
COMMVTA
TIONEM PRO
ANIMAM SV
AM QVIS
QVE ENIM
CONFVSVS FVE
RIT ME ET ME
A VERBA IN
GENERATIO

NE (2) ADVLTERA
ET PECCATRI
CE ET FILIVS HO
MINIS CON
FVNDETVR
EVM
CVM VENERIT
IN GLORIA PA
TRIS SVI CVM
ANGELIS SANC
TIS ET DICEBAT
ILLIS
AMEN DICO VO
BIS QVIA SVNT
(3) QVIDAM (3) HIC
STANTES ME
CVM QVI NO
GVSTABVNT
MORTEM DO
NEC VIDEANT
REGNVM DEI
(4) VENIENTEM
IN VIRTVTEM
ET POST DIES SEX

(1) Vulg. *Propter me, & Evangelium, salvam faciet eam. Quid enim proderit homini, si lucretur mundum totum, & detrimentum animae suae faciat? Aut quid dabit homo commutationis pro anima sua? Qui enim me confusus fuerit, & verba mea &c.*

(2) Vulg. *Ista &c.*

(3) *De hic stantibus &c.*

(4) *Veniens in virtute.*

(a) (1) ADSVMP
SIT IHS. PETRV.
ET IACOBVM
ET IOHANNEN
(2) ET DVXIT ILLOS
(b) IN MONTEM
ALTVM SEOR
SVM SOLVS ET
TRANSFIGV
RATVS EST IN
CONSPECTV
EORVM
ET VESTIMEN
TA EIVS FACTA
(c) SVNT FVLGEN
TIA CANDIDA
VALDE TAN
QVAM NIX ET
VISVS E - - - - -
HELIAS CVM
MOYSI ET CO.
LOQVEBAN
TVR CVM IHV.
ET PETRVS DI

(3) XIT AD IHV. RAB
BI OPTIMVM
EST NOBIS HIC
ES - E E - SI VIS
(a) F - - - - MVS
TRIA TABER
NACVLA - - BI
VNVM ET MOY
SI VNVM ET
HELIAE VNV.
(4) NESCIEBAT
ENIM QVOD
LOQVERETVR
- - - ORE ENI.
- - CTI SVNT
- - - - A EST
- - - OBVM
TRANS EOS ET
VENIT VOX
DE NVBE DI
CENS HIC EST
FILIVS MEVS
KARISSIMVS
AVDITE (5) EVM

(1) Vulg *Aſſumit &c.*

(2) *Et duxit illos in montem excelſum ſeorſum ſolus, & transfiguratus eſt coram ipſis. Et veſtimenta ejus facta ſunt ſplendentia, & candida nimis velut nix, qualia fulſo non poteſt ſuper terram candida facere. Et apparuit illis Elias, cum Moyſe; & erant loquentes cum Jeſu. Et reſpondens Petrus ait &c.*

(3) Vulg. *Ait Jeſu: Rabbi bonum eſt nos hic eſſe: & faciamus &c.*

(4) *Non enim ſciebat quid diceret: erant enim timore exterriti Et facta eſt nubes obumbrans eos:*

(5) *Illum.*

ET STATIM (1) RES
PICIENTES NE
MINEM ALI
VM - - - - - - - NT
NISI - - - - - - -
LVM
ET CVM DESCE͝.
DERENT DE
MONTE PRAE
CEPIT ILLIS NE
CVI QVAE VI
DERV - T ENAR
RARENT NI - I
CVM FIL - - -
HOMIN - - - - -
MORT - - - - -
REXE - - -
ET VERBVM (2) RE
TINVERVNT
APVT SE QVAE
RENTES QVID
EST CVM A
MORTVIS SVR
REXERIT

(3) ET INTERROGA
VERVNT EV͝.
DICENTES QVID
- - - - SCRI
BAE - - CVNT
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
VENIRE
(a) QVIBVS RES - - -
DERVNT DIXIT
ILLIS ET HELIAS
VENIEN - - -
MVM RESTI
TVET OMNIA
- - QVOMODO
- - RIPTVM
EST IN FILIV͝.
- - - - NIS VT
- - - - - TA (5) PATIA
T - - - - PER
N - - - - - - -
SED DICO VOBIS
(5) QVIA HELIAS
VENIT ET FECE

---

(1) Vulg. *Circumspicientes neminem amplius viderunt, nisi Jesum tantum secum. Et descendentibus illis de monte, praecepit illis ne cuiquam quae vidissent narrarent :*

(2) *Continuerunt apud se, conquirentes quid esset : cùm a mortuis resurrexerit .*

(3) Vulg. *Et interrogabant eum, dicentes : Quid ergo dicunt Pharisaei, & Scribae, quia Eliam oportet venire primùm ? Qui respondens ait illis : Elias, cum venerit primò, restituet omnia :*

(4) *Patiatur, & contemnatur.*

(5) *Quia & Elias venit &c.*

RVNT ILLI QVAE
CVMQVE VOL
LVERVNT - - - VT
SER - - M - ST
D - - - - - -
(1) ET CVM - - - - -
SET AD DI - - - -
- - - - VI - - -
- - - BAM - - -
NAM AD - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - ES
CVM - - - (2) STA
TIM VT VID -
(a) RVNT EVM - -
NIS TVRBA
PAVERVNT
EVM - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - SALV
TARE - - - -
EVM ET INTER
ROGABAT SCRI
BAS QVID IN

(3) QVIREBATIS
INTER VOS
ET RE - - - - DIT
- - - - - - - - - -
- - - - - - GIS
T - - - - - AT
- - - - - ME
- - - - - - E
- - - - - - IR
- - - - - - M
- - - - - - - - - -
- - - - - - - - - -
(4) HEND - - - EV
- - - ET CVM
- - - SPVMAT ET
- - RIDET DEN
- - BVS ET ARES
CIT (5) DIV ET IAM
DISCIPVLIS TV
IS DIXI VT EX
PELLERENT
ET NON POTVE
RVNT EICERE
ILLVT

(1) Vulg. *Et veniens ad discipulos suos, vidit turbam magnam circa eos.*
(2) *Et confestim omnis populus videns Jesum, stupefactus est, & expaverunt, & accurrentes salutabant eum. Et interrogavit eos: Quid inter vos &c.*
(3) Vulg. *Conquiritis? Et respondens &c.*
(4) *Eum apprehenderit, allidit illum &c.*
(5) *Et dixi discipulis tuis ut ejicerent illum, & non potuerunt. Qui &c.*

(1) ET RESPONDENS
DIXIT EIS O GE
NERA - - - - N
CR - - - - - -
VSQV - - - - -
AP - - - - - - - RO
QV - - - - - - -
P - - - - - - -
TE - - - - - - AD
M - - - - ATTV - -
R - - - - - M
ET CV - VIDIS
SET - - - - SPS
(2) CONTV - - -
BIT PVERV -
ET CADENS
IN TERRA - - - -
VEBATVR SPV
MANS ET IN
TERROGAVIT
IHS. PATREM
PVERI DICENS
QVANTVM
TEMPORIS EST

EX QVO (3) HOC EI
ACCIDIT
AD - - - E RESPON
D - NS A - - EXI.
F - - - - A ET FRE
- - - - TER IN
- - - - EM MISIT
- - - M - - - -
- - - AS VT - - -
- - - - - - ET CVM
- - - - VID PO
TES - - - - VA
NO - - ME.
MISERTVS
NOSTRI
ET AIT ILLI IHS.
QVID EST SI
QVID POTES
SI POTES CRE
DERE OMNIA
(a) POSSIBILIA
CREDENTI
(4) ET PROTINVS
EXCLAMANS

(1) Vulg. *Qui respondens eis, dixit: O generatio incredula, quamdiu apud vos ero?*

(2) *Conturbavit illum: & elisus in terram, volutabatur spumans. Et interrogavit patrem ejus: quantum &c.*

(3) Vulg. *Ei hoc accidit? At ille ait: Ab infantia: & frequenter eum in ignem, & in aquas misit, ut eum perderet. Sed si quid potes, adjuva nos misertus nostri. Jesus autem ait illi: Si potes credere &c*

(4) *Et continuo exclamans &c.*

PATER PVERI
CVM LACRI
MIS (1) DIXIT CRE
LO DME. AD
IVVA INCRE
DVLITATEM
MEAM
(2) ET CVM VIDIS
SET IHS. QVOD
CONCVRRE
RET TVRBA OR
IVRGAVIT
SPM. IMMV.
DVM DICENS
EGO TIBI IM
PERO SVRDE
ET MVTE SPE.
EXI AB ILLO
NEC AMPLIVS
INTRAVERIS
IN EVM
ET EXCLAMANS
CVM MVLTVM
CONLISISSET

EVM EXIIT
AB EO ET FAC
TVS EST (3) TAM
QVAM MOR
TVVS ADEO
VT MVLTI DI
CERENT EVM
MORTVVM
ESSE IHS. AT
TEM TENENS
MANVM EIVS
ELEVAVIT EVM
ET SVRREXIT
ET CVM INTRO
ISSET IN DO
MVM DISCI
PVLI EIVS SE
CRETO INTER
ROGABANT
EVM QVARE
NOS NON PO
TVIMVS EICE
RE (4) ILLVT
ET DIXIT EIS HOC

---

(1) Vulg. *Ajebat :*
(2) *Et cum videret Jesus concurrentem turbam, comminatus est spiritui immundo, dicens illi : Surde & mute spiritus, ego praecipio tibi : exi ab eo : & amplius non introeas in eum. Et exclamans, & multum discerpens &c.*
(3) Vulg. *Sicut mortuus, ita ut multi dicerent : quia mortuus est.*
(4) *Eum? Et dixit illis, &c.*

GENVS (1) DAE
MONIIN NVL
LA ALIA RE PO
TEST EXIRE NISI
IN ORATIONE
ET IEIVNIO
ET INDE EGRES
SI ITER FACIE
BANT PER GA
LILAEAM ET
NOLEBANT
QVEMQVAM
SCIRE DOCE
BAT ENIM
DISCIPVLOS
SVOS ET DICE
BAT ILLIS QVIA
FILIVS HOMI
NIS TRADE
RETVR IN MA
NVS HOMINVM
ET INTERFI
CIENT ILLVM
ET POST TERTI

(2) VM DIEM RE
SVRGET AD IL
LI IGNORABANT
VERBVM ET
TIMEBANT
EVM INTERRO
GARE
ET VENERVNT
IN CAPHARNA
VM ET CVM
FVISSET DOMI
INTERROGA
BAT ILLOS QVID
IN VIA DISPV
TABATIS AD IL
LI SILEBANT
INTER SE ENI.
DISPVTAVE
RANT QVIS IL
LORVM MA
IOR ESSET
ET CVM CON
SEDISSET VO
CAVIT DVODE

(1) Vulg. *In nullo potest exire, nisi in oratione, & jejunio. Et indè profecti praetergrediebantur Galilaeam, nec volebat quemquam scire. Docebat autem discipulos suos, & dicebat illis: Quoniam Filius hominis tradetur in manus hominum, & occident eum, & occisus tert.a &c.*

(2) Vulg. *Die resurget. At illi ignorabant verbum, & timebant interrogare eum. Et venerunt Capharnaum: qui cum domi essent, interrogabat eos; quid in via tractabatis? At illi tacebant. Siquidem in via inter se disputaverant, quis eorum major esset. Et residens vocavit &c.*

CIM ET AIT IL
LIS SI QVIS VVLT
PRIMVS ESSE (1) FIAT
OMNIVM
NOBISSIMVS
ET OMNIVM
MINISTER ET
(2) ACCEPTVM
PVERVM STA
TVIT ILLVM
IN MEDIO IP
SORVM ET CV.
IN SINV SVMP
SISSET EVM
AIT ILLIS
SI QVIS EX HV
IVSMODI PVE
RIS RECEPE
RIT VNVM
IN NOMINE
MEO ME RE
CEPIT ET QVI
CVMQVE ME
RECIPIT NON
(3) ME RECIPIT SED
EVM SE QVI
MISIT ME
RESPONDENS
AVTEM IOHA.
NES DIXIT MA
GISTER VIDI
MVS QVEN
DAM IN NO
MINE TVO
EICIENTEM
DAEMONIA
QVI NON SE
QVITVR (4) NO
BISCVM ET
PROHIBVI
MVS ILLVM
AD ILLE RESPO.
DENS AIT NO
LITE PROHI
BERE NEMO
EST ENIM
QVI FACIAT
VIRTVTEM

(1) Vulg. *Erit omnium &c.*
(2) *Accipiens puerum, statuit eum in medio eorum; quem cum complexus esset ait illis, Quisquis unum ex hujusmodi pueris receperit in nomine meo, me recipit: & quicumque me susceperit, non &c.*
(3) Vulg. *Me suscipit, sed eum, qui misit me. Respondit illi Joannes, dicens: Magister &c*
(4) *Nos, & prohibuimus eum. Jesus autem ait: Nolite prohibere eum &c.*

IN NOMINE
(a) MEO (1) ET PO
TERIT MALE
LOQVI DE ME QVI ENIM
NON EST AD
VERSVS VOS
PRO VOBIS
EST QVICVM
QVE ENIM
POTVM DE
DERIT VOBIS
CALICEM A
QVAE IN NO
MINE MEO
QVIA XPI. ES
TIS AME.
DICO VOBIS
NON PERDET
MERCEDEM
SVAM (2) ET QVI
CVMQVE SCA.
DALIZAVE
RIT VNVM
EX MINIMIS

(3) VESTRIS FIDE.
HABENTIBVS
BONVM EST
ILLI SI CIRCV.
DARETVR
MOLA ASINA
RIA COLLO EIVS
(4) ET IN MA - - MIT
TATVR
ET SI SCANDA
LIZAVERIT
TE MANVS
TVA ABSCI.
DE ILLAM
BONVM EST
(5) TE DEBILEM
INTROIRE
IN VITAM
QVAM DVAS
MANVS HA
(a) BENTEM MIT
TI IN GEHEN
NAM IN IG
NEM INEXTINC

(1) Vulg. *Et possit citò male loqui de me. Qui enim non est adversùm vos, pro vobis est. Quisquis enim &c.*

(2) *Et quisquis scandalizaverit unum ex his pusillis &c.*

(3) Vulg. *Credentibus in me: bonum est ei magìs si &c.*

(4) *Et in mare mitteretur.*

(5) *Tibi debilem introire in vitam, quàm duas manus habentem ire in gehennam in ignem inextinguibilem.*

(a) TIBILEM VBI
VERMIS (1) ILLO
RVM NON
MORIETVR
ET IGNIS NO͂.
EXTINGVE
TVR
ET SI PES TVVS
SCANDALIZAT
TE AMPVTA IL
LVM
BONVM EST
TIBI CLODVM
INTROIRE IN
VITAM AETER
NAM QVAM
DVOS PEDES
HABENTEM
MITTI IN GE
HENNAM (2)
VBI IGNIS
EST INEXTINC
TIBILIS VBI
VERMIS EO

RVM NON
(3) MORIETVR
ET IGNIS EO
RVM NON
EXTINGVE
TVR
ET SI OCVLVS
TVVS SCANDA
LIZAT T - - XI
ME ILLVM
BONVM EST
TIBI LVSCVM
INTROIRE
IN REGNVM
DE - - - AM
- - - S OCVLOS
- - - - NTEM
MI - - - IN GE
HENNAM (4)
VBI VERMIS
EORVM NO͂.
MORIENTVR
ET IGNIS NO͂.
EXTINGVETVR

(1) Vulg. *Eorum non moritur, & ignis non extinguitur. Et si pes tuus te scandalizat, amputa illum. Bonum est tibi claudum &c.*

(2) *Ignis inextinguibilis: ubi &c.*

(3) Vulg. *Non moritur, & ignis non extinguitur. Quod si oculus tuus scandalizat te, ejice eum.*

(4) *Ignis: ubi vermis eorum non moritur, & ignis non extinguitur.*

(a) (1) OMNIS HOSTIA
INSALABITVR
ET BONVM
EST SAL QVOD
SI SAL INSVL
SVM FVERIT
IN QVO ILLVT
CONDIETIS
(2) HA - - TIS IN
VOBIS SAL ET
PACEM HABE
TE INTER VOS
(3) ET INDE SVR
GEN - - - NIT
IN F - - - - - V
DAEA - - - - -
IOR - A - - -
ET V - - - - - -
RVRSVS
TVRB - - - - IL
LVM ET SICVT
SOLITVS ERAT
ITERVM DO
CEBAT ILLOS

(4) ET INTERROGA
(a) BANT EVM SI
LICET VIRO
VXOREM DI
MITTERE TEMP
TANTES EVM
(5) QVIBVS RES
PONDENS DI
XIT EIS
QVID VOBIS PRAE
CEPIT MOYSES
QVI DIXERVNT
(6) PERMISIT LI
BELLVM RE
PVDII SCRI
BERE ET DIMIT
- - - - - - - - - -
- - - - - PON
- - N - - - HS AIT (7)
ILLIS AD DVRI
TIAM CORDI
VESTRI SCRIP
SIT VOBIS PRAE
CEPTVM HOC

(1) Vulg. *Omnis enim igne salietur, & omnis victima sale salietur.*
(2) *Habete in vobis sal &c.*
(3) *Et inde exurgens, venit in fines Judaeae, ultra Jordanem; & conveniunt iterum turbae ad eum: & sicut consueverat iterum &c.*
(4) Vulg. *Et accedentes Pharisaei interrogabant eum:*
(5) *At ille respondens, dixit eis:*
(6) *Moyses permisit &c.*
(7) *Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis praeceptum istud.*

AB INITIO AV
TEM CREATV
RAE MASCV
LVM ET FEMI
NAM FECIT
(1) ILLOS .DS. PROP
TER HOC RELI.
QVET HOMO
PATREM SV
VM ET MA
TREM (2) SVAM
(a) SED T ADHAE
REBIT VXO
RI SVAE ET E
RVNT DVO
IN CARNE V
NA ITA
QVE IAM NO.
SVNT DVO
SED VNA CA
RO QVOD ER
GO DS. CON
IVNXIT (3) HOC
(b) HOMO NON

(4) DISSEPARET
ET ITERVM DO
MOI DISCIPV
LI DE HOC IN
TERROGAVE
RVNT EVM
ET AIT ILLIS SI
DIMISERIT
VIR VXOREM
SVAM ET DV
XERIT ALIAM
MOECATVR
SVPER EAM
(a) ET SI MVLIER
DISCESSERIT
A VIRO ET ALI
O NVPSERIT
ADVLTERIVM
COMMITTIT
SVPER ILLVM
SIMILITER ET
QVI DIMISSA
A VIRO DV
CIT MOECHA

(1) Vulg. *Eos Deus &c.*
(2) *Et adhaerebit ad uxorem ſuam &c.*
(3) *Homo non &c.*

(4) Vulg. *Separet . Et in domo iterum diſcipuli ejus de eodem interrogaverunt eum . Et ait illis : Quicumque dimiſerit uxorem ſuam , & aliam duxerit , adulterium committit ſuper eam Et ſi uxor dimiſerit virum ſuum, & alii nupſerit moechatur .* Quae ſequuntur uſque ad *Et offerebant :* Vulgata non habet .

TVR
ET OFFEREBANT
(1) EI INFANTES
VT TANGERET
ILLOS DISCI
PVLI AVTEM
EIVS OBIVR
GABANT EOS
QVI OFFERE
BANT
QVOD CVM VI
DISSET IHS.
INDIGNATVS
EST ET AIT ILLIS
SINITE IN
FANTES VE
NIRE APVT
ME ET NOLI
TE PROHIBE
RE EOS TALIV.
EST ENIM
REGNVM
DEI.
AMEN ENIM

DICO VOBIS
(2) QVICVMQVE
NON RECE
PERIT REG
NVM DEI TA.
QVAM INFANS
NON INTRA
VIT IN ILLVM
ET IN SINV SVO
BENEDICE
BAT ILLOS
ET PROFISCIS
(a) CENTE EO PRO
CVRRENS
VNVS GENI
BVS PROSTRA
TVS ROGABAT
(b) EVM DICENS
MAGISTER
BONE QVID
FACIAM VT
VITAM AETER
NAM POSSI
DEAM

(1) Vulg. *Illi parvulos, ut tangeret illos. Discipuli autem comminabantur offerentibus. Quos cum videret Jesus indignè tulit, & ait illis: Sinite parvulos venire ad me, & ne prohibueritis eos: talium enim est regnum Dei. Amen dico &c.*

(2) Vulg. *Quisquis non receperit regnum Dei velut parvulus, non intrabit in illud. Et complexans eos, & imponens manus super illos, benedicebat eos. Et cum egressus esset in viam, procurrens quidam genuflexo ante eum, rogabat eum: Magister bone, quid faciam, ut vitam aeternam percipiam?*

(1) IHS. AVTEM IN
TVENS ILLVM
AIT ILLI QVID
ME DICIS BO
NVM NEMO
BONVS NISI
VNVS DS (2) MA.
DATA NOSTI
AIT QVAE NO.
ADVLTERIV.
COMMITTES
NON HOMI
CIDVM FACI
ES NON FVRA
RERIS NON
FALSVM TES
TIMONIVM
DICES
NON ABNEGA
BIS HONORA
PATREM TV
VM ET MA
TREM TVAM
QVI RESPON

DENS (3) DIXIT
EI MAGISTER
HAEC OM
NIA OBSER
VABI AB ADV
LESCENTIA
MEA QVID
ADHVC MIHI
DEEST
IHS. AVTEM IN
TVENS ILLVM
DILEXIT EVM
ET AIT ILLI
VNVM TIBI
DEEST VADE
QVAECVM
QVE HABES
VENDE ET (4) DI
VIDE PAVPE
RIBVS ET HA
BEBIS THEN
SAVRVM IN
CAELO (5) ET SV
BLATA CRVCE

(1) Vulg. *Jesus autem dixit ei :*
(2) *Praecepta nosti : Ne adulteres, ne occidas, ne fureris, ne falsum testimonium dixeris, ne fraudem feceris, honora patrem tuum, & matrem. At ille respondens &c.*
(3) Vulg. *Ait illi : Magister haec omnia observavi a juventute mea. Jesus autem intuitus eum, dilexit eum, & dixit ei :*
(4) *Da pauperibus &c.*
(5) *Et sublata cruce* non habet.

VENI SEQVE
RE ME
(a) (1) ET ILLE CONTRIS
TATVS IN HOC
VERBO ABIT
TRISTIS ERAT
ENIM HABENS
MAGNAM PE
CVNIAM
ET RESPICIENS
IHS. AIT DISCI
PVLIS SVIS QVA̅.
DIFFICILE QVI
PECVNIAM
(b) HABENT IN
REGNO DEI
INTRABVNT
FACILIVS CA
MELLVS PER
FORAMEN A
CVS INTRA
VIT QVAN DI
VES IN REG
NVM DEI

(a) DISCIPVLI AV
TEM (2) EIVS PA
VEBANT IN
VERBIS E - - S
IHS. AVTEM RES
PONDENS ITE
RVM AIT ILLIS
FILIOLI QVAM
DIFFICILE QVI
PECVNIAS HA
BENT VEL CO̅.
FIDENTES IN
EIS IN REGNV̅.
DEI INTROI
BVNT
AD ILLI TANTO MA
GIS ADMIRA
BANTVR DICE̅.
TES INTER SE
ET QVIS POTE
RIT SALVV -
FIERI
QVOS INTVENS
IHS. DIXIT APVT

(1) Vulg. *Qui contristatus in verbo, abiit moerens: erat enim habens multas possessiones. Et circumspiciens Jesus, ait discipulis suis: Quam difficile qui pecunias habent, in regnum Dei introibunt?* Quae sequuntur usque ad finem columnae in Vulgata non leguntur.

(2) Vulg. *Obstupescebant in verbis ejus. At Jesus rursus respondens ait illis: Filioli, quam difficile est, confidentes in pecuniis, in regnum Dei introire? Facilius est camelum per foramen acus transire, quàm divitem intrare in regnum Dei. Qui magis admirabantur, dicentes ad semetipsos: Et quis potest salvus fieri? Et intuens illos Jesus ait. Apud &c.*

(a) HOMINES (1) QVI
DEM IMPOSSI
BILE EST APVT
DM. AVTEM
POSSIBILE EST
ET COEPIT PE
TRVS DICERE
ILLI - CCE NOS
RELICTIS OM
NIBVS SECV
TI SVMVS TE
RESPONDENS
IHS DIXIT AME.
DICO - - - IS
NEMO - - -
QVI RE - - - - -
RIT DOM - -
AVT FRATRES
AVT SORORES
AVT MATRE.
AVT FILIOS AVT
AGROS CAVSA.
EI ET CAVSA
EVANGELII

QVI NON (2) AC
CIPIET CENTI
(a) ES TANTVM
IN TEMPORE
HOC QVI AV
TEM RELIQVE
RIT DOMVM
ET FRATRES
ET SORORES
ET MATREM
ET FILIOS ET
AGROS CVM
PERSECVTIO
NIBVS - - IN
SAECVLO VEN
TVRO VITAM
AETE - - AM
ACCIPIENT
- - - - - AVTE.
ERINT PRIMI
NOVISSIMI
ET NOVISSI
MI PRIMI
ERANT AVTE.

(1) Vulg. *Impossibile est, sed non apud Deum: Omnia enim possibilia sunt apud Deum. Et coepit ei Petrus dicere. Ecce nos dimisimus omnia, & secuti sumus te. Respondens Jesus ait: Amen dico vobis: Nemo est, qui reliquerit domum, aut fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut filios, aut agros, propter me, & propter Evangelium &c.*

(2) Vulg. *Accipiat centies tantum nunc in tempore hoc: domos, & fratres, & sorores, & matres, & filios, & agros cum persecutionibus, & in saeculo futuro vitam aeternam. Multi autem &c.*

IN VIA ASCEN
DENTES (1) HIE
ROSOLYMIS
(a) ET PRAECEDE
BAT EOS IHS.
ET PAVEBANT
ET ADSVMENS
ITERVM DVO
DECIM COE
PIT ILLIS DICE
RE : QVAE
EIS ESSENT
EVENTVRA
QVIA ECCE AS
CENDIMVS
HIEROSOLY
MIS ET FILIVS
HOMINIS TRA
DETVR PON
TIFICIBVS SA
CERDOTVM
ET SCRIBIS
ET DAMNA
BVNT EVM

(2) MORTI ET TRA
DENT EVM
GENTIBVS ET
INLVDENT
EVM ET CONS
PVENT IN EV .
ET FLAGELLA
BVNT EVM ET
INTERFICIENT
ILLVM ET POST
TERTIVM DIEM
RESVRGET
ET ACCESSERVNT
AD ILLVM IA
COBVS ET IO
HANNES FI
LI ZEBAEDEI
ET DIXERVNT
EI MAGISTER
VOLVMVS
(a) VT QVIDQVID
PETIERIMVS
TE FACIAS NO
BIS ET DI

(1) Vulg. *Jerosolymam; & praecedebat illos Jesus, & stupebant; & sequentes timebant. Et assumens iterum duodecim, coepit illis dicere quae essent ei ventura. Quia ecce ascendimus Jerosolymam, & Filius hominis tradetur principibus Sacerdotum, & Scribis, & Senioribus &c.*

(2) Vulg. *Morte, & tradent eum gentibus; & illudent ei, & conspuent eum, & flagellabunt eum, & interficient eum; & tertia die resurget. Et accedunt ad eum Jacobus, & Joannes filii Zebedaei, dicentes: Magister, volumus, ut quodcunque petierimus facias nobis. At ille dixit &c.*

XIT (1) ILLIS QVID
FACIAM VO
BIS QVI DIXE
RVNT EI DA
NOBIS VT V
NVS AD DEX
TERAM TVAM
(a) ET VNVS AD SI
NISTRAM TVAM
SEDEAMVS
IN GLORIA TVA
(2) ET RESPONDENS
IHS. DIXIT EIS
NESCITIS QVID
PETATIS POTES
TIS CALICEM
BIBERE QVE.
(b) EGO BIBITV
RVS SVM AVT
BAPTISMVM
QVOD EGO BAP
TIZOR BAPTI
ZARI AD ILLI
DIXERVNT

POSSVMVS
IHS. AVTEM (3) DI
XIT ILLIS PO
CVLVM QVI
DEM QVEM
EGO BIBITVRVS
SVM BIBETIS
ET BAPTISMA
QVOD EGO
BAPTIZOR BAP
TIZAMINI SE
DERE AVTEM
AD DEXTERAM
MEAM (4) AVT
AD SINISTRA.
(a) NON EST ME
VM DARE ALI
IS PARATVM
EST A PATRE
MEO
QVOD CVM AV
DISSENT CE
TERI DECEM
COEPERVNT

(1) Vulg. *Eis : Quid vultis ut faciam vobis ? Et dixerunt : Da nobis, ut unus ad dexteram tuam, & alius ad ſiniſtram &c.*

(2) *Jeſus autem ait eis : Neſcitis quid petatis : poteſtis bibere calicem, quem ego bibo : aut baptiſmo, quo ego baptizor, baptizari ? At illi dixerunt ei :*

(3) Vulg. *Ait eis : Calicem quidem, quem ego bibo, bibetis, & baptiſmo, quo ego baptizor, baptizabimini :*

(4) *Vel ad ſiniſtram, non eſt meum dare vobis, ſed quibus paratum eſt. Et audientes decem &c.*

(a) (1) INVITVS HA
BERE DE IACO
BO ET IOHANNE.
ET CONVOCANS
EOS .IHS. DIXIT
ILLIS SCITIS QVO
NIAM QVI VI
DENTVR PRI.
CIPARI GEN
TIVM DOMI
NANTVR EA
RVM ET QVI
MAXIME IN
TER ILLOS SVNT
SVB POTESTA
TE EOS HABENT
NON EST ITA
IN VOBIS SED
QVICVNQVE
VOLVERIT IN
VOBIS MA
IOR ESSE ERIT
VESTER MI
NISTER ET QVI
CVMQVE VOL
VERIT (2) ESSE IN
TER VOS PRI
MVS ERIT VES
TER SERVVS
ETENIM FILI
VS HOMINIS
NON VENIT
VT MINISTRA
RETVR ILLI SED
VT MINISTRA
RE ET DARET
ANIMAM SV
AM REDEMP
TIONEM PRO
MVLTIS
(3) TVNC VENIT IN
HIERICO ET PRO
FICISCENTE
EO INDE CVM
DISCIPVLIS
SVIS ET TVR
BA MAGNA
(a) ET FILIVS TIME

(1) Vulg. *Indignari de Jacobo, & Joanne. Jesus autem vocans eos, ait illis: Scitis quia hi, qui videntur principari gentibus, dominantur eis; & principes eorum potestatem habent ipsorum Non ita est autem in vobis, sed quicumque voluerit fieri major, erit vester minister &c.*

(2) Vulg. *In vobis primus esse, erit omnium servus. Nam & Filius hominis non venit, ut ministraretur ei, sed ut ministraret &c.*

(3) *Et veniunt Jericho, & proficiscente eo de Jericho, & discipulis ejus, & plurima multitudine, filius Timaei &c.*

(1) BAR TIMEAS
CAECVS SEDE
BAT SECVS VI
AM MENDI
CANS
QVI CVM AVDIS
SET QVOD .IHS.
NAZARENVS
EST COEPIT CLA
MARE ET DICE
RE .IHV. FILI DA
VID MISERE
RE MEI (2) ET OB
IVRGA - - - -
EVM MVLTI
VT TACERET
AD ILLE TAN
TO MAGIS CLA
MABAT FILI
DAVID MISE
RERE MEI
(3) ET STANS IHS.
(a) IVSSIT VOCA
RI ILLVM AD

(4) ILLI DIXERVNT
CAECO FORTIS
ESTO SVRGE
VOCAT TE AT IL
LE - - - - ECTA TV
NICA EXSILI
ENS VENIT
VENIT AD EVM
ET RESPONDENS
AIT ILLI I - - - VID
VIS FACIAM
TIBI CA - CVS
AVT - - AIT
EI DME - - -
- - - - - - AM
- - - - - VTEM
- - - - - VADE
FI - - - TVA TE
SA - - VM FECIT
(5) ET STATIM VI
DE - - COEPIT
ET SE - VETA
TVR ILLVM IN
VIA : ET CV.

---

(1) Vulg. *Bartimaeus coecus ſedebat juxta vi.m mendicans. Qui cum audiſſet quia Jeſus Nazarenus eſt &c*

(2) *Et comminabantur ei multi ut taceret. At ille multò magis &c.*

(3) *Et ſtans Jeſus prae epit illum vocari Et voc.nt coecum &c.*

(4) Vulg. *Dicentes ei : Animaequior eſto : Surge, vocat te. Qui projecto veſtimento ſuo exiliens venit ad eum. Et reſpondens Jeſus dixit illi : Quid tibi vis faciam? Coe.us autem dixit ei : Rabboni, ut videam.*

(5) *Et confeſtim vidit, & ſequebatur eum in via.*

(1) ADPROPIN
QVASSENT HI
EROSOLYMA
ET BETHANIA
AD MONTEM
OLIVARVM
MISIT DVOS EX
DISCIPVLIS
SVIS DICENS
E - - ITE IN
MVNICIPIV͡.
QVOD EST CON
TRA VOS ET
ST - - - M IN
TRA - - - S IN
VENIE - - - PVL
(a) LVM ASI - - - -
ALLIGA - - -
SVPER Q - EM
NEMO - OMI
NVM S - - IT
SOLVI - E EVM
ET ADDVCITE
ET SI QVIS VO

BIS DIXERIT
(2) QVID SOLVI
TIS PVLLVM
DICITIS D͡MO.
SVO NECESSA
RIVS EST ET
PROTINVS
EVM REMIT
TET HOC EXEV͡.
TES INVENE
RVNT PVLLV͡.
ALLIGATVM
ANTE IANVA͡.
(a) FORIS IN PLA
TEA ET SOLVE
RVNT EVM
ET QVIDAM
EX HIS QVI IBI
CIRCVMSTA
BANT DIXE
RVNT EIS QVID
FECISTIS SOL
VENTES PVL
LVM ET DIXE

(1) Vulg. *Appropinquarent Jerosolymae, & Bethaniae ad montem Olivarum, mittit duos ex discipulis suis, & ait illis : Ite in castellum , quod contra vos est, & statim introeuntes illuc invenietis pullum ligatum, super quem nemo adhuc hominum sedit : solvite illum &c.*

(2) Vulg. *Quid facitis ? dicite quia Domino necessarius est : & continuo illum dimittet huc . Et abeuntes invenerunt pullum ligatum ante januam foris in bivio : & solvunt eum ; Et quidam de illic stantibus dicebant illis : Quid facitis solventes pullum ? Qui dixerunt &c.*

(1) ET DIXERVNT
ILLI SICVT PRAE
CEPERAT ILLI
IHS. ET PERMI
SERVNT ILLIS
DVCERE PVL
LVM AD IHM.
(a) ET STRAVERVNT
ILLI VESTIME
TA SVA
ET SEDIT SVPER EVM MVL
TI AVTEM VESTIMENTA SVA (2)
STERNEBANT IN
VIA ALII AVTE.
FRONDES DE
ARBORIBVS
CEDEBANT
ET STERNE
BANT IN VIA
ET QVI PRAECE
DEBANT ET
QVI SEQVE
BANTVR CLA
MABANT DI
CENTES (3) OS
SANNA IN EX

CELSO BENE
DICTVS QVI
VENIT IN NO
MINE DMI.
BENEDICTV. (4)
REGNVM PA
TRIS NOSTRI
DAVID OSSA
NA IN EXCEL
SIS (5) ET CV
INTROISSET
HIEROSOLY
MA IN TEM
PLVM CIRCV
SPICIENS OM
NIA IAM CV
HORA ESSET
SEROTINA
EXIIT IN BE
THANIA CV
DVODECIM
DISCIPVLIS
IN CRASTI
NO AVTEM

(1) Vulg. *Qui dixerunt eis sicut praeceperat illis Jesus, & dimiserunt eis. Et duxerunt pullum ad Jesum. Et imponunt illi vestimenta sua.*

(2) *Staverunt in via: alii autem frondes caedebant de arboribus, & sternebant in via. Et qui praeibant &c.*

(3) Vulg. *Osanna: benedictus &c.*

(4) *Quod venit regnum patris &c.*

(5) *Et introivit Jerosolymam in Templum: & circumspectis omnibus, cum jam vespera esset hora, exiit in Bethaniam cum duodecim. Et alia die &c.*

DIE (1) CVM EXIS
SENT A BETHA
NIA ESVRIIT
ET VISA A LON
GE ARBORĒ.
FICVS HABEN
TEM FOLIA VE
NIT QVASI IN
VENTVRVS
ALIQVID IN
EA CVM VE
NISSET AVTĒ.
ET NIHIL IN
VENISSET NI
SI FOLIA NON
ENIM ERAT
TEMPVS FI
CVS
QVI DIXIT EI IĀ.
NVMQVAM
IN SEMPITER
NVM NEMO
FRVCTVM
EX TE EDAT ET

AVDIEBANT
DISCIPVLI E
IVS ET (2) VENE
RVNT HIERO
SOLYMA ITE
RVM
ET CVM INTRO
ISSET IN TEM
PLVM COEPIT
EICERE VEN
DENTES ET E
MENTES IN
TEMPLO ET
MENSAS NV
MVLARIORV̄.
ET CATHEDRAS
VENDENTIV̄.
COLVMBAS
EVERTIT ET
NON SINEBAT
VT (3) ALIQVIS
TRANSFER
RET VAS PER
TEMPLO ET DO

---

(1) Vulg. *Cùm exirent a Bethania, esuriit. Cumque vidisset a longè ficum habentem folia, venit, si quid fortè inveniret in ea, & cum venisset ad eam nihil invenit præter folia: non enim erat tempus ficorum. Et respondens dixit ei: Jam non ampliùs in aeternum ex te fructum quisquam manducet:*

(2) Vulg. *Et veniunt Jerosolymam. Et cum &c.*

(3) *Quisquam transferret vas per Templum.*

CEBAT DICENS
EIS NON NE
SCRIPTVM EST
(1) DOMVS MEA
DOMVS ORA
TIONIS VOCA
BITVR OMNI
BVS GENTIB
VOS AVTEM (2)
EAM FECISTIS
SPELVNCAM
LATRONVM
ET CVM AVDIS
SENT PONTI
FICES ET SCRI
BAE QVAERE
BANT QVOMO
DO ILLVM PER
DERENT ET TI
MEBANT PO
PVLVM QVIA
TOTA TVRBA
STVPEBAT IN
DOCTRINA IL

LIVS
(3) ET CVM SERO
FA . . . ICORCTV.
EST ET EXIEBAT
EXTRA CIVI
TATEM ET TRANS
EVNTES DIS
CIPVLI VIDE
RVNT ARBO
REM FICVS
ARVISSE A
RADICIBVS
ET REMEMO
RATVS PETRVS
AIT ILLI RAB
BI ECCE ARBOR
FICI QVAM
MALEDIXISTI
ARVIT
ET RESPON
DENS IHS. AIT
ILLIS (4) SI HABVE
RITIS FIDEM
AMEN DICO

(1) Vulg. *Quia domus mea &c.*

(2) *Fecistis eam speluncam latronum. Quo audito, principes Sacerdotum, & Scribae quaerebant quomodo eum perderent : timebant enim eum, quoniam universa turba admirabatur super doctrina ejus.*

(3) Vulg. *Et cum vespera facta esset, egrediebatur de civitate. Et cum mane transirent, viderunt ficum aridam factam a radicibus. Et recordatus Petrus dixit ei : Rabbi, ecce ficus, cui maledixisti, aruit.*

(4) *Habete fidem Dei. Amen &c.*

VOBIS QVIA
QVICVMQVE
DIXERIT (1) MO˘.
TI HVIC TOLLE
TE ET IACTARE
IN MARE
ET NON DVBI
TAVERIT IN
CORDE SVO
SED CREDIDE
RIT QVONIAM
QVAE LOQVI
TVR ERINT CO˘.
TINGET ILLI
QVAECVMQVE
DIXERIT
PROPTER HOC
DICO VOBIS
OMNIA QVAE
CVMQVE
ORATIS ET PE
(a) TITIS CREDI
TE QVIA ACCI
PIETIS ET ERINT

VOBIS ET CV˘.
(2) STABITIS ORA˘.
TES REMITTI
TE SI QVID HA
BETIS ADVER
SVS ALIQVEM
VT ET PATER
VESTER QVI
EST IN CAELIS
DIMITTAT PEC
CATA VESTRA
NAM SI VOS NO˘.
REMITTITIS
NEC PATER
VESTER QVI
EST IN CAELIS
REMITTET
VOBIS DELIC
TA VESTRA
ET VENERVNT
ITERVM HIE
ROSOLYMA
ET IN TEMPLO
DEAMBVLAN

(1) Vulg. *Huic monti : tollere, & mittere in mare, & non haesitaverit in corde suo, sed crediderit, quia quodcumque dixerit, fiat, fiet ei. Propterea dico vobis, omnia quaecumque orantes petitis, credite quia accipietis, & evenient vobis.*

(2) Vulg *Stabitis ad orandum, dimittite si quid habetis adversùs aliquem, ut & pater vester, qui in coelis est, dimittat vobis peccata vestra. Quod si vos non dimiseritis; nec pater vester, qui in coelis est, dimittet vobis peccata vestra. Et veniunt rursùs Jerosolymam. Et cum ambularet in Templo &c.*

(1) TE EO VENERVNT
AD ILLVM PON
TIFI - - - - - CER
DO - - - - T SCRI
BAE ET - - - - -
RES
(2) ET DIXERVNT
EI IN QVA PO
TESTATE HAEC
FACIS ET QVIS
TIBI DEDIT HANC
POTESTATEM
ET IHS. RESPON
DENS DIXIT
EIS INTERRO
GO VOS ET EGO
VNVM VER
BVM RESPŌ.
DITE MIHI ET
DICAM VOBIS
IN QVOA PO
TESTATE HAEC
FACIAM (3) BAP
TISMA IOHĀ.

NIS DE CAELO
ERAT AN EX
HOMINIBVS
RESPONDETE
MIHI (4) AD ILLI
COGITABANT
INTER SE DI
CENTES QVID
DICEMVS SI
DIX - - IMVS
DE CAE - - D -
(a) CET NO - - S QVA
RE NON CRE
DIDISTIS ILLI
QVOD SI DIXE
RIMVS EX HO
MINIBVS TI
MEMVS POPV
LVM
OMNES ENIM
SCIEBANT IO
HANNEM QVO
NIAM VERE
PROPHETA E

(1) Vulg. *Accedunt ad eum Summi Sacerdotes &c.*
(2) *Et dicunt ei : In qua potestate haec facis : & quis dedit tibi hanc potestatem, ut ista facias? Jesus autem respondens, ait illis. Interrogabo vos & ego unum verbum, & respondete mihi :*
(3) *Baptismus Joannis &c.*

(4) Vulg. *At illi cogitabant secum, dicentes : Si dixerimus, de Coelo, dicet : Quare ergo non credidistis ei? Si dixerimus, ex hominibus, timemus populum. Omnes enim habebant Joannem, quia verè Propheta esset.*

(1) RAT ET RESPŌ.
DENTES AD
IHM̃. DIXE - VNT
NE - - - - - -
ET IHS̃. DIXIT ILLIS
NEC EGO DIC - - -
VOBIS I - QVA
POTESTATE
HAEC FACIAM
(2) COEPIT AVTEM
IL - - - - - - -
- - - - - - E
VIN - AM PLAN
T - VIT HOMO
ET CIRCVM
DEDIT SAEPĒ.
(a) ET - ODIT TOR
CVLAR ET AE
DIF - - - VIT TVR
REM - - - - I
NAV - - EAM
VINITOR - - - -
ET PEREGRE
PROFECTVS

EST ET MISIT
(3) AD VINITORES
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - - - -
- - - - - - (4) T
ILLI E - - - PRE
HENSV - - - -
CECIDER - - - -
ET DIMI - -
RVNT EVM
VACVVM - - -
- - ILLV -
ET ITERVM MI
SIT AD EOS ALI
VM SERVVM
ET ILLVM IN
CAPITE VVL
NERAVERVNT
(5) ET INIVRIS
SE - RACTAVE
R - - - ET ALI
VM MISIT SER
VVM ET ILLV̄.

---

(1) Vulg. *Esset. Et respondentes dicunt Jesu: Nescimus. Et respondens Jesus ait illis: Neque ego &c.*

(2) *Et coepit illis in parabolis loqui: Vineam pastinavit homo, & circumdedit sepem, & fodit lacum, & aedificavit turrim, & locavit eam agricolis &c.*

(3) Vulg. *Ad agricolas &c.*

(4) *Qui apprehensum eum ceciderunt, & dimiserunt vacuum Et iterum misit ad illos alium servum.*

(5) *Et contumeliis affecerunt. Et rursum alium misit &c.*

OCCIDERVNT
(1) ET MVLTOS ALI
OS QVOS - - -
CECIDERVNT
QVOSDAM VE
RO OCCIDERVNT
CVM HABERET
AVTEM ADHVC
VNICVM FILI
VM DILECTV.
NOVISSIME
ILLVM MISIT
(a) DICENS FORSI
TAN FILIVM
MEVM REVE
REBVNTVR
VINITORES
AVTEM DIXE
RVNT INTER
SE HIC EST HE
RES VENITE
OCCIDAMVS
ILLVM ET NOS
TRA ERIT HERE

DITAS (2) QVEM
ADPREHEN
SVM OCCIDE
RVNT ET PRO
IECERVNT EV.
EXTRA VINE
AM QVID ER
GO FACIET DMS.
VINEAE VE
NIET ET PER
DET (3) VINITO
RES ET DAVIT
VINEAM ALI
IS NEC SCRIP
TVRAM HANC
LEGISTIS LAPI
DEM QVEM
REPROBAVE
RVNT AEDI
FICANTES HIC
FACTVS EST I.
(4) CAPITE ANGV
(a) LI A DMO. FAC
TVS EST HIC EST

(1) Vulg. *Et plures alios, quosdam caedentes, alios verò occidentes. Adbuc ergo unum babens filium cariſſimum, & illum miſit ad eos noviſſimum, dicens: quia revereburtur filium meum. Coloni autem dixerunt ad invicem: Hic eſt baeres: Venite occidamus eum:*

(2) Vulg. *Et apprebendentes eum occiderunt & ejecerunt extra vineam.*

(3) *Colonos &c.*

(4) *Caput anguli: a Domino factum eſt iſtud.*

(a) (1) MIRABILIS I.
OCVLIS NOS
TRIS ET QVAE
REBANT EVM
TENERE ET TI
MVERVNT
TVRBAM COG
NOVERVNT
ENIM (2) QVOD
AD EOS PARA
BOLAM DIXIS
SET : ET RE
LICTO ILLO ABI
ERVNT ET IM
MISERVNT
QVOSDAM EX
PHARISAEIS
ET HERODIA
NIS VT EVM
CAPTARENT
VERBO ET IL
LI VENIENTES
INTERROGA
BANT ILLVM

MAGISTER
SCIMVS QVI
A VERAX ES
(3) ET QVIA NON
PERTINET TE
DE VLLA RE
NEC ENIM AC
CIPIS PERSO
NAM HOMI
NVM SED IN
VERITATE VI
AM DEI DO
(a) CES (4) DIC ERGO
NOBIS LICET
(b) DARE TRIBV
TVM CAESARI
AVT NON
SCIENS AVTE.
(c) IHS. SIMVLA
TIONEM ILLO
RVM AIT ILLIS
QVID ME TEMP
TATIS ADFERTE
MIHI DENARI

(1) Vulg. *Et eſt mirabile in oculis noſtris.*
(2) *Quoniam ad eos parabolam hanc dixerit. Et relicto eo abierunt. Et mittuntur ad eum quidam ex Phariſaeis, & Herodianis, ut eum caperent in verbo. Qui venientes dicunt ei :*
(3) Vulg *Non curas quemquam ; nec enim vides in faciem hominum &c.*
(4) *Licet dari tributum Caeſari, an non dabimus ? Qui ſciens verſutiam illorum, ait illis :*

VM VT VIDE
AM (1) AD ILLI AT
TVLERVNT ET
AIT ILLIS CVIVS
EST IMAGO
HAEC INSCRIP
TIO DIXERVNT
CAESARIS
RESPONDENS
AVTEM IHS.
DIXIT ILLIS
REDDITE IGI
TVR (2) QVAE CAE
SARIS SVNT
CAESARI ET
QVAE DEI SVNT
DEO ET MIRA
BANTVR SV
PER EVM ET
VENERVNT (3)
SADDVCAEI
AD ILLVM QVI
DICVNT NON
ESSE RESVR

RECTIONEM
ET INTERRO
GABANT EVM.
DICENTES MA
GISTER MOY
SES (4) SCRIPSIT
NOBIS VT SI
CVIVS FRA
TER DECESSE
RIT ET HABVE
RIT VXOREM
ET FILIVM NO.
RELIQVERIT
VT ACCIPIAT
FRATER ILLI
VS VXOREM
EIVS ET RE
SVSCITET SE
MEN FRATRI
SVO
(5) ERANT AVTEM
(a) APVT NOS VII.
FRATRES ET
PRIOR ACCEP

(1) Vulg. *At illi attulerunt ei : Et ait illis : cujus est imago haec & inscriptio ? Dicunt ei : Caesaris .*
(2) *Quae sunt Caesaris , Caesari : & quae sunt Dei , Deo .*
(3) *Ad eum Sadducaei , qui dicunt resurrectionem non esse :*
(4) Vulg. *Nobis scripsit , ut si cujus frater mortuus fuerit , & dimiserit uxorem , & filios non reliquerit , accipiat frater ejus uxorem ipsius &c.*
(5) *Septem ergo fratres erant : & primus accepit &c.*

(1) TA VXORE DE
CESSIT ET NO.
RELIQVIT SE
MEN ET SE
QVENS ACCE
PIT ILLAM ET
DECESSIT ET
NEC HIC RE
LIQVID SEME.
ET TERTIVS
SIMILITER AC
CEPERVNT
EAM VII. ET NO.
RELIQVERVNT
SEMEN POST
EA ET MVLIER
DEFVNCTA
EST IN REC
TIONE ERGO
CVM RESVR
REXERIT CV
IVS ILLORVM
ERIT VXOR
VII ENIM HA
BVERVNT (2) IL
LAM VXORE.
RESPONDENS
AVTEM IHS.
DIXIT EIS PROP
TER HOC ER
RATES NESCI
ENTES SCRIP
TVRAS NEQVE
VIRTVTEM
DEI CVM ENI.
A MORTVIS
RESVRREXE
RINT (3) NEC NV
BVNT NEC
NVBVNTVR
SED SVNT TAN
QVAM ANGE
LI IN CAELIS DE
MORTVIS AV
TEM QVIA RE
SVRGVNT NON
LEGISTIS IN LI
BRO MOYSI

(1) Vulg. *Uxorem , & mortuus est non relicto semine . Et secundus accepit eam, & mortuus est ; & nec iste reliquit semen : & tertius similiter : & acceperunt eam similiter septem , & non reliquerunt semen . Novissima omnium defuncta est & mulier . In resurrectione ergo , cum resurrexerint , cujus de his erit uxor : septem enim &c.*

(2) Vulg. *Eam uxorem . Et respondens Jesus , ait illis : Nonne ideo erratis, non scientes Scripturas &c.*

(3) *Neque nubent , neque nubentur , sed sunt sicut Angeli in coelis . De mortuis autem quòd resurgunt &c.*

(1) DE RVBO QVO
MODO DIXIT
ILLI .DS. DICENS
EGO SVM .DS. ABRAHAM
ET .DS. ISAC
ET .DS IACOB
NON EST .DS. MOR
TVORVM SED
VIVORVM VOS
ERGO MVLTV.
ERRATIS
(2) ET ACCEDENS
VNVS EX SCRI
BIS CVM AV
DISSENT ILLOS
CONQVIREN
TES VIDENS
QVONIAM BE
NE ILLIS RES
PONDITE IN
TERROGABAT
EVM QVOD
EST MANDATV.
PRIMVM
ET .IHS. AIT ILLI
OMNIVM PRI

(3) MVM AVDI IS
(a) TRAHEL .DMS.
DS NOSTER V
NVS EST ET DI
LIGES DOM.
DM. TVVM
EX TOTO COR
DE TVO ET EX
TOTA ANIMA
(b) TVA (4) ET EX TO
TIS VIRIBVS
TVIS ET EX TO
TA FORTITVDI
NE TVA ET PRO
PINQVVM
TVVM TAN
QVAM TE IP
SVM HOC EST
MAGNVM
MANDATVM
ET DIXIT ILLE
SCRIBA VERE
DIXISTI MA
GISTER QVA

(1) Vulg. *Super rubum quomodo dixerit illi Deus, inquiens :*

(2) *Et acceſſit unus de Scribis, qui audierat illos conquirentes, & videns quoniam bene illis reſponderit, interrogavit eum quod eſſet primum omnium mandatum. Jeſus autem reſpondit ei: Quia primum omnium &c.*

(3) Vulg *Mandatum eſt: Audi Iſraël, Dominus Deus tuus, Deus unus eſt: & diliges &c.*

(4) *Et ex tota mente tua, & ex tota virtute tua, hoc eſt primum mandatum. Secundum autem ſimile eſt illi: diliges proximum tuum tamquam te ipſum. Majus horum aliud mandatum non eſt. Et ait illi Scriba: bene Magiſter in veritate dixiſti, quia &c.*

VNVS EST .DS.
ET NON EST (1)
PRAETER IPSV.
ET DILIGERE
ILLVM EX TO
TO CORDE ET
EX OMNI VIR
TVTE ET EX O.
NIBVS VIRI
BVS ET DILIGE
RE PROXIMV.
TANQVAM SE
PIVS EST OM
NIVM HOLO
CAVSTORVM
ET HOSTIARV.
ET CVM VIDIS
SET EVM IHS.
QVIA SENSA
TE RESPONDIT
AIT ILLI NON
ES LONGE A REG
NO DEI ET NE
MO AVDEBAT

(a) (2) AMPLIVS ILLV.
INTERROGA
RE ET RESPO.
DENS .IHS. DI
CEBAT DOCENS
IN TEMPLO
QVOMODO DI
CVNT SCRIBAE
(3) QVIA XPS. FILI
VS EST DAVID
IPSE DAVID IN
SPV. SANCTO
DIXIT DICIT
DMS. DMO.
MEO SEDE
AD DEXTRA.
MEAM DO
NEC PONAM
INIMICOS
TVOS SCABIL
LVM PEDVM
TVORVM (4) IP
SE DAVID DI
CIT EVM .DM.

(1) Vulg. *Alius praeter eum. Et ut diligatur ex toto corde, & ex toto intellectu, & ex tota anima, & ex tota fortitudine: & diligere proximum tamquam seipsum majus est omnibus holocautomatibus, & sacrificiis. Jesus autem videns quòd sapienter respondisset, dixit illi: Non es longè a regno Dei. Et nemo jam audebat &c.*

(2) Vulg. *Eum interrogare.*

(3) *Christum filium esse David? Ipse enim David dicit in Spiritu Sancto: Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis &c.*

(4) *Ipse ergo David &c.*

ET VNDE EST
FILIVS EIVS
ET MVLTA TVR
(a) BA (1) AVDIEBAT
ILLVM LIBEN
TISSIME AD IL
LE DOCENS SI
MVL DICEBAT
EIS CAVETE A
SCRIBIS QVI
VOLVNT IN
STOLIS AMBV
LARE ET SALV
TARI IN FORO
(2) ET PRIMOS
CONSESSVS
IN SYNAGO
GIS ET PRIMOS
CVBITOS IN
CENIS QVI
COMEDVNT
(b) DOMOS VI
DVARVM
ET PVPILLO

(a) (3) RVM OCCAN
SIONE LON
GA ORANTES
HI ACCIPIENT
AMPLIVS POE
NAE ET SEDENS
CONTRA GAIO
PHILACIVM
VIDEBAT QVO
MODO TVR
BA MITTIT PE
CVNIAM IN
GAIOPHILA
CIVM ET MVL
TI DIVITES
MITTEBANT
MVLTA CVM
VENISSET
AVTEM VNA
VIDVA MISIT
MINVTA DVO
QVOD EST QVA
DRANS ET CO.
VOCANS DIS

---

(1) Vulg. *Eum libenter audivit. Et dicebat eis in doctrina sua: Cavete &c.*

(2) *Et in primis cathedris sedere in Synagogis, & primos discubitus in coenis qui devorant domos viduarum sub obtentu &c.*

(3) Vulg. *Sub obtentu prolixae orationis, hi accipient prolixius judicium. Et sedens Jesus contra gazophylacium, aspiciebat quomodo turba jactaret aes in gazophylacium, & multi divites jactabant multa. Cum venisset autem vidua una pauper, misit duo minuta &c.*

CIPVLOS SVOS
(1) DIXIT EIS
AMEN DICO VO
BIS QVONIAM.
VIDVA PAV
PERCVLA HAEC
AMPLIVS OM
NIVM MISIT
MITTENTES I
VM IN GAIO
(a) PHYLACIO OM
NES ENIM
EX EO QVOD
SVPERFVIT
ILLIS MISE
RVNT HAEC
AVTEM DE
AEGENTIA
SVA OMNIA
QVAECVM
QVE HABVIT
MISIT TOTAM.
SVBSTANTI
AM SVAM

(2) ET PROFICIS
CENTE EO DE
TEMPLO AIT
ILLI VNVS EX
DISCIPVLIS
SVIS MAGIS
TER ECCE QVA
LES LAPIDES
ET QVALIA AE
DIFICIA
ET RESPONDENS
AIT ILLIS VIDE
TIS HAS STRVC
TVRAS MAG
NAS
AMEN DICO VO
BIS NON RE
LINQVETVR
HIC LAPIS SV
PER LAPIDEM
QVI NON DES
(a) TRVATVR ET
POST TRIDV
VM ALIVS RE

---

(1) Vulg. *Ait illis : Amen dico vobis, quoniam vidua haec pauper plus omnibus misit, qui miserunt in gazoplylacium. Omn s enim ex eo, quod abundabat illis, miserunt : haec verò de penuria sua omnia, quae babuit, misit totum victum suum.*

(2) Vulg. *Et cum egrederetur de Templo, ait illi unus ex discipulis suis : Magister, aspice quales lapides, & qu les structurae. Et respondens Jesus ai illi : Vide bas omnes magnas aedificatiores? Non relinquetur lapis supe lapidem, qui non destruatur.* Relqua usque ad *Et cum sed ret &c.* in Vulgata nostra non habentur.

SVRGET SINE
MANIBVS
(1) ET SEDENTE EO
AD MONTEM
OLIVETI CON
TRA TEMPLV̄.
(a) INTERROGA
BANT ILLVM
SECRETO PE
TRVS ET IACO
BVS ET IOHAN
NES ET ANDRE
AS DIC NOBIS
(2) QVANDO HAEC
ERVNT ET QVOD
SIGNVM CV̄.
INCIPIENT Ō.
NIA HAEC CON
SVMMARI
ET RESPONDENS
AIT ILLIS VIDE
TE NE QVIS
VOS SEDVCAT
MVLTI ENIM

VENIENT IN
NOMINE MEO
DICENTES QVIA
EGO SVM ET
MVLTOS SE
DVCENT (3) CVM
AVTEM AV
DIERITIS BEL
LA ET OPINIO
NES PRAELIO
RVM NOLITE
TV - - ARI OPOR
(a) TET ENIM FIE
RI SED NON
DVM EST FINIS
EXVRGET E
NIM GENS
SVPER GEN
TEM ET REG
NVM SVPER
REGNVM ET
ERINT TERRAE
MOTVS CIR
CA LOCA ET FA

(1) Vulg. *Et cum ſederet in monte Olivarum contra Templum, interrogabant eum ſeparatim Petrus, & Jacobus &c.*

(2) *Quando iſta fient? Et quod ſignum erit, quando haec omnia incipient conſummari. Et reſpondens Jeſus coepit dicere illis:*

(3) Vulg. *Cùm audieritis autem bella, & opiniones bellorum, ne timueritis: oportet enim haec fieri: ſed nondum finis. Exurget enim gens contra gentem, & regnum ſuper regnum, & erunt terraemotus per loca &c.*

MES (1) INITIVM
DOLORVM OM
(a) NIA HAEC DE
INDE VOS IP
SOS TRADENT
IN CȮṄ CON
CILIA ET IN SY
NAGOGIS PA
PVLABITIS ET
AD PRESIDES
ET AD REGES
STABITIS CAV
SA MEI IN TES
TIMONIVM
ILLIS ET IN OM
NIBVS GEN
TIBVS IN PRI
MIS OPORTET
PRAEDICARE
EVANGELI
(b) VM ET CVM
ADDVCENT
VOS TRADE.
TES NOLITE

(2) SOLLICITI ES
SE NEC PRAE
MEDETARE
QVID LOQVA
MINI SED
QVODCVM
QVE DATVM
FVERIT VO
BIS IN ILLA HO
RA HOC LOQVI
MINI NON
ENIM VOS ES
TIS QVI LOQVI
MINI SED SPS.
SANCTVS
ET TRADET FRA
TER FRATRE.
AD MORTEM
ET PATER FILI
VM ET INSVR
GENT FILI IN
PARENTES ET
MORTI AD
FICIENT EOS ET

(1) Vulg. *Initium dolorum haec. Videte autem vosmetipsos. Tradent enim vos in Conciliis, & in Synagogis vapulabitis; & ante Praesides, & Reges stabitis propter me in testimonium illis. Et in omnes gentes primùm oportet praedicari Evangelium. Et cum duxerint vos tradentes &c.*

(2) Vulg. *Praecogitare quid loquamini: sed quod datum vobis fuerit in illa hora, id loquimini. Non enim vos estis loquentes, sed Spiritus Sanctus. Tradet autem frater fratrem in mortem, & pater filium: & consurgent filii in parentes, & morte afficient eos.*

ERITIS ODIO
OMNIBVS (1) CAV
SA NOMINIS
MEI QVI AV
TEM PERSEVE
RAVERIT IN
FINEM HIC
SALVVS ERIT
ET CVM VIDE
RITIS ABOMI
NATIONE DE
SOLATIONIS
(a) STARE VBI NO.
OPORTET QVI
LEGIT INTEL
LIGAT QVID
QVID LEGIT
(b) TVNC QVI FVE
RINT IN IV
DAEA FVGIANT
IN MONTIB - -
ET QVI SVPER
TECTVM FVE
RIT NON DES
CENDAT (2) IN DO
MO SED NEC
INTRET TOLLE
RE ALIQVID
DE DOMO SVA
ET QVI IN AGRO
FVERIT NON
REVERTATVR
TOLLERE VES
TIMENTVM
SVVM
VAE AVTEM
PRAEGNAN
TIBVS (3) ET LAC
TANTIBVS IN
ILLIS DIEBVS
ET ORATE NE
HIEME HAEC
FIANT ERINT
ENIM IN DIE
BVS ILLIS TRI
BVLATIONES
QVALES NON
FVERVNT NV.

(1) Vulg. *Propter nomen meum. Qui autem ſuſtinuerit in finem, hic ſalvus erit. Cum autem videritis abominationis ſtantem ubi non debet: qui legit, intelligat: tunc qui in Judaea ſunt, fugiant in montes, & qui ſuper tectum, ne deſcendat &c.*

(3) Vulg. *In domum, nec introeat ut tollat quid de domo ſua: & qui in agro erit nõ revertatur retro &c.*

(3) *Et nutrientibus in illis diebus. Orate verò ut hyeme non fiant. Erunt enim dies illi tribulationes tales, quales non fuerunt &c.*

(1) QVAM TALES
AB INITIO CRE
ATVRAE VS
QVE ADHVC
SED NEQVE FI
(a) ENT ET NISI
DMS. BREVIAS
SET DIES PROP
TER ELECTOS SVOS
NON FVISSET SAL
VA VLLA CARO SED PROP
TER ELECTOS QVOS ELEGIT
. . EVIA . . .
. . .
ET TVN . . . VIS
VOBIS DIXERIT
ECCE (2) HIC XPS.
AVT ECCE ILLIC
NOLITE CREDE
RE SVRGENT
ENIM PSEVDO
XPI. ET PSEV
DOPROPHAE
TAE ET FACIENT
SIGNA ET PRO
DIGIA AD SE

(3) DVCENDVM
SI FIERI POSSET
ETIAM ELEC
TOS VIDETE
PRAEDIXI VO
BIS OMNIA
SED IN ILLIS DIE
BVS POST ILLA.
PRAESSVRA.
SOL OBSCVRA
BITVR ET LV
NA NON DABIT
SPLENDOREM
SVVM ET STEL
LAE (4) ERINT DE
CAELO CADEN
TES ET VIRTV
TES CAELORV.
MOVENTVR
ET TVNC VIDE
BVNT FILIVM
HOMINIS
VENIENTEM
(5) CVM NVBIB.

(1) Vulg. *Non fuerunt ab initio creaturae, quam condidit Deus, uſque nunc, neque fient. Et niſi breviaſſet Dominus dies, non fuiſſet ſalva omnis caro: ſed propter &c.*

(2) *Hic eſt Chriſtus, ecce illic, non crediderìtis. Exurgent enim pſeudochriſti, & pſeudoprophetae, & dabunt ſigna, & portenta &c.*

(3) Vulg. *Ad ſeducendos, ſi fieri poteſt, etiam electos. Vos ergo videte: ecce praedixi vobis omnia. Sed in illis diebus. poſt tribulationem illam, Sol contenebrabitur &c.*

(4) *Coeli erunt decidentes, & virtutes, quae in coelis ſunt, movebuntur.*

(5) *In nubibus &c*

CVM VIRTV
TE (1) MAGNA
ET GLORIA ET
TVNC MITTET
NVNTIOS ET
CONCOLLIGET
ELECTOS DE
QVATTVOR
VENTIS AB AN
GVLIS TERRAE
VSQVE AD SVM
MVM CAELI
A FICVS AVTEM
SIMILITVDI
NEM DISCITE
PARABOLA
CVM IAM RA
MVS EIVS TE
NER FVERIT
(2) ET FOLIA PRO
CREAVERIT
SCITOTE IN PRO
XIMO ESSE AESTA
TEM SIC ET VOS CVM
HAEC VIDERITIS SCI
(a) TOTE QVIA PROPE EST IN IA
NVIS

AMEN DICO VO
BIS (3) QVIA NON
TRANSIET GE
NERATIO HAEC
DONEC OM
NIA FIANT CAE
LVM ET TERRA
TRANSIET VER
BVM AVTEM
MEVM NON
PRAETERIBIT
DE DIE AVTEM
ILLO ET HORA
NEMO NOVIT
NEC ANGELI
CAELORVM
NEC FILIVS NI
SI PATER SOLVS
VIDETE VIGI
LATE NESCITIS
ENIM QVAN
DO TEMPVS
QVEMADMO
DVM HOMO

---

(1) Vulg. *Multa, & gloria. Et tunc mittet Angelos ſuos, & congregabit electos ſuos a quatuor ventis, a ſummo terrae, uſque ad ſummum coeli. A ficu autem diſcite parabolam.*

(2) *Et nata fuerint folia, cognoſcitis, quia in proximo ſit aeſtas: ſic & vos cum videritis haec fieri, ſcitote quod in proximo ſit in oſtiis.*

(3) Vulg. *Quoniam non tranſibit generatio haec, donec omnia iſta fiant. Coelum, & terra tranſibunt, verba autem mea non tranſibunt. De die autem illo, vel hora nemo ſcit, neque Angeli in coelo, neque Filius, niſi Pater. Videte, vigilate, & orate, neſcitis enim quando tempus ſit. Sicut homo &c.*

PEREGRE (1) TITV
RVS RELIQVID
DOMVM SV
(a) AM ET DEDIT
SERVIS SVIS
POTESTATEM
VNICVIQVE
OPVS SVVM
ET OSTIARIO
PRAECEPIT VT
VIGILARET
VIGILATE ERGO
NESCITIS ENIM
QVANDO .DMS.
(2) DOMVI VE
NIAT SERO
AVT MEDIA
NOCTE AVT
GALLICINIO
AVT MANE
NE CVM VE
NERIT SVBI
TO INVENIAT
VOS DORMI

(a) ENTES (3) EGO
AVTEM DICO
VOBIS VIGILA
TE ERAT
AVTEM PAS
CHA POST BIDV
VM ET QVAE
REBANT PON
TIFICES ET SCRI
BAE QVOMO
DO EVM CON
PREHENDE
RENT ET OCCI
(b) DERENT DICE
BANT ENIM
NE IN DIES FES
(c) TOS TVMVLTVS
SIT POPVLI
ET CVM ESSET
BETHANIAE
IN DOMO SI
MONIS LEPRO
SI (4) RECVMBE
TE ILLO VENIT

(1) Vulg. *Qui peregrè profectus, reliquit domum ſuam, & dedit ſervis ſuis poteſtatem cujuſque operis, & janitori praecepit ut vigilaret.*

(2) *Domus veniat, ſero, an media nocte, an gallicantu, an mane. Ne cum venerit repentè &c.*

(3) Vulg. *Quod autem vobis dico, omnibus dico: Vigilate. Erat autem Paſcha, & Azyma poſt biduum: & quaerebant Summi Sacerdotes, & Scribae, quomodo eum dolo tenerent, & occiderent. Dicebant autem: Non in die feſto, ne fortè tumultus fieret in populo.*

(4) *Et recumberet, venit &c.*

MVLIER HA
BENS ALABAS
TRVM (1) VNGV
ENTII NARDI
OPTIMI PRAE
TIOSI ET APE
RIENS ALABAS
TRVM INFV
DIT SVPER CA
PVT EIVS
DISCIPVLI AV
TEM ILLIVS
FREMEBANT
INTER SE DICE
TES VT QVID
PERDITIO IS
TA POTVIT ENI
HOC VNGV
ENTVM VE
NIRI AMPLI
VS DENARIIS
TRECENTIS
ET DARI PAV
PERIBVS ET AD

(2) MINABAN
TVR EI
IHS. AVTEM AIT
ILLIS SINITE
EAM QVID EI
MOLESTI ES
TIS BONVM
OPVS OPERA
TA EST IN ME
SEMPER E
NIM PAVPE
RES HABETIS
VOBISCVM
ET CVM VOLVE
RITIS POTES
TIS ILLIS BENE
FACERE ME
AVTEM NON
(a) SEMPER (3) HA
BEBITIS QVOD
HABVIT FECIT
PRAEOCCVPA
VIT VNGVEN
TO VNGVERE

(1) Vulg *Unguenti nardi ſpicati pretioſi: & fracto alabaſtro effudit ſuper caput ejus. Erant autem quidam indignè ferentes intra ſemetipſos, & dicentes: Ut quid perditio iſta unguenti facta eſt? Poterat enim unguentum iſtud venundari pluſquam trecentis denariis, & dari pauperibus. Et fremebant &c.*

(2) Vulg. *Fremebant in eam. Jeſus autem dixit: Sinite eam, quid illi moleſti eſtis?*

(3) *Habetis. Quod habuit haec, fecit: praevenit ungere &c.*

CORPVS ME
VM IN SEPVL
TVRAM
(1) AMEN AVTEM
DICO VOBIS
QVIA VBICVM
QVE PRAEDI
CATVM FVE
RIT EVANGE
LIVM IN VNI
VERSO MVN
DO ET QVOD
FECIT HAEC
(2) DIVVLGABI
TVR IN MEMO
RIAM EIVS
(2) ET IVDASCARIO
TH VNVS EX
DVDECIM
ABIIT AD PON
TIFICES SACER
DOTVM VT
TRADERET
EVM AD ILLI

GAVISI SVNT
ET PROMISE
RVNT EI PECV
NIAM (3) DARE
ET QVAEREBAT
QVOMODO
EVM OPPOR
TVNE TRADE
RET
ET PRIMA DIE
AZYMORVM
QVANDO PAS
CHA IMMOLA
BANT DICVNT
EI DISCIPVLI
(4) VBI VIS EVN
TES PRAEPA
REMVS VT E
DAS PASCHA
ET MITTIT DVOS
EX DISCIPVLIS
DICENS ITE IN
CIVITATE ET
OCCVRRET

(1) Vulg. *Amen dico vobis : ubicumque praedicatum fuerit Evangelium istud &c.*

(2) *Narrabitur in memoriam ejus. Et Judas Iscariotes unus de duodecim abiit ad Summos Sacerdotes, ut proderet eum illis. Qui audientes &c.*

(3) Vulg. *Se daturos. Et quaerebat quomodo illum opportunè traderet.*

(4) *Quò vis eamus, & paremus tibi ut manduces Pascha? Et mittit duos ex discipulis suis, & dicit eis : Ite in civitatem &c.*

VOBIS HOMO
LAGOENAM
AQVAE (1) POR
TANS SEQVI
MINI EVM
ET VBICVM
QVE INTRA
VERIT DICITE
PATRI FAMI
LIAS MAGIS
TER DICIT VBI
EST REFECTIO
MEA VBI CV̆.
DISCIPVLIS
MEIS EDAM
PASCHA ET
IPSE VOBIS
(2) OSTENDET LO
CVM MEDIA
NVM STRA
TVM IN SV
PERIORIBVS
MAGNVM
IBI PARATE

NOBIS
(2) ET EXIERVNT
DISCIPVLI EIVS
ET VENERVNT
IN CIVITATE
ET FECERVNT
SICVT DIXIT
ILLIS ET PARA
VERVNT PAS
CHA
ET CVM SERO
FACTVM ES
SET VENIT CV̆.
XII. ET DISCVM
BENTIBVS
EIS ET EDENTI
BVS DIXIT
AMEN DICO VO
BIS QVIA VNVS
EX VESTRIS
TRADET ME
QVI EDET ME
CVM AD ILLI
COEPERVNT

(1) Vulg. *Bajulans; ſequimini eum: & quocumque introierit, dicite domino domus, quia Magiſter dicit: ubi eſt refectio mea, ubi Paſcha cum diſcipulis meis manducem? Et ipſe vobis demonſtrabit cœnaculum grande ſtratum; & illic parate &c.*

(2) Vulg. *Et abierunt diſcipuli ejus, & venerunt in civitatem: & invenerunt ſicut dixerat illis, & paraverunt Paſcha. Veſpere autem facto, venit cum duodecim. Et diſcumbentibus eis, & manducantibus, ait Jeſus: Amen dico vobis, quia unus ex vobis tradet me, qui manducat mecum. At &c.*

CONTRISTA
(a) RI ET DICERE
(1) ILLI SINGVLI
NVMQVID
EGO ET ALIVS
NVMQVID
EGO QVIBVS
AIT VNVS EX
XII QVI INTIN
GET MECVM
MANVM IN
CATINVM FI
LIVS QVIDEM
(b) HOMINIS TRA
DITVR SECV.
DVM QVOD
SCRIBTVM
EST DE EO VAE
AVTEM ILLI
HOMINI PER
QVEM TRA
DITVR ME
LIVS ERAT IL
LI SI NON FVIS

SET NATVS
HOMO ILLE
(2) ET EDENTIBVS
EIS ACCIPIENS
PANEM BENE
DIXIT ET FRE
GIT ET DEDIT
ILLIS DICENS
SVMITE HOC
EST CORPVS
(a) MEVM (3) QVOD
PRO MVLTIS
CONFRINGI
TVR IN REMIS
SIONE PECCA
TORVM
ET ACCEPTO CA
LICE GRATIAS
(4) EGIT ET DEDIT
ILLIS ET BIBE
RVNT EX EO
OMNES ET
DIXIT EIS HIC
EST SANGVIS

(1) Vulg. *Ei singulatim : Numquid ego? Qui ait illis : Qui intingit mecum manum in catino Et filius quidem hominis vadit , sicut scriptum est de eo: Vae autem homini illi, per quem Filius hominis tradetur. Bonum erat ei, si non esset &c.*

(2) Vulg. *Et manducantibus illis , accepit Jesus panem , & benedicens fregit , & dedit eis , & ait :*

(3) Quod sequitur usque ad *Et accepto &c.* non legitur in Vulgata .

(4) *Agens dedit eis : & biberunt ex illo omnes . Et ait illis ;*

MEVS NOVI
TESTAMENTI
QVI PRO MVL
TIS EFFVNDE
TVR (1) IN RE
MISSIONEM
ET PECCATO
RVM
AMEN DICO VO
BIS QVIA (2) NO.
ADAVCAM
BIBERE EX
FRVCTV VI
NEAE VSQVE
IN DIEM ILLV.
QVO BIBAM
ILLVM NOVVM
IN REGNO
DEI ET CVM
HYMNOS DI
XISSENT EXIE
RVNT IN MO.
TEM OLIVETI
ET DIXIT ILLI IHS.

(3) OMNES VOS
SCANDALVM
PATIEMINI
IN ME QVIA
SCRIPTVM
EST PERCVTI
AM PASTO
REM ET DIS
PARGENTVR
OVES (4) GRAE
GIS
SED POSTQVAM
(5) SVRREXE
RO PRAECEDA.
VOS IN GALI
LAEAM PETRVS
AVTEM AIT
I - - - S ET SI OM
NES (6) SCANDA
LIZABVNTVR
SET NON EGO
ET DICIT EI IHS.
AMEN DICO TI
BI QVONIAM

(1) Vulgata non habet ſequentia, uſque ad *Amen &c.*

(2) *Jam non bibam de hoc genimine vitis, uſque in diem illum, cum illud bibam novum in regno Dei. Et hymno dicto exierunt in montem Olivarum. Et ait eis Jeſus :*

(3) Vulg. *Omnes ſcandalizabimini in me in nocte iſta :*

(4) Non habet *Gregis*.

(5) *Reſurrexero &c.*

(6) *Scandalizati fuerint in te, ſed non ego. Et ait illi Jeſus : Amen dico tibi, quia &c.*

(1) HAC NOCTV A.
TE QVAM GAL
LVS CANTET
TER ME ABNE
GABIS QVI TAN
TO MAGIS DI
CEBAT ET SI O
PORTVERIT
ME MORI TE
CVM NON
TE ABNEGABO
SIMIL - - ER ET
OMNE - DIS
CIPVLI DIXE
RVNT
ET VENIVNT
IN PRAETORI
VM CVIV -
DAM GETSA
MANI ET AIT
ILLIS SIDETE
HIC DONEC
INS OREM
ET ADSVMIT

PETRVM ET IA
COBVM ET IO
HANNEM SECV.
ET COEPIT (2) OBS
TVPESCERE
(a) ET ACEDIARI
ET DEFICERE
TVNC DICIT EIS
O QVAM TRIS
TIS EST ANIMA
MEA VSQVE
AD MORTEM
SEDETE HIC
ET VIGILATE
ET PROGRES
SVS PAVLVM
(b) DECIDIT IN
FACIEM SV
PER TERRAM
ET ORABAT SI
FIERI POTEST
VT TRANSIRET
AB ILLO HORA
ET DICEBAT

(1) Vulg. *Tu bodie in nocte bac, priusquam gallus vocem bis dederit, ter me es negaturus. At ille ampliùs loquebatur: Etsi oportuerit me simul commori tibi, non te negabo. Similiter autem & omnes dicebant. Et veniunt in praedium, cui nomen Gethsemani. Et ait discipulis suis: Sedete bìc, donec orem.*

(2) Vulg. *Pavere, & taedere. Et ait illis: Tristis est anima mea usque ad mortem: Sustinete bìc, & vigilate. Et cum processisset paululum, procidit super terram, & orabat, ut si fieri posset, transiret ab eo bora. Et dixit:*

ABBA PATER
(1) POSSIBILIA OM
NIA TIBI TRANS
FERT HOC PO
CVLVM A ME
SED NON QVOD
EGO DICO SED
QVOD TV VIS
ET INVENIT IL
LOS DORMIĒ.
TES ET AIT PE
TRO SIMON
DORMIS NŌ.
POTVISTI (2) V
NAM HORĀ.
(a) VIGILARE VI
GILATE ET ORA
TE NE INTRE
TIS IN TEMP
TATIONEM
S̄PS. QVIDEM
PROMPTVS
EST CARO VE
RO INFIRMA

(a) ET ITERVM (3) ABI
IT ORARE ET
VENIT ET INVE
NIT ILLOS DOR
MIENTES E
RANT ENIM
OCVLI ILLORV̄.
DEGRAVATI
ET IGNORA
BANT QVID RES
PONDERENT
EI ET VE
NIT TERTIO ET
(4) DICIT ILLIS
DORMITE IĀ.
ET REQVIES
(b) CITE CONSV̄.
MATVS EST FI
NIS ADVENIT
HORA ET EC
CE TRADITVR
FILIVS HOMI
NIS IN MANI
BVS PECCATO

(1) Vulg. *Omnia tibi possibilia sunt, transfer calicem hunc a me, sed non quod ego volo, sed quod tu. Et venit, & invenit eos dormientes.*

(2) *Una hora vigilare? Vigilate, & orate, ut non intretis &c.*

(3) Vulg. *Abiens oravit, eundem sermonem dicens. Et reversus, denuo invenit eos dormientes (erant enim oculi eorum gravati)*

(4) *Ait illis: Dormite jam, & requiescite: Sufficit: Venit hora: Ecce Filius hominis tradetur in manus peccatorum.*

RVM SVRGI
TE EAMVS EC
CE (1) ADPROPIN
QVAVIT QVI
ME TRADITV
RVS EST
ADVC EO LOQVĒ.
(a) TE VENIT IV
DASCARIOTH
VNVS EX XII.
ET CVM ILLO
(b) TVRBA CVM
GLADIIS ET FVS
TIBVS A SVM
MIS SACERDO
TIBVS ET SCRI
BIS ET SENIO
RIBVS
(2) DEDIT AVTEM
QVI EVM TRA
DEBAT SIGNV̄.
DICENS QVEM
CVMQVE OS
CVLATVS FVE

RO IPSE EST TE
NETE ILLVM
(a) (3) ET DVCITE EV̄.
DILIGENTER
ET ACCESSIT ET
AIT ILLI HABE
RABBI ET OSCV
LATVS EST EV̄.
(4) TVNC ILLI INIE
CERVNT EI MA
NVS ET TENVE
RVNT EVM
VNVS AVTEM
QVIDAM EDV
XIT GLADIVM
ET PERCVSSIT
SERVVM SV̄.
MI SACERDO
TIS ET AMPV
TABIT ILLI AV
RICVLAM
(5) IH̄S. AVTEM DI
XIT EIS TAN
QVAM AD LA

(1) Vulg. *Qui me tradet, propè eſt. Et adbuc eo loquente, venit Judas Iſcariotes unus de duodecim, & cum eo turba multa, cum gladiis, & lignis &c.*

(2) *Dederat autem traditor ejus ſignum eis, dicens :*

(3) Vulg. *Et ducite cautè. Et cum veniſſet, ſtatim accedens ad eum ait : Ave &c.*

(4) *At illi manus injecerunt in eum, & tenuerunt eum Unus autem quidam de circumſtantibus educens gladium, percuſſit &c.*

(5) *Et reſpondens Jeſus ait illis :*

TRONEM (1) VE
(a) NISTIS CVM
GLADIIS ET FVS
TIBVS CONPRE
HENDERE ME
COTTIDIE ERA.
VOBISCVM IN
TEMPLO DO
CENS ET NO.
DETINVISTIS
ME SED VT IN
PLEANTVR
SCRIPTVRAS
ET RELICTO EO
OMNES FVGE
RVNT ET IVVE
NIS QVIDAM
SEQVEBATVR
(b) EVM AMIC
TVS SYNDONE.
SVPRA NVDV.
CORPVS ET DE
TINVERVNT
EVM AD ILLE

(2) RELINQVENS
SINDONEM
NVDVS FVGIT
AB EIS
ET DVXERVNT
IHM. AD SVM
MVM SACER
(a) DOTEM ET CO.
VENIVNT OM
NES PONTIFI
CES ET SCRIBAE
ET SENIORES
ET PETRVS SE
CVTVS EST EV.
(b) VSQVE IN ATRI
VM SVMMI
SACERDOTIS
(c) ET ERAT SEDENS
CVM MINIS
TRIS CALFICI
ENS SE AD IG
NEM
PRINCIPES AV
TEM SACERDO

(1) Vulg. *Exiſtis cum gladiis, & lignis comprehendere me? Quotidie eram apud vos in Templo docens, & non me tenuiſtis. Sed ut impleantur Scripturae Tunc diſcipuli ejus relinquentes eum, omnes fugerunt. Adoleſcens autem quidam ſequebatur eum amictus Sindone ſuper nudo: & tenuerunt eum. At ille &c.*

(2) Vulg *Rejecta ſindone nudus profugit ab eis: Et adduxerunt Jeſum ad Summum Sacerdotem: & convenerunt omnes Sacerdotes, & Scribae, & Seniores. Petrus autem a longè ſecutus eſt eum, uſque intrò in atrium Summi Sacerdotis: & ſedebat cum Miniſtris ad ignem, & calefaciebat ſe. Summi verò Sacerdotes &c.*

(1) TVM ET CONCI
LIVM TOTVM
QVAEREBANT
ADVERSVS IHM.
TESTIMONIV.
VT MORTI EVM
ADFICERENT
ET NON INVE
NERVNT MVL
TI ENIM FALSO
TESTABANTVR
(a) DE EO ET NON
ERANT AEQVA
LIA TESTIMO
NIA EORVM
ET ALII SVRGEN
TES DABANT
FALSVM TESTI
MONIVM
ADVERSVS EV.
DICENTES QVI
A NOS AVDIVI
MVS EVM DI
CENTEM QVO

(a) (2) NIAM EGO DES
TRVAM TEM
PLVM HOC MA
NIBVS AEDIFI
CATVM ET POST
TERTIVM DIE.
ALIVD SVSCI
TABO NON MA
NVFACTVM
ET NEC SIC ERANT
CONVENIEN
TIA TESTIMO
NIA ILLORVM
ET SVRGENS PRI.
CEPS SACERDO
TVM IN ME
DIO INTERRO
GAVIT IHM.
NIHIL RESPO.
DES AD HAEC
QVAE ISTI AD
VERSVS TE CO.
TESTANTVR
ET AIT ILLI TV ES

(1) Vulg *Sacerdotes, & omne Concilium, quaerebant adversùs Jesum testimonium, ut eum morti traderent, nec inveniebant. Multi enim testimonium falsum dicebant adversùs eum: & convenientia testimonia non erant. Et quidam surgentes falsum testimonium ferebant adversùs eum, dicentes: Quoniam nos audivimus eum dicentem: Ego &c.*

(2) Vulg. *Ego dissolvam Templum hoc manufactum, & per triduum aliud non manufactum aedificabo. Et non erat conveniens testimonium illorum. Et exurgens Summus Sacerdos in medium, interrogavit Jesum, dicens: Non respondes quidquam ad ea, quae tibi objiciuntur ab his? Ille autem tacebat, & nihil respondit. Rursum Summus Sacerdos interrogabat eum, & dixit ei Tu es &c.*

(a) XPS FILIVS (1) BE
NEDICTI
IHS. AVTEM RES
PONDENS DI
XIT EI EGO SV.
ET VIDEBITIS
FILIVM HOMI
NIS AD DEXTRA.
(b) VIRTVTIS SE
DENTEM ET VE
NIENTEM SV
PER NVBES CAE
LI. TVNC
PRINCEPS SA
CERDOTVM
CONSCIDIT PRO
TINVS VESTI
MENTA SVA
DICENS QVID
ADHVC DESI
DERAMVS TES
TIMONIA AV
DISTIS BLASPHE
MIAM QVID

VOBIS VIDETVR
(2) ET OMNES CO.
DEMNAVERVNT
EVM ESSE RE
VM MORTI
ET COEPERVNT
QVIDAM IN
SPVERE IN FA
CIEM EIVS ET
COLAPHIZABANT
EVM
ET CVM ESSET
PETRVS IN A
TRIO VENIT
AD ILLVM VNA
EX ANCILLIS
PRINCIPIS SA
CERDOTVM
ET CVM VIDIS
SET PETRVM
CALFICIENTE.
SE (3) AD IGNEM
INTVENS EVM
DIXIT ET TV CV.

(1) Vulg. *Dei benedicti? Jesus autem dixit illi : Ego sum : & videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis Dei, & venientem cum nubibus coeli. Summus autem Sacerdos scindens vestimenta sua, ait : Quid adhuc desideramus testes ?*

(2) Vulg. *Qui omnes condemnaverunt eum esse reum mortis . Et coeperunt quidam conspuere eum, & velare faciem ejus, & colaphis eum caedere, & dicere ei : Prophetiza : & Ministri alapis eum caedebant Et cum esset Petrus in atrio deorsum , venit una ex ancillis Summi Sacerdotis :*

(3) *Aspiciens illum ait : Et tu &c.*

IHV. NAZARE
NO ERAS
(1) AD ILLE NEGAVIT
DICENS NES
CIO SED NEC
NOVI QVEM
DICAS ET EXI
IT FORIS ANTE
ATRIVM ET
GALLVS CAN
TAVIT (2) ET CVM
EVM VIDIS
SET ITERVM
PVELLA COEPIT
DICERE CIRCV.
STANTIBVS
QVIA ET HIC
EX ILLIS EST ET
RVRSVM NE
GAVIT
ET POST PVSILLV.
ITERVM QVI
CIRCVMSTA
BANT DICE

BANT (3) ET TV EX
(a) ILLIS ES ET COE
PIT DEVOTARE
SE DICENS QVIA
NON NOVI HO
MINE HVNC
QVEM DICITIS
ET PROTINVS
(b) SECVNDVS
GALLVS CAN
TAVIT ET REME
MORATVS EST
PETRVS VER
BVM QVEM
DIXERAT ILLI
IHS. ET COEPIT
FLERE
ET PRIMA LV
CE CONSILIV.
FECERVNT
PRINCIPES SA
CERDOTVM
CVM SENIO
RIBVS ET SCRI

(1) Vulg. *At ille negavit, dicens: Neque ſcio, neque novi quid dicas. Et exiit foras &c.*

(2) *Rurſus autem cum vidiſſet illum ancilla, coepit dicere circumſtantibus: quia hic ex illis eſt. At ille iterum negavit. Et poſt puſillum rurſus qui aſtabant &c.*

(3) Vulg *Petro: Verè ex illis es: nam & Galilaeus es. Ille autem coepit anathematizare, & jurare: quia neſcio hominem iſtum quem dicitis. Et ſtatim gallus iterum cantavit. Et recordatus eſt Petrus verbi, quod dixerat ei Jeſus: Priuſquam gallus cantet bis, ter me negabis. Et coepit flere. Et confeſtim mane conſilium facientes Summi Sacerdotes &c.*

BIS (1) ET TOTVM
CONCILIVM
ET VINCTVM
(a) IHM. PERDV
XERVNT IN
ATRIO ET TRA
DIDERVNT
PILATO
ET INTERROGA
VIT ILLVM PI
LATVS TV ES
REX IVDAEO
RVM ET RES
PONDIT EI TV
DICIS ET ACCV
SABANT EVM
PONTIFICES
(b) MVLTA IPSE
AVTEM NIHIL
RESPONDE
BAT ITERV.
AVTEM PILA
TVS INTERRO
GABAT EVM

(2) NON RESPON
DES NIHIL EC
(a) CE QVANTA TE
ACCVSANT IH -
AVTEM AMPL -
VS NIHIL RES
PONDIT ITA - -
MIRARE - - -
PILATV - - - -
DIEM - - - - -
FESTV - - - -
(3) TEBAT - - -
NVM E - - - -
TIS QVE - - -
QVE PO - - - -
SENT E - - -
TEM QV - - - -
(4) LABATV - - -
RABBAS - - - -
IIS QVI SED - - - -
NEM M - - - -
RANT A - - - -
TVS QV - - - -
SA SED - - - -

(1) Vulg. *Et universo Concilio, vincientes Jesum, duxerunt, & tradiderunt Pilato. Et interrogavit eum Pilatus: Tu es Rex Judaeorum? At ille respondens, ait illi: Tu dicis. Et accusabant eum Summi Sacerdotes in multis. Pilatus autem rursum interrogavit eum &c.*

(2) Vulg. *Dicens: Non respondes quidquam? Vide in quantis te accusant.*

(3) *Solebat dimittere illis unum ex vinctis quemcumque petiissent.*

(4) *Dicebatur Barrabas, qui cum seditiosis erat vinctus, qui in seditione fecerat homicidium &c.*

(1) NEM HOMICI
DIVM FECE
RANT ET ACCE͂.
SA TOTA TVRBA
COEPIT POSTV
- - RE SICVT SE͂.
- - FACIEBAT
- - - - - - - - -
(2) E - - - - - ONDENS
- - - - - - - S DIXIT
- - LTIS DI
- - - - AMVS
- - - - - - EGEM
- - - - EORVM
- - - - - AT ENIM
- - - - - ROPTER
- - - - DIAM
- - - - IDERVNT
- - - VM PRIN
- - - ES SACER
- - - - M QVI
- - - - M TVR
- - - SVASE
- - - - VT MA

GIS BARABBA͂.
DIMITTERET
(3) ILLIS
RESPONDENS
AVTEM PILA
TVS ITERVM
AIT ILLIS QVID
ERGO VVLTIS
FACIAM RE
GEM IVDAEO
(a) RVM AD ILLI
EXCLAMAVE
RVNT DICEN
TES CRVCIFI
GE EVM PILA
TVS AVTEM
DIXIT ILLIS QVID
ENIM MALE
EGIT AD ILLI
TANTO MAGIS
CLAMABANT
CRVCIFIGE
ILLVM
PILATVS AVTE͂.

Hic in interiori Codicis Autographi margine reliquiae sunt recisorum quatuor foliorum.

(1) Vulg. *Et cum ascendisset turba, coepit rogare &c.*

(2) *Respondit eis, & dixit: Vultis dimittam vobis Regem Judaeorum? Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum Summi Sacerdotes. Pontifices autem concitaverunt turbam, ut magis &c.*

(3) Vulg. *Eis. Pilatus autem iterum respondens, ait illis: Quid ergo vultis faciam Regi Judaeorum? At illi iterum clamaverunt: Crucifige eum. Pilatus verò dicebat illis: Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant: Crucifige eum.*

GALILEAM IBI EVM
VIDEBITIS SICVT DIX
VOBIS. AT ILLAE EXEVN
TES FVGERVNT DE MO
NVMENTO. INVASE
RAT ENIM EAS TRE
MOR ET PAVOR ET NE
MINI QVICQVAM DI
XERVNT. TIMEBANT
ENIM. SVRGENS AVT
MANE PRIMA SABBA
TI APPARVIT PRIMO
MARIAE MAGDALE
NAE DE QVA EIECERAT
SEPTEM DEMONIA. ILLA
VADE-S NVNTIAVIT
HIS QVI CVM EO FVERANT
LVGENTIBVS ET FLENTI
BVS. ET ILLI AVDIENTES
QVIA VIVERET ET VI
VVS ESSET AB EA NON
CREDIDERVNT
POST HAEC AVTEM DVO
BVS EX (1) EIS AMBVLAN
TIBVS OSTENSVS EST IN ALI
A EFFIGIE EVNTIBVS IN VIL
LAM. ET ILLI EVNTES NVN
TIAVERVNT CETERIS
NEC ILLIS CREDIDERVNT
NOVISSIME RECVMBENTI
BVS ILLIS VNDECIM APPA
RVIT. ET EXPROBRAVIT
INCRVDELITATEM (2) ILLORV.
ET DVRITIAM CORDIS
QVIA HIS QVI VIDERANT
EVM RESVRREXISSE
NON CREDIDERVNT. ET
DIX. EIS. EVNTES IN MVN
DVM VNIVERSVM PRAE
DICATE EVANGELIVM
OMNI CREATVRAE QVI
CREDIDERIT ET BAPTIZA
TVS FVERIT SALVVS ERIT
QVI VERO NON CREDIDERIT
CONDEMNABITVR.
SIGNA AVTEM EOS QVI CRE
DIDERINT HAEC SEQVEN
TVR. IN NOMINE MEO

(1) Vulg. *His &c.*

(2) Vulg. *Eorum, & duritiam cordis; quia iis &c.*

DEMONIA EICIENT LIN
GVIS LOQVENTVR NOVIS
SERPENTES TOLLENT ET
SI MORTIFERVM QVID
(a) BIBERINT NON (1) EOS NO
CEBIT. SVPER AEGROS
MANVS IMPONENT
ET BENE HABEBVNT
ET DNS QVIDEM IHS.
POSTQVAM LOCVTVS
EST EIS ASSVMPTVS
(b) EST IN CAELVM (2) ET SE
DIT A DEXTRIS DI.
ILLI AVTEM PROFECTI
PRAEDICAVERVNT
VBIQVE DNO COOPE
RANTE ET SERMO
NEM CONFIRMANTE
SEQVENTIBVS SIGNIS:
EXPLICIT EVVANGE
LIVM SECVNDVM
MARCVM.

---

(1) Vulg. *Eis*.
(2) *Et sedet &c.*

IN SACROSANCTUM EVANGELIORUM CODICEM S. EUSEBII MAGNI VERCELLENSIS EPISCOPI ET MARTYRIS

MANU CONSCRIPTUM

NOTAE, ET CONCORDANTES SS. PATRUM, atque aliorum MSS. Codicum Lectiones.

IN EVANGELIUM SECUNDUM MATTHAEUM

NOTAE, ET CONCORDANTES LECTIONES.

Col. I.

(a) QUamvis Vulgata Sacrorum Bibliorum Lectio habeat hoc loco: *Salmon autem genuit Booz de Rahab*: Codex tamen noster Eusebianus matris Booz nomen reticet. Id autem eâ de causâ factum fuisse conjicimus, doctissimo Calmet facem nobis praeferente, a primo illo Matthaei Interprete, qui Italicam Versionem adornavit, quòd nullibi in Scripturis veteris Testamenti memoretur Salmonis cum Rahab conjugium. Habetur tantùm Ruth Cap. IV. vers. 20. 21. & 22. *Aminadab genuit Nahasson, Nahasson genuit Salmon, Salmon genuit Booz, Booz genuit Obed &c.* Quapropter Interpres ille fortasse arbitratus est nomen Rahab in Textum Matthaei irrepsisse, illudque idcirco sustulit. Apostolum tamen Matthaeum vetustam Hebraeorum traditionem secutum sic, ut in Vulgatâ nunc habemus, verè in Textu Evangelico scripsisse, nemo, quemadmodum putamus, ibit inficias, qui noverit ex Josepho contra Appionem Lib. I. pag. 1036. illustrium Familiarum Genealogias diligentissimè ab Judaeis servatas fuisse, & ex Eusebio Caesareensi Hist. Eccl. Lib. I. Cap. VII. Herodem Tabularia, in quibus haec monumenta servabantur, igne absumpsisse; quocirca potuit Evangelista Matthaeus vel ex traditione id discere de Rahab cum Salmone nuptiis, vel ex apographis apud privatos homines in usum peculiarem servatis cognoscere. Caeterùm etiam in eâ Versione, quam Pagninus adornavit, non legitur *de Rahab*.

Col. 4.

(a) Habet Vulgatus Textus: *Joseph virum Mariae, de qua natus est Jesus &c.* Aliter legit hoc loco Eusebianum Exemplar, quod nihilominus alibi Joseph virum Mariae appellat. Hìc autem scripsit, ni fallimur, Interpres: *Joseph, cui desponsata Virgo Maria genuit Jesum &c.* ut apertiùs significaret Mysterium Dominicae Incarnationis tunc contigisse, cùm nondum Maria Joseph tradita fuerat, sed tantummodo per verba, ut ajunt, de futuro initae erant nuptiae; id enim propriè indicat verbum illud *desponsata*, ut nemo ignorat, & hoc ipso in Capite legitur Col. 5. *Cùm desponsata esset Mater ejus Maria Joseph priusquam convenirent &c.* quae perpaucis immutatis habemus etiam in Vulgatâ.

(b) *Qui dicitur Christus*. Ita legit etiam S. Gaudentius Episc. Brixiensis Tract. I. Lect. Evang.

Col. 5.

(a) *Cum esset homo justus*. Haec eadem lectio occurrit in Codicibus vetustissimis Majoris-Monasterii, & S. Germani.

Col. 6.

(a) *Ex ea nascetur*. Sic & in Codice S. Germani, & apud S. Ambrosium de Institut. Virg. Cap. VIII. atque in Lib. II. de Spiritu Sancto Cap. V.

Col. 7.

(a) Isaiae Prophetae testimonium ex Cap. VII. v. 14 desumptum Interpres partim juxta Vulgatam ipsius Prophetae lectionem refert, partim juxta Vulgatam pariter lectionem Evangelistae Matthaei, qui scripsit *vocabunt* pro *vocabitur*. Advertat Lector optimus *noviscum* pro *nobiscum* in nostro Codice haberi, quod aliis quoque in locis reperiet; & hoc Graecorum more *b* pro *v*, & e contra *v* pro *b* passim usurpantium factum fuisse in Praefatione jam diximus, hìcque repetere sufficiat, ne crambem saepissimè recoquere opus sit. Lectionem Eusebianam hanc: *In utero concipiet* sequitur etiam Codex Majoris-Monasterii.

Col. 8.

(a) Legit Codex noster Eusebianus: *In Bethlem Civitate Judeae*: cùm Vulgata habeat tantùm *Bethleem Juda*. Primam lectionem in col. 9. repetit Codex, ut ibi dicemus. Audiendus autem hoc loco S. Hieronymus in Comment. scribens: *In Bethleem Judeae. Librariorum hìc error est. Putamus enim ab Evangelistâ primùm editum, sicut in ipso Hebraeo legimus, Judae, non Judeae &c.* Ex quo Hieronymi asserto hujus nostri Codicis antiquitas confirmatur. Alia quaedam MSS. sic legentia, ut noster habet, adnotavit Lucas Brugensis.

(b) *In Orientem*. Syntaxis certè docet legendum cum Vulgata: *In Oriente*. Putamus autem in Codice nostro Eusebiano hìc, & alibi, ita factum, ut hiatus ille, quem juxta se positae vocales literae pariunt, nisi consonans intercedat, auferatur; sequente namque: *In Oriente, & venimus*: cacophonia quaedam emergit. Fortasse priscis temporibus in vulgari sermone id usitatum erat, & communem consuetudinem Interpres etiam scripto servandam sibi esse arbitratus est.

Col 9.

(a) Vide Notas superioris Columnae eadem literâ.

(b) Testimonium hoc Prophetae sumptum est ex Michaeae Cap. V. v. 2. ut notissimum est omnibus in sacris Libris versatis. Cur igitur hìc pro Michaeâ Isaias reponitur? Non adeo infrequenter occurrere in antiquis Codicibus hujuscemodi nominum permutationes testem habemus S. Hieronymum, qui in Cap. XIII. Matth. exponens illa verba: *Ut impleretur quod dictum est per Prophetam dicentem: Aperiam in Parabolis os meum, eructabo absconditа a constitutione mundi*; inquit: *Hoc testimonium de septuagesimo septimo Psalmo sumptum est. Legi in nonnullis Codicibus eo loco, ubi nos posuimus, & Vulgata Editio habet: Ut adimpleretur quod dictum est per Prophetam dicentem: ubi scriptum est: per Esaiam Prophetam dicentem*. Quam etiam lectionem Porphyrius ille, qui maledicta in Christi Religionem scripsit, secutus est. Nam S. Remigius in Catena S. Thomae in cit. locum Matthaei sic habet: *Porphyrius objecit Fidelibus: Evangelista vester tantae insipientiae fuit, ut quod reperitur in Psalmis ipse deputaverit Esaiae*. Caeterùm cùm non Isaias, Michaeas, aut quisvis alius Propheta divinam sibi ex propriis verbis auctoritatem nanciscatur, sed in eis omnibus Spiritus tantùm ille Sanctus, qui locutus est per Prophetas; nihil refert per quem locutus fuerit, modò certè locutus Spiritus ipse perhibeatur, & cognoscatur. Codex insuper noster ipsum Prophetae testimonium diversis a vulgato Textu & Michaeae, & Matthaei verbis exponit. Nam in Michaeâ sic scriptum est: *Et tu Bethleem Ephrata, parvulus es in millibus Juda: ex te mihi egredietur qui sit dominator in Israël*. In Matthaeo verò: *Et tu Bethleem terra Juda nequaquam minima es in principibus Juda, ex te enim exiet Dux, qui*

regat

regat populum meum Israël. Mirum hoc nemini videatur, cùm doceat laudatus jam S. Hieronymus hic, & in Michaeam Cap. V. v. 2. & ad Pammachium, Matthaeum hoc loco testimonium Prophetae non de verbo ad verbum retulisse, cùm tamen indubium sit Evangelistam Prophetae ipsius sensum optimè fuisse assecutum, quod & de Codice nostro sentiendum.

(c) *Exiet Rex*. Bini alii Codices MSS. S. Gatiani Turonensis unus, alter verò Majoris-Monasterii hanc praeseferunt lectionem, verumtamen in primo superscribitur *Dux*. At S. Hilarius Tract. in Psal. 131. *Tu*, scribit, *Bethlehem Judae non es minima inter principes Juda: ex te enim exiet qui reget populum meum Israël*.

(d) *Occultè vocavit Magos*. Sic habetur etiam in alio MS. Codice S. Germani.

Col. 10.

(a) *Diligenter exquisivit ab eis tempus*. Consonant huic lectioni Codices tam S. Gatiani Turon., quàm S. Germani.

(b) *Ut & ego veniam, & adorem*. Paria leguntur in MSS. Codicibus S. Gatiani Turonen. S. Germani, & Majoris-Monasterii.

Col. 11.

(a) *Aurum, thus, & murra*. Constanter hìc Patres legerunt *Myrrham*, ubi in Codice nostro habemus *Murra*, prout hoc gummi sic exprimitur etiam in Evangelio Joannis Cap. XIX. v. 39. ubi Interpres noster scribit: *Ferens mixturam murrae &c.* Id Graecismo tribuendum, quo in Idiomate pro *y* solet pronunciari *v*. Intercidit etiam fortasse transversa linea *a* literae finali superposita, quae *m* signabat.

Col. 12.

(a) *Quaerat puerum istum perdere*. Eadem est lectio Codicis S. Gatiani Turonensis.

(b) *Surgens* pro *consurgens*. Tres MSS. Codd. Lucas Brugensis indicat, consentientibus Graeco & Syro, ubi idem occurrit.

(c) *Et abiit*. Sic & in Codice MS S. Germani. *Usque ad mortem Herodis*. Ita legit Codex quoque S. Gatiani Turonensis.

Col. 15.

(a) Singulari numero legitur in Codice nostro Eusebiano: *Defunctus est enim &c.* quod plurali effert Vulgata: *Defuncti sunt enim qui quaerebant animam pueri*. Unde sic ajebat S. Hieronymus: *Ex hoc loco intelligimus non solùm Herodem, sed & Sacerdotes, & Scribas eodem tempore necem Domini fuisse meditatos*. Nihil tamen obstat quin pluralis ille numerus ad Herodem tantùm referri possit, quemadmodum ad Pharaonem verba illa Domini Moysen alloquentis omni procul dubio referuntur, quae leguntur Exodi Cap. IV. v. 19. *Vade, & revertere in Aegyptum: mortui sunt enim omnes, qui quaerebant animam tuam*. Pharao enim, ut habemus Exodi Cap. II. v. 15. Moysen e medio tollere cupiebat, quòd Aegyptium, qui Hebraeum hominem opprimebat, occidisset: *Audivitque Pharao sermonem hunc, & quaerebat occidere Moysen*.

Col. 17.

(a) Hic Codex S. Gatiani Turonen. habet: *Omnis vallis implebitur, & omnis mons, & collis humiliabitur, & erunt prava in directa, & aspera in vias planas. Ipse enim Joannes &c.*

Col. 20.

Col. 20.

(a) *Ad radices*. Concordant hoc loco sic legentes MSS. Codices S. Gatiani Turonensis, atque S. Germani.

Col. 21.

(a) Lectionem hujus Eusebiani Codicis: *Triticum in borreo*: concordare cum Codicibus aliis MSS. testatur Lucas Brugensis, ubi habetur: *Triticum in borreum*.

(b) *Et cum baptizaretur, lumen ingens &c.* In narratione Baptismatis Salvatoris nostri nullibi apud Evangelistas occurrit quod narrat Eusebianus iste Codex de ingenti lumine, quod de aqua circumfulserit, & adstantes omnes timore repleverit. Hoc fortè in Graeco Textu olim habebatur, nisi nostra nos fallit opinio; quod ut suspicemur nos inducit nomen ipsum, quo Graeca Ecclesia Theophaniae Solemnitatem appellare consuescit, scilicet: *Sancta Lumina*; nam primariò Festum illud celebrat ad recolendum Redemptoris Baptismum, & aquam salutaris lavacri eadem die Sacerdotali benedictione sanctificare solet. Solemnis haec Benedictio legitur in Euchologio, quod edidit Jacobus Goar Ord. Praed. atque inter caeteras Orationes, una ibidem reperitur, cujus est initium: *Trinitas supersubstantialis*; inscriptumque habet: *Opus Sophronii Patriarchae Hierosolymorum*. Hic in Oratione circa finem nonnulla habemus, quae hujusmodi miraculum Graecis ignotum non fuisse significant. Illa verò sunt hujusmodi: *Viderunt te aquae Deus, viderunt te aquae, & timuerunt. Jordanis conversus est retrorsum, ignem Deitatis intuitus corporaliter descendentem, & in se subintrantem*. Et hùc fortasse respexit S. Gregorius Nazianzenus Orat. in Sancta Lumina, inquiens: *Christus ergo illuminatur, immò potiùs fulgore suo nos illuminat: Christus baptizatur &c.* Quid plura? Vetustatem Codicis nostri agnosce Lector, quòd cum antiquissimorum Patrum testimoniis consentiat; Justinus enim inclytus ille Evangelii testis, & venerandae antiquitatis index clarissimus in Dialogo cum Tryphone Judaeo §. 88. docet nos in haec verba: *Cùmque tum Jesus ad Jordanem fluvium venisset, ubi Joannes baptizabat, descendente Jesu in aquam etiam ignis accensus est in Jordane, eique ex aqua prodeunti Spiritum Sanctum instar columbae involasse scripserunt hujus ipsius Christi nostri Apostoli*. Igitur non est cur (ut doctissimus ille Monachus e Congregatione S. Mauri, qui S. Justini Opera vulgavit Parisiis anno MDCCXLII, in Notis ad eum locum adnotavit) Dodwellus existimaverit S. Martyrem fulgorem hunc Jordanis ex traditione didicisse, nam Codex noster apertè clamat scripta non defuisse Exemplaria Sacrorum Evangeliorum prioribus etiam saeculis, quae hujus ignis meminissent. Monachus etiam ipse, quamvis magnae Eruditionis Vir, tamen (absit injuria verbo) in eo lapsus fuisse videtur, quod putaverit nihil vetare, cur idem Justino factum dicamus, quod nonnullis aliis Patribus, qui libris apocryphis interdum uti non dubitarunt. Subdit Cl. V. hanc accensi ignis historiam lectam olim fuisse in Evangelio, quo utebantur Ebionitae, atque alio in Libro, qui inscribebatur *Pauli praedicatio*, ac ex turbidis hisce fontibus eam haurire potuisse Justinum. Sanè, teste eodem Monacho, Grotius ad Matth. XIII. 16. observat ejusdem, de quo agimus, ignis mentionem fieri in Liturgia Syrorum apud Severum Alex. de Rit. Baptismi. Cur igitur Justinus id hauserit, quod de igne Jordanis scripsit, vel ex traditione, vel ex apocryphis monumentis, non video, cùm adhuc S. Eusebii nostri saeculo in Matthaei Textu id apertè legeretur.

Col. 22.

(a) Vulgata noſtra docet Jeſum ipſum apertos coelos, & Spiritum Sanctum ſicut columbam ſuper ſe deſcendentem vidiſſe, & vocem de Coelis abſolutè factam: *Hic eſt Filius &c.* Euſebianus autem Codex narrat Joannem Baptiſtam Spiritum Sanctum deſcendentem ſuper Dominum vidiſſe, vocemque ad Jeſum ipſum factam: *Tu es Filius meus &c.* neque tamen inter ſe pugnant, quemadmodum non pugnat quod legitur in Evangelio Joannis Cap. I. v. 32. *Et teſtimonium perhibuit Joannes dicens: Quia vidi Spiritum deſcendentem quaſi columbam de coelo, & manſit ſuper eum.* Hanc eandem lectionem Codicis noſtri in alio MS. ſe vidiſſe aſſerit Lucas Brugenſis. At in Codicibus S. Gatiani Turonenſis, & Majoris-Monaſterii legitur: *Deſcendentem de coelo ſicut columbam venientem ſuper ſe.*

(b) *Tu es Filius meus dilectus, in quo bene complacui.* Paria ſunt quae S. Ambroſius de Spiritu Sancto Lib. II Cap. 6. ex Evangelio Matthaei habet: *Tu es Filius meus dilectiſſimus, in quo bene complacui.* Vulgatam tamen ſequitur Sanctus Praeſul Lib. de Incarnationis Dominicae Sacramento Cap. 6. Lectionem Euſebiani Codicis vetuſtiſſimam eſſe indicant ea, quae habentur apud S. Juſtinum Martyrem in Dial. cum Tryphone §. 88. nimirum: *Vox e coelo venit, quae per Davidem dicta fuerat, tamquam ex Chriſti perſona proferentem, quod ei Pater erat dicturus: Filius meus es tu; ego hodie genui te.* S. Epiphanius Haereſ. XXX. Ebion §. 13. ex Evangelio Ebionis, quod ipſum eſt ac aliud juxta Hebraeos, quamvis interpolatum, Fragmentum quoddam refert, ubi haec S. Juſtini lectio apparet; nam ſic ibi: *Et vox reddita de coelo dicens: Tu es Filius meus dilectus, in te mihi complacui. Et iterum: Ego hodie genui te.* Ipſa Aeterni Patris ad Filium verba in Matthaei Evangelio legit etiam S Hilarius in Comment. in Matth. Cap. II., & Lib. VIII. de Trinit. *Filius meus es tu, ego hodie genui te.* At in Lib. II. de eodem argumento habet idem Hilarius: *Hic eſt Filius meus dilectus, in quo bene complacui.* Et ejuſdem Operis Lib. VI. *Hic eſt Filius meus dilectus, in quo complacui.* Sed & S. Gaudentius Brixienſis in Reſponſ. ad Paulum Diaconum legit: *In quo bene complacui.*

Col. 23.

(a) *Vibet* pro *vivet*. Graecos etiam hoc loco legere *vivet*, ubi Vulgata noſtra habet *vivit*, nos docet Lucas Brugenſis, qui duo alia MSS. Exemplaria, Graecumque Textum Regiorum Bibliorum concordare aſſerit.

Col. 24.

(a) *Quia Angelis ſuis mandavit ut cuſtodiant te, & manibus tollant te &c.* Etiam Codex Majoris-Monaſterii hìc legit: *De te, ut cuſtodiant te, & in manibus &c.* S. autem Ambroſius Lib. I. de Cain, & Abel Cap. 5. integram periodum ſic reddit: *Et duxit illum in Hieruſalem, & ſtatuit eum ſuper pinnam Templi, & dixit illi: Si Filius Dei es, mitte te hinc. Scriptum eſt enim quod Angelis ſuis mandavit de te, ut conſervent te: quia in manibus tollent te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.* At Tertullianus adversùs Praxeam legit: *Si tu es Filius Dei, dejice te hinc. Scriptum eſt enim, quod mandavit Angelis ſuis ſuper te, ut te manibus ſuis tollant, necubi ad lapidem pedem tuum offendas.*

Col. 25.

(a) *Vade retrò Satanas.* Adverbium *retrò* omittit Vulgata. Lectio tamen Codicis noſtri temporibus S. Juſtini Mart. in uſu erat; nam in Dialogo cum Tryphone

 § 103.

§. 103. sic legimus : *Scriptum est in Commentariis Apostolorum diabolum illum ad eum accessisse , & tentasse , usque adeo , ut ei diceret :* Adora me ; *eique respondisse Christum :* Vade retro a me Satana : Dominum Deum tuum adorabis , & illi soli servies . „ Adverbium ipsum *retrò* extat quoque in Codice Evangelii S. Matthaei a Martianaeo edito , & in MS. Cantabrigiensi . Ipsum etiam legit S. Augustinus Tract. I. in Joan. scribens : *Christus diabolo praecipitium suggerenti respondit : Redi retrò Satanas .* Reperit illud Lucas Brugensis in quinque MSS. & Textu Graeco Regiorum Bibliorum . Tertullianus verò adversùs Gnosticos singularem hujus loci lectionem affert in haec verba : *Recede Satanas , scandalum mihi es . Scriptum est : Dominum &c.* Sed quod paulò ante habemus in nostro Codice, nimirum : *Haec omnia tibi dabo , si procedens adoraveris me ;* ubi *procedens* pro *procidens* ; occurrit etiam in aliis vetustiorum Patrum scriptis ; ut apud S Hilarium Tract. Psal. 118 legentem : *Omnia haec tibi dabo , si procidens adoraveris me* ; & S. Ambrosium de Tobia Cap 9 *Haec omnia tibi dabo , si procidens &c.* quae verba S. Doctor repetit in Expositione ejusdem Psal. 118. Cap. 12.

Col. 26.

(a) *Quod Johannes traditus est .* Consonat Codici nostro MS. Exemplar Majoris-Monasterii habens : *Quia Joannes traditus est .* Ita etiam S. Gaudentius Brixiens. ad Neophytos Serm. XII. sic & Origenes Homil. XIV. in Lib. Josue.

Col. 28.

(a) Constanter hoc in Codice pro *Rete retis* , legitur *Retia retiae* foeminino genere. Vetus hoc est Latinum vocabulum fortasse adhuc vulgò usurpatum cùm Italus Interpres vivebat . Nam Plautus in Rudente scripsit :

Jam nunc & operam ludos facit , & retiam .

Sic enim vetera habent MSS. Exemplaria , quamvis *Retia* legatur in Editis .

Col. 31.

(a) *Aperuit os suum , & docebat .* Ita legunt etiam Codices Majoris-Monasterii, & S. Germani , sed & S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. V. secundam Beatitudinem : *Beati mites , quoniam ipsi haereditate possidebunt terram* : totidem verbis citat ut & S. Augustinus Lib. I. de Sermone Domini in Monte Cap. I.

Col. 32.

(a) Hic quoque legit S. Augustinus loc. cit. Cap. II. *Beati misericordes , quoniam ipsorum miserebitur Deus .* S. verò Hilarius Comment. in Matth Cap IV *Beati misericordes , quoniam ipsis miserebitur Deus .* Quae verba habentur quoque apud S Ambrosium de Officiis Lib. I. Cap. XVI.

(b) Eadem lectio placuit S. Augustino : *Beati eritis , cùm vobis maledicent , & persequentur vos , & dicent omne malum &c.* : Et S. Hilario , qui in Lib. contra Constantium integram hanc periodum verbis Codicis nostri Eusebiani recitat hoc modo : *Beatis estis , cùm vos maledicent , & persequentur , & dicent omne malum adversùm vos propter justitiam . Gaudete , & exultate , quoniam merces vestra copiosa est in coelo . Sic enim persecuti sunt & Prophetas , qui erant ante vos .* Eadem usque ad *sic enim* : habet S. Ambrosius de Off. loco cit.

Col. 33.

(a) *Ultra* omittunt & Codices MSS. Majoris-Monasterii, ac S. Germani; sed & S. Hilarius Comment. in Matth. Cap. IV. sic enim legit: *Vos estis sal terrae. Quod si sal infatuatum fuerit, ad nihilum valet id quod salietur.*

Col. 34.

(a) *Magnificent Patrem vestrum.* Hac phrasi utitur idem S. Hilarius in Tract. Psal. 61. ajens: *Sic luceant opera vestra coram hominibus, ut magnificent Patrem vestrum, qui est in coelis*: Et in Tract. Psal. 65. *Sic luceat lumen vestrum coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & magnificent &c.* Eadem occurrit in MSS. Majoris-Monasterii, & S. Germani.

Col. 36.

(a) *Qui irascitur fratri suo sine causa.* Lectionem hanc Codicis nostri vetustissimam esse comprobat S. Justinus Mart. in Epistola ad Zenam, & Serenum, inquiens: *Scriptum est enim: Quicumque irascitur sine causa fratri suo, reus erit judicio.* Sed quoniam non desunt, qui Epistolam illam Justino abjudicent, eam lectionem adhuc S. Augustini aetate in Evangelicis Codicibus fuisse ostendit ipsemet S. Doctor Lib. I. de Serm. Dom. in Monte Cap IX. inquiens: *Justitia Pharisaeorum est, ut non occidant; justitia eorum, qui intraturi sunt in regnum coelorum, ut non irascantur sine causa &c.* Sic ante S. Hieronymum lectum fuisse affirmat Lucas Brugensis afferens MSS. Codices, Graecum etiam, & Syrum Bibliorum Regiorum. Additamentum *sine causa* habetur etiam in Codicibus Majoris-Monasterii, & in edito Martianaei.

Col 37.

(a) *Reconciliare* imperandi modo hoc loco legere Codices Brugensem, Lobbiensem, ac plura alia MSS. Exemplaria, consentientibus Graeco & Syro, Bibliisque Regiis, Lucam Brugensem habemus testem.

Col. 40.

(a) Post illa verba: *Facit eam moechari*: subdit Vulgata nostra: *Et qui dimissam duxerit adulterat* Haec verba desunt in Codice nostro Eusebiano. S. Augustinus de adulterinis conjugiis Cap. X. adnotavit pericopen hanc in nonnullis Codicibus Graecis, & Latinis desiderari. Quapropter hoc etiam argumentum est vetustatis hujus Autographi.

Col. 42.

(a) Conjunctionem *&* hoc loco in aliis etiam Exemplaribus deesse docet Lucas Brugensis. Deest sanè apud S. Hilarium Comm. in Matthaeum Cap. V.

Col. 43.

(a) *Et odies.* Lectio eadem est Codicum Majoris-Monasterii, & editi a Martianaeo, immo & S. Hilarii loc. cit.

Col 46.

(a) *Reddet tibi in palam.* Parisiensem Codicem unum addentem *in palam* citat Lucas Brugensis, affirmans hoc vel accommodatum esse ad Graecum, vel sequi Versionem Antehieronymianam, qualis nostra est.

Col. 48.

(a) *Cottidianum*. Quosdam Codices cum nostro legere *quotidianum*, ubi Vulgata habet *supersubstantialem*, ait Lucas Brugensis, sentiens ita scriptum fuisse ante S. Hieronymum. Cum nostro certè consentiunt Codices S. Gatiani Turonensis, Majoris-Monasterii, & Versio Italica S. Matthaei a Martianaeo edita. Sed in Turonensi eadem manu superscriptum est *Supersubstantialem*.

Col. 49.

(a) *Amen*. Omittunt hìc etiam Codices S. Gatiani Turonens. Majoris-Monasterii, & Versio Italica Martianaei.

(b) *Ut pareant hominibus*. Sic alios quoque habere Codices novimus ex Luca Brugensi. Sic legunt etiam Codex S. Gatiani Turonensis, & editus a Martianaeo. S. Hilarius quoque in Comment. in Matth. Cap. V. legit: *Ut pareant hominibus*.

Col. 50.

(a) Conjunctionem *quia* prout legitur in Vulgata retinendam esse putamus cum Luca Brugensi, si autem omittatur sensum non variat, ut in nostro Codice.

(b) *In absconso*. Ita & Codex S. Gatiani Turonensis.

(c) *Ubi erugo & tinea exterminat*. Ita legit etiam S. Ambrosius Expositionis in Psal. 118. Serm. XII. Sed in Lib. I. de Spititu Sancto Cap. XVI. aliter habet, nimirum: *Ubi neque erugo, neque tinea exterminat*; quod etiam legimus in Codice nostro Col. sequenti. S. Cyprianus utroque loco legit ipse quoque *exterminat* Lib. de Opere, & Eleemosynis.

Col. 51.

(a) *Ibi erit & cor tuum*. Eadem occurrit lectio apud eundem S. Cyprianum loco cit. & S. Ambrosium Lib. II. de Jacob, & Vita beata Cap. V. Consentiunt etiam Codices S. Gatiani Turonens. Majoris-Monasterii, & S. Germani.

Col. 52.

(a) *Tenebrae tuae quantae sunt*. Sic legit & Codex S. Gatiani Turonensis. Periodum integram S. Hilarius in Tract. Psal. 138. pluribus in locis nostro Exemplari consonam habet, videlicet: *Lucerna corporis tui est oculus tuus: Si oculus tuus simplex est, totum corpus tuum erit lucidum: si autem oculus tuus nequam est, totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen quod in te est tenebrae sunt, tenebrae ipsae quantae erunt?* Codici nostro consonat Origenes Homil. XVII. in Josue.

Col. 53.

(a) *Et corpus quàm vestimentum*. Paria sunt quae habentur in MS. Codice Monasterii Corbejensis. Apud S. Hilarium Comment. in Matth. Cap. V. haec periodus ita exhibetur, nec longè abest a lectione Exemplaris Eusebiani: *Ideo vobis dico: ne cogitetis in corde vestro, quid manducetis, neque corpori vestro, quid vestiatis. Nonne anima vestra pluris est quàm esca, & corpus pluris est quàm vestimentum?*

Col. 54.

(a) *Vestiebatur*. Sic in Codice etiam Majoris-Monasterii.

Col. 57.

(a) *Ecce trabis est in oculo tuo*. Antiquos alios Codices habere *trabes* pro *trabs* testatur Lucas Brugensis; utramque certè formulam Latinis non ignotam fuisse compertum est.

Col. 58.

(a) *A quo petit*. Majoris-Monasterii Codex hoc loco cum nostro consentit.

Col. 59.

(a) *Bona*. Jam pridem ex hoc loco sublatum verbum hoc asserit Lucas Brugensis. Ergo erat in antiquis Codicibus; & certè illud legit S. Cyprianus de Orat. Dominica, scribens: *Quaecumque volueritis ut faciant vobis homines bona, ita & vos facite illis*. Particulam *ita* nedum S. Cyprianus, verumetiam S. Augustinus, ut testis est Lucas Brugensis, adstipulantibus Graecis plerisque Codicibus, ac Syriacis, usurparunt.

Col. 62.

(a) Hic versiculus: *Discedite a me &c.* desumptus est ex Psalmo VI. v. 9. ubi tamen legitur: *Discedite a me omnes, qui operamini iniquitatem*. At verò in Evangelio Lucae Cap. XIII. v. 17. habet etiam Vulgata nostra: *Discedite a me omnes operarii iniquitatis*. Hanc Versionem utroque loco & Matthaei, & Lucae in hoc reperies Codice. Sic & Origenes Hom. IV. in Genesim.

Col. 64.

(a) Quosdam alios vetustiores Codices conjunctionem *&* hoc loco omittere advertit Lucas Brugensis.

Col. 67.

(a) *Servo meo dico, fac hoc*. Idem habetur etiam aliis Codicibus MSS. Majoris-Monasterii, & S. Germani.

(b) In Codice Turonensi S. Gatiani hìc legitur: *Apud nullum inveni*.

Col. 69.

(a) *Et ejiciebat spiritus immundos verbo*. Sic etiam habet Codex S. Gatiani Turonensis, & alius Majoris-Monasterii. S. Hilarius quoque Comment. in Matth. Cap. VII. legit: *Spiritus immundos*.

Col. 70.

(a) Non habet Vulgata nostra *Discipulos suos*; verba tamen ista in MSS. aliquot Codicibus Lucas Brugensis animadvertit. Illa habet etiam S. Hilarius loco superiùs citato.

(b) Conjunctionem *&* hìc desiderari in Codicibus quoque Brugensi, & Lobbiensi asserit Lucas Brugensis.

(c) *Nidos ubi requiescant*. Lectio eadem occurrit apud S. Ambrosium Hexaem. Lib. VI. Cap. 8. Sic & in Codice MS. Majoris-Monasterii, & in eo, quem Martianaeus edidit.

(d) *Caput suum*. Hoc a Syro Interprete pro linguae suae more additum notat Lucas Brugensis. Habetur etiam apud S. Ambrosium loco citato.

Col. 72.

(a) Quae hic desiderantur verba, nimirum : *ad eum Discipuli ejus* : quosdam alios vetustiores Codices non habere docet Lucas Brugensis .

(b) Nomen *Jesus* , ut in nostro , ita etiam in multis aliis Latinis Exemplaribus deesse , omitti a Graecis quoque , quamvis legatur in Syro, idem Brugensis admonuit . Quod sequitur : *Tunc surgens imperavit vento & mari* : habemus etiam apud S. Ambrosium in Lucam Lib. VI.

Col. 74.

(a) *Pascentium* . Sic reperitur in Codicibus etiam S. Gatiani Turonensis , S. Germani , & Majoris-Monasterii .

(b) Graeci , Syri , & plerique alii MSS. Codices adverbium *hinc* cum nostro consentientes omittunt , ex Lucae Brugensis testimonio ; omittit Codex etiam Majoris-Monasterii .

Col. 81.

(a) *Jejunabunt in illis diebus* . S. Ambrosius in Epistola VI. ad Irenaeum sic & ipse legit , eademque verba exhibet etiam Codex Majoris-Monasterii .

(b) *Peribit* . Habent hoc verbum Codices quoque S. Gatiani Turonensis , Corbejensis , ac Versio Italica Matthaei a Martianaeo edita .

Col. 82.

(a) Tres MSS. Codices Lucae Brugensis , & unus Clarmariscensis Ecclesiae , consentientibus Graeco , & Syro Interpretibus , hic aequè ac noster non legunt *Domine* .

(b) *Tuam* . Hoc adjectivum reticet etiam S. Hilarius Comment. in Matth. Cap. IX. scribens : *Veni , & pone manum super eam* .

Col. 83.

(a) *Tubicines* legit Interpres noster , meliùs tamen legendum *Tibicines* , ut in Vulgata habemus ; cùm hic agatur de puella mortua Minoris etenim aetatis funera ad tibiam proferri consuevisse , sicut majoris ad tubam , notavit Servius in Aeneid. V. ad illa verba : *laudumque arrecta cupido* Romanos tibiis usos fuisse nedum in laetis , sed & in tristibus memorat Ovidius Fast. Lib. VI.

Cantabat Fanis , cantabat tibia ludis ,
Cantabat moestis tibia funeribus .

Ut plurimùm tamen in his funeribus tibiis canebant , quae tenerorum erant puerorum , vel puellarum , ut patet ex Statio Lib. VI. Thebaid.

Tibia , cui teneros suetum producere manes .

Apud Judaeos autem non tubâ , sed tibiis funera duci consuevisse , cujuscumque illa essent aetatis , liquet ex Josepho de Bello Judaico Lib. III. Cap. XV. ubi ob falsum rumorem mortis suae Jerosolymam perlatum scribit adeò doluisse populum universum , *ut per triginta dies fletus & lamentatio in civitate non cessarint , plurimosque conduxerint tibicines , qui sibi lessu praeirent* . Quo ex testimonio conjiciendum est postremis saltem Reipublicae suae temporibus Judaeos hunc morem a Graecis , atque Romanis , quibus permixti erant , mutuatos fuisse ; nam in Veteris Testamenti Libris nulla tibiarum tubarumve mentio occurrit , quinimmo *Musica in luctu importuna narratio* habebatur , ut legimus Eccli. Cap. XXII. v. 6.

Col. 86.

Col. 86.

(a) *Mutum, & surdum Daemonium*. Sic habet & Codex S. Gatiani Turonensis, consonantibus aliis S. Germani, & Majoris-Monasterii.

(b) Quod addit hìc Codex noster: *Et multi secuti sunt eum*: adjectum est etiam apud Gothicum Interpretem, & in MSS. Codice S. Germani.

Col. 88.

(a) *Tholomaeum* hìc habemus pro *Bartholomaeum*; prout Vulgata legit. Bartholomaeus sanè derivari potest a Syriaco *Bar* Filius, & *Ptolomaeus*, quod est Bellator; sive reddi potest *Bar-tholeb-mai*, ideſt *Filius suspendentis aquas*.

Col. 89.

(a) *Judas Zelotes*. Sic etiam Codex S. Gatiani Turonensis.

Col. 93.

(a) *Stabitis*. Hoc verbo utitur etiam S. Hilarius in Tract. Psal. 118. ubi hanc periodum sic refert: *Tradent enim vos, & flagellabunt in Synagogis, & stabitis ante reges, & potestates in testimonium illis, & gentibus*. Sed & apud S. Cyprianum Moyses, & caeteri ad eundem Cyprianum scribentes in Epist. quae numero est XXVI. legerunt: *Ante reges & potestates stabitis*. Ex Versione autem Codicis nostri Eusebiani desumptum videtur Responsorium tertium in Communi Officio Apostolorum: *Dum steteritis ante reges & praesides &c.* in Romano Breviario. Quam etiam lectionem esse vetustissimam, & ante S. Hieronymi tempora usitatam comprobant Acta S. Luciae, ubi Virgo & Martyr invicta sic Paschasio respondens inducitur: *Dei servis verba deesse non possunt, quibus a Christo Domino dictum est: Cum steteritis ante reges &c.* Ad hunc locum quoque atque Versionem Fideles priorum saeculorum respexisse videntur, apud quos *Stantes* appellabantur, qui in semel emissa coram Tyrannis confessione Fidei persistebant immobiles, de quibus & S. Cyprianus imprimis, & Patres alii centies meminere.

Col. 94.

(a) Additio haec, quam profert Codex noster: *Quod si in alteram persequentur vos, fugite in aliam*, quaeque in Vulgata desideratur, extat etiam apud S. Ambrosium de Fuga saeculi Cap. IV. *Quod si in alia persequentur vos, in aliam fugite*. Eam insuper in aliquot Apographis Graecis reperiri testatur Eruditissimus Domnus Augustinus Calmet ad hunc locum, citato etiam Millio. Lucas quoque Brugensis veterem Ecclesiae suae Codicem profert, ubi additur: *Et cùm in aliam persequentur vos, fugite in tertiam*. Haec lectio occurrit etiam in Codice S. Gatiani Turonensis, at in Versione Italica a Martianaeo edita legitur: *Quod si in aliam persequentur vos, fugite in alteram*.

Col. 95.

(a) *Beelzebul* pro *Beelzebub* & hìc, & alibi legitur in Codicibus Corbejensi, S. Gatiani Turonens. & Majoris-Monasterii, quin & Versio Italica Martianaei cum Codice nostro consentit referens *Belzebul*. Auctor etiam Quaestionum & Responsionum ad Orthodoxos (quod Opus sub S. Justini Martyris nomine olim circumferebatur) quisquis ille sit, locum hunc Evangelii S. Matthaei sic citat: *Si Dominum domus Beelzebul appellaverunt*. Syrus tamen Interpres, Latini veteres, & Hebraeus sermo habent *Beelzebub*. *Beelzebul* verò pronunciationis vitio inductum videtur, quòd in postremas literas vocum praesertim exoticarum saepissimè peccare contingat. Col. 97.

Col. 97.

(a) *Sine voluntate Patris vestri*. Eadem lectio occurrit apud S. Cyprianum in Epist. LV. ad Cornelium; sic enim ibi: *Nonne duo passeres asse veneunt: & neuter eorum cadit in terram sine Patris voluntate?* S. verò Hilarius Comment. in Matth. Cap. X. ita hunc locum citat: *Et unus ex illis non cadit in terram sine voluntate Patris vestri?* Et de Trinitate Lib. VI. consonat omnino cum Codice nostro legens: *Et unus ex illis non cadit super terram sine voluntate Patris vestri?* Concordant etiam Codici Eusebiano Exemplar MS. S. Gatiani Turonen. & Versio Italica Martianaei.

(b) *Sed & capilli capitis vestri numerati sunt*. Ita quoque in citato Lib. IV. de Trinitate habet S. Hilarius. Conjunctionem autem *&* Lucas Brugensis in plerisque Libris tam MSS., quàm impressis interjici testatur.

Col. 99.

(a) *Plusquam me*. Ita legunt hoc loco etiam Codices MSS. Turonensis S. Gatiani, & alius S. Germani.

Col. 101.

(a) *Johannes autem cùm audisset in carcere opera Christi &c.* Ipsissimam lectionem secutus est S. Hilarius Comment. in Matth. Cap. XI. ubi etiam reticet, aequè ac nostrum Exemplar Eusebianum, numerum discipulorum a Joanne ad Dominum ablegatorum. Duos eos fuisse narrant & Vulgata, & Exemplaria Graeca; sed Codex noster, & Hilarius habent simpliciter: *mittens discipulos suos*; cui lectioni consonat etiam vetus MS. Graeco-latinus Cantabrigiensis, quem citat Dom. Augustinus Calmet, ubi legitur: *mittens per discipulos suos*. Postremam hanc Versionem secutos fuisse Interpretes Gothicum, Persum, Armenum, & Syrum Eruditissimus idem Vir advertit, addens Juvencum Presbyterum, Sanctosque Ambrosium, & Hilarium jam citatum, numerum hunc discipulorum, quos Joannes misit ad Christum, reticuisse.

Col. 102.

(a) *Audistis, & videtis*. Ita vertit etiam Santes Pagninus.

Col. 104.

(a) *Faciem meam*. Cùm verba haec desumpta sint ex Malachiae Cap. III. v. 1. ubi legimus: *Ecce ego mitto Angelum meum, & praeparabit viam ante faciem meam:* mirum non est si Interpres noster hoc testimonium ad literam protulit *meam* scribens, non *tuam*, ut habet Vulgata. Nemo tamen Vulgatae lectionem incusabit, qui noverit ex S. Hieronymo in Isaiam Lib. III. Cap. VII *In multis testimoniis, quae Apostoli, vel Evangelistae, de Libris veteribus assumpserunt, curiosiùs attendendum est, non eos verborum ordinem secutos esse, sed sensum.*

Col. 105.

(a) *Et cogentes deripiunt illud*. Integra periodus haec totidem verbis exhibetur a S. Ambrosio Lib. I. de Cain & Abel Cap. IV. ubi sic: *A diebus Joannis Baptistae regnum coelorum cogitur, & cogentes diripiunt illud*. Quae verba sic citat ipse S. Doctor consonanter cum Codice nostro etiam in Enarratione Psalmi XLIII. & Lib. V. in Lucam; & in Epistola ad Vercellenses. Verbum verò *diripiunt* occurrit apud S. Hilarium in Tract. Psalmi 2 ita locum hunc citantem: *A diebus autem Joannis regnum coelorum vim patitur, & vim facientes diripiunt illud*. Id repetit quoque in Tract. Psal. 134 & in Comment. in Matth. Cap. XI. sic & Origenes Hom. XVI. in Numer. Idem verbum habent MSS. aliquot Codices testibus Luca Brugensi, & Domno Augustino Calmet.

Col. 113.

Col. 113.

(a) *Dominus est enim Sabbati Filius hominis*. Sic construit etiam Codex Corbejensis.

Col. 116.

(a) *Fumigantem*. Reperitur in Codicibus quoque S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii.

Col. 117.

(a) *Donec ejiciat in victoria judicium*. Lectionem Codicis nostri sequitur etiam S. Ambrosius Enarrat. Psal. 43

(b) *Homo Daemonium habens*. Addunt *Homo* etiam Codices S. Gatiani Turonensis, Majoris-Monasterii, & S. Germani.

Col. 118.

(a) *Beelzebul*. Vide Notam ad Col. 95. Origenes Lib. II. contra Celsum *Beelzebul* legit & ipse. Verbum autem *Daemonia* habemus hoc loco apud S. Ambrosium Lib. II. de Poenitentia Cap. IV.

Col. 119.

(a) *Judices erunt vestri*. Ita legitur etiam in Codice Corbejensi. *Si autem in spiritu Dei ego ejicio Daemonia*. Reticet S. Ambrosius pronomen *ego* in altera Apologia David Cap XII. nam ibi sic citatur hic locus: *Quod si in spiritu Dei ejicio Daemonia*: sed habet illud in Enarrat Psal. 43. & quidem eo loco, quo Eusebianus Codex noster, nimirum: *Quod si in spiritu Dei ego ejicio Daemonia*; idque similiter repetit Lib. III. de Spiritu Sancto Cap. XX.

Col. 122.

(a) *Unusquisque enim ex verbis suis justificabitur, aut condemnabitur*. Habet hoc loco MS. Codex Corbejensis: *Unusquisque enim ex verbis suis condemnabitur*.

Col. 123.

(a) *Viri Ninevitae resurgent*. Lectio Corbejensis Codicis eadem est, sed ibi habetur *in judicium*.

Col 124.

(a) *Quia venit ab ultimis partibus terrae*. Sic legitur in eodem MS. Corbejensi, & apud S. Hilarium in Tract. Psal. 2.

Col 125.

(a) *Invenit vacantem*. Tria MSS optimae notae hìc omittere pronomen *eam*, ut in nostro Codice, consentiente etiam Graeco, ait Lucas Brugensis.

(b) *Spiritus nequiores quàm se*. Eadem est lectio Corbejensis.

(c) *Pejora magis quàm priora*. Aequè ac in nostro habetur in eodem Corbejen. MSS. *Sic erit generationi huic pessimae*. Conjunctionem *&* omittit hoc loco S. Hilarius quoque Comment in Matth. Cap. XII.

(d) *Haec eo loquente ad turbas*. Sic & Corbejensis.

Col. 126.

( ) *Loqui cum eo*. Consonat idem Corbejensis Codex, quod etiam Lucas Brugensis reperit in aliis nonnullis Codicibus, aequè ac in Graeco.

Col. 127.

(a) Etiam in Corbejensi legitur : *Exiit Jesus, & sedebat* ; doctissimus autem Calmet notat recentiore manu additum in eo Codice: *Exiit de domo*. S. Hilarius Comment. in Matthaeum Cap. XIII. ita hunc locum refert : *In illa die exiit Jesus, & sedebat secus mare*.

(b) Hic Corbejensis sic vertit : *In naviculam ascenderet sedere, & omnes turbas stabant.* At S. Hilarius loco jam citato habet : *Et congregatae sunt ad eum turbae, ita ut in naviculam adscenderet*.

Col 128.

(a) *Et venerunt volucres*. Sic legit & citatus Codex Corbejensis. Verbum *Coeli* in aliis optimis MSS. non haberi, quemadmodum in Graecis quoque ac Syris patet ex Lucae Brugensis testimonio.

Col. 130.

(a) *Mysterium regni*. Ita legentes consentiunt cum nostro Codices Majoris-Monasterii, & S. Germani.

(b) *Impletur*. Habet Corbejensis : *Implebitur in eis Prophetia Isaiae*.

Col. 133.

(a) In eodem Corbejensi Codice sic legitur hoc loco : *Solicitudo saeculi, & voluptas divitiarum*. Sed manus recentior addidit : *Fallacia*.

Col. 136.

(a) *Colligate ea fasciculos*. Santes Pagninus vertit : *Colligate ea in fasciculos* : Corbejensis verò, S. Gatiani Turonensis, & S. Germani cum nostro consentiunt.

Col. 137.

(a) *Major fit omnibus boleribus*. Eadem habet Codex Corbejensis ; consentitque S. Ambrosius in Lucam Lib. VII. legens : *Minimum quidem est omnibus seminibus, fit autem, cùm creverit, majus omnibus oleribus*.

Col. 138.

(a) Hoc loco in Codice Corbejensi legitur : *In farinae mensuris tribus*. S. Cyprianus in Exposit. Symboli Apostolorum sic citat : *Quod abscondit mulier in farinae mensuris tribus*.

(b) *Eructabo absconsa ante constitutionem mundi*. Consonat MSS. Exemplar Corbejense.

Col. 139.

(a) Etiam Codices S. Gatiani Turonensis, S. Germani, & Corbejens. legunt : *Parabolam tritici, & zizaniorum agri*.

Col. 140.

(a) *Filii sunt nequitiae*. Ita & Corbejensis.

Col. 141.

(a) *Quem cùm invenit homo*. Consentit cum nostro Codice citatus Corbejensis.

Col. 142.

(a) *Homini negotianti quaerenti bonam margaritam*. Sic Corbejensis quoque. *Negotianti* habetur & apud S. Ambrosium Lib. II. de Abraham Cap. IX.

Hic

(b) Hic in Codice Corbejensi habemus : *Reti misso in mare , quod ex omni genere piscium collegit* . At S. Ambrosius Hexaemeron Lib. V. Cap. VI *Simile est regnum coelorum reti misso in mare , quod ex omni genere piscium congregavit* : hunc locum retulit , eadem repetens de Virginitate Cap. XIX. Origenes Homil. VII. in Leviticum eadem legit ac S. Ambrosius , praeter ultimum verbum , quod est *colligit* .

Col. 143.

(a) In Corbejensi : *Cùm autem esset impletum , eduxerunt id ad littus , & sedentes elegerunt optimos in vasis , malos autem projecerunt foras* . In cit. loco Hexaem. S. Ambrosius habet : *Cùm autem esset impletum , duxerunt id ad littus , & sedentes elegerunt optimos in vasis suis , malos autem foras miserunt* . Origenes ubi supra sic legit : *Et cùm repletum fuerit , sedentes supra littus condunt eos , qui boni sunt , in vasis , qui autem mali foras mittuntur* .

Col. 144.

(a) *Dicunt ei : Utique* . Sic etiam in Corbejensi ; sed Codex S. Gatiani Turonensis legit : *Etiam Domine* ; & alius S. Germani : *Utique Domine* .

Col. 145.

(a) *Filius Joseph fabri* . Ita etiam Corbejensis .

Col. 146.

(a) *Et ideo non fecit* . Eadem lectio est Codicum quoque S. Gatiani Turonens. Majoris-Monasterii , & S. Germani .

Col 147.

(a) *In medio triclinio* . Verbum hoc postremum glossam esse , non textum , asserit Lucas Brugensis ; illud tamen legit aequè ac Codex noster alius Majoris Monasterii , & S. Germani , sicut & Gothicus Interpres .

Col. 148.

(a) Corbejensis Codex habet : *Herodes propter juramentum , & propter simul recumbentes* ; & recent. manu : *Propter juramentum autem* . Lectionem eandem sequitur Codex Majoris-Monasterii ; at in alio S. Germani : *Propter simul recumbentes* .

Col. 149.

(a) *Ejus* . Verbum hoc desiderari plerisque in Codicibus non infimae notae adnotavit Lucas Brugensis .

(b) Habemus etiam in Corbejensi MSS. *Quo audito Jesus secessit inde in navicula* .

(c) In eodem Exemplari : *Et vidit turbam multam misertus est illi* . Additum est recentiore manu : *Exiens vidit* .

Col. 152.

(a) *Exceptis pueris , & mulieribus* . Eadem est lectio MSS. Codicis Corbejensis ; eadem Versionis editae a Martianaeo ; eadem demum S. Ambrosii in Lib. de Virginitate Cap. VII

(b) *Discipulis* . Sic habet & Corbejensis .

(c) *Praecedere trans fretum* Pronomen *eum* etiam Corbejen. MSS. omittit .

(d) Lectio Corbejensis est : *Erat enim illis ventus contrarius* .

Col. 153.

(a) *Constantes estote, nolite timere, ego sum*. Hanc lectionem praefert etiam Corbejen.

Col 154.

(a) *Super aquam*. Praeter Corbejensem Codicem hac usus est lectione S. Ambrosius in Exposit. Psalmi 118. Serm. XIV. Idem verò S. Doctor Lib. I. de Interpellatione Job, & David Cap. V. & Lib. II. de Fide Cap. VI. cum Vulgata legit: *super aquas*.

Col. 157.

(a) *Patrem tuum*. Illud *tuum*, quod in nostro habemus Eusebiano Apographo, antiquorum Codicum alios reddere, alios praetermittere ex Luca Brugensi novimus. *Tuum* verò, & *tuam* habet etiam MS. S. Tatiani Turonensis.

Col. 158.

(a) *Quodcumque ex me*. A multis aliis MSS. Codicibus abesse hic verbum *est* afferit Lucas Brugensis.

(b) *Non honorificavit*. Eadem est lectio Corbejensis Exemplaris. S. autem Ambrosius Comment. in Lucam Lib. VIII. versiculum sic exhibet: *Quicumque dixerit; munus quodcumque est ex me, tibi proderit, non honorificabit patrem, aut matrem.*

(c) *Verbum Dei*. Consentit etiam Corbejensis.

(d) *Plebs haec labiis me honorat*. Eadem quoque Codex praecitatus habet.

Col. 159.

(a) *Inquinat hominem* utroque loco legit etiam Santes Pagninus.

Col. 160.

(a) *Sinite illos caeci sunt, duces caecorum*: Conjunctionem *&* deesse testatur Lucas Brugensis in quibusdam aliis optimis MSS. prout etiam in Graeco, & Syro. Desideratur sanè in Corbejensi, & apud S. Cyprianum de Unitate Ecclesiae.

Col. 163.

(a) *Non licet accipere panem filiorum*. Eadem verba exhibet Codex Corbejensis, quae extant quoque apud S. Ambrosium Enarrat. in Psal. 43. At S. Hilarius Comment. in Matth. Cap. XV. omnino refert lectionem Codicis nostri, sic: *Non licet accipere panem filiorum, & dare canibus*.

Col. 165.

(a) *Clodos* pro *claudos* saepiùs hoc in Codice Eusebiano reperies Lector, atque ita olim pronunciatam arbitramur Diphtongum *au*, ut quodamodo *o* clausum redderet, quemadmodum adhuc aetate nostra Transalpini proferre consuescunt *Claudos*, *caecos*, *debiles*, *mutos*, ut in nostro in Codice etiam in Corbejensi legitur.

(b) Quae hìc addit Vulgata certissimè sunt retinenda. Animadvertendum tamen (quod etiam Domnus Calmet hoc loco monuit) Textum Graecum verbis Vulgatae addere: *Et debiles sanatos*; credibileque esse veterem Vulgatae Auctorem haec in Codice suo non legisse. S. Augustinus, S. Hieronymus, & Interpretes Coptus, Arabs, Aethiops, & quidam Graecorum MSS. Codices aequè ista non habent.

(c) *Quia triduum est jam quod perseverant mecum*. Verba ipsa occurrunt quoque in MS. Corbejensi. S. Ambrosius Hexaemer. Lib. V. Cap. XV. cum Codice nostro

ſtro fermè conſentiens legit : *Miſereor hujus turbae , quia triduum eſt quod perſeverant mecum , & non habent eſcam* . Et Lib. II. Cap. VII. de Interpellatione Job, & David: *Triduum habent quod perſeverant mecum* . Sed & in Luc Lib. VI. *Miſereor hujus turbae , quia triduum eſt jam quod perſeverant mecum* . Verſiculum integrum ſic citat S. Hilarius Comment. in Matthaeum Cap. XV. *Jeſus autem convocatis diſcipulis ait : Miſereor turbae huic ; quia triduum eſt jam quod perſeverat mecum* . Origenes quoque Comment. in Matth. Tom. XI. legit : *Miſereor turbae* . Et Tom. XII. *Triduo jam perſeverant mecum* .

Col. 166.

(a) *Ut ſaturentur tantae turbae* . Si *tantae* excipias , idem leges in Exemplari Corbejenſi MS.

(b) *Praecepit turbis diſcumbere in terram* . Legit citatus Corbejenſis Codex : *Praecepit turbae diſcumbere in terra* .

Col. 167.

(a) *In finibus Magedamk* . In eodem Corbejenſi habetur *Magedam* .

Col. 168.

(a) Aequè ac noſter legit Corbejenſis Codex: *Rubicundum eſt enim cum nubibus Coelum.* Codex verò S. Gatiani Turonenſis , atque alii Majoris-Monaſterii , & S. Germani : *Erit cras , rubicundum eſt enim Coelum cum nubibus* .

(b) *Aeſtimare* habetur etiam in Codice S. Germani .

Col. 170.

(a) Corbejenſis Codicis haec eſt verſio : *Quibus cogitantibus dixit Jeſus* :

(b) Ipſe Corbejenſis aequè reddit : *Septem panum , & quatuor millia hominum* :

Col. 171.

(a) Graecos etiam hoc loco legere : *Quem dicunt homines me eſſe ? Filium hominis ?* advertit Domnus Calmet , citatis SS. Epiphanio , Hilario , Auguſtino Lib. II. de Conſenſu Evangeliſt. atque Gregorio Magno . Adfert etiam Theophylact. & MSS. aliquot Codices. Cùm autem Exemplar noſtrum interpunctionis ſignis careat , habeatque : *Quem me homines dicunt eſſe* : ſi punctum hìc interrogationis collocemus , deinde *Filium hominis* legamus cum pari ſigno , concordantem Graecis habebimus lectionem . Pagninus ſic vertit : *Quem me dicunt homines eſſe Filium hominis ?* Quae etiam lectio eſt Codicis Corbejenſis , conſonantibus aliis a Luca Brugenſi relatis , & Origene in Dial. de recta in Deum Fide , Sect. II. quamvis poſtea in Homil. II. in Lib. Regum ipſe legat : *Quem me dicunt Filii hominum eſſe ?* At S. Ambroſius Enarrat. in Pſal. 61. ſic citat hunc Matthaei locum : *Quem me dicunt eſſe homines Filium hominis ?* Aliter legit S. Doctor in Lucam Lib. X. *Quem dicunt eſſe homines Filium hominis ?* magìs ad Vulgatam accedens . Poſtremò in Lib. de Incarnationis Dominicae Sacramento Cap. IV. ferè cum noſtro Codice habet : *Quem me dicunt eſſe homines ?* S. Hilarius Comment. in Matth. Cap. XVI. & ipſe conſonat : *Quem me homines eſſe dicunt , Filium hominis ?*

Col. 173.

(a) *Portae inferni non vincent eam* . Duo priora verba ſic vertit etiam Pagninus . Textus Graecus paulo diverſis verbis integram ſententiam habet ut in Codice

noſtro:

nostro : *Portae Inferi non vincent illam* . S. Cyprianus in Epist. XXXVII. ad Lapsos reddit : *Portae Inferorum non vincent eam* . Corbejensis Codex : *Non praevalebunt ei* . Anonymus in Job , Lib. I. inter Opera Origenis : *Et portae Inferorum non praevalebunt adversùs eam* .

(b) *Et quodcumque adligaveris in terram , erit alligatum in coelis* . Apud Pagninum habemus : *Quicquid alligaveris in terra , erit alligatum in coelis* .

Col. 174.

(a) Monet Domnus Augustinus Calmet , citato etiam Millio , nomen *Jesus* hoc in loco in pluribus aliis tam Graecis , quàm Latinis MSS. Codicibus desiderari ; quod accidit & in Corbejensi , atque aliis advertente Luca Brugensi . Omisit etiam Origenes Comment. in Matth Tom. XII. & XVI.

(b) *Post tertium diem resurgere* . Ita Corbejensis quoque .

(c) *Coepit increpare , & dicere* . Eadem sunt verba Codicum Majoris-Monasterii , & S. Germani .

(d) Graecus quoque Textus , docente Domno Calmet , legit : *Propitius sit tibi Deus, non erit hoc tibi* . Corbejensi in Codice habemus : *Coepit increpare , & dicere : Absit a te , propitius (esto) tibi : non erit istud* . S Hilarius partim cum Vulgata , partim cum nostro Codice consentiens Comment in Matth. Cap. XVI. sic citat : *Absit a te Domine , non erit istud* . Omnino autem nostra Versione utitur S. Doctor Lib. VI de Trinitate : *Propitius tibi Domine , non erit istud* . Origenes verò Homil. II. in Lib Regum , habet : *Propitius sis tibi Domine* . Sed in Tom. XII. Comment. Matth. *Propitius esto tibi Domine* .

Col. 175.

(a) *Vade retrò post me &c.* Totidem repetit Codex Corbejensis . S. Hilarius loco citato in Matth. sic vertit & ipse, quemadmodum & in Lib. VI de Trinit At in Tract. Psal. 131 omittit adverbium *retrò* . S. Ambrosius Lib. I. de Abraham Cap. VI. habet : *Vade retrò me* . Verba autem sequentia in Codice nostro : *Quia non quae Dei sunt sapis , sed quae hominum* , minimâ mutatione exhibet idem S. Ambrosius Lib. I. de Fide Cap. VII. *Non sapis quae Dei sunt , sed quae hominum* . Origenes Comment. in Matth Tom. XII. legit : *Quoniam non sapis quae Dei sunt , sed quae hominis* .

(b) *Si quis vult post me venire &c.* Corbejensis Codex sic : *Post me vult venire , abneget se sibi* . Hunc locum non semper iisdem verbis habemus a S Ambrosio citatum ; nam in Lib. I. de Abraham Cap. IV. sic legit : *Qui vult post me venire abreget seipsum , & tollat &c.* In Libro II de Poenitentia Cap. X. *Qui vult post me venire , abneget semetipsum sibi* ; eadem repetens in Epist. ad Vercellenses . S. verò Hilarius Comment. in Matth. Cap. XVI. habet : *Si quis vult post me venire , abneget se ipsum* .

Col. 176.

(a) *Commutationem animae suae* . Hanc Versionem sequitur etiam Codex Corbejensis.

(b) *In majestate Patris sui* . Consonat idem Codex Corbejensis ; & Vetus Interpretatio Origenis Tom. XII. Comment. in Matth. legit : *Nam Filius hominis venturus est in majestate Patris sui* .

Col. 177.

(a) *Et factum est post &c.* Sic scriptum est etiam in Codicibus Majoris-Monasterii, & S. Germani. Sed & S. Hilarius Lib. XI. de Trinitate legit cum nostro ferè consentiens: *Et factum est post dies sex, assumpsit Jesus Petrum, & Jacobum, & Johannem fratrem ejus, & ducit illos in montem excelsum seorsum, & transfiguratus est Jesus ante eos &c.*

Col. 178.

(a) Corbejensis Codex habet: *Apparuit illis Moyses, & Helias conloquentes cum eo.* Etiam in aliis MSS. S. Gatiani Turonen. Majoris-Monasterii, & S Germani occurrit: *Apparuit*. In Serie Comment. Origenis num. 50. habemus: *Et visus est eis Moyses, & Elias colloquentes cum eo.*

(b) Conjunctionem *&* hoc loco, ut legatur nimirum: *Tibi unum, & Moysi unum*, quemadmodum est in nostro Codice, in aliis etiam Exemplaribus haberi testatur Lucas Brugensis, id etiam advertens in Graeco, atque Syro.

(c) *Nubs lucida*. Id legunt Codices quoque Majoris Monasterii, & S. Gatiani Turonensis. *Nubs* autem pro *Nubes* vox est Latinis non ignota, illâ enim utitur Ausonius Edyll. XII. v. 72.

Perjurum Lapitham Junonia ludificat nubs.

Col. 179.

(a) *Inumbravit eos*. Habet idem Corbejensis, sed manus recentior superposuit: *Obumbrabit*.

Col. 180

(a) *Dixeritis visum*. Sic occurrit etiam in citato Codice Corbejens.

Col. 181.

(a) *Venturus est componere omnia*. In Corbejensi: *Venturus est restituere omnia*.

(b) *Fecerunt ei quanta voluerunt*. Consonat nostro idem Corbejensis Codex, & Vetus Interpretatio Origenis Tom. XIII. Comment. in Matth.

(c) *Sic & Filius hominis necesse habet pati ab eis*. Paria exhibet citatus Codex.

Col. 182.

(a) *Et aliquando in aquam*. At in laudato MS. Corbejensi habetur: *Aliquotiens in aquam*, sicut & in Veteri Interpret. Origenis Comment. in Matth. Tom. XIII.

(b) *Quousque patiar vos, quousque ero vobiscum?* Sic & in praecitato Codice. Aliter habetur apud S. Hilarium Comment. in Matth. Cap. XVII. partim enim cum Codice nostro consonat, partim ab eo recedit; ibi enim sic: *Generatio incredibilis & perversa, quousque ero vobiscum?*

Col. 183.

(a) *Ei*: in aliquot bonis Codicibus habetur, in aliis desideratur, ut notat Lucas Brugensis, Syrus Interpres legit, Graecus non item.

Col 184.

(a) *Futurum est ut Filius hominis tradatur*. Consentit huic lectioni etiam citatus Codex Corbejensis. S. Hilarius Comment. in Matth. Cap. XVII. integrum versiculum ferè juxta Codicem nostrum citat; nam sic ibidem habetur: *Ipsis autem conversantibus in Galilaea, dixit Jesus: Futurum est, ut Filius hominis tradatur in manus hominum.* Sic & Vetus interpr. Origenis Comm. Matth. T. XIII.

Col. 185.

(a) *Exigebant*. Occurrit idem verbum apud S. Hilarium loco citato legentem : *Et cum venisset Jesus Capharnaum, accesserunt qui didrachma exigebant ad Petrum*. Habet etiam Codex Corbejensis, atque Vetus Interpr. Origenis Comment. in Matth. Tom. XIII.

(b) *Ait & ille : Utique. Et intrantes in domum praevenit &c.* In Corbejensi laudato Codice legitur hoc pacto : *Ait : Utique. Et intranti domum praevenit &c.*

Col. 187.

(a) Etiam Corbejensis Codex hic habet : *Et Jesus vocavit puerum, & statuit eum in medio*. Vetus quoque Interpr. Origenis loc. cit. sic : *Et accipiens puerum, statuit eum in medio*.

(b) *Efficiamini sicut pueri*. Ita & Corbejensis legit ; S. autem Ambrosius in Lib. de Paradiso Cap. XII. sic citat : *Et efficiamini sicut puer iste*. Quod idem S. Doctor repetit in Lucam Lib. VIII & de Officiis Lib. I. Cap. XXI. Origenes Homil. II. in Genesim habet : *Nisi conversi fueritis, & effecti sicut puer hic* ; & in Vet. Interpret. Comment. Matth. Tom. XIII. *Nisi conversi fueritis, & facti quemadmodum pueri*.

(c) Item consonat Corbejensis legens : *Sicut puer iste* ; & Vetus Interpr. Origenis loco cit.

Col. 188.

(a) *Unum puerum talem . . . me accipit*. Ita & Corbejensis ; cum Vet. Interpr. Orig. ubi supra.

(b) *Vae autem huic mundo . . . venire scandala*. Etiam in Corbejensi eadem. *Venire scandala* extat quoque in Codice S. Gatiani Turonen. & in Versione Italica Martianaei. S. Hilarius in Matth. Cap. XVIII. consonat Exemplari nostro legens : *Vae huic mundo ab scandalis : necesse est enim venire scandala* ; quae verba habentur etiam in Vet. Interpr. Origenis Tom. XIII. Comment. Matth.

Col. 189.

(a) *Bonum tibi est in vitam venire*. Paulò aliter Corbejensis habet : *Bonum est enim tibi in vitam venire*.

(b) *Oculum unum habentem*. Sic Versio Italica Martianaei ; Corbejensis, ac Vet. Interpret. Origenis ubi supra, legunt : *Unum oculum habentem*.

Col. 190.

(a) *Venire quàm &c.* Consonat nostro Codex Majoris-Monasterii, & Italica Versio Martianaei.

Col. 191.

(a) *In montibus*. Ita Codex S. Gatiani Turonensis, alius autem Majoris-Monasterii : *In deserto*.

(b) In Corbejensi quoque sic habemus : *Gaudebit in eam magis, quàm in nonaginta & novem*. Codex etiam S. Gatiani Turonen. & Versio Italica Martianaei legunt : *Gaudebit*.

Col. 192.

(a) *Si autem non te audierit*. In tribus MSS. Codicibus ita se legisse Lucas Brugensis asserit.

Col. 193.

Col. 193.

(a) *Iterum amen dico vobis*. Ferè XXXIV. MSS. Codices Graeci legunt hoc loco juxta Interpretis noſtri Verſionem, immo & plures editi apud Millium citati teſte Domno Auguſtino Calmet. Ex Latinis conſonat Codex Majoris-Monaſterii. Verba ſequentia ſic leguntur in Corbejenſi Apographo: *Si duobus convenerit ex vobis ſuper terram*. S. Ambroſius verò Lib. de Inſtitutione Virginis Cap. II. illa ſic refert: *Si duobus ex vobis convenerit ſuper terram*.

Col 194.

(a) *Ibi & ego ſum*. Sic etiam Codices S. Gatiani Turonenſis, & Majoris-Monaſterii, atque Verſio Italica Martianaei. S. verò Ambroſius Lib II. de Cain, & Abel Cap. II. ita verſum hunc citat: *Ubi ſunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi ego ſum in medio eorum*. In Lib. de Inſtit. Virginis eadem refert, addens tantùm: *Ubi enim ſunt &c.* In Lib. de Myſteriis Cap. V. ſic habet: *Ubi fuerint duo vel tres, ibi & ego ſum*. Primam autem lectionem ſuam repetit S. Doctor in Epiſtola ad Vercellenſes. Aliam lectionem exhibet S. Cyprianus in Lib. de Unitate Eccleſiae, nimirum: *Ubicumque fuerint duo aut tres collecti in nomine meo, ego cum eis ſum*. Origenes autem Homil I. in Iſaiam habet: *Ubi duo vel tres collecti ſunt in nomine meo, & ego ſum in medio eorum*.

(b) Codicis Corbejenſis haec quoque eſt lectio: *Si peccaverit in me frater meus, quotiens remittam ei? uſque ſepties?* Ferè conſonans eſt Verſio, qua utitur S. Ambroſius Lib. II. de Jacob, & Vita beata Cap. VI. ſcribens: *Si frater meus in me peccaverit, quoties dimittam ei? uſque ſepties?* quod denuò apud eundem S. Doctorem occurrit in Enarratione Pſal. 36.

(c) In Corbejenſi Codice habetur: *Simile eſt habitum regnum coelorum*.

Col 195.

(a) *Reddi debitum*. Haec legunt etiam Codex Majoris-Monaſterii, & Verſio Italica Martianaei; ac Vet. Interpr. Origenis Comment. in Matth. Tom. XIV.

Col. 197.

(a) *Patientiam habe in me, & reddam tibi*. Conſonat huic lectioni Codex Corbejenſis.

Col. 199.

(a) *Et factum eſt, cùm locutus eſſet ſermones iſtos Jeſus, tranſtulit ſe a Galilaea &c.* Idem eſt in Codice Corbejenſi. Eadem habet S. Hilarius Comment. in Matth. Cap. XIX. niſi quod legit: *Tranſtulit ſe in Galilaeam*.

Col. 200.

(a) In eodem Corbejenſi Apographo habemus: *Qui fecit hominem & foeminam fecit eos*. Sed additum eſt recent. manu: *Ab initio*. In alio S. Gatiani Turonenſis ſic: *Qui fecit ab initio maſculum, & foeminam ab initio fecit eos*. Codices Majoris-Monaſterii, & S. Germani legunt: *Qui fecit ab initio*. S. Hieronymus omittit *hominem*. Et Origenes de Principiis Lib. III. Cap. V. ſcribens: *Qui creavit ab initio maſculum, & foeminam fecit eos*; ac Vet. ejus Interpres Comm. Matth. Tom. XIV habet: *Qui fecit ab initio, maſculum & foeminam fecit eos*.

(b) *Remittet* habetur in Corbejenſi quoque.

Col. 201.

(a) *Quod ergo Deus conjunxit in unum non licet separari*. Corbejensis Codex legit: *Quod ergo Deus conjunxit in uno, homo &c.*

(b) *Mandavit dari librum repudii*. Verbum *dari* in aliis quoque optimae notae Codicibus reperit Lucas Brugensis.

Col. 202.

(a) *Ob causam fornicationis*. Consentit Codex S. Gatiani Turonensis.

(b) *Si sic est causa viri cum uxore*. In Codicibus Corbejensi, Majoris-Monasterii, & S. Germani legitur: *Si ita est causa viri*; quae etiam est lectio, qua utitur S. Ambrosius de Virginitate Cap. V. In Libro autem de Exhortatione Virginitatis apud eundem S. Doctorum occurrit alia lectio; nempe: *Quia si ita est causa viri, ut non liceat illi uxorem dimittere, nisi ex sola causa fornicationis, non expedit nubere*. Vetus quoque Interpr. Origenis Comment. in Matth. Tom. XIV. habet: *Si ita est causa viri cum muliere*.

(c) *Sunt enim Spadones*. Aequè ac in nostro Codice idem refert Corbejense Exemplar. Consonat S. Ambrosius in Lib. de Viduis Cap. XIII. ubi sic exhibetur hic locus Evangelii: *Sed non omnes capiunt Verbum istud, sed quibùs datum est. Sunt enim Spadones, qui de matris utero sic nati sunt. Et sunt Spadones qui se ipsos castraverunt. Et sunt Spadones, qui facti sunt ab hominibus*. Nec longè abest S. Cyprianus de Disciplina, & habitu Virginum legens: *Non omnes capiunt verbum, sed illi quibus datum est. Sunt enim Spadones, qui ex utero matris sic nati sunt; & sunt Spadones, qui coacti sunt ab hominibus, & sunt Spadones, qui se ipsos castraverunt &c.*

Col. 203.

(a) In MSS. aliquibus Codicibus Lucas Brugensis se hoc loco legisse; ut in nostro, *Eunichizaverunt* testatum reliquit. Idem habent verbum Exemplaria MSS. S. Gatiani Turonen. & Majoris-Monasterii.

Col. 204.

(a) *Magister quid boni faciam &c.* Adjectivum *bone*, quod Vulgata addit hoc loco, etiam S. Hilarius omisit in Comment. in Matth. Cap. XIX. Cui consentiunt Codices quoque Cantabrigiense, & Boldlejan. Italica Versio Martianaei, aliique apud Dom. Calmet.

(b) *Sed vis in vitam venire*. In MSS. Corbejensi habetur: *Si vis in vitam venire*. Apud S. Ambrosium Lib. I. de Officiis Cap. XI. legitur: *Si vis in vitam aeternam venire*.

Col. 205.

(a) Habet hic Corbejensis: *Non occides, non moechaberis, non furtum facies*.

Col. 206.

(a) *Vade, vende bona tua*. Item eodem in Codice Corbejensi: *Vade, vende omnia bona tua*. Ipsissima verò Codicis nostri lectio placuit & S. Ambrosio Enarratione in Psal. 48. legenti: *Vade, vende bona tua*. Alibi tamen S Praesul aliter legit; etenim in Lib. de Abraham I. Cap. III. sic citat: *Vade, vende omnia tua*. In Lib. de Nabuthe Cap. XIV. *Omnia quaecumque habes vende*. In Lib I. de Officiis Cap XI. *Vende omnia bona tua*. In Lib I. de Fide Cap. XX. *Relinque omnia tua*. Et demum in Epist. III. ad Horontianum: *Dimitte omnia* tua.

tua . Sed & S. Cyprianus in Lib. de Lapsis hunc locum sic profert : *Vade* , *vende omnia tua* . Ac Origenes in Dial. de recta in Deum Fide Sect. II. legit : *Vende tua bona* .

Col. 207.

(a) *In regno coelorum* . Eadem lectio est Codicis Corbejensis ; ubi sic citantur sequentia : *Auditis autem discipuli bis verbis mirabantur* , *&* *simebant valdè dicentes* : *Et quis potest salvus fieri* ?

Col. 209.

(a) In Codice Corbejensi : *Aut sorores* , *aut matrem* , *aut filios* ; additumque est recenti manu : *Aut uxorem* . S. Hilarius in Fragm. I. sic profert : *Omnis qui reliquerit domum* , *vel fratres* , *vel sorores* , *aut matrem* , *aut filios* , *aut agrum &c.*

(b) Ipso in Codice Corbejensi habetur aequè ac in nostro : *Simile est enim* . Id Lucas Brugensis aliis in Codicibus MSS. reperit .

Col. 210.

(a) *Invenit alios* . Consonat MS. nostro etiam Corbejensis .

Col. 213.

(a) *Et accipientes murmuraverunt* . Hanc lectionem Corbejensis quoque Codex praefefert .

Col. 214.

(a) Vulgata habet tantùm : *An non licet mibi quod volo facere* ? Graecus Textus addit : *de re meâ* . Syrus , & antiqua Vulgata habent : *Aut non licet mibi quod volo facere de re mea* ? S. Augustinus Serm LXXXVII. *Non licet mibi quod volo facere de meo* ? In Codice verò nostro legendum videtur , si quae desiderantur suppleamus : *Aut non licet mibi quod volo facere de rebus meis* ? Corbejensis Codicis lectio est : *Aut non licet mibi facere quod volo* ? In quibusdam Graecis , & Syriacis legi *in meis* afferit Lucas Brugensis , qui addit hanc lectionem apud veteres reperiri . Sanè Apographus Codex Majoris-Monasterii habet : *Licet mibi in meis quod &c.*

Col. 219.

(a) Quae in Codice hoc Eusebiano addita sunt post illa verba *pro multis* usque ad illa : *Et egredientibus* , in Vulgata desiderantur . At verò in MS. Cantabrigiensi Graecè habentur , quemadmodum & in MS. Codice Monasterii S. Andreae secus Avenionem , ut apud Martianaeum in sua Editione Evangelii secundum Matthaeum juxta Italam antiquam sic : *Vos autem quaeritis de pusillo crescere* , *&* *de magnis majores esse* . *Intrantes autem ad coenam* , *nolite recumbere in locis eminentibus* , *ne fortè clarior te superveniat* , *&* *accedens qui ad coenam vocavit te* , *dicat tibi* : *Adhuc deorsum accede* , *&* *confundaris* . *Si autem in loco inferiori recubueris* , *&* *supervenerit humilior te* , *dicet tibi qui te ad coenam vocavit* : *Accede adhuc sursum* , *&* *hoc erit tibi utilius* . Ita etiam in duobus aliis MSS Codicibus Latinis Bibliothecae Bodlejanae , & in aliquibus item MSS. Versionis Saxonicae occurrit . Additionem hanc haberi apud S Hilarium, Sanctumque Leonem Magnum in Epist. ad Pulcheriam Augustam , sed & apud Juvencum Presbyterum in Paraphrasi Evangelica testis est eruditiss. Domnus Augustinus Calmet . In Corbejensi verò Codice hoc additamentum hisce verbis

bis conceptum eſt : *Vos autem quaeritis de puſillo creſcere , & de majore minores eſſe . Intrantes autem , & rogati ad coenam , nolite recumbere eminentioribus locis , ne fortè clarior te superveniat , & adcedens qui te vocavit ad coenam , dicat tibi : Adhuc deorſum adcide , & confunderis . Si autem in loco inferiore recubueris , & supervenerit humilior te ; dicit tibi qui te vocavit ad coenam : Accede adhuc superiùs , & erit hoc tibi utilius .*

Col. 223.

(a) Corbejenſe quoque Exemplar legit : *Dominus operâm eorum deſiderat , & confeſtim remittet eos .* Conſonat Vet. Interpr. Comment. Origenis in Matth. Tom. XVI. *Dominus operam deſiderat .*

(b) In Vulgata deſideratur nomen Prophetae , qui tamen eſt Zacharias in Codice noſtro citatus . Idem nomen expreſſum reperiri aliis in MSS. Codicibus aſſerit Domnus Calmet , in aliquibus verò haberi Iſaiam . Hunc apud Millium habent Nonnus in Paraphraſi , & Interpres Aethiops . Sanctus autem Hilarius & ipſe Zachariam expreſſit in Tract. Pſal. 145. nam ibi legitur : *Hoc autem factum eſt , ut impleretur quod dictum eſt per Zachariam Prophetam dicentem : Dicite Filiae Sion : Ecce Rex tuus venit tibi manſuetus ſedens ſuper aſinam , & pullum novellum ſubjugalis .*

Col. 224.

(a) In Corbejenſi etiam Codice legimus : *Et impoſuerunt ſuper eum veſtimenta , & ſedebat ſuper eum Jeſus .*

Col. 225.

(a) *Oſanna Fili David* . Sic Codex S. Germani ; alius autem S. Gatiani Turonenſis : *Oſanna Filii David* . Apud S. Hilarium Comment. in Matth. Cap. XXI. habetur : *Turba autem & praecedens , & conſequens clamabat : Hoſanna Fili David &c.*

Col. 227.

(a) Conſonant lectioni Codicis noſtri : *clamantes Oſanna Fili David* : hoc loco Exemplaria MSS. S. Gatiani Turonenſis , & Majoris-Monaſterii , itemque Verſio Italica Martianaei .

Col. 228.

(a) *Videns ficus arborem unam* . Habet Codex Corbejenſis : *Videns arborem unam ficus ſecus viam venit ad illam*. Verſiculum integrum ſic citat S. Hilarius Comment. in Matth. Cap. XXI. *Mane autem tranſiens in civitatem eſuriit : & videns arborem fici unam ſecus viam , venit ad eam .*

Col. 229.

(a) *Tolle te , & jacta te in mare , fiet* . Eadem leguntur in Exemplari MS. Corbejenſi . S. Ambroſius Enarrat. in Pſal. 45. ſic habet : *Si monti huic dixeritis : Tollere , & jacta te in mare ; nihil impoſſibile erit vobis* . Vetus Interpr. Origenis Comment. in Matth. Tom. XVI. omnino legit ut in noſtro Codice .

Col. 230.

(a) *Unum verbum* . Graecus Textus idem ſonat ; Hebraicus autem *unam rem*. S. Ambroſius de Benedict. Patriarcharum Cap VIII. conſonat cum Codice noſtro legens : *Interrogabo & ego vos unum verbum* .

Col 231.

(a) *Baptismum* hìc constanter legere veteres Codices, non *Baptismus*, advertit Lucas Brugensis, addens usum Interpretem hac voce non hoc tantùm loco, sed etiam in Evangeliis secundùm Marcum, & Lucam, perinde ac si latinè diceretur neutro genere *Baptismum*; quod fecit & S. Augustinus non semel, praesertim scribens in Cap. I. Evangelii secundùm Joannem, quin etiam illo posterior S. Gregorius Magnus Homil. XX. in Evangel. *Baptismum* legunt quoque S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii Codices.

Col. 233.

(a) *Quis ex duobus fecit patris voluntatem? Dicunt ei: novissimus*. Cantabrigiensis Codex, Coptus, & Armenus Interpretes, aliique MSS. Codices apud Millium ex Domno Calmet cum nostro consentiunt Exemplari. Corbejensis insuper habet & ipse: *Dicunt ei: novissimus*. Hanc lectionem olim in veteribus reperisse Codicibus S. Hieronymum, sicque etiam legisse S. Hilarium monuit Lucas Brugensis.

(b) *Praecedunt* pro *praecedent*, quod Vulgata habet, in aliis vidit Exemplaribus idem Brugensis, consentientibus Graeco atque Syro. Sic certè habent Codices S. Gatiani Turonensis, atque Majoris Monasterii. *Praecedunt* scripsit etiam S. Ambrosius Lib de Elia, & Jejunio Cap. XX. ubi habemus: *Publicani, & Meretrices praecedunt vos in regnum Dei*. In Enarrat. autem Psal. 35. partim cum nostro Exemplari, partim cum Vulgata consentiens locum sic citat: *Meretrices, & publicani praecedent vos in regno coelorum*. Postremò Lib. VIII. in Lucam: *Meretrices, & publicani praecedunt vos in regnum coelorum*.

Col 234.

(a) Consonat Corbejensis, nam legit: *Vos autem videntes nec poenitentiam habuistis, post quod non credidistis*.

Col. 235.

(a) Idem Codex supracitatus habet hoc loco: *Ut acciperent de fructibus suis*.

Col. 236.

(a) *Occiderunt, & ejecerunt extra vineam*. Ita legit Lucifer quoque Calaritanus Episcopus Sancti Eusebii nostri Synchronus, atque in Arianis insectandis Collega.

Col 237.

(a) Codicis Corbejensis haec est lectio: *Malè perdet eos, & vineam locabit illis colonis, qui reddant fructus temporibus suis*. In MSS. Ecclesiae suae Lucas Brugensis advertit vocem illam *suam* post vineam desiderari, eamque reticent, aequè ac Codex noster, Graecus & Syrus.

Col 238.

(a) In Corbejensi Exemplari sic habemus: *A Domino factus hic est mirabilis in oculis nostris*.

Col. 240.

(a) Idem Codex cum Eusebiano nostro consonans legit: *Tauri, & saginata mea occisa sunt*. Vetus etiam Interpr. Origenis Comment. in Matth. Tom. XVII. habet: *Tauri mei, & saginata occisa*.

Codex

(b) Codex S. Gatiani Turonenſis habet : *Contumeliâ adfectos* .

(c) *Ille autem Rex* . In Codice Corbejenſi ſic : *Ille autem Rex cùm audiſſet* , *iratus eſt*, *& miſit exercitum ſuum*. Vet. Interpr. Orig. loco cit. habet: *Miſſo exercitu ſuo*.

Col 241.

(a) *Quod quod invenerunt*. Lucifer Calaritanus, & Codex Majoris-Monaſterii habent: *Quotquot invenerunt* .

Col. 243.

(a) Textus Graecus cum Codice noſtro conſentit , & Corbejenſis quoque legit : *Tunc Rex dixit Miniſtris : Tollite illum manibus & pedibus* , *& mittite eum &c.* Monet Lucas Brugenſis plures MSS. Codices legere : *Pedibus ejus & manibus* . In Codice Majoris-Monaſterii : *Alligate eum manibus & pedibus* , *& mittite illum &c.* S. Ambroſius Lib. II. de Interpellatione Job , & David Cap IX. ita locum hunc exhibet : *Tollite illum in tenebras exteriores* . Et in Lib. de Apologia David Cap. XIV. *Tollite eum in tenebras exteriores* , *ibi erit fletus &c.* Lib autem VII. in Lucam : *Et mittetur in tenebras exteriores* , *ibi erit &c.*

(b) *Multi autem* . Plures veteres Codices aequè ac noſtrum pro *enim* habere *autem* : hoc loco docet Lucas Brugenſis .

Col. 251.

(a) *In Spiritu* : addunt etiam Codices S. Gatiani Turonenſis, & Majoris-Monaſterii. Addit hoc & S. Ambroſius de Fide Lib. V. Cap. VIII. & Lib. III. de Spiritu Sancto Cap. XV. quo poſtremo loco ſic habemus: *Si enim David in Spiritu &c.* S. Hilarius in Tract. Pſal. 138. ita citat : *Si David in Spiritu vocat eum Dominum* , *quomodo dicitis quòd Filius ejus eſt ?*

Col. 253.

(a) Conſonat Codex Corbejenſis legens : *Onera gravia*, *& imponunt*. Sed addidit manus recentior : *Et importabilia* . S. Ambroſius Enarrat. in Pſal. 43. ſic habet: *Alligant autem onera gravia* , *& imponunt ſuper humeros hominum* , *ipſi autem digito ſuo nolunt ea movere* . *Omnia autem faciunt ut videantur ab hominibus*.

(b) *Primos diſcubitus*. Exemplar MS. S. Gatiani Turonenſis legit hìc: *Primos diſcumbitos* . Corbejenſis : *Primum diſcubitum* . At S. Cyprianus Lib. de Lapſis : *Diligunt primum recumbendi locum in coenis* , *& primam ſeſſionem in Synagogis* , *& ſalutationes &c.*

Col. 255.

(a) Addit hìc Vulgata : *Vae vobis Scribae* , *& Phariſaei hypocritae*, *quia comeditis &c.* Integer hic Verſiculus in Codice noſtro deſideratur , & aequè deeſt , teſtante Luca Brugenſi, in pluribus aliis optimae notae Latinis Codicibus , quos inter ipſe citat tres Eccleſiae S. Audomari . Sanctus Hieronymus , & alii quidam Tractatores haec verba in Evangelio Matthaei non agnoſcunt. Canones Evangeliorum Marco & Lucae tantùm adſcribunt . Non legitur etiam in MSS. S. Gatiani Turonenſis , & Majoris-Monaſterii , quemadmodum & in Verſione Italica Martianaei . Sed S. Hilarius Tract. in Pſal. 52. partem hujus verſiculi citat hoc pacto: *Comedentes domos viduarum* , *& oratione longa orantes* . Item Comment. in Matth. Cap. XXIV. ſic: *Vae vobis Scribae*, *& Phariſaei hypocritae* , *qui comeditis domos viduarum* . Ex quo liquet S. Doctorem hunc verſum integrum in Codice ſuo legiſſe .

Col. 256.

Col. 256.

(a) *In auro Templi debitor est*. Etiam Corbejensis sic habet:

Col. 257.

(a) *In altario*. Consonat Codex S. Gatiani Turonensis:

(b) *Debitor est*. Hic etiam consentiunt nostro Codici alii Corbejen. Turonen. & Majoris-Monasterii.

Col. 259.

(a) *Liquantes culicem*. Idem occurrit in citato Corbejensi; & S. Ambrosio Lib. I. in Lucam; Origenes idem legit in serie Comment. in Matth. num. 19.

(b) *Parabsidis*. Alios Codices legentes *parapsidis* se vidisse Lucas Brugensis testatur.

(c) *Intus autem plena sunt rapina &c.* Etiam in Apographo Corbejensi idem legitur. Plures alios MSS. veteres Codices habentes *pleni sunt*, affert Lucas Brugensis, septem tamen alios citat cum nostro consentientes.

Col. 260.

(a) *Ut fiat & de foris ejus mundum*. In pluribus aliis bonis Codicibus, in Graeco, & Syro eadem reperit Lucas Brugensis; Codex verò Majoris-Monasterii habet: *Et id quod foris est*. Quae postrema lectio est etiam S. Ambrosii Exposit. in Psal. 118. Serm. I. *Pharisaee coece munda prius quod intus est calicis, & paropsidis; ut fiat & id, quod foris est, mundum*.

Col. 262.

(a) *Generatio viperarum*. Corbejensis quoque sic legit: Anonymus lib. I. in Job inter Opera Origenis habet: *Serpentes generatio viperarum*. Eadem habentur apud ipsum Orig. in Serie Comment. in Matth. num. 25. & Homil. VIII. in Lucam.

Col. 264.

(a) *Sub alas suas*. Habet hoc etiam Codex Majoris Monasterii. S. Cyprianus integram exhibet eam, de qua agimus, periodum Testimon. Lib. I. sic: *Jerusalem, Jerusalem, quae occidis Prophetas, & lapidas missos ad te: quoties volui colligere filios tuos sicut gallina pullos sub alas suas, & noluisti?* Expressit Versionem ipsissimam Codicis nostri S. Ambrosius in Lib. de Isaac, & Anima Cap. VIII. scribens: *Quoties volui congregare filios tuos sicut gallina congregat pullos suos sub alas suas*. In Sermone verò XII. Exposit. Psal. 118. eadem Versione usus reticuit illa postrema verba *sub alas suas*, quod item fecit Lib. VII. in Lucam. Aliter Textum hunc protulit S. Hilarius, nam in Tract. Psal. 56. his verbis exhibet: *Quoties volui colligere filios tuos, sicut gallina, quae congregat pullos suos sub alis suis*. In alio Tract Psal. 138. ita apud ipsum S. Hilarium habemus: *Quotiens volui congregare filios tuos, sicut gallina congregans pullos suos, & noluisti?*

Col. 265.

(a) *Structuram Templi*. Hoc habet etiam Corbejensis Codex; & S. Hilarius Comment. in Matth. Cap. XXV. Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 29. legit plurali numero *Structuras*.

Col. 266.

Col. 266.

(a) *Videte ne quis vos seducat ullo modo*. Idem referunt Codices Majoris-Monasterii, & Corbejensis.

Col. 267.

(a) *Erunt fames, & terraemotus*. Sic & Codex Corbejensis. S. verò Cyprianus de Exhortatione Martyrii integrum versiculum sic habet: *Exurget enim gens super gentem, & regnum super regnum, & erunt fames, & terraemotus, & pestilentiae per singula loca. Omnia autem ista initia parturitionum sunt*.

Col. 268.

(a) *Invicem se tradent*. Id legitur etiam in MSS. Majoris-Monasterii, & S. Gatiani Turonensis.

Col. 269.

(a) *Cùm videritis abominationem desolationis, quod dictum est a Daniele &c.* Consonat Corbejensis, & Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 40. legens: *Quod scriptum est per Danielem &c.*

Col. 270.

(a) *Fugiant in montibus*. Ita legit & Corbejensis; sed S. Cyprianus de Exhortatione Martyrii habet: *Fugiant in montes*.

(b) *Orate autem ut non fiat fuga vestra hyeme, vel sabbato*. Codices alios non habentes hoc loco praepositionem *in* Lucas Brugensis protulit. Ea sanè non reperitur apud S. Cyprianum de Exhortatione Martyrii, sic enim ibi: *Orate autem ne fiat fuga vestra hyeme, neque sabbato*. Nec eam habet S. Ambrosius Lib. de Fuga saeculi Cap. VI. *Orate ne fiat fuga vestra hyeme, vel sabbato*. Omisit quoque S. Praesul, licet alia Versione usus fuerit, in Apologia David secunda Cap. VIII. legens: *Videte ne fiat fuga vestra hyeme, vel sabbato*; quod etiam repetit in Enarrat. Psalm. 43. Lectionem verò ipsissimam Codicis Eusebiani idem S. Doctor secutus est Lib. X. in Lucam.

Col. 271.

(a) *Ab initio saeculi*. Sic quoque MSS. Exemplaria Corbejense, & Majoris-Monasterii.

(b) *Ecce hic Christus, aut ecce illic*. Graecus quoque omittit verbum *est*. In quibusdam aliis Codicibus occurrere repetitionem *ecce*, ante *illic*, monuit Lucas Brugensis; habetur illa in MSS. tam S. Gatiani Turonensis, quàm Majoris-Monasterii, & S. Germani. S. etiam Cyprianus eam legit, nam in Lib de Exhortatione Martyrii sic Textum citat: *Tunc si quis dixerit vobis: ecce hic est Christus, aut ecce illic, nolite credere*. Sequitur Lectionem nostri Codicis S. Ambrosius Enarrat. in Psal. 43. Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 41. habet: *Ecce hic Christus, ecce illic*.

Col 273.

(a) *Congregabuntur aquilae*. Conjunctio, quae in Vulgata legitur, in Corbejensi quoque desideratur; quin Lucas Brugensis affirmat, neque in Graeco, neque in Syro eam reperiri. Sed & Sanctus Cyprianus in citato Lib. de Exhortat Martyrii locum hunc Evangelicum citans scripsit: *Ubi fuerit corpus, illuc colligentur aquilae*. Et S. Hilarius Comment. in Matthaeum Cap. XXV. ita habet: *Ubicumque fuerit corpus, ibi congregabuntur aquilae*. Conjunctio tamen ipsa

extat

extat apud S. Ambrosium, sive alium, quisquis ille sit, Auctorem Librorum de Sacramentis, in quorum primo Cap. II. habemus: *Ubi corpus, ibi & aquilae*. Singularis omnino est alia lectio hujus loci, quae extat apud eundem S Ambrosium, in qua tamen occurrit conjunctio; Ea est in Enarrat. Psal. 47. *Ubi ruina, ibi & aquila*. At Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 46. *Ubicumque enim fuerit cadaver, illic congregabuntur aquilae*.

(b) *Plangent se*. Habetur etiam in Codicibus MSS. & S. Gatiani Turonensis, & Corbejensi, & Majoris-Monasterii; & apud Origenem in Serie Comment. in Matth. num. 48.

Col. 274.

(a) *Cum tuba, & voce magna*. S. Cyprianus loco cit. de Exhortat. Martyrii legit tantùm: *Cum tuba magna*. Graecus verò: *Cum tuba vocis magnae*. Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 51. cum S. Cypriano consonat.

(b) *Ficus*: legitur etiam in Codicibus S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii. Origenes Homil II. in Cant Canticor. habet: *A ficu dignoscite parabolam*; & in Serie Comment. in Matth. num. 53. *A ficu autem discite*.

Col. 275.

(a) *Et folia nascuntur*. Ita & in Corbejensi. Origenes Homil. II. in Cant. Canticor. *Et folia miserit*; & in Serie Comment. in Matth. num. 53. *Et folia producit*.

Col. 276

(a) *Neque Filius*. Haec additio Codicis nostri extat quoque in MS. Cantabrigiensi, & in aliis. S. Ambrosius in Lucam Lib. VIII. legit & ipse: *De die autem, & hora nemo scit, neque Angeli coelorum, neque Filius*. SS. Hilarius, & Augustinus, quemadmodum & Theophylactus haec verba explicant hoc loco; hinc tamen non constat hos Patres in suis Exemplaribus Evangelii secundùm Matthaeum hujusmodi verba legisse, cùm illa habere potuerint in Evangelio Marci Cap XIII vers. 32. S. Hieronymus hoc in loco notat Origenem, & Pierium haec in suis Codicibus non habuisse. Reperitur tamen in Serie Comment. Origenis in Matthaeum num. 55. Habetur quoque hujuscemodi additamentum in Versione Italica Martianaei. Caeterùm S. Ambrosius Lib. V. de Fide Cap. VIII. in ea fuit opinione, ut arbitraretur haec verba in Evangelium Marci haereticorum hominum fraude suisse invecta; ait enim: *Veteres Graeci Codices non habent: quod neque Filius scit; sed non mirum est, si & hoc falsarunt qui Scripturas interpolavere divinas*. Additionem ipsam meliora secutus Exemplaria sustulit S. Hieronymus.

Col. 278

(a) *Qua hora fur venit*. Etiam Codex Corbejensis sic legit. Origenes verò loc. cit. num 59. *Qua custodia fur venit*.

(b) *Perfodiri* reperitur in Codicibus quoque S Gatiani Turonen., & Majoris-Monasterii. *Fodiri* dixisse veteres testis est Columella Lib. XI. Cap. II. & alibi.

(c) *Quia nescitis qua hora Filius hominis venturus est*. Alios consentientes Codices MSS. vidit Lucas Brugensis. Versionem Codicis Eusebiani sequitur S. Ambrosius de Fide Lib V. Cap. XVII.

(d) *Quisnam est fidelis servus &c.* Ita in Corbejensi, & apud eundem Sanctum Ambrosium de Fide in Prologo Lib. V. At S. Hilarius Comment. in Matthaeum

Oooo Cap.

Cap. XXV. vertit : *Quis namque eſt fidelis &c.* Et Origenes loc. cit. n. 61. *Quis enim fidelis ſervus &c.*

Col. 279.

(a) *Quem veniens Dominus ejus inveniet ita facientem* . Ita legit Codex Corbejenſis . Sed Origenes loc. cit. num. 62. *Quem veniens Dominus invenerit facientem ſic* .

Col. 287.

(a) *Serve nequam & piger* . Eadem habet Exemplar MSS. Corbejenſe . In Origenis loco eodem num. 68. legitur : *Male ſerve & piger* .

Col. 288.

(a) *Uſuris* . Ita legunt & Codices Corbejenſis , ac Majoris-Monaſterii . S. etiam Ambroſius in Lucam Cap. IX. nam ſcribit : *Pecuniam meam dediſſes nummulariis , & ego veniens cum uſuris recepiſſem eam* . Verumtamen in Prol. Lib. V. de Fide verbum *Uſuris* omittens ita locum citat : *Oportuit ergo te committere pecuniam meam nummulariis : & veniens ego recepiſſem quod meum eſt* . Origenes cit. loco num. 68 ſic exhibet : *Oportuit ergo te committere pecuniam meam nummulariis , ut veniens recepiſſem eam cum uſuris* .

Col. 289.

(a) *Et quod habet auferetur ab eo* . Conſentit cum noſtro Exemplari etiam Corbejenſis . S. Ambroſius in Expoſit. Pſal. 118. Serm. II. integrum verſum ſic profert : *Quia omni habenti dabitur , ei autem qui non habet , & quod videtur habere , auferetur ab eo* . S. Hilarius in Tract. Pſal. 68. habet : *Omni habenti dabitur ; qui autem non habet , etiam quod habet auferetur ab eo* . At in Tract. Pſal. 118. addit : *& abundabit* ; nam ibi ſic : *Omni enim habenti dabitur , & abundabit : & qui non habet etiam quod habet auferetur ab eo* ; quod & fecit in Comment. in Matth. Cap. XXVII. Vetus Interpret. Comment. Origenis in Matth. Tom. XVI ita vertit : *Qui habet dabitur ei , & abundabit ; qui autem non habet , & ipſum quod habet auferetur ab eo* .

Col. 292.

(a) *Et veſtivimus* . Vulgata addit *te* ; ſed in pluribus MSS. legi tantum *cooperuimus* , omiſſo *te* , animadvertit Lucas Brugenſis . Pronomen illud non habet S. Cyprianus in Lib. de Opere , & Eleemoſynis , integrum citans verſiculum hiſce verbis : *Domine quando te vidimus eſurientem , & pavimus ? ſitientem , & potavimus ? quando te vidimus hoſpitem , & adduximus ? nudum , & veſtivimus ?* Origenes in Serie Comment. in Matth. num 33. *Quando te vidimus eſurientem , & cibavimus , aut ſitientem & potavimus ? Aut nudum & veſtivimus ? Aut peregrinum & collegimus ?*

Col. 293.

(a) *Quod paravit Pater &c.* In Corbejenſi habemus : *Quem praeparavit Pater meus diabolo* ; ſed ibi omittitur : *Et Angelis ejus* . S. Cyprianus loco cit. legit : *Quem paravit Pater meus diabolo , & Angelis ejus* ; quae lectio eſt etiam S. Hilarii Tract in Pſal. 118. Verùm idem S. Hilarius prima verba ſententiae Chriſti Judicis in Reprobos , ſic effert : *Abite in ignem aeternum , quem paravit Pater meus &c.* Et in Lib. XI. de Trinitate rurſus cum Vulgata ipſam ſententiam incipiens : *Diſcedite &c.* ſubdit : *quem praeparavit Pater meus &c.* Neque diſ-

ſonat

ſonat Origenes Homil. IX. in Lib. Numer. *Quem praeparavit Pater meus diabolo , & Angelis ejus* . At in Homil. VIII. in Exod. legit : *Quem praeparavit Deus diabolo &c.*

Col. 297.

(a) *Recumbente ipſo* . Sic & Codex Majoris-Monaſterii ; & Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 77. habet : *Recumbente eo* ; neque abſonat S Ambroſius , qui in Lucam Lib. VI. hunc locum integrum ſic refert : *Jeſus cùm veniſſet in domum Simonis leproſi , acceſſit ad eum mulier habens alabaſtrum unguenti pretioſi , & recumbente illo fudit ſuper caput ejus* Ipſe quoque S. Doctor diſcipulorum verba proferens , quae paulò poſt in hac eadem Columna occurrunt , non longè abeſt a lectione noſtri Codicis , etenim loco citato habet : *Quare hoc ſic periit ? Poterat hoc venumdari pretio , & dari pauperibus* .

(b) *Quod ut cognovit &c.* Codex Corbejenſis legit : *Quod ut cognovit Jeſus dixit : Quid moleſti eſtis mulieri ?* Alios Codices optimos *huic* omittentes obſervavit Lucas Brugenſis , a quo etiam diſcimus in aliquot MSS. deſiderari conjunctionem *enim* , ut non peculiaris ſit Codicis noſtri lectio : *Opus bonum operata eſt* . Id etiam ſervatum eſt in Codice S. Gatiani Turonenſis , atque in Verſione Italica Martianaei .

Col. 298.

(a) *Qui dicitur Judas Scbarioth* . Ita Corbejenſis . *Scbariot* autem antiquis in Codicibus reperit Lucas Brugenſis . Sic etiam habent Codices S Gatiani Turonenſis , ac Verſio Italica Martianaei . *Scariot* legit etiam Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 77.

Col. 299.

(a) *Stateres* pro argenteis nummis , de quibus cum proditore Apoſtolo convenere Judaeorum Principes , hoc loco habemus expreſſos in Codice noſtro Euſebiano , ſicut & in Serie Comment. Origenis in Matth num. cit. Stater autem idem exiſtimatur cum ſiclo , quem Interpretes quidam aequant pretio cum argenteâ librâ Sabaudicâ hodiernâ ſolidorum XX Tirinus putat ſiclum fuiſſe ſemiunciam argenteam . Certè ex Cap. XXX verſ. 13. Exodi agnoſcimus ſiclum argenteum appendiſſe obolos XX. ibi enim legitur: *Siclus vinginti obolos habet*. Si ergo ſtater idem eſt ac ſiclus , reſpondebit quiſque ſtater librae Sabaudicae, oboli verò ſolidis , ut propterea perditiſſimus Judas pretioſiſſimam Redemptoris vitam non pluris vendiderit , quam florenis aureis tribus . Vide etiam Not. ad Col 324.

Col. 300.

(a) *Sicut praeceperat* . Legit Codex S. Gatiani Turonenſis : *Sicut praecepit* ;

(b) *Diſcubuit* . Eſt & haec praefati Codicis S. Gatiani lectio . Ita & Origenes loco cit. num. 80.

Col. 302.

(a) Veſtigium hic vides , optime Lector, verbi *traditur* . In quibuſdam MSS. Exemplaribus , quibus conſentiunt Graecus & Syrus , ſic legit Lucas Brugenſis . Ita etiam reperitur in Codice S Gatiani Turonenſis ; at Euthymius habet : *Per quem proditur* . Origenes in Dial. de Recta in Deum Fide Sect. I. cum noſtro Codice conſentit .

(b) *Qui traditurus erat eum*. Sic praefatus Codex S. Gatiani. Alius Majoris Monasterii legit: *Traditurus est eum*. Uterque autem paulò post: *Dixit illi Jesus*.

Col. 305.

(a) *Benedixit*. Singularis prorsus videtur hoc loco nostri Codicis lectio; nusquam enim aliis in Codicibus (si probè memini) occurrit hujusmodi verbum. Utitur tamen hac Versione S. Cyprianus in Epist. LXIII. ad Coecilium scribens: *Calicem accipiens benedixit, & dedit discipulis suis*; & in Canone tremendi Sacrificii eam sequitur Sancta Mater Ecclesia in consecratione Calicis hujus benedictionis expressam faciens mentionem.

(b) *Effunditur*, Graecum atque Syrum ita legere Lucas Brugensis asserit. Ita etiam in Codice S. Gatiani.

(c) Hic quoque apparent reliquiae verbi *creatura vitis*, quod habet & Corbejense MS. Exemplar, & S. Cyprianus loco citato legens; *Dico vobis, non bibam amodo ex ista creatura vitis, usque in diem illum, quo vobiscum bibam novum vinum in regno Patris mei*.

Col. 306.

(a) *Donec eam illuc orare*. S. Hilarius hanc secutus est lectionem, nam Comment. in Matth. Cap. XXXI. sic citat hunc versum: *Tunc venit cum illis Jesus in agrum, qui dicitur Gethsemani, & dicit discipulis suis: Sedete hic, donec eam illuc orare*. Codex Corbejensis postrema haec verba sic refert: *Donec eo illuc orare*.

Col. 307.

(a) *Non sicut ego volo, sed sicut tu vis*. Habetur haec lectio etiam apud S. Ambrosium Enarrat. in Psal. 39. ibi enim sic: *Pater, si possibile est, transfer a me calicem hunc, sed non sicut ego volo, sed sicut tu vis*. Et in Lucam Lib. IV. *Pater, si possibile est, transeat a me calix iste; sed non quod ego volo, sed quod tu vis*. Capite autem VI. de Incarnationis Dominicae Sacramento, omnino quoad postremam partem cum Eusebiano Codice consentiens habet: *Sed tamen non sicut ego volo, sed sicut tu vis*. Consonat quoque S. Hilarius Comment. in Matth. Cap. XXXI. sic: *Pater meus, si possibile est, transeat a me calix iste: sed tamen non sicut ego volo, sed sicut tu vis*; eademque omnino verba repetit Lib. IX. de Trinitate. In Codicibus etiam Corbejensi, & Majoris-Monasterii reperitur: *Sed sicut tu vis*.

Col. 309.

(a) *Somno gravati*. Codex Turonensis S. Gatiani legit: *Gravati a somno*. Exemplar MS. Majoris-Monasterii: *Gravati de sumno*. Alius Codex S. Germani: *Gravati sumno*.

(b) *Tertiò*. Hoc adverbium deest, quemadmodum in Codice nostro, etiam in Corbejensi, atque in Serie Comment. Origenis in Matth. num. 95.

Col. 311.

(a) *Ad quod venisti Amice?* Consonat Corbejensis, legens: *Cui dixit Jesus: Ad quid venisti Amice?* S. Remigius a S. Thoma in Catena citatus, & ipse S. Thomas in Comment. habent: *Ad quod*. Sed & Euthymius sic exponit Graecum Textum: *Ad quod venisti?* Eam lectionem exhibent quoque MSS. Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii, atque Italica Versio Martianaei.

Col. 312.

Col. 312.

(a) *Aut non putas &c.* In Corbejensi MS. habemus: *Aut non putas me posse modò rogare Patrem meum, & exhibebit mihi plusquam duodecim millia Angelorum.* Vulgata consonat cum Syriaca; quidam tamen Latini alii Codices cum Graecis habent adverbium *modò* in prima parte hujus Periodi, ut Codex noster, ex Luca Brugensi. Sic Codex S. Gatiani Turonensis legit: *Non possum modò rogare*. Alius Majoris-Monasterii: *Non possum rogare &c.*

Col. 313.

(a) Codex Turonensis habet: *Ad turbas*; quod est & in Serie Comment. Origenis in Matth. num. 103. In Apographo Majoris-Monasterii legitur: *Venistis*.

Col. 314.

(a) *Discipuli ejus omnes*. Non absonant citati Codices Turonen. & Majoris-Monasterii. At Origenes loc. cit. num. 104. legit: *Tunc simul omnes derelicto eo fugerunt*.

Col. 315.

(a) *Ut videret exitum rei*. Eadem est lectio in Corbejensi, & Origenis loc. cit. n. 106. At verò Codices S. Gatiani, & Majoris-Monasterii, consentiente quoque Biblior. Gothico Interprete exhibent: *Finem rei*.

(b) *Et non invenerunt*. Addit Codex Corbejensis: *exitum*. *Et cùm multi falsi testes accessissent non invenerunt quicquam in eo*. Legit Origenes loco cit. num. 107. *Et non invenerunt. Et multi falsi testes accesserunt, & non invenerunt*.

Col. 316.

(a) *Aedificare*. Consentientes habet haec lectio ex Luca Brugensi Graecum & Syrum.

Col. 317.

(a) *Dei* non legi in multis Exemplaribus antiquis, & fide dignis, neque in Graeco & Syro, affirmat Lucas Brugensis. Illud non habent Majoris-Monasterii Exemplar, & Versio Italica Martianaei. Non extat etiam apud Origenem ubicumque locum hunc citat; immo in Serie Comment. in Matth. num. 111. monet omnes Evangelistas *ad dexteram virtutis* scripsisse. Reticet S. Ambrosius de Fide Lib. II. Cap. XII. ubi recitat ipsissima verba Codicis nostri Eusebiani, quod & fecit in Oratione habita in funere Valentiniani Augusti. His autem Sancti Doctoris testimoniis addere lubet & Benedictionem Paschalis Cerei, qua utitur Ambrosiana Ecclesia, quam quidem Benedictionem genuinum esse tanti Praesulis foetum stylus ipse clamat, quamvis illa circa finem lacinia quadam a posterioribus aucta fuerit. In ea haud procul ab initio Praefationis haec verba leguntur de Christo Domino: *Qui coram tondente se non vocem queruli balatus emisit, sed Evangelico proclamavit oraculo dicens: Amodo videbitis Filium hominis sedentem ad dexteram majestatis. Ipse nobis &c* S. quoque Hilarius Lib I. de Trinitate, cum nostro consonat Codice, inquiens: *Amodo videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis*; & ejusdem Operis Lib X. expressiùs: *Verùm dico vobis, amodo videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis, & venientem cum nubibus coeli*. Quae quidem postrema verba *cum nubibus coeli* exhibet etiam Codex Turonensis S. Gatiani. Uterque tamen Sanctus Doctor Vulgatae etiam favet; etenim S. Ambrosius Lib II. Cap. IX de Jacob, & Vita beata sic habet: *Amodo videbitis Filium hominis sedentem ad dexte-*

dexteram virtutis Dei. In altera Apologia David Cap. IV. *Sedentem ad dexteram Dei*. De Fide Lib. V. Cap. XIV. *Sedentem ad dexteram virtutis Dei, & venientem in nubibus coeli*. De Spiritu Sancto Lib II. Cap. I *Sedentem ad dexteram virtutis Dei*. Et demum in Epistola ad Irenaeum: *Sedentem ad dexteram Dei*. Et S. Hilarius Tract. in Psal. 2. *Verùm dico vobis amodo videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis Dei, & venientem in nubibus coeli*.

Col. 318.

(a) *Responderunt universi &c.* Habemus in Codice S. Gatiani Turonensis: *Responderunt omnes &c.*

(b) Etiam Apographum Corbejense non legit: *Alii autem palmas in faciem ejus dederunt*, quod tamen supplevit manus recentior. In veteribus aliis MSS. Lucas Brugensis reperit: *In faciem ei dederunt*; quae postrema lectio occcurrit etiam apud Origenem in Serie Comment. in Matth. num. 112.

Col. 320.

(a) *Nam & loquela tua similis est*. Sic Corbejensis Codex, addens *ei*; subdensque: *Tunc coepit devotare, & jurare*; quae postrema lectio occurrit etiam in MSS. Codice Majoris-Monasterii, ac in Origene loc. cit. num. 114.

Col. 321.

(a) *Consilium fecerunt*. Habet & Codex S. Gatiani Turonensis.

(b) *Quia damnatus est*. Ita etiam in praecitato Codice. S. Hilarius Comment. in Matth. Cap. XXXII. habet: *Quoniam damnatus esset*. At Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 117. legit: *Quoniam damnatus est*.

Col. 322.

(a) *Peccavi quod tradiderim sanguinem justum*. Consentit Exemplar Corbejense, & Origenes ubi supra; eademque verba citat S. Ambrosius de Poenitentia Lib. II Cap. IV. & in Epistola ad Simplicianum, & Enarrat. Psal. 61.

(b) *Secessit, & abiit, & laqueo se suspendit*. Huc quoque consonat Codex Corbejensis. *Secessit* legitur etiam in MSS. Majoris-Monasterii, & S. Gatiani Turonensis.

(c) *In Corbam*. At Codices Turonensis, & S. Germani habent: *In Corban*. Et S. Ambrosius Enarrat. Psal. 61. hunc locum sic refert: *Non licet nobis mittere in loculum*.

Col. 323.

(a) *Consilio autem accepto inter se*. Ita & MS. Exemplar Corbejense; atque Origenes loc cit.

(b) *Acheldemae*. Idem Codex legit hìc: *Acheldemach*, quemadmodum legunt etiam alius Majoris-Monasterii, & S. Germani, atque Origenes ubi supra. Apographum verò Turonense S. Gatiani habet: *Haceldemach*.

(c) Reticetur in nostro Eusebiano Codice nomen Prophetae, quamvis in Vulgata expressè citetur Jeremias, prout jam legebatur Origenis temporibus. Adducta verba nunc certè desunt in scriptis Jeremiae Prophetae, & habentur Zachariae Cap. XI. v. 12. & 13. *Si bonum est in oculis vestris, afferte mercedem meam; etsi non, quiescite. Et appenderunt mercedem meam triginta argenteos. Et dixit Dominus ad me: Projice illud ad statuarium, decorum pretium, quo appretiatus sum ab eis. Et tuli triginta argenteos, & projeci illos in domum Domini ad statuarium*. Crediderunt Brugensis, Jansenius, Maldonatus, & Baronius

nius Evangelistam Matthaeum nullius hìc Prophetae nomen expressisse, sed Amanuensem aliquem pro ingenii sui libito Jeremiae nomen substituisse. Millius in variantibus Lectionibus, aliique non pauci afferunt plura adhuc superesse Exemplaria Graeca, Latina, Syriaca, Arabica, & Persica, ubi Jeremiae nomen desideratur. At S. Augustinus Lib. III. de Consensu Evangelistarum Cap VII. & VIII. & nonnulli alii credunt Evangelistam, cùm memoriter ex Scripturis citaret testimonia, pro Zacharia Jeremiam scripsisse. Postremò sunt qui existiment verè haec verba esse Jeremiae, quae tamen Judaei malitiâ suâ excoecati sustulerint, quòd illa apertè eorum Deicidium arguerent. Plura qui cupit adeat Eruditiss. Domnum Augustinum Calmet ad hunc locum. Caeterùm in hujusmodi quaestionibus non recedendum est a sententiâ S Hieronymi Lib II. in Amos Cap V. *In omnibus Scripturis sanctis observanvandum est, Apostolos, & Apostolicos Viros in ponendis testimoniis de veteri Testamento non verba considerare, sed sensum.*

Col 324.

(a) *Acceperunt triginta argenteos*. Hoc loco pro *triginta argenteos*, ut est in Codice nostro, atque Vulgatâ, legit Codex S. Gatiani Turonensis: *XXX. Stateres*. Haec lectio confirmat aliam hujus Eusebiani Exemplaris, de qua jam verba fecimus ad Col. 299. litt. a.

Col 326.

(a) *Habebant insignem vinctum*. In Turonensi Codice S. Gatiani sic: *Habebant autem tunc vinctum*. Alius Majoris-Monasterii legit: *Habebant autem unum vinctum*.

(b) *Nihil sit tibi*. Ita Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii, ac Origenes loc. cit num. 122. S. verò Hilarius Comment. in Matth. Cap. XXXIII. sic citat hunc versiculum: *Sedente autem Pilato pro tribunali, misit ad illum uxor sua dicens: Nihil tibi sit, & justo isti*.

Col. 327.

(a) *Persuaserunt populo, ut &c.* Lectio est eadem etiam in Codice S. Gatiani Turonensis, & Origene loc. cit. num. 123.

Col. 328.

(a) *Sed magis tumultum fieri*. Ita quoque Exemplar Majoris-Monasterii.

(b) *A sanguine hujus*. Sic & Corbejensis. Alius autem Majoris-Monasterii legit: *A sanguine ejus*.

Col. 329.

(a) *Jesum verò flagellis coesum*. Idem occurrit in Codice Corbejensi.

(b) *Et induerunt eum tunicam purpuream*. Codex Turonensis S. Gatiani sic habet: *Et exuentes eum, & vestierunt eum tonica porphorea, & clamidem coccineam circumdederunt ei*. Origenes loc cit. num. 125. legit: *Et induerunt eum chlamydem coccineam, & purpuram circumdederunt ei*.

Col. 330.

(a) *Et adgeniculantes se ante eum deludebant eum*. Paria occurrunt in Codice Corbejensi; & apud Origenem ubi supra.

(b) *Et expuebant in faciem ejus*. Codex S. Gatiani Turonensis legit: *Expuentes in faciem ejus*.

Col. 331.

Col. 331.

(a) *Hominem Cyreneum venientem obviam sibi nomine Simonem*. Consonat Corbejensis, & S Gatiani. In aliis idem advertit Lucas Brugensis; at in Codice Majoris-Monasterii legitur: *in obviam illis*.

Col 332.

(a) *Ut impleretur quod dictum est &c.* Verba haec asserit Eruditiss. Domnus Calmet non reperiri in Origene, Euthymio, Theophylacto, Sanctis Hilario, & Augustino, in Tito Bostrensi, in Versionibus Coptâ, Arabicâ, Aethiopicâ, in compluribus MSS. Graecis Codicibus, immò & in pluribus Latinis Exemplaribus, atque veteri Vulgatâ. Id indicat ea huc translata fuisse ex Evangelio secundum Joannem amanuensium licentiâ. An id adhuc censeri possit post hujus nostri Codicis testimonium incerti sumus. Vide quae de hoc habet Lucas Brugensis.

Col. 333.

(a) *Hic est Rex Judaeorum*. Aequè legunt Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii.

(b) *Va qui destruebat &c.* Eadem Codicis nostri verba refert S. Ambrosius in Expositione Psal. 118 Serm. XV. *Vah qui destruebat Templum Dei, & in triduo illud reaedificabat? Libera te si Filius Dei es*. Non absonat S. Hilarius Comment. in Matth Cap. XXXIII. legens: *Hic est qui destruebat Templum Dei, & in triduum illud reaedificabat*. Codex etiam Corbejensis consentit sic exhibens hunc locum: *Vab qui destruebat Templum Dei, & in triduum illud reaedificabat. Si Filius Dei es, descende nunc de Cruce*. Lucas Brugensis Codices citat optimae notae, in queis habetur: *Destruit, reaedificat*. Origenes etiam loco cit. num. 132. legit: *Vab qui destruebas Templum, & in triduo reaedificabas*.

Col. 334.

(a) *Deludentes cum Scribis & Pharisaeis dicebant*. Turonensis S. Gatiani Codex legit: *Diludentes cum Scribis & Pharisaeis*. Corbejensis quoque exhibet: *Cum Scribis & Pharisaeis*. Origenes ubi supra: *Deludentes eum cum Scribis, & Senioribus, & Pharisaeis*.

(b) *Si confidet in Domino, liberet nunc eum, si vult eum*. Habentur haec verba *liberet &c.* in citato Corbejensi MS. consentiente Graeca Versione. *Liberet nunc eum* legit etiam S. Ambrosius in Enarrat. Psal. 41. at in Serm. XXI. Exposit. Psal. 118. habet S. Doctor: *Liberet nunc eum si vult*.

Col. 336.

(a) *Inposuit in harundine*. Legit Codex Turonensis S. Gatiani: *Imposuit in arundinem*.

(b) *Si venit Elias, & liberavit eum*. Habetur in Corbejensi MS. *Elias, & liberabit eum*. Legit Origenes loco cit. num. 136. *Si venit Elias, & liberet eum*.

Col. 337.

(a) *Sanctorum dormientium surrexerunt*. Ita legitur etiam in Apographo Corbejensi. Eam lectionem secutus est S. Gaudentius Episcopus Brixiensis Serm. X. de Lect. Exodi. Codex verò S. Gatiani Turonensis habet: *Sanctorum dormientium resurrexerunt*; sicut etiam Origenes in Serie Comment. in Matth num. 134. Postrema haec lectio placuit etiam S. Ambrosio in Orat. in Excessu Satyri fratris

fratris sui ; qui S. Doctor legit quoque post nonnulla consentiens cum Codice nostro : *Multis apparuerunt* . S. Hilarius Comment. in Matth. Cap. XXXIII. habet & ipse : *Multa corpora Sanctorum dormientium surrexerunt*. Cum lectione Corbejensi consonat S. Cyprianus in Expositione Symboli Apostolorum .

Col. 338.

(a) *Mulieres multae a longè videntes* . Eadem habet Codex Corbejensis . Alius Majoris-Monasterii legit : *A longè videntes* , *quae secutae fuerant* . Haec postrema lectio habetur etiam in Serie Comment. Origenis in Matth. num. 141.

Col. 340.

(a) *Tertium diem resurgam* . Vestigia hìc vides hujus lectionis, quam habent Codices Corbejensis , S. Gatiani Turonensis , & Majoris - Monasterii . Origenes quoque de Principiis Lib. III Cap. II. ita legit : *Domine* , *recordati sumus* , *quomodo seductor ille dixit* , *dum adhuc viveret* , *quia post tertiam diem resurgam* .

Col. 341.

(a) *Habetis custodes* . Eadem verba leguntur in Corbejensi ; at in alio S. Gatiani Turonensis : *Habetis milites* . Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 145. cum Eusebiano Apographo consonat .

Col. 342.

(a) Numerus hìc appositus non modicum nos torquet ; si ènim exprimit Custodum numerum, rem habemus hìc prorsùs singularem , atque in nullo, quod sciam, Exemplari hactenùs inventam . Si autem Capitis numerus est , nulla hujusmodi nota in toto hoc Eusebiano Codice apparet , ubi , quemadmodum in Praefatione jam diximus , nulla cernitur Capitum divisio . Sanè Corbejensis Codex Matthaei Evangelium in Capita LXXIV. distribuit, quorum postremum hoc loco incipit . Haec indicare placuit , reliqua divinet Oedipus aliquis .

Col. 343.

(a) *Et vestimenta ejus candida sicut nix* . Sic & Corbejensis, addens : *A timore autem ejus commoti sunt qui custodiebant* , *& facti sunt sicut mortui* . Lucas Brugensis monet in aliis Codicibus legi plurali numero *Vestimenta* , quae lectio est Exemplarium quoque S. Gatiani Turonensis , & Majoris-Monasterii .

Col. 344.

(a) *Ecce dixi vobis* . Ita Corbejensis etiam , & alii MSS. Codices cum Graeco & Syro , Luca Brugensi teste .

Col. 345.

(a) *Consilium acceperunt &c.* Hìc Apographum Corbejense habet : *Consilium acceperunt, & pecunias copiosas dederunt militibus* .

Col. 346

(a) *Sicut erant docti* . Lucas Brugensis in lectissimis MSS. Exemplaribus reperit , ut in Codice nostro , *docti* pro *edocti* . Consonant Codex Majoris - Monasterii , & Versio Italica Martianaei .

Col. 347.

(a) *Euntes nunc docete* : S. Hilarius sic legit Tract. Psal. 2. & Psal. 65. & Lib. II. de Trinitate . Codices autem S. Gatiani Turonensis , & Majoris - Monasterii habent : *Ergo nunc docete* .

Col. 348.

(a) *Amen* addunt hoc loco Graecus Interpres , & Syrus . Credibile est hoc additum ab Ecclesia vel ad indicandum simpliciter Evangelii secundum Matthaeum finem , vel potius ad consensum fidei exprimendum . *Amen* legunt etiam Exemplar S. Gatiani Turonensis , aliique MSS. Latini Codices , quos Lucas Brugensis se vidisse testatur .

IN EVANGELIUM
SECUNDUM JOANNEM
NOTAE, ET CONCORDANTES LECTIONES.

Col. 349.

(a) *Sine illo factum est nihil*. Sic legitur etiam in Corbejensi Codice, & in alio S. Gatiani Turonensis, ubi consentiente Exemplari Majoris-Monasterii habetur paulò post, ut in nostro: *In illo vita est*. S. Ambrosius in Enarrat. Psal. 36. haec scribit: *Alexandrini quidem, & Aegyptii legunt*: Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil quod factum est: *& interposita distinctione subjiciunt*: In ipso vita est. *Salva sit fidelibus ista distinctio: ego non vereor legere*: Quod factum est in ipso, vita est. Quae S. Doctoris verba non absonant a lectione Eusebiani Codicis. S. Hilarius Lib. I. de Trinitate locum hunc Evangelicum sic citat: *Quod factum est in eo vita est*. Et Origenes contra Celsum Lib. VI. *Quod factum est in Verbo, vita erat*.

Col. 350.

(a) *Non erat ille lumen*. Etiam in Apographo Corbejensi habemus: *Non enim erat ipse lumen*.

(b) *In hoc mundo erat*. Idem legit praedictus Codex Corbejensis. Versiculus praecedens extat apud S. Ambrosium in Enarrat Psal. 37. consonans Exemplari Eusebiano: *Erat verum lumen, quod illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum*. Et in Lucam Lib. II. legit: *In hoc mundo erat*. Origenes verò priorem S. Ambrosii lectionem habet Homil. I. in Librum Judicum. S. Cyprianus Testimon. Lib. I. versum ipsum, & sequentis initium sic habet: *Fuit lumen verum, quod illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In hoc mundo fuit &c.*

Col. 351.

(a) *In sua venit*. Codices Corbejensis, Majoris-Monasterii, S. Gatiani Turonensis, consentiente Graeco legunt: *In sua propria venit*; quae lectio occurrit quoque apud S. Ambrosium Lib. II. in Lucam; quemadmodum & Lib. VII. & apud S. Cyprianum Testim. Lib. I & Origenem Homil. I. in Leviticum. Verumtamen S. Hilarius aequè ac in nostro Exemplari, in Tract. Psal. 143. habet: *In sua venit*.

Col. 353.

(a) *Deum nemo vidit unquam nisi unicus Filius solus sinum Patris Ipse enarravit*. In Codice Majoris-Monasterii habemus: *Nisi unigenitus Filius solus, qui est &c.* Apud Origenem Lib. II. contra Celsum, & Lib. IV. in Cant. Canticor. *Deum nemo vidit unquam. Unigenitus Deus, qui est in sinu Patris, ipse enarravit*.

Col. 356.

(a) *Medius autem stat inter vos quem vos ignoratis*. Codices S. Gatiani Turonensis, & Corbejensis legunt: *Medius vestrum stat*. Apud S. Ambrosium Lib. I. de Cain, & Abel Cap. VIII. occurrit: *Medius autem vestrum stat, quem vos nescitis*. Idem repetit S. Doctor ejusdem Operis Lib. II. Cap. II. Enarrat. in Psal. 1. in Psal. 47. At in Epistola VIII. ad Irenaeum legit: *Medius autem vestrum stat, quem vos non videtis*; quod etiam habetur in ejusdem Epistola ad Vercellenses. S. Cyprianus Testim. Lib. II. sic cit t: *In medio autem vestrum stat, quem vos nescitis*. Origenes quoque legit: *Medius vestrum stat, quem vos nescitis*: Lib. IV. de Principiis; & Homil. III. in Numeros; atque in Serie Comment. in Matth. num. 65.

(b) *Cujus non sum dignus ego solvere corrigiam calciamenti ejus*. In praedicto Corbejensi Apographo habemus: *Dignus solvere corrigiam calceamentorum ejus*. In alio Majoris-Monasterii: *Dignus ut solvere corrigiam calciamenti ejus*. S. Ambrosius in Lib. de Benedictionibus Patriarcharum hunc locum citat sic: *Post me venit vir, cujus non sum dignus solvere corrigiam calceamentorum ejus*. Et in Lib. V. de Fide Cap. XIX. *Solvere corrigiam calceamenti ejus*. S. Cyprianus Testimon. Lib. II. legit: *Post me veniens homo ante me factus est, cujus non sum dignus corrigiam calciamenti solvere*. Origenes loco cit. habet: *Cujus non sum dignus solvere corrigiam calceamentorum*.

Col. 359.

(a) *Quoniam hic est electus Filius Dei*. Corbejensis legit: *Quia hic est electus Dei*. Haec lectio extat etiam apud S. Ambrosium Lib. V. in Lucam.

(b) *Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccatum mundi*. Sic & in Corbejensi.

Col. 362.

(a) *Filius Johannis*. Sic legunt plures veteres Codices, & Interpretes Coptus, & Aethiops. Sic Nonnus, S. Augustinus, S. Fulgentius, S. Hieronymus ad Rusticum, ita & Codex Majoris-Monasterii.

Col. 364.

(a) *Sub ficus arbore vidi te*. In Corbejensi legitur: *Sub arbore ficus vidi te*. S. Ambrosius Lib. VIII. in Lucam sic citat: *Cum esses sub arbore fici vidi te*. Sed aliter habet S. Doctor Lib. I. de Cain, & Abel Cap. VIII. *Priusquam stares sub arbore fici, vidi te*.

Col. 365.

(a) *Et erat ibi Mater Jesu invitata*. Codex quoque Corbejensis legit: *ibi invitata*.

(b) *Et vinum non habebant, quoniam consummatum erat vinum nuptiarum*. Eadem refert citatus Codex Corbejensis, sed pro *erat*, ibi legitur *est*.

Col. 368.

(a) *Et cum inebriati fuerint homines id, quod deterius*. Adverbium *tunc* desideratur etiam in Apographo Corbejensi; sicut & in Origene Lib. I. in Cant. Canticor.

Col. 369.

(a) *Et fecit tamquam flagellum de restibus*. Corbejensis lectio est: *Et fecit quasi flagellum de veste*. Error est, quantum conjicimus, typographicus in Editione variantium Lectionum apud Domnum Calmet, legendumque videtur *de reste*.

Col. 371.

Col. 371.

(a) *Et tu tribus diebus resuscitabis illud?* Quidam antiqui Codices ex Luca Brugensi, aequè ac noster praepositionem *in* reticent.

Col. 375.

(a) *In utero matris suae*. Consonant Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii.

(b) *Quod natum est de carne &c.* Hanc lectionem totidem verbis conceptam, nimirum etiam cum additione, quae in Vulgata desideratur: *Quia Deus spiritus est*: habet Codex Corbejensis. S. Ambrosius de Spiritu Sancto Lib. II. Cap. VII. lectionem ipsam exhibet; quemadmodum & S. Hilarius Lib VII. de Trinitate. Vide etiam Ivonem Carnotensem Epist. I. De hoc Versiculo quaedam ex Clarifs. Blanchino in Praefatione jam dedimus.

Col. 376.

(a) *Sic est omnis qui renascitur de aqua, & spiritu*. Corbejensis legit: *Sic est omnis, qui natus est ex aqua & spiritu*. S. Hilarius Lib. XII. de Trinitate sic citat: *Sic est omnis, qui natus est ex aqua, & Spiritu Sancto*.

Col. 378.

(a) *Sic enim Deus dilexit hunc mundum, ut Filium suum unicum daret*. Legunt Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii *hunc mundum - - - unicum daret*. S. Ambrosius de Poenitentia Lib. I. Cap. XI. integrum sic exhibet versum: *Quia sic Deus dilexit hunc mundum, ut Filium suum unigenitum daret; ut omnis qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam aeternam*.

Col. 379.

(a) *Quia non credidit*. Plures MSS. Codices, ubi sic legitur, ut etiam in Graeco & Syro, citat Lucas Brugensis. S. Cyprianus Testim. Lib. II. locum hunc his verbis citat: *Qui non crediderit, jam judicatus est, quia non credidit in nomine unici Filii Dei*.

(b) *Lux venit in hoc mundo*. Habet Codex Corbejensis: *Lux venit in hunc mundum*. S. Ambrosius Enarrat. in Psal. 1. sic citat: *Hoc autem est judicium, quia lux venit in hunc mundum*. Eadem versione usus est S. Hilarius Tract. Psal. 1.

Col. 380.

(a) *Omnis qui prava agit odit lucem*. In Corbejensi Codice habetur: *Qui mala agit*: quam lectionem in aliis quoque Exemplaribus occurrere Lucas Brugensis asserit.

Col. 381.

(a) *In Judaeam terram*. Alios quoque Libros sic legentes affert idem Lucas Brugensis.

(b) *Facta est ergo quaestio*. MSS. Codices Ecclesiae suae, in queis sic habetur, citat idem Brugensis.

Col. 385.

(a) *Qui in dicto obaudiens est &c.* In Exemplari Corbejensi legitur: *Qui autem non credit Filio*. Versio haec Corbejensis reperitur quoque apud S. Ambrosium Lib. I. de Poenitentia Cap. XII. S Cyprianus Testim. Lib. II. *Qui dicto non audiens est in Filio, non habet vitam aeternam*, legit.

Col. 385.

Col. 386.

(a) *Terram Judaeam*. Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii legunt: *Judaeam terram*.

(b) *Sichar*. Advertit S. Hieronymus in Epitaphio Paulae Cap. XIV. hìc legendum esse *Sichem* non *Sichar*; scribens: *Transivit Sichem, non, ut plerique errantes legunt, Sichar, quae nunc Neapolis appellatur*. Et Quaest. in Genes. Cap. XLVIII. 22. *Hebraicae Sichem dicitur, ut Joannes quoque Evangelista testatur, licet vitiosè ut Sichar legatur, error inolevit*. Jam ergo communis erat hujusmodi lectio tempore S. Eusebii nostri.

(c) *Sedebat supra fontem*. Adverbium *sic* desideratur etiam in Apographo Corbejensi, ubi tamen legitur: *Sedebat super puteum*.

Col. 387.

(a) *Cùm sim Samaritana*. In Codicibus S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii habemus: *Cùm sim mulier*.

Col. 388.

(a) *Qui puteum nobis hunc dedit*. In Codice Corbejensi legitur: *Puteum hunc*; in alio verò S. Gatiani Turonensis: *Puteum istum*.

(b) *Omnis qui biberit ex aqua*. Sic etiam Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii; & S. Cyprianus in Epistola LXIII. ad Coecilium scribens: *Omnis qui biberit ex aqua ista sitiet iterum*.

Col. 390.

(a) *Hoc verum dixisti*. Consonat Corbejensis.

Col. 391.

(a) *Veniet hora*. Idem legitur in laudato Codice Corbejensi, atque in aliis quoque MSS. reperiri, testis est Lucas Brugensis. Sic etiam habent Exemplaria S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii.

Col. 392.

(a) *Scio quòd Messias venturus est*. Habet Vulgata nostra: *Scio quia Messias venit*; verùm non dissonant hae lectiones; sensus enim verborum Vulgatae esse videtur: *Messias in proximo est ut veniat: Messias citò veniet*.

Col. 393.

(a) *Et dixit homini: Venite videte hominem, qui mihi dixit omnia*. In Corbejensi ita legitur: *Et dixit hominibus: Venite, & videte hominem, qui dixit omnia*.

Col. 395.

(a) *Congeret fructum*. Corbejense Exemplar habet: *Congerit fructum*.

Col. 398.

(a) *Galilaei universi*. Ita etiam citatus Codex Corbejensis.

Col. 399.

(a) *Erat ibi quidam Basiliscus*. Vulgata hìc habet *Regulus*. Scripsit autem vetus Interpres *Basiliscus* ex Graeco, ubi hìc legitur: τις βασιλικός. Fortasse legebatur olim in Graeco Textu βασιλισκος, quod latinè *Regulus* dicitur. In quibusdam MSS. Codicibus lectionem Eusebianam haberi asserit Domnus Augustinus Calmet.

Col. 401.

(a) *Meliùs habuit*. Consonat Apographus Corbejensis.

Col. 402

(a) *Est autem Hierosolymis &c.* Etiam in eodem Codice Corbejensi legitur: *Est autem Jerosolymis in inferiori parte natatoria piscina, quae dicitur hebraicè Berzeta*. S. Ambrosius quoque non uno loco pro *piscina*, habet *natatoria*.

(b) *Angelus autem Domini &c.* Lectio Corbejensis est ut sequitur: *Angelus autem descendebat, & movebat aquam, & quicumque prior descendisset in natatoriam sanus fiebat*. In Codice verò S. Gatiani Turonensis legitur: *Angelus enim descendebat, & movebat aquam, & quicumque priùs descenderet in natatoria sanus fiebat quacumque teneretur infirmitate*. In alio Majoris-Monasterii: *Angelus autem Domini - - - - & movebat aquam, & quicumque priùs discenderet in natatoria post motionem aquae - - - - - teneretur infirmitate*.

Col. 404.

(a) *Sanus factus est &c.* Habet Codex S. Gatiani Turonensis: *Factus est, & sustulit*. Alius Majoris-Monasterii: *Factus est homo, & sustulit*.

Col. 411.

(a) *Ejus* loco *Filii*. Habere hanc lectionem alios veteres Codices consentientes Graeco, & Syro monet Lucas Brugensis. Versum hunc sic citat S. Ambrosius Enarrat. in Psal. 43. *Multi dormientium in terrae monumentis resurgent*. S. Hilarius verò sic Tract. Psal. 67. *Omnes qui sunt in monumentis audient vocem ejus*; quod repetit idem S. Doctor Tract. Psal. 146.

(b) *Qui malè egerunt*. Consonant Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii. S. Hilarius loco priùs cit. legit: *Et prodient qui bona gesserunt in resurrectionem vitae, qui autem iniqua gesserunt in resurrectionem judicii*.

Col. 414.

(a) *Scrutate Scripturas, in quibus vos existimatis &c.* Hìc habet Corbejense Exemplar: *Scrutamini Scripturas, in quibus vos putatis vitam aeternam habere*. Consonat Corbejensi lectioni S. Cyprianus Testim. Lib. I. hunc citans locum sic: *Scrutamini Scripturas, in quibus putatis vos vitam aeternam habere*. Veteres *Scruts* activè usurpasse liquet ex Nonnio, ac Prisciano.

Col. 415.

(a) *Gloriam ab hominibus non accipio*. Consentit Corbejensis. At S. Hilarius Lib. IX. de Trinitate legit: *Honorem ab hominibus &c.*

Col 416.

(a) *Et non accipistis me*. In aliis etiam Codicibus *accepistis* pro *accipitis* teste Luca Brugensi occurrit. Ita reperitur quoque in Exemplaribus S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii, atque apud S. Hilarium eodem Lib. IX. de Trinit. S. Cyprianus Testim. Lib. II habet: *Ego veni in nomine Patris mei, & non recepistis me*. S. Ambrosius Enarrat. in Psal. 43. *In nomine Patris veni, & non me suscepistis*; & Lib. I. de Spiritu Sancto Cap. XIII. *Ego veni in nomine Patris mei, & non accepistis me*.

(b) *Quomodo potestis vos credere gloriam &c.* In Corbejensi: *Quomodo potestis vos credere gloriam ab invicem quaerentes; Et gloriam, quae ab illo solo est Deo &c.*

Apud

Apud S. Hilarium citato Lib. IX. de Trinitate ſic profertur hic locus: *Quomodo poteſtis vos credere, qui honorem ab hominibus accipitis, & honorem ejus, qui eſt ſolus Deus, non quaeritis?*

(c) *Eſt qui vos accuſet Moyſes*. Sic etiam Codices S. Gatiani Turonenſis, & Majoris-Monaſterii. Habet S. Ambroſius in Epiſt. ad Horontianum: *Moyſes vos accuſat, in quem ſperatis*; & S. Cyprianus Teſtim. Lib. I. *Eſt qui vos accuſet Moyſes, in quem vos ſperatis*.

Col. 418.

(a) *In proximo*. Codex S. Gatiani Turonenſis legit: *In proximum*; alius Majoris-Monaſterii: *proximus*.

Col. 423.

(a) *Et navis confeſtim facta eſt ad terram*. Codicis Corbejenſis haec eſt lectio: *Confeſtim navis facta eſt ad terram, quam ibant*.

Col. 425.

(a) *Signa & prodigia*. Sic etiam Codex S. Gatiani Turonenſis.

Col. 427.

(a) *Panem de coelo illum verum*. Ita legit & Exemplar Corbejenſe.

Col. 428.

(a) *Panis enim Dei eſt, qui deſcendit de coelo, & vitam dat huic mundo*. In eodem Codice Corbejenſi ſic: *Dei enim panis eſt, qui de coelo deſcendit, & dat vitam huic mundo*.

Col. 429.

(a) *Nihil ex eo perdam, ſed reſuſcitabo illum in noviſſima die*. Corbejenſis legit: *Non perdam nihil ex eo*. In Codice S. Gatiani Turonenſis, & Majoris-Monaſterii: *Reſuſcitabo illud in &c.*

Col. 430.

(a) *Ego ſum panis qui deſcendi &c.* Omittit Codex noſter adjectivum *vivus*, quod deſideratur etiam in Graeco, & Syro, & pluribus MSS teſte Luca Brugenſi. S. Hilarius in Tract. Pſal. 127. ita locum hunc citat: *Ego ſum panis vivus de coelo*.

Col. 431.

(a) *Nolite murmurare inter vos*. At Corbejenſis lectio eſt: *Nolite murmurare invicem.*

(b) *Nemo poteſt venire ad me, niſi Pater, qui miſit me, adtraxerit illum*. Etiam Corbejenſis habet: *Adtraxerit eum*. S. Ambroſius legit Lib. VIII in Lucam: *Nemo venit ad me, niſi Pater meus, qui miſit me, adtraxerit eum*. Auctor librorum de Sacramentis Lib. II. Cap. XII. hunc locum ſic exhibet: *Nemo enim poteſt venire ad me, niſi Pater, qui miſit me, adtraxerit eum*. S. verò Hilarius Tract. Pſal. 131. aliter profert, nimirum: *Nemo venit ad me, niſi Pater, qui me miſit, adducat illum*.

Col. 432.

(a) *Hic eſt autem panis, qui de coelo deſcendit*. Sic quoque in MS. Corbejenſi. Verumtamen in Codicibus S. Gatiani Turonenſis, & Majoris-Monaſterii habetur tantùm: *Qui de coelo deſcendit*.

Col. 433.

(a) *Pro hujus mundi vita*. Legitur idem in Corbejensi. S. Cyprianus de Orat. Dominica sic habet: *Panis quem ego dedero, caro mea est pro saeculi vita*.

(b) *Dare manducare*. Corbejensis: *ad manducare*.

Col. 435.

(a) *Si acceperit homo &c.* Etiam in Codice Corbejensi hìc habetur additamentum in haec verba Eusebiani Exemplaris, sed in fine additionis legitur: *habebit vitam in illo*. Cantabrigiensis etiam MS. Codex, aliique plures hìc alia quaedam proferunt additamenta.

Col. 436.

(a) *In Capharnaum Sabbato*. In Autographo Corbejensi post verba *docens in Capharnaum*; manu recenti additum est *Sabbato*.

Col. 437.

(a) *Cognovit Jesus intra se*. In Codice eodem Corbejensi habetur: *Cognovit autem Jesus*.

(b) *Quod si videritis Filium hominis &c.* Idem Codex legit: *Quid ergo cùm videritis &c.* S. Hilarius Lib. X. de Trinit. *Quid si videritis Filium hominis ascendentem ubi antea fuit?*

(c) *Nam caro nihil prodest*. Corbejensis lectio est: *Nam caro non prodest*.

Col. 438.

(a) *Et ampliùs cum illo non ambulabant*. Consonat idem Codex Corbejensis.

Col. 439.

(a) *Judam Simonem*. Ita etiam Codex Majoris-Monasterii.

Col. 440.

(a) *De XII.* Hanc lectionem habent etiam Exemplaria Majoris-Monasterii, & S. Gatiani Turonensis.

(b) *Non enim habebat potestatem in Judaea ambulandi*. Corbejensis eadem lectio est excepto quod habet: *in Judaeam*. Plures e veteribus legisse hoc loco *valebat* pro *volebat*, quemadmodum occurrit in Vulgata nostra, asserit Domnus Calmet.

Col. 441.

(a) *Manifesta te huic mundo*. In Codice S. Gatiani Turonensis: *Mundo huic*. Et Corbejensis in sequentibus cum nostro consonat; nam in eo habetur: *Neque enim tunc fratres ejus*.

Col. 442.

(a) *Non ascendam*. Sic ex Luca Brugensi nonnullos legere novimus, prout etiam Graecos, & Syros.

Col. 443.

(a) *Seducit populum*. Hoc habet Corbejensis quoque.

Col. 450.

(a) *Sacerdotum*. Quidam Libri teſtante Luca Brugenſi habent hoc verbum, prout etiam in Syro, & Graeco reperitur.

(b) *Dixit ergo Jeſus*. In Syris, Graeciſque, ut monet idem Brugenſis, pronomen *eis* non habetur, quemadmodum etiam in pluribus aliis Codicibus MSS.

Col. 451.

(a) *Numquid in diſperſionem Graecorum &c.* Etiam Exemplar Corbejenſe legit: *Numquid in diſperſionem Graecorum incipit ire, & docere Graecos*. Sic quoque plures Interpretes vertiſſe docet Domnus Calmet, qui & rationem aſſignat, quod Judaei omnes populos dividerent in Judaeos, Graecos, & Barbaros.

(b) *In noviſſima autem magna die feſti &c.* Corbejenſis habet: *In noviſſimo autem die illo magno diei feſti, ſtabat Jeſus*.

Col. 455.

(a) *Niſi audiat prius ab illo, & cognoſcat &c.* Jam citatus Codex legit: *Niſi audierit primùm ab ipſo, & cognoverit quid facit*.

Col. 456.

(a) Quamvis Codex noſter Euſebianus Hiſtoriam mulieris adulterae non narret, ut fuſiùs in Praefatione jam diximus, Corbejenſe tamen Exemplar illam refert.

(b) *Ambulavit* pro *ambulabit*. Alia ex Luca Brugenſi Exemplaria non pauca ſic legunt, conſentiente S. Auguſtino, atque Editione Graecâ, & Syrâ.

Col. 457

(a) *Undè venerim, & quò vadam*. Sunt alii Codices, monente eodem Luca Brugenſi, qui legunt: *Undè veniam, aut quò vadam*.

Col. 460.

(a) *Ego de ſuperioribus ſum*: Sic occurrit etiam in Corbejenſi. S. Ambroſius Lib. I. de Abraham Cap. VIII. legit: *Ego non ſum de hoc mundo, ego de ſupernis ſum*.

(b) *Si enim non credideritis quoniam ego ſum, moriemini in peccatis veſtris*. S. Cyprianus eadem ferè habet Teſtim. Lib I. *Si enim non credideritis, quia ego ſum &c.* Graecus quoque, & Syrus legunt: *in peccatis veſtris*; prout etiam in aliquibus MSS. Latinis reperit Lucas Brugenſis.

Col. 461.

(a) *Initium quod loquor vobis*. S. Ambroſius Lib I. Hexaem. Cap. II. & IV. Lib de Tobia Cap. IX. & de Fide Lib. III. Cap VII. & Lib. V. Cap. X. legit: *Principium, quod & loquor vobis*. S. Auguſtinus in Joannem: *Principium, quia & loquor vobis*. S. Gregorius Lib. II. Homil. II. in Ezechiel: *Ego principium, propter quod & loquor vobis*. Codices etiam S. Gatiani Turonenſis, & Majoris-Monaſterii conſonant legentes: *Principium quod loquor*. Alios citat Codices Lucas Brugenſis, ubi pro *quò*, habetur *quod*.

(b) *Haec loquor in hoc mundo*. Corbejenſi in Autographo legitur: *Haec eloquor in hunc mundum*.

(c) *Quod Patrem illis diceret Deum*. Aliqui ſuffragante S. Auguſtino, & Graecis pluribus pro *ejus*, legunt *eis*, ut ait Lucas Brugenſis. In Codicibus S. Gatiani Turonenſis, & Majoris-Monaſterii habemus: *Patrem eis eſſe Deum dicebat*.

Col. 462.

(a) *Si vos manseritis in verbo meo*. Consonat Codex Corbejensis, nam legit: *Si vos manseritis in verbo meo, verè discipuli mei estis*. S. Cyprianus de bono Patientiae habet: *Si permanseritis in verbo meo*. S. Ambrosius Lib. X. in Lucam: *Si manseritis in verbo meo*.

Col. 465.

(a) *Quaeritis me occidere hominem, qui veritatem locutus sum vobis*. In Corbejensi Exemplari legitur: *Hominem, qui veritatem locutus est vobis, quam audivit a Deo*.

Col. 467.

(a) *Mendax est sicut & pater ejus*. Sic legit etiam Codex Majoris-Monasterii. Ita legerunt quoque SS. Cyrillus Alexandrinus, & Ambrosius, aliique plures, quos recenset Domnus Calmet; praecipuè Origenes Comment. in Matth. Tom. XII.

(b) *Ego quia veritatem dico, non creditis mihi*. Concordant huic lectioni Codices Corbejensis, S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii.

(c) *Si veritatem dico, quare &c.* Hìc quoque consonant citati MSS. Codices.

Col. 468.

(a) *Me non honorificatis*. Quosdam Codices Latinos, Graecos, & Syros monet Lucas Brugensis hìc legere: *inhonoratis*.

Col. 469.

(a) *Numquid tu major es quàm Abraham &c.* Habet Corbejensis: *Numquid tu major es quàm Abraham, qui mortuus est*.

Col. 471.

(a) *Ante Abraham ego sum*. Eadem legit Corbejense Exemplar, & Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 6.

(b) *Ut jactarent*. Consonant Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii.

Col. 473.

(a) *Cùm sum in hoc mundo, lux sum hujus mundi*. Etiam Corbejensis legit: *Cùm in hoc mundo sum, lux sum hujus mundi*. S. Ambrosius in Epistola ad Bellicium cum lectione Corbejensi omnino consentit.

Col. 474.

(a) *Vicini ergo ejus, & qui videbant illum priùs*. In aliis MSS. Codicibus reperit Lucas Brugensis *ejus*, & *videbant*.

(b) *Alii dicebant &c.* In Corbejensi Apographo sic: *Alii dicebant: hic est; alii autem dicebant: quia similis est ei*.

Col. 475.

(a) *Et abii, & lavi, & video*. Alios Codices, qui cum nostro consonant, affert Lucas Brugensis. At Corbejense Exemplar legit: *Et abii, & lavi, & vidi*.

Col. 476.

(a) *Alii dicebant &c.* Lucas idem Brugensis MSS. habuit Codices particulam *autem* omittentes, ut Graeci faciunt, aequè ac Codex noster.

Col. 477.

(a) *Non crediderunt &c.* In Corbejensi habemus : *Non credebant Judaei de illo , quoniam coecus fuit , & videt , donec evocarentur parentes ejus .*

Col. 479.

(a) *Da honorem Deo* . Sic & citatus Corbejensis Codex :

Col. 480.

(a) *Et non audistis* . Ita Codex S. Gatiani Turonensis :

Col. 481.

(a) *In hoc mirandum est &c.* Particulam *enim* hic non omittendam censuit Lucas Brugensis , quod indicio est illum in aliis quoque Exemplaribus non reperisse .

Col. 484.

(a) *Et audierunt igitur haec ex Pharisaeis* . Hoc loco desideratur *quidam* , quod sicut in Graeco , & Syro , in aliis MSS. Codicibus Lucas Brugensis non invenit .

(b) *Qui non intrat per januam* . Corbejensis Apographi haec est lectio : *Qui non intrat per januam in cohortem ovium* ; quod habet etiam Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 59. Codex quoque Majoris-Monasterii legit : *per januam* .

Col. 486.

(a) *Ego sum janua* . Sic & Codices Corbejensis , ac Majoris-Monasterii . Ita quoque S. Ambrosius de Institut. Virginis Cap. VIII. & S. Hilarius Tract. Psal. 120.

Col. 487.

(a) *Si quis per me intraverit* . Exemplar Turonense S. Gatiani habet : *Per me si quis intraverit* .

(b) *Animam suam ponit pro ovibus*. MSS. Codices alios eodem legentes modò praetermisso *suis* post *ovibus* consentientibus Graeco , & Syro vidit Lucas Brugensis . *Ponit* pro *dat* legit etiam S. Ambrosius Exposit. in Psal. 118. Serm. XX. *Bonus Pastor animam suam ponit pro ovibus suis* ; lectionem eandem secutus in Lib. II. de Fide Cap. II. Integrum versiculum sic habet Romanus Clerus in Epist. III. ad Clerum Carthaginensem inter Opera S. Cypriani : *Ego sum Pastor bonus , qui pono animam meam pro ovibus meis* .

Col. 488.

(a) *Novi Patrem* . Consonat Codex Majoris-Monasterii . S. Ambrosius Lib. I. de Interpellatione Job , & David Cap. IX. legit : *Sicut agnovit me Pater , & ego agnosco Patrem* .

Col. 489.

(a) *Et alias quidem oviculas habeo* . Corbejensis legit : *Et alias oviculas habeo* .

(b) *Et fiet una grex*. In eodem Codice : *Et fiet unus grex* . At S. Cyprianus in Epist. LXXVI. ad Magnum habet : *Et erit unus grex*. Caeterùm *grex* apud Latinos etiam foeminini generis est observante Nonio III. 109. in Lucret. II. 661. *Buceriaeque greges* . In marmore Patavino a Reinesio illustrato occurrit : *grex Veturiana* .

Col. 490.

Col 490.

(a) *Et potestatem habeo iterum sumendi eam : hoc enim mandatum accepi a Patre* . In Corbejensi Autographo sic : *Potestatem habeo sumendi eam . Hoc praeceptum accepi a Patre* . S. Cyprianus Testim. Lib. II. integrum versum sic exhibet : *Nemo aufert animam meam a me , sed ego a me pono eam ; potestatem habeo ponendi eam , & potestatem habeo iterum sumendi eam : hoc enim mandatum accepi a Patre meo* .

Col. 492.

(a) *Sicut dixi vobis* . Hoc additamentum extare etiam in Graeco Textu asserit Domnus Calmet, monens in pluribus MSS. nihilominus haec verba desiderari . Sed Lucas Brugensis Graecè , & Syriacè hoc legi affirmat .

Col. 494.

(a) *Ad quos sermo fiebat Dei* . Consonat Codici nostro etiam Corbejensis. S. Hilarius de Trinitate Lib. VII. habet : *Ad quos verbum Dei factum est* .

Col. 495.

(a) *In hunc mundum* . Sic Apographum Exemplar Majoris-Monasterii , ubi etiam : *quia blasphemat* . Origenes consonat Homil. XI. in Numer. *Misit in hunc mundum* . S. Hilarius de Trinitate Lib. VII. ita legit : *Quem Pater sanctificavit , & misit in hunc mundum , vos dicitis quia blasphemavi , quoniam dixi : Filius Dei sum* . S Cyprianus Lib. II. Testim. sic exhibet hunc locum : *Quem Pater sanctificavit , & misit in saeculum , vos dicitis quia blasphemas , quia dixi : Filius Dei sum* .

(b) *Si autem facio , & non vultis mihi credere &c.* Habet Corbejensis Codex : *Quod si facio , & non vultis mihi credere , operibus credite , & cognoscetis , quia in me est Pater , & ego in eo* . S. Hilarius de Trinit. Lib. VII. legit : *Si non facio opera Patris , nolite credere mihi : Si autem facio , & mihi non vultis credere , operibus credite , ut sciatis , & cognoscatis , quoniam Pater in me , & ego in eo* . Et S. Cyprianus Testim. Lib. II. *Quod si non facio facta Patris , nolite mihi credere ; quod si facio , & mihi non vultis credere , factis credite ; & cognoscite , quoniam in me est Pater , & ego in illo* .

Col. 496.

(a) *In locum , ubi fuerat Johannes priùs baptizans* . Legit Exemplar Corbejense : *Ubi erat Johannes priùs baptizans , & manebat illic* .

Col. 498.

(a) *Infirmitas haec non est ad mortem , sed pro gloriam Dei , ut magnificetur Filius Dei in illo . Amabat enim Jesus Lazarum , & sorores ejus* . In Corbejensi : *Sed pro gloria Dei , ut glorificetur Filius Dei in ipso : Diligebat Jesus Lazarum , & Mariam , & sororem ejus* . S. Ambrosius de Fide Lib. IV. Cap. X. legit : *Haec infirmitas non est ad mortem , sed pro claritate Dei ; ut clarificetur Filius Dei per ipsum* . Et S. Hilarius de Trinit. Lib. IX. *Infirmitas ista non est usque ad mortem , sed pro gloria Dei est , ut honorificetur Filius Dei per eum ;* quod etiam repetit Lib X

(b) *Infirmatur* . Ita Codices quoque S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii .

(c) *In eodem loco biduo* . Consonat Exemplar Corbejense .

Col. 500.

(a) *Obdormit; sed vado, & suscito illum.* In praecitato Apographo Corbejensi habemus: *Ut a somno suscitem eum*; & apud S. Ambrosium Lib. de Bono Mortis Cap. VIII. *Sed vado, ut suscitem eum.*

Col. 501.

(a) *Jam quadriduum habentem in monumento.* Idem Codex Corbejensis legit: *Quadriduo in monumento habentem.* Alius Majoris-Monasterii: *Jam quartum diem.*

(b) *Ferè stadiis quindecim.* Corbejensis verò: *Ferè a stadiis quindecim.*

Col. 502.

(a) *Petieris a Deo.* Consonat Exemplar MS. Turonense S. Gatiani.

Col. 503.

(a) *Filius Dei*, omisso *vivi*, quod desiderari in multis antiquis Codicibus, quemadmodum in Graeco, & Syro notavit Lucas Brugensis; non habetur etiam in laudato Codice S. Gatiani Turonensis.

Col. 504.

(a) *Venit, & vocat te.* Legit eadem memoratus Codex Turonensis.

(b) *Surrexit.* Ita cum Syro quaedam MSS. Exemplaria, quae Lucas Brugensis inspexit.

Col. 505.

(a) *Maria ergo ut venit ubi erat Jesus, & vidit illum, cecidit &c.* Etiam in Corbejensi occurrit: *Ut venit ubi erat Jesus.* Et in alio Majoris-Monasterii: *Erat Jesus, cecidit.*

Col. 506.

(a) *Coeci*, omisso *nati*. Sic in aliis antiquis Codicibus legit Lucas Brugensis. Desideratur quoque in Graeco, & Syro.

Col. 507.

(a) *Videbis majestatem Dei.* Corbejensis: *claritatem Dei.*

Col. 508.

(a) *Propter turbam circumstantem.* In Codicibus quoque S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii habetur *turbam*. S. Ambrosius de Fide Lib. IV. Cap. VII. integrum sic exhibet versiculum: *Pater gratias ago tibi, quia audisti me: Et ego sciebam, quia semper me audis, sed propter turbam, quae circumstat, dixi; ut credant &c.* Et S. Hilarius de Trinit. Lib. X. *Pater gratias ago tibi, quia exaudisti me; & ego sciebam, quia semper me exaudis, sed propter turbam dixi, ut credant &c.*

Col. 509.

(a) *Qui venerant ad Mariam.* Apographi Codices plures, teste Luca Brugensi, omittunt *& Martham*. Id etiam non legit S. Augustinus, neque habent Graeci, & Syri Codices. Desideratur quoque in MSS. S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii.

Col. 510.

Col. 510.

(a) *Qui erat anno illo Princeps Sacerdotum*. Legit Codex Corbejensis: *Cùm esset Princeps Sacerdotum anni illius*.

(b) *Neque cogitatis quod expedit*. In eodem Codice: *Neque cogitatis quia expedit*.

Col. 514.

(a) *Fecerunt illi coenam*. Etiam Codex S. Gatiani Turonensis, omittens adverbium *ibi*, legit: *Fecerunt ei coenam*.

Col. 515.

(a) *Dicit*, pro *dixit*, & alii quidam habent Codices, quemadmodum Graeci quoque, quod Lucas Brugensis docet, ubi etiam *Schariotes*.

(b) *Venit*, pro *venit* legitur etiam in MS. Turonensi S. Gatiani. S. Ambrosius sic citat Comment. in Lucam Lib. VI. *Potuit enim venumdari trecentis denariis, & dari pauperibus*.

(c) *Non quòd de pauperibus cura illi esset*. In Corbejensi: *Non quòd de pauperibus cura esset illi*.

Col. 516.

(a) *Ea, quae mittebantur, auferebat*. Sic legit etiam MS. Majoris-Monasterii. Corbejensis autem *exportabat*, quam lectionem Lucas Brugensis carpit. Origenes habet: *subripiebat* in Serie Comment. in Matth. num. 9.

(b) *Non semper habebitis*. Ita occurrit pariter in Codicibus S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii. Illud habet etiam Syrus.

(c) *Turba autem multa ex Judaeis audiit &c.* In Corbejensi: *Et turba multa - - - - - audivit*.

Col. 517.

(a) *Acceperunt flores palmarum*. Eadem verba occurrunt quoque in Autographo Corbejensi. Quàm vetus sit hujusmodi lectio in Ecclesia innuit Ordo Romanus, ubi Dominica Palmarum appellatur: *Dies Palmarum, seu florum, atque ramorum*. Apud Gallos nunc quoque dies ipsa vocatur: *Pascha florum, vel Pascha floridum*. *Pasques fleuries*. Et in Responsorio Processionali canit Ecclesia ipsa: *Occurrunt turbae cum floribus, & palmis &c.* Coptus legit: *Ramos palmarum, & surculos*.

Col. 520.

(a) *Et erant quidam Graeci ex eis, qui ascenderant ut adorarent in diem solemnem*. Habet Corbejensis Codex: *Et erant Graeci quidam ex his, qui ascenderant in die festo, ut adorarent*. In Textu Graeco S. Joannis legitur: Ἕλληνες. Coptus autem habet: *Et fuerunt ex illis gentes ex hominibus Graeciae*. Vide Not. (a) Col. 451.

Col. 521.

(a) *Nisi granum tritici*. Sic etiam in Corbejensi; & apud S. Ambrosium Enarrat. in Psal 43. ubi S. Praesul lectionem Codicis nostri secutus locum sic citat: *Nisi granum tritici cadens in terram moriatur*; & Comment. in Lucam Lib. VII. ubi etiam subdit: *Multum fructum adferet*.

Col. 522.
(a) *Pater libera me de hanc hora*. Corbejensis lectio est: *Pater libera me ex hac hora*. Initium autem hujus versiculi: *Nunc anima mea turbatur*; totidem verbis exhibet S. Ambrosius Lib. II. de Fide Cap. V. quod occurrit etiam apud Origenem in Serie Comment. in Matth. num. 65. & 74.

Col. 525.
(a) *Adbuc modicum tempus lux in vobis est*. Consonat Corbejense MS. Exemplar legens: *Adbuc modicum tempus lux est in vobis*. Grӕcus quoque addit χρόνον; quod non habemus in Vulgata, neque in aliquot veteribus MSS. Quae verò sequuntur in Codice nostro, nimirum: *Ambulate dum lucem habetis, ne vos tenebrae comprehendant*; sic citavit etiam S. Cyprianus de laude Martyrii.

Col. 527.
(a) *Intellegant corde*. Idem habemus in Codicibus Turonensi, & Majoris-Monasterii.

Col. 528.
(a) *In hunc mundum veni*. Concordat Corbejensis.

Col. 529.
(a) *Sed ut salvum faciam*. Alium Codicem sic legentem citat Lucas Brugensis. Eadem quoque est lectio Apographi S. Gatiani Turonensis.

Col. 531.
(a) *Qui erant in hoc mundo, usque in finem*. Corbejensis quoque sic legit.
(b) *Sicarietis*. Alios Codices aequè legentes Lucas Brugensis profert. Consentit Graecus, & Exemplar S. Gatiani Turonensis.

Col. 533.
(a) *Si non lavero tibi pedes, non babes partem mecum*. Lucas Brugensis plura Exemplaria, & Graecos etiam legere *non babes* hoc loco monuit. S. Ambrosius Enarrat. in Psal 48. & in Prol. Lib. I. de Spiritu Sancto sic citat: *Nisi lavero tibi pedes*. De Virginitate Cap. X. *Si enim non lavero tibi pedes*. In Lib. de Mysteriis Cap. V. *Si non lavero tibi pedes*. Origenes Homil. V. in Isaiam: *Si non lavero pedes tuos*.
(b) *Non tantùm pedes, sed & manus, & caput*. Ita & Corbejensis; & S. Ambrosius de Mysteriis Cap. V.

Col. 535.
(a) *Quantò magìs vobis alterutro debetis labare pedes*. Legit Codex Corbejensis: *Quantò magìs & vos*: alius verò Majoris-Monasterii: *Quantò magìs debetis & vos*. S. Cyprianus in Epist. VI. ad Clerum ita citat: *Si ego lavi pedes vestros Magister & Dominus, & vos debetis aliorum pedes lavare*. S. Ambrosius de Virginitate Cap. X. *Si ego lavi pedes vestros Dominus & Magister, quantò magìs vos debetis alter alterius pedes lavare?* De Mysteriis Cap V. *Quantò magìs & vos debetis lavare pedes invicem vobis?* Et in Prol. Lib. I. de Spiritu Sancto: *Si ergo ego lavi pedes vestros Dominus & Magister, & vos invicem lavate pedes vestros*. Origenes Homil VI. in Isaiam: *Si ergo Dominus & Magister vester lavi vobis pedes, & vos debetis alterutrum lavare pedes*.

Col. 536.

(a) *Levavit*. Sic plura alia MSS. Exemplaria, & Textus Graecus, testante Luca Brugensi.

(b) *Qui accipit eum, quem misero*. Consonant Corbejensis, & Majoris-Monasterii Codices.

Col. 537.

(a) *Turbatus est in spiritu*. Idem legit Corbejense MS. Exemplar.

Col. 538.

(a) *Innuit ergo huic Simon Petrus dicens: Interroga qui est de quo dicit. Recumbens ergo ille &c.* Corbejensis Apographi lectio haec est: *Innuit ergo ei Simon Petrus, & dixit ei: Interroga quis est de quo dixit. Recumbens autem ille &c.* Origenes Lib. I. in Cant. Canticor. habet: *Interroga quis hic, de quo dicit*.

Col 540.

(a) Etiam in Codice Corbejensi desideratur aequè ac in nostro: *Si Deus clarificatus est in eo*. S. Hilarius de Trinitate Lib IX. versum hunc sic legit: *Nunc honorificatus est Filius hominis, & Deus honorificatus est in eo. Si Deus honorificatus est in eo, & Deus honorificavit eum in se, & Deus protinus honorificavit eum*. Et ejusdem Operis Lib. XI. *Nunc glorificatus est Filius hominis, & Deus glorificatus est in eo, & Deus glorificavit eum in se, & Deus protinus glorificavit eum*. Quod autem sequitur in nostro Codice Eusebiano: *Filioli adhuc pusillum vobiscum sum*: occurrit apud eundem S Hilarium in Tract. Psal. 126. & 131.

Col. 542.

(a) *Et ait discipulis suis*. Plura Exemplaria, quae citentur a Calmet, cum nostro hìc consentiunt in his verbis, quae primo versiculo praemittuntur, & in quibusdam etiam reperitur: *Ne conturbetur cor vestrum*. Quamvis obvium sit additamentum in Codicibus Graecis, & Latinis, cum Vulgata id non habeat, censendum est a docto Viro aliquo primùm fuisse Textui insitum, ut Orationis sensus sibi constaret; revera enim quae sequuntur verba non Petro soli dicta fuisse patet, sed & aliis, qui aderant, Apostolis.

(b) *Credite in Deum*. Ita Codices quoque S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii.

(c) *Alioquin dixissem*. Legit etiam Codex praedictus Majoris-Monasterii.

Col. 543

(a) *Eo, ut praeparem*. Vulgata ait: *dixissem vobis, quia vado &c.*; particulam verò *quia* non habet Codex noster, quam etiam in Textu Graeco desiderari asserit Domnus Calmet. Illam in aliquibus Graecis MSS. quemadmodum & in Syriaco, Arabico, & Nonno haberi idem affirmat.

Col. 544.

(a) *Si me cognovistis &c.* Consentit Corbejensis, ubi sic: *Si cognovistis me, & Patrem meum cognovistis, & amodo nostis eum, & vidistis eum*. S Hilarius de Trinitate Lib. VII praecedentem versiculum, & hunc sic citat: *Ego sum via, & veritas, & vita. Nemo venit ad Patrem nisi per me: Si scitis me, & Patrem meum scitis, & amodo scietis eum, & vidistis eum*. S. Ambrosius de Fide Lib. III. Cap. VII. legit & ipse: *Ego sum via, & veritas, & vita*.

(b) *Qui me vidit, vidit & Patrem.* Quidam alii Codices, & Graecus ita legunt, ut ait Lucas Brugensis; quod fecit & S. Hilarius loco cit. & Tract. Psal. 91. atque Lib. II. de Trinitate.

Col. 545.

(a) *Non credis.* Sic plures Codices MSS. Graecus, & Syrus, prout etiam S. Augustinus ex eodem Brugensi. Ita legit etiam S. Ambrosius Hexaem. Lib. VI. Cap. VII. in Lucam Lib. I. & de Fide Lib. I. Cap. VII. S. Hilarius quoque Tract. Psal. 138. habet: *Non credis mihi quoniam ego in Patre &c.*

(b) *Sed Pater, qui in me manet, ipse loquitur, & opera, quae ego facio, ipse facit.* Non dissentit Corbejensis legens: *Pater autem, qui in me manet, ipse loquitur, & opera, quae facio, ipse facit.* S. Ambrosius Lib. de Incarnationis Dominicae Sacramento Cap. VIII. habet: *Pater, qui in me manet, ipse & opera, quae ego facio, ipse facit.* Sed S. Hilarius Tract. Psal. 59. sic citat hunc locum: *Pater, qui in me loquitur, ipse facit opera sua;* & in Tract. Psal. 138 *Verba, quae ego loquor vobis, non a me loquor: Sed Pater, qui in me manet, ipse facit opera sua;* idque repetit de Trinitate Lib. VII.

(c) *Alioquin vel propter opera ipsa credite mihi.* Corbejensis habet: *Propter opera credite mihi.* S. Hilarius de Trinitate Lib. IX. & Tract. Psal. 138. hunc locum ita profert consentiens fermè Codici nostro: *Credite mihi, quoniam ego in Patre, & Pater in me. Sin autem vel propter opera credite* S. Ambrosius de Fide Lib. V. Cap. XI. & ipse habet: *Credite mihi, quia ego in Patre, & Pater in me est. Alioquin &c.*

Col. 546.

(a) *Quidquid petieritis in nomine meo. Patrem* hic omittunt plures alii MSS. Codices apud Lucam Brugensem, Graecus, & Syrus, & S. Augustinus Desideratur hoc verbum in Codicibus quoque S. Gatiani Turonensis, ac Majoris-Monasterii. S. Ambrosius in Exposit. Psalmi 118. Serm. XX. habet: *Ego ad Patrem vado: & quodcumque ab eo petieritis in nomine meo, hoc faciam;* quod repetit Lib. V. de Fide Cap. V.

(b) *Si quid petieritis &c.* Corbejensis hic exhibet: *Et si quid petieritis a Patre in nomine meo, ego faciam.* Alia MSS. Exemplaria, quae citat Lucas Brugensis omittunt *me*.

Col. 547.

(a) *Ut vobiscum sit in aeternum.* Haec eadem profert Corbejensis. S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. II. integrum versum ita citat: *Rogabo Patrem, & alium Paracletum dabit vobis, ut vobiscum sit in aeternum;* eademque versione utitur Lib. I. de Spiritu Sancto Cap. IV. S. Hilarius Tract. Psal. 120. habet: *Et alium Advocatum mittet vobis;* & Tract. Psal. 125. *Mittet vobis & alium consolatorem.* Lectionem verò Codicis nostri ferè integram secutus est S. Doctor de Trinitate Lib. II. *Ego rogabo Patrem, & alium Advocatum mittet vobis, ut vobiscum sit in aeternum, Spiritum veritatis.*

(b) *Quem hic mundus non potest accipere.* Sic Codex quoque S Gatiani Turonensis. S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. II. legit: *Quem hic mundus non potest accipere, quia non videt eum, nec agnoscit eum.* Idem repetit quoque Lib. I. de Spiritu Sancto Cap. IV. postremis verbis exceptis, scilicet: *nec cognoscit eum.*

(c) *Agnoscitis.* Alii Codices cum Graecis, & Syris legunt: *cognoscitis;* affirmante Luca Brugensi, sicut & *manet* paulò post pro *manebit*.

Col. 548.

Col. 548.

(a) *Non videbit*. Consonat Codex S. Gatiani Turonensis: *Vos videbitis me*. S. Hilarius de Trinitate Lib. VIII. consentit legens: *Vos autem me videbitis*.

(b) *Qui habet praecepta mea*. Legitur etiam in Apographo Corbejensi.

Col. 549.

(a) *Et non huic mundo*. Idem occurrit etiam in eodem MS. Codice, consentientibus aliis S. Gatiani Turonensis, & Majoris Monasterii, in quorum postremo legitur ferè ut in nostro: *Quod nobis manifestas te*.

Col. 550.

(a) *Paraclitus ille Spiritus Sanctus*. Sic legit etiam Corbejensis. Apud Novatianum de Trinitate inter Opera Tertulliani habemus ferè Codicis nostri lectionem, nimirum: *Advocatus autem ille Spiritus Sanctus, quem missurus est Pater, ille vos docebit, & commemorabit omnia quaecumque dixero*. Origenes de Principiis Lib. I. Cap. III. *Consolator Spiritus Sanctus ille vos docebit omnia, & commonebit omnia, quae dixi vobis*.

(b) Codex Corbejensis omittit & ipse *vobis*, prout citatus Novatianus. *Pacem meam relinquo vobis, pacem meam do vobis*. Eadem occurrit lectio in MSS. Corbejensi, S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii. S. Cyprianus Lib. de Unitate Ecclesiae habet: *Pacem dimitto vobis, pacem meam do vobis*. S. Hilarius Tract. Psal. 119. *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis*. S. Ambrosius de fuga Saeculi Cap. V. *Pacem meam do vobis, pacem relinquo vobis*. Sequitur autem Codicis nostri lectionem omnino in Lib. IV. de Interpellat. Job, & David Cap. III. sed in Expositione Psal. 118. Serm. XVII. sic citat: *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis*, quae lectio est etiam Auctoris Libror. de Sacramentis inter ipsius S. Ambrosii Opera Lib. IV. Cap. III. Origenes Homil. XIII. in Lucam legit: *Pacem meam do vobis, pacem relinquo vobis*.

(c) *Non quomodo hic mundus dat*. Consonat Apographus Codex Corbejensis. Origenes autem loc. cit. sic: *Non sicut mundus iste dat pacem, ego do pacem*.

Col. 551.

(a) *Jam non multa loquor vobiscum, venit enim hujus mundi princeps, & in me nihil habet invenire*. Majoris-Monasterii Exemplar consentit nostro legens *loquor*. Quae sequuntur in nostro Codice: *Venit enim &c.* S. Ambrosius variis legit modis, ubique tamen verbum *invenio* occurrit; nam in Lib. II. de Abraham Cap. IX. habemus: *Venit mundi hujus princeps, & in me inveniet nihil*. In Lib. de fuga Saeculi Cap. IV. *Venit enim princeps mundi hujus, & in me inveniet nihil*. In Lib. de Tobia Cap. IX. *Ecce venit hujus mundi princeps, & in me suum non invenit nihil*. Enarrat. in Psal. 38. *Veniet hujus mundi princeps, & in me suum inveniet nihil*. Comment. in Lucam Lib. IV. de Officiis Lib. I. Cap. XLIX. & de Virginitate Cap. XVII. *Venit hujus mundi princeps, & in me inveniet nihil*. Et tandem in Epistola ad Justum: *Venit enim hujus mundi princeps, & in me inveniet nihil*. Eodem verbo usus est quoque S. Hilarius hoc loco, etenim in Tract. Psal. 58. & 68. legit: *Ecce veniet princeps mundi, & non inveniet in me quidquam*. Comment. in Matth. Cap. III. *Venit princeps hujus saeculi, & non invenit in me quidquam*. Uno tantum loco habemus apud eundem verbum *habet*, de Trinitate scilicet Lib. IX. *Venit enim princeps hujus mundi, & in me*

habet nihil. At Origenes de Principiis Lib. II. Cap. VI. legit: *Ecce venit princeps mundi, & in me non invenit quicquam*. Et in Homil. XXIII. in Lucam: *Venit princeps mundi istius, & in me habet nihil*.

Col. 552.

(a) *Ut cognoscat hic mundus*. Eadem est Corbejensis Apographi lectio. S. Hilarius de Trinitate Lib. IX. *Sed ut sciat mundus*.

(b) *Tollit*. Sic alios Codices, & Graecos, & Syros etiam legere monet Lucas Brugensis. Novatianus de Trinitate inter Opera Tertulliani hunc locum sic exhibet: *Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola: Omne sarmentum in me non adferens fructum tollit illud, & omne fructiferum purgat, ut fructum ampliorem ferat*. S. autem Hilarius Tract. Psal. 51. ita profert: *Ego sum vitis vera, vos estis propagines, Pater meus agricola est. Omnis propago in me non manens, neque ferens fructum, eradicabitur. Et omnem propaginem in me manentem emundabit Pater meus, ut fructum ampliorem ferat*. In utroque plura supersunt Versionis Codicis nostri vestigia, quemadmodum & in Origene in Selectis in Jeremiam num. 6. scribente: *Ego sum vitis vera, vos autem palmites; pater verò meus agricola est. Omnem palmitem in me manentem, & bonum fructum afferentem Pater meus purgat, ut fructum plus afferat; Omnem verò palmitem in me manentem, & fructum non ferentem Pater meus excidit, & in ignem mittit*. Et Homil. V. in Ezechielem: *Ego sum vitis, vos palmites, Pater meus agricola. Omnem palmitem, qui in me manet, & fructum affert, Pater meus putat, ut fructus majores afferat, palmitem, qui manet in me, & fructum non affert, Pater meus excidit, & in ignem mittit*.

Col. 553.

(a) *Sicut sarmentum vitis non potest ferre fructum a se*: Etiam Exemplar Corbejense legit: *non potest ferre fructum a se*. S. Ambrosius Hexaem. Lib. III. Cap. XII. habet: *Sicut palmes non potest fructum afferre a se*.

(b) *Sic & vos*. Ita quoque S. Gatiani Turonensis, ac Majoris-Monasterii Codices. Consonat & S. Ambrosius loco mox citato: *sic & vos si in me non manseritis*.

(c) *Hic adferet fructum copiosum*. Corbejensis, & Majoris-Monasterii Apographorum lectio est: *Hic adfert fructum copiosum*.

Col. 556.

(a) *Majore hanc caritatem*. Eandem fuisse vetustissimam hujus versiculi lectionem patet ex Antiphona de Communi Apostolor. in Romano Breviario: *Majorem Charitatem nemo habet &c.* Hanc etiam sequitur Ambrosiana Ecclesia in Antiphona, sive Psallenda, quae canitur Feria V. in Coena Domini, dum Archiepiscopus pauperum pedes abluit: *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. Majorem Charitatem nemo habet &c.*

(b) *Jam non dico vos &c.* Non pauca MSS. Exemplaria, in queis sic habetur, Lucas Brugensis inspexit. Id etiam occurrit tam in Graeco, & Syro, quàm in Codice S. Gatiani Turonensis, & apud S. Hilarium Tract. Psal. 138. sic legentem: *Jam non dico vos servos, quia servus nescit quid velit Dominus ejus; vos autem dico amicos*. Idem habet S. Ambrosius in Lucam Lib. VII. *Jam non dico vos servos*; & Origenes Homil. XVI. in Genesim.

Col. 557.

(a) *A Patre petieritis*. Codices verò S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii: *Petieritis a Patre meo*. *Sci-*

(b) *Scitote quia me prius odiit.* Legit Corbejensis: *Quia me priorem odio habuit.* Sanctus Cyprianus in Epist. LVI. ad Thibaritanos sic vertit: *Si saeculum vos odit, mementote quia me priorem vobis odit. Si de saeculo essetis, saeculum quod suum esset amaret; sed quia de saeculo non estis, sed ego elegi vos de saeculo, propterea odit vos saeculum.* Origenes Homil. I. in Josue legit: *Odit vos hic mundus, quia me priorem vestrum odio habuit.*

Col. 558.

(a) Verba haec: *Nec Apostolus major ejus, qui misit eum. Si haec nostis felices estis, si feceritis ea. Non de omnibus vobis dico. Ego scio quos elegerim;* adeo Codicis nostri Eusebiani peculiaria sunt, ut in omnibus, quos vidi, Codicibus omnino desiderentur, nullusque Interpretum hoc in Apographis aliis reperiri indicaverit.

Col. 561.

(a) *Perbibetis.* Cum Graeco, & Syro alios ita legentes Codices protulit Lucas Brugensis. Praecedentem versiculum S. Hilarius Lib. VIII. de Trinitate ferè cum nostro Exemplari consentiens sic exhibet: *Cùm venerit Advocatus ille, quem ego mittam vobis a Patre, spiritum veritatis, qui a Patre meo procedit, ipse testificabitur de me.*

(b) *Extra Synagogam vos facient.* Codex S. Gatiani Turonensis: *Extra Synagogam facient vos.* Corbejensis verò legit: *Extra Synagogas fecerunt vos.*

Col. 562.

(a) *Sacrificium.* Consentit huic lectioni Graecus Textus. Integer versus hic habetur apud S. Cyprianum in Epist. LVI. ad Thibaritanos: *Veniet hora, ut omnis, qui vos occiderit, putet se obsequium Deo facere. Sed haec facient, quoniam non cognoverunt Patrem, neque me. Haec autem locutus sum vobis, ut cum venerit hora eorum, memores sitis, quia ego dixi vobis.*

Col. 564.

(a) *Quia princeps hujus mundi judicatus est.* Ita in Corbejensi quoque legitur Codice, aliisque apud Lucam Brugensem, cum Graecis, & Syris.

(b) *Cùm venerit Spiritus veritatis &c.* Corbejensis habet: *Ille Spiritus veritatis deducet vos in omnem veritatem.* Alios MSS. Codices ejusdem lectionis adducit Domnus Augustinus Calmet. Hanc quoque fuisse vetustissimam lectionem indicat Oratio Missae Feriae IV. quatuor Temporum Pentecostes: *Mentes nostras, quaesumus Domine, Paraclitus, qui a te procedit, illuminet; & inducat in omnem, sicut tuus promisit Filius, veritatem.* Sanè S. Ambrosius Lib. II de Spiritu Sancto Cap. XI ita locum citat: *Cùm venerit autem ille Spiritus veritatis deducet vos in omnem veritatem.* Paria sunt quae S. Praesul habet Lib. III. ejusdem Operis Cap. XV. S. Hilarius de Trinitate Lib. II. legit: *Ille vos diriget in omnem veritatem;* & Lib. VIII. *Cùm venerit ille Spiritus veritatis, diriget vos in omnem veritatem.*

Col. 565.

(a) *Quaecumque audierit loquetur.* Corbejensis habet *loquitur.* Consonat S. Ambrosius, apud quem Lib. II. de Spiritu Sancto Cap. XI. haec leguntur: *Non enim loquetur a semetipso, sed quae audierit, loquetur; & quae evenient, annuntiabit vobis.* S. Hilarius quoque Lib. II. de Trinitate consentit, scribens: *Non enim loque-*

loquetur a se , sed quaecumque audierit loquetur , & ventura adnunciabit vobis . Ille me bonorificabit , quia de meo sumet . Et Lib. VIII. *Non enim loquetur a semetipso , sed quaecumque audierit loquetur , & futura annunciabit vobis .*

Col. 566.

(a) *Discipuli ejus* . Consonat Codex Majoris-Monasterii .
(b) *Quaeritis ad invicem* . Ita etiam in Corbejensi Apographo .

Col. 567.

(a) *Quoniam vos flebitis, & lugebitis* . Idem Exemplar Corbejense consentit . S. Cyprianus de Mortalitate sic citat hunc locum : *Amen, amen dico vobis, quoniam vos plorabitis , & plangetis , saeculum autem gaudebit : vos tristes eritis* .
(b) *In gaudium convertetur* . Sic quoque MS. Majoris-Monasterii . At S. Cyprianus loc. cit. *In laetitiam veniet* .
(c) *Quia venit dies ejus* . Ita legit Corbejensis quoque . S. Ambrosius versum integrum sic profert Comment. in Lucam Lib. X. plurimùm consentiens versioni Codicis nostri : *Mulier cùm parturit , tristitiam babet , quia venit hora ejus : cùm autem pepererit , jam non meminit tristitiae* .

Col. 568.

(a) *Nemo auferet a vobis* . Eadem lectio est Corbejensis Apographi ; & S. Cypriani de Mortalitate, qui sic locum citat : *Et gaudium vestrum nemo auferet a vobis* .
(b) *Nibil me interrogabitis* . Similia habet etiam Graecus Textus . At Corbejensis Codex legit : *Non me interrogabitis quidquam* . Id quod in aliis Exemplaribus MSS. Lucas Brugensis animadvertit .

Col. 570.

(a) *A Deo exivi a Patrem veni &c.* Codex S. Gatiani Turonensis habet : *Ego a Deo exivi , a Patre , & veni in mundum* . Alius Majoris-Monasterii : *Ego a Patre meo a Deo exivi* . S. Hilarius de Trinitate Lib. II. *Ego a Deo exivi , & a Patre veni &c.*
(b) *Veni in bunc mundum* . Sic legit & Corbejensis , & S. Hilarius loco citato ; atque Origenes in Prologo Cant. Canticor.

Col. 571.

(a) *Unusquisque in sua* . In eodem Codice Corbejensi ipsa occurrit lectio , quemadmodum & in Epistola S. Ambrosii ad Irenaeum , ac in Enarrat. Psal. 38. atque in Lib. IX. S. Hilarii de Trinitate .

Col. 572.

(a) *In bunc mundum vexatiorem babebitis , sed gaudete , quia ego vici mundum* . Eadem ferè leguntur in Corbejensi ; nam ibi sic : *Pressuram habebitis , sed gaudete , quoniam ego vici mundum* . S. Cyprianus de Exhortatione Martyrii ita citat : *In saeculo autem pressuram babebitis , sed fidite quoniam ego vici saeculum* . Sanctus Hilarius de Trinitate Lib. IX. *In boc autem saeculo tribulationem babebitis, sed animaequi estote , quia vici ego mundum* . Codices etiam S. Gatiani Turonensis , & Majoris-Monasterii legunt : *Quia ego vici &c.*

Col. 578.

Col. 578.

(a) *Pro his*. MSS. consonant Lucae Brugensis, suffragante S. Augustino, & Graeca editione. S. Hilarius Tract. Psal. II. legit: *Non pro his rogo tantùm, sed & pro illis, qui credituri sunt &c.* S. Cyprianus verò de Orat. Dominica habet: *Non pro his autem rogo solis, sed & pro illis, qui credituri sunt per verbum ipsorum in me*.

Col. 579.

(a) *Et hic mundus*. Conjunctionem *&* plura alia Exemplaria habent, teste Luca Brugensi, consonantque S. Augustinus, Graecus, & Syrus.

Col. 580.

(a) *Torrentem Cedri*. Inconstantiam MSS. Codicum prodit hic Domnus Augustinus Calmet, nam in aliquibus Graecis habetur: *Torrentem Cedrorum*; in aliis *Cedron*, addens non constare, quod aliqui sensere, huic Torrenti nomen inditum fuisse, quòd in marginibus ejus Cedri virescerent, sed deductam potiùs ab *obscuritate* censet hujuscemodi nuncupationem, hoc enim significat *Kidron*, cùm Cedri nusquam in sacris Libris aliter appellentur quàm *Arasim*. Nonnulla ex Versione Codicis nostri occurrunt apud S. Ambrosium Lib. IV. Comment. in Lucam: *Haec cùm dixisset Jesus, cum discipulis suis transivit trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse cum discipulis suis*.

Col. 581.

(a) *De Pharisaeis ministros*. Innuere videtur haec locutio, praeter cohortem militarem, ad Jesum comprehendendum advenisse etiam ministros, qui Pharisaeorum opinionem profiterentur. Sanè geminas satellitum turmas distinguit Sanctus Lucas Cap. XXII. v. 52. nam ibi: *Dixit autem Jesus ad eos, qui venerant ad se Principes Sacerdotum, & Magistratus Templi, & Seniores &c.* Quin & in hoc ipso Evangelio v. 12. hujus Capitis haec divisio cernitur; nam primò enunciatur *Cohors, & Tribunus*, quae nomina Romanorum militum propria sunt, tum nominantur *ministri Judaeorum*.

Col. 582.

(a) *Ut impleatur*. Sic legunt Codices quoque S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii, atque S. Ambrosius, qui Enarrat. Psal. 61. ita locum citat: *Si me quaeritis, sinite hos abire; ut impleatur sermo, quem dixit Jesus: Quia non perdidi ex ipsis quemquam praeter unum*. Vestigia lectionis hujus nostri Exemplaris habemus apud S. Hilarium de Trinit. Lib. X. *Ut adimpleretur verbum, quod dixerat: Quoniam quos dedisti mihi, non perdidi ex eis neminem*.

Col. 583.

(a) *Remitte gladium in theca sua*. Vulgata legit *gladium tuum*, quod postremum verbum atquè ac MS nostrum Exemplar reticere Syrum, aliosque vetustos Codices ex Luca Brugensi didicimus. S. Hilarius Tract. Psal. 131. habet: *Reconde gladium tuum in thecam*; idque repetit de Trinit. Lib X. Origenes quoque in Serie Comment. in Matth. num. 103. habet: *Reconde gladium tuum in thecam suam*.

(b) *Non vis bibam illum?* Ita etiam Codices S. Gatiani Turonensis, ac Majoris-Monasterii. S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. VII. sic locum citat: *Calicem, quem mihi Pater dedit, non vis ut bibam illum?*

Col. 585.

Col. 585.

(a) *Discipulus ille alius* . Quaedam Exemplaria , ubi idem habetur , Lucas Brugensis se vidisse testatur .

Col. 586.

(a) *Ad carbones* : occurrit etiam in Apographo Corbejensi .

Col. 587.

(a) *Unus adstans ex ministris dedit palmam in faciem &c.* Citatus Corbejensis Codex ita vertit : *Unus adstans ex ministris dedit palmam Jesu dicens : Sic respondes Principi Sacerdotum* .

Col. 589.

(a) *Dicit unus ex servis &c.* Alia quoque optimae notae Exemplaria , in queis desideratur *ei* , pervolutavit Lucas Brugensis .

Col. 590.

(a) *Ad Caipham Principem Sacerdotum in praetorium &c.* Codices S. Gatiani Turonensis , & Majoris-Monasterii legunt : *ad Caipham in praetorium - - - - - ne polluerentur* ; quin alios multos veteres Codices sic legere animadvertit Lucas Brugensis adeo ut ab hac lectione non recesserit ne Sanctus quidem Augustinus dum haec tractaret communem secutus per ea tempora lectionem .

Col. 593.

(a) *Ne ego traderer* . Omisso pronomine eadem habet Exemplar MS. S. Gatiani Turonensis . S. Cyprianus Testim. Lib. II locum hunc citans nonnulla profert Codici nostro Eusebiano respondentia , ibi enim sic : *Regnum meum non est de isto saeculo . Si de isto saeculo esset regnum meum , ministri mei turbarentur , ne traderer Judaeis : nunc autem regnum meum non est hinc . Dixit Pilatus : Ergo Rex es tu ? Respondit Jesus : Tu dicis quoniam Rex sum . Ego in hoc natus sum , & in hoc veni in saeculum , ut testimonium perhibeam veritati . Omnis qui est de veritate , audi vocem meam* .

Col. 594.

(a) *Est autem consuetudo , ut unum &c.* Lucas Brugensis insignes alios inspexit Codices, ubi *vobis* desideratur .

Col. 596.

(a) *Et dabant illi palmas* . Legit Corbejensis : *Dabant ei palmas* , cui consonat Exemplar Majoris-Monasterii . *Palmas* quoque Lucas Brugensis in aliis reperit MSS.

(b) *Exiit ergo Jesus foris* . Alium vidit Codicem ipse Brugensis , ubi hoc loco legebatur *foras* . Consentiunt Graecus , & Syrus .

(c) Etiam in Apographo Corbejensi deerat hic : *Et dicit eis* : *Ecce homo* ; sed addidit manus recentior .

Col. 599.

(a) *Ergo* pro *autem* optima alia MSS. Exemplaria , Graeco etiam consentiente , legunt Luca Brugensi teste .

(b) *Lithostrotus* . Eadem lectio est Codicis Majoris-Monasterii .

Col. 600.

(a) *Praeparatio* Latinum vocabulum pro Graeco *Parasceve*, quod Vulgata retinuit. Idem occurrit in Corbejensi, ubi sic: *Erat autem praeparatio Paschae, hora autem, hora quasi sexta.*

Col. 601.

(a) *Alios duos latrones.* Postremum hoc verbum *latrones* non habet Vulgata; sed consonat lectio haec cum Evangelio Lucae Cap. XXIII. v. 32 *Ducebantur autem & alii duo nequam &c.* Talis habebatur profectò a perfidis Judaeis innocentissimus Dominus, ut impleretur Scriptura: *Et cum iniquis deputatus est.*

Col. 603.

(a) *Unicuique militi partem.* Desideratur hìc *& tunicam* quemadmodum deest quoque in Corbejensi.

(b) *Erat autem tunica de summo.* S. Cyprianus de Unitate Ecclesiae legit: *De tunica autem, quia de superiori parte non consutilis, sed per totum textilis fuerat, dixerunt ad invicem: Non scindamus illam, sed sortiamur de ea cujus sit.* Corbejensis Codex haec exhibet: *Tunica autem, quae erat contexta de superiori per totum, non erat consutilis;* Et Sanctes Pagninus vertit: *Erat autem tunica inconsutilis a summo texta per totum.*

Col. 605.

(a) *Et discipulum adstantem quem diligebat.* Etiam in Corbejensi habetur, Textu Graeco adstipulante.

Col. 606.

(a) *Quoniam coena pura erat.* Exemplar Corbejense legit: *Quoniam Parasceve coenam paraverant, ne remanerent &c.* Quid autem sit haec *coena pura* ab Evangelistae Interprete pro *Parasceve* posita, ut in Vulgata habemus, paulò altiùs est repetendum. *Coenam puram* habuere etiam Romani veteres, tunc cum inter profanae religionis tenebras versabantur, sic appellatam, ni fallor, quòd simplex esset, & antiquae frugalitatis speciem praeseferret. Festus verbo *penem* inquit: *In coenis puris offa penita dicebatur, idest offa porcina cum cauda.* Fuit etiam apud Graecos; Apulejus enim ad finem Asclepii scribit: *Hoc optantes convertimus ad puram, & sine animalibus coenam.* Celebrem quoque extitisse apud Hebraeos, testis est Tertullianus Lib. V. adversùs Marcionem Cap. IV. ubi ait: *Dies observatis, & tempora, & annos, & Sabbata, ut opinor, & coenas puras, & dies magnos.* Cùm autem primi Christianae Religionis nostrae cultores adhuc plerosque Judaeorum ritus sequerentur, eos coenam frequentasse puram arguimus ex Philone Lib. de Vita contemplativa, ubi describitur illorum coena a cruentis dapibus pura, in qua pro cibo panis apponeretur, sal pro obsonio, pro condimento hyssopus. Sanè citatus Tertullianus Lib. de Poenitentia Cap. IX. *Pastum & potum*, ait, *pura nosse, non ventris, sed animae causâ.* Non longè igitur a vero esse videtur quisquis existimaverit nihil aliud fuisse *coenam puram*, quàm Xerophagian, cujus saepius Tertullianus idem meminit adversùs Psychicos. Propriè tamen hoc loco hujuscemodi vox *coenam* Judaeorum significat, quae *pura* vocabatur, & de qua agit S. Augustinus Tract. LXX in Joannem. Baronius Tom. I. Annal. Ecclesiast. ad annum Christi XXXIV. disertè docet Paschae Parasceven *coenam puram* fuisse dictam, cùm ad vesperam Judaeorum ritus esset Azymorum comestionem incipere;

 cipere;

cipere ; ortumque inde vocabulum , quòd ipsi puri puro pane , hoc est absque fermento impuritatis symbolo , vescerentur .

(b) *Erat autem magnus dies illius Sabbati* . Corbejensis Codex habet : *Erat enim magnus dies illius Sabbati* .

Col 607.

(a) *Et viderunt &c.* Non absimilis est lectio Codicis S. Gatiani Turonensis .

(b) *Latus ejus percussit* . Ita & Graecus Interpres vertit .

Col 608.

(a) *Ossum ejus non confringitis ab eo* . Veteres Latini *ossum* pro *os* scribere solebant . Terentius in Eunucho idem verbum usurpavit ; quamvis enim in editis habeamus :

Viden' otium & cibus quid faciat alienus ?

tamen Eruditissimus Cardinalis Petrus Bembus in Lib. de Virgilii Culice , & Terentii Fabulis, ex Codice suo vetustissimo restituendum censuit : *Ossum & cibus* . Occurrit hoc loco *ossum* etiam in Apographo Corbejensi , ubi sic : *Ossum non confringentis ab eo* . Illud autem *confringitis* pro *comminuetis* , quod est in Vulgata ; habetur quoque in Versione Pagnini Cap. XII. Exodi v. 46. *Os non confringetis in eo* .

(b) *Viderunt in quem compunxerunt* . Consonat Exemplar Corbejense .

Col. 609.

(a) *Venerunt ergo, & tulerunt illum* . Habet citatus Codex Corbejensis : *Venerunt ergo , & tulerunt eum . Venit ergo Nicodemus* .

Col. 610.

(a) *Adligaverunt illum linteaminibus cum aromatibus* . In Corbejensi : *Adligaverunt cum arom tibus* . Alia Exemplaria ex Luca Brugensi legunt : *Ligaverunt eum linteis* .

(b) *Sicut est consuetudo* . Consentiunt Codices Corbejensis , & S. Gatiani Turonensis .

Col. 612.

(a) *Venit prior* . Sic legit in alio MS. Codice Lucas Brugensis .

Col. 613.

(a) *Quòd oportet &c.* Corbejensis lectio est : *Quia oportet eum resurgere a mortuis* ; prout etiam legit Codex S. Gatiani Turonensis . Alia Exemplaria apud Lucam Brugensem habent *oporteret* , quod est etiam in Apographo Majoris - Monasterii .

Col. 615.

(a) *Illa stetit & ait* . In Corbejensi habemus : *Et conversa illa dicit hebraicè , Rabboni , quod interpretatur Magister , Domine* .

Col. 616.

(a) *Die illa* . Alii quidam Codices , quos inspexit Lucas Brugensis , hanc exhibent lectionem .

(b) *Ubi erant discipuli propter &c.* Sic & Codex S. Gatiani Turonensis , ubi desideratur *congregati* .

Col. 617.

(a) *Et gavisi sunt discipuli*. Idem habemus in Corbejensi.

Col. 618.

(a) *Vestigium clavorum*. Graecus quoque habet τὸν τυπὸν: hoc est *typum*, *figuram*, *vestigium*. S. Ambrosius in Exposit Psal 118. Serm. XV. legit: *Nisi videro in manibus ejus fixuras &c.* At S Hilarius Lib III de Trinitate consonat ferè Codici nostro; nam locum sic citat: *Nisi videro in manibus ejus figuram clavorum*.

Col. 619.

(a) *Pax vobiscum*. Legitur aequè in Apographo Majoris-Monasterii.

Col. 620.

(a) *Quoniam vidisti, credidisti*. Verbum *Thoma* in pluribus MSS. Codicibus Graecis desiderari docet Domnus Augustinus Calmet, sed & Lucas Brugensis multa Latina Exemplaria, concordante Syro, pluribusque Graecis nomen ipsum reticere affirmat. Consonat prorsus lectioni Codicis Eusebiani S. Hilarius Lib. VII. de Trinitate. S. autem Cyprianus Testim. Lib. II. legit: *Quia vidisti me, credidisti*.

Col 623.

(a) *Tunicam*. Hanc Lucas Brugensis affirmat esse plurium veterum Exemplarium lectionem.

(b) *Vident carbones incensos, & piscem superpositum, & panem*. Legit Corbejensis Codex: *Vident carbones incensos, & piscem, & panem superpositum*.

Col 624.

(a) *Quos cepistis*. In Corbejensi: *Quos nunc cepistis*.

(b) *Audebat ex discipulis* Ita habet & Graecus Textus. Sunt qui legant *discentium* pro *discumbentium*, teste Domno Calmet.

Col 625.

(a) *Simon Johannis amas me?* Clerus Romanus in Epist III. ad Clerum Carthagin. inter Opera S. Cypriani sic locum hunc citat: *Dixit Simoni Jesus: Diligis me?* Sed & Codex Corbejensis non habet *plus his*. S Ambrosius de Apologia David Cap. VI. Codicis nostri versionem secutus est, sed ejusdem Libri Cap IX. sic habet: *Simon Johannis diligis me? Dixit ei: Utique Domine, quia diligo te*; idemque repetit Comment. in Lucam Lib X.

(b) *Pasce oves meas*. Ita etiam Exemplaria S. Gatiani Turonensis, & Majoris Monasterii; & Clerus Romanus loco cit. S. Ambrosius in Prol. Lib. V. de Fide legit gradatim hanc Salvatoris responsionem sic: *Pasce agniculos meos, pasce agnos meos, pasce oviculas meas*.

Col. 626.

(a) *Cùm esses adolescentior*. Lectio Codicis Corbejensis hoc loco est: *Cùm esses juvenior*.

Col 627.

(a) *Et dixerat: Domine quis est &c.* Etiam in praecitato Codice Corbejensi: *Dixerat ei* habemus.

Col. 628.

(a) *Dum venio*. In Codice S. Gatiani Turonensis legitur : *Donec venio* ; sicut & apud S. Ambrosium de Excessu Satyri sic habemus : *Si eum volo sic manere , donec venio , quid ad te ?*

(b) *Non moreretur* . Idem Codex Turonensis ita legit : *Non moriretur* .

Col. 629.

(a) *Et alia multa &c.* Habet Corbejense Apographum : *Et alia autem multa fecit Jesus , quae si scriberentur , nec ipsum arbitror mundum capere eos Libros , qui scriberentur* Aliud autem S. Gatiani Turonensis : *Et alia multa , quae non sunt scribta , quae si scribarentur - - - - capere eos , qui scribendi sunt libros* . Origenes verò sic Homil. XXVII. in Lucam : *Multa & alia locutus est , quae non sunt scripta in libro isto : quae si scriberentur , neque ipsum puto mundum capere potuisse libros , qui scribendi erant* .

IN

IN EVANGELIUM
SECUNDUM LUCANUM
NOTAE, ET CONCORDANTES LECTIONES.

Col. 630.

(a) *Quoniam quidem multi temptaverunt &c.* In Corbejensi aequè ac in Vulgata legitur. At S. Ambrosius in Lucam Lib. I. habet: *Quoniam multi conati sunt.*

Col. 634.

(a) *Quoniam ecce exaudita est &c.* Eadem est lectio Corbejensis Codicis. In alio verò S. Gatiani Turonensis: *Quia ecce exaudita est*. S. Ambrosius loco cit. ita reddit: *Quoniam ecce oratio tua exaudita est*.

Col. 635.

(a) *Et incredibiles ad prudentiam justorum*. Consonat citatus Corbejensis Codex. Initium autem hujus versiculi: *Praeibit in conspectu ejus*; sic citat S. Ambrosius loco cit. *Praeibit in conspectu Domini*.

Col. 639.

(a) Reliquiae apparent hìc ejus lectionis, quae occurrit etiam in laudato Apographo Corbejensi: *Benedixit eam, & dixit illi*:

(b) Etiam hìc cernitur vestigium lectionis ejusdem Codicis: *Inter mulieres. Ipsa autem, ut vidit eum, mota est in introitu ejus*; quam secutus est etiam S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. I. At Codex S. Gatiani Turonensis habet: *Ipsa autem, quae cùm vidisset, turbata est*.

Col. 640.

(a) *Et erat cogitans*. Consentit Corbejensis lectio: *Et erat cogitans quòd sic benedixisset eam*. Et S. Ambrosius cit. loco habet: *Erat tamen cogitans qualis esset ista salutatio*.

Col. 645.

(a) *Et ait Elisabeth: Magnificat &c.* Codices omnes testantur Canticum hoc a Deipara Virgine fuisse compositum, & recitatum; quamvis autem Apographi Eusebiani verba primo aspectu illud ipsum Canticum Elisabeth tribuere videantur, caveat Lector ne arbitretur, quae Dei genitrix protulit, insigni sphalmate a S. Eusebio Praecursoris matri fuisse attributa; si enim *Elisabeth* dandi casu sumatur, ut omnino sumi debet hoc loco, constabit sensus, quasi respondeat Beata Virgo cognatae suae, quae ipsam beatam dixerat, hoc Cantico refundens in Deum illa omnia, ob quae beata & dicebatur, & erat.

Col. 645.

(a) *Et misericordia ejus in saecula saeculorum saecula*. Corbejensis legit: *Misericordia ejus in progeniem, & progeniem*. Ambrosiana autem Ecclesia Codicis nostri imitari videtur lectionem, nam hac etiam aetate legit: *Et misericordia ejus a saeculo, & in saeculum*. Advertit Lucas Brugensis vetustissimos Codices legere: *In progenies, & progenies*, vel *in generationem, & generationem*. Habet Origenes Homil. VIII. in Lucam: *Et misericordia ejus in generationes generationum*.

(b) *Dissipavit superbos mente & corda eorum*. Ambrosiana Ecclesia haud longè abest a lectione Apographi Eusebiani hunc locum legens: *Dissipavit superbos mente cordis eorum*. Corbejense Exemplar postrema verba sic exhibet: *Mente cordis ipsorum*.

Col. 647.

(a) *Et semini ejus in aeternum*. Ambrosianae Ecclesiae cum Codice nostro consonans lectio est hujusmodi: *Et semini ejus usque in aeternum*.

Col 649.

(a) *Accepto*. In Codice S. Gatiani Turonensis legitur hìc recentiore manu: *Accepit*. S. Ambrosius Comment in Lucam Cap. I. versum integrum sic exhibet: *Annuebant ergo patri ejus quem vellet vocari eum. Et accepit pugillares, & scripsit dicens: Johannes est nomen ejus. Et mirati sunt omnes*. Quae postrema verba habes Lector in Columna sequenti.

Col. 650.

(a) *Soluta est lingua ejus*. Fortasse vestigium hoc est lectionis, quae occurrit in Corbejensi Apographo: *Et continuò resoluta est lingua ejus*; & apud S. Ambrosium loco cit. *Continuò autem resoluta est lingua ejus*.

Col. 651.

(a) *Quidnam puer iste erit?* Plures MSS. Codices legere hìc *quid putas*, consonante Graeco monet Lucas Brugensis. Sic legit etiam Exemplar S. Gatiani Turonensis.

(b) *Et Zacharias pater ejus impletus est &c.* Sic habet citatus quoque Codex Turonensis; & S. Ambrosius loco cit. Ita etiam S. Cyprianus Testim. Lib. II. legens: *Et Zacharias impletus est Spiritu Sancto*.

(c) *Fecit redemptionem populo*. Consentit Graecus, ubi legitur *populo*. Vetusti alii Codices teste Luca Brugensi habent *plebi*. Apud S. Cyprianum loco cit. sic effertur hic versus: *Benedixit Dominus Deus Israel, quia prospexit redemptionem populo suo, & excitavit nobis cornu salutis in domo David pueri sui*. Origenes Homil X. in Lucam legit: *Qui dedit redemptionem populo suo, & suscitavit cornu salutis nobis in domo David &c.* Initium autem Cantici cum nostro Codice legit S. Ambrosius Comment. in Lucam Cap. VIII. *Benedictus Deus Israel*, omisso *Dominus*.

Col. 652.

(a) *Per os Sanctorum Prophetarum suorum, qui a saeculo sunt*. Ita legit hoc loco Corbejense Exemplar. Veruntamen Ambrosiani huic Codici nostro consentientes prioribus in verbis, posteriora sic canunt: *Qui ab aevo sunt*. Origenes quoque loco cit. *Sicut locutus est per os Sanctorum Prophetarum*.

Vesti-

(b) Vestigium hìc vides lectionis Codicis S. Gatiani Turonensis: *De manibus omnium.* Sed & Origenes ubi supra habet: *De manu inimicorum nostrorum, & de manu eorum, qui nos oderunt.*

Col. 655.

(a) *Ut profiteretur per universum Orbem.* Corbejensis legit: *Ut profiteretur universus orbis terrae. Haec professio prima facta est a Praeside &c.* Codex S. Gatiani Turonensis: *Ut censum describeretur*; sed manus recentior apposuit: *Profiterentur.* S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. II. habet: *Ut censum profiteretur universus orbis terrae Haec professio prima facta est.* Origenes Homil. XI. in Lucam: *Exivit edictum a Caesare Augusto, ut describeretur omnis orbis. Haec fuit descriptio prima a praeside Syriae Cyrino.*

Col 656

(a) *De domo, & patria David.* Consonant Codices Corbejensis, & S. Gatiani Turonensis.

Col. 657.

(a) *Quoniam non erat locus in diversorio.* In Corbejensi: *Quia non erat locus in diversorio.* Apud S. Ambrosium loc. cit. *Et peperit filium primogenitum, & pannis eum involvit, & posuit in praesepio, quia non erat locus in eo diversorio.*

(b) *Majestas Domini circumluxit eos.* Apographi Corbejensis lectio est: *Majestas circumfulsit illos.*

Col. 658.

(a) *Et hujus hoc vobis signum.* Etiam citatus Corbejensis Codex legit: *Et hujus hoc signum vobis.*

Col. 659.

(a) *Et subito facta est cum illis Angelorum multitudo exercitus coelestis.* Quosdam alios veterum legisse pro *militiae* ex Ecclesiastica Antiphona *exercitus* notat Lucas Brugensis, & occurrit hoc vocabulum etiam in Codice S. Gatiani Turonensis.

(b) *Gloria in excelsis Deo, & super terram pax hominibus &c.* Priorem partem hujus lectionis in Angelica Doxologia sequitur universalis Ecclesia, & habemus etiam in praelaudato Codice Turonensi Sequitur & Origenes Lib. I. contra Celsum legens: *Gloria in excelsis Deo, & in terra pax, in hominibus bona voluntas.* In Selectis autem in Psalmos; Psal. XLV. habet: *Gloria in altissimis Deo, & in terra pax, in hominibus bona voluntas* In Comment. verò in Matth. Tom. XII. in veteri Interpretatione integram nostri Codicis profert versionem sic: *Gloria in excelsis Deo, & pax super terram hominibus bonae voluntatis*; ac in Homil. XIII. in Lucam: *Gloria in excelsis Deo, & super terram pax &c* S. Optatus Milevitanus Lib. II. de Schismate Donatist. habet: *Pax hominibus in terra bonae voluntatis*; quod repetit Lib. IV.

Col. 661.

(a) Legit Vulgata: *Mirati sunt: & de his.* Conjunctionem tamen in Graecis editis, & MSS. veteribusque Versionibus desiderari, atque a S. Ambrosio praetermissam hoc loco, ut abest a Codice nostro, asserit Domnus Calmet, Codicemque alterum eam omittentem refert Lucas Brugensis.

Col. 662.

Col. 662.

(a) *Ut eum circumciderent*. Quaedam vetera MSS. Exemplaria tam Graeca, quàm Latina, ubi nomen *puer* omittitur Lucas Brugensis se vidisse asserit. Lectio Codicis nostri non valde absonat ab ea, quam profert Origenes Homil. XIV in Lucam: *Cum impleti essent dies circumcidendi puerum, vocatum est nomen ejus Jesus, quod vocatum fuerat ab Angelo, antequam in utero conciperetur*.

Col. 665.

(a) *Et ipse accepit eum in amplexu*. Corbejensis omittit *in ulnas suas*.

Col. 666

(a) *Et erat Joseph, & Mater ejus*. Eadem est lectio memorati Apographi Corbejensis.

(b) *Signum quod contradicitur*. In citato Codice habemus: *Quod contradicetur*. Origenes verò legit in Homil. XVII. in Lucam: *In signum cui contradicitur*.

Col 667.

(a) *Uti revelentur multorum cordium cogitationes*. Corbejense Exemplar, & aliud S. Gatiani Turonensis eadem habent praeter primum verbum, quod est *ut*. Cum hisce Codicibus legit S. Ambrosius de Isaac, & Anima Cap. VII. & in Enarratione Psal. 37. atque in Exposit. Psal. 118 Serm. XII ac tandem in Epistola ad Romulum. Eandem lectionem secutus est S Hilarius in Tract. Psal 118. Habet Origenes in Homil. XVII. in Lucam: *Ut revelentur ex multorum cordibus cogitationes*.

Col. 668

(a) *Et haec stans ipsa hora confitebatur Domino*. Lectio Corbejensis est: *Et haec ipsa hora stans confitebatur Domino*. Turonensis autem: *Adsistens confitebatur*.

Col. 669.

(a) *In Hierosolyma*. Praepositionem *in* quosdam veterum habere Codicum, quosdam reticere hoc loco testatur Lucas Brugensis. Initium autem versus S Ambrosius ab ea lectione non absonans, quae in Codice nostro extat, sic habet Lib. II. in Lucam: *Et cùm facti essent illi anni duodecim*.

Col. 671.

(a) *Audientem illos, & interrogantem*. *Eos* post *interrogantem* desiderari asserit Lucas Brugensis in aliquot aliis Exemplaribus MSS.

(b) *Et videntes eum expaverunt*. Consonat Codex Corbejensis legens: *Et viso illo expaverunt*.

Col. 672.

(a) *Dolentes & tristes quaerebamus te*. In eodem Apographo Corbejensi ita habetur: *Dolens & tristis quaerebamus te*. Turonensis autem S. Gatiani omnino cum nostro consentit.

(b) *Quia in Patris mei oportet me esse*. Eadem habet Corbejensis Codex. In Turonensi verò habetur: *Nescitis quia*. S. Ambrosius Lib II. in Lucam legit: *Quid est quod me quaerebatis? Nesciebatis quia in propria Patris mei oportet me esse?* Tertullianus adversùs Praxeam: *Non scitis quod in Patris mei me esse oportet?*

Col. 677.

(a) *Jam quid enim securis ad radicem arborum posita est . Omnis itaque arbor &c.* Sanctus Ambrosius in Lucam Lib II. legit : *Quia jam securis ad radices arborum posita est* Origenes Homil XXIII. in Lucam : *Ecce securis ad radices arboris posita est . Omnis arbor , quae non facit fructum bonum , praecidetur* . Corbejense MS. Exemplar vertit aequè ac nostrum : *Omnis arbor non faciens fructum excidetur* .

Col. 678.

(a) *Nihil plus exegeritis* . Graecus Textus consonat in verbo *exegeritis* . Codex verò S. Gatiani Turonensis legit : *Quàm constitutum est vobis exigatis* .

Col. 679.

(a) *Ego quidem vos aqua baptizabo in poenitentiam . Venit autem fortior me* . Laudatus Codex Turonensis habet *in poenitentia . Venit autem* . Apud Lucam Brugensem aliqui citantur alii Codices , ubi pro *veniet* occurrit aequè ac in nostro *venit* . S Ambrosius loco citato sic locum exhibet : *Ego quidem vos baptizo in aqua in poenitentia . Venit autem fortior me* .

Col. 681.

(a) *In carcerem* . Alios ita legentes Codices Lucas Brugensis inspexit .

(b) *Factum est autem cum baptizatus esset omnis populus , & Jesu baptizato* . Idem reperitur in Corbejensi Apographo ; idem apud S. Ambrosium Lib. II. in Lucam .

Col. 682.

(a) *Filius meus es tu , ego hodie genui te* . Similis est lectio Corbejensis ; ubi tamen manus recentior addidit : *Filius meus dilectus , in te complacuit mihi* . S. Ambrosius loco citato habet : *Filius meus es tu , in te complacui* .

(b) Multa quidem intersunt inter Genealogiam , quam hìc praefert Codex noster , & eam , quae habetur in Vulgata , sed cum Notarum brevitas hanc diligentiùs persequi non sinat , adeat qui variantes plurimorum Codicum Lectiones cupit Joannem Millium , qui eas accuratissimè excussit .

Col. 685.

(a) *Et ferebatur a spiritu in deserto* . Corbejensis Codex habet : *Agebatur in spiritu in desertum* . Origenes versum integrum sic exhibet Homil. XXIX in Lucam : *Jesus autem plenus Spiritu Sancto reversus est , ducebatur autem in desertum a Spiritu* .

Col. 686.

(a) *Non in pane solo vivet homo* . Consonat id legens Codex Corbejensis , eamque lectionem in Graecis Codicibus Lucas Brugensis reperit .

(b) Hìc mendum certè cubat , nam non in summitate Templi hoc factum fuisse narrat Vulgata , aliique Codices omnes , sed *in monte excelso* , sive , ut legit Corbejensis , *in monte alto* . Profectò paulo post denuo occurrit *pinna* , sive *pinnaculum Templi* . Si divinare licet quid scribendum fuisset pro verbis illis : *Adduxit eum Hierusalem , & statuit eum supra pinnam Templi* , legendum fuerat cum S. Ambrosio Comment. in Lucam Lib. IV. *Et duxit illum diabolus iterum in montem altissimum* , quam lectionem habemus quoque apud S. Hilarium Tract. Psal. 2.

(c) *Ad illum*. Idem occurrit in Apographo Turonensi S. Gatiani.

Col. 687.

(a) *Si procidens*. Alios Codices sic legentes Lucas Brugensis promit. Consonat S. Ambrosius Enarrat. Psal. 36.

Col. 690.

(a) *Sanare contritos corde*. Hoc desideratur in nostro Codice, quemadmodum in pluribus aliis MSS. Graecis, teste Domno Augustino Calmet, & Luca Brugensi, qui multa in hanc rem affert. Omittit S. Ambrosius Lib. de Institutione Virginis Cap. X. ubi sic: *Spiritus Domini super me, propter quod unxit me, evangelizare pauperibus misit me, praedicare captivis remissionem*. Non legit & S. Hilarius Tract. Psal. 52. nam ita habet: *Spiritus Domini super me, propter quod unxit me, praedicare captivis remissionem, & coecis visionem*. Origenes quoque Homil. XXXII in Lucam haec verba non profert, nam legit: *Spiritus Domini super me, propter quod unxit me, evangelizare pauperibus misit me, praedicare captivis remissionem, & coecis ut viderent*. Hoc tamen Patrum silentium Vulgatae auctoritatem non minuit, nam cum testimonium hoc desumptum sit ex Isaiae Cap. LXI. v. 1. ubi habemus: *Spiritus Domini super me: eo quod unxerit Dominus me: ad annunciandum mansuetis misit me, ut mederer contritis corde*: patet hinc Vulgatae lectionem textum Prophetae optimè secutam fuisse.

Col. 691.

(a) *Dimittere confractos in requiem*. In Corbejensi legimus: *Dimittere conquassatos in requiem*. S. Hilarius loc. cit. habet: *Dimittere confractos in remissionem*. Et Origenes ubi supra: *Emittere confractos in libertatem*.

Col. 694.

(a) *Nisi Ineman Sirus*. Legit Corbejensis: *Neman Syrus*.

Col. 696.

(a) *Scio te qui sis Sanctus Dei*. Consonat idem legens Exemplar MS. Turonense S. Gatiani, & S. Hilarius Tract. Psal. 67. *Scimus qui sis Sanctus Dei*.

Col. 697.

(a) *Conloquebantur*. Id occurrit etiam in citato MS. Codice Turonensi.

Col. 698.

(a) *Jesus*. MSS. quaedam Exemplaria Graeco conformia hoc loco omittunt, quod Lucas Brugensis affirmat. Lectionem Codicis nostri omnino sequitur S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. IV. ubi: *Surgens autem de Synagoga intravit in domum Simonis*.

Col. 699.

(a) *Et Daemonia a multis*. Consentit Turonense Exemplar S. Gatiani, in quo habemus: *Daemonia etiam a multis*.

Col. 702.

(a) *Rogavit eum ut producerent terra quantulumcumque*. Corbejensis verò legit: *Rogavit eum ut duceret a terra aliquantulum*; & S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. IV. *Rogavit ut inducerent a terra aliquantulum*.

Col. 703.
(a) *Et adnuebant* . Codex S. Gatiani Turonensis legit : *Annuebant* .

Col. 704.
(a) *Ita ut mergerentur* . Adverbium *penè* quosdam Codices consonantes Graeco omittere asserit Lucas Brugensis , illud certè non habet Exemplar Turonense .

Col. 705.
(a) *Eris vivificans homines* . Graecus Textus importat : *Capies homines vivos* . Corbejensis verò Codex consonat nostro , nam legit : *Homines vivificans* . Recentior manus in eo superscripsit *capiens* . Tum subdit : *ad terram naviculis* . S. Ambrosius Hexaem. Lib. VI. Cap. VIII. habet : *Amodo eris homines vivificans* .
(b) Idem Corbejensis Codex legit : *Vir plenus lepra , & ipse procedens in faciem rogabat* .

Col 707.
(a) *Ut sit in testimonium hoc vobis* . S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. V. eadem verba profert . In Corbejensi habemus : *Ut sit in testimonia hoc vobis* . Plures alios MSS. Codices affirmat Dom. Calmet legere : *In testimonium vobis* .

Col. 709.
(a) *Remissa sunt tibi peccata tua* . Eadem lectio est Exemplaris Corbejensis ; & S. Ambrosii in Apologia altera David Cap. XII. In Lib. autem III. de Fide Cap. II. idem S. Doctor legit : *Dimissa sunt tibi peccata tua* .

Col. 710.
(a) *Remissa sunt tibi peccata tua , aut dicere* . Consonat Corbejensis Codex . S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. V. sic citat : *Dimissa sunt tibi peccata tua , aut dicere* .

Col. 711.
(a) *Surgens* . Alii veteres Codices apud Lucam Brugensem ita legunt .
(b) *Suum* . Idem monet Syros quoque hoc pronomen addere .

Col. 712.
(a) *Murmuraverunt* habet etiam Codex Corbejensis .

Col. 713.
(a) *Et peccatoribus manducat & bibit* . Consonat laudatum MS. Exemplar .

Col. 714.
(a) *Possunt* legitur etiam in Codice S. Gatiani Turonensis ; addidit tamen manus recentior : *potestis jejunare* .
(b) Hoc loco conjunctionem & antiquorum Codicum alios praeponere cum Graeco, alios cum Syro omittere Lucas Brugensis animadvertit . S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. V. legit : *Veniet autem dies , cum auferetur ab illis sponsus* .

Col. 718
(a) Vulgata habet & *in alio* . Conjunctionem omittit Codex noster, quod accidit in aliis Exemplaribus , in Syro , & quibusdam Graecis docente Luca Brugensi .

Col. 719.

(a) *Interrogabo*. Sic habetur in aliis quoque MSS. conformiter Graeco, & Syro eodem Brugensi teste.

Col. 720.

(a) *Et circumspiciens &c.* Consentit Corbejensis legens: *Et circumspectis illis omnibus in ira*.

Col. 722.

(a) *Hierusalem, & transfretum, & maritima*. Etiam Corbejensis habet verba eadem. S. Ambrosius initium hujus versus sic reddit: *Et descendit cum illis, & stetit in loco pede-plano*: Comment. in Lucam Lib. V.

Col. 724.

(a) *Beati pauperes spiritu*. Sic etiam Codex S. Gatiani Turonensis. S. Ambrosius loco citato ita hunc versum, & seq. reddit: *Beati pauperes spiritu: quia vestrum est regnum Dei. Beati qui nunc esuriunt, & sitiunt, quia saturabuntur*. At in Lib. II. de Officiis Cap IV. aliter habet, nimirum: *Beati pauperes*, quoniam vestrum est regnum Dei. Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 9. habet: *Tollens oculos super discipulos suos dicebat: Beati pauperes, quia vestrum est regnum coelorum*.

(b) *Et cum segregaverint vos*. In Corbejensi Codice legitur: *Et cùm separabunt vos, & ejicient, & exprobrabunt nomen vestrum*. S Cyprianus in Epist. 56 Plebi Thibaritanae integrum versum sic exhibet: *Beati eritis, cùm odio vos habuerint homines, & separaverint vos, & maledixerint nomini vestro quasi nequam, propter Filium hominis: gaudete in illa die, & exultate: ecce enim merces vestra multa est in coelis*.

Col. 725.

(a) *Merces vestra copiosa est in coelo &c.* Habet Codex S. Gatiani Turonensis: *Multa copiosa est in coelo*.

Col. 726.

(a) *Cùm benè vobis dixerint omnes homines*. Aliqui alii MSS. Codices habent *omnes homines*; quod monet Lucas Brugensis. Sanè sic legit etiam S. Ambrosius Lib V. Comment. in Lucam omnino cum Codice nostro consentiens; quod & habetur in Origene in Selectis in Psal. Homil. II. in Psal. XXXVII. n. 8.

Col. 729.

(a) *Benefacite, & foenerate nihil desperantes*. Consentiunt Interpretes Syrus, Arabs, & Persa. S. Ambrosius verò sic versiculum profert Lib. de Tobia Cap. XVI. *Verumtamen amate inimicos vestros, & benefacite eis, & mutuum date nihil sperantes; & erit merces vestra multa in coelo*.

(b) *Estote misericordes &c.* In Codice quoque Corbejensi desideratur *ergo* aequè ac in nostro. Omisit illud etiam S. Ambrosius loco cit. & de Fide Lib. V. Cap. VII. Idem praestitit S. Cyprianus in Epistola LII. ad Antonianum locum hunc ita proferens: *Estote misericordes, sicut & pater vester misertus est vestri*. Et Origenes in Selectis in Genesim: *Estote misericordes, quemadmodum Pater vester misericors est*.

Col. 730.

(a) *Nol te condemnare, ut non condemnemini*. Consentanea est nostrae lectio Corbejensis Apographi.

Col. 731.

(a) *Incident*. Futuro tempore *cadent* conformiter Graeco aliquos hic legere Codices affirmat Lucas Brugensis.

Col. 732.

(a) *Ejiciam festucam de oculo tuo, & ecce in oculo tuo trabes subjacet*. Ita quoque legit Corbejensis.

(b) *Perspicies ejicere*. Idem est in Codice S. Gatiani Turonensis.

Col. 733.

(a) *Neque legunt de spinis ficus, sed nec de rubo vindemiant uvam*. Haec est etiam ejusdem Codicis Corbejensis lectio, nisi quod in posteriori clausula ibi habetur *neque de rubo*.

(b) *Ex abundantia cordis os illius loquitur*. Corbejensis legit: *Os ejus*.

Col. 734.

(a) *Fundamenta*. Vetera alia MSS. Exemplaria, teste Luca Brugensi, consonant.

(b) *Impulit flumen domui illi*. At Corbejensis habet: *Inlisit flumen domui illi*.

Col. 735.

(a) *Impulit flumen domui illi*. Habet hoc loco citatus Codex: *Alisit flumen domui illi*.

(b) *Factum est autem cùm implesset omnia verba in auribus populi*. In laudato Codice eadem habemus, at pro *populi*, legitur *plebis*.

Col. 736.

(a) *Ut veniret, & sanaret servum illius*. Eadem leguntur in Autographo S. Gatiani Turonensis; at in Corbejensi: *Ut veniret, & liberaret*. Plura tamen vetera MSS. Exemplaria, testante Brugensi, cum nostro consentiunt.

(b) *Et* omittitur in permultis aliis Codicibus, & in Graeco, & Syro ipso Brugensi affirmante.

Col. 738.

(a) Verba Vulgatae: *Propter quod & me ipsum non sum dignum arbitratus, ut venirem ad te*. desiderantur in Codice hoc Eusebiano, quemadmodum & in alio S. Gatiani Turonensis. Deerant quoque in Corbejensi, sed illa supplevit manus recentior.

(b) *In nullo tantam fidem inveni in Israel*. Habet idipsum Codex citatus Corbejensis, & S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. V. Graecus Textus verò: *Nec in Israel tantam fidem inveni*.

Col. 739.

(a) *Invenerunt servum sanum*. Consentit sic legens etiam Corbejensis.

Col. 741.

(a) *Visitavit Deus populum suum in bono*. Corbejensis legit: *Visitavit plebem suam in bono*.

(b) *In omni finitima regione*. Corbejensis idem Codex pro *finitima*, habet *confini*.

Col. 744.

Col. 744.

(a) *Arundinem a vento moveri* . Sequuntur eandem lectionem Codices S Gatiani Turonensis , Corbejensis , & Majoris-Monasterii . Idem advertit Lucas Brugensis in aliis pluribus Exemplaribus . Idem habemus apud S. Ambrosium , qui in Comment. in Lucam Lib. V. sic locum citat : *Quid existis in desertum videre ? Arundinem vento moveri ? Quid existis videre ? Hominem mollibus vestimentis indutum ?*

Col. 745.

(a) *Ecce qui in veste pretiosa , & in deliciis superabundant in domibus regum sunt*. Aequè legit Corbejensis , sed post *pretiosa*, addit *sunt* . S. verò Ambrosius loco cit. habet : *Ecce qui in veste pretiosa sunt , in domibus regum sunt* .

(b) *Et ampliùs quàm Propheta* . Idem in Majoris-Monasterii Apographo habemus , praeter postremum verbum , nam pro *Propheta* , legit *Prophetam* . S. Ambrosius loc. cit. ante haec verba refert & ipse : *Major inter natos mulierum Propheta Joanne Baptista nemo est* .

Col. 746.

(a) *Et qui minimus est in regno Dei* . Hic habet Corbejensis Codex : *Nam qui minor est in regno Dei* .

(b) *Baptismum* . Lucas Brugensis aliquot alios vidit Codices sic cum Graeco legentes.

Col. 748.

(a) Habet Corbejensis : *Neque manducans , neque bibens* .

Col. 751.

(a) *Quis ergo illum ampliùs diliget ?* Etiam Graecus paria habet legens in futuro , quod Vulgata nostra in praesenti . *Ampliùs* occurrit & in Codice Majoris-Monasterii .

Col. 752.

(a) *Aquam in pedibus mihi non dedisti* . Similia exhibet Codex Corbejensis : *Aquam pedibus mihi non dedisti* .

Col. 753.

(a) *Oleo non unxisti pedes meos* . Legit idem Codex omnino cum nostro consentiens .

Col. 754

(a) *Ad illam Jesus* . Sic etiam Codex S. Gatiani Turonensis .

Col 756.

(a) *Ecce exiit* . Consentiunt Codices Turonensis , & Majoris-Monasterii , & Sanctus Ambrosius in Enarrat. Psal. 36. legens : *Ecce exiit qui seminat , seminare agrum suum , & dum seminat aliud cecidit secus viam , aliud supra petram , aliud supra terram bonam* . Praecedentem versum Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 9. sic cum hoc profert : *Conveniente autem populo multo , & per singulas civitates exeunte ad eum , dixit parabolam talem : Exiit qui seminat seminare* .

Col. 758.

(a) *Vobis traditum est mysterium regni Dei*. Corbejensis Codicis haec est lectio; *Vobis datum est scire mysterium Dei*. Origenes Comment. in Matth. Tom. X. n. 16. habet: *Vobis datum est nosse mysteria regni coelorum*.

Col. 760.

(a) *Lucernam accensam*. Exhibet hoc idem Codex Corbejensis.

Col. 761.

(a) *Nec absconsum, nisi ut cognoscatur*. Sic etiam Corbejensis omissâ particulâ *ut*. Initium versus sic habet S. Ambrosius in Epist. II. ad Theodosium: *Nihil est occultum quod non manifestetur*.

Col. 763.

(a) *Et sustulerunt*. Hoc loco citatus Codex Corbejensis legit: *& levaverunt*.

(b) *Navigantibus autem eis*. Alii antiqui Libri sic habent apud Lucam Brugensem, consentientibus Graecis. Codex Turonensis S. Gatiani, atque alius Majoris-Monasterii legunt: *Navigantibus autem illis*; prior subdit *Dormivit*: posterior *Obdormivit*.

Col. 764.

(a) *Imperavit vento, & tempestati aquae*. Codices aliquot Audomarensis Ecclesiae sic legentes citat Brugensis.

Col. 765.

(a) *Enavigaverunt autem ad &c.* Vertit sic Corbejensis, consonantque ex eodem Brugensi alia Exemplaria.

Col. 766.

(a) *Alligabatur enim catenis, & compedibus &c.* Lectio citati Codicis Corbejensis est: *Nam vinctus catenis, & compedibus custodiebatur, & ruptis vinculis agebatur in loco deserto*.

Col. 767.

(a) *Rogaverunt illum ut in eis intrarent*. Et laudatus Codex Corbejensis habet: *Rogaverunt eum, ut in illis irent*.

Col. 768.

(a) *In mare*. Sic etiam Exemplar Turonense S. Gatiani.

Col. 769.

(a) *Rogavit*. Hoc habet etiam Codex Majoris-Monasterii.

Col. 770.

(a) *Fecerit Deus*. Consentit citatus Codex.

Col. 772.

(a) *Mulier, quae erat*. Sic teste Brugensi Graecus legit. *In profluvio sanguinis* habetur quoque in Codice Corbejensi.

(b) *In Medicis*. Eadem legit Exemplar Turonense S. Gatiani.

Col. 773.

(a) *Turbae tam magnae comprimunt te*. Apographi Corbejensis lectio est: *Turbae te comprimunt tam magnae, & dicis*. S. Ambrosius Lib. VII. Comment. in Lucam ita locum hunc citat: *Comprimunt te turbae*; & ejusdem Operis Lib. VIII. *Magister comprimunt te turbae*. S. Optatus Milevit. de Schism. Donatist. Lib. V. ita reddit: *Turbae te comprimunt: tu dicis, quis me tetigit?*

Col. 774.

(a) *Ego enim cognovi virtutem exisse a me*. Idem Corbejense Exemplar habet: *Nam & ego cognovi virtutem exisse de me*. S. Ambrosius in altera Apologia David legit: *Sentio de me virtutem exisse*. Verumtamen in Enarrat. Psal. 40. sic: *Nam & ego cognovi virtutem de me exisse*. Priorem lectionem suam reperit S. Antistes in Enarrat. Psal. 45. Rursum Comment. in Lucam Lib. VI habet: *Nam ego cognovi virtutem de me exisse*; & tandem Lib. II. Cap. IX. *Cognovi virtutem exisse de me*. Origenes in Dialogo de recta in Deum Fide Sect. IV. sic effert: *Quis me tetigit? Sensi enim virtutem ex me exiisse*. Idem Homil III. in Levit. locum ita citat: *Quis me tetigit? Ego enim sensi virtutem exiisse de me*. Lib. autem III. in Cant. Canticor. *Tetigit me aliquis, ego enim sensi virtutem de me exisse*. Tom. X. Comment. in Matth. *Quis me tetigit? Nam ego novi virtutem de me exisse*. Ibidem Tom. XI. omnino cum Vulgata consentit; & tandem in Serie Comment. in Matth. sic apud ipsum habemus: *Tetigit me aliquis, ego enim scio virtutem de me exisse*. S. Optatus Milevit. loco cit. *Quis me tetigit? sensi a me exisse virtutem*.

(b) *Ut vidit autem mulier &c.* Habet idem Exemplar Corbejense: *Quia non latuit illum venit tremens*.

Col. 775.

(a) *A Principe*. Sic verè legendum contendit Lucas Brugensis ex Codice Ecclesiae suae, & Graeco, ac Syro. At S. Ambrosius Lib. VI. Comment. in Lucam habet: *Venerunt servi dicentes Principi: Noli vexare illum, filia tua mortua est*.

Col. 776.

(a) *Non enim mortua est, sed dormit*. *Puella* desideratur hìc sicut in aliis aliquot MSS. atque in Graeco, & Syro, quod Lucas Brugensis monuit. Origenes quoque Lib. II. contra Celsum ita legit: *Non mortua est, sed dormit*.

(b) *Scientes eam mortuam esse*. Consonat lectio Apographi Corbejensis.

Col. 778.

(a) *Neque peram, neque calceamenta, neque panem*. Eadem exhibet citatus Codex Corbejensis.

(b) *Ibi manete, & indè exite*. Sic legunt etiam Graecus, & Syrus Interpres; Corbejensis verò: *Ibi manete, & indè proficiscimini*. Alius Codex ab Hentennio visus citatur a Luca Brugensi, in quo habetur: *Et indè exeatis*. Verumtamen Exemplar Majoris-Monasterii sic legit: *Manete donec exeatis*.

Col. 779.

(a) *Pulverem vestrum de pedibus excutite*. In Corbejensi habemus: *Pulverem de pedibus vestris excutite*. S. Ambrosius locum sic citat Lib. VI. Comment. in Lucam: *Etiam pulverem de pedibus vestris excutite*.

Exeun-

(b) *Exeuntes autem circuibant*. Eadem sunt in Apographo Turonensi S. Gatiani, sed pro *circuibant*, legitur *circumibant*. Origenes in Dialogo de recta in Deum Fide Sect. II habet: *Egressi autem ambulabant per civitates, & vicos*.
(c) *Et stupebat*. Legitur in Exemplari Corbejensi: *Consternebatur*.

Col. 780
(a) *Quis autem est hic, de quo &c.* Memoratus Codex habet: *Hic est, de quo audio talia?*

Col. 781.
(a) *Eos necesse habebant curari*. In Turonensi S. Gatiani: *Qui curari indigebant*.

Col 782.
(a) *Ut euntes adjacentes vicos &c.* Corbejensis Codex refert: *Ut eant circa castella, & villas, & reficiant se, & inveniant escas*.
(b) *Nisi si nos euntes emamus &c.* Ibidem legitur: *Nisi eamus, & emamus*. S. Ambrosius Lib. VI. Comment. in Lucam integrum versum ita citat: *Ait autem ad eos: Date illis vos manducare. At illi dixerunt: Non sunt nobis plusquam quinque panes, & duo pisces: nisi nos eamus, & emamus in omnem banc turbam escas*.

Col. 784.
(a) *Super illos*. Hoc habet etiam Corbejensis.

Col 786.
(a) In aliquibus aliis MSS. deesse, ut in nostro, verba Vulgatae: *Tollat Crucem suam quotidie*, tradit Domnus Calmet. S. Ambrosius de Fuga Saeculi Cap. II. verba illa refert, sed reticet *quotidie*; quod fecit & Origenes in Exhortatione ad Martyrium num. 12.

Col. 787.
(a) *Salvabit illam*. Eandem lectionem habemus in Corbejensi Apographo. S. Ambrosius Lib. de Abraham Cap. IV. legit: *Propter me inveniet eam*. Origenes in Exhortatione ad Martyrium n. 12. *Salvam faciet eam*. At in Homil XVIII. in Numeros sic habet. *Qui perdet animam suam propter me, salvam faciet eam.*

Col. 788.
(a) *Petro, Johanne, & Jacobo*. In aliis Codicibus, quibus consonat Graecus, aequè ac in Eusebiano nostro, ex Luca Brugensi, Joannes praeponitur Jacobo, quod occurrit etiam in Apographis Turonensi, & Majoris-Monasterii.

Col. 791.
(a) *Hic est Filius meus electus*. Habentur eadem in Codicibus Corbejensi, & S. Gatiani Turonensis.
(b) *Factum est autem per diem descendentibus*. Ita legit & supradictum Corbejense Apographum.

Col. 794.
(a) *In magnitudine Dei*. Hic Corbejensi in Codice habemus: *Omnibusque mirantibus super omnia, quae faciebat, dixit ei Petrus: Domine, quare nos non potuimus*

ejicere illum? Quibus dixit: quoniam ejusmodi oratione ejicitur, & jejunio. Dixit autem ad discipulos suos: Ponite vos in auribus vestris &c.

(b) *Et erat occultum.* Hic etiam Corbejense Exemplar variat legens: *Et erat occultum inter ipsos, ut non sentirent, & timebant.*

Col. 795.

(a) *Jesus autem visa cogitatione cordis illorum &c.* Optimi Codices MSS. & Graecus apud Lucam Brugensem habent: *Apprebendens puerum statuit.*

(b) *Quicumque me recipit &c.* Similia habet Exemplar Corbejense legens: *Quicumque me receperit, non me recipit, sed eum qui me misit.* S. Ambrosius Lib. VII. Comment. in Lucam habet: *Quicumque receperit puerum istum in nomine meo, me recipit. Et qui me recipit, recipit eum, qui me misit.*

Col. 796.

(a) *Sinite illum.* Haec addit etiam Codex S. Gatiani Turonensis, ubi tamen pro *illum*, habetur *eum*. S. Ambrosius loco cit. sic locum refert: *Sinite eos, & nolite &c.*

Col. 797.

(a) *Dies receptionis ejus, & ipse direxit faciem suam ire in Hierusalem.* Verba Codicis nostri hìc omnino cum Graeco Textu concordant.

Col. 798.

(a) *Sicut Helias fecit.* Ita legit Graecus quoque Textus, prout etiam Interpres Arabs, Persa, Syrus, Aethiops, & Gothicus.

Col. 799.

(a) *Animas hominum perdere.* Additur *hominum* etiam Graecè testante Luca Brugensi. In Codice autem Majoris Monasterii: *Venit ad animas perdere* legitur. S. Ambrosius loco cit. habet: *Filius enim hominis non venit animas perdere hominum, sed salvas facere*; & Lib. I. Cap. XVI. *Non venit animas hominum perdere.* Codicis nostri lectionem refert S. Cyprianus in Epist. LIX. ad Fidum: *Filius hominis non venit animas hominum perdere, sed salvare.*

(b) *Euntibus illis.* Ita Exemplar Majoris-Monasterii.

(c) *Et dixit ei Jesus: Vulpes &c.* Asserit Lucas Brugensis alios antiquos Codices addere hoc loco conjunctionem *&* cum Graecis. S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. VII. legit: *Vulpes foveas habent, & volucres coeli nidos, ubi requiescant: nam Filius hominis non habet ubi caput suum reclinet.*

Col. 800.

(a) *Sine mortuos sepelire.* Codex S. Gatiani Turonensis legit: *Sinite mortuos sepelire.* S. Ambrosius Lib. II. de Abraham Cap. VIII. *Relinque mortuos sepelire mortuos suos*; At in Comment. in Lucam Lib. VII. *Sine mortui sepeliant mortuos suos.*

(b) Conjunctionem *&*, quam hìc habet Vulgata, in aliis etiam Codicibus, Graecoque, & Syro desiderari advertit Lucas Brugensis. Omisit quoque S. Ambrosius loco citato.

Col. 801.

Col 801.

(a) *Nuntiare eis, qui in domo sunt*. Graecus Textus etiam hunc sensum admittit. Alios Codices, ubi legitur *qui*, pro *quae*, ipse Lucas Brugensis citat. Origenes Comment in Matth. Tom. XV. sic exhibet hunc locum: *At primùm permitte mihi, ut in domum meam abeam, & renuntiem his, quae domi meae sunt*. Responsionem autem Domini, quae in Vulgata est: *Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retro, aptus est regno Dei*; apud S. Ambrosium in Enarrat Psal. 43. sic habemus: *Nemo mittens manum in aratrum, respiciens retro, habilis est regno Dei*. S. Hilarius Tract. Psal. 122. ferè cum nostro Codice consentiens sic illam exhibet: *Nemo retro respiciens aratrum tenens aptus est regno coelorum*. Et S. Cyprianus de Exhortatione Martyrii hunc in modum profert: *Nemo retro attendens, & superponens manum suam super aratrum, aptus est regno Dei* Origenes Homil. XIII. in Jeremiam habet: *Nemo mittens manum super aratrum, & respiciens retrorsum, aptus est regno Dei*. S. Optatus Milevit. de Schism Donatist legit: *Nemo tenens manicam aratri, post se attendens, intrabit regna coelorum*.

Col 808.

(a) *Exultavit in Spiritu Sancto, & dixit &c.* Habemus in Corbejensi Exemplari: *Exultavit Jesus in Spiritu Sancto, & dixit: Confiteor tibi Domine Pater coeli &c.*

Col. 811.

(a) Omittit Codex noster *& ex omni mente tua*, quae quidem verba in supradicto etiam Apographo Corbejensi desiderantur.

Col. 814.

(a) *Revertens reddam*. Sic legit etiam Exemplar Majoris-Monasterii. Habet eadem verba S Ambrosius Comment. in Lucam Lib. VII., ubi: *Quodcumque supererogaveris revertens reddam tibi*.

Col 815.

(a) *Turbabatur circa plurimum ministerium*. Consonat Graecus Interpres.

Col 816.

(a) *Sollicita es, & turbaris erga plurima &c.* Haec non desunt in Codice nostro tantum, sed etiam in Corbejensi, quin & apud S. Ambrosium Enarrat. in Psal. 1., in Expositione Psal 118. Serm. XI., & Comment. in Lucam Lib. I. cujus verba in sequenti Nota dabimus.

(b) *Quae non auferetur ei*. In citato Codice Corbejensi: *Quae non auferetur illi*. Sanctus Ambrosius Enarrat. in Psal 1. legit: *Martha, Martha, Maria optimam partem sibi elegit, quae non auferetur illi* In Exposit. Psal. 118. Serm. XI. *Martha, Martha, Maria bonam partem elegit, quae non auferetur illi*. In Lib. I. Comment. in Lucam: *Maria optimam partem &c.* cum Vulgata omnino. Et in ejusdem Operis Lib. VII. *Maria optimam partem sibi elegit, quae non auferetur illi*.

Col. 817.

(a) *Pater sancte, qui es in coelis &c.* Plures Codices Graeci habent: *Pater noster, qui es in coelis*; quod etiam Origenes textui suo inseruit. Addunt quoque Graeci plures tam editi, quàm MSS. Codices: *Fiat voluntas tua in terra, sicut in coelo.*

coelo . Haec paucis immutatis, vel demptis, habentur etiam in hoc Codice nostro, & illa non leguntur in Vulgata. Corbejensis autem lectio est: *Pater sancte, qui in coelis es, sanctificetur nomen tuum, veniat regnum tuum*. In alio Majoris-Monasterii: *Pater sancte sanctificetur*.

Col. 820.
(a) *Quantos desiderat*. Sic etiam Corbejensis. Vetus Interpretatio Origenis Comment. in Matth. Tom. XV. legit: *Dico vobis: Etsi non dabit ei surgens propterea quod amicus est ejus; tamen propter importunitatem ejus dabit ei quantos voluerit*.

Col. 822.
(a) Vulgata hìc habet *secum*, quod in Codice nostro deest, ut in Graeco, aliisque Exemplaribus Lucas Brugensis notat.
(b) *Illi beati*. Codex S. Gatiani Turonensis exhibet: *Hii beati*.

Col. 823.
(a) *Illud* omittunt ambo Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii.
(b) Antiquos Codices, in queis hìc non habentur *Prophetae*, ut non est in nostro, Lucas Brugensis memorat, sed legitur in Syro, & Graeco.

Col. 824.
(a) *Et ecce hìc plus Salomone*. Corbejensis Codex exhibet: *Et ecce Salomone plus hìc*. Veteres alios Codices *plus Salomone* legentes Lucas Brugensis vidit, qui conformes sunt Graeco. Codex S. Gatiani Turonensis habet: *Plus Salomone hìc*.

Col. 825.
(a) *Et ecce hìc plusquam Jona*. In Corbejensi: *Et ecce plus Jona hìc*. Antiquis in Codicibus eandem invenit Lucas Brugensis lectionem. In alio S. Gatiani Turonensis: *Plus est Jona hìc*.

Col 826.
(a) *Si verò oculus tuus &c.* Codex Majoris-Monasterii legit hoc loco: *Si autem oculus tuus nequam*.
(b) *Si ergo lumen &c.* Habet Corbejense Exemplar: *Si ergo lumen, quod in te est, tenebrae sunt, tenebrae tuae quantae sunt?* Quae verò sequuntur usque ad *Et cùm loqueretur*, in praedicto Codice quoque desiderantur.
(c) *Ut pranderet secum*. At Corbejensis legit: *Ut cùm illo pranderet*.

Col. 828.
(a) *Verùm quod superest date elemosynam*. Consonat Corbejensis Codex: *Tamen quod superest date eleemosynam*. S. Cyprianus de Opere, & Eleemosynis cum nostro Exemplari legit: *Verùm date eleemosynam, & ecce vobis munda omnia*.

Col. 835.
(a) *Non habent amplius quod faciant*. Lucas Brugensis alios sic legentes Codices indicat.
(b) *Depondio*. Sic Codices quoque S. Gatiani Turonensis, ac Majoris-Monasterii.

Col. 837.
(a) *Abnegabitur*. Consonante Graeco, alii apud Lucam Brugensem antiqui Codices habent: *Denegabitur*.

Col. 838.

(a) *Quae oporteat dicere*. Alios Codices ita cum Graeco legentes idem Brugensis animadvertit. Codex S. Gatiani Turonensis habet: *Quid oporteat dicere*. Alius Majoris-Monasterii: *Quae oporteat vos dicere*. S. Ambrosius de Spiritu Sancto Lib. I. Cap. IV. integrum versum hoc pacto citat: *Nolite solliciti esse qualiter respondeatis, aut dicatis, Spiritus enim Sanctus Dei docebit vos in ipsa hora, quae oporteat dicere*.

Col. 840.

(a) *Fructus meos, & dicam &c.* Etiam Codex Corbejensis omittit *& bona mea*. Paulo post ubi legit Codex noster: *Stulte, hac nocte animam tuam reposcunt a te*. S. Ambrosius Lib. de Nabuthe Jezraelita Cap. VIII. habet: *Stulte, hac nocte repetunt animam tuam a te*. Et S. Cyprianus de Opere, & Eleemosynis legit: *Stulte, hac nocte expostulatur anima tua a te, quae ergo parasti cujus erunt?* Singularis prorsus est lectio, quae occurrit apud S. Ambrosium de Bono mortis Cap. X. *Quid scis an nocte hac a te tua anima reposcatur?*

Col. 842.

(a) Verba Vulgatae: *Si enim neque quod minimum est potestis*, aequè ut in nostro desiderantur etiam in Autographo Corbejensi.

(b) *Quomodo non texunt, neque neunt*. Corbejense Exemplar legit: *Non laborant, neque neunt, neque texunt*. Porrò verbum *Neo* etiam tertiae conjugationis occurrit apud Latinos, ut apud Tibullum Lib. III. Eleg. III. circa finem:

Aut si fata negant reditum, tristesque sorores
Stamina quae ducunt, quaeque futura neunt.

(c) *Parvae fidei*. In eodem Corbejensi habemus: *Minimae fidei*; quod postremum legit & S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. VII.

Col. 843.

(a) *Quid edatis, aut quid bibatis nolite solliciti esse*. Consonat citatum Exemplar Corbejense.

(b) *Quaerite autem regnum ejus; & haec adicientur vobis*. In eodem Codice: *Quaerite regnum Dei*. Vetera MSS. Exemplaria constanter omittere *primùm*, atque *& justitiam ejus* docet Lucas Brugensis, assentientibus Graecis, ac Syris impressis. S. Ambrosius Lib. VII. Comment. in Lucam habet: *Quaerite regnum Dei; & haec omnia adjicientur vobis*.

Col 844.

(a) *Et sint lumbi vestri succincti*. Corbejensis legit *adcincti*. Consentit Codici nostro S. Ambrosius de Paradiso Cap. XIII. Verumtamen in Exposit. Psal. 118. Serm. XIV. sequitur Vulgatam: *Sint lumbi vestri praecincti*. S Cyprianus de Unitate Ecclesiae citat sic: *Sint lumbi vestri accincti*. Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 59. ita exhibet: *Sint autem lumbi vestri succincti*.

Col. 845.

(a) *Et lucernae ardentes. Et vos &c.* Graecus quoque non habet aequè ac Codex noster: *in manibus vestris*. Id etiam in pluribus aliis Latinis desideratur, monente quoque Luca Brugensi. Omittit etiam Codex S. Gatiani Turonensis, S. Ambrosius de Paradiso loc. cit., & in Serm. XIV. in Exposit. Psal. 118. ubi

ubi legit : *Et lucernae vestrae ardentes* . Reticuit & S. Cyprianus ubi supra ; & Origenes Homil. IV. in Leviticum ita citans : *Et lucernae vestrae semper ardentes* . Homil. XIV. in Lib. Josue legit : *Et lucernae vestrae ardentes* ; idem repetens Homil. IX. in Lib. Judicum . At in Selectis in Psal. cum Exemplari nostro consonat , quemadmodum etiam in Serie Comment. in Matth. n. 59.

Col. 847.

(a) *Sicut & &c.* Lucas Brugensis asserit Bedam hanc lectionem secutum fuisse .

Col. 849.

(a) *Et mittam cophinum stercoris* . Consentit Exemplar Corbejense , & S. Ambrosius de Jacob , & Vita beata Lib. I. Cap. I. ac Lib. VII. Comment. in Lucam , & tandem Ambrosiaster de Sacramentis Lib. II. Cap. I. sic legens : *Et mittam cophinum stercoris : etsi quidem fecerit fructum ; sin autem excidatur ficulnea* .

Col. 850.

(a) *Vidisset* . In quibusdam antiquis MSS. sic reperit Lucas Brugensis . In Codicibus etiam S. Gatiani Turonensis , ac Majoris-Monasterii occurrit : *Cùm vidisset Jesus* .

Col 852.

(a) *Gaudebat in omnibus mirificis , quae fiebant ab eo* . Legit Corbejensis : *Gaudebat in praeclaris , quae videbant fieri ab eo* .

Col. 854.

(a) *Mulier abscondit in farina donec fermentaretur* . Hac Versione usus est S. Ambrosius , qui , teste Domno Augustino Calmet , verba illa *Sata tria* non legit ; immo addita ex Evangelio Matth. S. Doctorem affirmasse docet . Subdit tamen in omnibus Exemplaribus Vulgatae illa verba haberi . Verùm Corbejense cum nostro Apographo consonat . Loca autem S. Ambrosii ubi hunc locum citat duo sunt , nimirum Lib. VII. Comment in Lucam , ubi sic : *Cui simile aestimabo regnum Dei ? Simile est fermento , quod acceptum mulier abscondit in farina , donec fermentatum est totum* . Et in Epist. ad Irenaeum : *Fermento simile est regnum coelorum , quod abscondit mulier in farinae mensuris tribus , donec fermentetur totum* .

(b) *Intrate per angustum ostium* . Exemplar quoque Corbejense exhibet : *Per angustum ostium* . Origenes Comment. in Matth. Tom XII. in veteri Interpret. legit : *Contendite intrare per angustum ostium* ; quod ipse repetit in Serie Comment. in Matth. num. 14.

Col. 855.

(a) *Et incipietis foris stare* . Conjunctio *&* habetur etiam in Graeco , & Syro teste Luca Brugensi .

Col. 856.

(a) *Illic erit &c.* Additum est recenti manu in Codicibus S. Gatiani Turonensis , & Majoris-Monasterii , in queis legebatur priùs : *Ubi erit* .

Col. 858.

(a) *Missi sunt* , pro *mittuntur* habent & alii Codices , quemadmodum Graecus quoque apud Lucam Brugensem . *Saepiùs*

(b) *Saepiùs volui congregare &c.* In Corbejensi : *Saepè volui congregare filios* .

Col. 859.

(a) *Et factum est cùm intrasset in domum &c.* Meliores Codices MSS. Lucae Brugensis, consentientibus Graeco, atque Syro omittunt *Jesus* .

Col. 861.

(a) *Cùm invitatus fuerit* , Corbejensis lectio est : *Cùm invitatus fuerit quid ad nuptias, non discumbat* .

Col. 863.

(a) *Dicebat autem & invitatori* , Ita legit etiam praelaudatus Codex .

Col. 864.

(a) *Nec divites* . Corbejensis habet : *Neque divites*. Et alius Codex apud Lucam Brugensem legit : *Te invitent* . Etiam S. Cyprianus Testim. Lib. II. *Noli vocare amicos tuos , neque fratres , neque vicinos , neque divites , ne fortè & illi reinvitent te* .

Col. 865.

(a) *Et coeperunt omnes simul excusare se* . Corbejensi in Apographo legitur : *Et coeperunt omnes excusare se* .

Col. 866.

(a) *Et vado experimentum accipere illorum , & propter hoc venire non possum*. Ibidem habemus : *Eo probare illa , & ideo venire non possum* . Origenes Homil. V. in Jeremiam legit : *Vado probare illa, habe me excusatum* .

Col. 868.

(a) *Exi circa vias , & sepes* . Idem Codex habet : *Exi in vias , & circa sepes* . Hanc postremam lectionem sequitur S. Ambrosius in Enarrat. Psal. 40.

(b) *Coge intrare quoscumque inveneris , ut &c.* Codices S. Gatiani Turonensis, atque Majoris-Monasterii habent & ipsi : *quoscumque inveneris* ; & S. Ambrosius loc. cit. *Compelle ut intrent* .

Col. 869.

(a) *Nonne priùs sedens computavit* . Idem legit Corbejensis . Alios consonantes Codices citat Lucas Brugensis . Origenes in Exodum num. 3. sic versum citat : *Quis vestrum volens turrim aedificare, nonne priùs sedebit, & computabit sumptus.* At in Comment. in Matth. Tom. XVII. *Quis ex vobis volens turrim aedificare , non priùs computat an fundamentum ponere possit* .

Col. 870.

(a) *Si habeat quae opus sunt ad consummandum*. Etiam in Corbejensi: *Si habet ad consummandum*. Origenes in Exod. num. 3. *Si habet undè perficiat* ; & in Matth. loc. cit. *Et opus absolvere* .

Col. 871.

(a) *Obviare ei* . Sic & Corbejensis .

(b) *Rogat pacem* . Consonat citatus Codex , habet enim : *Rogans pacem* .

Col. 872.

Col. 872.

(a) *Quod si & sal*. Veteres Libros conformes Syro, qui addunt hìc *quoque* citat Lucas Brugensis.

(b) *Neque in terra, neque in stercore utile est*. Habet Corbejensis: *Neque in terra, neque in sterquilinio utile est*.

(c) *Erant autem accedentes ad eum omnes publicani &c.* In cit. Apographo Corbejensi: *Erant autem appliciti illi omnes publicani*.

Col. 875.

(a) *Et scopis commundat domum*. Multa vetera Exemplaria Latina legunt hìc *evertit*; cùm tamen vera lectio sit *everrit*, ut habetur in Vulgata, cujus quam optima sit lectio ostendit Codex noster per periphrasim id clarissimè significans. Quocirca non est cur P. La Haye *evertit* legendum contendat potiùs quàm *everrit*. Adde Corbejensem Codicem, ubi: *& scopâ mundabit domum suam*: Versionem hanc laudat Lucas Brugensis.

Col. 876.

(a) *Habebat*. Ita etiam Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii.

(b) *Et dixit adolescentior: Pater &c.* Sic quoque Exemplar Corbejense. S. Ambrosius Lib. VII. Comment. in Lucam legit: *Et dixit illi adolescentior: Da mihi portionem &c.*

Col. 877.

(a) *Consumpsisset*. Ita & alius Codex apud Lucam Brugensem.

(b) *Facta est famis valida per regionem illam*. Habetur in Codice Corbejensi: *Facta est fames per regionem illam*; quam postremam lectionem secutus est etiam S. Ambrosius loco cit.

Col. 878.

(a) *Quanti mercenarii patris mei abundant pane?* Plures veterum, ut S. Ambrosius, S. Petrus Chrysologus, Ven. Beda, & S. Eucherius concorditer cum Graeco legunt ut in Codice nostro, omissis verbis *in domo*, teste Augustino Calmet. Omittit eadem verba Codex Corbejensis; quemadmodum & alii apud Lucam Brugensem. Loca verò, ubi S. Ambrosius nunc locum Evangelicum profert, adnotare lubet, nempe Lib. VII. Comment. in Lucam, ubi habemus: *Quantis panibus mercenarii patris mei abundant?* quae repetit S. Doctor in Epistola ad Constantium.

Col. 881.

(a) *Adducite vitulum illum saginatum*. Non otiosum videtur verbum *illum*, ut signet vitulum inter alios praecipuum, quod cum eorum sententia consentit, qui putant hoc vitulo designari sacratissimum Christi Corpus, quod poenitentibus manducandum indulget in Eucharistico convivio coelestis piissimus Pater. Illud reperies etiam in sequenti columna: *Occidit pater tuus vitulum illum saginatum*; itemque Col. 884. *Et occidisti vitulum illum saginatum*. Sic legit etiam Exemplar Corbejense.

Col. 882.

(a) *Interrogavit quidnam essent haec*. In Corbejensi: *Interrogavit quid esset*.

Col. 886.

Col. 886.

(a) *Cognovi quid faciam*. Hoc reperitur etiam in laudato Apographo Corbejensi.

(b) *In domus suas*. Eadem est lectio Codicum S. Gatiani Turonensis, atque Majoris-Monasterii. *Domus* autem in accusandi casu, numeroque plurali apud veteres Latinos in usu fuisse, testis est A. Gellius Noct. Atticarum Lib. XVII. Cap. II. citans Q. Claudium Lib. I. Annal. in haec verba loquentem: *Domus suas quemque ire jubet, & sua omnia fruisci*. Usurpavit & Livius Lib V. Decad. V. scribens: *Ludis relictis, domus magna pars hominum ad conjuges liberosque laetum nuntium portabant*.

Col. 887.

(a) *Vatos olei*. Retinet haec lectio Graecum *βάτυς*, *u* literâ pro *b* usurpatâ: Corbejensis autem Codex habet expressè: *centum batos olei*, ut etiam alius S. Gatiani Turonensis. Coptus legit: *Centum pro mensura bati olei*.

Col. 891.

(a) *Ex quo regnum Dei evangelizatur*. Sic legunt etiam praedictus Codex Turonensis, atque alius Majoris-Monasterii. Coptus habet: *Praedicarunt de regno Dei*.

Col. 893.

(a) Non habet Codex noster verba Vulgatae: *& nemo illi dabat*. In pluribus aliis quoque ea desiderari a Luca Brugensi didicimus; quemadmodum desunt etiam in praedictis Codicibus S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii. Omittit Graecus, Syrus, Persa, Arabs, & Coptus.

(b) *Vulnera* pro *ulcera*. Lucas Brugensis advertit in vetustis quibusdam Libris sic legi. Sanè Persica Versio legit: *Vulnera*.

Col. 894.

(a) *Et de Inferno elevans oculos*. Graecus, Syrus, Persa, Arabs, & Coptus post *sepultus est* periodum claudunt. Tum Graecus subdit: *Et in Inferno elevans oculos suos*. Syrus: *Quumque torqueretur in Inferis, elevavit oculos suos eminùs*. Persa: *Spiritum ejus in Infernum tulerunt, & tormentum sustinuit. Velo autem sublato, dives oculos suos aperuit*. Arabs: *Et elevavit oculos suos dum cruciaretur in Inferno*. Coptus: *In Inferno elevavit oculos suos, quum esset in cruciatu*.

Col. 896.

(a) *Hiatus terrae magnus*. Graecus consentit legens: *Hiatus magnus*. Origenes Homil. XXVII in Num. habet: *Inter vos & nos chaos magnum confirmatum est*. Syrus legit: *Et cum his omnibus est ingens praecipitium positum inter nos, & vos*. Persa: *Ad haec omnia profundum barathrum inter nos, & vos factum est*. Arabs: *Et cum his omnibus, inter nos & vos praecipitium est magnum*. Coptus: *Et cum hisce omnibus abyssus magna probibet nos*.

(b) *Ut testificetur*. Sic etiam Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii. Arabs quoque legit: *Ut testificetur*. Origenes in Fragmento de Resurrectione ita locum hunc citat: *Habeo quinque fratres. Ne & ipsi veniant in locum hunc tormentorum, mitte Lazarum, qui nunciet ipsis quae hic fiunt*.

Col. 898.

(a) *Utilius est autem illi ne nasceretur, aut lapis molaris &c.* Legit Corbejensis eadem sed pro *molaris*, habet *molae*. Origenes in Leviticum Homil. XII. legit: *Expedit praecipitari in profundum maris, quàm scandalizare unum de pusillis istis*.

Col. 899.

(a) *Si peccaverit frater tuus corripe illum &c.* Hìc habet idem Exemplar Corbejense : *Si peccaverit frater tuus, increpa illum, & si poenitentiam habuerit dimitte illi.* Plura alia MSS. Exemplaria, quae omittunt *in te*, Lucas Brugensis vidit. Sanè omittit ea verba Syrus, & Persa.

Col. 900.

(a) *Et obaudisset vobis*. In Apographo Corbejensi legitur : *Et utique obaudisset vobis*. In alio Majoris-Monasterii : *Et obediret vobis* ; quod occurrit etiam in Syro, & Arabe. In Persa autem : *Et vobis obediret*. S. Ambrosius Lib. VIII. Comment. in Lucam : *Eradicare, & jactare in mare, & obaudiet vobis*. Graecus legit : *Et obediret utique vobis*. Coptus verò : *Obediret vobis*.

(b) *Aut pascentem oves*. Testatur Domnus Calmet SS. Ambrosium, & Augustinum, ac Versiones Syram, & Persam addere hìc *oves*, prout addit etiam Codex noster. Corbejensis quoque habet : *Oves pascentem*. Alios Codices citat Lucas Brugensis, in quibus legitur *oves*, alios, ubi *boves*. Exemplar verò S. Gatiani Turonensis habet *oves*. S. Cyprianus Testim. Lib. III. non exprimit *oves*, sed pro *pascentem*, habet *pastorem* ; ait enim : *Quis vestrum habens servum arantem, aut pastorem, & venienti de agro dicit continuo, transi, recumbe? Sed dicit illi : para aliquid quod coenem, & accingere, & ministra mihi, donec manducem, & bibam, & postea tu manducabis, & bibes*. Coptus quoque legit *Pastorem*.

Col. 901.

(a) *Numquid aget gratias servo &c.* In Corbejensi Apographo : *Numquid gratias habet servo, quod fecit, quae sibi imperaverat?* Apud S. Cyprianum loco cit. habetur : *Numquid habet gratiam servo illi, quia fecit, quae ei imperata sunt? Sic itaque & vos cùm perfeceritis, quae vobis imperata sunt, dicite : Servi supervacui sumus, quod habuimus facere, fecimus*.

(b) *Dum iret*. In eodem Corbejensi Exemplari hìc legitur : *Dum vadit*.

Col. 902.

(a) *Et Jericho*. Haec additio reperitur etiam in citato Apographo.

Col. 903.

(a) *Hi decem mundati sunt ; novem ubi sunt ex his?* In praedicto Codice legitur : *Hi decem mundati sunt ; novem ubi sunt ex illis?* Syrus habet : *Nonne decem erant illi qui mundati sunt, ubi sunt novem?* Coptus verò : *Nonne decem fuistis qui purgati estis, ubi igitur novem?* Quae sequuntur in Textu ita citantur a Sancto Ambrosio de Cain, & Abel Lib. I. Cap. IX. *Non fuit ex illis qui rediret, & gratias ageret Deo, nisi hìc alienigena. Et ait illi : Surge & vade*.

Col. 906.

(a) *Similiter & factum est in diebus Lot*. Consonat praedictus Codex, in quo sic : *Similiter factum est in diebus Lot*. Graecus : *Similiter & sicut factum est in diebus Lot*. Syrus : *Et quemadmodum rursus factum est in diebus Lot*. Persa : *Et quemadmodum in diebus Lot erat*. Arabs : *Et quemadmodum factum est in diebus Lot.* Coptus : *Et sicut fuit in diebus Lot*.

Col. 907.

(a) *Pluit ignem de coelo*. Additur in Vulgata post *ignem*, verbum *& sulphur*. Hoc reticetur aequè ac in nostro in Corbejensi quoque.

Col. 910.

(a) *Dixit intra se, si Deum &c.* In praelaudato etiam Codice desideratur conjunctio *&*. Arabs quoque legit: *Dixit in se ipso; si non timeo Deum*.

Col. 913.

(a) *Velut hic publicanus*. Idem Corbejense Exemplar hìc legit: *Vel etiam sicut hic publicanus*. Graecus: *Ut hìc publicanus*. Syrus: *Nec sicut iste publicanus*. Persa: *Neque velut hìc publicanus*. Arabs: *Neque sicut iste decimarum exactor*. Coptus: *Et non sicut hunc publicanum*. S. Hilarius Tract. Psal. 14. habet: *Gratias tibi ago Domine, quod non sum sicut caeteri homines, adulteri, avari, sicut & hic publicanus*. Et in Tract. Psal. 118. *Quia non sum sicut peccator iste & publicanus*. S. Cyprianus de Oratione Dominica: *Quomodo & publicanus iste*. Origenes Homil. IV. in Jeremiam: *Et sicut iste publicanus*. Et Homil. IX. in Ezechielem: *Et ut iste publicanus*.

(b) *Omnium quaecumque possideo*. Sic habet praecitatus quoque Corbejensis Codex, & S. Cyprianus loco cit.

Col 914.

(a) *Justificatus in domo suo prae illum Pharisaeum*. Graecus habet: *Justificatus in domum suam, quàm ille*. Syrus: *Descendit iste justificatus domum suam, potiùs quàm Pharisaeus ille*. Arabs: *Hic descendit in domum suam justificatior illo*. Coptus: *Ivit domum suam hìc, justificatus potiùs quàm ille*. Tertullianus legit: *Justificatior Pharisaeo*. S. Cyprianus loco cit. *Descendit hic justificatus in domum suam magìs, quàm ille Pharisaeus*. S. Ambrosius de Cain, & Abel Lib. I. Cap. IX. *Quia descendit hìc publicanus justificatus magìs quàm Pharisaeus*. S. Hilarius Tract. Psal. 14 *Quia magìs justificatus egressus est publicanus, quàm Pharisaeus*; & Tract. Psal. 125. *Amen dico vobis, quoniam magìs justificatus est publicanus, quàm Pharisaeus*. Corbejensis autem habet: *Dico vobis, quia descendit hìc publicanus justificatus in domum suam, magìs quàm ille Pharisaeus*.

Col 916.

(a) *Quidam dicens*. Etiam Corbejensis hoc loco non legit *Princeps*. S. Ambrosius cum nostro Codice sic citat: *Interrogavit autem eum quidam*, mox addit, *princeps*.

Col. 919.

(a) *Ecce nos relictis omnibus nostris secuti sumus te*. Idem Corbejensis Codex hìc habet: *Ecce nos relictis rebus nostris secuti sumus te*. S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib X. *Omnia dimisimus, & secuti sumus te*.

Col. 920

(a) *Qui non accipiet septies tantùm in tempore isto &c.* Lectio Corbejensis est: *Qui non recipiat septies tantùm in hoc tempore: in saeculo autem venturo vitam aeternam*. S Ambrosius Lib. II. de Abraham Cap. X sic locum integrum exhibet: *Nemo est qui relinquat domum, aut parentes, aut uxorem, aut filios propter regnum Dei, & non recipiat septies tantùm nunc in hoc tempore, in saeculo autem venturo vitam aeternam possidebit*.

Col. 921.

(a) *Et consputetur , & flagellatum occident illum .* Idem Codex Corbejensis habet : *Et expuent in illum , & flagellatum occident illum .* Graecus legit : *Et flagellantes occident eum .*

Col. 926.

(a) *Et cum vidissent omnes murmurati sunt quod apud virum peccatorem introisset manere.* Codicis autem Corbejensis verba hoc loco sunt : *Omnes murmuraverunt quòd ad hominem peccatorem divertit manere .* Porrò *murmurati sunt* scriptum est in nostro Codice more veterum , apud quos verbum *murmuro* etiam deponens habebatur , nam ita illud usurpavit Varro Lib. V. *Ita ut soliti eramus , Romae in balneis plodere coepimus , & murmurari .*

Col. 927.

(a) *Si cui quid fraudavi quadruplum reddam .* In Apographo Corbejensi habemus : *Si quid alicui fraudavi - - - - - Ait autem Jesus ad illos , quod hodie &c.* S. Ambrosius Lib. II. de Cain , & Abel Cap IV. legit : *Et si cui aliquid fraude abstuli , reddo quadruplum* ; & in Apologia David Cap. V. *Si cui aliquid abstuli , reddo quadruplum .* S Cyprianus de Opere , & Eleemosynis integrum sensum ita citat : *Ecce dimidium ex substantia mea do egenis : & si cui quid fraudavi , quadruplum reddo . Respondit Jesus , & dixit : Quia salus hodie huic domui facta est , quoniam & hic filius est Abrahae .*

Col. 928.

(a) *Addidit dicens parabolam .* In citato Corbejensi Exemplari legitur : *Dixit similitudinem eo quod &c.* Persa habet : *Ad parabolas adjecit , eo quod &c.*

Col. 932.

(a) *Ex ore tuo judicabo te infidelis serve .* Consonat citatus Codex , in quo sic : *Te judico , o infidelis serve .* Graecus , Syrus , Arabs , & Coptus legunt : *Judicabo te .*

(b) *Tollo quod non posui , & meto quod non seminavi .* Eadem est Corbejensis lectio ; quemadmodum & S. Ambrosii in Lib. de Tobia Cap. XIX.

(c) *Et ego cùm venissem . Et* pro *ut* alios legentes Codices consonantes Graeco citat Lucas Brugensis . Ita legit etiam S Ambrosius loco citato : *Et ego veniens .* Origenes quoque in Selectis in Jeremiam habet : *Meum argentum ponere debebas apud nummularios , & ego veniens cum usura exegissem illud .* Idem tamen Comment. in Matth. Tom. XIV. num. 8. Interpretationis veteris legit : *Num oportebat te dare pecuniam meam ad mensam , ut ego veniens cum usura recepissem eam ?* Etiam Syrus , & Coptus pro *ut* , habent *& . Venissem* autem occurrit in Syro , Persaque .

Col. 933.

(a) *Dabitur illi , ab eo autem &c.* In Vulgata legitur : *Omni habenti dabitur , & abundabit , ab eo &c.* Verba *& abundabit* desunt etiam in Apographo Corbejensi , quod in aliis MSS. Codicibus , & Graecis , & Syris Brugensis advertit . Origenes de Principiis Lib. II. Cap XI. habet : *Quia omni habenti dabitur , & adjicietur .* In Persa quoque , & Arabe desideratur *& abundabit .*

Col. 934.

Col. 934.

(a) *Cùm adpropinquasset Betphage, & Bethania*. In Corbejensi quoque: *Betphage, & Bethaniae*. Origenes Comment. in Matth. Tom. XVI legit: *Et cum appropinquasset Jerosolymis, & venisset Betphage ad montem Oliveti*. In Copto habemus: *Et quum appropinquasset Bethphage, & Bethaniae*.

Col. 935.

(a) *Quoniam Dominus operam ejus desiderat*. Consentit citatus Codex Corbejensis. Origenes loc. cit. habet: *Si quis vos interrogaverit quid solvitis pullum? sic dicetis &c* Et in Homil. XXXVII. in Lucam: *Si quis vos interrogaverit quare solvitis pullum, dicite ei, quia Dominus necessarium illum habet*.

Col. 937.

(a) *Benedictus qui venit &c.* Legit Exemplar Corbejense: *Benedictus qui venit in nomine Domini. Benedictus Rex: Pax in coelo &c.* In Graeco habetur: *Benedictus veniens Rex in nomine Domini. Pax in coelo, & gloria in excelsis*. Syrus reddit: *Benedictus Rex qui venit in nomine Domini. Pax &c.* Persa: *Benedictus est Rex, qui in nomine Dei venit. Pax in coelo, & laus in excelso*. Arabs: *Benedictus Rex veniens in nomine Domini. Pax in coelo, & gloria in excelsis*. Coptus: *Benedictus qui venit in nomine Dei, & pax in coelis, & gloria in excelsis*.

Col. 938.

(a) *Magister, objurga illos*. Corbejensis lectio est: *Magister, increpa illos*. Origenes Homil. XXXVII. in Lucam habet: *Increpa eos*. Syrus: *Rabbi, objurga discipulos tuos*. Coptus: *Magister, objurga discipulos tuos*.

Col. 940.

(a) *Et ementes, & mensas &c.* Etiam in eodem Corbejensi Apographo additur: *Et mensas nummulariorum effudit, & cathedras vendentium columbas evertit*. Coptus habet: *Expulit omnes, qui vendebant, & emebant in Domo Sancta, & subvertit mensas commutatorum, & cathedras eorum, qui vendebat columbas*.

Col. 941.

(a) *Principes populi*. Sic etiam Codex S. Gatiani Turonensis. Origenes Comment. in Matth. Tom. XVII. ita citat: *Principes autem Sacerdotum, & Scribae, & seniores populi &c.*

Col. 942.

(a) *Respondens autem dixit &c.* Exemplar Turonense citatum omittit aequè ac noster: *Jesus*.

(b) *Interrogabo vos & ego, & respondete mihi &c.* Corbejensis habet: *Interrogabo vos & ego, respondete mihi*.

(c) *Baptismum*, pro *Baptismus*. Ita legunt etiam Codices S Gatiani Turonensis, & Majoris Monasterii; sed & alios antiquos Codices consentientes vidit Lucas Brugensis. S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. IX. habet: *Baptismus Joannis unde est: de coelo an ex hominibus?* At in Serm. contra Auxentium de Basilicis tradendis legit: *Baptismum Joannis de coelo est an ex hominibus?* V. Not ad Col. 231.

Col. 943.

(a) *Sciunt enim Joannem Prophetam fuisse* . In Corbejensi : *Certum est enim Joannem Prophetam fuisse* .

Col. 945.

(a) *Caesum illum dimiserunt vacuum* . In eodem Autographo sic : *Coloni autem illum caesum dimiserunt inanem* .

(b) *Filium meum carissimum , forsitan hunc reverebuntur* . Idem Codex consentit , sed habet *verebuntur* . S. Ambrosius de Fide Lib. V. Cap. XVII. legit : *Quid faciam ? Mittam filium meum dilectissimum , forsitan hunc reverebuntur* . Tum ejusdem Libri Cap. XVIII. *Fortasse reverebuntur filium meum* .

Col. 946.

(a) *Coloni cogitaverunt inter se dicentes* . Exemplar Turonense S. Gatiani habet *inter se* ; quod legit Arabs quoque .

(b) *Qui cùm audissent* . Ita etiam Codex Majoris-Monasterii .

Col. 948.

(a) *Submiserunt fingentes* . Graecus Textus habet : *Miserunt homines insidiantes ei* .

Col. 950.

(a) *Dixerunt Caesaris* . Ab aliis quoque Codicibus abesse *ei* , sicut etiam & Graeco , & Syro monet Lucas Brugensis . Sic Persa , & Arabs .

Col. 952.

(a) *Sine filiis* . Consentiunt Exemplaria S. Gatiani Turonensis , & Majoris-Monasterii .

Col. 953.

(a) *Filii hujus saeculi generant , & generantur &c.* Corbejensis , S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii Codices habent : *Filii hujus saeculi generantur , & generant* . S. Cyprianus de Disciplina , & Habitu Virginum verba Codicis nostri omnino sequitur . Origenes Comment. in Matth. Tom. XVII. idem facit , sed addit : *Nubunt , & traduntur ad nuptias* . Coptus legit : *Procreant , & procreantur* .

(b) *Non nubunt , nec nubuntur &c.* In Apographo Corbejensi : *Neque nubunt , neque nubuntur , neque ducunt uxores* . Lucas Brugensis Codices affert legentes : *Neque nubunt , neque ducunt uxores* . S. Cyprianus loco cit. sic habet : *Qui autem habuerint dignationem saeculi illius , & resurrectionis a mortuis , non nubunt , neque matrimonium faciunt : neque enim incipient mori , aequales enim sunt Angelis Dei , cum sint filii resurrectionis* .

Col. 954.

(a) *Dixerunt : Magister &c.* Graecum , & alios Codices hìc omittere *ei* novimus ex Luca Brugensi . Desideratur etiam in Persa , Arabe , & Copto .

Col. 955.

(a) *Inimicos tuos sub pedibus tuis* . Consonat Codici nostro Corbejensis . Legit Syrus : *Hostes tuos sub pedibus tuis* . Persa : *Usque ad tempus , quo hostes tui sub pedibus tuis positi sint* . Arabs ipsa profert verba Codicis nostri .

Col. 956.

(a) *Fingentes longam orationem*. Eadem lectio est praecitati Codicis.

Col. 957.

(a) *Quia vidua paupera haec plus omnium misit*. Flectitur aliquando, quamvis raro, adjectivum *Pauper, a, um*; nam Plautus in Fragm. scribit: *Paupera*; & Commodianus Instruct. LXXI. *Soror paupera*. S. Cyprianus de Opere, & Eleemosynis locum sic citat: *Amen dico vobis, quoniam vidua ista plus omnibus misit in dona Dei. Omnes enim isti, de eo quod abundavit illis miserunt in dona Dei: haec autem de inopia sua omnem quemcumque habuit victum misit*.

Col. 958.

(a) *Non relinquetur lapis super lapidem in pariete hic &c.* Corbejensis consonat lectio: *Non relinquetur lapis super lapidem hic in pariete, qui non destruatur*.

Col. 960.

(a) *Sed nundum erit finis in illis*. In Apographo Corbejensi legitur: *Sed non statim finis in illis*. Initium versus ita citat S. Ambrosius Lib. X. Comment. in Lucam: *Cùm autem audieritis praelia, & opiniones praeliorum*. Origenes in Serie Comment. in Matth. num. 34. *Cùm audieritis praelia, & seditiones, ne terreamini*.

(b) *Signa magna erunt, & hyemes*. Habet idem Codex Corbejensis: *Signa magna erunt, & tempestates*. Alium citat Codicem Lucas Brugensis consentientem Corbejensi. Ita legit, ut Exemplar nostrum profert, Origenes in Serie Comment. in Matth num. 36. Syrus habet: *Signa magna e coelo apparebunt, imbresque permagni erunt*. Persa: *Signa dira, & terribilia apparebunt de coelo, & hyems frigusque protrahetur*.

Col. 961.

(a) *Non poterint resistere, qui adversantur vobis*. In saepissimè citato Codice Corbejensi legimus: *Cui non poterunt resistere adversarii vestri*. S. Cyprianus in Epistola LXXVII. ad Nemesianum integrum sic exhibet versum: *Ponite in cordibus vestris non praemeditari excusare. Ego enim dabo vobis os, & sapientiam, cui non poterunt resistere adversarii vestri*. Syrus vertit: *Cui non poterunt contradicere, neque resistere omnes adversantes vobis*. Persa: *Omnes inimici vestri vobis resistere non poterunt*.

Col. 962.

(a) *Circumdatam ab exercitibus Hierusalem*. Graecus etiam Textus eadem legit. Origenes quoque in Comment. in Genesim habet: *Cùm videritis circumdatam ab exercitibus Hierusalem, tunc scietis quia approquinquavit desolatio ejus*. Sed & Arabs vertit: *Cùmque videritis Jerusalem jam obsessam ab exercitibus*.

Col. 963.

(a) *Vae praegnantibus, & lactantibus in illis diebus*. At Exemplar Corbejense reddit: *Vae his, quae in utero habent, & ubera dant*. S. Ambrosius Lib. IX Comment. in Lucam legit: *Vae illis, quae in utero habent, & ubera dant in illis diebus*. Graecus habet: *Vae autem in utero habentibus, & lactantibus in illis diebus*. Arabs ipsa Codicis nostri verba profert. Coptus legit: *Vae praegnantibus, & nutricibus isto die*.

Col. 964.

Col. 964.

(a) *Necessitas magna*. Consonat Graecus.

(b) *Donec repleantur tempora gentium*. Corbejensis Apographi lectio est: *Dum impleantur tempora gentium*; quae lectio occurrit etiam in Graeco, & Arabe. Syrus: *Usquequo impleantur tempora gentium*. Coptus: *Usquequo veniet tempus gentium*.

(c) *Super terram compressio gentium*. Syrus legit: *Et in terra anxietas gentium*.

Col. 965.

(a) *Virtutes enim, quae sunt in coelo, movebuntur*. Corbejense Exemplar reddit: *Nam virtutes, quae in coelo sunt, movebuntur*. S. Ambrosius Lib. X. Comment. in Lucam legit: *Nam virtutes in coelo commovebuntur*.

Col. 966.

(a) *Videte ficum, & omnes arbores cùm florient a se*. Graecus Textus: *Videte ficum, & omnes arbores, cùm protulerint jam*. Syrus: *Videte ficum, & omnes arbores; quae cùm pullulaverint &c.* Arabs: *Videte ficum, & omnes arbores: cùm coeperint maturescere*. Coptus: *Quando videtis ficum, & omnes arbores, quod florescunt*.

Col. 967.

(a) *Verba autem mea non praeteribunt*. Ita Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii. Origenes Homil II. in Selectis in Psal. habet: *Coelum, & terra praeteribunt, verba autem mea non praeteribunt*.

(b) *Gratulatione*, pro *Crapulatione* scriptum videtur. In Corbejensi autem legitur: *Et ebrietate, & cogitationibus saecularibus*. S. Ambrosius Lib IV. Comment. in Lucam habet: *Cavete ne gravetur cor vestrum in vino, & crapula*. Origenes Homil. VII. in Leviticum hunc locum sic citat: *Attendite ne fortè graventur corda vestra in ebrietate, & crapula, & in solicitudinibus saeculi, & veniat super vos subitaneus interitus*.

Col 968.

(a) *Effugere*. Ita habeamus etiam in Codice Majoris-Monasterii, & in Graeco, atque Persa. Syrus legit: *Ut digni habeamini, qui effugiatis haec*.

Col. 969.

(a) *De luce vigilabant*. Syrus Textus consentit; idemque importat Vulgata verbo *manicabat*, quod barbarum est fatente etiam S. Augustino in Judic. Quaest. XLVI. De hoc verbo multa habet Ducangius in Glossario mediae & infimae Latinitatis. Codex S. Gatiani Turonensis habet: *manificabit*.

(b) *Illum*, pro *Jesum*. Alii Codices conformes Graeco, & Syro legunt *eum* ex Luca Brugensi.

Col. 970.

(a) Codices antiquos habentes *Scbariot*, pro *Iscariote* citat Lucas Brugensis. Sic etiam Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii. S. Hilarius Tract. Psal. 128. legit: *Intravit Satanas in Judam, qui cognominatur Scbariota*.

(b) *Sine turba*. Consonat nostro Codici Corbejensis, & Textus Graecus. Syrus habet: *extra turbam*; prout Persa quoque. Arabs: *seorsum a turba*.

Col. 971.

(a) *Homo amphoram aquae portans &c.* Aequè ac in noſtro *quidam* in optimis Exemplaribus deſiderari hoc loco monet Lucas Brugenſis. Omiſit & S. Ambroſius Comment. in Lucam Lib. X. nam legit: *Occurret vobis homo amphoram aquae portans*; quod fecit etiam in Epiſtola ad Epiſcopos Aemiliae. Non extat quoque in Graeco, Syro, Perſa, Arabe, & Copto.

Col. 972.

(a) *Et dicetis patri familiae domui*. In Corbejenſi hìc legitur: *Et dicetis: Pater familias: dicit tibi Magiſter*.

(b) *Maedianum ſtratum magnum*. Legendum eſt abſque diphtongo. Significat autem ingentem, vaſtamque in mediis aedibus aulam, ubi Chriſtus Dominus Paſcha comedit. Adjectivum ſanè eſt, cui ſubaudienda vox *Coenaculum*. Hac voce *Medianus* uſus eſt Vitruvius Lib. III. Cap. I. & Cap II. & ult. *Medianas* enim dixit *Columnas*; ut eas ab angularibus diſtinguèret. *Medianum coenaculi* habemus apud Ulpianum in L. *Si verò*, §. *Interdum*, *ff De iis*, *qui dejecer. vel effud.* In Codice tamen Corbejenſi ſic: *Vobis oſtendet in ſuperioribus locum ſtratum magnum*, *ibi parate*. S. Ambroſius in cit. Epiſtola ad Epiſcopos Aemiliae habet: *Ipſe vobis oſtendet in ſuperioribus locum magnum: ibi parate*. Origenes Homil. XVIII. in Jeremiam: *Ipſe oſtendet vobis coenaculum grande ſtratum*, *ſcopis mundatum*, *paratum*, *ibi parate*.

Col. 973.

(a) *Sumite hoc*, *& partimini in vobis*. Corbejenſis legit: *Accipite hoc*, *& dividite inter vos*.

Col. 974.

(a) *Hoc eſt corpus meum*. *Attamen &c.* Memoratus Corbejenſis Codex habet: *Hoc eſt Corpus meum verum*. Tum reticet, aequè ac noſter, quae habemus in Vulgata uſque ad verba: *Verumtamen ecce manus &c.* S. Cyprianus de Coena Domini profert verba Vulgatae: *Hoc facite in meam commemorationem*; mox ſtatim ſubdit: *Haec eſt caro mea*, *& hic eſt ſanguis meus*.

Col. 975.

(a) *Et ipſi inquirebant inter ſe &c.* Legitur in Apographo Corbejenſi: *Conquirebant inter ſe*, *quis eſſet hoc facturus*.

Col. 976.

(a) *Et qui praeeſt ut qui miniſtrat*. Conſonat MS. Majoris-Monaſterii, ubi: *Sicut qui miniſtrat*. Initium autem hujus verſus ſic exhibet S. Hilarius in Tract. Pſal. 118. *Qui vult eſſe ex vobis major*, *fiat omnium minimus*.

(b) *In gentibus quidem qui recumbit &c.* Praecitatus Codex Majoris-Monaſterii hìc habet: *In gentibus quidem recumbit*, *in vos autem non ſic*, *ſed qui miniſtrat*.

Col 978.

(a) *Simon*, *Simon*: *Ecce Satanas poſtulavit &c.* Corbejenſis legit: *Expetivit*, *ut vos ventilet ſicut triticum*. Codex verò noſter mendosè habet, *ut ſcribaret*, pro *cribraret*. S. Ambroſius de Interpellat. Job, & David Lib. III. Cap. V. ita refert: *Ecce Satanas expetivit vos*, *ut ventilet ſicut triticum*; & in Enarrat. Pſal. 43. *Simon ecce Satanas expoſtulavit*, *ut ventilet vos ſicut triticum*: *Ego au-*

tem rogavi Patrem meum, ut non deficiat fides tua. S. Hilarius Lib. IX. de Trinitate: *Ecce Satanas expetivit, ut vos cerneret sicut triticum: ego autem rogavi pro te, ut non deficeret fides tua.* S. Cyprianus in Epist. VIII. ad Presbyt. & Diaconos: *Dixit autem Dominus ad Petrum: Ecce Satanas postulavit, ut vos vexaret quomodo triticum, ego autem rogavi pro te ne deficiat fides tua.* Et Anonymus inter Opera Origenis Lib. II. in Job: *Satanas petiit, ut vos cribraret tamquam triticum.*

(b) *Confirma fratres tuos, & rogate ne intretis in tentatione. Dixit autem ei Petrus.* Consonat omnino Corbejensis. Omisit *aliquando* etiam S. Ambrosius in Enarrat. Psal. 43. legens: *Tu autem conversus confirma fratres tuos.* Coptus: *Et tu etiam conversus &c.* Arabs: *Et tu quoque revertere, & confirma fratres tuos.*

Col. 980.

(a) *Quod scriptum est oportet impleri &c.* In Corbejensi: *Oportet impleri in me, quod & cum iniquis deputatus est, & de me quae sunt finem habent.* In Exemplari verò S. Gatiani Turonensis: *Et quod cum injustis*; atque in alio Majoris-Monasterii: *Et cum injustis.* Apud S. Ambrosium Lib. X. Comment. in Lucam: *Quoniam hoc quod scriptum est oportet impleri in me, quod & cum injustis deputatus est.*

Col. 981.

(a) *Pater non voluntas mea, sed tua fiat &c.* Haec eadem verba profert Graecus Textus, & Syrus. Consonat Corbejensis, habet enim: *Pater non mea voluntas, sed tua fiat.* S. Ambrosius de Fide Lib. V. Cap. XIV. legit: *Pater meus, si vis, transfer Calicem hunc a me: verùm non meâ voluntate, sed tuâ fiat.* At in Lib. X. Comment. in Lucam aliter habet: *Pater, si possibile est, transfer a me calicem istum. Non mea voluntas, sed tua fiat.* Persa, & Arabs, atque Coptus legunt: *Non voluntas mea, sed voluntas tua fiat.*

Col. 983.

(a) *Et accedens osculatus est Jesum.* Corbejensis legit: *Adpropians osculatus est Jesum.*

Col. 984.

(a) *Domine, si percutiemus in gladio?* Consonant Exemplaria Corbejense, S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii, ac Textus Graecus. Syrus verò sic legit: *Domine noster, percutiemus eos gladiis?* Arabs: *Domine, percutiemusne gladio?*

(b) *Sine usque hoc. Et extendens manum suam tetigit eum, & reintegrata est auris ejus.* Corbejensis Codex refert: *Sine usque hoc. Et extendit manum suam Jesus, & tetigit eum, & redintegrata est auris ejus.* Graecus: *Sinite usque huc. Et tangens auriculam ejus, sanavit eum.*

Col. 985.

(a) *Tamquam ad latronem.* Sic etiam in praecitatis Codicibus S. Gatiani Turonensis, ac Majoris-Monasterii. Syrus: *Tamquam adversùs latronem.* Persa: *Tamquam adversùs latrones.*

Col. 986.

(a) *In medio atrio.* Sic legitur, teste Luca Brugensi, in aliis antiquis Codicibus. In Graeca editione habetur: *In medio aulae.*

Col. 990.

Col 990.

(a) *Si vobis dixero non creditis*. Coptus habet: *Si significavero vobis, non credetis mihi*. Quae sequuntur S Ambrosius in Exposit. Psal. 118. Serm. XIII. ita legit: *Sed & si interrogavero, non respondebitis mihi*. Et Lib. X. Comment. in Lucam: *Si vobis dixero, non credetis mihi: si vos interrogavero, non respondebitis mihi*.

Col. 993.

(a) *An a Galilaea homo iste esset*. Corbejensis habet: *Si a Galilaea homo esset*.

(b) *Audiret*, pro *audierat* in aliis etiam Codicibus Lucas Brugensis advertit. Certè sic legit Coptus.

Col 994.

(a) *Veste candida*. Graecus quid simile importat, habet enim: *Amiciens eum vestem splendidam*. S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. X. habet: *Et indutum illum veste alba remisit*. Syrus legit: *Vestibus coccineis*. Persa: *Vestem rubram*. Arabs: *Vestibus rubris*. Coptus: *Veste purâ*.

Col. 997.

(a) *Crucifige illum*. Consonat nostro Corbejensis, alius autem Majoris-Monasterii: *Crucifige eum* ambo absque duplicatione, quae habetur in Vulgata. Coptus quoque non duplicat.

Col. 998.

(a) *Inveni*. Sic legit etiam Codex S. Gatiani Turonensis, Graecus, Syrus, Persa, Arabs, & Coptus.

Col. 999.

(a) *Multitudo ingens populi, & mulierum*. In Codicibus Corbejensi, S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii habemus: *Multitudo populi*; quod occurrit etiam in Syro. Persa legit: *Turbae ingentes*. Arabs verò: *Turba magna*.

Col 1000.

(a) *Nolite flere me, verùm vos flete, & natos vestros*. Corbejensis lectio est: *Nolite flere me, sed vos ipsas flete, & filios vestros*. S. Ambrosius legit in Exposit. Psal. 118 Serm. XIV. *Nolite me flere, sed vos ipsas flete*. Et in Lib. de Incarnationis Dominicae Sacramento: *Nolite me flere, vos ipsas flete*. Primam Ambrosianam lectionem secutus est Auctor Librorum de Sacramentis Lib. II. Cap. VI.

(b) *Quoniam venient dies &c.* Codex Majoris-Monasterii omittit *ecce*, sed legit *veniunt*. Persa vertit: *Illae enim dies appropinquant*. Arabs omnino consonat Codici nostro. Coptus autem habet: *Quoniam veniet tempus*.

(c) *Et ubera, quae non educaverunt*. In Corbejensi: *Et ubera, quae non nutrierunt*.

Col 1001

(a) *Quoniam in umido ligno &c.* In eodem Apographo Corbejensi habemus: *Si in humido ligno haec faciunt*. Legit S. Ambrosius de Noe, & Arca Cap. XV. *Quod si in humido hoc faciunt, in arido quid fiet?* Et in Lib. de Virginitate Cap. XII. *Quia si in humido hoc faciunt, in arido quid facient?* S. Hilarius in Tract. Psal. 1 *Quia si in humido ligno haec faciunt, in arido quid fiet?* Arabs: *Et si faciunt hoc in ligno humido*.

Col. 1002.

(a) *Expectans*. Sic omnes veteres Codices Lucae Brugensis. Exemplar verò S. Gatiani Turonensis habet: *Expectantis*.

Col. 1003.

(a) *Rex Judaeorum hic*. In Corbejensi: *Rex Judaeorum hic est*.

(b) *Nonne tu es Christus? Libera te, & nos*. Consonat omnino idem Corbejense Exemplar. Coptus legit: *Nonne tu es Christus? Serva te ipsum, & nos etiam*.

Col. 1005.

(a) *Erat circiter hora sexta*. Quaedam Exemplaria Graeca idem habere asserit Millius. Syrus legit: *Erat autem circiter hora sexta*. Persa: *Et cùm sexta hora praeteriret, super universam faciem terrae caligo exorta est, usque ad nonam horam. Et Sol obtenebratus est*. Arabs: *Jamque erat tempus horae sextae, & quidem tenebrae obvelaverunt terram universam, usque ad tempus horae nonae. Et obtenebratus est Sol*. Coptus: *Et quum meridies esset, tempore sextae horae obiit Sol, & obscurus fuit Mundus, usque ad horam nonam. Et obscuratus est Sol*. Origenes in Cant. Canticor. Lib. II. legit: *Erat jam quasi hora sexta, & tenebrae factae sunt super omnem terram, usque in horam nonam, deficiente Sole*. In Serie autem Comment. in Matth. num. 134. haec habet: *Dicimus ergo quod Matthaeus, & Marcus non dixerunt defectionem Solis tunc factam fuisse, sed neque Lucas, secundùm pleraque Exemplaria habentia sic*: Et erat hora ferè sexta, & tenebrae factae sunt super omnem terram usque ad horam nonam, & obscuratus est Sol. *In quibusdam autem Exemplaribus non habetur*: Tenebrae factae sunt, & obscuratus est Sol; *sed ita*: Tenebrae factae sunt super omnem terram Sole deficiente. *Et forsitan ausus est aliquis, quasi manifestius aliquid dicere volens pro* Et obscuratus est Sol, *ponere* Deficiente Sole, *existimans quòd non aliter potuissent fieri tenebrae nisi Sole deficiente*.

Col. 1008.

(a) *Et dies erat Coena purae, & Sabbatum*. Idem legitur etiam in Corbejensi, nisi quod pro *purae*, ibi est *pura*. De Coena pura pluribus egimus in Not. (a) Col. 606.

Col. 1009.

(a) *Adferentes quae paraverunt*. Codex Corbejensis legit: *Portantes, quae paraverant*, sed ut noster omittit *Aromata*.

Col. 1010.

(a) *Non invenerunt Corpus*. Addit Vulgata *Domini Jesu*; quae verba etiam in Corbejensi desiderantur.

Col. 1011.

(a) *Vivum cum mortuis?* Ita legit & Coptus. Quae adduntur in Vulgata: *Non est hic, sed surrexit*, aequè ac in nostro in citato Apographo Corbejensi non habentur.

(b) *Rememoratae sunt verborum horum*. Eadem occurrunt in Corbejensi, ubi haec sequuntur: *Et egressae nutiaverunt haec omnia*. Codex S. Gatiani Turonensis habet & ipse: *Verborum horum*.

Col. 1012.

Col. 1012.

(a) *Et non credebant eis* . Antiqui Libri Lucae Brugensis , consentiente Beda , sic legunt .

(b) *Stadios habentem LX.* Macrobius quoque Stadios dixit masculino , non neutro genere ; Ait enim Lib. I. Cap. XV. in Somn. Scipionis : *Hìc Orizon , quem sibi uniuscujusque circumscribit aspectus , ultra trecentum , & sexaginta stadios longitudinem intra se continere non poterit . Centum enim , & octoginta stadios non excedit acies contra videntis* .

Col. 1013.

(a) *Ammaus* . In Codice S. Gatiani Turonensis legitur : *Aemavus* .

Col. 1014.

(a) *Ad alterutrum* . Eadem est lectio memorati Codicis .

Col. 1015.

(a) *Opere & verbo coram Deo* . Sic habet idem Turonensis Codex , mox subdit : *& omni plebe* .

(b) *Ex quo facta sunt haec* . Idem Codex hìc habet : *Ex quo haec &c.* Legitur in Graeco : *Ex quo haec facta sunt* . In Syro : *Ex quo haec omnia facta sunt* ; quod extat etiam in Persa . Arabs habet : *Ex quo evenerunt haec* . Coptus : *Ex quo factum est hoc* .

Col. 1017.

(a) *Ipsum autem non viderunt* . Omnino consonat Turonensis , at Corbejensis habet : *Ipsum verò non viderunt* ; quod reddit & Graecus , & Syrus . Persa : *Sed eum non viderunt* . Arabs : *At ipsum minimè viderunt* .

Col. 1018.

(a) *Quoniam ad vesperum jam declinavit dies* . In Corbejensi legitur idem , sed additur geminum *jam* . Graecus habet : *Quoniam ad vesperam est , & inclinavit dies.* Syrus : *Quoniam dies jam inclinavit ad tenebras* . Arabs : *Quia jam declinavit dies* . Coptus : *Quoniam advesperascit , & declinatus est Sol* .

Col. 1019.

(a) *Et ipse nusquam conparuit ab illis* . Codex citatus habet : *Ipse autem nusquam comparuit ab eis* . Graecus : *Et ipse non apparens factus est ab eis* . Persa : *Et Christus ab illis disparuit* . Coptus : *Et evanuit ab iis statim , & indiguerunt eo* .

Col. 1020.

(a) *Quoniam verè resurrexit Dominus , & visus est Simoni* . Consentit praecitatus Codex sic legens : *Quod verè surrexit a mortuis Dominus , & visus est a Simone* . Graecus habet : *Quòd surrexit Dominus verè , & visus est Simoni* .

Col. 1021.

(a) *Quare cogitationes ascendunt in corde vestro* . Ita etiam Codices S. Gatiani Turonensis , & Majoris - Monasterii . Persa legit : *Quare cogitationes in corde vestro agitant ?* Graecus : *Quare cogitationes ascendunt in corda vestra ?* Syrus : *Quare ascendunt cogitationes &c.* Arabs : *Et quare veniunt cogitationes &c.* Coptus : *Et quia cura ascendit in corda vestra ?*

Meos

(b) *Meos* legitur in Graeco, Syro, Perſa, Arabe, & Copto; at non habetur in melioribus Latinis, ut monet Lucas Brugenſis.

(c) *Spiritus carnem, & oſſum non habet, ſicut me videtis habentem*. De verbo *oſſum* V. Notam (a) ad Col. 608. S. Hilarius in Tract. Pſal. 137. hunc integrum locum ſic exhibet: *Quid conturbati eſtis, & quae cogitationes aſcenderunt in corda veſtra? Videte & manus meas, & pedes, quoniam ipſe ego ſum: palpate, & videte, quoniam ſpiritus carnem, & oſſa non habet, ſicut me videtis habentem*. Origenes autem in Dialogo de Recta in Deum Fide Sect. IV. ſic: *Quid turbati eſtis, & cogitationes aſcendunt in cordibus veſtris? Videte manus & pedes meos, quia ego ipſe ſum: quia ſpiritus carnem & oſſa non habet, ſicut me videtis habere*. Poſtrema ſic paulo ante loc. cit. exprimit: *Spiritus enim carnem & oſſa non habet, ſicut me &c.* Graecus quoque legit: *Sicut me videtis habentem*.

Col. 1022.

(a) *Habetis aliquid quod edamus?* Corbejenſis ita legit: *Habetis hìc aliquid manducare?* Coptus: *Eſtne quod habetis quo veſcamur hìc?*

(b) Poſt ea verba *coram illis*, ſubdit Vulgata: *Sumens reliquias dedit eis*. Haec, ut in noſtro Codice, ita etiam in Graeco deſiderantur. Deſunt quoque in Syro, & Perſa. Verba verò Chriſti Domini ad Apoſtolos, quae paulò poſt occurrunt, ita citat S. Cyprianus Teſtim. Lib I. *Iſti ſunt ſermones, quos locutus ſum ad vos, cùm adhuc eſſem vobiſcum, quia oportet adimpleri omnia ſcripta in lege Moyſi, & Prophetis, & Pſalmis de me*.

Col. 1023.

(a) *Tunc aperuit ſenſum illorum ad intelligendum Scripturas*. In Codice Majoris-Monaſterii habemus *ſenſum eorum*. S. Ambroſius Comment. in Lucam Lib. X. ſic legit: *Tunc aperuit illis ſenſum, ut intelligerent ea, quae ſcripta ſunt*. S. Hilarius Tract. Pſal. 125. *Tunc aperuit ſenſum eorum, ut intelligerent Scripturas*. S. Cyprianus loco cit. *Tunc adaperuit illis ſenſum, ut intelligerent Scripturas*. Graecus conſonat noſtro legens: *Tunc aperuit ipſorum ſenſum ad intelligendum Scripturas*. Syrus: *Tunc aperuit eorum mentem, ut intelligerent Scripturas*. Arabs: *Et tùnc aperuit corda eorum, ut intelligerent Scripturam*.

(b) *Sic ſcriptum eſt Chriſtum pati*. Ita etiam Codices S. Gatiani Turonenſis, & Majoris-Monaſterii, & S. Hilarius loco cit. Arabs verò in haec verba legit: *Sic eſt ſcriptum quod Chriſtus eſſet paſſurus*.

Col. 1024.

(a) *Remiſſionem peccatorum in omnibus gentibus incipiens ab Hieruſalem*. Habet Corbejenſis: *Remiſſionem peccatorum in omni gente*. S. Cyprianus ubi ſupra legit: *Remiſſionem peccatorum uſque in omnes gentes*. In Geſtis Collationis Carthaginienſis non uno loco apud Optatum Milevitanum habemus: *per omnes gentes*. Syrus ſic vertit: *Remiſſionem peccatorum inter cunctas gentes, ita ut exordium eſſet ab Jeruſalem*. Coptus: *Remiſſionem peccatorum omnibus gentibus incipientes ab Hieruſalem*. Arabs: *Remiſſionem peccatorum inter omnes gentes. Incipietis autem ab Jeroſolyma*.

(b) *Et ego mittam repromiſſionem Patris*. Verbum *mittam* conſonat Syro, & in aliis quibuſdam Exemplaribus occurrit ex Luca Brugenſi. Codex S. Gatiani Turonenſis habet cum noſtro: *Repromiſſionem Patris*. S. Ambroſius de Spiritu Sancto Lib. II. Cap. II. ſic citat: *Et ego mitto promiſſa Patris mei in vos*. Coptus ver-

vertit : *Et ecce ego mittam promiſſionem Patris mei ſuper vos* . Arabs : *Et ego mittam ad vos promiſſum Patris mei* .

(c) *Virtutem* : legitur in citato Apographo S. Gatiani Turonenſis, immo alios Graeco reſpondentes ſic habere aſſerit Lucas Brugenſis . Perſa vertit : *Donec ex alto potentiam , & virtutem induatis* .

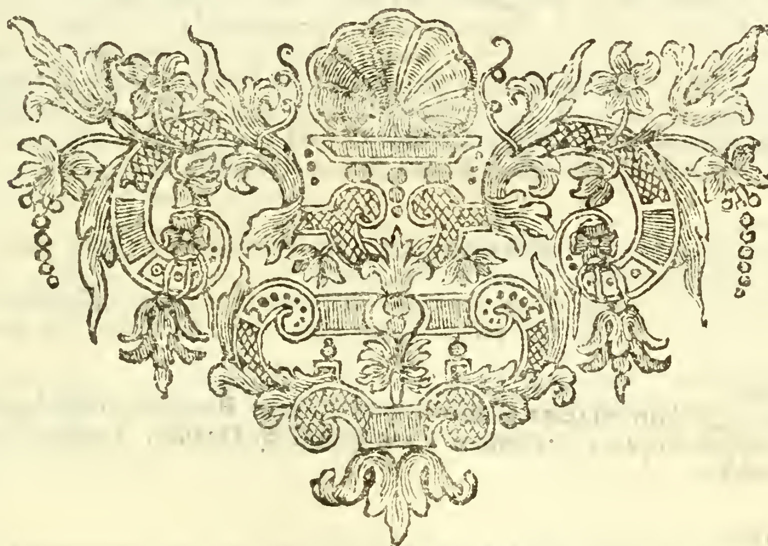
Col. 1025.

(a) Verba Vulgatae : *Et ferebatur in coelum* , quemadmodum & paulo poſt *adorantes* , nedum in noſtro , ſed etiam in Corbejenſi Exemplari deſiderantur .

(b) Habet hìc Vulgata : *laudantes , & benedicentes Deum* . Aequè ac noſter omittit *benedicentes* etiam Codex Corbejenſis , ſicut & *Amen*; quod poſtremum ab aliis quibuſdam Codicibus abeſt . Illud omiſit Beda inter Latinos , Euthymius inter Graecos .

Col. 1026.

(a) *Evangelium ſecundum Lucanum* : Etiam in Corbejenſi legitur pro *Luca Lucanus* ; prout in MS. quoque Bobienſi , atque altero S. Joannis de Carbonaria Neapolit. & ad calcem Codicis Cottoniani ; ubi aequè ac in noſtro habetur : *Explicit Evangelium ſecundum Lucanum* . Vide quae jam in Praefatione hac ipſa de re monuimus .

IN

IN EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM

NOTAE, ET CONCORDANTES LECTIONES.

Col. 1027.

(a) *Ecce ego mitto &c.* Legit hic Corbejense Exemplar: *Ecce mitto Angelum meum ante te, & ante faciem tuam, qui praeparabit viam meam ante te.*

(b) *Viam tuam.* Verba *ante te* omittuntur etiam in aliis pluribus MSS. suffragante Syro, & Copto. Ea legit non uno loco Origenes, sed omisit in Homil. III. in Lib. Jesu Nave; ibi enim sic locum hunc Marci exhibet: *Ecce mitto Angelum meum ante faciem tuam, qui praeparabit vias tuas;* sic namque edidit Carolus Delarue Ord. S. Benedicti ex Codice S. Germani, & altero Ebroicensi; in Gemmeticensi verò Apographo legebatur *praeparabit viam tuam*, & in impressis, *praeparet vias tuas*, ut Vir Doctissimus monet in Notis ad cit. locum Origenis. Subdit Codex noster: *Et iterum*, quod Vulgata non habet, ut distinguat (ni fallimur) gemina testimonia a duobus Prophetis desumpta; priora enim verba sunt ex Malachiae Cap. III. vers. 1. posteriora ex Isaiae Cap. XI. vers. 3. Hinc fortasse contigit, ut in Graeco, Arabe, & Copto habeatur: *Sicut scriptum est in Prophetis*, eo loci, ubi Vulgata legit: *in Isaia Propheta*. Haec tamen Vulgatae lectio certissimè praeferenda, tum quòd sic censuerit Sancta Catholica Mater Ecclesia, tum quòd eam sequantur Interpretes Syrus, Gothicus, Armenus, & Persa. Et quamvis S. Irenaeus cum Graecis legat, Vulgatae tamen consentiunt Origenes, & S. Athanasius, ac Hieronymus, quod etiam faciunt plures MSS. Codices Graeci.

(c) *Semitas Dei nostri.* Sic etiam Codex Majoris-Monasterii.

Col. 1028.

(a) *Tota regio Judaeae, & Hierosolymitae.* In Corbejensi: *Omnis regio Judaeae, & omnes Jerosolymitae.*

(b) *In Jordane.* Sic legere alios antiquos Codices consonantes Graeco Lucas Brugensis affirmat. Habet hoc etiam Syrus Interpres, & Persa, & Arabs.

Col. 1029.

(a) *In aqua.* Quidam veteres Codices apud Lucam Brugensem sic legunt cum Graeco, atque Copto. Sic etiam Exemplaria S. Gatiani Turonensis, & Majoris Monasterii.

Col. 1030.

(a) *Descendentem in eum.* Corbejensis habet: *Descendentem super illum, & manentem, & vox de coelis.* S. Ambrosius Exposit in Psal. 118. Serm. XII. legit: *Spiritum Sanctum descendentem de coelo sicut columbam, & manentem super eum.*

(b) *Filius meus dilectus, in te bene sensi.* Corbejensis lectio est: *Filius meus carissimus.* Reliqua Codices aliquot Graeci, & quidam MSS. legunt: *In te mihi bene* com-

complacui. S. autem Ambrosius haec Enarrat. Psal.43. ita exhibet: *Filius meus es tu: in te complacui*.

(c) *Et protinus Spiritus duxit illum &c.* Consonat Corbejensis, ubi sic: *Et protinus Spiritus tulit eum in deserto*. Alius verò S. Gatiani Turonensis: *Emisit eum in deserto*. Syrus, & Arabs, & Coptus vertunt: *Eduxit eum Spiritus in desertum*. Persa: *In desertum tulit*.

Col. 1031.

(a) *Quia impleta sunt tempora*. In Corbejensi: *Quoniam adimpleta sunt tempora, & appropiavit*.

Col. 1032.

(a) *Statim relictis omnibus*. Laudatus Codex ita reddit: *Protinus relictis omnibus*.

Col. 1033.

(a) *Et ipsos in navicula reficientes retias*. In eodem Exemplari legitur: *Et ipsos in navicula aptantes retia*.

Col. 1034.

(a) *Et consecuti sunt eum Simon*. Ibidem: *Et consecuti sunt eum Simon*. Graecus habet: *Et prosecuti sunt eum Simon*. Coptus autem: *Et secuti sunt eum Simon*.

Col. 1035.

(a) *Leprosus deprecans eum, & dicens, quia si vis potes me mundare*. Lectio praecitati Codicis est: *Leprosus deprecans eum, & dicens: Domine, si vis, potes me mundare. Et iratus &c.*

Col. 1036.

(a) *Extendens manum suam, & tangens illum, ait ei: Volo*. Idem Codex habet: *Extendens manum suam, & tangens eum dixit: Volo &c.*

(b) *Ostende te Sacerdoti*. Sic legit Arabs, & Graecus. Syrus, & Persa: *Sacerdotibus*; quidam verò Codices MSS. cum Vulgatae lectione consentiunt. Corbejensis habet: *Ostende te Sacerdotibus*.

Col. 1038.

(a) *Ut jam non posset capere usque ad januam*. In laudato Codice Corbejensi legitur: *Ita ut non caperet usque ad januam*.

Col. 1039.

(a) *Nudaverunt tectum, ubi erat Jesus, & dimiserunt grabatum, ubi paralyticus decumbebat*. Ibidem verò sic: *Nudaverunt tectum, ubi erat Jesus, & summiserunt grabatum, in quo jacebat paralyticus*. Syrus legit: *Abstulerunt umbraculum loci, in quo erat Jesus*.

Col. 1042.

(a) *Numquam taliter vidisse se*. Habet citatus Codex: *Numquam taliter vidimus*.

(b) *Jacobum Alphei*. Sic legit etiam Codex Cantabrigiensis Graeco-lat. aliique apud Domnum Calmet, consonatque Corbejensis.

(c) *Et factum est discumbentibus eis in domo illius*. In eodem Corbejensi Apographo: *Factum est discumbentibus illis in domo ejus*.

Col. 1043.

(a) *Multi, qui secuti sunt eum*. Ibidem : *Multi, & qui secuti erant eum*. Conjunctionem *&*, in aliis Latinis Codicibus desiderari docet Lucas Brugensis. Arabs habet : *Multi quoque secuti fuissent eum*.

Col. 1044.

(a) *Et publicanis edit*. Idem Corbejensis Codex omittit & ipse : *Magister vester*, quod in pluribus aliis omissum refert Lucas Brugensis. Origenes in Selectis in Psalmos Psal. 17. legit : *Manducas, & bibis cum peccatoribus*; perinde ac si Judaei non discipulos, sed Dominum ipsum fuerint allocuti. Verba *Magister vester* non habentur etiam in Syro, Graecoque.

(b) *In poenitentiam*. Hoc legit Exemplar quoque Majoris-Monasterii. Plura Graeca impressa addunt : *ad poenitentiam*, plura item Graeca MSS illud reticent. Sumpta videtur additio ex Matth. Cap. IX. v. 13. Etiam Interpres Arabs addit *ad poenitentiam*.

Col. 1046.

(a) *Alioquin rumpentur utres, & vinum, & utres peribunt*. In Corbejensi legitur : *Alioquin disrumpit vinum utres, & vinum, & utres peribunt*. Arabs habet : *Alioquin disrumpentur utres, & effundetur vinum*.

(b) *Et factum est iterum eum Sabbatis ambulare per segetem &c.* Eodem in Codice sic : *Factum est autem iterum eum Sabbatis transire per segetem. Discipuli verò ejus coeperunt &c.* Codices alios omittentes *Dominus* cum Graecis refert Lucas Brugensis. *Eum Sabbatis* legit Exemplar S. Gatiani Turonensis, quemadmodum & alius Majoris-Monasterii. Desideratur *Dominus* etiam in Syro, Arabe, atque Persa.

Col. 1047.

(a) *Vellere spicas, & edere*. In Corbejensi Codice habetur : *Vellere spicas, & manducare*. Legit Arabs : *Defricare spicas, & comedere*.

(b) *Ecce quid faciunt Discipuli tui Sabbatis, quod non licet illis*. Lectio ejusdem Codicis est : *Ecce quid faciunt Sabbatis discipuli tui, quod non licet illis*. Alii boni Codices ex Luca Brugensi addunt hic : *Discipuli tui*. Sic & Codex S. Gatiani Turonensis : *Quid faciunt discipuli tui Sabbathis, quae non licet eis facere*. Coptus Interpres, & Persa addunt & ipsi : *Discipuli tui*.

(c) Hoc loco Vulgata legit : *Sub Abiathar principe Sacerdotum*. Verba haec desiderantur in Codice nostro, quemadmodum etiam in Cantabrigiensi.

Col. 1048.

(a) *Dico autem vobis, quoniam Filius hominis Dominus est etiam ipsius Sabbati*. Habet Corbejensis : *Dico autem vobis : Filius hominis Dominus est etiam Sabbathi*.

(b) *Et cùm audissent &c.* Haec additio in nullo, quem viderim, Codice occurrit hoc loco.

Col. 1050.

(a) *Et circumspiciens eos cum iracundia &c.* Legit Corbejensis : *Circumspiciens eos cum indignatione, contristatus est super illum, & emortua illorum corda, dixit homini &c.* Alios antiquos Codices legentes, ut in nostro, *super coecitatem*, vidit Lucas Brugensis. Graecus legit : *super callo cordis eorum*.

Et

(b) *Et restituta est manus ejus sicut & alia &c.* In praelaudato Apographo Corbejensi habemus : *Et restituta est manus ejus statim* . In aliis etiam Apographis *ejus* hoc loco legi monet idem Brugensis . Exemplar Turonense S. Gatiani habet: *Manus illius sanitati , sicut altera* . Graecus : *Restituta est manus illius sana ut altera* .

Col. 1051.

(a) *Ut perderent illum* . Consentit Corbejensis legens : *Ut illum perderent* . Graecus: *Ut eum perderent* . Syrus : *Ut perderent eum* .

Col. 1052.

(a) *Immundos* . Consonat Exemplar Majoris-Monasterii , alioque in Codice idem invenit Lucas Brugensis . Syrus legit : *Plagas Spirituum immundorum* .

Col 1054.

(a) *Et circumirent praedicantes Evangelium* . Haec additio in Codicibus S. Gatiani Turonensis , & Majoris-Monasterii ita concepta est : *Et ut circumeuntes praedicarent Evangelium* .

(b) *Petrum* . Sic etiam praedicti Codices, aliusque MS. apud Lucam Brugensem conformiter Graeco .

Col. 1055.

(a) Etiam in Corbejensi pro *Taddaeum*, legitur *Lebbaeum* .

(b) *Quod ut audierunt &c.* Ibidem habetur : *Et cùm audissent de eo Scribae , & Praeteri* (sic) *exierunt tenere eum , dicebant enim , quoniam exsentiat eos* .

Col. 1057.

(a) *Et si Satanas Satanan eicit*. Legit laudatus Codex Corbejensis : *Et si Satanas Satanam expellit , dividitur super regnum ejus , non potest stare , sed finem habet* . Quosdam alios bonos Codices, in quibus conformiter Graeco , & Syro *potest*, pro *poterit* habemus , Lucas Brugensis affert .

Col. 1058

(a) *Non habet remissionem* . Graeci quoque sic legunt pro *habebit* , consentiuntque Exemplaria quaedam apud eundem Brugensem . Codex verò S. Gatiani Turonensis sic citat : *Non habet in se remissionem neque in hoc saeculo , neque in futuro , sed &c.* S. Cyprianus in Epist. X. ad Clerum integrum locum ita exhibet : *Omnia peccata remittentur filiis hominum , & blasphemiae* . *Qui autem blasphemaverit Spiritum Sanctum non habet remissam , sed reus est aeterni peccati* .

Col. 1059.

(a) *Ecce mater tua , & fratris &c.* In Corbejensi : *Ecce mater tua , & fratres tui , & sorores tuae foris quaerunt te* .

(b) *Et qui sunt fratres mei ?* Sic & Exemplar Majoris-Monasterii .

Col. 1060.

(a) *Ita ut in naviculam ascenderet &c.* Legitur in Corbejensi : *Ita ut in navem ascendens sederet proximè littus , & turba stabat in littore* . Bonos alios Codices, in queis additur praepositio *in* se vidisse ait Lucas Brugensis , quae etiam legitur Graecè , Syriacè , Arabicè , Copticè , & Persicè . Origenes in Serie Comment.

in Matth. num. 9. ſic citat: *Coepit iterum docere ad mare; & congregatus eſt ad eum populus multus, ut intrarent in navem, & ſederet in mari, & totus populus ſecus mare in terris erat: & docebat eos in parabolis multa, & dicebat eis: Exiit qui ſeminat ſeminare.*

Col. 1062.

(a) *Sole autem orto.* Ita Codex S. Gatiani Turonenſis cum noſtro conſentiens. Graecus legit: *Sole autem exoriente.*

(b) *In ſpinis, & creverunt ſpinae.* Idem Exemplar conſonat.

Col. 1063.

(a) *Et qui intellegit intellegat.* Hujuſmodi additio reperitur etiam in Apographo Corbejenſi in haec verba: *Et intelligens intelligat.*

(b) *Et cùm eſſet ſeorſum interrogabant eum diſcipuli ſui &c.* Eodem in Codice legitur: *Interrogabant eum diſcipuli ejus, quae eſſet haec parabola.* Origenes loco citato ita reddit: *Et cùm facti fuiſſent ſecreti, interrogabant eum diſcipuli, quae eſſet parabola haec.* Interpres Perſa ſic: *Cùm privatim eſſent ab eis, qui cum eo erant, diſcipuli mentem illius parabolae ab eo quaeſierunt.*

Col. 1081.

(a) Hìc in Corbejenſi quoque deſideratur: *nomine Jairus.*

Col. 1082.

(a) *Ut venias, & imponas &c.* In eodem Exemplari ita hic locus effertur: *Veniens tange eam de manibus tuis, ut ſalva ſit, & vivat.* Syrus legit: *Peto, ut manum illi imponas, ut integra, & ſana ſit.* Interpres Arabs: *Sed venias, & ponas manum tuam ſuper eam, & ſalva erit, ac vivet.*

Col. 1083.

(a) *Dicebat enim intra ſe: vel ſi veſtimentum illius tetigero, ſalva ero.* Laudatum Exemplar habet: *Dicens intra ſe: vel ſi veſtimentum ejus &c.*

Col. 1084.

(a) *Et circumſpiciebat videre eam, quae hoc fecerat.* Similia ferè ſunt, quae Corbejenſis habet: *Et circumſpiciebat Jeſus videre, quae hoc fecerat.*

Col. 1085.

(a) *Et tremens ab hoc quod fecerat &c.* Idem Codex legit: *Et tremens, quod fecerat occultè ſciens factum, ipſa venit, & procidit.*

Col. 1087.

(a) *Et videt tumultum plorantium &c.* Ibidem legitur: *Et vidit flentem turbam, & lamentantem multum.*

Col. 1088.

(a) *Tabitha.* Multos alios ſic legere Codices, ſed perperam, aſſerit Lucas Brugenſis. Cum noſtro etiam conſentiunt Exemplaria tam S. Gatiani Turonenſis, quàm Majoris-Monaſterii, & Verſio Copta.

(b) *Juſſit*, pro *dixit* in aliis quoque Codicibus idem Brugenſis legi monuit. Coptus legit: *Praecepit.*

Col. 1090.

Col. 1090.

(a) *Fabri filius*. Ita in Exemplaribus S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii, concordantibus etiam quibusdam Apographis Graecis. Arabs legit: *Filius lignarii*. Coptus verò: *Filius fabri*.

(b) *Josetis*. Graecis legentibus *Jose* Interpres noster patrium casum expressit verbo *Josetis*. Syrus habet: *Josis*, prout etiam Arabs.

Col. 1092.

(a) *Nec nummos in zonam*. Habet Corbejensis: *Neque nummos in zonis: sed calceatos galliculas, & ne induerentur duas tunicas*.

Col. 1093.

(a) *Amen dico vobis: remissius erit &c.* Haec verba usque ad versiculi finem addita desiderantur in Vulgata; leguntur tamen in Graeco Textu desumpta ex Evangelio Matthaei Cap. X. v. 15. In optimis autem MSS etiam Graecis non habentur. Tamen Origenes in Genesim Homil. IV. post citatum praecedentem versiculum in haec verba: *Si qui non receperint vos, etiam pulverem, qui adhaesit pedibus vestris, excutite in testimonium illis*; statim prosequitur: *Amen dico vobis quia tolerabilius erit terrae Sodomorum, & Gomorraeorum in die judicii, quàm illi civitati*. Syrus addit: *Equidem dico vobis minùs fore Sodomae, & Gomorrae in die judicii, quàm civitati illi*. Persa: *Verum equidem vobis dico, in die judicii Sodomae, & Gomorrhae levamen erit, illi autem civitati non erit*. Arabs sic: *Amen dico vobis, quod Sodomae, & Gomorrae erit quies die judicii potius quàm illi civitati*. Coptus: *Amen dico vobis, quod invenient remissionem Sodoma, & Gamora in die judicii prae istbac civitate*.

Col. 1094.

(a) *Dicebant* plurali numero. Sic etiam expressè legere Ven. Bedam, Sanctum Augustinum, atque S. Thomam Lucas Brugensis asserit.

(b) *Alii autem dicebant, quia Elias est &c.* Corbejensi in Apographo sic habemus: *Alii autem dicebant, quod Helias venit, alii verò quod unus de Prophetis*.

Col. 1096.

(a) *Natali suo*. Testatur Lucas Brugensis aliis etiam in Codicibus, quemadmodum & in Graeco legi: *In natali suo*. Habetur quoque in quibusdam Graecis: *Natalitiis suis*. Syrus legit: *In suis natalibus*.

Col. 1097.

(a) *Et juravit illi multum*. Corbejensis verò sic: *Et juravit illi multa, quia quodcumque petieris &c.*

Col. 1099.

(a) *Mittens speculatore*. Codex S. Gatiani Turonensis habet: *Misso statim speculatore*. Alium Codicem legentem *Speculatore* affert Lucas Brugensis, cui haec lectio magis probatur, quam *Spiculatore*. Non recedendum quidem nobis est a Vulgatae lectione, ut Ecclesiae Matris nostrae legibus pareamus, verumtamen Graecè hoc loco habemus Σπεκουλάτορα. In veteribus quoque Codicibus Taciti, & Svetonii MSS. *Speculatores* legimus, non *Spiculatores* ad carnifices indigitandos; & Julius Firmicus Lib. VIII. Cap. XXVI. habet: *Speculatores faciet, qui nudato gladio hominum amputent cervices*. Carnifices sanè e Speculatorum numero

numero olim desumi consuevisse asseruere Cujacius, Turnebus, & alii Viri eruditissimi, existimantes eos non a *spiculis*, sed a *speculis* in queis stare consueverant, sic fuisse appellatos; Torrentius praecipuè in Svetonii locum Claud. 35. *Neque convivia inire ausus est nisi ut spiculatores cùm lanceis circumstarent*; & in alium ejusdem Svetonii Galb. 18. *Descendeutem spiculator impulsu turbae lanceâ propè vulneravit*, scribendum censet per *e*, non per *i*.

(b) *Et attulit caput super discum*. In Corbejensi Apographo habemus: *Adtulit caput ejus in lance*.

Col. 1100.

(a) *Omnia quaecumque fecerunt, & docuerunt*. Exemplar Majoris-Monasterii legit: *Quaecumque egerant*. Syrus: *Quaecumque fecerant, & quaecumque docuerant*. Persa: *Quaecumque fecissent, & docuissent*.

Col. 1101.

(a) *Venerunt*. Vulgata reddit: *Praevenerunt eos*: Haec verba desunt in Cantabrigiensi quoque, & aliis.

Col. 1102.

(a) *Et hora jam multa*. Consonat lectio Corbejensis, ubi: *Et hora jam multa est*. Graecus item legit: *Et jam hora multa*.

(b) *Emant sibi quod manducent*. Eadem occurrunt in memorato Apographo Corbejensi.

Col. 1103.

(a) *Quinque panes*. Ita etiam Codices S. Gatiani Turonensis, & Majoris-Monasterii. Ita quoque Syrus, & Persa.

Col. 1108.

(a) *Cor illorum obtusum*. Concordat cum Graeco, quod Latinè reddi potest *induratum, insensibile, stupidum*. At Corbejensis Codex legit: *Erat enim cor eorum collusum*. Syrus: *Cor eorum crassum erat*. Coptus: *Obumbratum erat cor eorum.*

(b) *Gennezaret, cum exissent &c.* Addit Vulgata post *Genezareth*; *& applicuerunt*. Haec sicut in nostro desiderantur etiam in laudato Apographo Corbejensi, in Syro, & Persa.

Col. 1109.

(a) *Circumeuntes autem &c.* In ipso Codice Corbejensi ita locus hìc redditus invenitur: *Et circumcurrentes universam regionem, coeperunt in grabbatis ferre omnes malè habentes, circumferebant autem eos ubicumque audiebant Jesum esse*.

Col. 1111.

(a) *Nisi momento laverint &c.* Ibidem legitur: *Nisi pugillo laverint manus*.

(b) *Et a foro cùm venerint, nisi baptizati fuerint, non edunt*. Idem Codex Corbejensis habet: *Et a foro cùm venerint, nisi baptizentur, cibum non accipiunt*.

Col. 1112.

(a) *Quare discipuli tui non secuntur secundum traditionem seniorum, sed immundis manibus edunt panem?* Legitur in supradicto Apographo: *Quare discipuli tui non sequuntur traditionem seniorum, sed non lotis manibus manducant panem?*

Col. 1113.

(a) *Vanè autem colunt me, docentes doctrinas &c.* In citato Exemplari Corbejensi habemus hoc loco: *Vanò autem colunt me, docentes doctrinas, praecepta hominum, baptizantes urceos, & calices, & alia similia, quae multa facitis, derelinquentes praecepta Domini, tenentes traditiones hominum.* Graecus habet: *Frustra autem colunt me, docentes doctrinas, praecepta hominum.* Coptus: *Et frustra colunt me, & docent constitutiones, mandata hominum.*

Col. 1114.

(a) *Ut traditionem vestram statuatis.* Eadem est lectio memorati Apographi. S. Cyprianus in Epist. XXXIX. ad Plebem sic habet: *Rejicitis mandatum Dei, ut traditionem vestram statuatis.*

Col 1115.

(a) *Per traditionem vestram stultam quam tradidistis.* Eadem omnino laudatus Corbejensis Codex habet.

Col. 1117.

(a) *Quae de homine exeunt illa coinquinant hominem.* Etiam Exemplar S. Gatiani Turonensis legit: *coinquinant*, quod in aliis quoque MSS. Lucas Brugensis animadvertit. Consonat Syrus habens: *Quod exit ab eo illud contaminat hominem;* & Persa: *Illud quod ab interiore hominis egreditur, illud est quod eum polluit.* Coptus quoque, ubi: *Quid exit e corde hominis, hoc pollutum reddit hominem.* Arabs omnino cum nostro consonat, habet enim *coinquinat.*

Col. 1119.

(a) *Abiit in finibus Tyri. Et cùm intrasset &c.* In Corbejensi quoque deest *Sidonis*. Omisit etiam Origenes, nam Comment. in Matth. Tom. XI. num. 16. qui inscribitur de Chananaea, sic legit: *Surgens abiit in fines Tyri; & ingressus domum neminem voluit scire.*

(b) *Mulier autem erat Graeca.* Consonat Corbejensis, in quo sic: *Erat enim Graeca, Syrophoenissa genere.* In Graeco sic: *Erat autem mulier Graeca, Syrophoenissa genere.* In Arabe quoque: *Graeca Syriaca.* Vide quae diximus in Notis ad Col. 451. & 520.

Col 1120.

(a) *Edent.* In Codice S. Gatiani Turonensis legitur: *Edunt.*

Col 1121.

(a) *Inter medios fines Decapolis.* Lectio Apographi Corbejensis est: *Ad mare Galilaeae, ac inter medios fines Decapolis.* Persa legit: *In confinia Decapolis.*

Col. 1122.

(a) *Et loquebatur disertè.* Ibidem sic: *Et loquebatur confidenter.* Syrus habet: *Et locutus est facillimè.* Arabs: *Locutus est planè.*

Col. 1123.

(a) *Surdos facit audire.* Codex S. Gatiani Turonensis legit utroque loco *facit*. Graecus quoque habet: *Surdos facit.* At Corbejensis sic: *Et surdis praestat auditum, & mutis loqui.* Syrus ita: *Surdos facit ut audiant, & non loquentes ut loquantur.*

Col. 1124

Col 1124.

(a) *Misereor turbae huic*. Sic legit etiam Codex Turonensis, ubi recentiore manu additum: *Super turbam*.

(b) Hic Codex Corbejensis habet: *Et dimittere eos jejunos in domum nolo*.

Col. 1126.

(a) *Ad quatuor millia hominum*. Idem Corbejensis consonat omnino. In aliis etiam Apographis reperiri *manducaverunt* testem habemus Lucam Brugensem.

(b) *In partes Magedan*. Hujus loci nomen sic exprimit etiam Evangelium Matthaei Cap. XV. v. 39. & plures MSS Apographi Graeci teste Domno Augustino Calmet. In Corbejensi legitur *Magedam*; ut olim exprimebant plures Codices a Sanctis Hieronymo, & Augustino visi monente Luca Brugensi. In Interpretatione Arabica adhuc habemus: *Et venit in partes Magdal*.

Col. 1128.

(a) *Cavete a fermento Pharisaeorum*. In Corbejensi habemus: *Videte a fermento Pharisaeorum*. Syrus sic: *Videte, cavete a fermento &c.* Arabs: *Videte, & discernite fermentum Pharisaeorum*.

(b) *Cogitabant ad alterutrum quod panes non haberent*. Idem Exemplar consonat.

(c) *Quid cogitatis in cordibus vestris*. Id etiam in Corbejensi legitur. Coptus habet: *Quid ratiocinamini in cordibus vestris*.

Col 1129.

(a) *Nondum intelligitis, nec perspicitis, obtusum est cor vestrum*. Consentit praedictus Codex; habens tamen in fine: *Sic obtusa sunt corda vestra*.

Col. 1130.

(a) *Et venerunt in Bethania, & offerunt ei coecum*. In eodem Corbejensi Apographo sic: *In Bethania, & afferunt illi coecum*. Graecus legit: *Et ferunt ei coecum*. Arabs: *Et obtulerunt ei coecum*.

Col. 1131.

(a) *An aliquid videret*. At Codex S. Gatiani Turonensis sic exhibet: *Si aliquid videret*.

Col. 1134.

(a) *Coepit objurgare eum*. Corbejensis quoque ita legit. Syrus etiam ita: *Et semovit eum Cepha; coepitque eum objurgare*. Quae verò sequuntur verba Petri quosdam alios habere Codices Lucas Brugensis advertit.

Col. 1135.

(a) *Abneget se ipsum*. Exemplar S. Gatiani Turonensis hìc habet: *Deneget se ipsum*.

Col. 1137.

(a) *Quidam hìc stantes mecum*. In Corbejensi Apographo legitur: *Quidam hìc circumstantium me*. Syrus vertit: *Sunt quidam hìc adstantes*. Coptus: *Sunt hìc stantes*. Persa: *Hìc quidam stantes sunt*.

Col. 1138.

(a) *Adsumpsit Jesus Petrum &c.* Quosdam alios Codices legere: *Assumpsit*, affirmat Lucas Brugensis.

In

(b) *In montem altum seorsum &c* In Corbejensi habemus : *In montem altissimum secretò solus , & transfiguratus &c.* Alius Codex S. Gatiani Turonensis cum Corbejensi consonat , sed habet *seorsum solus* ; quod in aliis Exemplaribus Lucas Brugensis observavit . *Adsumpsit* occurrit in Versione Arabica , & Persica , Coptus legit : *accepit* .

(c) *Facta sunt fulgentia candida valde* . Turonensis S. Gatiani legit tantùm : *Candida velut &c.* Inter utrumque adjectivum & omittere quosdam Latinos , & Graecos omnes ex praefato Brugensi novimus . Origenes Commentarior. in Matthaeum Tom. XII. n. 39. hanc profert lectionem : *Vestimenta ejus fiunt splendentia , & candida nimis velut lumen , qualia fullo non potest super terram candida facere* . Graecus : *Vestimenta ejus facta sunt coruscantia , candida valde velut nix , qualia fullo super terram non potest dealbare* .

Col. 1139.

(a) Conjunctionem & ante *Faciamus* quibusdam in Codicibus desiderari Brugensis docet .

Col. 1141.

(a) Quae Codex noster habet hoc loco verba *Christi Domini* totidem exhibet Graecus Textus .

Col. 1142.

(a) *Ut viderunt eum* . In aliis optimis MSS. *eum*, pro *Jesum*, consentientibus Graeco & Syro reperit Lucas Brugensis .

Col. 1145.

(a) *Omnia possibilia credenti* . Idem Brugensis *sunt* quod hìc omittitur , aliis quoque in Exemplaribus , atque Graeco desiderari monet .

Col. 1152.

(a) *Et poterit malè loqui de me* . Consonat omnino Codex Corbejensis .

Col. 1153.

(a) *In Gehennam in ignem inextinctibilem* . Idem Codex legit : *Mitti in gehennam ; ubi ignis inextinguibilis* .

Col. 1154.

(a) *Ubi vermis illorum non morietur , & ignis non extinguetur* . Haec eadem est lectio in Codice Corbejensi. Non absonat Versio Copta sic : *Ubi vermis eorum non requiescet , & ignis ejus non extinguetur* . Ita etiam haberi in Codice D. Donatiani asserit Lucas Brugensis, prout etiam legitur in Propheta Isaia Cap LXVI. v. 24. Et S. Cyprianus hanc lectionem sequitur in Epistola ad Demetrianum , addens verbis praemissis : *Et erit ad visionem universae carni* . In Propheta enim loco citato post eadem verba legitur : *Et erunt usque ad satietatem visionis omni carni* .

Col. 1156.

(a) *Omnis hostia insalabitur*. Legit Corbejensis : *Omnis enim victima sale salietur*. Sed & ipse omittit : *Omnis enim igne salietur*. Syrus habet : *Omne sacrificium sale salietur*. Arabs : *Omnis victima salietur sale*. Coptus : *Omne quod mactatum erit salietur*.

Col. 1157.

(a) *Et interrogabant eum ; si licet &c.* Vox *Pharisaei* desideratur in eodem Codice Corbejensi.

Col. 1158.

(a) *Adhaerebit uxori suae*. Sic legit & Codex Turonensis S. Gatiani, & Syrus, & Arabs, & Coptus.

(b) *Homo non disseparet*. Legit Corbejense Exemplar : *Homo non disjungat*.

Col. 1159.

(a) *Et si mulier discesserit a viro, & alio nupserit, adulterium committit super illum*. Lectio Corbejensis est : *Et si mulier exeat a viro, & alii nupserit, moechatur super illum ; & qui dimissam ducit moechatur*.

Col. 1161.

(a) *Et proficiscente eo procurrens &c.* Idem Codex sic : *Procurrens quidam, adgeniculans ante eum*. Graecus legit : *Et egrediente eo in viam*. Coptus : *Et proficiscente illo in via*.

(b) *Dicens*; cum Syro ita bonos aliquot Codices habere Lucas Brugensis admonuit. Addit Syrus : *& dicebat*. Persa : *& dixit*. Coptus cum nostro habet : *dicens*.

Col. 1164.

(a) *Et ille contristatus in hoc verbo abit tristis, erat enim habens magnam pecuniam*. Legitur in Corbejensi : *Ille autem contristatus est in hoc verbo, & recessit, & abiit tristis ; erat enim habens multas possessiones, & pecunias*.

(b) *In regno Dei intrabunt &c.* Eodem in Apographo hoc loco legitur : *In regnum Dei introibunt ? Facilius est camelum per foramen acus transire, quàm divitem in regnum Dei*.

Col. 1165.

(a) *Discipuli autem ejus pavebant in verbis ejus*. Consentit idem Codex, ubi : *Discipuli verò ejus pavebant*.

Col. 1166.

(a) *Apud homines quidem impossibile est, apud Deum autem possibile est*. Reperitur in eodem Codice Corbejensi : *Apud homines impossibile est, apud Deum autem possibile*.

Col. 1167.

(a) *In tempore hoc &c.* Ibidem : *Nunc in hoc tempore. Qui autem reliquerit domum, & sorores, & fratres, & matrem, & filios cum persecutionibus, in venturo vitam*

aeternam

aeternam accipiet. S. Cyprianus Teſtim. Lib. III. locum hunc ſic affert: *Amen dico vobis, nemo eſt qui relinquat domum, aut parentes, aut fratres, aut uxorem, aut filios propter regnum Dei, & non recipiat ſepties tantùm in iſto tempore, in ſaeculo autem futuro vitam aeternam*. Syrus legit: *Nunc tempore iſto*. Perſa: *Hoc ſaeculo*. Arabs: *In hoc tempore*. Coptus: *In hoc mundo*.

Col. 1168.

(a) *Et praecedebat eos Jeſus, & pavebant*. Habemus eodem in Apographo Corbejenſi: *Praecedebat illos Jeſus, & pavebant ſequentes*. Syrus verò legit: *Ipſe Jeſus anteibat eis, & percellebantur, ibantque poſt eum timentes*. Perſa: *Jeſus illos praeibat: diſcipuli autem attoniti facti erant, & eum pavidi ſequebantur*. Arabs: *Jeſus praecedebat eos; & erant ipſi, & qui ſequebantur eum, pavidi*. Coptus: *Et praecedente eos Domino Jeſu mirati ſunt: & illi qui ſequuti ſunt eum, timuerunt*.

Col. 1169.

(a) *Ut quidquid petierimus te facias nobis*. Idem Exemplar Corbejenſe reddit: *Ut quodcumque petierimus te, praeſtes nobis*. Perſa legit: *O Praeceptor, quicquid a te petimus, & in votis habemus, nobis da*. Arabs: *Magiſter volumus, ut des nobis quod petemus a te*. Coptus: *Magiſter, volumus ut facias nobis quod petierimus a te*.

Col. 1170.

(a) *Et unus ad ſiniſtram tuam*. Ita etiam Codex S. Gatiani Turonenſis. *Unus* occurrit etiam in Graeco, & Copto.

(b) *Quem ego bibiturus ſum?* Aequè legitur ibidem; & in Veteri Interpretatione Origenis Comment. in Matth. Tom. XVI. n. 5. Arabs Interpres legit *bibam*.

Col. 1171.

(a) *Non eſt meum dare: aliis paratum eſt a Patre meo*. Conſonat lectio Corbejenſis. *Vobis* omittitur in Conſtantienſi MS. aliiſque nonnullis Codicibus, quibus Syrus, Graecuſque ex Lucae Brugenſi conformes ſunt. Deſideratur etiam in Verſionibus Perſica, & Arabica.

Col. 1172.

(a) *Invitus habere*. Corbejenſis habet: *Indignè ferre*.

Col. 1173.

(a) *Filius Timei*. Ibidem legitur: *Filius Thimeae*. Syrus reddit: *Filius Timai*. Arabs: *Filius Timai*. Origenes Comment. in Matth. Tom. XVI. n. 12. initium verſus ſic exhibet: *Et venit Jericho: & inde eo proficiſcente, & diſcipulis ejus, & plurima multitudine*. Idem in Veteri Interpret. eodem loco ſic: *Et venit in Hiericho: & exeunte eo inde, & diſcipulis ejus, & turba multa*.

Col. 1174.

(a) *Juſſit*. Habent hoc & alii Codices quidam ex Lucae Brugenſis teſtimonio: Sic legit & Perſa. Quod ſequitur: *Fortis eſto, ſurge, vocat te*. Haec verba Origenes loco cit. ita reddit: *Bono animo es, ſurge, vocat te*.

Col. 1176.

(a) *Pullum asinae*. Idem Brugensis hanc in aliis Codicibus lectionem invenit. Persa reddit: *Pullum asininum*. Verba verò illa: *Super quem nemo hominem sedit*. S. Ambrosius Comment. in Lucam Lib. IX. sic effert: *Quem nemo adhuc sedit hominum*.

Col. 1177.

(a) *Ante januam foris in platea*. Habet Corbejensis: *Foris in transitu, & solverunt eum*. Syrus legit: *Juxta portam foris in platea*. Persa: *In platea foris ligatum*. Arabs: *Propè januam foris in via*. Coptus: *Ad portam in transitu*.

Col. 1178.

(a) *Et straverunt illi vestimenta sua*. In Apographo S. Gatiani Turonensis habetur: *Instraverunt*.

Col. 1184.

(a) *Credite quia accipietis, & erint vobis*. Exemplar Corbejense legit: *Credite quoniam accipietis, & erit vobis*. S. Cyprianus Testim. Lib. III. sic habet: *Omnia quaecumque oratis, & petitis, credite quia accipietis, & erunt vobis*. Graecus habet: *Credite quia accipietis, & erunt vobis* Arabs: *Credite vos consequturos: & erit vobis*. Ea verò quae sequuntur idem S. Martyr hoc modo reddit de Unitate Ecclesiae: *Et cùm steteritis ad orationem, remittite si quid habetis adversùs aliquem, ut & Pater vester, qui in coelis est, remittat vobis peccata*. Et de Orat. Dominica: *Si autem vos non remiseritis, neque Pater vester, qui in coelis est, remittet vobis peccata vestra*. Origenes Commentar. in Matth. Tom. XV. n. 25. legit primam partem sic: *Si stabitis ad orandum, credite quia accipietis, & evenient vobis*.

Col. 1187.

(a) *Dicet nobis quare ec.* Etiam Syrus addit hoc loco *nobis* monente Luca Brugensi. Addit & Persa, & Arabs, & Coptus.

Col. 1188.

(a) *Et fodit torcular*. Eadem occurrunt in Apographo Corbejensi. Consonat quoque Syrus, & Persa, & Arabs, & Coptus.

Col. 1190.

(a) *Forsitan Filium meum &c.* Idem habetur in citato Exemplari. S. Ambrosius de Fide Lib. V. Cap. XVII. locum sic citat: *Misit unicum Filium suum dicens: verebuntur Filium meum*. Occurrit in Persa quoque: *Forsan a Filio meo pudorem habebunt*. In Syro ita: *Forsitan reverebuntur Filium meum*; quod reddit etiam Arabs.

Col. 1191.

(a) *A Domino factus est hic*. Sic in laudato Corbejensi Codice legitur:

Col 1192.

(a) *Mirabilis in oculis nostris*. Et hìc similia refert Corbejensis.

Col. 1193.

(a) *Doces. Hic ergo nobis &c.* Ita etiam in Codice Turonensi S. Gatiani. Arabs addit: *Indica nobis*.

(b) *Dare*. Activè legi monet Lucas Brugensis in Graeco quoque. Idem occurrit in Syro, Arabe, & Copto.

(c) *Simulationem*: habent hìc ex memorato Brugensi etiam alii Codices. Syrus habet *fraudem*. Persa legit: *Malitiâ internâ eorum intellectâ*. Arabs: *Simultatem*. Coptus: *Astutiam*. Graecus: *Hypocrisim*.

Col. 1195.

(a) *Erant autem aput nos VII. fratres*. Legit Turonense Exemplar S. Gatiani: *Erant apud nos*.

Col. 1199.

(a) *Audi Israel Dominus Deus noster unus est*. Meliores Codices Lucae Brugensis cum Graeco, & Syro habent hìc: *Dominus Deus noster, Dominus unus est*. Hanc sequitur etiam S. Hilarius de Trinit. Lib. IX.

(b) *Ex totis viribus tuis*. At Corbejensis lectio est: *Ex omnibus viribus tuis*. S. Hilarius loco cit. integrum sic profert locum: *Et diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex totis visceribus tuis, & ex tota virtute tua. Hoc est primum mandatum. Secundum simile illi: Diliges proximum tuum tamquam te ipsum. Majus autem horum mandatum non est*. At S. Justinus Martyr in Apologia I. n. 16. sic citat: *Maximum mandatum est: Dominum Deum tuum adorabis, atque illum solum coles ex toto corde tuo, & ex tota fortitudine tua: Dominum Deum tuum, qui fecit te*.

Col. 1201.

(a) *Ampliùs illum interrogare*. Addunt *Amplius* alia quaedam antiqua Exemplaria, ut Lucas Brugensis animadvertit. Idem habemus in Versione Copta.

Col. 1202.

(a) *Audiebat illum libentissimè*. Idem Brugensis in aliis veteribus Codicibus legit: *audiebat* consonante Graeco. Syrus: *Audiebat eum perjucundè*. Arabs: *Audiebat eum cum delectatione*. Coptus: *Jucundè audiebat eum*.

(b) *Domos viduarum, & pupillorum*. Habet Corbejensis: *Domos viduarum, & orphanorum*.

Col. 1203.

(a) *Occasione longa orantes, hi accipient amplius poenae*. In eodem Codice habemus: *Occasione longa orantes, hi accipient majus judicium*. Graecus legit: *Et specie longa orantes: hi accipient abundantius judicium*. Syrus: *Occasione quod prorogent preces suas: isti recepturi sunt judicium majus*.

Col. 1204.

(a) *Omnes enim ex eo quod superfuit &c.* Consentit Graecus Textus legens : *Omnes enim ex redundante sibi injecerunt* . Syrus habet : *Cuncti siquidem ex eo quod sibi ipsis redundat conjecere* .

Col. 1205.

(a) *Qui non destruatur . Et post triduum &c.* Etiam Corbejensis Codex addit : *Et in triduo illud resuscitetur sine manibus* . Versus autem integer sic est apud S. Cyprianum Testim. Lib 1. *Non relinquetur in Templo lapis super lapidem , qui non dissolvatur* ; tum paulò post additamentum habet Codicis nostri his verbis conceptum : *Post triduum aliud excitabitur sine manibus* .

Col. 1206.

(a) *Interrogabant illum secretò* . In Apographo Corbejensi legitur: *Interrogaverunt eum secretò* . Graecus legit : *privatim* , quod etiam habet Persa , & Coptus .

Col. 1207.

(a) *Oportet enim fieri* . Antiqui Codices MSS. Lucae Brugensis aequè ac nostrum , conformiter Graeco , omittunt verbum *haec* . Persa quoque omittit *haec*, nam legit : *Eò quod omnimodo futurum est* .

Col. 1208.

(a) *Deinde vos ipsos tradent* . Corbejensis reddit : *Deinde vosmetipsos tradent* .

(b) *Et cùm adducent vos tradentes* . Ibidem sic : *Cùm autem perduxerint vos , nolite cogitare* . Graecus vertit : *Cùm autem duxerint vos tradentes* . Syrus : *Cùm autem tradendos vos adducent* . Persa : *Cùm vos attraxerint, & tradiderint* .

Col. 1210.

(a) *Stare ubi non oportet* . Consonat Corbejensis, nam legit: *Stantem ubi non oportet* ; quae lectio est etiam in Graeco. Syrus habet : *Stans ubi non oportet* . Persa : *In eo loco , quo non oportet* . Coptus : *Ubi non oportet* .

(b) *Tunc qui fuerint in Judaea fugiant in montibus* . In eodem Apographo sic : *Qui in Judaea sunt fugiant in montibus* .

Col. 1212.

(a) *Et nisi Dominus breviasset dies propter electos suos* . Legitur ibidem : *Et nisi breviasset Deus dies propter electos suos* .

Col. 1214.

( ) *Scitote quia prope est in januis* . Lectio Corbejensis est : *Quoniam in proximo est in januis* .

Col. 1216.

(a) *Dedit servis suis potestatem, unicuique opus suum*. In eodem Apographo habetur: *Dans servis suis potestatem unicuique opus suum*. Graecus legit: *Dans servis suis auctoritatem , & cuique opus suum* . Syrus : *Dedit potestatem servis suis , & unicuique opus suum* . Persa : *Et servis suis mandata dedit , & unicuique opus suum assignavit* . Arabs : *Deditque servis suis potestatem , unicuique opus suum* .

Col. 1217.

Col. 1217.

(a) *Ego autem dico vobis vigilate. Erat autem &c.* Habet citatus Corbejensis Codex: *Ecce autem vobis dico, vigilate. Erat autem futurum Pascha post biduum.* Coptus haec tantùm legit: *Et ecce dico vobis omnibus, vigilate. Et usque duos dies &c.* Quod additur in Vulgata: *Quod autem vobis dico, omnibus dico: Vigilate;* sic reddit S. Optatus Milevitanus de Schism. Donatistar. Lib. I. *Quod uni ex vobis dico, omnibus dico.*

(b) *Dicebant enim.* Alii quoque plerique Codices *enim*, pro *autem*, testante Luca Brugensi exhibent. Syrus legit: *Dicebantque.* Persa: *Ac dicebant.* Arabs, & Coptus: *Et dicebant.*

(c) *Tumultus fit populi.* In Corbejensi: *Tumultus oriretur populi.* Idem Brugensis alios sic legentes Codices citat. Sic est in Graeco. Syrus verò habet: *Ne fiat tumultus in populo.* Arabs: *Nè fortè fiat rumor in populo.* Persa: *In festo ne fiat, quia in populo tumultus accideret.* Coptus: *Non in festo, ne conturbentur populi.*

Col. 1219.

(a) *Habebitis.* Eandem sequitur lectionem Turonense Exemplar S. Gatiani.

Col. 1220.

(a) *Et Juda Scarioth.* Advertit Lucas Brugensis veteres alios Codices nonnullos, ubi *Scariotes* legitur, non praeposita litera *I*.

Col. 1222.

(a) *Ostendet locum medianum stratum in superioribus magnum.* Origenes in Serie Comment. in Matth. n. 79. sic citat: *Et ipse vobis ostendet locum in superioribus stratum, magnum, paratum: illic parate nobis.* Vide Not. ad Col. 972. lit. b.

Col. 1224.

(a) *Et dicere illi singuli: Numquid ego? Et alius: Numquid ego?* Habemus in Corbejensi eadem, nisi quod ibi desideratur *illi*. Graecus consonat legens: *Illi autem coeperunt contristari, & dicere ei unus ad unum: Numquid ego? & alius: Numquid ego?*

(b) *Traditur.* Syrus, & Graecus sic legunt, & alius quidam Codex apud Lucam Brugensem.

Col. 1225.

(a) *Quod pro multis confringitur in remissione peccatorum.* Haec verba in Vulgata non habentur. Illud autem *confringitur* intelligendum est eo sensu, quo Ambrosiana Ecclesia idipsum profert in confractione Eucharistiae dicens: *Corpus tuum frangitur Christe &c.* quam formulam, ut ab Ecclesiae Catholicae Fide non alienam, egregiè defendit Clarissimus Vir, & omnigenâ eruditione Reipubl Literariae notissimus, venerabilis Collega noster Joseph Antonius Saxius Ambrosianae Bibliothecae Praefectus, de nobis, studiisque nostris semper optimè meritus; & nos quoque tanti Viri vestigia prosequentes demonstrare brevi conabimur in Opere de Ambrosiana Liturgia, cui jussu Eminentiss. Principis Joseph Cardinalis Puteobonelli Mediolanensis Archiepiscopi insudamus.

Col. 1229.

(a) *Coepit obstupescere, & acediari, & deficere*. In Codice Corbejensi legitur: *Pavere, & toediari*; quae postrema lectio placuit etiam Origeni in Serie Comment. in Matth. n. 90.

(b) *Decidit in faciem super terram*. In Exemplari S. Gatiani Turonensis habemus: *Procidit in faciem suam super &c.*

Col. 1230.

(a) *Vigilate, & orate, ne intretis in tentationem*. Sic legit locum hunc Origenes Homil. X. in Genesim; quemadmodum & Syrus, & Arabs, qui tamen postremo habet: *In tentationes*.

Col. 1231.

(a) *Et iterum abiit orare*. Eadem est lectio in Apographo Corbejensi. Graecus legit: *Et iterum abiens oravit*. Syrus: *Et profectus iterum oravit*. Persa: *Et rursus abiens oravit*. Arabs: *Deinde abiit iterum, & oravit*. Coptus: *Et abiit iterum, & oravit*.

(b) *Consummatus est finis*. Graecos quosdam hic legere: *Consummatum est*; ex Millio testatur Domnus Augustinus Calmet. At Codex Corbejensis habet: *Adest enim consummatio; & venit hora*. Syrus vertit: *Propè est finis*. Persa: *Res enim ad extremum pertigit*. Arabs: *Jam adest finis*. Coptus: *Quoniam ecce venit tempus ejus*.

Col. 1232.

(a) *Judascarioth*. Antiquos Codices alios Lucas Brugensis affert legentes: *Judas Scarioth*, consonatque Exemplar S. Gatiani Turonensis.

(b) *Cum gladiis, & fustibus*. In citato Corbejensi: *Cum gladiis, & fustibus a principibus Sacerdotum missi*. Syrus: *Cum ensibus, & fustibus*. Persa: *Cum gladiis, & fustibus, & lanceis*. Coptus, & Arabs: *Cum gladiis, & fustibus*.

Col. 1233.

(a) *Et ducite eum diligenter*. Idem Corbejensis Codex habet: *Et ducite diligenter*. Origenes in Serie Comment. in Matth. n. 99. legit: *Et adducite diligenter*. Graecus. *Et abducite tutò*. Persa tantùm: *Et abducite*. Arabs: *Et ligate illum*. Coptus: *Et custodite eum, & persequimini eum*.

Col. 1234.

(a) *Cum gladiis, & fustibus*. Consonat lectio Apographi Corbejensis; & Syrus, & Persa, & Arabs. Coptus verò: *Cum gladiis, & baculis*.

(b) *Amictus sindonem supra nudum corpus*. Exemplar citatum consentiens habet: *Amictus sindone supra nudum corpus*.

Col. 1235.

(a) *Conveniunt*. Alii MSS. Codices sic legunt, monente Luca Brugensi, ut est etiam in Graeco.

(b) *Usque in atrium*. Habet aequè Turonense Exemplar S. Gatiani; & Versio Copta.

(c) *Et erat sedens cum ministris calficiens se ad ignem*. Jam citatus Lucas Brugensis optimos habuit MSS. Codices confirmantes Graeco, & Syro, in queis sic: *Calefaciebat se ad ignem*, quae quidem occurrunt in Codice quoque S. Gatiani Turonensis.

Col. 1236.

Col. 1236.

(a) *Non erant aequalia testimonia eorum*. Syrus habet: *Non erant aequalia eorum testimonia*. Graecus Textus consonat legens: *Et paria testimonia non erant*. Corbejense verò Exemplar sic legit: *Et non erant convenientia testimonia*. Origenes in Serie Comment. in Matth. n. 108. hunc Evangelicum Marci locum sic citat: *Principes Sacerdotum, & Concilium universum quaerebant contra Jesum testimonium, ut eum morti traderent, & non invenerunt. Multi enim falsum testimonium dixerunt adversùs eum, & convenientia non erant testimonia eorum.*

Col. 1237.

(1) *Ego destruam Templum hoc manibus aedificatum &c.* Idem Corbejensis Codex legit hìc: *Ego destruam Templum Dei manufactum, & post triduum illud suscitabo non manufactum. Et non erant aequalia testimonia illorum*. Monet Lucas Brugensis alios quoque Codices legere *post triduum*, quod occurrit etiam in Apographo Turonensi S. Gatiani. Origenes loco cit. sic effert locum integrum: *Alii autem exurgentes falsum testimonium dicebant adversùs eum, quoniam nos audivimus eum dicentem: Quoniam ego solvo Templum hoc manibus factum, & in tribus diebus aliud non manibus factum faciam. Sed nec sic convenientia erant eorum testimonia.*

Col. 1238

(a) *Filius Benedicti?* Ita omisso *Dei* plurimi habent MSS. Codices, observante Luca Brugensi, & consentientibus Syra, atque Graeca, necnon Persica, Arabica, & Copta Versionibus. S. Hilarius quoque de Trinitate Lib. VI. habet aequè ac Codex noster: *Tu es Christus Filius Benedicti?* Origenes autem in Serie Comment. in Matth. n. 118. *Tu es Filius Benedicti?*

(b) *Filium hominis ad dexteram virtutis sedentem*. Hoc etiam loco omittendum verbum *Dei* monet Lucas Brugensis, nullo tamen allato Codice. Omittitur sanè in Versionibus Graeca, Persica, Syriaca, Arabica, & Copta. S. Ambrosius in Enarrat. Psal. 40. sic citat: *Videbitis ab hinc Filium hominis sedentem ad dexteram virtutis*; & in Enarrat. Psal. 61 *Amodo videbitis Filium hominis sedentem ad dexteram virtutis*. Origenes quoque Comment. in Matth. Tom. XVI. n. 4. *Videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis, & venientem cum nubibus coeli*. Et in Serie Comment. in Matth. n. 111. *Videbitis Filium hominis a dextris sedentem virtutis.*

Col. 1241.

(a) *Et coepit devotare se dicens*. Legit Corbejensis: *Ille autem coepit devotare, & jurare, quia non novi &c.* Syrus: *Coepit se devovere, & jurare*. Persa: *Se ipsum devovit, & dejeravit*. Coptus: *Coepit execrare, & jurare*.

(b) *Secundus gallus cantavit*. Haec lectio Codicis nostri Eusebiani magnopere favet, ni fallor, sententiae doctissimi Viri P. Casti Innocentis Ansaldi Ord. Praed, qui in ea Dissertatione, quam edidit, *De forensi Judaeorum Buccina*, non gallum gallinaceum, negante Petro Apostolo, sed tubicinem vocem dedisse opinatus est.

Col. 1242.

(a) *Vinctum Jesum perduxerunt in atrio, & tradiderunt Pilato*. Corbejensis Codicis lectio haec est: *Duxerunt in atrium, & duxerunt Pilato.*

(b) *Ipse autem nihil respondebat*. Additamentum hoc in aliis etiam MSS. Codicibus reperiri asserit Domnus Calmet. Coptus certè addit, nam legit: *Ipse autem nihil respondit*.

Col. 1243.

(a) *Ecce quanta te accusant*. Sic legitur etiam in Apographo Corbejensi. Origenes in Serie Comment. in Matth. n. 119. habet: *Non audis quanta te accusant*.

Col. 1245.

(a) *Ad illi exclamaverunt dicentes: Crucifige eum*. In eodem Exemplari Corbejensi sic: *At illi clamaverunt dicentes: Crucifige eum*.

Col 1248.

(a) *Non eos nocebit*. Consonat etiam Codex Turonensis S. Gatiani.

(b) *Sedit a dextris Dei*. In antiquis suis MSS. sic haberi docet Lucas Brugensis, Graeco, & Syro consentientibus. Ita etiam habemus in Versione Persica, Arabica, & Copta. S. Ambrosius in altera Apologia David Cap. IV. legit: *Et sedet ad dexteram Dei*.

Notarum, & Concordantium Lectionum
in Sacrosanctum Evangelicum Codicem
S. Eusebii Magni Vercellensis Episcopi & Martyris
manu conscriptum

F I N I S.

